SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

Plats och tid	Sölvesborg, Furulundsskolans Aula 17:30-19:35.
Beslutande ledamöter	Se sid 2
Ej beslutande ersättare	
Övriga närvarande	Se sid 2.
Justerare	Viveka Olofsson och Kith Mårtensson
Justeringens plats och tid	Sölvesborg, kommunkansliet 2020-04-29, kl. 13:00

Underskrifter

Sekreterare ..... Paragrafer 28-54§
Monica Andersson

Ordförande .....
Arne Bogren

Justerare .....
Viveka Olofsson Kith Mårtensson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	**Kommunfullmäktige**		
Sammanträdesdatum	2020-04-27		
Datum då anslaget publiceras	2020-04-30	Datum då anslaget avpubliceras	2020-05-22
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, Sölvesborg		

Underskrift .....
Monica Andersson

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

NÄRVARO

BESLUTANDE
Viveka Olofsson S
Casper Borgström SD
Kith Mårtensson M
Daniel Berg S
Benny Karlsson SD
Jörgen Englin S
Arne Bogren M
Peter Thyrén SD
Christopher Ekenberg S
André Svensson SD
Ulf Svensson C
Roine Olsson S
Nicklas Joelsson M
Ingrid Svenson SD
Willy Söderdahl V
Carsten Johansson SoL
Janina Andersson S
Daniel Persson SD
Robert Manea KD
Annelie Rosenqvist S
Lennart Nilsson M
Leif Åke Svensson SD
Tobias Björklund S
Lars Lamberg L
Marion Lunch S
Anders Fransson

ÖVRIGA
Lars Ericsson, kommunchef
Marika Nilsson, kanslichef/kommunjurist
Monica Andersson, kommunsekreterare

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

Ärendelista

§ 28	Sammanträdets öppnande	2020/3	5
§ 29	Information från de kommunala bolagen	2020/3	6
§ 30	Exploatering inom Hosaby 16:22	2019/384	7 - 12
§ 31	Exploatering Ljungaviken Etapp 2B	2020/70	13 - 14
§ 32	Försäljning av del av Mjällby 2:37 samt del av Lörby 15:2	2019/72	15 - 30
§ 33	Norje 7:33, Till och ombyggnad av Säggalycke	2020/79	31
§ 34	Inriktning och åtgärder för framtida upplåtelse av Tredenborg Camping (del av fastigheten Sölvesborg 3:1)	2020/76	32 - 62
§ 35	Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Sölvesborgs kommun	2019/192	63 - 65
§ 36	Årsredovisning 2019 ; Sölvesborgs Kommun	2019/192	66 - 184
§ 37	Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund	2019/337	185 - 187
§ 38	Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet ; Räddningstjänsten Västra Blekinge	2019/283	188 - 189
§ 39	Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Finsam	2020/114	190 - 193
§ 40	Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Kommunsamverkan Cura Individutveckling	2020/81	194 - 196
§ 41	Återremiss - Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund, principförslag om avveckling och återgång av verksamhetsansvaren till medlemskommunernaAvveckling Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund	2020/17	197 - 220
§ 42	Förslag om antagandebeslut av reviderad Översiktsplan 2020	2016/361	221 - 505
§ 43	Revidering av Arbetsordning för Kommunfullmäktige	2020/7	506 - 518
§ 44	Distansnärvaro vid nämndssammanträden	2020/139	519 - 522
§ 45	Entledigande av förtroendevalda som Huvudmän i Sölvesborg Mjällby sparbank	2018/236	523
§ 46	Fyllnadsval av förtroendevald som Huvudmän i Sölvesborg Mjällby Sparbank	2018/236	524
§ 47	Avsägelse av uppdrag som Revisor och revisorsuppleant i Sölvesborgs kommun - Robin Mattisson	2018/236	525
§ 48	Fyllnadsval av Revisor och revisorssuppleant i Sölvesborgs kommun	2018/236	526
§ 49	Avsägelse av uppdrag som ersättare i Omsorgsnämnden - Emil Nordberg	2018/236	527
§ 50	Avsägelse av uppdrag som ersättare i Kommunfullmäktige - Kjell Lindgren	2018/236	528

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

§ 51	Avsägelse av uppdrag som ersättare i Omsorgsnämnden - Gertrud Kärnerup	2018/236	529
§ 52	Fyllnadsval av ersättare och ledamot i Omsorgsnämnden	2018/236	530
§ 53	Fyllnadsval av ersättare i Överförmyndarnämnden	2018/236	531
§ 54	Meddelande	2020/2	532 - 534

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 28 Dnr 2020/3

Sammanträdets öppnande

Ordföranden öppnar sammanträdet, förklarar genom klubbslag att fullmäktige godkänner att mötet kungjorts på rätt sätt, företar upprop, ser till att justeringsmän utses samt sätter ut tid och plats för protokollets justering.

Ärende nr 27 avseende Interpellation om tjänsteskrivelsens utformning utgår.

_____

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 29 Dnr 2020/3

Information från de kommunala bolagen

1. Sölvesborgs Energi och Vattenb AB, Sölvesborgs Energi AB och Sölvesborgs Fjärrvärme AB:s VD Roger Mattsson informerar om bolagens verksamhet.

2. Sölvesborgshem AB:s VD Johan Braw informerar om bolagets verksamhet.

_____

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 30 Dnr 2019/384

Exploatering inom Hosaby 16:22

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar att anslå medel om 11 500 000 kronor i kompletteringsbudget 1, 2020, för exploatering av planområde för bostäder inom fastigheten Hosaby 16:22 i Mjällby.

Ärendet i korthet

Medel för utbyggnad av gator, vatten- och avloppssystem, fiber och fjärrvärme till planlagt område för bostäder i Mjällby.

Bakgrund

Inom den kommunalägda fastigheten Hosaby 16:22 i Mjällby finns en laga kraftvunnen detaljplan från 2011. Detaljplanen möjliggör ca 26 nya fastigheter för enbostadshus/marklägenheter samt en skola/förskola vilken redan är utbyggd. Sölvesborgs kommun har fått in förfrågan om byggnation av marklägenheter i Mjällby där intressenten har visat intresse att förvärva ca 6 500 kvm (7 tomter) av område för byggnation av marklägenheter. Förutom detta intresse finns fler intresseförfrågningar för köp av planlagd mark i Mjällby. Den totala säljbara marken inom området uppgår till ca 25 500 kvm vilket med beslutade försäljningspriser om 250 kr/kvm för småhustomt samt 450 kr/kvm för marklägenheter kan ge en intäkt om ca 8 000 000 kr.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadschef Anders Wanstadius och teknisk chef Magnus Runessons tjänsteskrivelse 2020-02-07.

KSAU § 56/2020.
KS § 48/2020.

Exp.
Samhällsbyggnadschef Anders Wanstadius
Teknisk chef Magnus Runesson
Ekonomikontoret

SÖLVESBORGS KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Sida
1(2)

Datum
2020-02-07

KSKLK 2019/384

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Handläggare
Magnus Runesson, 0456-816081
magnus.runesson@solvesborg.se

Exploatering Hosaby 16:22, Mjällby

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

- att anslå medel om 11 500 000 kr i kompletteringsbudget 1, 2020, för exploatering av planområde för bostäder inom fastigheten Hosaby 16:22 i Mjällby.

Påverkar beslutet barn/ungdomar, direkt eller indirekt?

☒ Ja, se bifogad barnchecklista

☐ Nej, se förklaring nedan.

Ärendet i korthet

Medel för utbyggnad av gator, vatten- och avloppssystem, fiber och fjärrvärme till planlagt område för bostäder i Mjällby.

Bakgrund

Inom den kommunalägda fastigheten Hosaby 16:22 i Mjällby finns en laga kraftvunnen detaljplan från 2011. Detaljplanen möjliggör ca 26 nya fastigheter för enbostadshus/marklägenheter samt en skola/förskola vilken redan är utbyggd. Sölvesborgs kommun har fått in förfrågan om byggnation av marklägenheter i Mjällby där intressenten har visat intresse att förvärva ca 6 500 kvm (7 tomter) av område för byggnation av marklägenheter. Förutom detta intresse finns fler intresseförfrågningar för köp av planlagd mark i Mjällby. Den totala säljbara marken inom området uppgår till ca 25 500 kvm vilket med beslutade försäljningspriser om 250 kr/kvm för småhustomt samt 450 kr/kvm för marklägenheter kan ge en intäkt om ca 8 000 000 kr.

Bedömning

Då det finns en intressent för del av området samt att det i dagsläget inte finns någon ledig mark för bostäder i Mjällby bör exploateringen genomföras.

Anders Wanstadius
Samhällsbyggnadschef

Magnus Runesson
Teknisk Chef

Bilagor
Bilaga 1 Karta
Bilaga 2 Plankarta

Beslut sänds till:
Samhällbyggnadschef
Teknisk Chef
Projektledare mark och exploatering

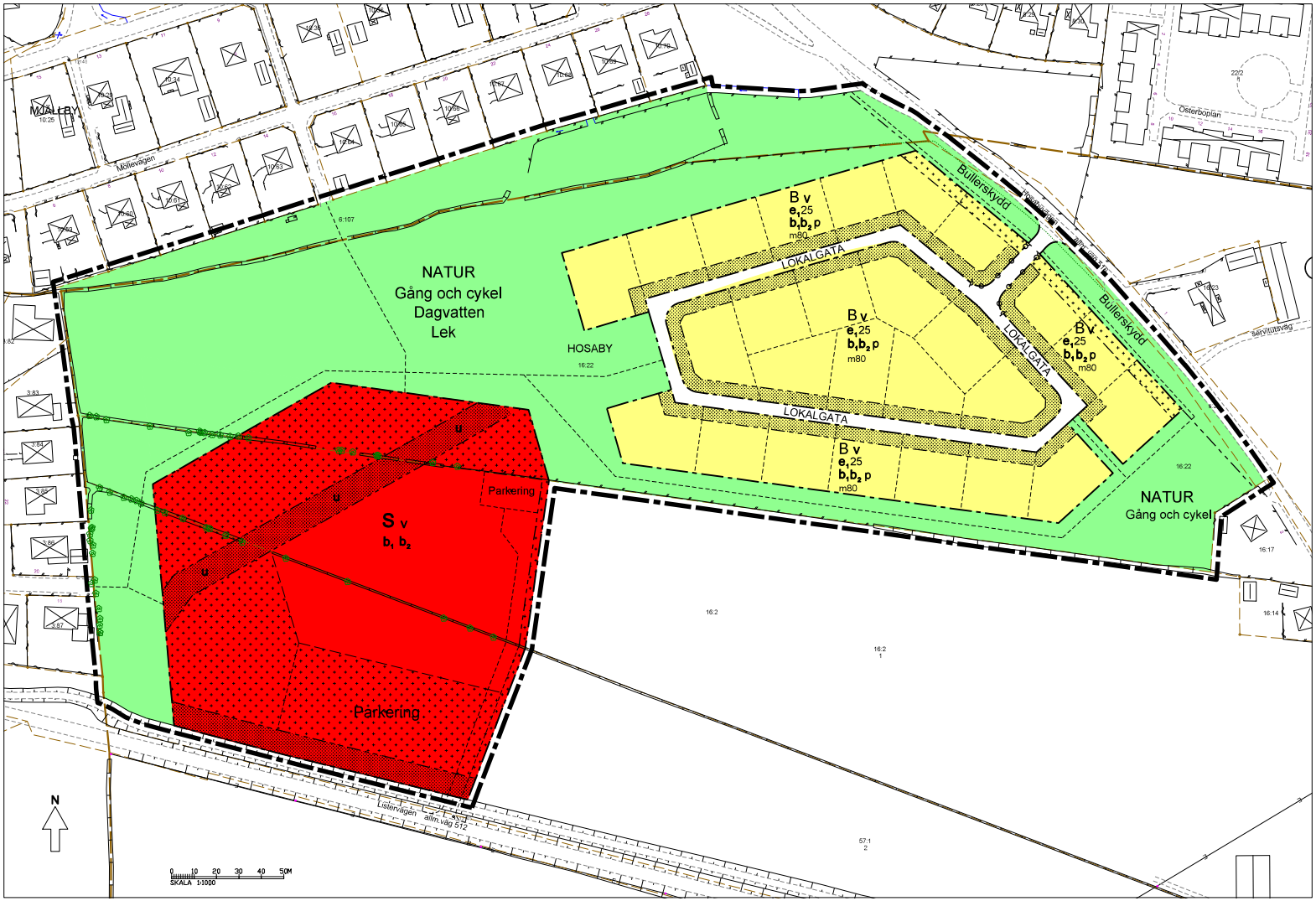

Grundkartans beteckningar

- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Arrendegräns
- Servitutsgräns
- HÖRBY Traktnamn
- 1:112 Registernummer för fastighet
- 7743 Adressnummer
- Bostadshus, husliv resp. takkontur
- Uthus, husliv resp. takkontur
- Skärmtak resp. transformator
- Staket resp. häck
- Stenmur
- Barrskog, lövskog, åkermark resp. ängsmark
- Lövträd resp. barrträd
- Ägolagsgräns
- Körbanekant
- Nivåkurvor
- 7.3 Avvägd höjd
- Polygonpunkt
- Rutnät
- 1003-54112 Servitut

Uppgifter om grundkartan

Grundkartan framställd genom utdrag och komplettering av digital primärkarta 2011-12-21

Koordinatsystem
Plan: 2.5 gon V Reg 3
Höjd: RH 70

UPPLYSNINGAR
Till planen hör förutom denna plankarta:
- planbeskrivning
- genomförandebeskrivning
- programsamrådsredogörelse
- samrådsredogörelse
- utlåtande
- behovsbedömning av MKB
- fastighetsförteckning
- grundkarta

GODKÄND AV BYGGNADSNÄMNDEN 2011-12-14
ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE
LAGA KRAFT

Planbestämmelser

Följande gäller inom de områden som har nedanstående beteckningar.
Bestämmelse utan beteckning gäller inom hela området.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.

1. GRÄNSBETECKNINGAR

- Detaljplanegräns ritad 3 meter utanför planområdet
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

2. MARKANVÄNDNING

Allmänna platser

LOKALGATA	**Lokaltrafik**
NATUR	Naturområde
Gång och cykel	Gång- och cykelväg får finnas.
Dagvatten	Dagvattenhantering med damm får finnas. Dammar utformas med största släntlutning på 1:6. Mindre bryggor får anordnas i dammarna.
Lek	Lekplats och bollplan får finnas.

Kvartersmark

B	Bostäder
S	Skola/förskola

3. UTFORMNING AV ALLMÄN PLATS

+0,0	Föreskriven höjd över nollplanet
Bullerskydd	Bullerskydd skall anordnas

4. UTNYTTJANDEGRAD

Minsta tomtstorlek för friliggande enbostadshus är 750 kvm.
Största tomtstorlek för friliggande enbostadshus är 1200 kvm.
Inom planområdet får högst 20% av bostadens bruttoarea (BTA) anordnas för mindre, icke störande verksamhet, som kontor, hantverk eller service (t.ex. frisör och dylikt).

$e_1$25 Största tillåtna byggnadsarea i procent av fastighetsarea.

5. BEGRÄNSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

- Marken får inte bebyggas
- Området får endast bebyggas med komplementbyggnader såsom uthus, förråd, garage eller liknande byggnader.

6. MARKENS ANORDNANDE

- Körbar utfart får ej anordnas

7. PLACERING, UTFORMNING OCH UTFÖRANDE

Placering

p	Huvudbyggnad placeras minst 4 meter från gräns mot annan tomt alternativt sammanbyggd i tomtgräns.
	Komplementbyggnad placeras minst 1 meter från gräns mot annan tomt alternativt sammanbyggd i tomtgräns.

Utformning

v	Högsta tillåtna taknockshöjd är för huvudbyggnad 7,5 m och för komplementbyggnad 4,0 m.
m80	Mur eller plank mot gata eller i siktzon från utfart mot gata får uppföras till en höjd av högst 80 cm.

- Körbar utfart får ej anordnas.

Utförande

b_1	Huvudbyggnader skall utföras med radonsäkert utförande sävida inte särskild utredning påvisar att det är onödigt.
b_2	Schaktning skall ske med uppmärksamhet på eventuella fornlämningar. Upptäcks sådana skall rapportering ske till Länsstyrelsen.

8. ILLUSTRATIONER

- ---------- Illustrationslinje

9. ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Kommunen är huvudman för allmän plats.
Genomförandetiden är 15 år, från den dag planen vunnit laga kraft.
Uterum kopplat till en- och tvåbostadshus får uppföras utan bygglov under följande förutsättningar:
- byggnadsarea mindre än 20 kvm
- placering minst 4 meter från gräns till annan tomt
- inte strider mot någon planbestämmelse
- inte strider mot plan- och bygglagens bestämmelser

ANTAGANDEHANDLING

DETALJPLAN FÖR

HOSABY 16:22 M.FL.

FÖRSKOLA OCH BOSTÄDER I MJÄLLBY

SÖLVESBORGS KOMMUN
BLEKINGE LÄN

Stadsarkitektavdelningen 2011-12-14

Karl Magnus Adielsson
Stadsarkitekt

Bo Eklund
Arkitekt SAR/MSA

SÖLVESBORGS KOMMUN

BARNCHECKLISTA

Datum
2019-12-27

KSKLK 2019/384

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Handläggare
Magnus Runesson, 0456-816081
magnus.runesson@solvesborg.se

Exploatering Hosaby 16:22, Mjällby

1. Förklara hur beslutet, direkt eller indirekt, påverkar barn och ungdomar?

I samband med utbyggnad av området kan buller, tillfälligt, påverka närliggande förskola. Lagstiftade bullernivåer för byggarbetsplatser kommer dock att följas. Grönområden runt bostäderna kommer att förskönas med nya lekmöjligheter samt kommer nya gång- och cykelvägar att anläggas och ge en högre trafiksäkerhet i närområdet.

2. Har barn/ungdomar som kan komma att beröras av beslutet fått uttrycka sina åsikter?

☒ Ja
☐ Nej

Förklara oavsett svar

Inom ramen för detaljplaneprocessen har förslaget på detaljplan samrådts och granskats av närboende.

3. Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rum?

☒ Ja
☐ Nej

Förklara oavsett svar.

Vid detaljprojektering av området kommer närliggande grönområde att iordningställas för alla åldrars användning.

4. Beskriv eventuella intressekonflikter.

Inga intressekonflikter förutses.

Anders Wanstadius
Samhällsbyggnadschef

Magnus Runesson
Teknisk Chef

Anvisningar till barnchecklista

Barnets rättigheter ska beaktas vid alla kommunala beslut. Enligt FN är alla under 18 år att betrakta som barn. I beslutsunderlag ska det tydligt framgå om beslutet rör barn, hur barn påverkas av beslutet och hur barns bästa beaktats. Denna checklista är ett stöd för arbetet och en del av Barnets bästa. Checklistan kan användas vid beredning av ärenden och bifogas ärenden till nämnd.

1. Påverkar beslutet barn?

Den första frågan i checklistan handlar om att i ett tidigt skede av ärendeberedningen göra en bedömning av om beslutet påverkar barn. Oavsett svar ska det ges en förklaring av hur de berörs eller varför de inte berörs. Om ärendet/beslutet direkt eller indirekt berör eller kan få konsekvenser för enskilda barn, barn i allmänhet eller en särskild grupp av barn ska checklistan fullföljas. Detsamma gäller vid framtagande av policy, riktlinjer, föreskrifter, årlig budget och förändringar i organisation eller administration. Beslut som i första hand rör barn och/eller kan få stora konsekvenser för barn sett till barnkonventionen föranleder mer omfattande arbete och analys. En barnkonsekvensanalys kan innefatta följande steg:

2. Har barn fått uttrycka sina åsikter?

Barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i de frågor barn anser att de berörs av (artikel 12). Är beslutet något som barn kan anse sig vara berörda av? Har barn fått möjlighet att uttrycka sina åsikter och fått dem beaktade? Hur? Eller: Varför inte? Barns åsikter kan fås genom personlig kontakt med barn där de är. De kan också fås genom frågeformulär eller internetomröstningar. Ungdomsrepresentanter eller andra som arbetar nära barn kan agera ombud. Ibland finns underlag med åsikter från barn (till exempel från undersökningar och forum för barns inflytande) som kan användas. När barn uttryckt sina åsikter ska de få uppföljning.

3. Hur har barns bästa beaktats?

Barnets bästa alltid ska komma i första rummet (artikel 3). Barn har fullt och lika människovärde. Barn är sårbara och behöver särskilt stöd och skydd. Rättigheterna ska tillförsäkras alla barn oavsett härkomst, kön, religion, funktionshinder eller andra liknande skäl (artikel 2). Barn ska tillåtas att utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar (artikel 6). I att beakta barns bästa ingår till exempel att beakta barns fysiska och psykiska välbefinnande, tillämpa aktuell kunskap om barns levnadsvillkor, samverka med relevanta aktörer och ha barnperspektiv. Mer om barns bästa finns i SOU 1997:116 kap 6.

4. Beskriv eventuella intressekonflikter.

Beslutsfattare ska enligt barnkonventionen anstränga sig till det yttersta av tillgängliga resurser för att tillgodose barnets bästa (artikel 4), vilket kan innebära intressekonflikter. Sammanvägningen av relevanta intressen ska kunna visas. När barnets bästa måste ge vika för andra intressen bör kompensatoriska åtgärder övervägas.

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(2)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 31 Dnr 2020/70

Exploatering Ljungaviken Etapp 2B

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar att anslå ytterligare medel om 14 miljoner kronor i kompletteringsbudget 1, 2020, för exploatering av planområde för bostäder inom Ljungaviken Etapp 2B.

Ärendet i korthet

Ytterligare medel för arkeologisk slutundersökning samt utbyggnad av gator, vatten- och avloppssystem och fiber till planlagt område för bostäder i Ljungaviken etapp 2B. I budget för 2020 finns beslutade medel om 9 500 000 kr samt föreslås kvarvarande medel från 2019 om 4 600 000 kr flyttas vidare till 2020. Den sammanlagda exploateringskostnaden för Ljungaviken etapp 2B kalkyleras till ca 28 000 000 kr varav kostnad för arkeologisk slutundersökning är ca 12 000 000 kr. Övriga medel innefattar gator inkl. belysning, gång och cykelvägar, vatten- och avloppssystem, fiber, iordningställande av omkringliggande naturmark, lekmöjligheter, planteringsytor, system för dagvattenbehandling m.m. Tidplan för projektet är:

- Projektering och framtagande av förfrågningsunderlag, vinter/vår 2020
- Arkeologisk slutundersökning vår/sommar 2020
- Upphandling av entreprenör sommar/höst 2020
- Exploatering höst/vinter 2020-2021
- Försäljning tomter vår 2021

Bakgrund

Inom planområde Ljungaviken har exploatering tidigare genomförts inom etapp 1 och etapp 2A, se bilaga 2. Samtliga tomter inom dessa etapper är slutsålda men det finns fortfarande kö med intressenter, både för köp av mark för enbostadshus och mark för flerbostadshus. Inom etapp 2B finns byggrätter både för enbostadshus ca 20 och för flerbostadshus, ca 200-300 nya bostäder, beroende på lägenhetsstorlek. Den totala säljbara marken inom området ger en potentiell intäkt om ca 41 500 000 kr beräknat med nu gällande taxa för markköp i Ljungaviken, mark för enbostadshus 400 kr/kvm, mark för flerbostadshus 900 kr/kvm BTA vid byggnation av hyresrätt och 1200 kr/kvm BTA vid byggnation av bostadsrätt.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadschef Anders Wanstadius och Magnus Runessons tjänsteskrivelse 2019-12-27.

KSAU § 57/2020.
KS § 49/2020.

SÖLVESBORGS KOMMUN

Kommunfullmäktige

Exp.
Samhällsbyggnadschef Anders Wanstadius
Teknisk chef Magnus Runesson
Ekonomikontoret

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 32 Dnr 2019/72

Försäljning av del av Mjällby 2:37 samt del av Lörby 15:2

BESLUT

Kommunfullmäktige godkänner upprättat köpekontrakt gällande försäljning del av fastigheten Mjällby 2:37 samt del av fastigheten Lörby 15:2 till Sveriges Stärkelseproducenter.

Försäljningen omfattar ca 343 749 kvm mark, och försäljningspriset är 17,50 kronor per kvm.

Ärendet i korthet

Sveriges Stärkelseproducenter, Lyckeby har under flera år arrenderat den aktuella ytan, men vill framöver äga den mark som de använder.

Beslutsunderlag

Näringslivschef Stefan Olofssons tjänsteskrivelse 2020-02-13.

Köpekontrakt

KSAU § 46/2020.
KS § 37/2020.

Exp.
Näringslivschef Stefan Olofsson
Ekonomikontoret

Köpekontrakt

1. Parter

Säljare: Sölvesborgs kommun, 212000-0852, genom dess kommunstyrelse, nedan kallad Kommunen.
Adress: Stadshuset, 294 80 Sölvesborg.

Köpare: Sveriges Stärkelseproducenter, förening u.p.a. Nedan kallad Köparen
Adress: Box 45, 291 07 Fjälkinge
Org.nr: 736200-2102

2. Överlåtelseförklaring

Kommunen överlåter till Köparen ett område bestående av del av fastigheten Mjällby 2:37 samt del av fastigheten Lörby 15:2 som markerats på karta, bilaga 1, nedan kallad Fastigheten. Området omfattar totalt ca 343 749 kvm. Försäljningen sker på följande villkor:

3. Köpeskilling

Köparen ska till Kommunen betala en köpeskilling om 17,50 (sjutton kronor och femtio öre) kronor per kvadratmeter. Den av Kommunen uppskattade arealen för Fastigheten är 343 749 kvm. Den faktiska arealen som ska utgöra grund för den slutliga köpeskillingen fastställs vid fastighetsbildning.

Köpeskillingen ska betalas när Fastighetens areal bestämts av Lantmäterimyndigheten och innan fastighetsbildningen genomförts.

4. Avgifter

Samtliga anslutnings- och anläggningsavgifter samt alla andra tillkommande kostnader bekostas av Köparen. Särskilda avgifter tas ut av respektive huvudman enligt vid varje tidpunkt gällande taxor.

5. Fastighetsbildning

Överlåtelsen ska ske genom fastighetsbildning, innebärande att Fastigheten ska avstyckas från stamfastigheten och bilda ny fastighet.

Kommunen ansöker om fastighetsbildning och Köparen står kostnaden. Genom undertecknandet av detta avtal ger Köparen sitt samtycke till ansökan. Parterna godtar de eventuella ändringar av areal, gränser med mera som förrättningslantmätaren anser nödvändiga.

6. Köpebrev

När köpeskillingen är erlagd ska köpebrev upprättas.

7. Tillträdesdag m.m.
Tillträde sker dagen efter att fastighetsbildningen vunnit laga kraft (Tillträdesdagen). En förutsättning för att Köparen ska ha rätt att tillträda fastigheten är att köpeskillingen är betald.

Kommunen ansvarar för om Fastigheten skadas eller försämras innan Tillträdesdagen. Köparen ansvarar för tiden därefter, även om Fastigheten inte tillträdds på grund av Köparens dröjsmål.

8. Lagfart
Lagfartskostnader betalas av Köparen.

9. Penninginteckningar m.m.
Fastigheten belastas – såvitt Kommunen känner till – inte av penninginteckningar, servitut, nyttjanderätter eller andra belastningar utöver vad som anges i fastighetsregisterbevis, se bilaga 2 och bilaga 3, med undantag för ledning som Sölvesborg Energi och Vatten AB har på Fastigheten, se markering i bilaga 1. För ledningen gäller ett skyddsavstånd av 3 meter på vardera sidan av ledningen. Köparen ska gentemot Sölvesborg Energi och vatten AB genom ledningsrätt säkerställa rättigheten.

Fastigheten belastas av vägrätt, Lörbyvägen. Köparen är medveten om att den mark som tagits i anspråk för vägområde inte närmre kan preciseras.

10. Fastighetens skick, friskrivning m.m.
Köparen har beretts tillfälle att undersöka Fastigheten. Köparen avstår därför med bindande verkan från alla anspråk mot Kommunen på grund av fel eller brister avseende Fastighetens beskaffenhet, såväl synliga som dolda, inklusive miljömässiga brister, faktiska fel, rättsliga fel, rådighetsfel, i den mån inte annat följer av Kommunens garantier enligt detta köpekontrakt.

Fastigheten har sedan lång tid använts av Köparen för spridning av tvättvatten, fruktvatten och slam.

11. Hävningsrätt
Kommunen har rätt att omedelbart häva detta köpekontrakt om Köparen inte fullgör sina åtaganden på Tillträdesdagen. Detsamma gäller om Köparen före Tillträdesdagen försätts i konkurs eller om Kommunen har grundad anledning att förutsätta att Köparen inte kan fullfölja köpekontraktet.

12. Förutsättning för avtalets giltighet
Köpekontraktet är giltigt under förutsättning att behöriga organ hos Kommunen och Sveriges Stärkelseproducenter, förening u.p.a fattat erforderliga beslut. Kommunens beslut ska ha vunnit laga kraft.

Om förvärvstillstånd enligt jordförvärvslagen (1979:230) krävs för köpet ska Köparen ansöka om förvärvstillstånd inom föreskriven tid.

Detta köpekontrakt är till alla delar förfallet om beslut och tillstånd enligt denna punkt inte meddelas. Under sådana förhållanden har ingendera parten något anspråk på grund av detta köpekontrakt.

13. Arrendeavtal
I och med detta avtal upphör arrendeavtal, som muntligen förlängts mellan parterna, daterat 2014-06-04 på Tillträdesdagen.

Arrendeavgift ska betalas för tiden från 2019-03-14 till Tillträdesdagen.

14. Tvist
Tvist ska avgöras i allmän domstol i Blekinge och enligt svensk lag.

15. Avtalsexemplar
Detta Köpekontrakt har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Sölvesborg den / 2019

SÖLVESBORGS KOMMUN

.....	.....
Louise Erixon	Marika Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande	Kanslichef/Kommunjurist

Ovanstående egenhändiga namnteckningar bevittnas

.....	.....
Namnförtydligande:	Namnförtydligande:

Sölvesborg den / 2019

SVERIGES STÄRKELSEPRODUCENTER, FÖRENING U.P.A.

.....	.....
Namnförtydligande:	Namnförtydligande:
Hans Berggren	Nichlas Göransson

Sölvesborgs kommun

Bilaga 7

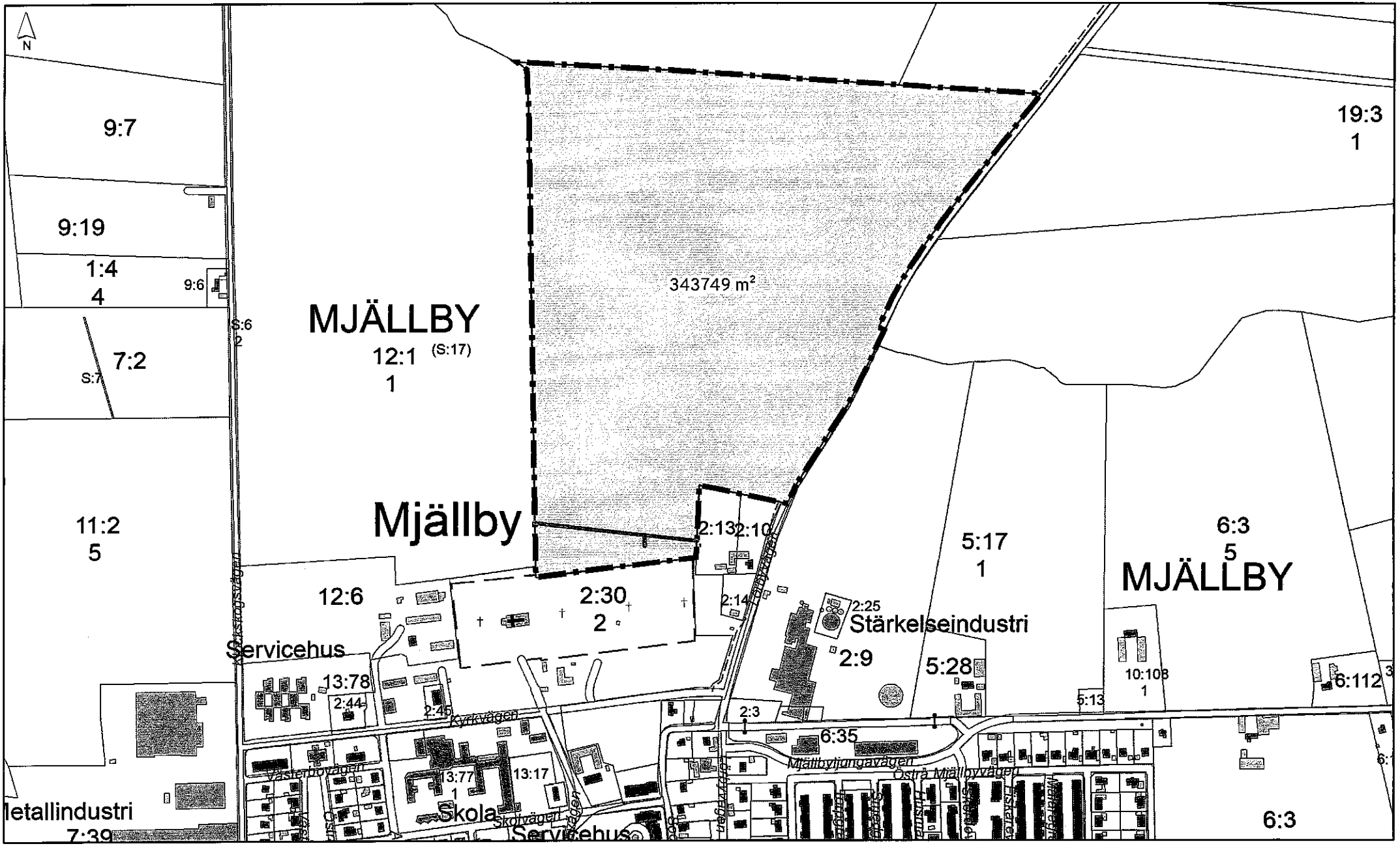

Tillhör köpeavtal för
Lörby 15:2 och del av Mjällby 2:37

Köpeavtal

Skyddsavstånd ledning

Skala 1:7 000

Bilaga 2 20

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum

2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Lörby 15:2

Uppgifter ur fastighetsregistrets inskrivningsdel enligt beslut t.o.m. inskrivningsdagen 2019-10-18.

Fastighet

Beteckning

Sölvesborg Lörby 15:2

Socken: Mjällby

Areal

Område	Totalareal	Därav landareal	Därav vattenareal
Totalt	14 1839 kvm	14 1839 kvm	

Läge, karta

Område	N, E (SWEREF 99 TM)		N, E (SWEREF 99 15 00)	
1	6212377.7	480397.6	6214863.6	130389.8
2 Andel i oregistrerad samfällighet	6213827.8	482540.8	6216314.3	132533.8

Lagfart

Ägare	Andel	Inskrivningsdag	Akt
212000-0852 Sölvesborgs Kommun Ekonomikontoret 294 80 Sölvesborg	1/1	1969-08-27	69/817

Köp: 1969-02-25

Lagfartsanmärkning: Anmärkning 93/332

Inteckningar, Avtalsrättigheter och Anteckningar

Fastigheten är gravationsfri.

Rättigheter

Redovisning av rättigheter kan vara ofullständig.

Taxeringsuppgifter

Taxeringsenhet	Taxeringsår

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum
2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Lörby 15:2

Lantbruksenhet, obebyggd (110) 374988-7 2017
Omfattar hel registerfastighet.

Taxeringsvärde	därav byggnadsvärde	därav markvärde	
1.288.000 SEK	0	1.288.000 SEK	
Senast taxerad ägare	Andel		Juridisk form
212000-0852 Sölvesborgs Kommun Ekonomikontoret 294 80 Sölvesborg	1/1		Primärkommuner, borgerliga

Andel i gemensamhetsanläggningar och samfälligheter

Samfällighetsutredning ej verkställd, redovisningen av fastighets andel i samfällighet kan vara ofullständig

Samfälligheter	Andel	Ändamål
Sölvesborg Lörby s:5	1/8 Mantal	Kvarn-och skolhustomt

Anmärkning: Fiskläge (akt 10-MJÄ-24)

Skattetal

Skattetal	Skattetyp
1/8	Mantal

Åtgärd

Fastighetsrättsliga åtgärder	Datum	Akt
Enskifte, Littera: 15E	1816-07-16	10-MJÄ-24
Ägoutbyte	1853-12-30	10-MJÄ-77

Avskild mark

Sölvesborg Lörby ftån samf, del av 15:9, 15:10, 33:1, 34:1, 36:1, 40:1, 41:2, 43:1, 52:1

Ursprung

Sölvesborg Lörby 15:1

Tidigare beteckning

Beteckning	Omregistreringsdatum	Akt
K-Mjällby Löverby 15:2	1971-11-09	10-MJÄ-2536
K-Mjällby Lörby 15:2	1994-03-23	1083-93/40

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum

2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Lörby 15:2

Myndighetsadresser

Fastighetsbildning

www.lantmateriet.se/hittakontor

Fastighetsinskrivning	Telefon
Lantmäteriet Fastighetsinskrivning	0771-63 63 63
761 80 Norrtälje	

Utfärdare

Lantmäteriet, 801 82 Gävle

Telefon: 0771-63 63 63

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum

2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Lörby 15:2

FÖRKLARINGAR

Fastighetsregisterbeviset redovisar innehållet i fastighetsregistrets allmänna del och inskrivningsdel. Beviset innehåller även vissa taxeringsuppgifter. Fastighetsregisterbeviset gäller som fastighetsbevis och gravationsbevis enligt kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis m.m.

Observera att uppgifterna i fastighetsregisterheviset redovisar registerinnehållet det datum som anges i ruhriken "Uppgifter ur fastighetsregistrets inskrivningsdel enligt beslut t.o.m. inskrivningsdagen ÅÅÅÅ-MM-DD".

Under rubrikerna "Inteckningar" och "Avtalsrättigheter" visas inteckningar och inskrivna rättigheter i gällande företrädesordning, om inte annat anges.

Uppgiften "Gäller i" visar vilken/vilka fastighet(er) som inteckningen belastar. I de fall inteckningen ursprungligen meddelats i annan egendom, anges denna efter "Avsåg ursprungligen".
Olika varianter kan förekomma:

1. Om inteckningen bara belastar en fastighet och är beviljad i samma egendom redovisas varken uppgift om "Gäller i" eller "Avsåg ursprungligen".
2. Om inteckningen belastar flera fastigheter och är beviljad i samma egendom redovisas bara uppgifter om "Gäller i".
3. Beträffande inteckningar som belastar en eller flera fastigheter, men är beviljad i annan egendom redovisas både uppgift om "Gäller i" och "Avsåg ursprungligen".

Enligt 67-68 §§ förorduingen (2000:308) om fastighetsregister är följande uppgifter tilläggsinformation: lagfaren ägares/ tomträttshavares postadress samt uppgifter om skriftligt pantbrev.

Expeditionsavgift 230 SEK

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum

2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Mjällby 2:37

Uppgifter ur fastighetsregistrets inskrivningsdel enligt beslut t.o.m. inskrivningsdagen 2019-10-18.

Fastighet

Beteckning

Sölvesborg Mjällby 2:37

Socken: Mjällby

Areal

Område	Totalareal	Därav landareal	Därav vattenareal
Totalt	28 7458 kvm	28 7458 kvm	

Läge, karta

Område	N, E (SWEREF 99 TM)		N, E (SWEREF 99 15 00)	
1	6211684.2	484646.2	6214169.9	134640.1
3	6212094.0	480094.4	6214579.8	130086.4
6	6211477.1	484665.6	6213962.7	134659.5
7	6211570.8	484668.1	6214056.4	134662.0
8	6211566.7	484652.0	6214052.3	134645.9
10	6211091.5	484532.0	6213576.9	134525.8
11	6211458.5	484881.2	6213944.1	134875.2
12	6211510.6	484658.6	6213996.2	134652.5
13	6213037.6	483335.0	6215523.8	133328.3

Lagfart

Ägare	Andel	Inskrivningsdag	Akt
212000-0852 Sölvesborgs Kommun Ekonomikontoret 294 80 Sölvesborg	1/1	1964-06-24	64/494

Köp: 1964-03-17

Akt 69/817

Lagfartsanmärkning: Anmärkning 93/332

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum
2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Mjällby 2:37

Inteckningar och Anteckningar

Fastigheten besväras ej av sökt eller beviljad anteckning eller inteckning.

Avtalsrättigheter

Nr	Avtalsrättighet	Inskrivningsdag	Akt
1	Avtalsservitut: Infart mm	1991-11-06	91/6737
2	Avtalsservitut: Infart mm	1991-11-06	91/6738
3	Avtalsservitut: Elledning	2012-09-03	12/8616

Rättigheter

Redovisning av rättigheter kan vara ofullständig.

Ändamål	Rättsförhållande	Rättighetstyp	Datum	Akt
Väg	Förmån	Officialservitut	1997-01-14	1083-96/30.1
Väg	Last	Officialservitut	1998-02-02	1083-97/41.1
Väg	Last	Officialservitut	Senast ändrad 2006-05-08	10-MJÄ-2798.1
Elledning	Last	Avtalsservitut	2012-09-03	1083IM-12/8616.1
Ledning mm	Förmån	Avtalsservitut	Senast ändrad 2015-03-06	10-IM4-83/432.1
Väg mm	Förmån	Avtalsservitut	Senast ändrad 2015-03-06	10-IM4-84/4317.1
Infart mm	Last	Avtalsservitut		10-IM4-91/6737.1
Infart mm	Last	Avtalsservitut		10-IM4-91/6738.1

Planer, bestämmelser och fornlämningar

Planer	Datum	Akt
Byggnadsplan: Mjällby 13:1	1952-10-31 Senast ajourföring: 2019-03-06	10-MJÄ-1734
Byggnadsplan: Krokås samhälle	1957-04-27 Senast ajourföring: 2011-04-06	10-MJÄ-1896
Detaljplan: Mjällby 6:89, östra skiftet	1992-03-11 Genomf. start: 1992-04-03 Genomf. slut: 2002-04-02	1083-P92/6
Detaljplan: Mjällby 2:37 del av mfl fastigheter(krokås)	2004-03-29 Laga kraft: 2005-02-11 Genomf. start: 2005-02-12	1083-P06/15

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Mjällby 2:37

Genomf. slut: 2015-02-11
Senast ajourföring: 2019-06-14

Detaljplan: Mjällby 10:112	2008-10-27	1083-P09/8
	Laga kraft: 2008-11-26	
	Genomf. start: 2008-11-27	
	Genomf. slut: 2023-11-26	

Naturvårdsbestämmelser

Natura 2000-område: Pukaviksbukten	2003-11-00	1082-P06/13
	Senast ajourföring: 2019-04-26	10NE SE0410068

Fornlämningar

Fornlämning	L1979:3202
	10100600390001
Fornlämning	L1978:8375
	12000000136605

Taxeringsuppgifter

Taxeringsenhet			Taxeringsår
Lantbruksenhet, obebyggd (110) 361255-7			2017
Omfattar hel registerfastighet och ingår i en sammanföring.			
Taxeringsvärde	därav byggnadsvärde	därav markvärde	
2.297.000 SEK	0	2.297.000 SEK	

Samtaxering för registerenhet

Sölvesborg Hosaby 17:13
Sölvesborg Mjällby 2:37

Senast taxerad ägare	Andel	Juridisk form
212000-0852 Sölvesborgs Kommun Ekonomikontoret 294 80 Sölvesborg	1/1	Primärkommuner, borgerliga

Andel i gemensamhetsanläggningar och samfälligheter

Samfällighetsutredning ej verkställd, redovisningen av fastighets andel i samfällighet kan vara ofullständig

Gemensamhetsanläggningar	Andel	Ändamål
Sölvesborg Mjällby ga:8		Vägförening
Samfälligheter		
Sölvesborg Mjällby s:6	3/8 Mantal	Vägar

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Mjällby 2:37

Samfälligheter

Sölvesborg Mjällby s:7	3/8 Mantal	Avloppsdiken avloppsdike längs västra ängar och klockskog, avloppsdike från slättemosse till saltsjön
Sölvesborg Mjällby s:8	6,818 %	Sandtag
Sölvesborg Mjällby s:9	11,111 %	Lastage/fiskeplan
Sölvesborg Mjällby s:17	6,818 %	Bäckar

Skattetal

Skattetal	Skattetyp
3/8	Mantal

Åtgärd

Fastighetsrättsliga åtgärder	Datum	Akt
Sammanläggning	1985-04-18	1083-85/24
Fastighetsreglering, Littera: 2	1986-11-27	1083-86/47
Fastighetsreglering	1990-05-03	1083-90/19
Fastighetsreglering, Littera: 1	1990-10-11	1083-90/42
Fastighetsreglering, Littera: 1-3	1991-10-17	1083-91/56
Fastighetsreglering	1992-01-16	1083-92/7
Fastighetsreglering, Littera: 4	1992-06-01	1083-92/25
Fastighetsreglering, Littera: 3	1992-08-27	1083-92/38
Fastighetsreglering	1996-09-19	1083-96/14
Fastighetsreglering	1997-01-14	1083-96/30
Fastighetsreglering	1998-02-02	1083-97/41
Fastighetsreglering	2001-09-25	1083-01/39

Avskild mark

Sölvesborg Mjällby 2:38-41, 2:47, 2:49-61

Ursprung

Sölvesborg Mjällby 2:1, 6:61

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum

2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Mjällby 2:37

Tidigare beteckning

Beteckning	Omregistreringsdatum	Akt
K-Mjällby Mjällby 2:37	1994-03-23	1083-93/40

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum

2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölveshorg Mjällby 2:37

Myndighetsadresser

Fastighetsbildning

www.lantmateriet.se/hittakontor

Fastighetsinskrivning	Telefon
Lantmäteriet Fastighetsinskrivning	0771-63 63 63
761 80 Norrtälje	

Utfärdare

Lantmäteriet, 801 82 Gävle

Telefon: 0771-63 63 63

LANTMÄTERIET

FASTIGHETSREGISTERBEVIS

gäller som gravationsbevis/fastighetsbevis

Utskriftsdatum
2019-10-21

Fastighet

Beteckning
Sölvesborg Mjällby 2:37

FÖRKLARINGAR

Fastighetsregisterbeviset redovisar innehållet i fastighetsregistrets allmänna del och inskrivningsdel. Beviset innehåller även vissa taxeringsuppgifter. Fastighetsregisterbeviset gäller som fastighetsbevis och gravationsbevis enligt kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis m.m.

Observera att uppgifterna i fastighetsregisterbeviset redovisar registerinnehållet det datum som anges i rubriken "Uppgifter ur fastighetsregistrets inskrivningsdel enligt beslut t.o.m. inskrivningsdagen ÅÅÅÅ-MM-DD".

Under rubrikerna "Inteckningar" och "Avtalsrättigheter" visas inteckningar och inskrivna rättigheter i gällande företrädesordning, om inte annat anges.

Uppgiften "Gäller i" visar vilken/vilka fastighet(er) som inteckningen belastar. I de fall inteckningen ursprungligen meddelats i annan egendom, anges denna efter "Avsåg ursprungligen".
Olika varianter kan förekomma:

1. Om inteckningen bara belastar en fastighet och är beviljad i samma egendom redovisas varken uppgift om "Gäller i" eller "Avsåg ursprungligen".
2. Om inteckningen belastar flera fastigheter och är beviljad i samma egendom redovisas bara uppgifter om "Gäller i".
3. Beträffande inteckningar som belastar en eller flera fastigheter, men är beviljad i annan egendom redovisas både uppgift om "Gäller i" och "Avsåg ursprungligen".

Enligt 67-68 §§ förordningen (2000:308) om fastighetsregister är följande uppgifter tilläggsinformation: lagfaren ägares/ tomträttshavares postadress samt uppgifter om skriftligt pantbrev.

Expeditionsavgift 230 SEK

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 33 Dnr 2020/79

Norje 7:33, Till och ombyggnad av Säggalycke

BESLUT

Kommunfullmäktige godkänner tilläggsanslag med 3 miljoner kronor för att slutföra upphandlingen av Norje 7:33, Säggalycke Förskola, Dagbarnvårdslokal, Fritis samt tillhörande biblioteksdel.
Anslaget beaktas i kompletteringsbudget 1, 2020.

Ärendet i korthet

För att kunna fullfölja projektet till- och ombyggnad av Norje 7:33 Säggalycke så behövs ett tilläggsanslag efter att inkomna anbud har utvärderats och där saknas 3 miljoner kronor mot budget i förhållande till lägsta anbud.

Bakgrund

Projektet startades i första omgång 2016 därefter har projektet förändrats i storlek och utformning samt att marknadsläget har förändrats inom entreprenad branschen.

Beslutsunderlag

Fastighetschef Alf Svenssons tjänsteskrivelse 2020-02-24.

KSAU § 21/2020.
KS § 43/2020.

Exp.
Fastighetschef Alf Svensson
Ekonomikontoret

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(3)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 34 Dnr 2020/76

Inriktning och åtgärder för framtida upplåtelse av Tredenborg Camping (del av fastigheten Sölvesborg 3:1)

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar att dels godkänna föreslagen inriktning för framtida upplåtelse av Tredenborg camping, dels att lämna tilläggsanslag med 200 tkr till Tekniska kontoret i 2020 års driftsbudget för täckande av kostnader.

Ärendet i korthet

I ärendet läggs förslag till inriktning för den framtida upplåtelsen av Tredenborg camping för tiden efter 2021-12-31. Behövliga åtgärder för realiserandet av inriktningen redovisas (fastighetsbildning, värdering, anslagsbehov m m).

Bakgrund

Kommunen har sedan länge upplåtit del av fastigheten Sölvesborg 3:1 som campingplats. Nuvarande hyresavtal slöts 2010 och var 10-årigt med därefter successiva möjligheter att förlänga detta årsvis.

Under förra mandatperioden uppkom en diskussion om att eventuellt försälja campingområdet för att ge en entreprenör större möjlighet att långsiktigt utveckla och investera i anläggningen. Av detta skäl gavs Stadsarkitektkontoret (Ks dnr 2017/118) i uppdrag att arbeta fram en detaljplan för området. Denna skulle också säkra allmänhetens tillgång till naturbadet och de strandnära partierna (friluftsområdena). Detaljplanen vann laga kraft i augusti 2019.

Plankarta enligt detaljplanen:

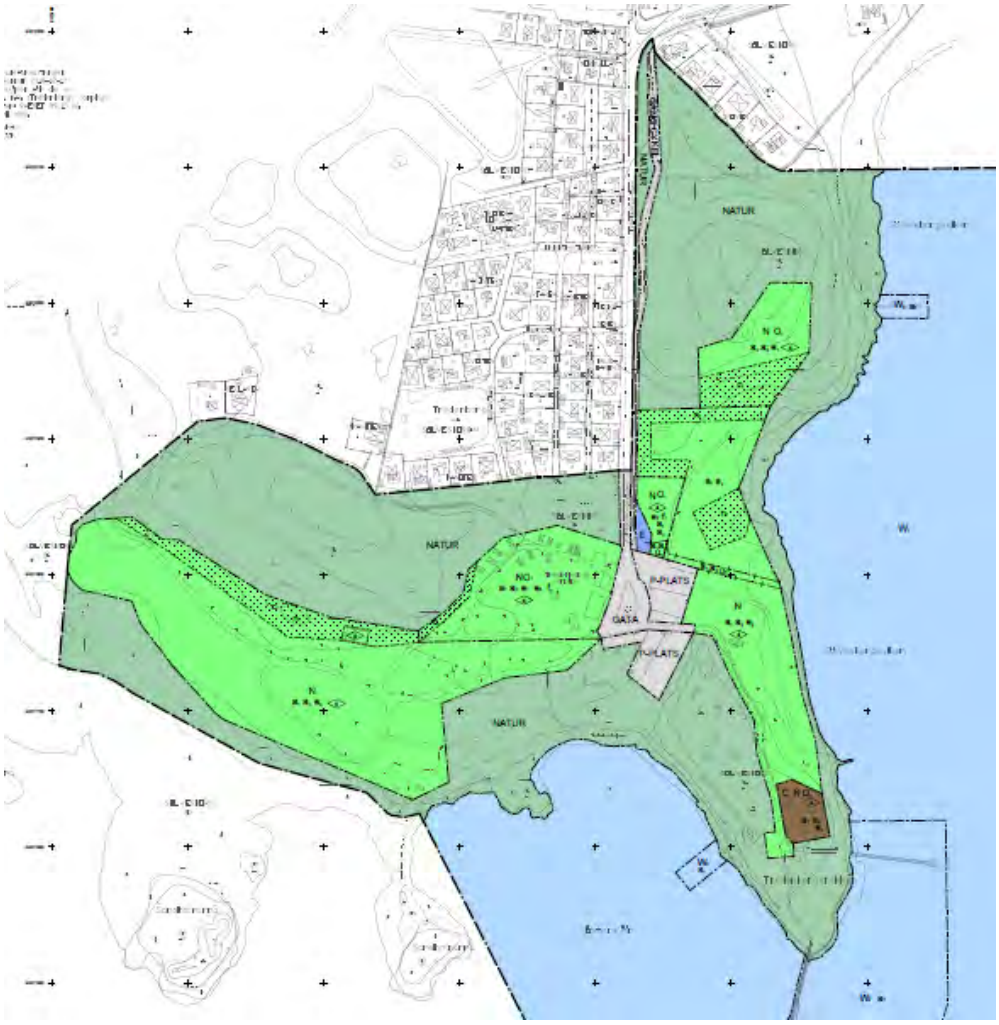

Det område som är aktuellt för upplåtelse eller försäljning för campingändamål är den ljusgröna ytan. Den mörkgröna ytan är friluftsområde. Den grå ytan är bl a parkeringsplatser, till vilken allmänheten har tillträde. Den bruna ytan är en egen fastighet som nu används för restaurangrörelse.

Beslutsunderlag

Kommunchef Lars Ericsson och teknisk chef Magnus Runessons tjänsteskrivelse 2020-02-05.

Gällande detaljplan Sölvesborg 3:1
Gällande hyresavtal från 2010 avseende Tredenborg Camping inkl övertagandeklausul från 2015

KSAU § 52/2020.
KS § 44/2020.

SÖLVESBORGS KOMMUN

Kommunfullmäktige

_____

Exp.
Kommunchef Lars Ericsson
Tekniska kontoret
Ekonomikontoret
Fritid och kulturchef

SÖLVESBORGS KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Sida
1(6)

Datum
2020-02-22

Dnr
2020/76

Kommunstyrelsen

Handläggare
Lars Ericsson, 0456-81 61 91
lars.ericsson@solvesborg.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Inriktning och åtgärder för framtida upplåtelse av Tredenborg Camping (del av fastigheten Sölvesborg 3:1).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att dels godkänna föreslagen inriktning för framtida upplåtelse av Tredenborg camping, dels att lämna tilläggsanslag med 200 tkr till Tekniska kontoret i 2020 års driftsbudget för bestridande av kostnader i anledning av genomförandet av inriktningen (fastighetsregleringar, värderingar etc).

Kommunstyrelsen beslutar att, under förutsättning av kommunfullmäktiges bifall till ovan förslag, genomföra för realiserandet av föreslagen inriktning behövlig fastighetsbildning (avstyckning av campingområdet enligt detaljplan från stamfastigheten) för att i nästa skede kunna upplåtas utan att de delar av fastigheten som avser bad och annan rekreation påverkas). Vidare beslutas att ytterligare en värdering av området görs och att förslag till avgäldsränta tas fram.

Ärendet i korthet

I ärendet läggs förslag till inriktning för den framtida upplåtelsen av Tredenborg camping för tiden efter 2021-12-31. Behövliga åtgärder för realiserandet av inriktningen redovisas (fastighetsbildning, värdering, anslagsbehov m m).

Bakgrund

Kommunen har sedan länge upplåtit del av fastigheten Sölvesborg 3:1 som campingplats. Nuvarande hyresavtal slöts 2010 och var 10-årigt med därefter successiva möjligheter att förlänga detta årsvis.

Under förra mandatperioden uppkom en diskussion om att eventuellt försälja campingområdet för att ge en entreprenör större möjlighet att långsiktigt utveckla och investera i anläggningen. Av detta skäl gavs Stadsarkitektkontoret

(Ks dnr 2017/118) i uppdrag att arbeta fram en detaljplan för området. Denna skulle också säkra allmänhetens tillgång till naturbadet och de strandnära partierna (friluftsområdena). Detaljplanen vann laga kraft i augusti 2019.

Plankarta enligt detaljplanen:

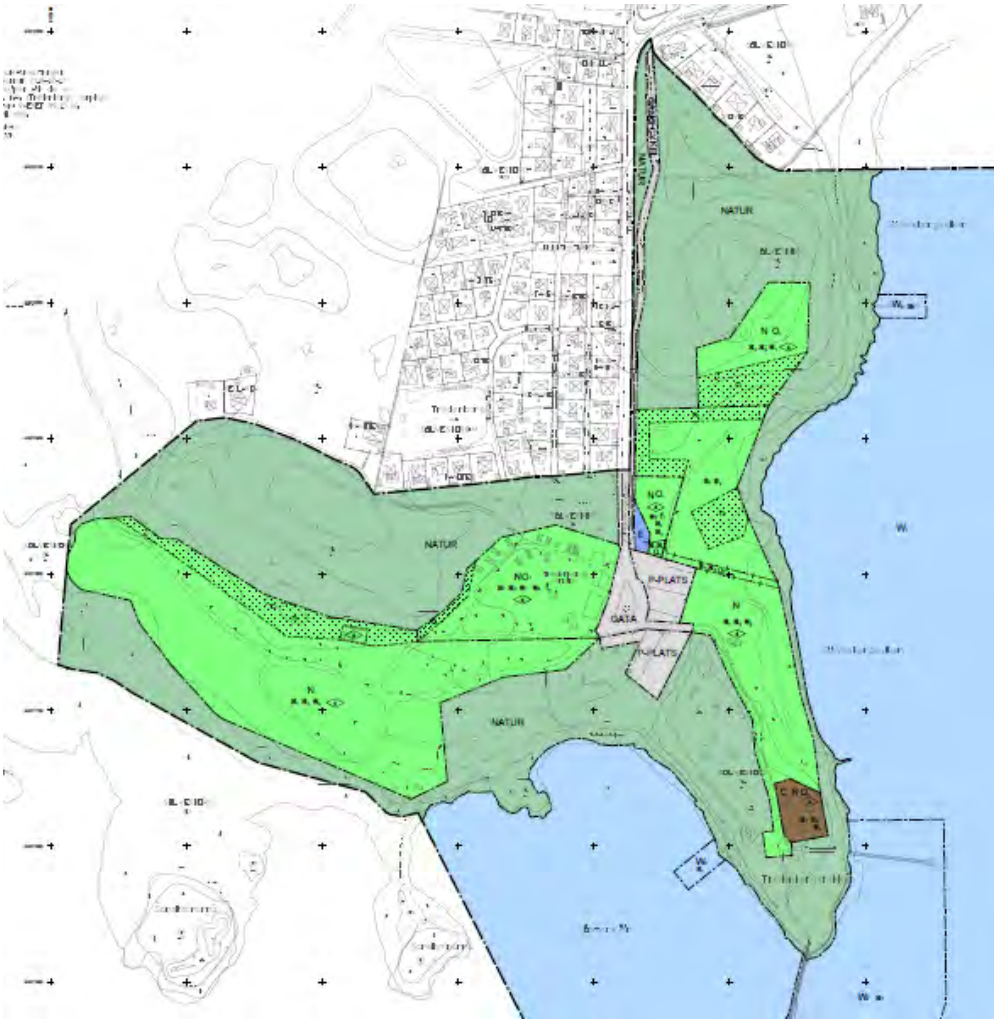

Det område som är aktuellt för upplåtelse eller försäljning för campingändamål är den ljusgröna ytan. Den mörkgröna ytan är friluftsområde. Den grå ytan är bl a parkeringsplatser, till vilken allmänheten har tillträde. Den bruna ytan är en egen fastighet som nu används för restaurangrörelse.

Den rörelse som utvecklats de senaste tio åren på Tredenborg har stor betydelse för besöksnäringen i kommunen. Tillsammans med Hällevik Camping och Norje Boke Camping är den en av de enskilt viktigaste aktörerna vad gäller antal övernattningar, antal arbetstillfällen och dylikt inom denna bransch. Boendemöjligheterna inom dessa campingplatser har tydliga spill over-effekter på handeln, servicenäringar m fl inom kommunen. Enligt det av kommunfullmäktige 2019-09-09 beslutade handlingsprogrammet för Sölvesborgs kommun under mandatperioden 2019-2022 så ska kommunen aktivt främja utvecklingen och tillväxten av besöksnäringsbranschen i kommunen.

Bedömning

För att främja utvecklingen av Tredenborg camping som en besöksnäringsaktör i kommunen bör den som driver rörelsen ha ett längre tidsperspektiv och kunna förfoga över anläggningen på ett mer genomgripande sätt, bl a kunna använda egendomen som säkerhet för krediter, än vad som nu är fallet. Med dessa utgångspunkter är nuvarande modell med relativt kortsiktiga hyres- och/eller arrendeperioder inte tillfyllest. Vi har inte heller sett det som realistiskt, eller önskvärt, att kommunen skulle driva anläggningen i egen regi. En sådan verksamhet faller inte inom det som ses som kommunal kärnverksamhet. Kommunen har inte heller behövlig kompetens för ett sådant uppdrag.

Istället har vi övervägt två andra alternativ: försäljning av mark och byggnader (som fast egendom) eller upplåtelse av marken via tomträtt (inkl försäljning av byggnaderna som lös egendom).

Vägval försäljning eller upplåtelse via tomträtt

Alternativ: försäljning

Försäljning av området innebär att kommunen för all framtid avsäger sig marken och kommunen har inte, på annat sätt än genom köp och, om villkoren är uppfyllda, expropriation, möjlighet att återfå marken. Ett framtida köp är avhängigt dåvarande fastighetsägares vilja till försäljning.

Försäljningspris.

Enligt kommunallagen är stöd till näringslivet, t.ex. i form av överlåtelse av mark under marknadspris, som huvudregel otillåtet. Bara om det finns synnerliga skäl är sådant stöd tillåtet. Det finns anledning att betona att ett stöd, även om det till synes skulle vara godtagbart enligt reglerna i kommunallagen, inte får strida mot EU:s statsstödsregler.

Enligt EU:s meddelande ska antingen försäljning föregås av ett öppet anbudsförfarande – offentligt, öppet och villkorslöst - där det ekonomiskt mest fördelaktiga budet väljs eller priset baseras på en oberoende expertvärdering av en eller flera oberoende värderingsmän som genomförs innan försäljningen. I annat fall måste försäljningen anmälas i förväg till EU-kommissionen, som har att bedöma stödets förenlighet med den inre marknaden. Det är dock bara regeringen som kan anmäla stöd till kommissionen. Kommuner ska därför lämna upplysningar till regeringen om stöd som kan komma att prövas av kommissionen för att regeringen ska kunna uppfylla sitt åtagande.

Alternativ: tomträttsupplåtelse

Tomträtt kan endast upplåtas i en fastighet som ägs av staten eller en kommun eller annars är i allmän ägo. Syftet med tomträtt är att det allmänna ska kunna tillhandahålla mark för bebyggelse åt enskilda utan att frånhända sig äganderätten till marken utan i framtiden kunna använda den för nya, för

samhällsutvecklingen, angelägna ändamål. Vidare kan kommunen tillgodoräkna sig värdestegring på marken. Tomträttshavaren kan inteckna tomträtten, upplåta nyttjanderätt och fritt försälja den utan att höra fastighetsägaren. Villkor som inskränker tomträttshavarens rättigheter får inte avtalas. Avtalet får inte sägas upp av tomträttshavaren. Viktigt är att tomträtten skrivs in i fastighetsregistret.

Tvingande regler vid tomträttsupplåtelse för annat ändamål än bostadsbebyggelse:

Endast kommun och stat (och vissa andra objekt) kan upplåta.

Skriftligt avtal ska upprättas där bl a följande ska framgå,

*ändamålet med upplåtelsen,

*upplåtelsetiden som ska vara minst tjugo år,

*tomträttsavgälden, denna ska gälla oförändrad under minst tio

*år från upplåtelsen eller senare överenskommen dag,

*byggnader – fastighetstillbehör - mm som finns på fastigheten ska

preciseras och ingå i upplåtelsen,

*uppsägning kan endast ske vid vissa tidpunkter, för annat än

bostadsbebyggelse, får perioden inte vara kortare än tjugo år.

Analys av de båda alternativen och bedömning.

Båda alternativen enligt ovan har sina för- och nackdelar. På ett sätt är en försäljning av såväl mark som dess byggnader inom området enklast och rakast. En köpare har det fulla ansvaret och de fulla befogenheterna (inom detaljplan o dyl) inom sitt område. Investeringar i byggnader och anläggningar i området får ett entydigt ansvar vad gäller drift och underhåll. Med fast egendom i basen kan rimligen eventuella kreditbehov där säkerhet krävs lösas enklare.

Samtidigt innebär en försäljning, ur kommunens och medborgarnas perspektiv, att området en gång för alla avhänds det allmännas inflytande. I en framtid när kanske andra intressen finns av det aktuella området så har inte Sölvesborgarna ett omedelbart förfogande över det.

Upplåtelse via tomträtt av marken under 25 år, med åtföljande försäljning av byggnader och lös egendom inom området, ger å andra sidan en entreprenör nästan lika stora möjligheter att driva och utveckla sin rörelse inom området. På samma sätt som vid försäljning finns en entydighet vad gäller ansvar för t ex drift och underhåll av byggnader och anläggningar inom området. En upplåtelse enligt dessa villkor ger också en entreprenör rimliga möjligheter att erhålla behövliga eventuella krediter med säkerheten i tomträtten som bas.

Till skillnad från i försäljningsalternativet finns med tomträtten som upplåtelseform en möjlighet för kommunen i framtiden att avbryta upplåtelsen, lösa in byggnader o dyl och nyttja området för de behov som då kan finnas.

Tilläggas bör att flera av våra grannkommuner upplåter mark för campingplatser via tomträttsinstrumentet, vilket uppges fungera väl.

Vår bedömning är därför att förorda alternativet med en upplåtelse av marken i det aktuella området via tomträtt, och en åtföljande försäljning av byggnader och andra anläggningar inom området till den som erhåller tomträtten. Detta alternativ är en rimlig avvägning mellan å ena sidan intresset av att ge goda och långsiktiga förutsättningar för drift och utveckling av en besöksnäringsverksamhet inom området och å andrar sidan intresset av att kommunen och dess medborgare i en framtid kanske har andra behov som ska få styra områdets nyttjande.

Uppsägning av nuvarande hyresavtal

Fritid- och kulturnämnden har föreslagit Kommunstyrelsen att säga upp nuvarande hyresavtal nu i mars månad 2020 varvid avtalet skulle upphöra efter den 31/12 2020.

Kommunstyrelsen föreslås i ett separat ärende av undertecknade att visserligen fatta beslut om uppsägningen nu men att dess effekt inte inträffar förrän dagen efter 2021-12-31. Detta tidsutrymme bedömer vi behövs för att hinna genomföra förberedelse och förhandlingar för den framtida upplåtelsen av området m m.

Förslag till inriktning för den framtida upplåtelsen av Tredenborg Camping m m.

Vi föreslår att Tredenborg Camping fr o m 2022-01-01 upplåts med tomträtt om 25 års upplåtelsetid och att byggnader och annat lösöre försäljs till marknadsvärde till den som erhåller tomträtten. Detta behåller äganderätten till marken hos kommunen och ger därmed framtida generationer medborgare (och folkvalda) möjlighet att i framtiden göra andra dispositioner av området. Kommunen kompenseras härigenom med dels en köpeskilling som svarar mot värdet av byggnader och annan lös egendom inom området, dels en årlig ersättning för ”markens utnyttjande” (årlig tomträttsavgäld). På detta sätt sker inget otillbörligt gynnande av en enskild näringsidkare.

För att genomföra denna upplåtelse måste det aktuella området (ljusgrön yta enligt plankartan) avstyckas och bilda en egen fastighet. Vidare måste marken värderas så att ett så rättvisande marknadsvärde som möjligt kan bestämmas. Även byggnaderna måste värderas så att försäljningen sker på marknadsmässiga villkor. Även en årlig tomträttsavgäld måste beräknas och beslutas av kommunfullmäktige. Behövliga avtal om tomträttsupplåtelsen och köpekontrakt avseende den lösa egendomen ska förhandlas fram,

Vi föreslår vidare att i första hand ska riktas ett erbjudande till nuvarande hyresgäst/arrendator om att med tomträtt, och därmed årlig tomträttsavgäld, disponera området i 25 år och att köpa byggnader och övrig lös egendom till marknadspris. Nuvarande hyresgäst har under sin avtalstid drivit och utvecklat anläggningen på ett förtjänstfullt sätt samt skött sina åtaganden mot kommunen korrekt. Hyresgästen har också visat på sitt långsiktiga engagemang i anläggningen, och i området i stort, genom att nyligen ha investerat i och

startat en restaurangrörelse på en egenägd fastighet i området. Vi bedömer att en fortsatt drift av anläggningen av nuvarande hyresgäst, men nu på en annan juridisk grund och i ett längre tidsperspektiv, på ett mycket nöjaktigt sätt svarar mot kommunens behov och önskemål.

Om inte detta är en framkomlig väg föreslås istället att en konkurrensutsättning görs i syfte att finna en långsiktig och stabil aktör som såväl kan driva som utveckla campingen utifrån en ntomträttsupplåtelse. Även i ett sådant scenario sker upplåtelsen på marknadsmässiga villkor vad gäller köpeskilling och årlig tomträttsavgäld.

Fortsatt ärendegång

I händelse av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens bifall till förslaget i detta ärende ovan, så fortsätter beredningsarbetet enligt vad som redovisats. När alla behövliga åtgärder vidtagits och alla förhandlingar slutförts återkommer ärendet till kommunfullmäktiges för slutligt beslut.

Lars Ericsson
Kommunchef

Bilagor
Gällande detaljplan Sölvesborg 3:1
Gällande hyresavtal från 2010 avseende Tredenborg Camping inkl övertagandeklausul från 2015

Beslut sänds till:
Fritid- och kulturnämnden
Kommunstyrelsen
Tekniska kontoret
Kommunchefen
Ekonomikontoret
Nuvarande hyresgäst
Kommunjuristen
Mark- och arrendehandläggaren

GRUNDKARTA
Upprättad av
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Sölvesborgs kommun 2018-12-17
Avseende detaljplan för del av
Sölvesborg 31 m.fl. (Tredenborgs camping)
Koordinatsystem: SWEREF 99 15 00.
Höjdsystem: RH 2000.

Marko Korkulehto
Mätningsingenjör

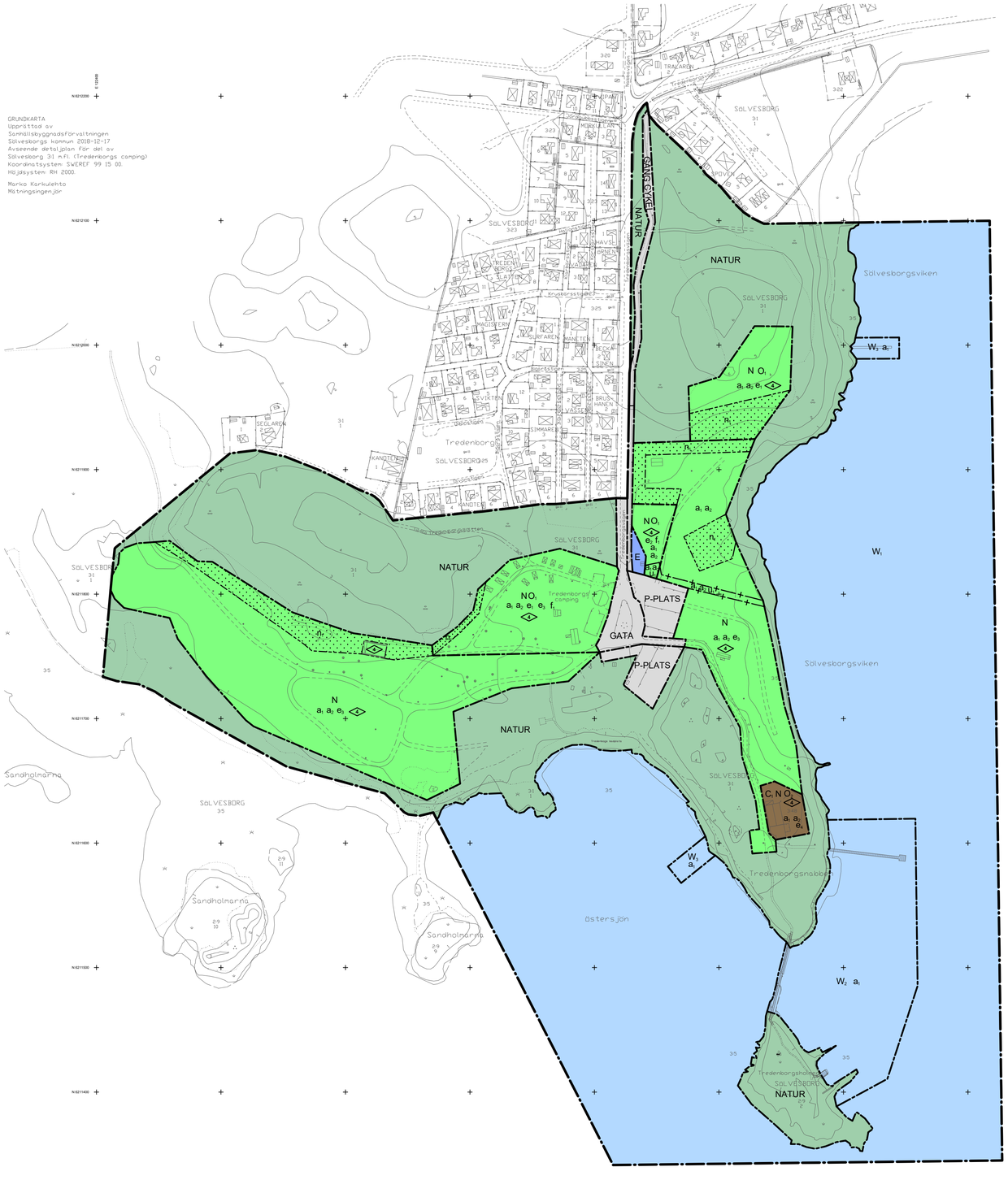

GRUNDKARTEBETECKNINGAR

- Husliv: bostad / uthus / skärmtak
- Takfot: bostad / uthus / skärmtak
- Transformator
- Gränspunkt
- Trakt-/kvartersgräns
- Fastighetsgräns
- Servituts-/ledningsrättsgräns
- Trakt-/kvartersnamn: SÖLVESBORG MÄSTAREN
- Registerbeteckning: 5:1 3:5 1
- Gatunamn: Västra Storgatan
- Körbana: utan / med kantsten
- Gångbana / Stig
- Staket / Häck
- Stödmur / Stenmur
- Höjdkurva / Höjdvärde: +35.9
- Slänt
- Ägoslagsgräns
- Barrskog / Lövskog / Åker / Äng
- Barrträd / Lövträd / Kärr
- Brunn / Belysningsstolpe
- Vattendrag / Dike
- Luftledning el

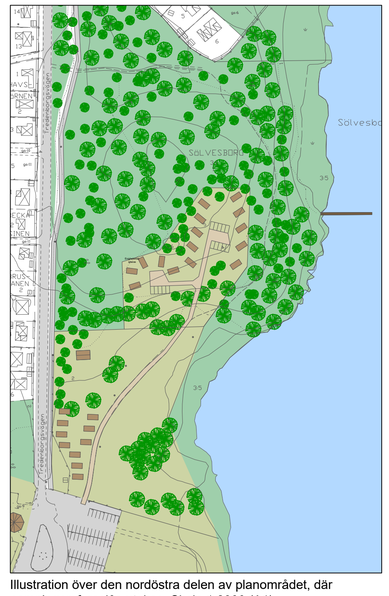

Illustration över den nordöstra delen av planområdet, där campingen föreslås utökas. Skala 1:2000 (A1)

Teckenförklaring illustration

- Naturmark
- Campingområde
- Campingstuga
- Träd
- Intern väg
- Allmän väg
- Brygga

Skala 1:2000 (A1)

0 20 40 60 80 100 120 140 160 180 200 m

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap, *4 kap. 5 § 1 st 2 p.*

GATA	Gata
GÅNG	Gångväg
CYKEL	Cykelväg
P-PLATS	Parkeringsplats
NATUR	Naturområde

Kvartersmark, *4 kap. 5 § 1 st 3 p.*

C_1	Restaurang och samlingslokal
E	Tekniska anläggningar
N	Friluftsliv och camping
O_1	Campingstugor
O_2	Vandrarhem

Vattenområden, *4 kap. 5 § 1 st 3 p.*

W_1	Öppet vatten
W_2	Öppet vatten som får överbyggas med brygga och badhusbrygga
W_3	Bryggor

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

e_1	Högst 20 campingstugor om maximalt 25 kvadratmeter per stuga får uppföras, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
e_2	Högst 10 campingstugor om maximalt 25 kvadratmeter per stuga får uppföras., 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
e_3	Servicebyggnader får uppföras med en största sammanlagd byggnadsarea på högst 250 kvadratmeter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
e_4	Största exploatering är 350 kvadratmeter byggnadsarea, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
	Marken får inte förses med byggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
0.0	Högsta byggnadshöjd i meter över medelmarknivån, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

f_1	Fasad ska utformas i trä och målas i huvudsakligen röd kulör, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Markens anordnande och vegetation

n_1	Befintliga träd är värdefulla och karaktärsskapande och får inte fällas så länge de inte utgör fara och efter att andra säkerhetsåtgärder prövats. Ska då ersättas med nytt ädellövträd med högstam, 3 gånger omplanterat och 16-18 centimeter stamomkrets mätt 1 meter över mark., 4 kap. 10 §

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet är kommunalt för allmän plats, 4 kap. 7 §

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vunnit laga kraft, 4 kap. 21 §

Ändrad lovplikt

a_2	Marklov krävs även för trädfällning., 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

Markreservat

u_1	Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar, 4 kap. 6 §

Strandskydd

a_1	Strandskyddet är upphävt., 4 kap. 17 §

Till planen hör:
- ☐ Planbeskrivning
- ☐ Undersökning BMP
- ☐ Granskningsutlåtande
- ☐ Fastighetsförteckning
- ☐ Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av

Sölvesborg 3:1 m.fl. (Tredenborgs camping) Dnr 2017/190

Sölvesborgs kommun — Blekinge län

	Beslutsdatum	Instans
Antagandehandling		
	Antagande 2019-08-22	BN
2019-06-20	Laga kraft 2019-09-18	

Fredrik Wikberg, Stadsarkitekt
Anna Terning, Planarkitekt/Landskapsarkitekt

194

Sölvesborgs kommun

Stadsarkitektavdelningen

Sida
1(21)

Datum
2019-06-20
rev 2019-08-19

Dnr
2017/190

Antagen BN
2019-08-22

Laga kraft
2019-09-18

Antagandehandling

Planbeskrivning

Detaljplan för del av

Sölvesborg 3:1 m.fl. (Tredenborgs camping)
Sölvesborg, Sölvesborgs kommun

Innehållsförteckning

1 ALLMÄNT 3

Detaljplanens syfte 3
Läge och omfattning 3
Uppdrag och bakgrund 3
Markägoförhållanden 3
Handlingar 4
Planprocessen 4
Tidplan 4

2 TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE 4

Gällande planer 4
Behov av MKB 5

3 PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR 6

Riksintressen 6
Övriga skyddsbestämmelser 6
Miljökvalitetsmål 7
Miljökvalitetsnormer 7
Mark och bebyggelse 8
Vattenområdet 9
Fornlämningar 10
Geotekniska förhållanden 10
Kulturmiljövärden 10
Natur- och rekreationsvärden 10
Trygghet 11
Trafik och vägnät 12
Teknisk försörjning 12
Risker och störningar 12

4 PLANFÖRSLAGET OCH DESS KONSEKVENSER 13

Planens huvuddrag 13
Planområdets avgränsning 13
Kvartersmark för friluftsliv, camping och campingstugor 14
Kvartersmark för restaurang, samlingslokal, friluftsliv, camping och vandrarhem 16
Allmän plats natur 17
Allmän plats gata, gång- och cykel och parkering 17
Vattenområde 17
Administrativa bestämmelser 18
Trafik och parkering 18
Teknisk försörjning 19

5 GENOMFÖRANDE 20

Organisatoriska frågor 20
Fastighetsrättsliga frågor 20
Ekonomiska frågor 20

1 ALLMÄNT

Detaljplanens syfte

Syftet med planen är att bekräfta utbredningen av nuvarande camping-område och pröva möjligheten att utvidga detta åt nordost för att möjliggöra fler campingstugor. Samtidigt ska allmänhetens tillgång till kust och rekreationsområde fastställas och den del av nyckelbiotopen norr om campingen, som idag medges för campingändamål enligt tidigare detaljplan, skyddas genom att pekas ut som allmän plats, natur.

Läge och omfattning

Planområdet är beläget ca 3 km från centrum och avgränsas i norr av befintlig fritidsbebyggelse. I söder och öster ligger havet och gränsen för planområdet följer tidigare detaljplans avgränsning. I väster går planområdesgränsen i camping-områdets västra gräns och möts av intilliggande naturområde, se bild på första sidan. Planområdet är ca 34,5 ha stort.

Planområdets läge i Sölvesborg.

Uppdrag och bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2017-04-18 att ge stadsarkitektavdelningen i uppdrag att upprätta en ny heltäckande detaljplan för området Tredenborgs camping inklusive närliggande friluftsområden med beaktande av att säkerställa allmänhetens tillgång till friluftsområdet. Detta då gällande byggnadsplan för Tredenborg från 1965 svarar illa mot nutida behov och önskemål vad gäller markutnyttjande i området.

Tredenborg är ett av allmänheten flitigt använt rekreationsområde och Tredenborgs camping är ett attraktivt besöksmål och målpunkt. Campingen har utökats etappvis sedan gällande detaljplan antogs och det attraktiva läget gör att det finns önskemål om ytterligare utökning av campingen.

Markägoförhållanden

Det huvudsakliga planområdet utgörs av fastigheterna Sölvesborg 3:1 (landområde), 3:5 (vattenområde) och 2:9 (Tredenborgsholmen) som ägs av Sölvesborgs kommun. Även den privatägda fastigheten Sölvesborg 3:48 ligger inom planområdet. Gemensamhetsanläggningarna Sölvesborg ga:9 och ga:11 belastar Sölvesborg 3:1 och utgörs av vägar och grönområden delvis inom planområdet.

Handlingar

Planhandlingar

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Granskningsutlåtande
- Samrådsredogörelse
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning

Utredningar tillhörande planförslaget

- Undersökning av betydande miljöpåverkan

Planprocessen

Processen för en detaljplan regleras i plan- och bygglagen (PBL) 2010:900. Denna detaljplan handläggs med standardförfarande. Programskedet har inte bedömts behövas.

Tidplan

Uppdrag	Kommunstyrelsen	2017-04-18
Godkänd för samråd	Byggnadsnämnden	2019-01-31
Godkänd för granskning	Byggnadsnämnden	2019-05-08
Antagande	Byggnadsnämnden	2019-08-22

Beslutet om att anta detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter att det justerade protokollet från byggnadsnämndens sammanträde anslagits på kommunens anslagstavla om beslutet inte överklagas.

Medverkande

Förutom planförfattare Anna Terning, planarkitekt/landskapsarkitekt, har bland annat projektledaren och landskapsarkitekten från tekniska avdelningen och driftchefen från parkenheten medverkat i planarbetet.

2 TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Gällande planer

Översiktsplaner och fördjupningar

I Översiktsplan Sölvesborgs kommun 2010, Rev. 2016, omnämns inte området Tredenborg närmare.

I samrådsförslaget till reviderad översiktsplan daterad 2017-05-30 är planområdet utpekat för campingändamål och naturvård. Den del av skogsområdet norr om campingen som idag utgör nyckelbiotop ligger inom område utpekat för camping. Den del där möjligheten att utöka campingen avses prövas ligger utpekad som naturvård.

Gällande detaljplaner

För området gäller byggnadsplan för fritidsområde vid Tredenborg (plannummer 43) laga kraftvunnen 1965-07-27. En yta söder om bostadsbebyggelsen (inklusive nyckelbiotopen) är avsatt för campingändamål och öster om denna finns en utpekad parkeringsyta. Tredenborgsnabben och Tredenborgsholmen är avsedda för bad och idrott.

Nu aktuell detaljplan ersätter byggnadsplanen i den södra delen.

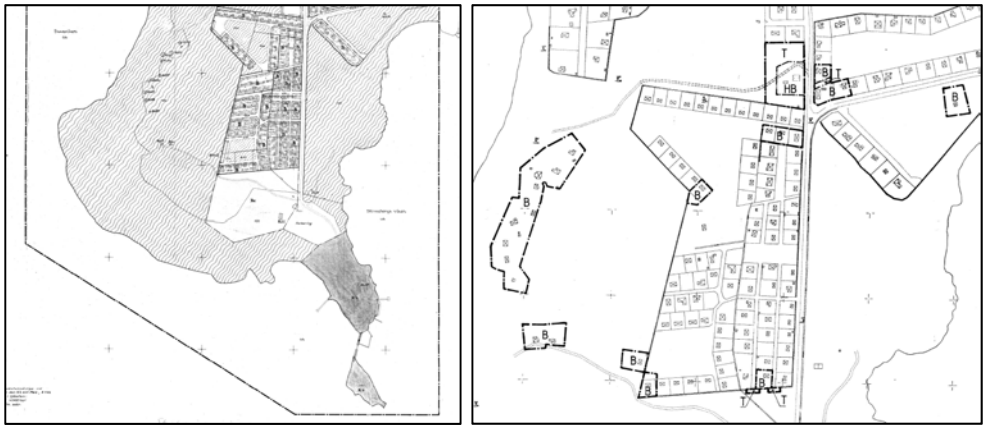

Utsnitt ur byggnadsplan nr 43 till vänster och områdesbestämmelserna för stadsägan 191 inom fritidsområdet vid Tredenborg till höger.

För delar av Tredenborgsområdet gäller även områdesbestämmelser för stadsägan 191 i Tredenborg från 1990. I Klarbärsstigens och Körsbärsstigens förlängning söderut, det vill säga inom planområdet, möjliggörs för vändplatser. Vändplanerna är inte utbyggda och marken används inte för ändamålet.

Nu aktuell detaljplan ersätter områdesbestämmelserna i denna del.

Behov av MKB

Byggnadsnämndens ställningstagande till behovet av en strategisk miljöbedömning i aktuellt planärende är att ett genomförande av detaljplanen inte innebär någon betydande miljöpåverkan i den mening som avses i plan- och bygglagen. Ställningstagandet fattades av byggnadsnämnden i samband med beslut om samråd. Motiven till ställningstagandet framgår av handlingen ”Undersökning om betydande miljöpåverkan”. Tidigt samråd om behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning hölls med länsstyrelsen i december 2018. De instämde i kommunens bedömning.

3 PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Riksintressen

Den sydligaste delen av planområdet, Tredenborgsholmen, ligger delvis inom riksintresse för naturvård. Denna del kommer att ges ett utökat skydd gentemot dagens förhållande genom att planläggas för allmän plats, natur.

Öster om planområdet ligger Sölvesborgs hamn och vattenområdet till denna är utpekat som riksintresse för sjöfart – farled. Planen bedöms inte inverka på riksintresset.

Övriga skyddsbestämmelser

Nyckelbiotop

Skogsområdet norr om campingen är utpekat som nyckelbiotop för ädellöv-naturskog av Skogsstyrelsen. Området utgörs huvudsakligen av bokskog med värden så som spärrgreniga grova träd, jätteträd, värdefull kryptogamflora och lägre fauna. På sina ställen syns dock att undervegetationen hålls nere, vilket skapat en genomsiktlig pelarsal. I gränsen mot campingen syns även ingrepp i träden genom avsågade grenar. Hela området ges därför ett utökat skydd gentemot dagens förhållande genom att planläggas som allmän plats, natur.

Det rödmarkerade området utgör nyckelbiotop.

Rödlistade arter

Inom planområdets södra del växer bland annat backsippa, som är både rödlistad och fridlyst i hela landet. Flera hotade fågelarter har observerats i området. Större delen av det södra området kommer att ges ett utökat skydd gentemot dagens förhållande genom att planläggas som allmän plats, natur. För att bibehålla rödlistade arter är det av stor vikt att växt-, födo- och boplatsen inte bara skyddas utan även sköts på rätt sätt.

Strandskydd

Strandskyddet har två syften: att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Området berörs inte av strandskydd idag då området är detaljplanelagt innan strandskyddslagstiftningen trädde i kraft. Strandskyddet återinträder i och med att en ny plan tas fram. Läs mer om strandskyddet i planförslaget på sidan 18.

Campingen ligger direkt intill havet.

Miljökvalitetsmål

God bebyggd miljö, Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv främjas då värdefull natur skyddas i plan och möjligheten till friluftsliv och rekreation säkerställs och förbättras. På grund av den låga marknivån utgörs byggnader endast av enklare bebyggelse utan vikt för samhälleliga funktioner, varför en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Det föreslagna nya campingområdet i nordost utgörs av ett bokskogsparti i föryngringsfas. Det finns inga registrerade naturvärden i detta område. Planen säkerställer buffertzoner med naturmark till befintlig bostadsbebyggelse i norr och väster och till havet i öster.

Tredenborg utgör ett besöksmål för kommuninvånare och turister dit de flesta tar sig med bil då kollektivtrafiken inte trafikerar området. Sommartid finns dock badbussar som kör mellan centrum och Tredenborg. Det finns också en gång- och cykelväg längs med Tredenborgsvägen vilket möjliggör att oskyddade trafikanter rör sig säkert till området. Då områdets attraktion ökar kan detta innebära ökad biltrafik till området, vilket har negativ inverkan på miljömålen Frisk luft och Begränsad klimatpåverkan.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är bestämmelser om lägsta godtagbara miljökvalitet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Enligt 2 kap 10§ PBL ska MKN följas vid planläggning. MKN finns för luft, vatten och buller.

MKN för vatten 2016-2021 enligt vatteninformationssystemkartan är; god ekologisk status 2027 (tidsundantag) för kustvattnet runt Tredenborg, god kemisk grund- och ytvattenstatus och god kvantitativ status för grundvattnet. Planens genomförande bedöms inte medföra någon negativ inverkan på MKN för vatten.

Sölvesborgs kommun mäter NO_2 fysiskt i gatumiljö. Halterna för miljökvalitetsmålens gränsmått är i regel hälften så höga i jämförelse med miljökvalitetsnormernas gränsmått. Kommunen har inte uppmätt några överskridna halter. Det bedöms inte föreligga någon risk för att miljökvalitetsnormerna överskrids för luft genom åtgärdernas tillkomst.

MKN för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, tillståndspliktiga hamnar mm. I området uppkommer buller från Tredenborgsvägen och Sölvesborgs hamn. Bullret är dock under nivåer som skulle innebära betydande påverkan på boende. Planförslaget innebär inte förändringar som påverkar MKN för luft och buller och de bedöms därför inte beröras.

Mark och bebyggelse

Planområdet ligger vid kusten söder om Sölvesborg och utgörs huvudsakligen av camping och naturområde. Campingen består till stor del av öppen mark med enstaka träddungar och buskage och innefattar ca 220 campingplatser. I norr ansluter skogsmark och högresta bokar ramar in och skapar en skärm mot bostadsbebyggelsen i norr. Servicebyggnader och receptionen ligger huvudsakligen i kanten av skogsområdet. En mindre servicebyggnad i öster ligger skild från skogsområdet, men i anslutning till buskvegetationen på udden, Tredenborgsnabben.

Receptionen ligger i en sexkantig byggnad med röda träfasader och svart papptak. Tillsammans med två andra, mindre byggnader finns här restaurang, café, minigolfuthyrning mm. Det finns två servicebyggnader i området, en i väster och en mindre i öster. Byggnaderna är i en våning med sadeltak men med olika fasadmaterial och färgsättning. Väster om receptionen finns nio campingstugor 15-25 kvm stora. Dessa har alla röda träfasader med vita knutar och svart sadeltak.

Receptionsbyggnaden

Befintliga campingstugor

Restaurangen på fastigheten Sölvesborg 3:48, ligger på en höjd, med fin utsikt över Sölvesborgsviken. Byggnaden är i ett plan, har gula träfasader med vita detaljer och ett grönt plåttak.

Bostadsområdet norr om campingområdet utgjordes ursprungligen av ett fritidshusområde med små hus på små tomter. Idag har många av dessa gjorts om till permanentbostäder.

Vattenområdet

För att släcka ut den sydöstra delen av tidigare detaljplan, nr 43, ingår delar av Sölvesborgsviken i planområdet. Det finns tre bryggor längs den östra kusten, en mindre i norr, Nya Thors brygga vid restaurangen och en mindre brygga på Tredenborgsholmen. Området har genom tiderna varit mycket populärt när det kommer till badsport. Sedan lång tid tillbaka har det funnits badbryggor och hopptorn norr om Tredenborgsholmen, vilket syns tydligt på ortofoton från 1960 och 1975, nedan. Här har det hållits simtävlingar och simundervisning. Det har även funnits en brygga på den västra sidan om Tredenborgsnabben. Enligt den tidigare detaljplanen finns det möjlighet att bygga mindre bryggor, badhus, båthus eller dylikt inom vattenområdet.

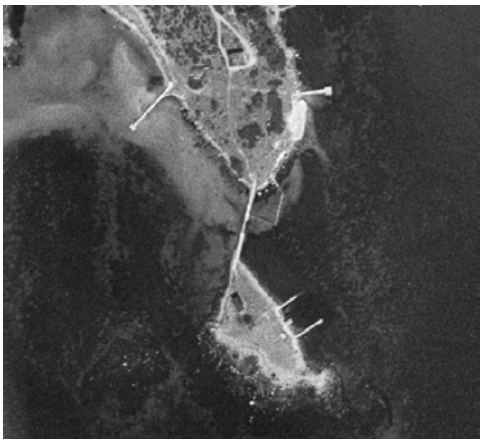

Ortofoto från 1960

Ortofoto från 1975

Nya Thors brygga ligger öster om restaurangen.

Fornlämningar

På Tredenborgsnabben, söder om fastigheten Sölvesborg 3:48, finns en fornlämning med RAÄ-nummer Sölvesborg 41:1. Det är en minnessten benämnd som övrig kulturhistorisk lämning. Stenen restes till minne av svenska mäns och kvinnors insats under ofredsåren 1939-1945.

På västra Tredenborgsnabben finns fornlämning med RAÄ-nummer Sölvesborg 47:1 i form av boplats utan synlig anläggning. Fyndomständigheterna talar för att boplatsen är belägen under havsytan.

Eventuella fynd i samband med framtida anläggningsarbeten ska omgående anmälas till länsstyrelsen enligt bestämmelserna i kulturmiljölagen.

Geotekniska förhållanden

Det har inte gjorts någon geoteknisk utredning i planarbetet. Planområdet är till viss del redan bebyggt med restaurang, receptionen, servicebyggnader och campingstugor.

Delar av planområdet ligger inom SGU:s aktsamhetsområde för skred. Marklutningen i området är svag vilket är positivt ur skredrisksynpunkt. Hög markvattenhalt och tryckavlasningseffekt vid upptorkning efter en översvämning ökar dock risken för skred och sättningar, vilket bör beaktas vid uppförande av större byggnader, exempelvis servicebyggnader.

Kulturmiljövärden

Tredenborg – Trelleborg – betyder ringformad borg. Dessa uppfördes vanligen mellan år 900-1000. I Tredenborg har spår efter en borg aldrig hittats, det är bara platsnamnet som antyder om att det har funnits. Holmarna söder om planområdet utgör fornlämningsmiljöer.

Natur- och rekreationsvärden

Tredenborg är ett populärt rekreationsområde året om och turistmål som besöks av många barnfamiljer och badgäster sommartid. Här finns skog, ängsmark, vassmarker och stränder samlade på ett och samma ställe.

Skogen norr om campingen är utpekad som nyckelbiotop vars värden utgörs av bokskogen och den flora och fauna den rymmer, läs mer om nyckelbiotopen på sidan 6. Den här delen av skogen utgör en barriär mellan bostadsbebyggelsen i norr och campingverksamheten i söder. Öster om Tredenborgsvägen har delar av skogen avverkats och bokskogsföryngring har påbörjats. I områdets utkanter finns dock flera stora träd bevarade och i gränsen mot campingen växer stora bokar på rad. Denna del ingår inte i nyckelbiotopen. Bokarna öster om Tredenborgsvägen är drygt 100 år gamla och kommer inom en 30-årsperiod att successivt förnyas/tas bort.

På nabben i den södra delen av planområdet är landskapet kargare, se bild nedan. Träd och buskar är relativt små och vindpinade. Här växer bland annat den fridlysta backsippan.

Tredenborgsnabben är ett välbesökt område. I bakgrunden ses badstranden, campingen och i fonden tornar bokskogen upp sig.

Trygghet

Utifrån brottsförebyggande synvinkel är det angeläget att ta hänsyn till det som kallas situationell brottsprevention. Det innefattar de åtgärder som minskar antalet situationer som kan resultera i brottslighet. Det kan till exempel handla om att göra brotten svårare att utföra och att öka risken för att upptäckas.

Exempel på situationell brottsprevention är att flytta cykelställ till ett ställe där många passerar. Då är det större risk att den som begår brottet upptäcks. Detsamma gäller att vegetation med buskage och träd vid en bilparkering kan hindra översikt och skapa möjlighet att osynligt begå skadegörelse eller inbrott i parkerade bilar. Andra exempel på brottsförebyggande åtgärder är att undvika dålig belysning, döda vinklar och vrår och öka överblickbarheten. Höga häckar, plank, uthus mm utmed cykel- och promenadstråk och vid sittplatser kan skapa otrygghet när man passerar och ge möjlighet till obehagliga situationer. En upplevd trygghet höjer kvaliteten i våra livsmiljöer.

Trafik och vägnät

Planområdet nås via Tredenborgsvägen i norr. Denna slutar i en allmän parkering i planområdet. I dagsläget trafikeras inte området med kollektivtrafik.

Gång- och cykelväg

Gång- och cykelväg finns längs med Tredenborgsvägens östra sida. Det finns även gott om promenad- och strövstigar inne i skogen i planområdet.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Planområdet ligger utanför verksamhetsområde för VA. Det finns allmänna VA-ledningar i Tredenborgsvägen med förbindelsepunkt till campingen i höjd med parkeringen. Här finns en pumpstation och det finns god kapacitet i avloppsledningssystemet. Eventuellt måste vattenledningarna förstärkas. Servicebyggnaderna och receptionen är kopplade till det allmänna VA-ledningsnätet. Det finns även äldre vatten- och spillvattenledningar ut till restaurangen, vilka är kopplade till det allmänna ledningsnätet.

Dagvatten

Det finns en nybyggd dagvattenanläggning i direkt anslutning norr om receptionsbyggnaden. Denna består av tre rännstensbrunnar med tillhörande ledningar som avvattnar gatan. Utloppsledningen är belägen direkt norr om parkeringsplatsen och mynnar ut i öster.

Marken består av sandjord, med god infiltrationsmöjlighet. Befintliga takytor är små och lokalt omhändertagande av dagvatten fungerar bra.

Fjärrvärme, el, tele och bredband

Sölvesborg Energi är elleverantör i området. Det finns inte möjlighet att ansluta till fjärrvärmenätet.

Avfallshantering

Avfall från campingen sorteras idag i containrar.

Risker och störningar

Risk för översvämning, ras eller skred

Delar av planområdet, däribland campingområdet, ligger lågt och riskerar översvämmas vid höga vattenstånd. Förutsättningarna för ras och skred bedöms som liten då det enbart är en svag marklutning i området, läs mer under Geotekniska förutsättningar på sidan 10.

4 PLANFÖRSLAGET OCH DESS KONSEKVENSER

Planens huvuddrag

Planförslaget bekräftar dagens campingverksamhet och rekreationsområde i Tredenborg. Det har blivit allt mer attraktivt att hyra campingstugor och därför medger planen en utökning av campingen i nordost med upp till 20 mindre campingstugor. Tredenborg är även ett populärt rekreationsområde med höga naturvärden som inte är skyddade i plan. Genom att planlägga för allmän plats, natur, säkerställs allmänhetens tillgång till området och naturvärdena skyddas. Vattenområdet i öster tas med för att släcka ut den tidigare detaljplanen i detta område. Möjlighet att uppföra bryggor och badhusbrygga föreslås inom avgränsade områden i vattnet.

Planområdets avgränsning

Planområdet följer tidigare detaljplans södra och östra gräns i vattenområdet. Den norra plangränsen går i fastighetsgräns mot bostadsbebyggelsen i norr och i Tredenborgsvägen. Den västra gränsen följer den tidigare detaljplanens användningsgräns för campingverksamheten och dagens utbredning av campingområdet.

Översiktlig illustration som visar föreslagen markanvändning i planområdet.

Kvartersmark för friluftsliv, camping och campingstugor

Markanvändning

I användningen friluftsliv och camping (N) ingår campingplatser med tillhörande verksamheter. Användningen är endast avsedd för tillfällig uthyrning och för enkelt flyttbara enheter. Inom användningen ingår plats för uppställning av tält, husvagnar och husbilar. Campingstugor ingår dock inte utan kräver en egen användning; campingstugor (O_1). I de områden där campingstugor finns/avses uppföras, används därför en kombination av dessa markanvändningar.

I båda användningarna ingår servicebyggnader och de byggnader och anläggningar som behövs för driften av campingen och stuguthyrningen. Detta kan till exempel vara miljöhus, transformatorstationer, butiker, restauranger, kiosker, receptionsbyggnader, förråd, lekplatser och parkering. Interna vägar för verksamheten ingår även i ändamålet.

En av campingens servicebyggnader.

Avgränsning

Hyresavtalet med campingarrendatorn berör på flera ställen nyckelbiotopen och kuststräckan, vilket skapar en otydlighet och en konflikt mellan det enskilda intresset för campingverksamhet och de allmänna intressena att skydda skogen och ha tillträde till stranden. Träden i gränsen till nyckelbiotopen har därför mätts in och hänsyn har tagits till dess placering och till kustlinjen vid avgränsningen av campingområdet. För att tydliggöra campingens gräns mot allmän platsmark, bör denna märkas upp. Det är dock viktigt att campingen inte stängslas in för allmänhetens tillgång till och genom området.

Hänsynstagande till nyckelbiotopen

Område med byggnadsförbud (prickad mark) går som en skyddszon mot skogen längs med campingområdets norra gräns.

Nyckelbiotopen går in i campingområdet och omsluter den västra servicebyggnaden på tre sidor. Här växer flera stora, skyddsvärda bokar och för att skydda de befintliga träden har bestämmelser om byggnadsförbud, markens anordnande och ändrad lovplikt införts, se sidorna 16 och 18 för beskrivning av dessa bestämmelser.

I campingens norra del har några campingstugor uppförts inom nyckelbiotopen. Här finns även väganslutningen till fastigheterna Seglaren 1 och 2 samt en intern grusväg, varför områdes anses vara ianspråktaget på ett sätt så att det inte finns några naturvärden kvar. Av den anledningen finns det inte några skyddsbestämmelser i det här området. Marklov för trädfällning gäller dock all kvartersmark för campingändamål, se sidan 18.

Bebyggelsens omfattning och placering

Campingstugor tillåts inom tre områden: väster om receptionsbyggnaden, direkt öster om Tredenborgsvägen och i skogsområdet i nordost. Stugorna ligger här i anslutning till/inom skogsområdet och får således stöd i vegetationsstrukturen. De delar av campingen där stugor inte tillåts är mer öppna och stugorna skulle få en större inverkan på landskapsbilden. I det västra och norra området tillåts upp till 20 stugor som får vara högst 25 kvm stora. Det avgränsade området öster om Tredenborgsvägen är mindre och här tillåts därför högst 10 stugor. Den begränsade storleken beror på att stugorna ska ha så liten inverkan på topografin och området som möjligt. Alla befintliga campingstugor är under 25 kvm.

Servicebyggnader och byggnader tillhörande driften av campingverksamheten tillåts om högst 250 kvm inom respektive avgränsat område. Dessa medges i hela campingområdet, förutom i det nordöstra området som avses enbart för campingstugor.

e_1 – Högst 20 campingstugor om maximalt 25 kvadratmeter per stuga får uppföras.
e_2 – Högst 10 campingstugor om maximalt 25 kvadratmeter per stuga får uppföras.
e_3 – Servicebyggnader får uppföras med en största sammanlagd byggnadsarea på högst 250 kvadratmeter.

Bebyggelsens utformning och utförande

Bebyggelsens höjd regleras till högst fyra meters byggnadshöjd. Detta för att hålla sig underordnad vegetationen och inte medföra någon större omgivningspåverkan i det delvis öppna landskapet mot havet.

Bebyggelsen vid receptionen, befintliga campingstugor i väster, samt längs med Tredenborgsvägen ligger längs med stråk där många människor rör sig. För att skapa en sammanhållen helhet regleras utseendet genom bestämmelse om fasadmaterial och kulör.

f_1 – Fasad ska utformas i trä och målas i huvudsakligen röd kulör.

Illustration över den nordöstra delen där campingen föreslås utökas.

Campingstugorna i skogsområdet, kommer inte att synas utifrån på samma sätt och kan därför ges en friare utformning. De kan placeras fritt inom området och kan förslagsvis grupperas i mindre grupper, där varje grupp har sitt särskilda uttryck för lättare igenkänning. Någon enhetlighet mellan stugorna kan dock vara av värde för upplevelsen av området som helhet, men det är inget som regleras i plan.

Servicebyggnaderna i övriga delar av campingen skiljer sig åt vad gäller fasadmaterial och färg. Därför regleras inte utseendet närmare.

Markens anordnande

Inom campingområdet och i dess gräns växer många stora, värdefulla träd, främst bokar men även ek och al förekommer. Dessa träd har ett högt biologiskt och miljömässigt värde och är mycket karaktärsfulla i området. Bestämmelse reglerar därför att träden ska finnas kvar så länge de mår bra och inte utgör någon risk.

> n_1 – Befintliga träd är värdefulla och karaktärsskapande och får inte fällas så länge de inte utgör fara och efter att andra säkerhetsåtgärder prövats. Ska då ersättas med nytt ädellövträd eller för platsen karaktäristiskt träd med högstam, 3 gånger omplanterat och 16-18 centimeters stamomkrets mätt 1 meter över mark.

Kvartersmark för restaurang, samlingslokal, friluftsliv, camping och vandrarhem

Markanvändning

Då restaurangen inom fastigheten Sölvesborg 3:48 ska kunna fungera som en egen verksamhet utan direkt koppling till campingverksamheten ges den en flexibel användning. Enligt Boverkets allmänna råd ingår restaurang som komplement i flera användningar, men då huvudsyftet är restaurang bör användningen centrum (C) användas. Användningen centrum är dock mycket bred och preciseras därför till restaurang och samlingslokal (C_1). Fastigheten ges även möjlighet att fungera som en del i camping- och friluftsverksamheten (N) med möjlighet till övernattning i form av vandrarhem (O_2) och ges därför en kombination av dessa användningar.

Bebyggelsens omfattning och placering

Restaurangbyggnaden är drygt 220 kvm stor. I oktober 2018 gavs bygglov för en tillbyggnad på knappt 130 kvm. Angiven exploateringsgrad inrymmer den planerade byggnadens storlek och ger möjlighet till mindre tillbyggnader.

> e_4 – Största exploatering är 350 kvadratmeter byggnadsarea.

Bebyggelsens utformning och utförande

Byggnadens utformning regleras inte mer än genom byggnadshöjd. För att minska omgivningspåverkan och hålla sig underordnad landskapet begränsas denna till högst 4 meter, precis som i övriga delar av planområdet.

Allmän plats natur

Markanvändning

Den allmänna platsmarken utgörs på plankartan huvudsakligen av natur. Natur används för friväxande grön- och skogsområden som inte är anlagda och inte sköts mer än enligt skötselplan. Anlagda stigar, motionsslingor, utkikstorn, gång- och cykelvägar eller utrymmen för omhändertagande av dagvatten ingår i användningen.

Genom att planlägga omkringliggande naturområde som allmän plats ges allmänheten fritt tillträde till dessa områden, vilket är av stor vikt för det rörliga friluftslivet.

Allmän plats gata, gång- och cykel och parkering

Markanvändning

Den södra delen av Tredenborgsvägen ligger inom planområdet och planläggs därför som allmän plats gata. Denna leder till en allmän parkering som planläggs för detta ändamål. Användningen parkering innefattar parkering för alla slags fordon. Det kan handla om parkering för bussar, bilar, motorcyklar eller cyklar.

Längs med Tredenborgsvägen finns en gång- och cykelväg som är av stor betydelse för oskyddade trafikanters möjlighet att ta sig säkert till området. Denna planläggs därför som allmän plats för gång och cykel.

Vattenområde

Användning av vattenområde

Huvuddelen av vattenområdet planläggs som öppet vatten (W_1) och ska därmed vara tillgängligt för sjötrafik, bad, fiske med mera.

Möjligheten att uppföra ett kallbadhus i Sölvesborg är något som har diskuterats under längre tid. Den tidigare detaljplanen gav möjlighet till detta inom vattenområdet utan att precisera var det skulle ligga. För att inte ta bort möjligheten till kallbadhus helt i området har en placering i anslutning till Thors brygga och det område som tidigare användes för bad och simtävlingar med flera bryggor setts som lämplig. Området ges en preciserad användning W_2.

I den norra delen av planområdet finns en befintlig brygga och längs Tredenborgsnabbens västra kust fanns tidigare en brygga, som möjliggörs att åter uppföras. Dessa bryggor ges en preciserad användning W_3 för att bekräfta och säkerställa dess läge.

W_1 – Öppet vatten
W_2 – Öppet vatten som får överbyggas med brygga och badhusbrygga
W_3 - Bryggor

Alla permanenta anordningar under, i eller över vattnet så som kallbadhus, nya bryggor eller utvidgning av befintliga bryggor förutsätter prövning enligt miljöbalkens regler för att genomföras. En anmälan om vattenverksamhet ska därför inkomma till länsstyrelsen i god tid innan själva anläggandet.

Administrativa bestämmelser

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet är kommunalt för allmän plats, läs mer på nästa sida.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vunnit laga kraft, läs mer på nästa sida.

Ändrad lovplikt

För att bevara sedan tidigare nämnda värdefulla träd inom camping-området och för att kommunen ska ha kontroll över den vegetation som tas ned krävs marklov för trädfällning, a_2, inom all kvartersmark för campingändamål.

Upphävande av strandskydd

Strandskydd upphävs (a_1) inom kvartersmarken och inom de vattenområden där bryggor tillåts uppföras (W_2 och W_3). Detta eftersom området behövs för att utöka en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området.

Trafik och parkering

Trafik

Tillfart till området sker även fortsatt via Tredenborgsvägen. Om campingverksamheten utökas kan det innebära en viss ökning av trafiken, men inte i den utsträckningen att det medför betydande omgivningspåverkan. Den ringa trafiken på Tredenborgsvägen ligger till grund för att kommunen bedömt det som onödigt att ta fram bullerberäkningar i planarbetet.

Vägar inom campingområdet anordnas på kvartersmark. Tillgängligheten för tunga fordon så som renhållningsfordon och räddningstjänst ska beaktas vad gäller bärighet på vägar och storlek på vändplaner.

Parkering

Befintliga allmänna parkeringsytor bedöms tillräckliga för besökande till området. Parkering till campinggäster får anordnas på kvartersmark inom campingområdet.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Hela campingområdet ska kopplas på det allmänna VA-ledningsnätet. Fettavskiljare krävs för restaurangverksamheten.

Dagvatten

Då planförslaget inte innebär att några större ytor kommer att hårdgöras kommer dagvattenhanteringen inte att förändras i någon större utsträckning. Dagvattnet avses även fortsättningsvis tas omhand genom infiltration inom planområdet.

El, tele och bredband

Planförslaget innebär ingen direkt förändring för el, tele och bredband. El kommer att dras fram till de nya stugorna.

Belysning

Vid planering av belysningspunkter ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation.

Avfall

Tillgänglighet till restaurangens avfallsutrymmen och fettavskiljare måste säkerställas så att tömning kan ske även under högsäsong.

Från år 2025 ska alla fastigheter kunna erbjuda fastighetsnära insamling av tidningar och förpackningar. Detta inkluderar campingar. Att samla in osorterat avfall i en container bedöms inte vara möjligt i framtiden. Det är därför av vikt att vägar och vändplaner anpassas så att hämtning av återvinningsmaterial kan göras på fastigheten och att fordonen kan framföras på ett trafiksäkert sätt.

5 GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det datum då planen vunnit laga kraft. Genomförandetid är den tidsrymd inom vilken planen är tänkt att genomföras och fastighetsägare inom planområdet har en garanterad byggrätt i enlighet med planen under denna tid. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men kan då ändras eller upphävas utan att de rättigheter som uppkommit genom planen behöver beaktas.

Huvudmannaskap för allmän platsmark

Att ett område är allmän platsmark innebär att marken är avsedd för ett gemensamt behov. Kommunen är huvudman för den allmänna platsmarken. Huvudmannen ansvarar för den allmänna platsmarkens utbyggnad, drift och underhåll.

Fastighetsrättsliga frågor

Konsekvenser för fastigheter inom planområdet

Planförslaget innebär i sig inga förändringar i fastighetsbilden. Vid en eventuell framtida försäljning, bör campingen styckas av och bilda en egen fastighet. I samband med detta bör en rättighet skapas för fastigheten Sölvesborg 3:48 att använda vägen fram till fastigheten och ledningsrätt skapas inom utpekat u-område. Befintliga gemensamhetsanläggningar och servitut inom planområdet påverkas inte av planens genomförande.

Konsekvenser för fastigheter utanför planområdet

Planförslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för fastigheterna utanför planområdet.

Ekonomiska frågor

Kostnader för planläggning

Kostnaden för upprättandet av nu aktuell detaljplan svarar kommunen för. Kostnaderna kan eventuellt tas ut i samband med framtida markförsäljning.

Kommunala utbyggnadskostnader

Ytor planlagda som allmän plats är redan iordningsställda och vatten och avlopp är framdragna till campingen. Eventuella utbyggnader av VA-nätet i området bekostas av exploatören och ska ske i samråd med VA-huvudmannen.

Utökningen av campingen i det nordöstra området ska ske i samråd mellan kommunen och arrendatorn.

Ekonomiska konsekvenser för enskilda fastighetsägare

Alla anläggningar, utfyllnader, byggnationer och ledningsdragningar inom kvartersmark bekostas av exploatör/fastighetsägare, liksom eventuella kompletterande geotekniska eller andra erforderliga utredningar. Flytt av befintliga allmänna VA-ledningar ska regleras i särskild överenskommelse mellan VA-huvudmannen och exploatören och bekostas av exploatören. Anslutningsavgifter för el, vatten och avlopp utgår enligt gällande taxor. Eventuell flytt eller åtgärd av ledningar inom kvartersmark bekostas av exploatören/fastighetsägaren eller den som initierat åtgärden.

STADSARKITEKTAVDELNINGEN

Fredrik Wikberg
Stadsarkitekt

Anna Terning
Planarkitekt/Landskapsarkitekt

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 35 Dnr 2019/192

Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Sölvesborgs kommun

BESLUT

Kommunstyrelsen, nämnder och de enskilda förtroendevalda i dess organ beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2019.

Ärendet i korthet

Sölvesborgs kommuns revisorer överlämnar revisionsberättelse avseende 2019 års verksamhet. Till revisionsberättelsen har fogats redogörelse för granskning samt Price WaterhouseCoopers (PWC) revisionsrapport avseende årsredovisningen samt lekmannarevisorernas granskningsrapporter avseende de kommunala bolagen.

Revisorerna tillstyrker att styrelsen och nämnderna samt de enskilda förtroendevalda i dess organ beviljas ansvarsfrihet samt att kommunens årsredovisning godkänns.

Beslutsunderlag

Bilagor:
Revisionsberättelse
Granskning
Revisionsrapport

Exp.
Revisorerna
Ekonomikontoret
Kommunchef
Förvaltningschefer
Nämnder och styrelsen

Revisorerna i Sölvesborgs kommun

2020-04-16

Till
Fullmäktige i Sölvesborgs kommun
organisationsnummer 212000-0852

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan *Revisorernas redogörelse för år 2019.*

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder, med undantag för IT-säkerhet och anställdas bisysslor, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll inte varit tillräcklig. Vi har i granskningar avseende IT-säkerhet och anställdas bisysslor bedömt att det funnits brister i den interna kontrollen. Dessa båda rapporter är överlämnade till berörda organ. Vi kommer under år 2020 att följa upp att åtgärder vidtas för att stärka den interna kontrollen avseende både IT-säkerhet och anställdas bisysslor. Ovanstående visar på bristande systematiskt internkontrollarbete och att den interna kontrollen behöver stärkas. Revisorerna har återkommande påpekat att det systematiska internkontrollarbetet behöver utvecklas och vi kommer därför göra en särskild granskning under år 2020.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker, trots ovan riktad kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Robin Mattisson är vald fr.o.m. 2019-02-04.

Mats Svensson är vald fr.o.m. 2019-03-25.

Sölvesborg 2020-04-16

Bengt Johnsson

Bengt Wallin

Mats Svensson

Percy Persson

Robin Mattisson

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

- Revisorernas redogörelse för år 2019 (nr 1)
- Revisionsrapport granskning av årsredovisning 2019, PwC, (nr 2)
- Lekmannarevisorernas granskningsrapporter avseende de kommunala bolagen (nr 3)

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 36 Dnr 2019/192

Årsredovisning 2019; Sölvesborgs Kommun

BESLUT

Kommunfullmäktige godkänner sammanställd redovisning för kommunkoncernen samt årsredovisning för Sölvesborgs kommun 2019. Se bilaga.

Investeringsanslag för pågående projekt 66,7 mkr överförs till budget 2020.
Kommunfullmäktige beslutar att 10 miljoner kronor läggs till resultatutjämningsreserven.

Ärendet i korthet

Ekonomikontoret har sammanställt årsredovisning och koncernredovisning för år 2019. Se bilaga.

Bakgrund

Vid bokslutsberedningens sammanträde den 11 februari 2020 har representanter från nämnder och förvaltningar redogjort för sina verksamheters måluppfyllelse och dess resultat. Drifts- respektive investeringsredovisning på nämnds- och styrelsenivå har redovisats särskilt till respektive nämnd.

Koncernredovisningen visar kommunens totala ekonomiska åtaganden och består av kommunen, Sölvesborgs Kommunföretag AB, Sölvesborgs Energi och Vatten AB, Sölvesborgshem AB, samt kommunens hälft av Sölvesborg Bromölla kommunalförbund.

Kommunkoncernen visar ett resultat på 41,4 mkr. Av årsredovisningen framgår att kommunens resultat 2019, blev 22,6 mkr, vilket är 21 mkr bättre än budgeterat.

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde den 27 januari 2003 att räntesatsen på reverser till Sölvesborgs kommunföretag årligen skall fastställas av kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Årsredovisning Sölvesborgs kommun 2019.
KSAU § 30/2020.
KSAU § 53/2020.
KS § 45/2020.

Exp.
Ekonomikontoret
Sölvesborgs Kommunföretag AB
Sölvesborgs Energi och Vatten AB
Sölvesborgshem AB
SBKF

Sölvesborgs kommun

Årsredovisning 2019
Kommunstyrelsen 2020-03-10

Sölvesborgs kommun

solvesborg.se/ekonomi

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt av verksamhetens utveckling	2
Den kommunala koncernen	8
Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelse av väsentlig betydelse	13
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	19
Balanskravsresultat	20
Väsentliga personalförhållanden	21
Förväntad utveckling	24

EKONOMISK REDOVISNING KOMMUNEN och KONCERNEN

Resultaträkning	26
Kassaflöde	27
Balansräkning	28
Noter till bokslut	29
Driftredovisning per nämnd o huvudverksamhet	37
Investeringsredovisning	38
Avslutade investeringar 2019	43
Värderings- och redovisningsprinciper	48

VERKSAMHETSBERÄTTELSER – nämnder, styrelser och bolag

Kommunfullmäktige	50
Kommunstyrelsen (fullmäktigebudget)	53
Kommunstyrelsen, Kommunledningsförvaltningen	55
Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsförvaltningen	64
Byggnadsnämnd	70
Fritids- och kulturnämnd	73
Barn- och utbildningsnämnd	83
Omsorgsnämnd	98
Finansiering	116
Sölvesborgs Energi och Vatten	x
Sölvesborgshem	x
Sölvesborgs Kommunföretag	x
Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund	x

REVISIONSBERÄTTELSE O RAPPORT

Förvaltningsberättelse

ÖVERSIKT AV VERKSAMHETENS UTVECKLING

KOMMUNEN

	2019	2018	2017	2016	2015
Antal invånare 31/12	17 452	17 468	17 455	17 437	17 160
Kommunens skattesats. Kr	21,82	22,27	22,27	22,27	22,27
inkl landstingsskatt: 12,04 (11,19)	33,86	33,46	33,46	33,46	33,46
Årets resultat, tkr	22 585	20 095	34 150	16 309	1 042
(årets resultat exkl extra ordinära poster)					
Nettokostnadernas andel av skatt	99	99	97	99	101
och generella statbidrag, %					
Verksamheterns intäkter, mkr	219	219	218	220	172
Verksamhetens kostnader, mkr	-1 186	-1 174	-1 147	-1 098	-1 023
Finansnetto, mkr	8	8	8	6	6
Likvida medel, mkr	63	91	85	51	41
Investeringar, mkr	67	61	20	28	44
Avskrivningar, mkr	31	29	30	30	30
Låneskuld, mkr	80	100	140	192	193
Soliditet, exkl pensionskuld före 98	68%	65%	65%	60%	60%
Soliditet, inkl pensionskuld före 98	38%	35%	32%	27%	25%
Pensionsskuld -avsättn inkl lönesk, mkr	9	6	6	7	7
Ansvarsförbindelse, mkr	269	277	288	298	310
Eget Kapital, mkr	617	594	574	540	524
Anläggningstillgångar, mkr	764	749	732	755	759
Borgensåtagande, mkr	915	796	754	712	588
Antal anställda	1 419	1 439	1 417	1 392	1 354

KOMMUNALFÖRBUNDEN OCH BOLAGENS RESULTAT

	2019	2018	2017	2016	2015
Räddningtjänsten Västra Blekinge					
Årets resultat, tkr	270	-2 486	-1 640	-33	844
Miljöförbundet Blekinge Väst					
Årets resultat, tkr	1 645	1 599	989	785	1 908
SBKF Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund					
Årets resultat, tkr	1 344	391	7 117	-2 313	137
SEVAB AB					
Årets resultat, tkr före dispositioner o skatt	10 838	11 124	8 115	10 107	8 956
Sölvesborghem AB					
Årets resultat, tkr före dispositioner o skatt	13 382	13 277	11 510	15 314	10 927

Årets resultat
Sölvesborgs kommun redovisar ett positivt resultat för 2019. Kommunens intäkter överstiger kostnaderna med 22,6 mkr.
Resultatet är 21,1 mkr högre än vad som budgeterats.

Det goda resultatet kan kortfattat förklaras med fyra olika faktorer:

1) Nämnderna har lyckats hålla ner nettokostnaderna. Samtliga nämnder har haft en positiv avvikelse eller en ekonomi i balans utifrån den ram man blivit tilldelad.

2) Låga räntekostnader; dels låg räntenivå men även låg låneskuld.

3) Reavinster för sålda tomter om ca 3,3 mkr.

4) Fortsatt flera bidrag från staten

Kommunen tar under året fram två delårsrapporter, per den 30 april och 31 augusti. Vid båda dessa tillfällen prognostiserades ett positivt resultat; 15,2 mkr respektive 21,8 mkr. Detta visar att det varit en god ekonomisk styrning och inga större ekonomiska överraskningar ute i verksamheterna under året.

Årets finansnetto blev 8 mkr, likt föregående år. Stor del av det positiva finansnettot är låga räntor på kommunens lån och högre borgensavgifter på grund ökad borgen. Vi har även erhållit större ersättning från Kommuninvest.
Genomsnittsräntan på kommunens lån har minskat något under året från 0,9 % till 0,45 %. Detta beror på att man löst något lån med hög ränta. Genomsnittsräntan om 0,45 % är även långt under den beräknade räntan om 2,2 %. Samtidigt så har låneskulden varit betydligt lägre än kalkylerat.
Räntan jämförs per den 31/12 varje år.

Kommunföretag AB har erlagt 2,5 mkr i reversränta i likhet med tidigare år.

Kommunen har under året sålt tomter och bostadsrätter mm som gett bokföringsmässiga vinster med 3,6 mkr.

Under året så har kommunen inte fått några nya statsbidrag avseende byggbonus. Däremot finns det kvarstående saldo från tidigare års bidrag avseende byggbonusen som inte har redovisats på 2017 och 2018 års resultat. Under 2019 har endast 0,9 mkr redovisats på resultat.

Resultatet hade varit 3,4 mkr bättre om hela saldot för byggbonusen hade påverkats 2019 års resultat.

Kommunalskatten har periodiseras i enlighet med rekommendation, vilket innebär att årets resultat påverkats av slutavräkning för 2018 med +0,4 mkr och preliminär slutavräkning för 2019 med minus -7,5 mkr. Preliminär slutavräkning beräknas utifrån den prognos som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) lämnar i december månad bokföringsåret.

Kommunkoncernen
I den redovisningsmässiga koncernen ingår Sölvesborg Energi och Vatten (SEVAB), Sölvesborgshem AB samt moderbolaget Sölvesborgs Kommunföretag AB. Bolagen är direkt eller indirekt helägda av kommunen. Härutöver är kommunen delägare i Sölvesborgs Stuveri och Hamn AB och Västblekinge Miljö AB, vilka inte ingår redovisningsmässigt. Till koncernen räknas även kommunalförbundet, Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund (SBKF). De övriga kommunförbunden ingår inte i koncernredovisningen.

Kommunkoncernens resultat uppgår för året till 41 mkr, vilket är 3 mkr bättre än föregående år. Skillnaden beror främst på att kommunens och SBKFs resultat är bättre 2019 jämfört med 2018.

Nettokostnader
Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag, visar hur stor del av dessa som går till den löpande verksamheten.

Nettokostnadernas andel för 2019 uppgår till 99 %. Detta är samma höga nivå som föregående år.

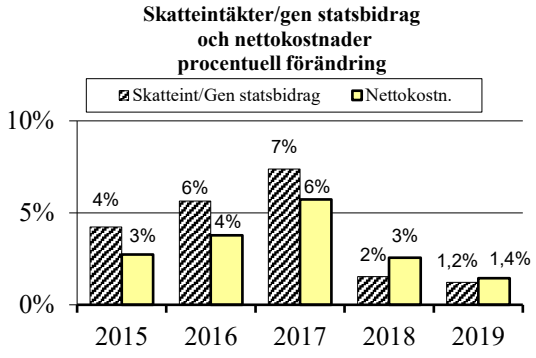

En sund ekonomi kräver att skatteintäkter och generella statsbidrag ökar minst i samma takt som verksamheternas nettokostnader, vilket inte riktigt varit fallet under 2019. Nettokostnaderna

är fortfarande något högre än skatteintäkter och generella statsbidrag. Däremot är det en förbättring jämfört med föregående år.
För att klara förutsättningarna framöver så är det viktigt att kommunen fortsätter arbetet med en anpassning av nettokostnaderna.

Intäkterna från de kommunala verksamheterna uppgick till 219 mkr, likt förra året. Den största intäkten på 119 mkr avser bidrag från staten i form av arbetsmarknadsbidrag, ersättning från försäkringskassan, skolverket, migrationsverket mm. Jämfört med 2018 så har bidragen minskat med 6 mkr. Bidragen från Migrationsverket och EU-bidragen har minskat medan bidragen från skolverket har ökat.

Verksamhetens kostnader uppgick till 1 186 mkr. Detta är en ökning om ca 13 mkr vilket motsvarar 1,1 %.
Dom största kostnadsposterna är löner och sociala avgifter till kommunens anställda, detta uppgick till 768 mkr, en ökning om ca 17 mkr, som motsvarar löneökningar som tilldelats nämndernas ramar.
Köp av huvudverksamhet uppgick till 145 mkr vilket är en minskning med nästan 6 mkr jämfört med 2018. I denna förändring så är det stora svängningar mellan olika delar.
Den största minskningen om ca 18 mkr förklaras med att ansvaret för kollektivtrafiken flyttats till Region Blekinge och skatteväxling genomförs mellan Blekingekommunerna istället.
Under 2019 finns det en ny kostnad avseende simhallsavtalet med Valjeviken om 1,8 mkr.
Övriga förändringarna inom kostnaderna för köp av huvudverksamhet synes i tabellen nedan:

Kollektivtrafiken	-18 mkr
Placeringar ensamkommande barn	- 3 mkr
Institutionsplaceringar vuxna	- 1 mkr
Institutionsplaceringar barn/ungdomar	+ 1 mkr
Institutionsplaceringar omsorgen	+ 2 mkr
Interkommunal barnomsorg/skola/gysär	+ 2 mkr
Gymnasieutbildning	+ 6 mkr
Avtal Simhallen, Valjeviken	+ 2 mkr
Övrigt	+ 3 mkr
S:a förändring köp av huvudverksamhet	- 6 mkr

Övriga kostnadsdelar inom verksamhetskostnaderna ligger på ungefär samma nivå som 2018.

Kommunkoncernen
Koncernens nettokostnader uppgår till 968 mkr för 2019 vilket är en ökning från föregående år med 14 mkr. Ökningen beror främst på att kostnader ökat mer är intäkterna. Detta ska dock ses mot att skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 12 mkr.

Likvida medel
Likviditeten skiftar under året beroende på in- och utbetalningar.
Vid årets början var likviditeten 91 mkr. Under året har behållningen sedan varierat; Per siste april var saldot 59 mkr och per siste augusti 89 mkr.
Utgående saldot vid årsskiftet landade på 62,5 mkr.

Kassalikviditet är ett mått som indikerar den kortfristiga betalningsförmågan. Kassalikviditeten uppgick vid utgången av 2019 till 71 % vilket kan jämföras med föregående år som var 77 %. Försämringen beror på låneskulden har minskat med 20 Mkr. Detta på grund av att investeringstakten var låg i förhållande till investeringsbudgeten och därför behövdes inga nya lån tas.

Koncernkontot (vari likvida medel för hela kommunkoncernen ingår, dvs även dom som inte går i redovisningsmässiga koncernen) uppgick vid årsskiftet till 85 mkr (78 mkr). Kommunens del av koncernkontot var 62 mkr.

Kommunkoncernen
Totalt finns 61 mkr i likvida medlen i koncernen med vilket är en minskning från 2018 med ca 7 mkr.

Skulder
Under 2019 har kommunen amorterat 20 mkr av lånen. Detta har delvis kunnat göras på grund av god likviditet då flera investeringsprojekt har förskjutits tidsmässigt. Ökar investeringstakten under 2020 så kommer kommunen behöva ta nya lån.

I bokslutet för 2019 har ingen del redovisats som kortfristig då det inte planeras någon nettominskning av lånen under 2020.

Kommunens lån uppgår till 80 mkr. Snitträntan för lånen är fortfarande mycket låg ca 0,45 procent.

Man får dock inte glömma, att för varje procentenhet som låneräntan ökar, så ökar räntekostnaden med knappt 1 mkr.

Låneskuld per invånare kr

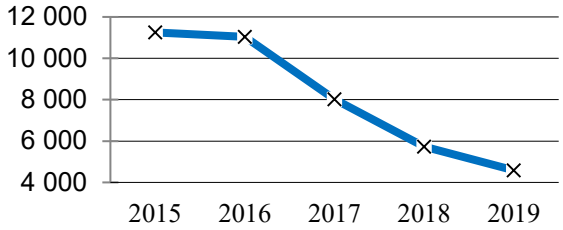

I jämförelse med andra kommuner har Sölvesborgs kommun låga långfristiga skulder per invånare, 4,6 tkr. Detta kan jämföras med snittet för kommunerna i Blekinge som för 2018 var 17,5 tkr/invånare och för hela riket 31,4 tkr/inv.

Soliditeten

Soliditetsnivån är ett av de finansiella mål som fastställts för Sölvesborgs kommun.

Soliditeten anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen själv har finansierat, dvs det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna.
Soliditeten har sitt värde som en indikator för den långsiktiga utvecklingen av ekonomin. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är därför att soliditeten över en längre period inte försvagas.

Soliditet

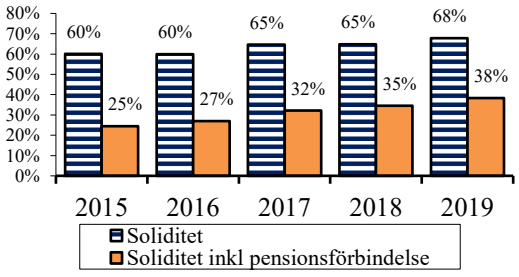

Kommunens soliditet har stärks och soliditeten per 2019-12-31 är 68 % jämfört med 2018 års nivå som var 65 %.
Den höga nivån beror på bra resultat samtidigt som skuldnivån avseende lånen har minskat under året.

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförbindelser, uppgår till 38 %. Även detta mått är en förbättring jämfört med 2018, där motsvarande siffra var 35 %.

Kommunkoncernen
Soliditeten för koncern är den ökning mot föregående år, dvs 32 % (2018 = 31 %)
Soliditeten är exkl kommunens ansvarsförbindelse för pensionen.

Pensioner

Pensionsavsättning i balansräkningen har sedan 2015 fram till 2018 minskat något men för 2019 så ökar den och uppgår till 9 mkr. (2018 = 6 mkr). Anledningen till ökningen beror på enstaka engångsavsättningar.

Försäkringspremier för den förmånsbestämda ålderspensionen har betalats under året med ca 9 mkr.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse med 269 mkr.

Kommunens total pensionsåtagande inkl löneskatt:

	2019	**2018**
Avsättning	9 mkr	6 mkr
Ansvarsförbindelse	269 mkr	277 mkr
	278 mkr	283 mkr

Härutöver finns kortfristiga skulder på 30 mkr, som avser den individuella delen inkl löneskatt som intjänats under 2019. Denna (exkl löneskatt) utbetalas under första halvåret 2020 till Pensionsvalet som placerar pensionspengarna efter de anställdas val.

Inga medel har speciellt placerats för finansiering av framtida pensionsutbetalningar. Däremot har kommunen, från och med bokslutet 2005 reserverat resultaten till pensioner.

Kommunens skuld till de anställda för sparad semester och okompenserad övertid uppgår till ca 40 mkr, vilket är en minskning från 2018 med 2 mkr. Då har ändå semesterlöneskulden räknats upp med årets löneökningar.
Minskningen beror att okompenserad övertid och antalet sparade dagar har minskat med 9 %. Timmarna för okompenserad övertid minskar mellan 701 timmar mellan åren.

Största minskningen avser antalet dagar som minskar med 1 583 dagar. Detta grundar sig troligtvis i de nya avtal som skall börja gälla from 2021/2022. Då sänks gränsen för sparad semester från 40 till 30 dagar.

Kommunkoncernen
Koncernens långfristiga skulder uppgår vid balanstillfället till 1 020 mkr, vilket är en ökning med 80 mkr.
Kommunens och Sölvesborgs hems lån minskar med -20 mkr respektive -13 mkr medans SEVABs ökar med 113 tkr.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelser
Kommunens borgensåtaganden har under året ökat med 118 mkr och uppgår till 915 mkr per den 31/12 2019.

Av kommunens borgensåtagande är i stort sätt allt beviljat till kommunens helägda bolag. En ökning om ca 119 mkr jämfört med föregående år. Någon större risk avseende borgensåtagandena till bolagen föreligger inte, eftersom bolagen för närvarande har en god finansiell ställning.

Borgen för kommunalt förlustansvar fortsätter att minska. Det kvarstår endast 7 tkr.

Kommunen har beslutat att garantera Sölvesborgs Kommunföretags AB:s aktiekapital.

När kommunen blev medlem i Kommuninvest ekonomiska förening, tecknades även solidarisk borgen (proprieborgen).

Kommunkoncernen
Borgensåtagande utanför den redovisningsmässiga koncernen uppgår till 20,7 mkr, vilket är en mindre ökning om 0,4 som avser Västblekinge Miljö AB.

2018 hade Sölvesborghem ställda panter på totalt 39 mkr. Idag finns det inga ställda panter längre.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Mandat i kommunfullmäktige	**2019-2022**	2015-2018	2011-2014
Arbetarpartiet Socialdemokraterna	**17**	21	21
Centerpartiet	**2**	2	2
Folkpartiet Liberalerna	**1**	1	2
Moderata Samlingspartiet	**9**	9	13
Miljöpartiet	-	1	2
Vänsterpartiet	**2**	2	2
Kristdemokraterna	**2**	1	1
SoL-partiet	**2**	**1**	-
Sverigedemokraterna	**14**	11	5
	49	49	49

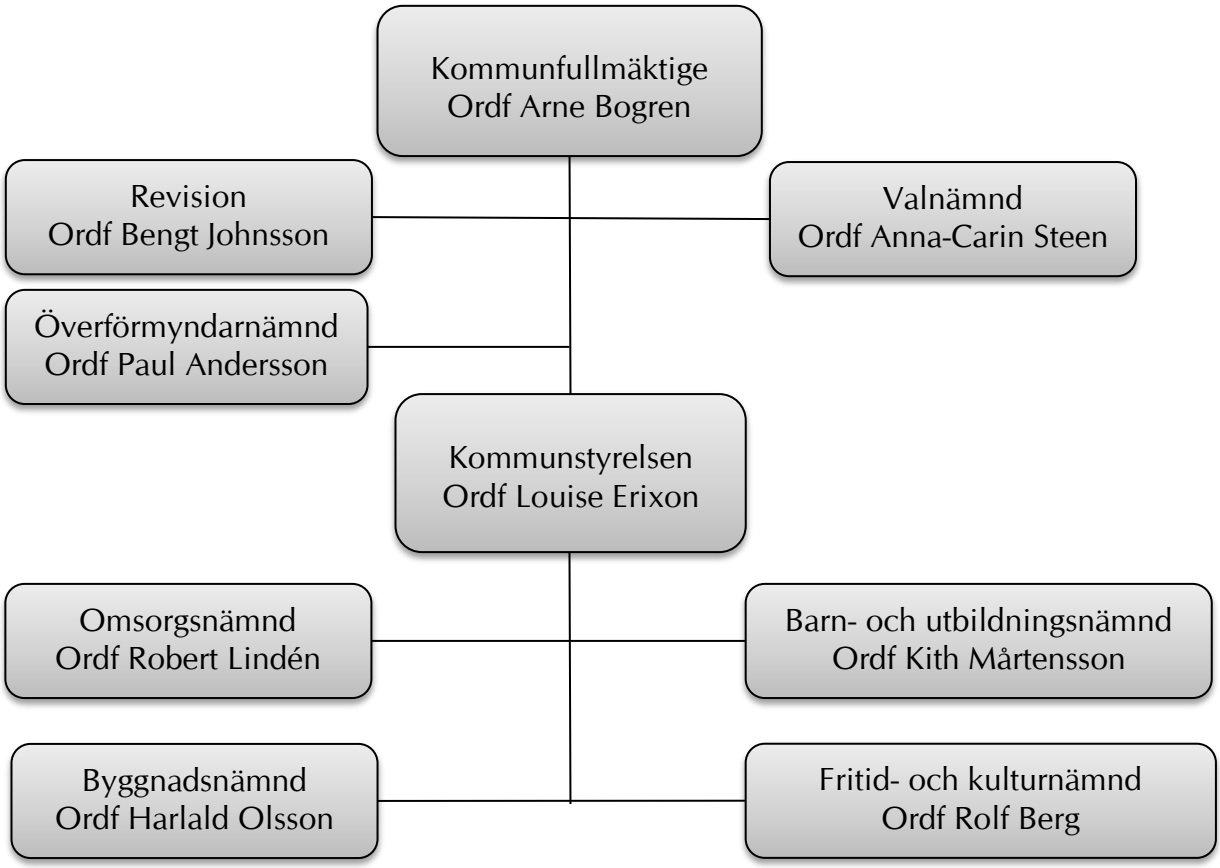

KONCERNEN 2019-12-31

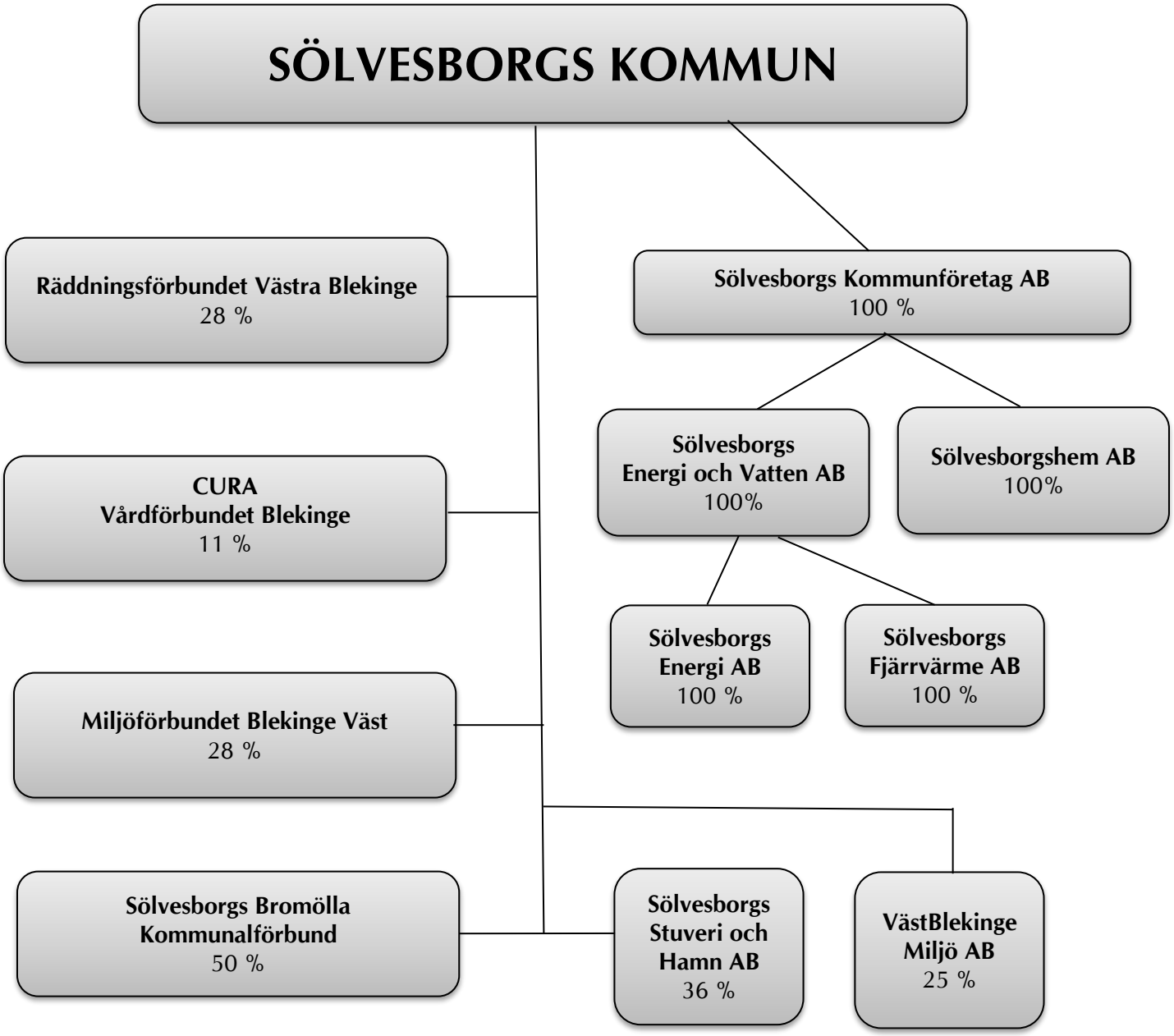

Kommunkoncern- Där ingår Sölvesborgs kommun 100 %, Sölvesborgs Bromölla kommunalförbund med 50 % samt Sölvesborgs kommunföretag AB med helägda bolag till 100 %.

Följande förbund och bolag räknas inte in i kommunkoncernen; Miljöförbundet Blekinge Väst, Sölvesborgs Stuveri och Hamn AB, VästBlekinge miljö AB, Räddningsförbundet Västra Blekinge och CURA.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDE FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Internationell och svensk ekonomi
2019 präglades av marknadsoro och stor osäkerhet om konjunkturutvecklingen, fortsatta handelskonflikter och Brexit.
Internationella valutafonden, IMF, prognostiserar att den globala tillväxten för 2019 kommer att bli den lägsta sedan finanskrisen, 3,0 % för att sedan öka något under 2020 till 3,4 % främst drivet av tillväxtmarknaderna.
Utsikterna för den ekonomiska utvecklingen inom EU är oerhört svaga och de interna stridigheterna kvarstår såsom Brexit, migrationsfrågan, EU-budgeten.
EU-kommissionens senaste tillväxtprognos pekar på en klar försvagning de närmaste åren.
Trots en viss dämpad bild från IMF. Och andra prognosmakare, är emellertid känslan så här i början av ett nytt decennium att osäkerheten minskat. Vi har sett framgångar i handelsförhandlingarna mellan USA och Kina.
Vi har fortsatta stimulanser från centralbankerna, tillväxtländerna förväntas gå starkare så den totala bilden är inte helt nattsvart.

Konjunktur nedgången avspeglar sig på arbetsmarknaden. Sysselsättningen och arbetskraftsdeltagandet har försvagats den senaste tiden. Statistiken från Arbetsförmedlingen ger ett tydligt stöd för en uppgång i antalet arbetslösa.
Veckan innan jul höjde Riksbanken sin reporänta 25 punkter så att den nu ligger 0,00 procent. Höjningen har inneburit en press uppåt på de korta marknadsräntorna. Varken ECB eller Federal Reserve har rört räntorna på sistone.

Kommunernas ekonomi
Resultatet för kommunsektorn har varit god de senaste åren med stora överskott. Detta förklaras till stor del ökat skatteunderlag och en lång period med sysselsättningsökning.
Kommunerna står inför ett antal utmaningar de kommande åren. Stora anpassningsbehov på grund av demografiska förändringar, stora investeringsbehov och svårigheter att leva upp till krav som kommer av statliga reformer. Därtill kommer osäkerheten i flyktingmottagandet som leder till ett ökat tryck på såväl skola som på integrationsarbetet. För att klara balanskravet de närmaste åren krävs sänkta kostnader och att staten värdesäkrar statsbidragen för att kommunernas resultat även framöver skall ligga på en nivå som kan betraktas som god ekonomisk hushållning.

Befolkningsutvecklingen
Sölvesborgs kommun har under 2019 minskat sin befolkning med 16 personer. Under åren 2015-2016 har befolkningen skjutit i höjden med över 500 personer.
Befolkningsutvecklingen under 2016 - 2019 har i stort sett legat stilla och planat ut runt 17 450.
En jämförelse med grannkommunerna visar att de också minskat sin befolkning under denna period, de enda som avviker är Karlshamns kommun som ökar sin befolkning.
Kommunens befolkningsutveckling har under 2019 återigen ett positivt flyttningsnetto (41) men lägre än tidigare år, ser man historiskt är kommunen mycket beroende av hur flyttningsnettot förändras.

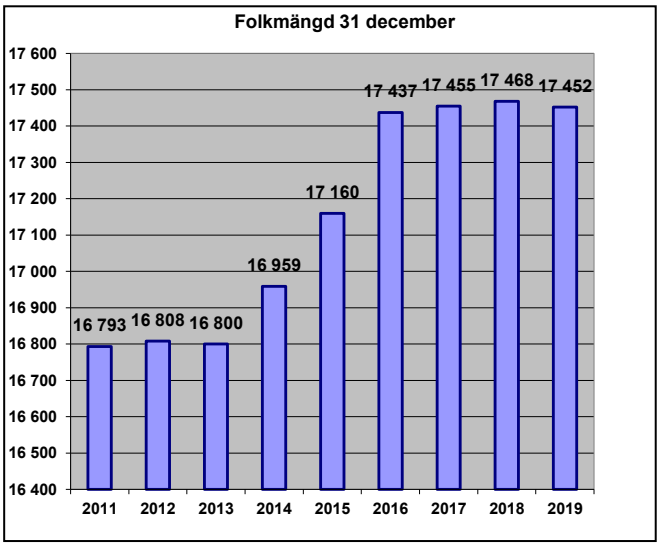

Faktum att färre födda än avlidna gör att födelsenettot för 2019 blev - 59 invånare.
Noteras kan att födelsetalet för 2019 (142) är det lägsta för de senaste åren. Detta är fortfarande på en låg nivå, eller är det så att denna nivå har blivit normalt.
I följande tabell redovisas kommunens befolkningsförändringar de senaste fyra åren.
Befolkningssiffror 2016-2019 (per 31/12)

	2016	2017	2018	2019
Total folkmängd	**16 437**	**17 437**	**17 468**	**17 468**
Födda	165	145	153	142
Döda	214	208	208	201
Födelsenetto	-49	-63	-55	-59
Flyttningsnetto	212	82	69	43
Befolkningsförändring	**276**	**18**	**13**	**-16**

Jämfört med riket har Sölvesborg en något mindre andel barn och ungdomar och en större andel äldre. Barn och ungdomar upp till och med sjutton år står i Sölvesborg för 19,0 % av befolkningen, vilket skall jämföras med rikets 21,1 %. För Sölvesborg har det skett en marginell minskning av barn och ungdomars andel av den totala befolkningen, rikets har en oförändrad andel av den totala befolkningen. De äldre över 65 år står för 25,9 % av befolkningen i Sölvesborg, vilket skall jämföras med rikets 19,8 %. Andelen äldre har en ökat i Sölvesborg och riket har det skett en marginell ökning av den totala befolkningen.

Bostadsmarknad
En avgörande faktor för om kommunen ska kunna öka sin befolkning är hur bostadsmarknaden utvecklas och fungerar. Framförallt är det boende i små lägenheter (ettor och tvåor) som efterfrågas men även på villor finns en stor efterfrågan. Ett mått på intresset är hur många som vill köpa kommunala tomter. Ytterligare ett tecken är att Sölvesborgshem vid årsskiftet precis som de senaste åren endast hade ett fåtal lediga lägenheter av de nära 1 223 lägenheter man förfogar över. Sölvesborgshem har de senaste åren uppfört fler flerbostadshus med lägenheter i Ljungaviken och planerar för de närmaste åren med ytterligare nyproduktion av bostäder i Ljungaviken.

Antal personer uppsatta i tomtkö/intresselista (Observera att en person kan stå på flera områden)

Område	2017	2018	2019
Ljungaviken, småhus	40	42	46
Ljungaviken, marklägenheter	Överlämnat till S-hem		
Hörvik	2	3	2
Labbvägen	1	0	0
Totalt	**43**	**45**	**48**

För att kunna öka utbudet av kommunala tomter har det under de senaste åren arbetats med att ta fram nya områden. I stadsdelen Ljungaviken är etapp 1 och 2 a klar och alla villatomter är sålda och bebyggda och ett antal flerbostadshus är färdigställda. Sista delen av Ljungaviken håller på att färdigställas etapp 2 B och etapp 3. Med större pågående planprojekt som Vitahall Grönslätt och Hällevik kommer kommunen stå väl rustad med byggbar mark de närmaste åren. Kommunen håller även på att planera nya tomter på ett antal övriga områden i kommunen.

Sålda kommunalavilla tomter 2015-2019

2015	2016	2017	2018	2019
4	3	15	18	21

Näringsliv och arbetsmarknad
Näringslivet i Sölvesborg har en fortsatt bra utveckling och under 2019 har flera nya etableringar öppnat eller påbörjats., vilket leder till att den företagsmark vi trodde skulle räcka ett tag nu närmar sig slutet, varpå arbetet med att förbereda ny företagsmark måste intensifieras. Sölvesborgs kommun fick under 2019 utmärkelsen årets bästa kommun i Svensk Näringslivs årliga enkät. I Samma enkät fick vi också utmärkelsen årets klättrare i Blekinge.

Sölvesborg ökade för 6:e året i HUIS mätning runt handel, och resultatet för 2018s handel är en makalös ökning med 5%, där sällanköp ökande med hela 10% och dagligvaror ökade med 3 %.
Besöksnäringen i Sölvesborg ökar succesivt, och där alla undersökningar pekar på samma håll – vi måste få till ett större hotell där vi kan erbjuda övernattning. Detta arbete pågår för fullt och förhoppningsvis kan vi under 2020 presentera en lösning.

Det fanns det 31 december 2019 1 752 aktiva företag registrerade inom kommunen.
Sölvesborg har en positiv nettotillväxt 2019 på 33 företag.
Antalet nystartade företag 2019 var 89 stycken.
Antal konkurser i Sölvesborg 2019 (6 st.) var en minskning med 2 st. mot föregående år.

Infrastruktur
Kommunen genomkorsas av E22 och Blekinge kustbana. E22 sträckning genom kommunen har sedan ett antal år byggts om till motorvägsstandard. Detta gynnar transporter både väster och österut.
För busstrafiken visar statistiken på en ökning av resor under de senaste åren, vilket förmodligen beror på den förbättrade turtätheten mellan tätorterna och Sölvesborg. Kommunens satsning på del av Pågatåg Nordost genom Sölvesborg och fram till Karlshamn har get invånarna goda kommunikationer till en betydande arbetsmarknad.
Under även detta året har utbyggnaden av fiberförbindelsen till privata villor fortsatt att ligga på en mycket hög nivå och i

Sölvesborgshems fastighetsbestånd har i stort sett alla lägenheter fiber.
Sölvesborgs handels hamn fortsätter att utvecklas positivt. 2018 visar på fortsatt ökat tonnage och omsättning med bra lönsamhet.

Samverkan
En möjlighet för Sölvesborgs kommun, liksom många mindre kommuner, att lösa ekonomiska och verksamhetsmässiga problem, är kommunsamverkan. Kommunen är sedan ett antal år medlem i fyra kommunalförbund. Sölvesborg Bromölla kommunalförbund, Cura (Vårdförbundet Blekinge), Räddningstjänstförbundet Västra Blekinge och Miljöförbundet Blekinge Väst.
Kommunen har även en del samverkan med övriga Blekinge kommuner, Väst Bleking Miljö AB och Skånenordost grupperingen.

Sölvesborg hamnar på första plats i Blekinge när Villaägarnas riksförbund, som är en ideell och partipolitiskt obunden organisation, utser var i landet de anser att det är bäst att äga villa och fritidshus.

Dessutom visar försäljningen av antal sålda kommunala villatomter fantastiska resultat, under 2019 såldes hela 21 styck villatomter.

Sölvesborg 2019

Under 2019 möter Sölvesborgs kommun stora förändringar då en ny politisk majoritetskoalition, Samstyret, presenterar ett handlingsprogram innehållande 220 punkter för mandatperioden 2019-2022. Ett styrdokument som berör områden inom t.ex. omsorg, kultur och fritid, samhälls-byggnad och migration.

Händelser av väsentlig betydelse 2019

- Antal sålda kommunala villatomter i Sölvesborg når en toppförsäljning, och nya bostäder byggs för fullt. Bland annat byggs och planeras det för nya lägenhetshus i Ljungaviken, marklägenheter i Mjällby och Nogersund, radhus i Svarta hejan och lägenheter i centrala Sölvesborg
- Hälleviks hamn tar emot den internationella miljöutmärkelsen Blå Flagg. Kvalitetsstämpeln får de som den enda hamnen i Blekinge, av tjugo platser i Sverige
- Sölvesborg lanseras i fickformat - i form av en ny app för medborgare, turister och besökare
- Ett tjänsteköpsavtal skrivs med Valjevikens stiftelse vilket innebär att Victoriabadet öppnar upp efter att ha varit stängt i 4 år för allmänheten
- Nya vägvisningsskyltar placeras runtom i kommunen på gång- och cykelvägar
- Maif och Mjällbys spelare tar klivet upp i allsvenskan och firas i en stor fest på Stortorget
- Stadskärnan får en ny pendlarparkering på Bredgatan och gratis parkering i 3 timmar införs
- Medborgarförslag införs – invånarnas chans att påverka politiken genom en digital tjänst
- Sölvesborg utses som bäst i Blekinge på företagande, i Svenskt näringslivs enkät
- Första etappen av Falkviksskolan står klar under 2019, hela bygget beräknas vara klart under 2020
- Sölvesborgs kommun ställs inför ett stort omställnings-arbete då medborgare från våren 2020 ska kunna tillämpa LOV, lagen om valfrihetssystem. Vilket innebär att alla med beviljat biståndsbeslut kan välja om de vill bo i kommunalt eller privat boende
- Sölvesborg marknadsförs genom en satsning i kulturell och kreativ näring – vilket resulterar i en unik souvenirkollektion

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Måluppfyllelse

Visionen
Sölvesborg- av naturliga skäl
Sölvesborg är en av regionens mest attraktiva kommuner att bo och leva i.
Genom engagemang, värme och närhet ges de bästa förutsättningar för god livskvalitet,
Vi välkomnar alla besökare och nya medborgare. År 2020 är vi minst 20 000 invånare

Utifrån kommunens vision har fyra strategiska områden valts ut och dessa gäller för all verksamhet.
Kommunfullmäktige har beslutat olika inriktningsmål för varje strategiskt område som sedan skall utgöra den politiska styrningen i kommunen.

Inriktningsmål
Om 3-4 år har vi…

❖ **Livsmiljö**
… unika miljöer som tas tillvara och utvecklas
… ekologisk hållbar samhällsplanering
… attraktivt boende för olika behov

❖ **Arbete och näringsliv**
… aktiva nätverk med starkt engagemang
… behovsinriktad kompetensförsörjning
… ett positivt företagsklimat samt markreserver för etablering
… en utvecklad turismnäring

❖ **Infrastruktur och kommunikation**
… god tillgänglighet
… förbättrad lokal- och regionaltrafik
… en modern digital utbyggnad

❖ **Service och värdskap**
… en effektiv verksamhet med nöjda medborgare och medarbetare
… respektfullt bemötande
… utvecklat e-tjänsterna och e-administrationen

Nämnderna har utifrån inriktningsmålen beslutat om nämndmål där olika indikatorer skall följas upp och analyseras.

Sammanställningen nedan visar måluppfyllelsen för respektive strategiskt område.

Teckenförklaring
- Uppfyllda mål
- Delvis uppfyllda mål
- Ej uppfyllda mål

Livsmiljö	●	●	●
KS	1	3	1
BN	4	2	
BUN		1	
ON	3	1	
FKN		2	
Arbete o näringsliv	●	●	●
KS	2		
BN		1	
BUN		1	
ON	2	1	
FKN			
Infrastruktur o Kommunikation	●	●	●
KS	2		
BN			
BUN		1	
ON		1	
FKN			
Service o värdskap	●	●	●
KS	1	1	
BN		1	
BUN		1	
ON	2	1	
FKN	1		
TOTALT	**18**	**18**	**1**

Av totalt 37 mål så är endast 49 % helt uppfyllda.

Arbetat med att implementera och systematisera ledningssystemet Stratsys har under året påbörjats. Systemet skall vara ett redskap för att få tydligare analys och uppföljning av nämndernas måluppfyllelse.
Under året är det endast omsorgsförvaltningen som har arbetat med måluppfyllelsen och månadsuppföljningarna i systemet.
Barn- och utbildningsförvaltningen är nästa förvaltning där Stratsys skall implementeras. Detta skall ske under nästkommande år.

Under 2020 kommer man även ta fram och besluta om en ny vision och nya inriktningsmål.
Dessa skall i sin tur gynna ut i nya mål och indikationer för respektive nämnd.
Det är viktigt att det tas fram tydliga och mätbara indikatorer och att varje nämnd systematiserar arbetsgången.

Arbetet med måluppfyllelsen är ett stort förbättringsområde som kommunen prioriterar.

Omsorgsnämnden
Under 2019 har arbetet kring måluppfyllelse strukturerats och systematiserats ytterligare genom användandet av mål och resultatuppföljningsverktyget Stratsys. Målen har följts upp genom 36 indikatorer och 53 aktiviteter sammanlagt över hela förvaltningen. Det strukturerade arbetet har gett resultat och förvaltningen lever i flera områden upp till nämndens mål.

Barn- och utbildning
Förvaltningen har uppmärksammat avsaknaden av indikatorsnivåer alternativt att indikatorerna inte innehåller någon absolut parameter. För att se en progression i arbetet eller uppfatta försämringar i kvalitén behöver Barn- och utbildningsnämnden tydliggöra målsättningen i form av indikatorsnivåer.

För ytterligare information, hänvisas till verksamheternas verksamhetsberättelse för kommunens olika ansvarsområden.

Intern kontroll
Kommunstyrelsen har övergripande och samordnad ansvar för interna kontrollen.
Varje nämnd ansvarar för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde; att den är tillräcklig och att den bedrivs enligt mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt.
Årligen skall det finnas en plan för den interna kontrollen med upprättande av olika kontrollområden.

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens verksamhet har under året haft fyra olika kontrollområden;

1. Lönerutiner
Rapporter till lönekontoret från ansvarig uppgiftslämnare har kontrollerats med slumpvis utvalda löner under året.

Även rutiner och hantering av när personer avslutar sin anställning har kontrollerats. I systemet skapas alltid en lista på personer som har en sista dag inlagd i systemet. Dessa stäms av med berörd chef.

Diskussioner bör även tas om den internkontroll som kommer att ske i framtiden skall dokumenteras eller man ska förutsätta att ansvarig verkligen kontroller uppgifter.

Rapporteringar till lönekontoret från ansvarig uppgiftslämnare är inte helt bra. Lönekontoret får ibland information för sent.

Lönesystemet producera signallister/uppgifter som visar när förändringar görs i register och när orimliga löner går ut och när en anställd har tjänster som uppgår till mer än 100 procent.

Under året har ekonomikontoret stämt av alla löner över 40 tkr och 10 slumpvis utvalda löner varje månad, inget att anmärka.

2. Kontroll av utlämnade och återlämnande av nycklar och taggar.
Nyanställda kvitterar ut tagg och nyckel i samband med anställningens första dag. Andra personer kan få kvittera ut tagg och nyckel efter beslut från berörd förvaltningschef. Ett exempel är kommunanställda som regelbundet vistas i Stadshuset samt politiker vilka har möten kvällstid i lokalen.
Kvartalsvis skickas påminnelser till de som inte återlämnat tidsbegränsade nycklar.
Medborgarkontorets personal gör också stickprov genom utskick till avdelningschefer med aktuell lista över berörd avdelnings utkvitterade taggar och nycklar. Avdelningschefen meddelar om fd medarbetare ska ha behörighet på tagg borttagen samt återkrävas på nyckel.
Kontrollen visade att rutinerna fungerade tillfredsställande, inget att anmärka.

3. Att arbetsplatsskyddombud finns och fungerar på riktigt sätt.
Personalkontoret har lista på samtliga arbetsplatsombud och skyddsombud vilka också finns på insidan.
Under 2019 har vi haft en aktiv samverkan med fackliga organisationer och skyddsombuden då verksamheterna har gjort riskanalyser och konsekvensbeskrivningar utifrån att det förelåg risk till besparingar angående indragningar av flera tjänster.
Här har vi sett att arbetsplatsombuden har varit involverade och engagerade inom våra verksamheter. Det är oftast de som finns närmast verksamheterna som också kan påtala brister och ge förslag till förbättringar i arbetsmiljön därför är de med vid skyddsronderna som utförs under januari och februari varje år. Under året har också flera ergonomigenomgångar genomförts.
Stadshuset har genomfört en omfattande analys avseende den fysiska och psykosociala

arbetsmiljön där skyddsombud deltagit och varit aktiva i utredningsarbetet.
Kontrollen visade att rutinerna fungerade tillfredsställande, inget att anmärka.

4. Uppföljning av attester och kontering i objektregistret (Ekonomisystemet).
Om en attestant slutar och blir borttagen som attestant i ekonomisystemet innebär det att de objekt som attestanten attesterat tas bort och inte gäller mer. För att de berörda objekten ska börja fungera igen måste dessa attesteras på nytt av ny beslutsattestant.
Kontrollen visade att rutinerna fungerade tillfredsställande, inget att anmärka.

Barn- och utbildningsnämnden
Nämnden har haft fem olika kontrollområden under året;
A. Genomförandeplaner i insatsärenden inom IFO
B. Kostnader för externa placeringar inom IFO
C. Åtgärdsprogram inom grundskoleverksamheten
D. Närvaro/frånvaro inom grundskoleverksamheten
E. Kränkningar/diskriminering efterföljning av rutiner för grundskoleverksamheten.

Av ovanstående punkter så är det endast punkt C o E som föreslås att föreslås fortsätta att vara en del av internkontrollen 2020.
Kontrollområdet på punkt A o B har utvecklats med avsedd effekt varför förvaltningen arbetar vidare utifrån de rutiner som nu är utvecklade.

Utförligare information återfinns i nämndens redovisning av internkontrollplan 2019.

Omsorgsnämnden
Nämnden beslutade i februari 2019 att internkontrollsmålen för året skulle vara att följa omsorgsnämndens årshjul där olika kontrollmoment finns definierade.
Redovisningarna har skett månadsvis. Exempel har det varit 100 % rätt avgift, ekonomisk verksamhetsuppföljningar, stickprov av individärenden och bostadsanpassningsbeslut samt olika statistik och redovisningar med mera.
Omsorgsnämnden godkände i december 2019 redovisningen av följsamhet gällande internkontrollsmålet.

Byggnadsnämnden
Under året har byggnadsnämnden utfört internkontroll på utbetala arvoden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Samhällsbyggnadsförvaltningen genomför stickprovskontroller på inkomna fakturor. Fakturabelopp, fakturerade varor samt attestering kontrolleras. Under året har även ett förbättringsarbete inletts i syfte att ytterligare förbättra den interna kontrollen på systemnivå.

Sammanfattning
Det finns ett samlat förbättringsarbete inom kommunen kring arbetet med internkontrollen Syftet att förbättra den interna kontrollen på systemnivå (Statsys) i kommunen och i koncernen.

Driftredovisning
Den totala budgetavvikelsen för 2019 uppgår till ca 21,1 mkr.

Årsbudgeten för 2019, enligt beslut november 2018, visade på ett resultat på 8,7 mkr.
Härefter beslutades kompletteringsbudget 1 som minskade resultatet till 8,1 mkr. Förändringen i KB1 avsåg ökning av anslag till barn- och utbildningsnämnden för ny paviljong till särskolan om 0,5 mkr samt Fritids o Kultur om 0,1 mkr för föreningsbidrag.

Efter kompletteringsbudget 2 uppgick resultatet till 1,5 mkr. Förändring i KB2 var ytterligare utökat anslag till Fritid och Kultur om 0,8 mkr avseende nytt avtal till Valjeviken. Justering gjorde även för finansen avseende investeringsbidrag för investeringen i Nogersunds reningsverk om 5,8 mkr

En av förutsättningarna för att få en ekonomi i balans är att verksamheterna visar en god budgetföljsamhet. För 2019 visar alla nämnder en ekonomi i balans utifrån de angivna budgetramar man blivit tilldelad.

Budgetavvikelser 2019

Verksamhet	**Belopp**
Fullmäktige revision mm	0,3 mkr
Kommunstyrelsen	5,3 mkr
Byggnadsnämnd	0,1 mkr
Fritid o kulturnämnd	0,2 mkr
Barn och utbildningsnämnd	8,4 mkr
Omsorgsnämnd	1,8 mkr
Finansiering och gem. kostn/Intäkter	5,0 mkr
Summa	**21,1 mkr**

Barn- och utbildningsnämnden
Barn och utbildningsnämnden har den största positiv avvikelsen om ca 8,4 mkr och då främst inom barnomsorgen.
Avvikelsen beror på vakanta tjänster inom pedagogisk omsorg samt sparade tjänster inom förskolan till följd av färre inskrivna barn. Inom förskolan har det varit ett snitt antal inskrivna barn om 685 st, som kan jämföras med fjolårets siffra om 704 barn. Prognosen för 2020 är att antal barn inom förskolan fortsätter att minska.

Inom grundskolan finns det däremot negativ avvikelse, om totalt 3,2 mkr. Detta beror dels på högre interkommunala kostnader men även högre personalkostnader för ledning o administration. Enheternas följsamhet avseende personalkostnader är sammantaget inom budget däremot finns det stora variationer mellan enheterna.

Avvikelsen för individ och familjeomsorgen om totalt +2,8 mkr beror på; lägre kostnader för institutionsplaceringar inom barn och ungdom, statsbidrag för stärkt bemanning för barn- och ungdomsvård samt längre kostnader för ekonomiskt bistånd (bidragskostnader och vakanser under året)

Omsorgsnämnden
Omsorgsverksamheten har stora positiva avvikelser inom myndighet och öppen verksamhet om 11 mkr. Detta beror mycket på att beviljade hemtjänsttimmar har minskat. Bara resurspotten ger en positiv avvikelse om +7mkr. Det är även färre ärenden inom bostadsanpassningar som gett en avvikelse om +0,6 tkr.

Däremot så är det negativ avvikelse både inom hemtjänsten -3,7 mkr, HSL o särskilt boende om -4,7 mkr och funktionshinder om -2,3 mkr.

I början av årets så planerade hemtjänsten ut mer timmar än det man blivit beviljade från resursfördelningssystemet. Minskade timmar försvårar omställningar i schema och i planeringen.
Man har lagt ett stort arbete på att ställa om verksamheten för att följa minskningar av beviljade timmar, en minskning om ca 1000 tim under 2019. Arbetet kommer fortsätta, under 2020, med att få effektiva arbetsmetoder och snabba omställningar vid förändringar av beviljade insatser.
Hemtjänsten har även höga kostnader för semester, fyllnad, övertid och sjukdagar.

Avvikelserna inom HSL o särskilt boende är främst inom administration och särskilt boende. Särskilda boende är huvudsakligen på grund av semesteruttag och kostnader kopplat till sjuktalen. Sjuktalen har minskat något under 2019 men är inte i linje med verksamhetens vision och man kommer att fortsätta arbeta med sjuktalen under 2020.
Inom administrationen har man haft fler tjänster än budget.

Funktionshinder har avvikelser inom personlig assistans och daglig verksamhet. Daglig verksamhet beror på höga kostnader för dagcenterresorna. Kostnaden är dock lägre än 2018, vilket är en effekt av chaufförsverksamheten.
Avvikelsen inom personlig assistans beror dels på högre kostnader för stödpatrullen men även på enstaka LSS-ärende.

Sammantaget visar omsorgsnämnden en positiv budgetavvikelse om totalt 1,8 mkr.

Fritid och kulturnämnden
Totalt sätt har Fritid o kulturnämnden en positiv avvikelse om 0,2 mkr. Däremot så har fritidsdelen ett underskott som är kopplat till att man tagit fram en ny hållbar organisation för stadsfestivalen och man har även fått ta en del släpande kostnader från 2018. Man har även satsat på att köpa in material för att tillhandahålla attraktiva anläggningar samt trygghetsåtgärder i form av extra personal inom fritidsgårdsverksamheten.

Avvikelsen inom fritid har istället kunnat vägas upp med att det varit överskott inom kulturen, bl.a för julmarknaden och att planerad verksamhet inte kunnat genomföras. Det har även varit ett överskott inom föreningsbidragen.

Kommunstyrelsen
Sammantaget visar kommunstyrelsen en positiv avvikelse, där kommunledningsförvaltningen har en positiv avvikelse om 3 Mkr.
Där finns den största avvikelsen inom kommunkansliet pga vakant tjänst och reavinster vid försäljning av småhustomter samt arbetsmarknadsenheten pga statsbidrag till extratjänster och restriktivitet med stödtjänster.
Även inom samhällsbyggnadsförvaltningen är det en positiv avvikelse om 2 Mkr där ca 1 mkr återfinns inom tekniska avdelning respektive 1 mkr inom fastighetsavdelning. Mestadels av teknikavdelningens avvikelse beror på vakant tjänst under stora delar av året medans fastighetsavdelningens avvikelse hänförs till att

delar av det periodiska underhållet har förts över till 2 st olika investerings projekt.

Finansiering o gemensamma verksamheter
Inom Finansiella och gemensamma verksamheter är det positiva avvikelser avseende generella statsbidrag, kommunfullmäktiges förfogande medel, semesterlöneskuld, borgens avgift, aktieutdelning. Det är även lägre intäkter avseende internräntan samt lägre räntekostnader pga av låg genomsnittsränta och låg löneskuld. Däremot finns det en negativ avvikelse avseende ökade kostnader för pensionsavsättningar.

För ytterligare information hänvisas till verksamhetsberättelserna för kommunens olika ansvarsområden.

Investeringar och Anläggningstillgångar
Årets nettoinvesteringar uppgår till 67 mkr, vilket är på samma nivå som föregående år (61 mkr). Likt tidigare år är nettoinvesteringarna betydligt lägre än vad som budgeterats. Endast 51 % av investeringsbudgeten utnyttjades. De projekt som är pågående överförs till investeringsbudgeten för nästkommande år. Det innebär att 2020 års investeringsbudget ökar med 56 mkr.

De flesta av investeringsprojekten finns inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Om/tillbyggnation av Falkviks skola är den enskilt största investeringsprojektet under 2019, där utgiften varit 36 mkr. Etapp 1 stod klar inför sommaren 2019 och Etapp2 beräknas stå klar inför läsåret 2020/2021. Den totala investeringsutgiften för skolan beräknas till 78 mkr.

Inom exploateringsverksamheten har det under 2019 investerats för 11 mkr, varav de största projektet är Gatuutbyggnad i Sölve samt Markinköp av Sölve 6:7 om 6,2 Mkr respektive 3,4 Mkr.

Under 2019 har kommunen fått mindre belopp om 0,6 mkr till investeringsbidrag som ses som delfinansiering av investeringsprojekten. Bidraget har redovisats som en minskning av anskaffningsvärdet.

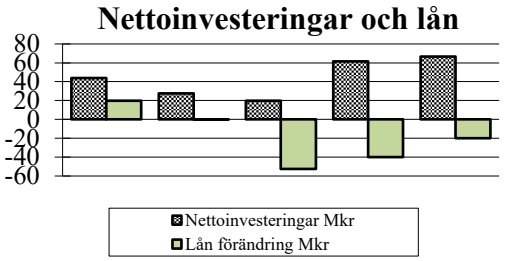

Trots att kommunens investeringsutgifter uppgick till 67 mkr har inga nya lån tagits upp, utan istället så har amortering av lånen gjorts om 20 tkr på grund av den goda likviditeten som i dagsläget finns i kommunen.

Lånefinansieringsgraden, dvs förhållandet mellan långfristiga lån och anläggningstillgångarnas bokförda värde, uppgår till 10 %. Under 2017 och 2018 var lånefinansieringsgraden 19 % respektive 14 %. Detta visar att självfinansieringsgraden har ökat, vilket är bra då kommunen står inför stora investeringsbehov under dom närmsta åren.

Anläggningstillgångarna per invånare uppgår till 44 tkr (43 tkr) och långfristiga skulder per invånare till 5 (6) tkr.

Investeringsprojekt som avslutats under 2019 redovisas i ett särskilt ärende. Där tar man även hänsyn till tidigare års investeringsutgifter när projektet har sträckt sig över flera år. Totalt har investeringsprojekt för 21 mkr (53 mkr) slutredovisats under 2019, vilka tillsammans visade på en positiv budgetavvikelse på 7,3 mkr.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

God ekonomisk hushållning
Enligt kommunallagen så skall kommunerna ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Resultatet skall ligga på en långsiktig och hållbar nivå.
Inom den kommunala verksamheten brukar man anse att resultatet bör vara minst 2 procent av skatteintäkterna och generella statsbidrag.

Årets resultat överskott uppgår till 2,2 procent men endast 1,9 procent om man räknar bort realisationsvinster och andra jämförelsestörande intäkter av engångskaraktär.

Positiva resultat behövs för att ha beredskap inför framtiden. Kommunen måste bla klara:

- att finansiera framtida investeringar
- framtida pensionskostnader
- osäkerhet i skatteutveckling och konjunkturer

Finansiella mål
Kommunfullmäktige har fastställt tre finansiella mål för kommunens verksamhet under perioden 2019 – 2022;

1. Det samlade resultatet under perioden skall utgöra minst 50 mkr.

Det samlade resultatet för året är 22,6 mkr. Ser man på hela mandatperioden och räknar in budgeterat resultat för 2020 samt resultat enligt plan så blir det samlade resultatet 56 mkr.

Årets resultat 2019	22,6
Resultat enligt Budget 2020	20,0
Resultat enligt Plan 2021	10,0
Resultat enligt Plan 2022	17,0
Summa	**56,0**

2. Investeringsnivån under perioden skall inte vara högre än avskrivningarna och driftöverskotten när investeringar i nya bostadsområden undantagits.

Investeringsnivån har under 2019 varit högre än avskrivningar och driftsöverskott när investeringar i nya bostadsområden undantagits. Räknar man in vad som är beslutat i budgeten för 2020 samt enligt plan för 2021 och 2022 så indikerar det på att investeringsnivån ligger mycket högre.
För att kunna uppnå det finansiella målet bör investeringsnivån ses över.

	Bokslut 2019	**Budget 2020**	**Plan 2021**	**Plan 2022**	**Totalt**
Årets resultat	22,6	12,0	10,0	17,0	61,6
Avskrivning	31,1	36,0	37,0	37,0	141,1
Summa	***53,7***	***48,0***	***47,0***	***54,0***	***202,7***
Invest exkl exploatering	55,3	53,6	97,0	78,8	284,7
Överfört fr 2019	-	31,6	-	-	31,6
Summa	***53,7***	***85,2***	***97,0***	***78,8***	***316,3***

3. Soliditeten skall 2022 vara på minst samma nivå som 2018 (65 %).

Det tredje finansiella målet är soliditeten. Soliditeten för 2019 är 68 % vilket är högre än 2018 års nivå som var 65 %.

BALANSKRAVSRESULTAT

Enligt kommunallagen (LKBR) 11 kap. 10§, skall kommunens intäkter vara högre än kostnaderna, det så kallade balanskravet.
För att få fram ett balanskravsresultat skall resultatet justeras för vissa poster som inte härför sig från den egentliga verksamheten.

Balanskravsjusteringar görs genom att följande uppgifter inte beaktas vid beräkningen av årets resultat.

1. Realisationsvinster som inte står i överrensstämmelse med god ekonomisk hushållning.
2. Realisationsförluster till följd av försäljning som står i överrensstämmelse med god ekonomisk hushållning
3. Orealiserade vinster och förluster i värdepapper
4. Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

Finns det då ett balanskravsunderskott, skall detta återställas inom 3 år.

Finns det inte något balanskravsunderskott att återställa har kommunallagens definition på ekonomi i balans uppnåtts.

Enligt sammanställning nedan så uppfyller Sölvesborg, kommunallagens krav, på en ekonomi i balans.

Resultatutjämningsreserv
Från och med 2013 gavs kommunerna möjlighet till att avsätta en del av resultatet i en resultatutjämningsreserv för att möta skatteintäktsvariationer på grund av konjunkturförändringar.
Av 2019 års resultat har 10 mkr avsatts till Resultatutjämningsfonden som nu totalt uppgår till 42,8 mkr och är en del i det egna kapitalet

Sociala investeringsfonden
Under 2013 ”avsattes” 4 mkr till vad som kallas social investeringsfond. Fonden kan inte hanteras i redovisningen enligt gällande redovisningsprinciper utan kan ses som öronmärkt del av det egna kapitalet.

Under 2019 fondmedlen inte nyttjas och det har heller inte satts av ytterligare medel. Saldot för fonden är 4,3 Mkr.

Balanskravsutredning:

	2019	2018	2017	2016
Årets resultat	22,6	20,1	34,2	16,3
Reavinst/förlust	-3,6	-2,4	-0,3	-1,2
Reavinst enl undantagsmöjlighet	-	-	-	-
Reaförlust enl undantagsmöjlighet	-	-	-	-
Orealiserad vinst/förlust i värdepapper	-	-	-	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
Årets resultat efter balanskravjustering	**19,0**	**17,7**	**33,9**	**15,1**
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-10,0	-7,0	-6,0	-6,0
Användning av medel fr resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Balanskravsresultat	**9,0**	**10,7**	**24,9**	**9,1**

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antal anställda och årsarbeten
Det totala antalet tillsvidareanställda 2019-11-01 är 1 276 personer vilket motsvarar 1 170 årsarbetare. En årsarbetare är i regel en heltidstjänst på fyrtio timmar per vecka och måttet för årsarbete är ca 1 760 timmar.

Antal årsarbetare visar hur mycket arbetstid som finns till förfogande. I jämförelse med samma tidpunkt 2018 är skillnaden en minskning med 17 årsarbetare.

1 103 av våra anställda är kvinnor medan antalet män är 173.

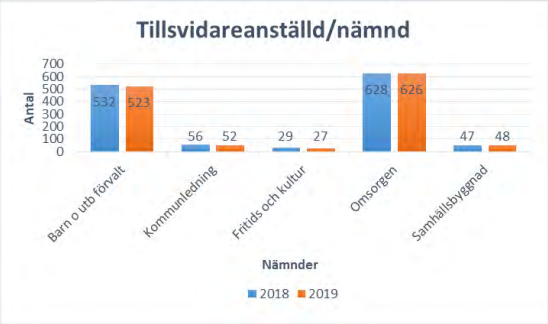

Heltid/deltid	2019	2018	Diff.
Tillsvidareanställda	1 276	1 292	-16
Därav heltid	794	788	+6
Deltid	482	504	-22
Visstidsanställda	146	147	-1
Därav heltid	73	67	+6
deltid	73	80	-7
Totalt	1 419	1 439	-20

Sysselsättningsgrad
Sölvesborgs kommun strävar efter att tillgodose medarbetares önskemål om önskad sysselsättningsgrad så långt det är möjligt efter verksamhetens behov. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för 2019 är 91,4 %. Sysselsättningsgraden för män är 96,6 % och 90,6 % för kvinnor.

	2019	2018
Område	Sysselsättningsgrad	Sysselsättningsgrad
BoU	96,0%	96,0%
KLF	92,0%	91,2%
Omsorgen	86,8%	86,4%
SHB	100,0%	100,0%

Tabellen visar sysselsättningsgrad samt heltids- och deltidsarbete inom respektive förvaltning.

Pensioner
Under 2019 har ett 40-tal medarbetare gått i pension. De närmsta 5 åren har vi cirka 150 kommande pensionsavgångar och drygt hälften arbetar inom omsorgen. Eftersom pensionsåldern är rörlig mellan 62 till 68 år, kan pensionsavgångarna avvika något från beräkningarna. De största grupperna är lärare och omvårdnadspersonal.

Kommunen har en medelålder på 47 år 2019. Samma som 2018.

Kartläggning jämställda löner
Enligt diskrimineringslagen ska samtliga arbetsgivare genomföra en lönekartläggning i syfte att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor som utför lika eller likvärdigt arbete.

Fördelningen mellan tillsvidareanställda män och kvinnor är 86,5 % kvinnor och 13,5 % män.

Sjukfrånvaro
Enligt lagen om kommunal redovisning ska förvaltningsberättelsen innehålla följande uppgifter om sjukfrånvaron:

Obligatorisk sjukredovisning	2019	2018
Total sjukfrånvaro *	6,3 %	6,7 %
Varav långtidsjukfrånvaro > 60	40,1 %	42,3 %
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,9 %	7,4 %
Sjukfrånvaro för män	3,5 %	3,0 %
Sjukfrånvaro åldersgrupp < 29 år	5,2 %	5,6 %
Sjukfrånvaro åldersgrupp 30 - 49 år	5,3 %	5,9 %
Sjukfrånvaro åldersgrupp >50 år	7,8 %	8,0 %

*sjukfrånvaro/tillgänglig tid

Sjuktalen har minskat i alla kategorier förutom en. Den största procentuella förändringen står långtidssjukfrånvaron för med en minskning på 2,2 %.

Intervall	2019	2018	Förändring
Dag 0-14	2,9 %	2,9 %	oförändrat
Dag 15-90	1,1 %	1,3 %	- 0,2 %
Dag 90-	2,3 %	2,5 %	- 0,2 %
Total	6,3 %	6,7 %	- 0,4 %

Totalt sett har sjukfrånvaron minskat, trots att korttidssjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå. Det är tack vare minskningen av längre sjukfall som gör att utfallet av sjukfrånvaron blir positivt.

Sjukfrånvaro per förvaltning	2019	2018
Barn- och utbildning	5,1 %	5,7 %
Kommunledning	3,6 %	2,8 %
Omsorgen	8,4 %	8,7 %
Samhällsbyggnad	2,1 %	3,5 %

Inom barn- och utbildningsförvaltningen har den totala sjukfrånvaron minskat med 0,6 % jämfört med 2018. Sjukfrånvaron inom grundskoleverksamheten har gått ner med 0,5 % främst genom att långtidssjukfrånvaron har minskat. Den korta sjukfrånvaron (dag 1-14) ligger kvar på samma nivå som tidigare 2,0 %.
Även inom förskolan kan en relativt stor minskning av sjukfrånvaron observeras (0,8 %), dock från en högre nivå jämfört med de andra verksamheterna inom förvaltningen (7,3 % till 6,5 %). Även här är det långtidssjukfrånvaron som har minskat medan korttidssjukfrånvaron ligger på samma nivå (3 %). IFO: s totala sjukfrånvaro har ökat något från 4,6 % till 4,8 %. Inom denna verksamhet är det korttidssjukfrånvaron som har ökat medan längre sjukfrånvaro > 60 dagar ligger kvar på samma nivå, 2,0 %. Eftersom det är en relativt liten personalgrupp gör ett längre sjukfall stor inverkan på den procentuella sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron i omsorgsförvaltningen fortsätter att minska, 2018 var frånvaron 8,7 % och 2019 8,4 % vilket är en minskning med 0,3 %. Kvinnors sjukfrånvaro går ner medan männens ökar något. Sjukfrånvaron i åldersgrupperna <29 och >50 år har minskat, medan åldersgruppen 30-49 ligger på samma nivå som 2018. Den korta och långa sjukfrånvaron är oförändrad jämfört med 2018 medan dag 15-90 har minskat med 0,4 %.
Dag 1-14 3,8 %, dag 15-90 1,5 %, dag 91- 3,0%.
Vid årsskiftet var 15 medarbetare sjukskrivna längre än 90 dagar, en av dessa var deltidssjukskriven. Den främsta orsaken till långtidssjukfrånvaron är psykisk ohälsa. Högst sjukfrånvaro finns inom hemtjänsten som har stor andel korttidssjuka (5,0 %) trots att den totala sjukfrånvaron har minskat med 1,2 % sedan 2018.

Kommunledningsförvaltningens sjukfrånvaro har ökat något men är fortfarande på en låg nivå 3,6 %. Ökningen beror på att det varit några längre sjukfall, dag 15-90 och att korttidsfrånvaron ökat.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har minskat sjukfrånvaron till en ännu lägre nivå och ligger nu på 2,1 %.

Företagshälsovård
Avonova, som vi har avtal med, delar årligen ut sitt hållbarhetspris Guldpilen. Vi var nominerade inom offentlig sektor och hamnade på en hedrande andraplats. Nytt avtal inför 2019 och strategi för hur vi ska använda företagshälsovården togs fram och har implementerats under året.

Hälsosatsning Sölvesborgs kommun
Det prioriterade arbetet med den arbetsrelaterade hälsan och målsättningen om att sänka organisationens sjuktal har fortsatt under 2019. Fokus har legat på att skapa effektiva processer och rutiner för att kvalitativt rehabiliteringsarbete vid sjukdom och även ge våra chefer tydliga stödmaterial i hur man på bästa sätt kan främja, förebygga, motverka och rehabilitera åter i arbete vid sjukdom.
En samverkansgrupp med kommunens vårdcentraler, Försäkringskassan och Sölvesborgs kommun arbetar aktivt för att minska arbetsrelaterad ohälsa.

Kultur och värdegrundsarbetet
Under 2019 har arbetet med att förankra kärnorden engagemang, värme, närhet pågått på arbetsplatserna. Ny värdegrundsbroschyr togs fram. Målet med arbetet är att alla medarbetare i kommunen har kunskap om värdegrunden och att det ska resultera i ett gott service och bemötande i vardagen på arbetsplatsen.

Attraktiv arbetsgivare
2019 togs beslut om att införa fritt kaffe under 2020. Vi har möjlighet att erbjuda personalen årskort på Blekingetrafiken till rabatterat pris. Sedan flera år tillbaka har anställda möjlighet att byta semesterdagstillägg mot fler lediga dagar. Vi kan se att utnyttjandet ökar i omfattning.
Förutom friskvårdstimmen har Personalklubben Frisk uppdraget att arrangera friskvårdsaktiviteter och trivselaktiviteter.

Rekrytering
Ett flertal rekryteringar har gjorts under 2019 och däribland knappt ett tiotal chefsrekryteringar. Under 2019 har kommunen haft 173 platsannonser. Kommunen har i större utsträckning börjat annonsera på sociala medier. Numera ligger alla lediga tjänster på Facebook.

Kompetensförsörjning och arbetsmarknadsdagar
Kompetensförsörjningsplaner med tillhörande handlingsplaner togs fram, en för varje förvaltning. Personalutskottet tog del av materialet under hösten. Nu fortgår arbetet med att följa upp handlingsplanerna på förvaltningarna för att tillgodose behovet av kompetens- och personalförsörjning.

Kommunen har tillsammans med Sölvesborgshem och Sölvesborgs energi träffat potentiella medarbetare på ingenjörernas största arbetsmarknads dag, Arkad, vid Lunds universitet. Vi har också besökt Linneuniversitets arbetsmarknadsdag, Amår, i Växjö. Detta är aktiviteter för att marknadsföra kommunen tillsammans med bolagen och en del i det viktiga arbetet med att vara attraktiv arbetsgivare.

Sölvesborgs kommun har varit med vid rekryteringsmässa i grannkommunen. Där har vi visat upp vad vi erbjuder för lediga tjänster och berättat om hur det är att arbeta i kommunen.

Ledarskap och medarbetarskap
Kommunens ledningsgrupp består av 3 kvinnor och 4 män. Inom kommunen arbetar 65 chefer varav 43 är kvinnor (66 %) och 22 är män (34 %).

Chefsutvecklingen i kommunen är viktig för ett gott ledarskap är en av förutsättningarna för en bra och hållbar arbetsmiljö. Faktorer som bland annat delaktighet och engagemang bidrar till ett gott medarbetarskap.

Tema för 2019 års chefscaféer och chefshalvdagar var inriktade på utbildning i interna it- system, värdegrund, förändringsledarskap, Agenda 2030, tjänstemannarollen i en politiskt styrd organisation. Cheferna fick också träffa representanter från Samstyret.

Den interna chefsutbildningen är en praktisk och teoretisk utbildning. Utbildningen fokuserar på interna processer, rutiner och system i Sölvesborgs kommun men även lagar och regler som styr kommunen. Grupp 2 med 19 deltagare avslutades våren 2019 och grupp 3 påbörjades hösten 2019. Tre chefer har deltagit i Blekinge läns ledarprogram för nya chefer. Två medarbetare, med ambitionen att bli chefer, påbörjade utbildningen Blekinge framtida chefer under 2019 som fortsätter under 2020.

Arbetsskador/olycksfall och tillbud
Samtliga arbetsplatser har tillgång till att anmäla olycksfall/skada eller tillbud i det digitala arbetsmiljöverktyget LISA. Anmälningsfrekvensen har över tid ökat och ligger de senaste åren på ca 600 händelser. Ökningen av anmälda händelser ska inte i första hand ses som ett resultat av försämrad arbetsmiljö utan man är mer uppmärksam på att anmäla de händelser som sker parallellt med att arbetsgivaren har i olika sammanhang informerat om vikten av att rapportera de händelser som sker.

Översikt olycksfall/arbetsskada och tillbud				
År	2019	2018	2017	2016
Olycksfall/Arbetsskada	193	190	165	139
Tillbud	282	212	263	263
Elevskada (BoU)	113	141	83	57
Brukarskada (Oms)	13	8	4	4

Den vanligaste olyckshändelsen som rapporteras är fallskada följt av att bli skadad av person fysiskt även oavsiktligt. I denna kategori är det oftast pedagoger och omsorgspersonal som blir slagna av barn/elever eller omsorgstagare när de ska hantera utåtagerande beteende eller avvärja bråk mellan elever.
Elevskador uppkommer i första hand under lek men också utifrån konfliktsituationer mellan elever.

2019	Olycksfall/Skada	Tillbud
BoU	40*	59
Omsorgen	148*	221
KLF	2	1
SHB	3	0

* exkl elevskada och brukarskada

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Internationell och svensk ekonomi
När vi påbörjar ett nytt decennium ser vi en tydlig avmattning i den globala ekonomin som framförallt vägs upp av fortsatta stimulanser från centralbankerna. Men vart ska omvärldskonjunkturen egentligen barka 2020. Utsikterna för världsekonomin pekar inte på några större framsteg. Många oklarheter kvarstår rörande världshandeln framöver: tullutspel och tvister mellan USA och Kina samt mellan USA och EU, liksom handelsförutsättningarna Storbritannien när Utträdet ur EU blir skarpt. IMF prognostiserar att den globala tillväxten för 2019 kommer att bli den lägsta sedan finanskrisen 3,0 % för att sedan öka något under 2020 till 3,4 % främst drivet av tillväxtmarknaderna.
Beroende på hur handelsavtalet mellan EU och Storbritannien blir kommer det kanske att, innebära dyrare varor mellan EU och Storbritannien. Storbritannien är ett av de länder Sverige har stort handelsutbyte med, vilket då skulle innebära att många svenska företag riskerar att drabbas.
Ett nytt bakslag har också tillkommit i början av året är Corona-viruset. Vi ser redan att företag får dra ner på produktionen eller stänga fabriker på grund av uteblivna leveranser från Kina. Sannolikt kommer smittan sätta tydliga avtryck i statistiken för årets första kvartal.

SKR:s prognostiserar en period av ihållande svag BNP-tillväxt i Sverige. Liksom prognosen för 2019 beräknas BNP 2020 öka med omkring 1 procent, betydligt lägre än den trendmässiga tillväxten. Varken hushållens eller den offentliga sektorns konsumtion framstår som troliga draglok för någon markant acceleration i efterfrågetillväxten.
Den svaga produktionstillväxten antas medföra en gradvis allt svagare arbetsmarknad, i linje med den svagare utveckling som synts ett antal år. En viss dämpning av antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta personer beräknas därför ske i år. Därmed faller skatteunderlagstillväxten 2020 – 2021 realt sett till den lägsta ökningstakten på 10 år.

Kommunernas förutsättningar
Högkonjunkturen har de senaste åren påverkat de offentliga finanserna positivt. Med den förväntade konjunkturnedgången medför att det ekonomiska läget för kommunerna blir mer ansträngt. Skatteunderlaget bromsar in och verksamheterna utsätts för fortsatt högt demografiskt tryck och ökade investeringsutgifter verkar kommunerna trots detta klara situationen utan att höja skatten. Detta medför för de kommande åren ökade kostnader för de stora verksamheterna som skola, äldreomsorg, förskolan och omsorg om funktionshindrade. I det ekonomiska läget krävs bland annat att kommunerna klarar av att omdisponera medel mellan olika verksamheter i takt med demografiska förändringar. Det krävs också att kommunen fortsätter arbeta med att få ut mer och bättre verksamhet av befintliga resurser eftersom kraven från medborgarna hela tiden ökar. Ett annat krav för en god utveckling är att statliga regelförändringar och reformer inte övervältras på den kommunala ekonomin. Den så kallade finansieringsprincipen mellan stat och kommun måste respekteras. Eftersom en stor andel av kommunernas intäkter är statsbidrag är det också av största vikt att dessa värdesäkras.
För att jämna ut mellan bra och dåliga år behövs någon typ av utjämningssystem mellan åren. Regeringen ändrade kommunallagen 2013 och öppnade för konjunkturutjämning en sk resultatutjämningsreserv (RUR).

Sölvesborgs förutsättningar
Kommunen resultat för 2019, blev ett plus på 22,6 miljoner. Med detta resultat har kommunen redan första året infriat en del av sina finansiella mål under mandatperioden. Överskotts mål på 50 mkr, första årets resultat med 22,6 och en budget för 2020 på 12 mkr, pekar på att kommunen kan uppnå de finansiella målen. Kommunen har en soliditet på 68 % även här ser det ut att målet nås. För att vi ska nå målet behöver investeringarna under mandatperioden minskas.

Kommunens budget för 2020 är förhållandevis stark, detta beror till stor del på beslutsamhet att hålla ner kostnadsökningen.
Den största utmaningen för kommunen är att kunna hantera de närmaste årens höga krav från verksamheten utan alltför stora nedskärningar i den kommunala servicen.
Andra utmaningar än de rent strukturella är bland annat att klara den framtida personalförsörjningen som blir en stor utmaning för hela sektorn, att minska personalens sjukfrånvaro och att rent allmänt arbeta med verksamhetsutveckling för att på så vis klara ökade verksamhetskrav med bibehållen god ekonomi.
Det som kan stärka ekonomin är en positiv befolkningsutveckling. Arbetet med att erbjuda goda boendemiljöer, och marknadsföra dessa, måste fortsätta.

Nya bostadsområden - investeringar
Investeringsnivån har de senaste åren sjunkit ned till en nivå att de är självfinansierade dvs. vi har inte behövt lånefinansiera dessa. Under 2019 ökade investeringarna igen mycket beroende på ny och ombyggnad av Falkviksskolan. Det är av stor vikt att kommunen prioriterar förutsättningar för att ha beredskap för nya bostadsområden. Samtidigt som stora investeringar belastar den kommunala ekonomin är flera av den typen av investeringar som nu är aktuella att ses som både nödvändiga och på sikt lönsamma för kommunen. Under de kommande åren måste kommunkoncernen prioritera på investeringsnivån för att hålla sig inom de finansiella målen.

Kommunala bolag
De kommunala bolagen står relativt väl rustade för framtiden. Sölvesborgshem har en mycket liten andel outhyrda lägenheter. Sölvesborgs Energi har en stabil kundkrets och god konkurrenskraft. VA-kollektivet har de närmaste åren stora investeringar med bl a nytt reningsverk i Nogersund, även Bolagets miljösatsning inom VA har fortsatt under året.

Den aktiebolagsrättsliga koncernen ger en något jämnare kostnadspress mellan kommunen och dess bolag. Koncernbildningen bör även framöver utnyttjas för en förbättrad samordning av kommunal verksamhet även om den bedrivs i annan associationsform. Lagstiftning för de kommunala bostadsaktiebolagen påverkar ägarstyrning och avkastning.

Kommunal samverkan
En viktig del i vår kommuns framtidsstrategi är mellankommunal samverkan. Kommunen har sedan ett antal år samarbete med Bromölla genom kommunalförbund. I detta förbund (Sölvesborg Bromölla kommunalförbund) finns gymnasieskola och servicefunktioner som städ, kost, lönehantering och IT.

Sammanfattning
Svensk ekonomi fortsätter växa i snabb takt i år också. Nu kan vi konstatera att även 2019 blev ett bättre år för kommunsektorn än vad vi förväntade. För Sölvesborgs kommun blev det ett överskott. Förväntningarna för svensk tillväxt de närmaste åren är låga och arbetslösheten förväntas fortsätta att stiga, inte minst för de som står långt från arbetsmarknaden. Att svenska kommuner är allt mer ansatta är tydligt med alltfler resultatlarm och behov att dra ned på välfärdstjänster. Detta samtidigt som det finns ett gigantiskt uppdämt investeringsbehov, inte bara på grund av en ökad befolkning, utan även på grund av åldrande befolkning och ålderstigen infrastruktur.

Kommun har under ett antal år arbetat med att förverkliga den vision för Sölvesborgs kommun som fastställdes 2008:

Sölvesborg - av naturliga skäl

Sölvesborg är en av regionens mest attraktiva kommuner att bo och leva i. Genom engagemang, värme och närhet ges de bästa förutsättningar för god livskvalitet.
Vi välkomnar alla besökare och nya medborgare.

Beaktat omvärldsförändringar och de egna erfarenheter vi dragit av de gångna årens arbete med mål- och visionsstyrningen så kommer arbetet 2020 att påbörjas för att se över denna och eventuellt göra justeringar. För att få än bättre genomslag har mål- och visionsstyrningen förstärkts med ett ledningssystem för hela kommunorganisationen (Stratsys).

Det pågående värdegrundsarbetet med medborgargarntier, bemötande mm ska påverka servicen positivt. Trots det ekonomiska läget måste ambitionen vara att fortsätta att utveckla Sölvesborg ur alla dessa tre perspektiv. Ambitionen måste vara att göra kommunen än mer attraktiv att bo och leva i, att förbättra verksamheterna och att påverkans- och inflytandemöjligheterna ska bli mycket bättre. Genom att arbeta i den riktningen så är förhoppningen att kommunen kan ta ytterligare steg mot visionen, inte minst mot målet om fler kommuninnevånare.

KOMMUNENS RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr

	Not	Kommunen			Kommunkoncernen	
		Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Verksamhetens intäkter	1	167 936	219 054	219 037	476 320	473 765
Verksamhetens kostnader	2	-1 143 687	-1 186 359	-1 173 868	-1 366 284	-1 354 640
Avskrivningar	3	-33 904	-31 097	-29 384	-78 091	-73 408
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		**-1 009 656**	**-998 402**	**-984 214**	**-968 055**	**-954 283**
Skatteintäkter	4	792 661	792 867	782 507	792 867	782 507
Generella statsbidrag	5	217 273	220 550	218 778	220 550	218 778
VERKSAMHETENS RESULTAT		**279**	**15 015**	**17 071**	**45 362**	**47 002**
Finansiella intäkter	6	5 940	8 366	8 601	3 087	3 832
Finansiella kostnader	7	-4 717	-796	-1 051	-7 069	-7 941
RESULTAT FÖRE EXTRA-ORDINÄRA POSTER		**1 502**	**22 585**	**24 620**	**41 380**	**42 894**
Jämförelsestörande poster	8	0	0	-4 525	0	-4 525
ÅRETS RESULTAT	9	**1 502**	**22 585**	**20 095**	**41 380**	**38 369**

KOMMUNENS KASSAFLÖDE

Belopp i tkr

		Kommunen			Kommunkoncernen	
Budget inkl kompletteringsbudget	Not	Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		1 502	22 585	20 095	41 380	38 369
Justering för av- och nedskrivningar	10	33 904	31 422	33 909	84 688	89 983
Justering för realisationsresultat	11		-3 558	-2 352	-3 558	-2 352
Justering för övrigt ej likviditetspåverkande poster	12				1 644	992
MEDEL FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSKAPITAL		**35 406**	**50 449**	**51 652**	**124 154**	**126 992**
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar			-5 599	-5 087	2 223	-22 388
Ökning/minskning av förråd			0	1	409	-209
Minskning/ökning av kortfristiga skulder			-13 749	48 186	-17 545	48 728
MEDEL FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		**35 406**	**31 100**	**94 752**	**109 241**	**153 124**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-131 780	-67 359	-62 210	-224 342	-188 489
Investeringsbidrag			638	838	638	1 216
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	13		23 240	17 388	23 240	17 388
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar			0	-4 568	0	-4 568
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	14		0	444	0	444
MEDEL INVESTERINGS VERKSAMHETEN		**-131 780**	**-43 482**	**-48 108**	**-200 465**	**-174 009**
FINANSIERINGSVERKSAMHET						
Nyupptagna lån			0	0	187 000	240 000
Amortering av skuld		60 000	-20 000	-40 000	-107 805	-240 224
Upplösning av avsättning			3 420	-431	395	-3 279
Ökning/Minskning av övr långfristiga skulder					4 298	3 643
MEDEL FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		**60 000**	**-16 580**	**-40 431**	**83 887**	**140**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**-36 374**	**-28 962**	**6 213**	**-7 337**	**-20 745**
Likvida medel vid årets början		91 488	91 488	85 275	68 344	89 089
Likvida medel vid årets slut		**55 114**	**62 527**	**91 488**	**61 008**	**68 344**

KOMMUNENS BALANSRAKNING

Belopp i tkr		Kommunen			Kommunkoncernen	
	Not	Budget 2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
TILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0
S:A IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			**0**	**0**	**0**	**0**
Byggnader och mark	15	584 856	509 617	496 768	1 090 590	1 084 370
Maskiner och inventarier	16	32 856	25 836	23 068	552 584	510 752
Pågående nyanläggningar			0	0	106 450	32 991
S:A MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		**617 712**	**535 453**	**519 836**	**1 749 623**	**1 628 113**
Värdepapper, andelar o bostadsrätter	17	63 000	63 000	63 000	19 016	19 016
Andra långfristiga fordringar	18	166 000	166 000	166 000	1 293	2 940
S:A FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		**229 000**	**229 000**	**229 000**	**20 310**	**21 956**
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		**846 712**	**764 454**	**748 836**	**1 769 933**	**1 650 069**
Förråd	19	111	111	111	2 863	3 299
Kortfristiga fordringar	20	75 842	81 442	75 842	129 303	131 967
Kassa och bank	21	55 114	62 527	91 488	61 008	68 344
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		**131 068**	**144 080**	**167 442**	**193 173**	**203 610**
SUMMA TILLGÅNGAR		**977 780**	**908 533**	**916 278**	**1 963 106**	**1 853 679**
EGET KAPITAL OCH SKULDER						
Årets resultat	9	1 502	22 585	20 095	41 380	38 369
Resultatutjämningsreserv	22		42 800	32 800	42 800	32 800
Övrigt eget kapital	22	594 108	551 308	541 213	535 724	507 356
SUMMA EGET KAPITAL		**595 610**	**616 692**	**594 108**	**619 904**	**578 524**
Pensioner och liknande förpliktelser	23	5 773	9 193	5 773	9 193	5 773
Uppskjuten skatt	24		0	0	32 489	31 051
Andra avsättningar	24		0	0		0
SUMMA AVSÄTTNINGAR		**5 773**	**9 193**	**5 773**	**41 682**	**36 824**
Långfristiga lån och andra skulder	25	160 030	80 030	100 030	1 019 827	940 419
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		**160 030**	**80 030**	**100 030**	**1 019 827**	**940 419**
Kortfristiga skulder	26	216 368	202 619	216 368	281 694	297 912
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		**216 368**	**202 619**	**216 368**	**281 694**	**297 912**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**977 780**	**908 533**	**916 278**	**1 963 106**	**1 853 679**
STÄLLDA PANTER & ANSVARSFÖRBINDELSER						
Borgensåtaganden	27		914 696	796 185	20 696	20 261
Pensionsförbindelse intjänad före 1998	28		269 023	277 254	269 023	277 254
Inteckningar			0	0	0	38 531

Kommun garanterar aktiekapitalet i Sölvesborgs kommunföretag AB och ingår som medlem i 4 kommunalförbund, vilket innebä ekonomiskt ansvar enligt kommunallagen
När kommunen blev medlem i Kommuninvest ekonomiska förening, tecknades även solidarisk borgen (proprieborgen).

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

1. Verksamhetens intäkter (mkr)

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Barnomsorgsavgifter	13,4	13,1	13,4	13,1
Äldreomsorgsavgifter	6,6	6,9	6,6	6,9
Övriga avgifter	10,3	9,4	10,3	9,4
Hyror	31,4	31,3	31,4	31,3
Bidrag fr staten	119,1	125,2	119,1	125,2
Försäljning av verksamhet	19,8	16,8	19,8	16,8
Reavinster	4,4	2,4	4,4	2,4
Försäljning av mat mm	13,8	13,8	13,8	13,8
Övriga intäkter	0,3	0,1	0,3	0,1
Intäkter SEVAB			187,6	189,0
Intäkter Sölvesborgshem			113,2	109,0
Intäkter SBKF			145,7	143,2
Elimineringar Bolagskoncernen			-14,9	-16,8
Elimineringar Kommunkoncernen			-174,4	-169,6
	219,1	**219,0**	**476,3**	**473,8**

2. Verksamhetens kostnader (mkr)

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Löner till anställda	538,4	530,9	538,4	530,9
Sociala avgifter	179,5	174,6	179,5	174,6
Pensionskostnader	50,4	45,5	50,4	45,5
Material och förbruksmaterial	34,5	36,9	34,5	36,9
Hyror	41,0	39,8	41,0	39,8
Bidrag	32,9	30,9	32,9	30,9
Köp av verksamheter	145,2	150,8	145,2	150,8
Köp av städ	15,0	14,6	15,0	14,6
Köp av kost	36,3	35,5	36,3	35,5
Entreprenad o konsulter	54,9	54,0	54,9	54,0
Energi o drivmedel	19,1	17,9	19,1	17,9
Teleavgifter	3,8	3,8	3,8	3,8
Transporter	10,8	11,5	10,8	11,5
Reaförluster	0,8	0,0	0,8	0,0
Övriga kostnader	23,8	27,2	23,8	27,2
Kostnader SEVAB			141,2	144,1
Kostnader Sölvesborgshem			80,1	77,2
Kostnader Kommunföretag			0,2	0,2
Kostnader SBKF			144,3	142,0
Skatt på årets resultat			3,4	3,6
Elimineringar Bolagskoncernen			-14,9	-16,8
Elimineringar Kommunkoncernen			-174,4	-169,6
	1 186,4	**1 173,9**	**1 366,3**	**1 354,6**

3. Avskrivningar

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0		0
Avskrivning byggnader o inventarier	31 097	29 384	78 091	73 408
	31 097	**29 384**	**78 091**	**73 408**

Avskrivningar enligt plan på anskaffningsvärdet har skett. Avskrivningar påbörjas månaden efter i investeringen tas i bruk. Avskrivning bedöms utifrån beräknad ekonomisk livslängd per objekt.

Avskrivningstider

Inventarier	3-10 år
Byggnader o andra anläggningar	20-50 år

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

4. Skatteintäkter

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Kommunalskatt, preliminärt	800 757	786 140	800 757	786 140
Slutavräkning föregående år	412	-2 566	412	-2 566
Slutavräkning innevarande år prognos	-7 510	-1 067	-7 510	-1 067
Mellankommunal kostnadsutjämning	-793	0	-793	0
	792 867	**782 507**	**792 867**	**782 507**

5. Generella statsbidrag

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Inkomstutjämningsbidrag	184 116	189 968	184 116	189 968
Regleringsbidrag	12 264	2 521	12 264	2 521
Utjämningsbidrag LSS	5 862	3 705	5 862	3 705
Kommunal fastighetsavgift	42 507	41 853	42 507	41 853
Välfärdsersättning flykting	6 766	9 020	6 766	9 020
Statsbidrag flykting generellt	0	0	0	0
Byggbonus	0	700	0	700
Regleringspost	0	229	0	229
Kostnadsutjämningsavgift	-30 965	-29 219	-30 965	-29 219
LSS utjämn avgift	0	0	0	0
	220 550	**218 778**	**220 550**	**218 778**

6. Finansiella intäkter

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Utdelning aktier	2 513	2 941	2 513	2 941
Borgensavgift	3 208	2 786	71	71
Räntor på likvida medel	0	0	0	0
Räntor utlämnade lån	2 500	2 500	0	0
Dröjsmålsräntor	25	30	25	30
Inkassoersättningar	70	65	70	65
Övriga finansiella intäkter	49	278	407	725
	8 366	**8 601**	**3 087**	**3 832**

7. Finansiella kostnader

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Övriga ränte- o bankkostnader	266	246	266	246
Räntor på långfristiga lån	403	843	6 677	7 733
Kreditivränta	-75	-194	-75	-194
Ränta pensionsskuld	201	157	201	157
	796	**1 051**	**7 069**	**7 941**

8. Jämförelsestörande poster

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Aktieägartillskott VMAB, nedskrivning	0	4 525	0	4 525
	0	**4 525**	**0**	**4 525**

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

9. Årets resultat

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Årets resultat	19 027	17 743	37 822	36 017
Reaförlust-vinst (fastigheter o tomter)	3 558	2 352	3 558	2 352
	22 585	**20 095**	**41 380**	**38 369**

Balanskravet (enligt Kommunal bokföring- och redovisningslag 11 kap. 10§) medför att resultatet skall justeras för realisationsvinster och -förluster, verksamheter med ”medvetet och tydligt gjorda avsättningar” öronmärkta i det egna kapitalet kan frånräknas. Årets vinst avseende försäljningar av exploaterings- och fritidsfastigheter och hamnen betraktas som reavinster.

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska detta regleras enligt 11 kap. 12 § kommunallagen (2017:725). Detta ska ske under de kommande tre åren, docks senaste det tredje året efter det att det neagiva resultatet uppkom.
Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske.
Om fullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska en upplysning lämnas om skälen för detta.
En upplysning ska också lämnas om hur tidigare räkenskatsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och om det balanskravsresultat som återstår att reglera.

Årets avsättning till resultatutjämningsreserven är 10 mkr och ingen avsättning för social investeringsfond. Se även not 21

Sammanställning:	Saldo	2016	2017	2018	2019	Summa
Årets resultet		16 309	34 150	20 095	22 585	93 139
Resultatutjämningreserv enligt KF beslut	10 800	6 000	9 000	7 000	10 000	42 800
Social investeringsfond	1 842,0	-879	3 446	-111	0	4 298

Balanskrav:	2016	2017	2018	2019
Årets resultat enligt resultaträkning	16 309	34 150	20 095	22 585
- Reavinst/förlust	-1 155	-262	-2 352	-3 558
+ Realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+ Realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-
+- Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-	-	-	-
Årets resultat ef balanskravjustering	**15 154**	**33 888**	**17 743**	**19 027**
Medel till Resultatutjämningsreserv	-6 000	-9 000	-7 000	-10 000
Medel ur Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	**9 154**	**24 888**	**10 743**	**9 027**

10. Justering för av- och nedskrivningar

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Planenlig avskrivning	31 097	29 384	78 091	73 408
Nedskrivningar	325	4 525	6 597	16 575
	31 422	**33 909**	**84 688**	**89 983**

11. Justering för realiseringsresultat

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Tomter	3 520	1 787	3 520	1 787
Övriga materiella anläggningstillgångar	38	195	38	195
Bostadsrätter Hörvik	0	354	0	354
Övriga värdepapper	0	16	0	16
	3 558	**2 352**	**3 558**	**2 352**

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

12. Ej rörelsekapitalpåverkande poster

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Övr ej rörelsekapitalpåverkande poster	0	0	0	
Ej likvidspåverkande poster, sevab	0	0	-1 025	-2 222
Ej likvidspåverkande poster, Sbg.hem	0	0	2 669	3 214
	0	**0**	**1 644**	**992**

13. Försäljning av anläggningstillgångar

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Bokfört värde	19 681	15 406	19 681	15 406
Reavinst (resultatpåverkande)	3 558	1 982	3 558	1 982
Försäljningspris	**23 240**	**17 388**	**23 239**	**17 388**

14. Försäljning av finansiella anläggningtillgång

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Bokfört värde	0	74	0	74
Reavinst (resultatpåverkande)	0	370	0	370
Försäljningspris	**0**	**444**	**0**	**444**

15. Fastigheter

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
IB ackumulerat anskaffningsvärde	960 178	922 584	1 791 090	1 655 129
Utrangerat	-1 260		-1 763	-2 836
Årets anskaffningar	60 126	53 839	71 084	155 419
Årets bidrag	-638	-838	-638	-1 216
Årets försäljning	-19 681	-15 406	-19 681	-15 406
UB ackumulerat anskaffningsvärde	998 725	960 178	1 840 091	1 791 090
IB ackumulerat avskrivningar	-463 411	-438 004	-702 720	-663 509
Utrangerat	927		-1 760	2 218
Justering ack avskrivningar	8		8	
Årets avskrivningar	-26 631	-25 407	-41 029	-41 429
Årets försäljning	0			0
UB ackumulerat avskrivningar	-489 108	-463 411	-745 501	-702 720
IB ackumulerad nedskrivning			-4 000	-4 000
UB ackumulerad nedskrivning	0	0	-4 000	-4 000
Summa fastigheter	**509 617**	**496 768**	**1 090 590**	**1 084 370**

Kommunens fastigheter fördelas på följande användningsområden	2019	2018
Markreserv (inkl bebyggda fastigh, saneringsfastigh, kommunala skogar)	15 487	25 612
Verksamhetsfastigheter (förvaltningsfastigh, omsorg/skola/vård/fritidsanl)	312 111	281 685
Fastigheter för affärsverksamhet (vatten och avlopp, hamnar)	5 323	4 631
Publika fastigheter (gator, vägar, parker)	126 289	126 884
Fastigheter för annan vht (hyresfastighet, industrifastighet,tomträttsmark)	25 360	17 285
Pågående arbete på fastigheter	25 048	40 670
	509 617	**496 768**

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

16. **Inventarier**	**Kommunen**		**Kommunkoncernen**	
	2019	2018	2019	2018
IB ackumulerat anskaffningsvärde	66 759	58 388	878 338	793 683
Årets anskaffningar	6 712	8 372	81 344	86 689
Utrangering	0	0	-1 366	-1 635
Årets försäljning	0	0	0	-399
UB ackumulerat anskaffningsvärde	73 471	66 759	958 315	878 338
IB ackumulerat avskrivningar	-43 692	-39 714	-323 607	-293 662
Årets avskrivningar	-3 943	-3 977	-33 381	-31 979
Utrangering	0	0	1 366	1 635
Årets försäljning	0	0		399
UB ackumulerat avskrivningar	-47 635	-43 692	-355 622	-323 607
IB ackumulerad nedskrivning	0	0	-43 979	-31 929
Årets nedskrivning	0	0	-6 178	0
UB ackumulerad nedskrivning	0	0	-50 157	-43 979
Summa inventarier	**25 836**	**23 068**	**552 536**	**510 752**

17. **Värdepapper, andelar och bostadsrätter**	**Kommunen**		**Kommunkoncernen**	
	2019	2018	2019	2018
AKTIER				
Sölvesborgs Kommunföretag AB	44 100	44 100		
Sölvesborgs Stuveri och Hamn AB	4 689	4 689	4 689	4 689
Västblekinge Miljö AB	750	750	750	750
Föreningssparbanken AB	0	0	0	0
Inera	42	42	42	42
Aktier i SABO	0	0	50	50
	49 581	49 581	5 531	5 531
ANDELAR				
Teknikcentrum, Olofström	25	25	25	25
Kommunassurans Syd Försäkringar	824	824	824	824
Kommuninvest	8 366	8 366	8 366	8 366
Andelar Kabelvision	-	-	16	16
Andeelar Rel	-	-	10	10
Andelar i HBV	-	-	40	40
	9 215	9 215	9 281	9 281
Förslagbevis Kommuninvest	3 000	3 000	3 000	3 000
	3 000	3 000	3 000	3 000
BOSTADSRÄTTER (50 st)	1 204	1 204	1 204	1 204
	63 000	**63 000**	**19 016**	**19 016**

18. **Långfristiga fordringar**	**Kommunen**		**Kommunkoncernen**	
	2019	2018	2019	2018
Sölvesborgs Kommunföretag AB	166 000	166 000	0	0
Uppskjuten skattefordringar	0	0	1 293	2 940
	166 000	**166 000**	**1 293**	**2 940**

19. **Förråd**	**Kommunen**		**Kommunkoncernen**	
	2019	2018	2019	2018
Bränslelager kommunen	111	111	111	111
Råvaror o förnödenheter SEVAB	-	-	2 418	2 805
Råvaror o förnödenheter SbgHem	-	-	334	383
	111	**111**	**2 863**	**3 299**

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

20. Kortfristiga fordringar

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Statsbidragsfordringar	40	238	40	238
Kundfordringar	9 555	8 221	50 025	54 378
Interimsfordringar	17 641	20 826	17 641	17 295
Skatteförvaltningen, moms	6 870	6 977	6 870	6 977
Skattekontot	2 066	2 298	2 777	2 298
Skattefordran	0	0	5 949	5 745
Fordringar inom koncernen	5 650	2 499	0	0
Skatteintäkter fastig.avg uppl	37 728	33 480	37 728	33 480
Övriga fordringar	1 893	1 302	8 272	11 556
	81 442	**75 842**	**129 303**	**131 967**

21. Likvida medel

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Kassa o Bank	542	1 615	4 181	2 833
Utlämnade handkassor	25	25	25	25
Koncernkonto	61 959	89 848	56 801	65 486
	62 527	**91 488**	**61 008**	**68 344**

Outnyttjad checkkrediter på totalt 25 mkr finns beviljade.

22. Eget kapital

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Årets resultat	22 585	20 095	41 380	38 369
Resultatutjämningsfond	42 800	32 800	42 800	32 800
Social investeringsfond	4 298	4 298	4 298	4 298
Övrigt eget kapital	547 010	536 915	531 426	503 057
	616 692	**594 108**	**619 904**	**578 524**

Under 2013 har Kommunfullmäkte beslutat att retroaktiv införa en resultatutjämningsfond och social investeringsfond. Årets avsättning är 10 Mkr

Avsatt till resultaturjämningsreserv

Tidigare år	32 800
Årets användning	0
Årets avsättning	10 000
	42 800

Under 2019 görs ingen avsättning till socialinvesteringsfond.

Avsatt till socialinvesteringsfond

Tidigare år	4 298
Årets användning	0
Årets avsättning	0
	4 298

Kommunens Eget kapital består av två olika delar

Anläggningskapital = skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder

Rörelsekapital = skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

EGET KAPITAL (Mkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Anläggningskapital	675,2	643,0	586,1	556,0	559,8
Rörelsekapital	-58,5	-48,9	-12,0	-16,2	-36,3
	616,7	594,1	574,0	539,9	523,5

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

23. Pensionsskuld

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Avsättning för pensioner exkl ÖK-SAP*	7 398	4 624	7 398	4 624
Avsättning för pensioner ÖK-SAP*	0	22	0	22
Avsättning särskild löneskatt	1 795	1 127	1 795	1 127
Avsättning pensioner	**9 193**	**5 773**	**9 193**	**5 773**

*ÖK-SAP=Överenskommelse särskild ålderspension

Från och med 1998 redovisas pensionsskulden enligt den s.k. blandmodellen, vilket innebär att pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 skall betraktas som kostnader det år de intjänas.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse, se not 27.

Den individuella delen av pensionsskulden finns under kortfristiga skulder, se not 25.
Kommunen har överlåtit till de anställda att placera hela den individuella delen av pensionen.

Kommunen har sedan 2007 försäkring avseende särskild avtalpension.

Förändringar under året inkl löneskatt:	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående belopp	5 773	6 204	5 773	6 204
Ränte o basbeloppsuppräkning	201	157	201	157
Nya utbetalning	-847	-838	-847	-838
Intjänande PA-KL	3 996	306	3 996	306
Nyintjänad förmånsbestånd ålderspension	132	0	132	0
Sänkning diskontoräntan	0	0	0	0
Nya efterlevnand pensioner	0	34	0	34
Övrig post	-62	-89	-62	-90
	9 193	**5 773**	**9 193**	**5 773**

Den avsätta pensionsskulden har inte placerats finansiellt utan har återlånats av kommunen.

Skulden och ansvarsförbindelsen har beräknats av KPA

Aktualiseringsgraden, dvs uppdatering av samtliga pensioner för anställdas pensionsgrundande anställningar var 95 % (95 %).

Antal visstidsförordnande	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Politiker	6	6	6	6
Tjänstemän	0	0	0	0

24. Andra avsättningar

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Uppskjuten skatt	0	0	32 489	31 051
	0	**0**	**32 489**	**31 051**

25. Långfristiga lån o andra skulder

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Lån till kreditinstitut	80 000	100 000	958 500	881 000
Anslutningsavg o VA -verksamheten	0	0	61 297	59 389
Länsstyrelsen gåva 1995	30	30	30	30
	80 030	**100 030**	**1 019 827**	**940 419**

Kommunen har inga lån i utländsk valuta

NOTER TILL KOMMUNENS BOKSLUT

I tkr

26. Kortfristiga skulder

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Pensionsskuld individuell del inkl löneskatt	29 795	29 277	32 930	31 840
Skatte- och arbetsgivaravgift	24 608	26 797	24 608	26 797
Leverantörsskulder	31 963	39 552	59 714	58 141
Semesterlöneskuld o komp inkl PO	40 296	42 181	40 296	42 181
Övriga kortfristiga skulder	1 633	1 578	15 415	12 708
Skattekonto, skuld	4 312	1 979	4 312	1 979
Nästa år amortering lån	0	0	15 500	13 805
Statsbidragsskulder	36 732	34 521	36 732	34 521
Förutbetalda intäkter upplupna kostnader	25 112	33 295	44 020	68 752
Föutbetalda skatter o strukturbidrag	8 165	7 188	8 165	7 188
Utgående moms	3	0	3	0
	202 619	**216 368**	**281 694**	**297 912**

27. Borgensåttaganden

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Koncern:				
Sölvesborgshem AB	397 000	389 824		
SEVAB	497 000	386 100		
Västblekinge Mijö	20 589	20 138	20 589	20 138
	914 589	796 062	20 589	20 138
Bostäder:				
Kommunalt förlustansvar egnahem SBAB	7	23	7	23
	7	23	7	23
Övrigt:				
Sölvesborgs Ridklubb	100	100	100	100
	100	100	100	100
TOTALT	**914 696**	**796 185**	**20 696**	**20 261**

Sölvesborg har ingått en solidarisk borgen såsom egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB
De kommuner som ingått borgensåtagnaden har avtalat om hur ansvaret ska fördelas.
Vid årsskiftet 2019 uppgick Sölvesborg del till 0,24 procent eller till 1 100 mkr.

28. Pensionsförbindelser före 1998

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående belopp	277 254	288 404	277 254	288 404
Försäkring IPR	0	0	0	0
Ränteuppräkning	1 768	1 931	1 768	1 931
Basbeloppsuppräkning	6 916	4 507	6 916	4 507
Gamla utbetalningar	-15 144	-14 558	-15 144	-14 558
Sänkning diskontoräntan	0	0	0	0
Akutalisering	0	0	0	0
Bromsen	0	0	0	0
Övrig post	-1 772	-3 029	-1 772	-3 029
Summa	**269 023**	**277 254**	**269 023**	**277 254**

I ansvarsförbindelsen ingår särskild löneskatt med 24,26%

Kommunen har beslutat om partiell inlösen av pensionsförbindeler:
Under 2008 inlöstes åldergrupp 1944 och del av 1945 ca 14 mkr
Under 2009 åldersgrupp återstoden 1945 och 1946 ca 15,5 mkr
Under 2010 åldersgrupp 1947 och del av 1948 ca 11,5 mkr

Driftredovisning per nämnd (tkr)

	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse	Utfall 2018
KF revision överförm m fl	-5 292	-4 952	341	-5 566
Kommunstyrelsen	-93 425	-88 131	5 295	-108 588
Sölvesborg Bromölla kommunalförbund	-88 603	-88 663	-60	-81 996
Räddningsförbundet Västra Blekinge	-13 340	-13 369	-29	-12 781
Miljöförbundet	-2 585	-2 543	42	-2 471
Fritids o kulturnämnden	-44 643	-44 409	234	-41 148
Byggnadsnämnden	-659	-524	135	-607
Barn och utbildningsnämnd	-398 396	-390 030	8 366	-376 213
Omsorgsnämnd	-355 395	-353 605	1 790	-347 715
Nämnderna nettokostnader	-1 002 338	-986 225	16 113	-977 085
Finansiering o gemensamt	1 003 840	1 008 810	4 970	997 180
Resultat	**1 502**	**22 585**	**21 083**	**20 095**

Driftredovisning per huvudverksamhet (tkr)

	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse	Utfall 2018
1 Politisk verksamhet	-53 791	-51 304	2 487	-56 013
2 Infrastruktur	-47 266	-46 186	1 080	-48 741
3 Fritid och kultur	-44 371	-44 329	42	-41 062
4 Pedagogosk verksamhet	-417 111	-411 567	5 544	-393 439
5 Vård och omsorg	-412 067	-407 466	4 602	-399 428
6 Särskild riktade insatser	-8 100	-6 567	1 533	-8 619
8 Affärsverksamhet	-9 133	-6 046	3 088	-17 769
Verksamheternas nettokostnad	-991 839	-973 463	18 376	-965 070
9 Finansiering och gem verksamhet	993 341	996 048	2 707	985 165
Resultat	**1 502**	**22 585**	**21 083**	**20 095**

Investeringsredovisning 2019

Belopp i tkr

Projektnr	Investeringsprojekt	Budget 2019	Utfall 2019	Pågående	Överföring 2020
Kommunstyrelsen					
38024	Gatuutbyggnad Nogersunds företagsområde	-469		pågående	-469
Expl Nogersunds företagsområdet		-469	0		-469
38034	Gatuutbyggnad Kämpaslätten	-4 537	49	pågående	-4 586
Expl Kämpaslätten		-4 537	49		-4 586
38040	Markinköp Sölve	-2 468		pågående	-2 468
38044	Gatuutbyggnad Sölve	-11 253	-6 220	pågående	-5 033
Expl Sölve		-13 721	-6 220		-7 501
38050	Markinköp Sölve 6:7	-3 550	-3 406		
38052	Planläggning Sölve 6:7	-150	0		
Expl Sölve 6:7		-3 700	-3 406		0
38222	Planläggning Hydrotomten	-200	-9	pågående	-191
Expl Hydrotomten		-200	-9		-191
38233	Fastighetsbildning Svarta Hejan	-150			
38234	Gatuutbyggnad Svarta Hejan	-605	55	pågående	-100
Expl Svarta Hejan		-755	55		-100
38242	Planläggning Nogersund Skönabäck	-200	-41	pågående	-159
Expl Nogersund Skönabäck		-200	-41		-159
38261	Miljöundersökning kv Finland	-75	-55	pågående	-21
38262	Planläggning kv Finland	-29	-11		
Expl Kv Finland		-104	-66		-21
38272	Plan Tredenborg område	-200	-25		
Expl Tredenborg området		-200	-25		0
38282	Planläggning Vitahallsslätten	-200	-107	pågående	-93
Expl Vitahallsslätten		-200	-107		-93
38300	Inköp av tomtmark	-198	-198		
38302	Planläggning Hällevik Stiby 28:1	-68	-33	pågående	-35
Expl Hällevik Stiby 28:1		-266	-231		-35
38320	Markköp Stiby 3:2 skola mm	-30			
38322	Planläggning Stiby 3:2 skola mm	-106	-11		
38323	Fastighetsbildning Stiby 3:2	-469		pågående	-469
38324	Gatuutbyggnad Stiby 3:2 skola mm	-550		pågående	-550
Expl Stiby 3:2 skola mm		-1 155	-11		-1 019

Investeringsredovisning 2019

Belopp i tkr

Projektnr	Investeringsprojekt	Budget 2019	Utfall 2019	Pågående	Överföring 2020
38342	Planläggning Ljungaviken etapp 3	-250	-201	pågående*	-49
38343	Fastighetsbildning Ljungaviken etapp 2	-318	-50	pågående*	-268
38344	Gatuutbyggnad Ljungaviken etapp 2	-6 315	-437	pågående*	-5 878
38346	Ljungaviken park	-44		pågående*	-44
38348	Va anslutning Ljungaviken	-239		pågående*	-239
*Expl Ljungaviken**		-7 166	-688		-6 478
* Ljungaviken etapp 1 är avslutad.					
Hela projektet redovisas när etapp 2 är klar.					
38354	Gatuutbyggnad Mjällby 10:4	-450	-110	pågående	-340
Expl Mjällby 10:40		-450	-110		-340
38360	Återköp tomt Skönabäck 1:447	-378	-378		
Expl Sönabäck 1:447		-378	-378		0
Delsumma Mark- och Exploatering		**-33 501**	**-11 187**		**-20 991**
32022	Mätinstrument	-400	-400		
32311	Sydostleden, cykelledprojekt	-74	-50		
32408	Gång- o cykelväg anslutning resecentrum	-1 000		pågående	-1 000
32409	Tillgänglighetsåtg i centrum	-714		pågående	-714
32412	Utveckling Mjällby centrum	-123	146		
32413	Tillgänglighetsåtgärder på hållplatser	-188	-137		
32414	Tillgänglighetsåtgärder gatumiljö	-559	-552	pågående	-7
32416	Förstudie Mjällby centrum	408		pågående	408
32417	Trafiksäkerhetsåtgärder	-600	-574	pågående	-26
32418	Långtidsparkering Bredgatan	-178	-121		
32421	Gång- och cykelvägar	-173	-249		
32423	Skyltar för cyklister	100	-21		
32451	Laddningsstolpar till elbilar	-144	-66		
32462	Byte ledamaturer	-500	-500	pågående	
32463	Gatubelysning EU direktiv	-657	-466	pågående	-191
32464	Miljöbelysning centrum	-186	-186	pågående	
32465	Byte av tändcentraler	-273	-222	pågående	-51
32466	Byte av belysningsstolpar	-782	-281	pågående	-501
32467	Belysning GC-väg	-500		pågående	-500
32482	Utredredning torg,strandpromenad	-110		pågående	-110
32483	Utredning kajstabilisering	-1 889	-127	pågående	-1 762
32484	Utredning miljösansering deponi	-672	-38	pågående	-634
32488	Utredning gång och cykelbro	-990		pågående	-990
32635	Åtgärder avlopp Getabjär	-950		pågående	-950
38091	Ombyggnad del av kaj Nogersund	-3 498	-422	pågående	-3 076
38092	Rep av slip Nogersund	-184		pågående	-184
Delsumma Tekniska avdelningen		**-14 836**	**-4 266**		**-10 287**
32510	Utmärkningsmaterial	-81	-50		
32520	Lätt lastbil utbyte	-450	-279		
32528	Gräsklippare utbyte	-350	-278		
32534	Utveckling Mjällby centrum park/lekplats	-2 500	-708	pågående	-1 792
Delsumma Tekniska avdelningen/Park		**-3 381**	**-1 316**		**-1 792**

Investeringsredovisning 2019

Belopp i tkr

Projektnr	Investeringsprojekt	Budget 2019	Utfall 2019	Pågående	Överföring 2020
34012	Plan förskola Markgatan	-218			
34043	Plan förskola Bossabo	-500			
Delsumma Stadsarkitektavdelningen		**-718**	**0**		**0**
32422	Cykelställ Stadshuset	-200		pågående	-200
32700	Förstärkning Rakel Brandstationen	-100	-106		
34412	Fönsterbyte Möllebacks skolan	-2 000		pågående	-500
34455	Värmepump Haveliden	-172	-36		
34511	Ombyggnad TLC lärosalar	-500	-610	pågående	110
34512	Diskmaskin Furulund	-288		pågående	-288
39239	Fotografen tak/väggar spolplatta	-1 000	-7	pågående	-994
39242	Diskmaskin Hörviksskola periodiskt	-250		pågående	-250
39243	Festivlaområde Norje 2019	-1 656	-788		
39246	Ventilaton Norje förskola	-500		pågående	-500
39249	Trädgårdstraktor Bokelund	-300	-303		
39251	Inköp av isverk Nogersund	-404	-404		
39255	Sammanträdesrum Stadshuset	-700	-724		
39263	Bil vaktmästare Högtofta skola	-150	-124		
Delsumma Fastighet som beställare		**-8 220**	**-3 101**		**-2 622**
34040	Utemiljö paviljong Skogen	-250	-188		
34044	Etablering paviljong Kanehall 3	-500	-532		
34045	Om/tillbyggnad Säggalycke Norje	-5 000	-348	pågående	-4 652
34053	Utemiljö Timotej	-100	-56		
34400	Diskmaskin Möllebacken	-188		pågående	-188
34407	Bokelundskolan ljudkabin	-100		pågående	-100
34409	Mjällby skola ljudkabin	-100		pågående	-100
34411	Renovering aula Bokelund	-750	-14	pågående	-736
34414	Duschavskiljare skolor	-1 500		pågående	-1 500
34417	Diskmaskin Mjällby skola	-396		pågående	-396
34418	Om/tillbyggnad Falkviksgården	-38 750	-35 807	pågående	-2 943
34420	Norje idrottshall hiss	-600		pågående	-600
34427	Hiss Havelidens skola	-900	-223	pågående	-677
34428	Hiss Mjällby skola	-200	-187	pågående	-13
34429	Nybyggnad särskola Mjällby	-500	-89	pågående	-411
34432	Etablering paviljong Mjällby särskola	-350	-387		
34461	Utemiljö Mjällby skola mellanstadie	-200		pågående	-200
Delsumma fastighet med Bun som beställare		**-50 384**	**-37 830**		**-12 517**

Investeringsredovisning 2019

Belopp i tkr

Projektnr	Investeringsprojekt	Budget 2019	Utfall 2019	Pågående	Överföring 2020
33133	Projektering Slottslängorna	-50		pågående	-50
33134	Tingshuset ventilation	-600	-28	pågående	-572
33136	Tingshuset värmesystem	-400		pågående	-400
33215	Låssystem Hälleviks bibliotek	-200	-245		
33412	Utveckling Svarta Led del 1	-282	-29	pågående	-253
33413	Tillgänglighet toalett Svarta Led	-100	-114		
33415	Belysning Strandvallen	-100	-91	pågående	-9
33416	Wifi Strandvallen	-900	-13	pågående	-887
33418	Utveckling Svarta Led del 2	-500	-3	pågående	-497
33452	Tillgänglighet friluftsliv	-250	-13	pågående	-237
33454	Badplatser enligt plan	-300	-20	pågående	-280
34411	Renovering aula Bokelund	-750	-14	pågående	-736
Delsumma fastighet med FoK som beställare		**-4 432**	**-569**		**-3 922**
35156	Ombyggnad hemtjänstlokaler Duvan	-4 000	-3 104	pågående	-896
Delsumma fastighet med Oms som beställare		**-4 000**	**-3 104**		**-896**
Delsumma Fastighetsavdelning		**-67 036**	**-44 604**		**-19 956**
31472	Anpassning hemsida	-152	-51	pågående	-101
31474	E-tjänster	-900			
31475	Grafisk profil	-188	-35	pågående	-153
Delsumma övriga kommunstyrelsen		**-1 240**	**-86**		**-254**
Summa kommunstyrelsen		**-120 712**	**-61 460**		**-53 280**
Fritid o kulturförvaltning					
33144	Konstutsmyckning	-549	-220	pågående	-329
33210	Inventarier bibliotek	-61	-63		
33402	Förstudie Svarta led	-35			
Summa Fritid o kulturförvaltningen		**-645**	**-283**		**-329**
Barn- o utbildningsnämnden					
34014	IKT Förskolan	-78	-42	pågående	-36
34016	Solskydd Skötbord Fsk	-75	-75		
34017	Sovsäckar o madrasser fsk	-150	-75	pågående	-75
34018	Möbler Förskolan	-300	-262	pågående	-38
34019	Utemiljö Förskola	-130	-130		
34406	Inv Paviljong Skogen	-120	-118		
34402	Möbler matsal Hjortakroke	-100	-136		
34416	Inventarier Falkvik	-1 000	-1 102		
34426	Förbättring matsalar	-250	-79	pågående	-171
34460	Klassrumsinv Bokelund	-85	-77		
34462	Klassrumsmöbler Haveliden	-70	-64		
34464	Klassrumsmöbler Hörvik	-30	-30		
34465	Klassrumsinv Mjällby Låg	-57	-56		
34466	Klassrumsmöbler Mjällby Hög	-40	-41		
34467	Klassrumsmöbler Möllebacken	-40	-44		
34468	Klassrumsmöbler Norje Skola	-40	-41		

Investeringsredovisning 2019

Belopp i tkr

Projektnr	Investeringsprojekt	Budget 2019	Utfall 2019	Pågående	Överföring 2020
34469	Klassrumsmöbler Smedjan	-25	-17		
34475	Klassrumsmöbler Hjortakroken	-80	0	pågående	-80
34478	Klassrumsmöbler Mjällby Särskola	-150	-155		
34850	Arbetsmiljö/Säkerhet BoU	-428	-161	pågående	-267
34870	Projektorer/nätverk	-1 595	-137	pågående	-1 458
34873	Projektorer/nätverk Falkvik	-300	-171	pågående	-129
34874	Projektorer/nätverk Norje fsk/ fri	-100	0	pågående	-100
35915	Inventarier Norsen	-179	-162	pågående	-18
35917	Verksamhetssystem IFO	-550	-544	pågående	-7
Summa Barn o utbildningsnämnden		**-5 973**	**-3 717**		**-2 378**
Omsorgsnämnden					
35101	Digitala lås	-140	-72		
35102	Trådlösa nätverk	-1 000	-496		
35103	Teknik i hemmet	-100			
35104	Hinderbana uteemiljö	-60		pågående	-60
35106	Digitala larm	-1 300			
35107	Svalans larmuppgradering	-770			
35109	SÄBO teknik	-200	-144		
35112	Byte av vitvaror duvans café	-50	-7	pågående	-43
35119	Inventarier Säbo	-300	-226		
35153	Inventarier Duvan/Innerstan	-200	-218		
35154	Inventarier hemtjänsten	-100			
35211	Höj och sänkbara sängar	-100	-38		
35413	Inventarier Funktionshinder	-130	-61		
Summa Omsorgsnämnden		**-4 450**	**-1 261**		**-103**
TOTALT NETTO pågående investeringar till 2020		**-131 780**	**-66 721**		**-56 089**

Slutredovisning av avslutade projekt 2019

Belopp i tkr

Investeringar med belopp över 500 tkr eller att projektet har en avvikelse i utfallet på mer än 200 tkr, kommenteras med text.
Belopp i tkr

Projektnr	Investeringsprojekt	Tidsperiod	Totalt hela projektet Budget	Utfall	Avvikelse från budget	Text
Kommunstyrelsen						
38050	Markinköp Sölve 6:7	2019	-3 550	-3 406	144	X
38042	Planläggning Sölve 6:7	2019	-150		150	
Expl Sölve 6:7			-3 700	-3 406	294	
38233	Fastighetsbildning Svarta Hejan	2018-2019	-150		150	
Expl Svarta Hejan			-150	0	150	
38262	Planläggning kv Finland	2015-2019	-150	-132	18	
Expl Kv Finland			-150	-132	18	
38272	Plan Tredenborg område	2018-2019	-200	-25	175	
Expl Tredenborg området			-200	-25	175	
38300	Inköp av tomtmark	2018-2019	-910	-608	302	X
Expl Hällevik Stiby 28:1			-910	-608	302	
38320	*Markköp Stiby 3:2 skola mm*	2018-2019	-350	-320	30	
38322	*Planläggning Stiby 3:2 skola mm*	2016-2019	-250	-155	95	
Expl Hällevik Stiby 3:2			-600	-476	124	
38360	Åerköp tomt Skönabäck 1:447	2019	-378	-378	0	
Expl Sönabäck 1:447			-378	-378	0	
Delsumma Mark- och Exploatering			**-5 938**	**-4 892**	**1 046**	
32022	Mätinstrument	2018-2019	-400	-400	0	
32311	Sydostleden, cykelledprojekt	2015-2019	-500	-476	24	X
32412	Utveckling Mjällby centrum	2018-2019	-400	-132	268	X
32413	Tillgänglighetsåtgärder på hållplatser	2009-2019	-2 500	-2 449	51	X
32418	Långtidsparkering Bredgatan	2014-2019	-1 300	-1 120	180	X
32421	Gång- och cykelvägar	2018-2019	-173	-249	-76	
32423	Skyltar för cyklister	2018-2019	-100	-221	-121	
32451	Laddningsstolpar till elbilar	2014-2019	-500	-371	129	
Delsumma Tekniska avdelningen			**-5 873**	**-5 418**	**455**	
32510	Utmärkningsmaterial	2018-2019	-300	-169	131	
32520	Lätt lastbil utbyte	2019	-450	-279	171	
32528	Gräsklippare utbyte	2019	-350	-278	72	
Delsumma Tekniska avdelningen/Park			**-1 100**	**-726**	**374**	

Slutredovisning av avslutade projekt 2019

Belopp i tkr

Investeringar med belopp över 500 tkr eller att projektet har en avvikelse i utfallet på mer än 200 tkr, kommenteras med text.
Belopp i tkr

Projektnr	Investeringsprojekt	Tidsperiod	Totalt hela projektet Budget	Utfall	Avvikelse från budget	Text
34012	Plan förskola Markgatan	2018-2019	-300	-82	218	
34043	Plan förskola Bossabo	2017-2019	-500		500	X
Delsumma Stadsarkitektavdelningen			**-800**	**-82**	**718**	
32700	Förstärkning Rakel Brandstationen	2019	-100	-106	-6	
34455	Värmepump Haveliden	2016-2019	-1 200	-1 064	136	X
39243	Festivlaområde Norje 2019	2019	-1 656	-788	868	X
39249	Trädgårdstraktor Bokelund	2019	-300	-303	-3	
39251	Inköp av isverk Nogersund	2019	-404	-404	0	
39255	Sammanträdesrum Stadshuset	2019	-700	-724	-24	
39263	Bil vaktmästare Högtofta skola	2019	-150	-124	26	
Delsumma Fastighet som beställare			-4 510	-3 513	997	
33215	Låssystem Hälleviks bibliotek	2019	-200	-245	-45	
33413	Tillgänglighet toalett Svarta Led	2016-2019	-100	-114	-14	
Delsumma Fastighet med FoK som beställare			-300	-359	-59	
34040	Utemiljö paviljong Skogen	2019	-250	-188	62	
34044	Etablering paviljong Kanehall 3	2019	-500	-532	-32	X
34053	Utemiljö Timotej	2019	-100	-56	44	
34432	Etablering paviljong Mjällby särskola	2019	-350	-387	-37	
Delsumma Fastighet med Bun som beställare			-1 200	-1 163	37	
Delsumma Fastighet			**-6 010**	**-5 035**	**975**	
31474	E-tjänster	2016-2019	-900		900	X
Delsumma övriga kommunstyrelsen			**-900**	**0**	**900**	
Summa kommunstyrelsen			**-20 621**	**-16 153**	**4 468**	
Fritid o kulturförvaltning						
33210	Inventarier bibliotek	2016-2019	-400	-402	-2	
33402	Förstudie Svarta led	2017-2019	-50	-15	35	
Summa Fritid o kulturförvaltningen			**-450**	**-417**	**33**	

Slutredovisning av avslutade projekt 2019

Belopp i tkr

Investeringar med belopp över 500 tkr eller att projektet har en avvikelse i utfallet på mer än 200 tkr, kommenteras med text.
Belopp i tkr

			Totalt hela projektet			
Projektn	**Investeringsprojekt**	**Tidsperiod**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse från budget**	**Text**
Barn- o utbildningsnämnden						
34016	Solskydd Skötbord Fsk	2018-2019	-144	-137	7	
34019	Utemiljö Förskola	2019	-130	-130	0	
34406	Inv Paviljong Skogen	2019	-120	-118	2	
34402	Möbler matsal Hjortakroke	2019	-100	-136	-36	
34416	Inventarier Falkvik	2019	-1 000	-1 102	-102	X
34460	Klassrumsinv Bokelund	2018-2019	-135	-128	7	
34462	Klassrumsmöbler Haveliden	2018-2019	-140	-134	6	
34464	Klassrumsmöbler Hörvik	2018-2019	-70	-73	-3	
34465	Klassrumsinv Mjällby Låg	2018-2019	-67	-89	-22	
34466	Klassrumsmöbler Mjällby Hög	2018-2019	-90	-86	4	
34467	Klassrumsmöbler Möllebacken	2018-2019	-140	-146	-6	
34468	Klassrumsmöbler Norje Skola	2018-2019	-80	-84	-4	
34469	Klassrumsmöbler Smedjan	2019	-25	-17	8	
34478	Klassrumsmöbler Mjällby Särskola	2019	-150	-155	-5	
Summa Barn o utbildningsnämnden			**-2 391**	**-2 534**	**-143**	
Omsorgsnämnden						
35101	Digitala lås	2015-2019	-899	-831	68	
35102	Trådlösa nätverk	2017-2019	-1 180	-676	504	X
35103	Teknik i hemmet	2019	-100		100	
35106	Digitala larm	2019	-1 300		1 300	X
35107	Svalans larmuppgradering	2019	-770		770	X
35109	SÄBO teknik	2019	-200	-144	56	
35119	Inventarier Säbo	2019	-300	-226	74	
35153	Inventarier Duvan/Innerstan	2019	-200	-218	-18	
35211	Höj och sänkbara sängar	2018-2019	-167	-105	62	
35413	Inventarier Funktionshinder	2018-2019	-212	-143	69	
Summa Omsorgsnämnden			**-5 328**	**-2 342**	**2 986**	
					0	
TOTALT NETTO			**-28 790**	**-21 447**	**7 343**	

Slutredovisning av avslutade projekt 2019

Exploatering

38050 **Markköp Sölve 6:7**
Ett strategiskt markköp för framtida planläggning av mark för verksamheter med skyltläge invid Mjällbyvägen. Marken begränsas i nuläget av riskavstånd för slamvassbäddar i närområdet.

38300 **Inköp av tomtmark Stiby 28:1**
Utlösen av tre rättigheter, enligt ursprungligt köpeavtal, innebärande rätt till tomt och tomtköplats inom planområde Stiby 28:1 (Vassabacksområdet i Hällevik).

Tekniska avdelning/Teknik

32311 **Sydostleden, cykelledprojekt**
Nationell turismcykelled ”Sydostleden” mellan Växjö och Simrishamn invigdes i juni 2016. Kommunen har utfört kompletteringsåtgärder på sträckan längs med kommunala gator och GC-vägar.
En sträcka på Valjeallén fick ny asfalt, felande länk längs med Mjällbyvägen (ca 270 meter) mellan cirkulationsplats Sölvevägen/Mjällbyvägen och cykelväg mot Mjällby byggdes, ny infoskylt i skyltbåge är uppsatt vid järnvägsstationen.

32414 **Utveckling Mjällby centrum**
Inom ramen för investeringen har en samåkningsparkering och cykelskjul anlagts vid Titan X i Mjällby. Resterande medel (268 tkr) avsågs användas för flytt av busshållplatser. Detta tilläts dock inte av Trafikverket då hållplatslägena ansluter till statlig väg. Hållplatserna kommer dock att flyttas av Trafikverket med bedömd produktion 2022. Flytten förutsätter 50% medfinansiering av kommunen vilket lyfts till investeringsbudget 2022.

32413 **Tillgänglighetsåtgärder på hållplatser**
Sedan 2009 har kommunen, i samråd med Region Blekinge och Blekingetrafiken, byggt om 33 stycken busshållplatslägen till tillgänglighetsanpassade hållplatser. Standardåtgärder är 17 cm hög plattform med busskantstöd mot körbanan, taktila (led och varnings) plattor, tillfartsramper, bättre belysning och väderskydd. Åtgärderna har medfinansierats med 50% från Trafikverket.

32418 **Långtidsparkering Bredgatan**
Ombyggnad södra delen av Bredgatan för ca 50 nya parkeringar inklusive handikapparkering och laddstolpe. Projektet har innehållit rivning av asfalt, läggning av kullersten och kantsten mot trädrad, iordningställande av plantering samt tillgänglighetsanpassning av gångstråk.

Stadsarkitektavdelning

34043 **Plan förskola Bossabo**
Plan för förskoleutbyggnad har reviderats. Bossabo ligger inte i planen.

Fastighetsavdelning

34044 **Etablering paviljong Kanehall**
Etablering av ny paviljong (nr 3) vid Kanehall/Skogens förskola har färdigställts.

34455 **Värmepump Haveliden**
Värmepump Haveliden har färdigställts

39243 **Festivalområde Norje 2019**
Inom festivalområdet anlas en bl.a. ny taxianslutning, nya vatten- och avloppsanslutningar till två platser inom området, nya fiberanslutningar samt utfyllnad för större scenanläggning.

Övriga kommunstyrelsen

31474 **E-tjänster**
Investeringen avslutas eftersom vi valde att leasa etjänstplattformen OpenE istället för att göra en investering.

Barn- o utbildningsnämnden

34416 **Inventarier Falkvik**

Inköp av nya möbler till första etappen efter ombyggnad på Falkviksskolan. Inventarier till tre fritidsavdelningar, sex klassrum och två förskoleklassrum med tillhörande grupprum. Inredning till skolsköterskan o kuratorns arbetsrum. Möbler till konferensrum o arbetsrum till personal med personlig förvaring o arbetsplatser samt två arbetsplatser till specialpedagogerna.

Omsorgsnämnden

35102 **Trådlösa larm**

Investeringen för trådlösa nätverk på Falkalyckan avbruten och på Svalan, Tärnan och Slottsgården blev det något billigare än beräknat.
Switchar byts heller inte då det ligger i SBKF IT's budget att byta hela nätverket 2020.

35106 **Digitala larm**

Budgeterat inför upphandling av trygghetslarm i ordinärt boende. Nu blev det efter upphandlingen inget byte av leverantör och vi behåller därmed larmen vi redan har fast med nytt avtal. Ingen investering behövdes men var tvungen att tas med i budget pga upphandlingen.

35107 **Svalans larmuppgradering**

En utvärdering av Gerbogårdens införandeprojekt av nytt larmsystem har dröjt vilket gjort att vi fått skjuta Svalans larmuppgradering framåt. Investeringen för Svalans larmsystem stryks och finns nu istället med ihop med resterande SÄBO i driftbudgeten för 2020 där upphandling är planerad och leasing som modell istället.

VÄRDERINGS- OCH REDOVISNINGSPRINCIPER

UPPLYSNINGAR OM REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunal bokförings- och redovisningslag (2018:597; LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, men med några avsteg och ställningstaganden som redovisas nedan. Principerna är desamma som föregående år.

- All leasing klassificeras som operationell leasing.
- Vid aktivering av räntekostnad används kommunens internränta 2 %.
- De investeringsbidrag som kommunen erhåller redovisas som minskning av anskaffningsvärdet. Under 2019 har kommunen fått 0,6 mkr i bidrag och avser medfinansiering av projekt.
- Exploateringsfastigheter klassificeras som anläggningstillgångar i balansräkningen.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Sammanställd redovisning
Koncernen omfattar kommunen samt bolag och kommunalförbund i vilka kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande.

Bolag ingår där kommunens röstvärde på aktierna uppgår till lägst 20 % och där kommunledningen upplever sig ha ett väsentligt inflytande. Följande ingår ej i koncernbokslutet då kommunen ej upplever sig ha ett väsentligt inflytande; Sölvesborgs Stuveri och Hamn AB 36 %, Väst Blekinge Miljö AB 25 %.

Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund (SBKF) ingår i den sammanställda redovisningen till 50 % medan Räddningstjänsten västra Blekinge, CURA (Vårdförbundet Blekinge) samt Miljöförbundet Blekinge inte ingår i redovisningen

Jämförelsestörande poster
Jämförelsestörande poster särredovisas på egen post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och bedöms som väsentliga i kommunperspektivet.

Intäkter
Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodoföras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Avsteg från redovisnings-rekommendationerna har gjorts 2019 vid redovisning av den sk byggbonus. Av kvarvarande byggbonusen för 2017 och 2018 om 4,3 mkr har endast 0,9 mkr redovisats på 2019 års redovisning. Totalt sätt så är det ca 3,4 mkr som inte har påverkat årets resultat.

De flyktingbidrag som kommunen har erhållit tidigare år från Migrationsverket ligger kvar som framtida skuld. Totalt sätt så är det 31 mkr som inte påverkat resultatet. Årets bidrag från Migrationsverket har intäktsbokförts.

För övrigt har periodiseringar av inkomster och utgifter gjorts enligt god redovisningssed.

Kommunalskatten periodiseras i enlighet med rekommendation nr 4.2 från Rådet för kommunal redovisning. SKR:s december prognos används för beräkning av slutskatten.

Kostnader
Löner redovisas enligt kontantmetoden. Intjänad semester och kompensa-tionsledighet, som redovisas som kortfristig skuld, har värderats i löneläge gällande 1/1 2020 inkl. kalkylmässigt personalomkostnadspålägg 39,30 %.

Avskrivningen sker enligt linjärmetod på anskaffningsvärdet och görs från och med månaden efter investering tas i bruk.

VÄRDERINGS- OCH REDOVISNINGSPRINCIPER

Avskrivning sker på inventarier med 3 - 10 år och på byggnader och andra anläggningar 20 - 50 år. Avskrivningar görs inte för aktier, andelar, bostadsrätter och mark.

Komponentavskrivning har sedan några år använts på några objekt men kommer framledes att ske på större objekt.

Gränsdragning mellan kostnad och investering
Tillgång med en ekonomisk livslängd som överstiger tre år och där anskaffningsvärdet överstiger ett basbelopp klassificeras som anläggningstillgång.

Kundfakturor äldre än 180 dagar tas inte upp som tillgång i bokslutet.

Anläggningstillgångar
I anskaffningsvärdet för större pågående investeringar som överstiger 0,5 mkr vid årsskiftet månader ingår lånekostnader. Vid beräkning används kommunens internränta som under året uppgick till 2 %. (2 %). Under året har totalt räntor på 75 tkr aktiverats.

Värdepapper är bokförda till anskaffningsvärdet. Undantaget är den del av aktierna i hamnbolaget som förvärvats tidigare än 2001. Dessa har skrivits ned (1990) med 1 979 tkr till 489 tkr.

Pensioner
Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS19. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.
Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är, troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Kommunfullmäktige

Under Kommunfullmäktige presenteras även Kommunalt partistöd, Revision, Allmänna val och Överförmyndaren

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Kommunfullmäktige	-1 270	-961	+135
Kommunalt partistöd	-1 351	-1 266	+23
Revision	-1 020	-1 029	+-0
Allmänna val	-530	-247	+218
Överförmyndaren	-1 395	-1 449	-36
Nettoram	-5 566	-4 952	+340

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Verksamhetsbeskrivning

Ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige väljs för fyra år från och med den 15 oktober valåret. Nuvarande mandatperiod omfattar tiden 15 oktober 2018 – 14 oktober 2022.

Fullmäktige ska tillsätta kommunstyrelse och de övriga nämnder som behövs, bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden samt välja revisorer för olika verksamheter. Fullmäktige ska även fastställa arbetsordning för fullmäktige och reglementen för nämnderna.

Fullmäktige ska bl.a. besluta om

- mål och riktlinjer för verksamheten
- budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
- nämndernas organisation och verksamhetsformer
- val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar
- grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- årsredovisning och ansvarsfrihet

Ekonomi tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten intäkter	-	-	-
Verksamheten kostnader	-1 270	-961	+134
- varav personalkostnader	*-832*	*-895*	*+41*
Verksamhetens nettokostnader	-1 270	-961	+134
Budgetram	-1 072	-1 096	
Driftbudgetavvikelser	-199	+134	

KOMMUNALT PARTISTÖD

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten regleras i kommunallagen 2 kap 9 – 10§. Där stadgas att kommunen får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till de politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige.

Partistödet utgår med dels ett grundbelopp till varje i fullmäktige representerat parti (9 st), motsvarande 52 % av basbeloppet (prisbasbeloppet från föregående år ligger till grund för beräkningen och för år 2018 var pbb 45 500 kronor). Därutöver utgår partistöd med 52 % av pbb för varje plats respektive parti har i fullmäktige. Antal platser är 49. Enligt beslut så minskades partistödet 2019 enligt ”Robin Hood-modellen”, vilket innebar en minskning av stödet enligt följande: S -43 400 kronor, SD -28 960 kronor och M -11 262 kronor.

Ekonomi tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten kostnader	-1 351	-1 266	+23
Budgetram	-1 351	-1 289	
Driftbudgetavvikelser	-	+23	

REVISION

Verksamhetsbeskrivning

Kommunen har fem förtroendevalda revisorer, som har haft 11 ordinarie möten under året.
De används för planering, erfarenhetsåterföring, möten med politiker och tjänstemän i kommunen samt tas olika ställningstagande rörande granskningar som pågår eller slutförts. För de kommunala bolagen sker motsvarande granskning via lekmannarevisionen som haft två ordinarie möten under året.
Revisorerna prövar i enlighet med kommunallagen - på kommunfullmäktiges uppdrag - om den verksamhet som bedrivs av styrelse och nämnder är ändamålsenlig och sker på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskning sker också av hur måluppfyllelse av såväl verksamhetsmål som finansiella mål har skett.
Revisorerna har ingen egen personal utan biträds av sakkunniga från PwC. Personalkostnader som redovisas avser ersättning till de förtroendevalda revisorerna.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Granskningsområden väljs ut efter en s.k. riskbedömning som uppdateras årligen. Den är viktig och inte helt enkel eftersom lagstiftningen föreskriver att samtliga verksamheter ska granskas årligen. Revisorerna följer nämndernas protokoll, ekonomi och verksamhetsberättelser i kombination med ovan nämnda träffar, och genomför fördjupande granskningar mm. Revisionsrapporter har fortlöpande överlämnats till styrelsen och nämnderna samt till kommunfullmäktige för kännedom. En sammanfattning återfinns i den redogörelse som biläggs revisionsberättelsen.

Förväntad utveckling

Vad gäller revisionen av Sölvesborgs kommuns verksamhet, och den som sker av de kommunägda bolagen genom lekmannarevisorerna, ser vi inga väsentliga förändringar.
Skulle däremot beslut tas om att avveckla Sölvesborg Bromölla kommunalförbund, så påverkas kommunens verksamheter och det kommer revisionen uppmärksamma och följa noggrant.
Det behöver även uppmärksammas att kommunen lämnat över verksamheter till kommunalförbund (Sölvesborg/Bromölla kommunalförbund, Miljöförbundet Blekinge Väst samt Räddningstjänsten Västra Blekinge) och att resurserna för granskning av dessa är begränsade.

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten intäkter	-	-	
Verksamheten kostnader	-1 020	-1 029	-
- varav personalkostnader	*-307*	*-297*	*-13*
Verksamhetens nettokostnader	-1 020	-1 029	+-0
Budgetram	-1 020	-1 029	
Driftbudgetavvikelser	-+0	-+0	

ALLMÄNNA VAL

Verksamhetsbeskrivning

Den 26 maj 2019 genomfördes val till Europaparlamentet. Valdeltagandet i riket var 55,27 %. I Sölvesborgs kommun låg valdeltagandet på 51,02 %.
I Sölvesborg fanns möjlighet att förtidsrösta på kommunens Medborgarkontor mellan den 8 maj till den 26 maj. Förtidsröstning kunde även göras på biblioteken i Mjällby och fd Tingshuset i Norje.
Vid sex av kommunens äldreboenden kunde man förtidsrösta lördagen den 11 maj 2019. Det fanns också ambulerande röstmottagare som hjälp för de väljare som hade svårt att ta sig till vallokaler eller som inte hade möjlighet att få hjälp av anhöriga.
Några extra röstmottagare behövdes inte tas in vid EU-valet då omfattningen på valet är mindre än vid ordinarie val. Utbildning hölls vid två tillfällen för röstmottagare.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Eftersom budget lagts utifrån ett ordinarie val fick vi ett plusresultat.

Framtida utveckling

Det svenska valsystemet bedöms vara robust med tanke på att det är decentraliserat, manuellt och transparent och bedöms vara svårt att manipulera. Från Valmyndigheten görs dock bedömningen att vissa delar av valsystemet är i behov av förändring. Bland annat har problem förekommit vid distribution av förtidsröster samt i ordningen bland valsedlar i röstningslokalerna. En nationell översyn av dessa delar kan därmed förväntas inför kommande val.

Ekonomi tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten intäkter	359	423	+23
Verksamhetens kostnader	-889	-669	+196
- varav personalkostnader -	*-751*	*-444*	*+255*
Verksamheten nettokostnader	-530	-246	+219
Budgetram	-465	-465	
Driftbudgetavvikelser	-65	+219	

ÖVERFÖRMYNDAREN

Verksamhetsbeskrivning inkl internkontroll och kultur- och värdegrundsarbetet

Överförmyndarnämndens verksamhet är lagreglerad och styrs främst av bestämmelserna i föräldrabalken.
Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.
Överförmyndarnämnden ska motverka att personer som inte själv kan tillvarata sin rätt drabbas av rättsförluster.

Överförmyndarnämnden ska utöva tillsyn över godmans-, förvaltar- och förmynderskapsärenden i kommunen.
Års-, delårs-, kvartals- och sluträkningar ska granskas, personakter hållas ajour. Arvoden till ställföreträdarna ska fastställas och utbetalas.

Ekonomi tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten intäkter	996	678	+469
Verksamheten kostnader	-2 391	-2 127	-505
- varav personalkostnader	*-2 219*	*-2 007*	*-466*
Verksamhetens nettokostnader	-1 395	-1 449	-36
Budgetram	-1 395	-1 413	
Driftbudgetavvikelser	-	-36	
Antal inrättade tjänster	1,0	1,0	

Kommunstyrelsen

Ordförande: Louise Erixon (sd)
V. ordförande: Paul Andersson (m), Roine Olsson (s)
Förvaltningsledning: Lars Ericsson

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Kommunledningsförvaltning	-49 063	-50 524	+2 985
Samhällsbyggnadsförvaltning	-59 525	-37 607	+2 310
Miljöförbundet	-2 471	-2 543	+42
Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund	-81 996	-88 663	-60
Räddningsförbundet	-12 781	-13 369	-29
	-205 836	-192 706	+5 248

Sammanställningen ovan presenteras på styrelsenivå.
Detaljer redovisas på kommande sidor.

KOMMUNSTYRELSENS MÅL 2019

● Uppfyllda mål
● Delvis uppfyllda mål
● Ej uppfyllda mål

KOMMUNSTYRELSENS MÅL

Strategiska områden		Nämndmål	Indikatorer
Livsmiljö • Boende • Natur- och kulturmiljöer • Hållbar utveckling	●	Medborgare ska rekommendera andra att flytta till Sölvesborgs kommun	***Andelen medborgare som rekommenderar andra att flytta till Sölvesborgs kommun*** *Mätmetod – Medborgarundersökningen* *Målvärde – 80 %* **Resultat – 70 % (i snitt i landet 64 %)** ***Helhetsbedömningen av medborgarnas syn på kommunen som en plats att bo och leva på*** *Mätmetod – Medborgarundersökningen* *Målvärde – 75 %* **Resultat – 66 % (i snitt i landet 60 %)**
	●	Medborgarna ska uppleva att kommunen är en bra plats att bo och leva i	***Andel medborgare som är nöjda med att bo och leva i kommunen*** *Mätmetod - Medborgarundersökningen* *Målvärde 80 %* **Resultat – 66 % (i snitt i landet 60 %**
	●	Minskad övergödning	***Antalet enskilda avlopp ska minska*** *Mätmetod – Egna uppgifter* *Målvärde 25 %* **Resultat – målvärdet uppnått**

Strategiska områden		Nämndmål	Indikatorer
	🟡	Det ska finnas bra boende med olika boendeformer	***Andelen medborgare som bedömer att utbudet av boendeformer är bra*** *Mätmetod - Medborgarundersökningen* *Målvärde 65 %* **Resultat – 59 % (i snitt i landet 52 %**
	🔴	Byggklara tomter ska finnas	***Antalet byggklar tomter för boende*** *Mätmetod – Egna uppgifter* *Målvärde – 25* **Resultat 20**
Arbete och näringsliv • Nätverk • Utbildning • Företagande	🟢	Vi har en bra och effektiv myndighetsservice	***Andel nöjda företagare*** *Mätmetod – INSIKT, enkät* *Målvärde – över riksgenomsnittet* Resultat – 74 (i snitt i landet 69)
	🟢	Byggklar tomtmark för kommersiella ändamål ska finnas	***Kvadratmeter byggklar tomtmark för kommersiella ändamål*** *Mätmetod – egna uppgifter* *Målvärde – 20 000* **Resultat – mer än 20 000 m² finns**
Infrastruktur och kommunikationer • Lokalt • Regionalt • Digitalt	🟢	Det ska finnas tillgängliga och hållbara kommunikationssätt	***Andelen medborgare som bedömer att utbudet är bra*** *Mätmetod – Medborgarundersökningen* *Målvärde – 65 %* **Resultat – 67 % (i snitt i landet 61 %)** ***Mängden gång- och cykelvägar ska öka*** *Mätmetod – Egna uppgifter* *Målvärde – Ökning* **Resultat – har ökat**
	🟢	Det ska erbjudas digital tillgänglighet för alla	***Andel hushåll och företag med tillgång till bredband med 100Mbit/s ska 2020 vara 90 %*** *Mätmetod – Egna uppgifter* **Resultat – 90 % har möjlighet ansluta**
Service och värdskap • Bemötande • Tillgänglighet • Kvalitet	🟡	God service med hög kvalitet och gott värdskap ska genomsyra all kommunal verksamhet utifrån medborgarnas perspektiv	***Andelen medborgare som bedömer att kommunens service är bra*** *Mätmetod – Medborgarundersökningen* *Målvärde – 62 %* **Resultat – 60 % (i snitt i landet 55 %)** ***Andelen medborgare som bedömer att bemötande och service är bra*** *Mätmetod – Medborgarundersökningen* *Målvärde – 70 %* **Resultat – 66 % (i snitt i landet 55 %)** ***Andelen medarbetare som upplever en bra arbetsmiljö –*** *från 2018 ny mätmetod* *Mätmetod – Egen arbetsmiljöenkät* *Målvärde 3,9* **Resultatet förbättrat**
	🟢	Ökad service och tillgänglighet för medborgarna	***Att få svar på en enkel fråga via e-post och telefon*** *Mätmetod – KKiK, mått 1-3* *Målvärde – Bästa 25 %* **Resultat – ja i senaste undersökning** ***Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling*** *Mätmetod – KkiK, mått 13* *Målvärde – Bästa 25 %* **Resultat – ja i senaste undersökning**

Kommunstyrelsen – kommunledningsförvaltningen

I kommunledningsförvaltningen ingår (i ekonomiska hänseenden) förutom kommunchefen och hans stab, kansli, ekonomikontor, medborgarkontor, kommunikationskontor, näringslivskontor samt personal- och arbetsmarknadskontor.

Ordförande: Louise Erixon (sd)
V. ordförande: Paul Andersson (m), Roine Olsson (s)
Förvaltningsledning: Lars Ericsson

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Kommunchef	-1 941	-1 968	+443
Stab	-2 163	-2 404	+675
Kommunkansliet	-8 898	-10 220	+1 081
Näringslivskontoret	-4 816	-5 718	-938
Kommunikationskontoret	-3 449	-3 144	-207
Medborgarkontoret	-2 969	-3 465	+94
Ekonomikontoret	-8 731	-8 045	+332
Personalkontoret	-9 265	-9 377	-327
Arbetsmarknadsenheten	-8 619	-6 566	+1 449
Förvaltningens nettoram	-50 849	-50 907	+2 602
Reavinst	+1 786	+383	+383
Summa	-49 063	-50 524	+2 985

KOMMUNCHEF

Verksamhetsbeskrivning

Kommunchefen är kommunens högsta tjänsteman med uppdraget att samordna och leda den kommunala verksamheten utifrån gällande lagstiftning och kommunala politiska beslut. I uppdraget ingår också att leda kommunkoncernens arbete på tjänstemannanivå och svara för ledning, uppföljning och uppsikt. Kommunchefen ansvarar också för kommunens delaktighet i det regionala arbetet på olika arenor med länets övriga kommuner och med Region Blekinge (f d Landstinget Blekinge) samt gentemot olika regionala statliga myndigheter (länsstyrelse, arbetsförmedling, Polis etc).

I kommunchefens uppdrag ingår också att leda kommunens kris- och beredskapsarbete med dess krisledningsstab samt att på tjänstemannanivå svara för ledningen av de kommunalförbund kommunen är medlem i (f n fem stycken).

Årets viktigaste händelser

2018 års val resulterade i att en ny politisk majoritetskoalition skapades i Sölvesborgs kommun. Som en följd av detta har i många avseende ett nystartsarbete inletts och nya politiska ambitioner lagts till grund för kommunens verksamhet. Ett omfattande handlingsprogram har fastställts för mandatperioden av kommunfullmäktige, vilket medför många nya uppdrag i form av såväl utredningsarbete som

konkret genomförandearbete. Till stöd för detta arbete inrättades en tidsbestämd tjänst som kvalificerad utredare.

Utvecklingsarbetet av ledningssystemet på tjänstemannanivå har fortsatt med förslag om program för uppföljning av entreprenadlagd verksamhet, program för kommunstyrelsens uppsiktplikt gentemot nämnder, bolag och förbund, beslut om bolagens verksamhet varit förenlig med kommunallagens ändamålsenlighetsstadgande, utveckling av den interna kontrollen inom kommunen och inom kommunkoncernen.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).
Verksamhet
Bland de större utvecklingsarbetena och ärendena kan nämnas:
*införandet av e-förslag och medborgarförslag
*ansökan hos länsstyrelsen om införande av vattenskyddsområde i del av Listerlandet
*nytt avtal med Sweden Rock Festival 2019-2018
*nytt avtal med Valjeviken avseende simhallssamverkan m m
*ny organisation för det lokala Brottsförebyggande Rådet
*ny organisation för Folkhälsorådet
*länsgemensamt program för utökat bostadsbyggande
*start av ett kommunalt boendemarknadsprojekt
*program för arbetet med nationella minoriteter
*inrättande av ny tjänst som kris- och beredskapssamordnare,

Under årets har ett fortsatt arbete bedrivits med att utveckla ekonomi- och resultatstyrningen inom kommunen.

Under året har ett antal rekrytering gjorts av såväl förvaltningschefer (två styck) som andra medarbetare i kommunchefens stab. Satsningen på chefsutveckling och tryggad kompetensförsörjning har utökats och getts en ny styrning.

Ekonomi
I driftsbudgeten uppkommer en positiv avvikelse om ca + 421 tkr pga lägre utvecklingskostnader än beräknat.
Ingen investeringsbudget för kommunchefen föreligger.

Framtida utveckling
Genomförandet av Handlingsprogrammets 220 punkter kommer att fortsätta under hela mandatperioden. En prioritering av kvarvarande åtgärderna görs under år 2020.

Utredningar ang bl a egen alkoholhandläggning och arbetsmarknadsenhetens roll och verksamhet kommer att göras.

En reviderad vision och nya övergripande mål kommer att arbetas fram.

Under år 2020 kommer en verksamhet med Medborgardialoger i kommunens olika byar att inledas.

Intensiteten i kris- och beredskapsarbetet kommer att utökas med nya uppgifter från staten (enligt avtal mellan vår branschorganisation SKR och staten).

STAB

Verksamhetsbeskrivning
Inom kommunledningsförvaltningen finns en stab på 4,5 personer som arbetar med kommunövergripande arbetsuppgifter som stödresurs till verksamhetsutveckling, med Kommunens Kvalitet i Korthet och andra statistikfrågor, fordonshantering, energi och klimatprojekt, ungdomssamordning, säkerhetssamordning, brottsförebyggande arbete samt kris- och beredskapsfrågor.

Årets viktigaste händelser – Säkerhets- och brottsförebyggande arbetet -Trygghetsvandringar har kommit igång, genomförda av fem föreningar vid 13 tillfällen. Trygghetsskapande åtgärder i form av ordningsvakter i LOV3 område har nyttjats under sommaren vid ett 20 tal tillfällen. Arbetet med säkerhetsskyddet har utvecklats för att möta ett ökat behov av säkerhetsskyddsklassificering av uppgifter inom den kommunala verksamheten. Inom kris- och beredskapsområdet har en ny krisledningsplan, nytt lokalt styrdokument och en ny Risk- och sårbarhetsanalys tagits fram i enlighet med kommunens överenskommelse med SKL/MSB. Arbetet med det ungdomspolitiska programmet har varit trögt. Dels har det varit svårt att hitta utrymme för plattformar och tid för genomförande inom verksamheten som är närmast barn och unga men också för att ungdomssamordnaren haft annan tjänst under sista halvåret 2019. Förberedelser för att rusta kommunen inför införandet av barnkonventionen som lag har gjorts genom införande av barnchecklista som kommer att börja tillämpas vid kommunala beslut från januari 2020. En av verksamhetsutvecklartjänsterna har använts till att finansiera den tidsbestämda tjänsten som kvalificerad utredare.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).
Ekonomi
Det ekonomiska utfallet har följt budget

Framtida utveckling
Staben ska driva på och/eller vara processtöd i ovanstående uppgifter.

KOMMUNKANSLIET

Verksamhetsbeskrivning
Kommunkansliet är Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens administrativa stöd och arbetar med bland annat ärendeberedning och protokollföring. I det stödet ingår också sekreterarskap till kommunalråd och kommunchef.

Vidare ger kansliet juridiskt biträde till kommunens förvaltningar och de kommunala bolagen och genomför kommunala upphandlingar. Kansliet ansvarar för allmänna val, dokument-, diarium- och ärendehanteringssystem, kommunarkiv och kopierings- och vaktmästartjänst. Inom kommunkansliets verksamhetsområde ligger också ett ansvar för kommunens markreserv, vilket bland annat innebär arbete med försäljning av kommunens obebyggda mark (inklusive villatomter, köp av mark till kommunen och upplåtelse av obebyggd mark (arrenden m.m.)).

Kansliet arbetar med kommuninternt stöd och rådgivning vad gäller bland annat förvaltningslagen, kommunallagen, offentlighets- och sekretesslagen samt diverse områdesspecifik lagstiftning.

Årets viktigaste händelser
- Nytt politiskt styre
- EU-valet

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).
Verksamhet
Arkivet har i avsaknad av arkivarie fått klara sig med en tillfällig intern lösning.
Kansliet har varit inblandade i bostadsmarknadsprojektet, vilket lett till försäljning av många småhustomter.
Med hänvisning till EU-val, sjukskrivning hos personal, många nya politiker/nämndsledamöter och införande av digital hantering av möteshandlingarna har kansliet haft behov av viss extra bemanning under 2019.
Möteshanteringen har digitaliserats från 2019, vilket påverkat tryckeriavdelningen.
Upphandlingsavtal med Bromölla kommun har sagts upp hösten 2019 men löper vidare under stor del av 2020.

Ekonomi
Tryckeriet har med hänvisning till minskade tryck av möteshandlingar gått minus.
Färre fullmäktigesammanträden har lett till minskade kostnader. Även det lokala partistödet har givit minskade kostnader men detta justerades redan i budget och påverkar inte utfallet.
EU-valet gick plus då det budgeterades som ett ordinarie val men i praktiken utgör ett mindre val.
Försäljningen av småhustomter ökade intäkterna och gav ett plusresultat.

Framtida utveckling
Kansliet kommer att fortsätta arbeta för förenklade administrativa och digitala rutiner. Även utbildning ska prioriteras där behov finns. En varaktig lösning avseende arkivet behöver komma till stånd, antingen i egen regi eller genom att lämna över till extern aktör. E-arkivering utgör en viktig del i detta arbete.
Upphandlingsverksamheten kommer att få en delvis förändrad roll genom rekrytering av en upphandlare/controller.

NÄRINGSLIVSKONTORET

Verksamhetsbeskrivning
Näringslivskontoret har som målsättning att stödja utvecklingen av befintliga företag genom ett förbättrat företagsklimat, att arbeta för etablering av nya företag samt underlätta för de som vill starta företag. Kontoret är företagens kontaktyta in till de kommunala myndigheterna och arbetar för att skapa bästa möjliga förutsättningar för tillväxt och nya arbetstillfällen i kommunen. Våra målgrupper är företagare/näringsidkare inom alla branscher samt lokala och regionala näringslivsaktörer/-nätverk. Kontoret arbetar även aktivt med gymnasieskola för en närmare koppling till näringslivet samt entreprenörskap med hjälp av Ung Företagsamhet (UF).

Näringslivskontorets huvudsakliga arbetsuppgifter är att:
- ansvara för kommunens näringslivsservice
- medverka till utveckling av befintliga företag inom kommunen
- stimulera nyföretagande
- driva utvecklingen som syftar till ett bättre företagsklimat
- agera för en behovsinriktad kompetensförsörjning
- vara kommunens representant i regionalt näringslivsarbete.
- attrahera/rekrytera nya företag
- medverka i marknadsföringen av kommunen
- administrera hemsändningsbidragen
- agera för en förbättrad arbetsmarknad
- extra fokus på landsbygdsföretag med landsbygdsutvecklare

- extra fokus på besöksnäringen med besöksnäringsutvecklare
- extra fokus på handel med handelsutvecklare

Näringslivskontoret innefattar näringslivschef, näringslivs-/landsbygdsutvecklare, näringslivs-/besöksnäringsutvecklare, handelsutvecklare. Handelsutvecklare är en trepartslösning där kommunen tillsammans med Handelsförening samt Fastighetsägare ingår.

Årets viktigaste händelser

- Sölvesborgs kommun blev utsedd som den bästa kommunen i Svensk Näringslivs enkät.
- Handelns utveckling i Sölvesborg går fantastiskt bra, i stort sätt inga lediga lokaler för nya etableringar. Samverkans modellen har lett till snabb utveckling och vi har en levande handelsstad trots den negativa utveckling som sker i regionen. Detta kan vi mäta genom Handelns utvecklings institut (HUI) siffror. Sölvesborgs resultat ökade återigen för sjätte året i rad.
- Arbete med att iordningställa företagsområde Sölve Östra startade.
- Besöksnäringen går som tåget. Våra besökare upptäcker våra digitala tjänster, t ex de guidade turerna (ökat med 100% under 2019) och den nya appen Visit Sölvesborg (1000 nedladdningar mellan juli och december).
- Killebom var, trots vädret, ett lyckat event. Detta tack vare den nya organisationen som var väldigt engagerad. Det som uppskattades mest av våra besökare var kulturkvarteret som bedrevs som ett separat regionalt utvecklingsprojekt inom KKN (Kulturella och Kreativa näringar).

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).

Verksamhet

Rekrytering av två nya medarbetare innebar en kostnad för IT utrustning som inte var budgeterad.
En av våra nya tjänster som rekryterades var en 50% administrativ support som inte fanns i budget, en tjänst som gav avlastning på en hög arbetsbelastning.
Fler nätverksträffar än budgeterat genomfördes pga efterfrågan.
Justering av hyra järnvägsstationen 2019.

Framtida utveckling

Under 2020 flyttar näringslivskontoret till järnvägsstationen.
Denna flytt öppnar upp för ännu spontanare möten med företagare.
Vi ser ett behov av fysiska möten vilket vi kommer att tillgodose genom både mindre och större nätverksträffar, och en del av dessa kommer att kunna hållas i våra nya lokaler.
Arbetet med att bibehålla vår fina placering i ranking fortsätter, detta via en handlingsplan.
Vi tror att inom 2020 kommer de sista tomterna på Kämpaslätten 1.0 att säljas samt samtliga tomter på det nya företagsområdet – Sölve Östra.

KOMMUNIKATIONSKONTORET

Verksamhetsbeskrivning

Kommunikationskontoret arbetar med övergripande marknadskommunikation gentemot befintliga invånare och potentiella inflyttare, internkommunikation samt stödjande och strategisk kommunikation åt kommunens förvaltningar.

Kommunikationskontorets uppgifter är många och varierande, men de huvudsakliga är att:

- utföra strategiska och operativa kommunikationstjänster för organisationen
- arbeta med spridning av extern och intern övergripande information
- arbeta generellt med marknadsföring och specifikt vid boendesammanhang
- producera diverse trycksaker/reklammaterial,
- ansvara för kommunens bildbank samt framtagandet av bilder och filmer
- samordna/hantera annonsering
- vara kontaktperson mot media/press, skriva pressmeddelanden, m.m.
- ansvara för webb och intranät – bl.a. uppdatera och utveckla samt utbilda och supporta webbredaktörer
- ansvara för kommunens sociala medier såsom Facebooksida, Instagram och Youtube
- stödja resten av organisationen med kommunikationsarbete
- ansvara för kriskommunikationsplan samt kommunikationsarbete vid kris
- utföra strategiska och operativa kommunikationstjänster åt Sölvesborg Energi

Kommunikationskontoret deltar i och driver också diverse arbetsgrupper/utvecklingsprojekt, så som ambassadörsgrupp, marknadsföringsgrupp för Killebom, informatörsnätverk i länet, webbnätverk i länet, Attraktiv arbetsgivare m.fl.

Medarbetare inom kommunikationskontoret deltar i värdegrundsarbetet som länk till övriga delar av kommunen.

Kommunikationskontoret har fyra inrättade heltidstjänster. Under 2019 har en medarbetare

delat sin tjänst 50/50 mellan Kommunikationskontoret och Medborgarkontoret. Utöver detta har en medarbetare arbetat 30 % i ett Boendemarknadsföringsprojekt som löper även under 2020. För att täcka upp för dessa vakanser anställdes en vikarie under halva delen av 2019. Första halvan av 2019 var denna tjänst vakant.

Årets viktigaste händelser

- Nytt politiskt styre
- Utökad medial uppmärksamhet på Sölvesborg och behov av mer omfattande omvärldsbevakning
- Boendemarknadsföringsprojekt
- Utveckling av solvesborg.se
- Uppstart för arbete med ny extern webb för solvesborgenergi.se
- Ny logga med tillhörande riktlinjer för Sölvesborgs kommun
- Fortsatta arbete med att implementera grafiska profilen och dess nya logga
- Sociala medier strategi med tillhörande riktlinjer
- Införande av medborgarförslag via e-tjänst
- Implementering av e-tjänster
- Framtagande av ny kriskommunikationsplan

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).

Verksamhet

Verksamheten har arbetat med mer omfattande omvärldsbevakning och strategisk kommunikation än tidigare. Även arbetet med kriskommunikation har intensifierats i och med kommunens utökning med en heltidstjänst för Kris- och beredskapssamordnare, ett arbete som kommer fortlöpa under 2020.

Ekonomi

Det ökade behovet av omvärldsbevakning och strategisk kriskommunikation i och med det stora mediala intresse som uppkom med det nya politiska styret och medias rapportering påverkade budgeten. Arbetet med att implementera kommunens uppdaterade grafiska profil sattes på paus i och med beslut om att byta logga till en anpassad variant av stadsvapnet. Ett arbete som kommunikationskontoret själva utförde, vilket följdes av en behovsinventering i organisationen som under slutet av 2019 och hela 2020 ska övergå till att fasa ut den gamla loggan och fasa in den nya.

Framtida utveckling

- Fortsatt utveckling av solvesborg.se
- Nytt Intranät
- Bostadsmarknadsprojekt fas 2
- Utveckling av digital produktion

Behovet av kommunikativt stöd är fortsatt stort och utvecklingen mot digital produktion för att sprida samhällsinformation till alla målgrupper kräver extra resurser. Ett förändrat politiskt landskap kräver än mer resurser i form av strategisk kommunikation där implementeringen av Samstyrets handlingsprogram är en stor del.

MEDBORGARKONTORET

Verksamhetsbeskrivning

Medborgarkontoret arbetar med extern och intern service, med följande huvudområden:

- medborgarkontor
- telefoni- och växelsystem
- auktoriserad turistbyrå
- digitalisering
- polisärenden

Medborgarkontorets service till allmänheten består bland annat av konsumentvägledning, lokalbokning, tagg- och nyckelhantering, biljettförsäljning, turistinformation och mottagning av hittegods. Den interna servicen omfattar främst telefonisupport, leasingbilspool, resebokningar och utveckling av e-tjänster. Denna service ges även till kommunens förbund och bolag.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).

Verksamhet

Årets viktigaste händelser

- Införande av Medborgarförslag genom e-tjänst
- Digitaliseringsarbetet flyttades till medborgarkontoret
- Förtidsröstning EU-valet
- Nytt politiskt styre

Intern kontroll

Som en del av den Interna kontrollen har utlämnande och återlämnande av nycklar och taggar till Stadshuset undersökts. Förutom att kvartalsvis skicka påminnelser om ej återlämnade tidsbegränsade nycklar, har även stickprov gjorts genom utskick till avdelningschefer med aktuell lista över utkvitterade taggar och nycklar. Stickprov har även gjorts för att se att utkvitterade taggar och nycklar till Stadshuset stämmer överens med behörigheter.

Kultur- och värdegrundsfrågor

Under året har Medborgarkontoret fortsatt arbetet med kultur- och värdegrundsfrågor, främst genom diskussioner och övningar på arbetsplatsträffar, men också i det dagliga arbetet.

Ekonomi
Medborgarkontoret har ett budgetöverskott på 94 tkr. Överskottet kan till största delen förklaras av lägre personalkostnader. Anledningen är att en medarbetare var långtidssjukskriven och sedan avled och inte ersattes fullt ut.

Framtida utveckling

- Fortsätta att utveckla bemötande, service och värdskap enligt kommunens mål- och visionsarbete
- Fortsätta att utveckla e-tjänster t ex felanmälan
- Fortsätta utveckla medborgarkontoret mot kontaktcenter/kundtjänst
- Fortsätta som utbildare i kommunens chefsutbildning

EKONOMIKONTORET

Verksamhetsbeskrivning
Kommunens centrala ekonomiadministration sköts av ekonomikontoret. Kontoret har två övergripande uppgifter; dels att vara kommunstyrelsens expertorgan i ekonomifrågor och dels att vara serviceorgan till kommunens förvaltningar i ekonomiadministration, varje förvaltning har en ekonom att vända sig till. Dessutom ger ekonomikontoret ekonomiservice till Sölvesborgs Bromöllas kommunalförbund och Miljöförbundet Blekinge Väst. Utöver uppgifterna inom ekonomiområdet, så samordnar kontoret kommunens försäkringshantering.
Ekonomikontoret ansvarar även för en del kommungemensamma kostnader så som medlemsavgifter till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), kapitalkostnader för värdepapper samt intrångsersättningar från VA-verksamheten och el.

Årets viktigaste händelser

- Införandet av fakturaportal
- Ny redovisningslag
- Beslut om att utöka med en ny ekonomtjänst till budget 2020

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).
Verksamhet
Ekonomikontorets verksamhet under det gångna året har som vanligt, präglats av återkommande arbetsuppgifter som budgetarbete, löpande bokföring, uppföljning och bokslut. Under året har kontoret fortsatt arbetet med införandet av elektroniska leverantörs fakturor (SVE-fakturor) och e-fakturor för vår fakturering dvs kunderna får en faktura till sin internetbank. Kontoret arbetar sen ett antal år med att införa SVE fakturor till alla våra företagskunder. Under året har vi fortsatt med att uppgradera vårt ekonomisystem till nästa generation och under 2020 fortsätter vi med att uppgradera nästa steg i affärssystemet. Vi har även startat upp fakturaportalen till hjälp för de företag som inte har den funktionen i sitt ekonomisystem, detta innebär att vi kan ställa krav på alla upphandlingar att vi kräver SVE-faktura. Vi har tyvärr inte kommit igång med rapportverktyget Stratsys, detta var tänkt av vi ska börja jobba med detta under av 2019, nu gör vi ett nytt försök under 2020. Under året har vi även fortsatt att förbättra uppföljningsverktyget QlikSense. Internkontroll, under året har vi stämt av de 10 högsta lönerna och tagit stickprov på 5 löner varje månad. Vi har även utbildat chefer om beslutsattest vad det innebär. Värdegrund är alltid en viktig beståndsdel för kontorets kontakter med vår kunder externa som interna. Under 2019 har vi fortsätt arbetet med vad vi tycker är viktigt på ekonomikontoret och vad vi vill förmedla till våra kunder.

Ekonomi
Ekonomikontoret har ett budgetöverskott på 332 tkr. Överskottet på ekonomikontoret kan förklaras av lägre personalkostnader på grund av att viss del av lönekostnaden bokats på projekt som egenarbete. Försäkringskostnaderna har också blivit lägre än budget.

Framtida utveckling
Det finns ingenting som tyder på något annat än att det framtida behovet av ekonomikontorets resurser och kompetens är minst lika stort som det är nu. Trots att återkommande arbetsuppgifter som budget och uppföljningsarbete kommer att ta fortsatt mycket tid är ekonomikontorets ambition att satsa ännu mer tid på utvecklingsarbete. Några exempel på utvecklingsområden är: fortsatt förbättrad ekonomisk styrning genom budget och uppföljningsprocessen, att göra den ekonomisk information mer tillgänglig och kombinera den med information om personal och verksamhet och att fortsätta med införandet av ny teknik som utvecklats inom branschen.

PERSONALKONTORET

Verksamhetsbeskrivning
Personalkontorets övergripande uppdrag är att verkställa den personalpolitik som har fastställts av kommunstyrelsens personalutskott. Våra huvudsakliga uppgifter innebär att stödja chefer både strategiskt och konsultativt med allt inom personalområdet.
Den strategiska rollen innebär bland annat att arbeta med kommunens lönepolitik, chefsutveckling, ”Attraktiv arbetsgivare”, kultur och värdegrund samt övergripande policyfrågor som rör personalområdet. Den konsultativa rollen innebär kvalificerat stöd till cheferna gällande bl.a.

rekrytering, arbetsrätt, omplacering, rehabilitering, personalavveckling samt hälsofrågor.
Verksamhetens arbete styrs till stor del av lagar och avtal från central till lokal nivå, som på olika sätt berör alla delar av organisationen.

Årets viktigaste händelser

- Vi blev nominerade för Avonovas hållbarhetspris Guldpilen för vårt aktiva systematiska arbetsmiljöarbete.
- Interna chefsutvecklingsprogrammet
- Chefscafé och chefshalvdagar

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).

Verksamhet

Under 2019 fortsätter vi arbetsmiljöarbetet genom aktivt och systematiskt arbete med att sänka sjuktalen och stärka friskfaktorerna för att skapa en hållbar organisation. Vi har satsat på kompetenshöjning för cheferna inom arbetsmiljöarbetet och tagit fram tydliga och enkla metoder för cheferna att använda i sitt dagliga arbete. Samverkan med vården och försäkringskassan för att fånga upp medarbetare tidigt i sjukskrivningsprocessen.
En strategi för vad vi ska använda vår företagshälsovård till har arbetats fram och implementerats under året.

Under året har vi implementerat ett ramverk för diskriminering och uppdaterat våra riktlinjer för att förhindra kränkande särbehandling, trakasserier, diskriminering och repressalier. Vi har genomfört lönekartläggning i enlighet med lagens krav.

Rekryteringsprocessen inklusive annonsering och utveckling av arbetssätt ansvarar vi för. Under året har vi fortsatt detta arbete och lagt ut 173 annonser. Vi har tagit fram kompetensförsörjningsplaner inom kommunen på respektive förvaltning för att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjningsplan i kommunen.

En del i att vara en attraktiv arbetsgivare är att ha goda förutsättningar till att ta sig till jobbet genom pendling. Vi har därför erbjudande om förmånligt resekort med Blekingetrafiken. Vi har även varit med och tagit fram ramarna för fritt kaffe och te för kommunanställda. För de medarbetare som är i behov av fler semesterdagar finns det möjlighet att byta semesterdagstillägg mot ledig tid.
Personalklubben har under året verkat för flera roliga och hälsosamma aktiviteter detta för att främja hälsan och samanhållningen hos de kommunanställda.

Under året har vi startat 3 gruppen av chefer i vårt interna ledarprogram som sträcker sig över cirka 1 år. Detta tillsammans med Blekinges ledarprogram och våra chefs caféer och chefsdagar har vi ett aktivt arbete med cheferna. Syfte att stärka cheferna i rollen och att skapa nätverk för lärande.

Intern kontroll, årligen gör personalkontoret stickprov på pensionspremier så det inte finns några oskäliga premier. Både på års fil och kontroll i lönesystem. Inga avvikelser har noterats.

Personalkontoret har alltid med perspektivet ”skapa värde för andra” i kontakter både inom och utom kommunen. Vi vill uppfattas som professionella och att vi är lyhörda, bekräftar och säkerställer kommunikation och att inge förtroende är en del av vårt uppdrag.

Ekonomi

Personalkontoret har ett underskott på 327 tkr. Det beror på att trygghetsfrämjande åtgärder har belastat personalkontoret under året vilket är svårt att budgetera för. Licenskostnader och utvecklingskostnader för våra HRIT-system har ökat under 2019. Vi har använt företagshälsovårdens resurser på bästa sätt och även fått in pengar genom ansökan av arbetsplatsnära stöd. Övriga verksamheter ligger i enlighet med budget.

Framtida utveckling

Personalkontoret har fått en resurs i budget 2020 som ska arbeta främst mot omsorgen men även inom kontorets övergripande processer. Effektiva processer, verktyg, system och metoder ska vara ett stöd för chefer inom personalområdet. Detta är ett ständigt pågående arbete.

ARBETSMARKNADSENHETEN

Verksamhetsbeskrivning

Arbetsmarknadsenhetens primära uppdrag är att via anpassade insatser bidra till att personer som idag saknar arbete/egen försörjning ska etablera sig på arbetsmarknaden. Enhetens viktigaste uppdragsgivare och samverkanspartners är Individ- och familjeomsorgen (IFO) samt Arbetsförmedlingen (AF).
Som ett led i det individanpassade arbetssättet finns det på Arbetsmarknadsenheten arbetsuppgifter som deltagarna utför och som, förutom att ge deltagaren meningsfull sysselsättning även genererar ett mervärde för övriga kommunala verksamheter.
AME består av coachverksamhet, praktisk verksamhet, administration av feriearbete samt handläggning av anställningar med stöd. Dessutom bedrivs arbetsmarknadsprojekt tillsammans med Samordningsförbundet FINSAM, Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket och Europeiska Socialfonden.

- **Årets viktigaste händelser**
  Arbetsförmedlingens förändrade ekonomiska förutsättningar och omorganisation har påverkat verksamheten och krävt löpande anpassningar på AME.
- Slopad garanti för feriearbete.
- Juni: Syservice som praktisk verksamhet på AME avvecklades.
- Augusti: Sänkt arbetsgivaravgift för ungdomar som feriearbetar.
- Juli-augusti: Chefsbyte, Anna-Karin Bengtsson slutade sin anställning i kommunen och Heidi Laine Lundgren kom in som tillförordnad chef.
- September: start för ESF-projektet Blekinge unga satsar (BUS) som är ett samarbetsprojekt mellan samtliga kommuner i Blekinge för att fortsatt minska ungdomsarbetslösheten i länet.
- November: Utredning enligt samstyrets 220 punkts-program inleddes.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).
Verksamhet
Omorganisationen på AF har inneburit att handläggningstiderna för beslut kring individer krävt mer administrativt arbete samt krävt försiktighetsprincip gällande tillsättning av tjänster med stöd då AFs medfinansiering varit oklar.

Ekonomi
Restriktiviteten att tillsätta tjänster med stöd har inneburit att alla tillgängliga medel ej utnyttjats. Sänkningen av arbetsgivaravgiften för unga och högre sjukfrånvaro för feriearbete innebar minskade faktiska kostnader.

Framtida utveckling
AME är en verksamhet som verkar i nära samverkan med många aktörer och där omvärldsfaktorer snabbt får genomslag i vardagen. Arbetsförmedlingens omdaning innebär att rollerna ständigt förändras och att kommunerna förväntas ta mer ansvar för arbetsmarknadspolitiken och olika åtgärder. Fortsatt god samverkan är en förutsättning för att möta de snabba svängningar som sker på det arbetsmarknadspolitiska området.

Efterfrågan på kommunal service ökar med en både växande och åldrande befolkning. Detta innebär att kärnverksamheternas efterfrågan på kringservice också ökar. Genom att leverera mervärde i form av t ex underhåll av leasingbilar avlastas kärnverksamheterna från viktiga men tidskrävande sidouppdrag men även annat så som evenemang och naturvård kan genomföras med stöd av AME.

Fortsatt utveckla AME som viktigt verktyg för att öka egenförsörjningen bland invånare som idag står långt ifrån arbetsmarknaden.

Kommunledningsförvaltningen

Ekonomi tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten intäkter	37 166	36 911	+26 226
Verksamheten kostnader	-86 229	-87 435	-23 241
- varav personalkostnader	*-62 488*	*-64 015*	*-19 925*
Verksamhetens nettokostnader	-49 063	-50 524	+2 985
Budgetram	-53 234	-53 509	
Driftbudgetavvikelser	+4 171	+2 985	
Nettoinvesteringar	-660	-86	+1 154
Personalbild			
Antal inrättade tjänster	49,35	50,35	
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	**3,3 %**	**3,9 %**	
Dag 1-14	1,2 %	1,5 %	
Dag 15-90	0,7 %	0,6 %	
Dag 91-	1,5 %	1,7 %	
Antal anställda personer			
Tillsvidareanställda*	56 pers	52 pers	
Visstidsanställda**	10 pers	14 pers	
Medelsysselsättningsgrad			
Kvinnor	91,7%	93,8%	
Män	98,7%	100,0%	

* Mätpunkt 30 november
** Mätpunkt 30 november, avser vikariat och allmän visstidsanställning

KOMMUNSTYRELSEN
Samhällsbyggnadsförvaltning

Under samhällsbyggnadsförvaltningen ingår fastighetsavdelningen, stadsarkitektavdelningen och tekniska avdelningen (inkl exploatering och park)

Ordförande: Louise Erixon (SD)
V. ordförande: Paul Andersson (M), Roine Olsson (S)
Förvaltningsledning: Anders Wanstadius

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Tekniska avdelningen/Teknik	-42 740	-21 556	+961
Tekniska avdelningen/Park	-7 531	-7 829	+209
Stadsarkitektavdelning	-2 687	-2 688	+6
Fastighetsavdelning	-6 762	-5 534	+1 134
Förvaltningens nettoram	-59 720	-37 607	+2 310
Reavinst/Reaförlust	195		
Summa	-59 525	-37 607	+2 310

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Verksamhetsbeskrivning
Förvaltningen består av fastighetsavdelningen, stadsarkitektavdelningen samt tekniska avdelningen. Totalt finns 48 tjänster.

Förvaltningen ska planera så att kommunens vision ”minst 20 000 invånare år 2020” kan förverkligas. Detta innebär bl.a. att förvaltningen förhandlar markköp, planlägger, exploaterar, bygger vägar, broar och infrastruktur. Vidare lämnar vi bygglov, bygger offentliga lokaler och förvaltar dessa. Vi sköter även kommunens grönytor, gång- och cykelvägar samt skog.

Kultur- och värdegrundsarbete
Under senare år har förvaltningen vid flera olika tillfällen arbetat med kultur- och värdegrundsarbete. Ett av syftena har varit att ta fram en gemensam målsättning för förvaltningen. Denna målsättning lyder: ***Samhällsbyggnadsförvaltningens uppdrag är att planera, bygga, utveckla och förvalta ett hållbart och väl fungerande samhälle.***

Ungdomspolitiskt handlingsprogram
Fastighetsavdelningen har under projekteringen av om- och tillbyggnaden av Falkviksgården, haft en arbetsgrupp där skolans elever ingått. Arbetsgruppen har arbetat fram ett förslag till den utvändiga skolmiljön bestående av lekytor och lekredskap.

Internkontroll
Förvaltningen genomför stickprovskontroller på inkomna fakturor. Fakturabelopp, fakturerade varor samt attestering kontrolleras. Under året har även ett förbättringsarbete inletts i syfte att ytterligare förbättra den interna kontrollen på systemnivå.

Ekonomi
Bruttoomsättningen uppgår till 172 miljoner kronor och nettoomsättningen till 37,6 miljoner kronor. Förvaltningen redovisar ett överskott på 2 310 tkr kronor som redovisas under respektive avdelning.

TEKNISKA AVDELNINGEN

Verksamhetsbeskrivning
Tekniska avdelningen handlägger ärenden kopplade till mark och exploatering, gator, trafik och belysning, mät och GIS, parker, lekplatser och skog kommunövergripande miljöfrågor samt upplåtelse av allmän plats.
Ett gemensamt kultur- och värdegrundsarbete har bedrivits tillsammans med förvaltningen och på avdelningens arbetsplatsträffar.

Bokslut för avdelningen redovisas uppdelat på enheterna teknik, park och exploatering.

Årets viktigaste händelser

- Tillgänglighetsåtgärder på hållplatser har avslutats efter 10 års arbete där 33 hållplatser anpassats.
- Reparation av kaj i Nogersund har, efter överklagad tilldelning, påbörjats.

TEKNIK

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Ekonomi

Bokslutet för teknik visar ett överskott på 961 tkr jämfört med budget. Överskottet beror framförallt på vakant tjänst under 8 månader samt ett mindre inköp av tilläggstrafik av Blekingetrafiken, Region Blekinge.

Investeringsbudget

I tekniska avdelningens budget för 2019 fanns ett antal investeringsprojekt (investeringar som rör park och exploateringsverksamhet redovisas separat).

Följande investeringsprojekt har avslutat under 2019:

32022 Mätinstrument, 0 tkr
32311 Sydostleden, cykelledprojekt, + 24 tkr
32412 Utveckling Mjällby centrum, + 268 tkr
32413 Tillgänglighetsåtgärder på hållplatser, + 51 tkr
32418 Långtidsparkering Bredgatan, + 180 tkr
32421 Gång- och cykelvägar, – 76 tkr
32423 Skyltar för cyklister, – 121 tkr
34451 Laddningsstolpar till elbilar, + 129 tkr

Nedan redovisade projekt är ej avslutade varför redovisat över/underskott föreslås överföras till 2020 års budget.

32408 Gång- och cykelväg anslutning resecentrum, 1000 tkr.
32409 Tillgänglighet centrum, 714 tkr.
32413 Tillgänglighetsanpassning av hållplatser, 188 tkr.
32414 Tillgänglighetanpassning i gatumiljö, 7 tkr.
32416 Förstudie Mjällby centrum, -408 tkr.
32417 Trafiksäkerhetsåtgärder, 26 tkr
32463 Gatubelysning EU direktiv, 191 tkr.
32465 Byte av tändcentraler, 51 tkr.
32466 Byte av belysningsstolpar, 501 tkr.
32467 Belysning GC-väg, 500 tkr.
32482 Innerhamnen utredning torg mm, 110 tkr.
32483 Innerhamnen kajstabilisering, 1 762 tkr.
32484 Innerhamnen miljösanering deponi, 634 tkr
32488 Innerhamnen gång och cykelbro, 990 tkr.
34413 Åtgärder avlopp Getabjär, 350 tkr.
38091 Reparationer av kaj Nogersund, 3 076 tkr
38092 Reparationer av slip Nogersund, 184 tkr.

Personalredovisning

Samtliga tjänster är heltidstjänster. Sjukfrånvaro hos personalen har varit liten.

Förväntad utveckling

Budget för beläggningsarbeten är fortsatt lägre än behovet enlig beläggningsplan vilket kan innebära högre kostnader i framtiden. En plan för belysning av gc-vägar kommer att tas fram där de mest frekvent använda, kommer att föreslås belysas. Bidrag om 50% för anläggande av anslutning mellan Sölvesborgsbron och resecentrum har tilldelats och anslutningen färdigställs. Byte av kvicksilverlampor i gatubelysningen samt ombyggnad av kaj och reparation av slip i Nogersund kommer att avslutas. Tillgänglighets- och trafiksäkerhetsfrågor har fortsatt hög prioritet och åtgärder enligt planering fortsätter. För projektet i innerhamnen kommer entreprenad för kajstabilisering påbörjas tillsammans med fortsatt utredning av markmiljön.

PARK

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Ekonomi

Verksamheten redovisar ett överskott på 209 tkr. Överskottet beror på fortsatt fokus på ogräs i gatumiljö samt höjdröjning längs med vägar vilket gav ökade intäkter från teknik. Då investering i storlekplats i Mjällby försenast finns även överskott i kapitalkostnader. Viss del av överskottet har använts för restaurering av befintliga parker och planteringar.

Investeringsbudget

Följande investeringsprojekt har avslutat under 2019:
32510 Utmärkningsmaterial + 131 tkr
32520 Lätt lastbil + 171 tkr
32528 Gräsklippare, utbyte, + 72 tkr

Nedan redovisade projekt är ej avslutade varför redovisat över/underskott föreslås överföras till 2020 års budget.

32534 Utveckling Mjällby centrum, lekplats 1 791,70 tkr

Personalredovisning

Siffrorna för frånvaro är fortsatt höga på enheten liksom ledighet för politiskt arbete. Viss sjukfrånvaro är arbetsrelaterad. Detta kompenseras med längre säsongsanställningar.

Årets viktigaste händelser

- Under 2019 har parkenheten kommit ikapp med flera projekt/ärenden som har släpat efter i flera år. Exempel är trädavverkningar, trädplanteringar, reparationer av stensättningar samt färdigställanden i Äppelparken i Ljungaviken.
- Underrättelsen och konsekvensutredning av personalneddragningar på enheten är även en händelse av vikt 2019.

Förväntad utveckling

Under 2020 fortsätter satsningen på storlekplatsen i Mjällby. Utveckling av insektspark i samband med exploatering i Mjällby. Satsningar för restaurering av befintliga planteringar fortsätter.

EXPLOATERING

Årets viktigaste händelser

Gatuutbyggnad i Sölve har påbörjats. Ny datljpaln för campingen i Tredenborg har vunnit laga kraft. Ny projektingenjör anställdes i oktober.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Investeringsbudget

Följande investeringsprojekt har avslutat under 2019:
38050 Markinköp Sölve 6:7, + 144 tkr
38052 Planläggning Sölve 6:7, + 150 tkr
38233 Fastighetsbildning Svarta Hejan, + 150 tkr
38262 Planläggning Kv Finland, +18 tkr
38272 Plan Tredenborgsområdet, + 175 tkr
38300 Inköp av tomtmark Hällevik, 0 tkr
38320 Markköp Stiby 3:2, + 30 tkr
38322 Planläggning Stiby 3:2 skola mm, 95 tkr.
38360 Återköp tomt Skönabäck 1:447, 0 tkr

Nedan redovisade projekt är ej avslutade varför överskotten föreslås överföras till 2020 års budget. Beloppen utgör netto.
38024 Gatuutbyggnad Nogersunds företagsområde, 469 tkr.
38034 Gatuutbyggnad Kämpaslätten 4 586 tkr
38040 Markinköp Sölve, 2 468 tkr.
38044 Gatuutbyggnad Sölve, 5 033 tkr
38234 Gatuutbyggnad Svarta Hejan, 100 tkr
38324 Gatuutbyggnad Stiby 3:2 skola mm, 550 tkr
38344 Gatuutbyggnad Ljungaviken etapp 2, 5 878 tkr
38354 Gatuutbyggnad Mjällby 10:4, 340 tkr
38261 Miljöundersökning kv Finland, 21 tkr
38222 Planläggning Hydrotomten, 191 tkr
38242 Planläggning Nogersund Skönabäck, 159 tkr
38282 Planläggning Vitahallsslätten, 93 tkr
38302 Planläggning Hällevik Stiby 28:1, 35 tkr
38342 Planläggning Ljungaviken etapp 3, 49 tkr
38323 Fastighetsbildning Stiby 3:2, 469 tkr
38343 Fastighetsbildning Ljungaviken etapp 2, 268 tkr
38346 Ljungaviken park, 44 tkr
38348 Va anslutning Ljungaviken, 239 tkr

Förväntad utveckling

Utbyggnad av Sölveindustriområde avslutas. Utbyggnad av Kämpaslätten etapp 2, påbörjas och färdigställs våren 2021. I Ljungaviken etapp 2B slutundersöks arkeologi och gatuutbyggnad påbörjas, färdigställs våren 2021.

STADSARKITEKTAVDELNINGEN

Verksamhetsbeskrivning

Stadsarkitektavdelningen har åtta heltidsanställda inom plan- och bygglovsverksamhet samt nämndsadministration. Myndighetsutövningen på delegation från byggnadsnämnden omfattar handläggning, rådgivning samt tillsynsarbete enligt plan- och bygglagen. Nämndsekreteraren administrerar byggnadsnämndens möten, diarium samt arkiv. Till detta kommer fysisk planering och annat utredningsarbete på direkt uppdrag från förvaltning och politik. Målet med verksamheten är att stödja en ekologisk, socialt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling. I verksamheten uppmuntras ett aktivt kultur- och värdegrundsarbete.

Årets viktigaste händelser

- Detaljplaner för ca 250 bostäder vann laga kraft, bl. a flerbostadshus i kv. Lyran, villor/grupphus Sandviksvägen samt i Mjällby
- Regional havsplan för Blekinge antagen.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Verksamhet

Siffror inom parentes avser motsvarande förhållanden år 2018.

Till stadsarkitektavdelningen har under år 2019 inkommit 551(544) diarieförda ärenden, varav 297(270) bygglovsärenden.
Under 2019 registrerades 9 498(9 363) handlingar.

Beslutsärendena fördelas enligt nedan

- 40 (31) nämndbeslut i planärenden varav 7(4) antagna detaljplaner
- 39 (25) bygglovsbeslut i nämnden
- 191 (222) bygglovsbeslut på delegation
- 340 (381) beslut om startbesked
- 182 (173) beslut om slutbesked
- 50 (38) godkännande om kontrollansvarig
- 5 (6) beslut om förhandsbesked
- 44 (45) anmälan enl. Attefall.

Tillsyn enligt plan- och bygglagen har bedrivits i 34 (29) ärenden fördelade på:

10 (9) ärenden gällande olovligt byggande och
15(15) ärenden gällande ovårdade tomter/ privatisering av allmän platsmark.
9 (7) övriga

Under 2019 har följande detaljplaner antagits:

- Hörby 3:111 (del av) och Mjällby 10:71 (Mjällby centrum)
- Sölvesborg 4:5 (del av) och Polstjärnan 10 (Markgatans förskola)
- Sölvesborg 3:1 (del av) (Tredenborgs camping)
- Holland 1, 7, 8 och 9 (upphävande av tomtindelning)
- Siretorp 5:64 och 3:33
- Siretorp 3:33
- Istaby 9:46

3 (5) ansökningar om planbesked har inkommit under 2019.

Med den fortsatt goda konjunkturen har följt en omfattande rådgivningsverksamhet i plan- och byggfrågor. För att vidmakthålla korta handläggningstider och god service sker en kontinuerlig uppdatering av mallar och rutiner.

På plansidan har arkitekterna ca 20 aktiva uppdrag i olika skeden. Under 2019 har detaljplaneuppdrag för bostäder och skola/förskola legat i fokus, mot bakgrund av en tidigare god planberedskap på företagsmark.

Flera stora kommunala uppdrag för bostäder har sysselsatt våra arkitekter, bl a Sölvesborg 5:1 (Vitahall), kv Finland (cirkustomten), Sölvesborg 4:9 (f d Hydro - Malbork plats), Stiby 28:1 (Hällevik – Vassabacken), Stiby 3:2 m fl (Hällevik – norr skolan), samt Skönabäck 1:411 (Nogersund – Talmansvägen).

Utöver detta har en plan för villor/ grupphus på Hörby 3:111 m.fl.(Mjällby centrum), samt två privata planer för villor/ fritidshus längs Sandvikenvägen (Siretorp 5:64 resp Siretorp 3:33) kommit att antas. Med dessa och kv Lyran som vann laga kraft under året har ett möjligt tillskott om ca 250 bostäder realiserats.

I relation till detta finner även en skol- och förskoleutbyggnad stöd i nämnda planer. Dels i de antagna planerna för Sölvesborg 4:4/ Polstjärnan (Markgartans förskola) samt i Siretorp 5:64 (Sandviken), men också i de långt komna planerna för Vitahall och Hällevik norr om skolan.

Ett arbete med aktualisering av kommunens översiktsplan är nu färdigt och väntar på antagande. Under slutet av året blev även den regionala Havsplanen antagen.

Ekonomi
Avdelningen redovisar ett överskott på 6 tkr för budgetåret 2019. Beaktat en fortsatt god byggkonjunktur förklaras det kraftigt minskade överskottet från 2018(328) av betydligt ökade kostnader för planutredningar utom investeringsbudget.

Följande investeringsprojekt pågår och är inte avslutade, resterande medel förs över till budget 2020:

38222 Plan Sölvesborg 4:9 (f d Hydro) 9 tkr
38242 Plan Skönabäck 1:411 (Nogersund – Talmansvägen), 159 tkr
38302 Plan Stiby 28:1 (Vassabacken) 35 tkr
38342 Planändr Ljungaviken, etapp 3 49 tkr

38052 Plan Sölve 6:7 150 tkr (avskrivs)
38322 Plan Stiby 3:2 (Skolplanen) 95 tkr (avslutas)
34043 Plan Bossabo förskola, 500 tkr (avskrivs)

Förväntad utveckling
Arbetet med effektivare ärendehantering och fortsätter. Upphandling av ett digitalt ärendehanteringssystem kommer att ske under 2020. Mot bakgrund av en kraftigt ökad ärendemängd och ökad tillsynsskuld på senare år kommer detta möjliggöra ett bättre utnyttjande av befintliga personalresurser och en ökad service inom e-tjänster. Behov av ett digitalt arkiv kvarstår. På plansidan kommer ett långsiktigt arbete med uppdatering och digitalisering av äldre planer behöva initieras. Av samtliga 314 planer är endast ca 70 stycken digitaliserade med möjligt stöd för GIS och framtida e-tjänster.

Kommunens stora natur- och kulturvärden, samt befarat stigande havsnivåer försvårar alltmer möjligheterna till planläggning av nya områden på attraktiva lägen. För att möta efterfrågan i främst centralorten på villor/ grupphus bör en utredning av förtätningsmöjligheter ske. Detta för att kunna stödja ett hållbart samhällsbyggande även efter att Ljungaviken och det kommande Vitahall är fullt utbyggda. Till detta kommer en brist på företagsmark i centralorten, vilket redan nu aktualiserar behov av tematiska tillägg till översiktsplanen och nya planuppdrag på detta område.

Generellt god planberedskap finns emellertid i flera byar, som i Mjällby, Norje och snart även i Hällevik- Nogersund. Planberedskapen för flerbostadshus är också god i och med att Ljungaviken etapp 2B samt Innerhamns-projektet kvarstår att bygga ut.

FASTIGHETSAVDELNING

Verksamhetsbeskrivning

Fastighetsavdelningen förvaltar kommunens offentliga fastigheter och anläggningar. I förvaltningen ingår administration, vaktmästeri, reparationer, drift och underhåll samt ny-, om- och tillbyggnader.

Ökade kostnadshöjningar för drift och löpande underhåll gällande Renhållning, EL & VA har inte kompenserats för budget 2019 (oförändrad nivå) samt att skötsel av stränder har ökat (2019) mot föregående år (2018)

Årets viktigaste händelser

- Färdigställande och inflyttning av Etapp 1 vid Nya Falkviksskolan sommaren 2019.
- Ny organisation med ny Fastighetschef och nyanställd Fastighetsingenjör.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Verksamhet

Under 2019 har bl a följande större investeringar genomförts eller påbörjats:
- Om- & Tillbyggnad av Falkviksskolan (Etapp 1 inflyttad) och (Etapp 2 pågår)
- Flytt av Markgatans Paviljong till Mjällby Sär Skola
- Diskmaskin Bokelundsskolan
- Ombyggnad av Kv Duvan hemtjänsten
- Förstärkning av Rakel vid Sölvesborgs brandstation
- Ombyggnad av lärosalar mm vid TLC
- Paviljong nr 3 vid Skogens förskola
- FFU & Projektering av Fsk, Fritis & Bibliotek i Norje
- Nya hissar vid Mjällby skola & Havaliden
- Isverket i Nogersund har inköpts
- Nya sammanträdesrum i Stadshuset
- Ny värmepump vid Havalidens skola
- Mark & asfaltsarbeten Sölvesborgs brandstation
- Projekteringar har genomförts för: Ny Särskola vid Mjällby skola, Renovering Aula i Bokelund (Ljud, Ljus & mm), Strandvallen Wi-fi, Belysning & Kameraövervakning, Värme-ventilation Tingshuset
- Duschbås i skolor har påbörjats

Ekonomi

Fastighetsavdelningens bokslut redovisar ett överskott på 1 134 tkr, fördelade enligt nedan:

- Vaktmästeri - 56 tkr.
- Administration - 6 tkr.
- Kapitalkostnader 1 203 tkr.
- Drift - 835 tkr.
- Uppvärmning 577 tkr.
- Löpande underhåll - 349 tkr.
- Periodiskt underhåll 723 tkr.
- Reparatörer - 6 tkr.
- Lokalvård - 40 tkr.
- Externhyror kostnad 6 tkr.
- Internhyror kostnad 89 tkr.
- Externhyra intäkter -233 tkr.
- Kapitalkostnader komponent 60 tkr

Överskottet kan delvis hänföras till det periodiska underhållet som förts över till 2 st investerings projekt (nya hissar i Mjällby & Havaliden om ca 1 100 tkr.)

Följande investeringsprojekt har fastighetsavdelningen avslutat under 2019:

Proj nr Projekt
32700 Förstärkning Rakel Brandstationen, -6 tkr
33413 Tillgänglighet toalett Svarta Led, -14 tkr
33040 Utemiljö Paviljong Skogen, +62 tkr
34044 Etablering Paviljong Kanehall 3, -32 tkr
34053 Utemiljö Timotej, +44 tkr
34432 Etabl. paviljong nr 4 Mjällbyskola, -37 tkr
34455 Värmepump Haveliden +136 tkr
39249 Trädgårdstraktor Bokelund -3 tkr
39251 Inköp av Isverk Nogersund 0 tkr
39255 Sammanträdesrum Stadshuset -24 tkr
39263 Bil Vaktm. Högtofta-Norje skolor +26 tkr

Följande investeringsprojekt pågår och är inte avslutade, resterande medel förs över till budget 2020:
32422 Cykelställ Stadshuset, 200 tkr
33133 Projektering Slottslängorna 50 tkr
33134 Tingshuset ventilation 600 tkr
33136 Tingshuset värmesystem 400 tkr
33412 Utveckling Svarta Led del 1, 282 tkr
33415 Belysning strandvallen 100 tkr
33416 Wifi Strandvallen 900 tkr
33418 Utveckling Svarta Led del 2, 500 tkr
33452 Tillgänglighet friluftsliv 250 tkr
33454 Badplatser enligt plan 300 tkr
34045 Om/tillbyggnad Säggalycke Norje 13000 tkr
33400 Diskmaskin Möllebacken 188 tkr
34407 Ljudkabin Bokelundsskolan 100 tkr
34409 Ljudkabin Mjällbyskola 100 tkr
34411 Renovering Aula Bokelund 1 500 tkr
34412 Fönster renovering Möllebacken 500 tkr
34414 Duschavskiljare skolor 1500 tkr
34417 Diskmaskin Mjällby skola 396 tkr
34418 Om-tillbyggnad Falkviksskolan 38750 tkr
34420 Norje idrottshall hiss 600 tkr
34427 Hiss Havaliden 900 tkr
34428 Hiss Mjällby skola 200 tkr
34429 Nybyggn. Särskola Mjällby proj. 500 tkr
34461 Utemiljö Mjällby skola mellanstadie 200 tkr
34511 Ombyggnad TLC lärosalar 500 tkr
34512 Diskmaskin Furulund 288 tkr
35156 Ombygn. Hemtjänst lokaler Duvan 4000 tkr
39239 Fotografen väggar/tak Spolplatta 1000 tkr
39242 Diskmaskin Hörviksskola periodiskt 250 tkr

Personalredovisning
Antalet anställda uppgår vid årets slut till 13 Vaktmästare, 2 Reparatörer,
(5 Vaktmästarebiträden), 2 Fastighetsingenjörer, 0,5 Bostadsanpassare & 1 Fastighetschef. Sjukfrånvaron under 2019 var 1,7 % för fastighetsavdelningen, vilket är något högre än 2018 då sjukfrånvaron låg på 1,6 %.

Antalet anställda uppgår vid årets slut till 21,0. Sjukfrånvaron var 1,7 % för avdelningen, vilket är något högre än 2018 då sjukfrånvaron låg på 1,6 %.

Förväntad utveckling
Anslagna medel till periodiskt underhållet har under flera år legat under vad som erfordras enligt underhållsplan. Personal minskning av 2 vaktmästartjänster genomförs under 2020 enligt beslut av KS inför budget 2020.

Bostadsanpassning
Heltidstjänsten delas med 50 % med omsorgsverksamheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ekonomi tkr	**Bokslut 2018**	**Bokslut 2019**	**Budget-avvikelse**
Verksamheten intäkter	+126 652	+134 531	134 717
Verksamheten kostnader	-186 371	-172 130	-172 848
- *varav personalkostnader*	*-27 239*	*-28 305*	*-28 806*
Verksamhetens nettokostnader	-59 720	-37 600	+2 310
Budgetram	-59 847	-39 916	-39 916
Driftbudgetavvikelser	+128	+2 316	+2 310
Nettoinvesteringar	-57 536	-61 374	
Personalbild			
Antal inrättade tjänster	47,0	48,0	
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	**3,5 %**	**2,1 %**	
Dag 1-14	1,8 %	1,8 %	
Dag 15-90	0,7 %	0,3 %	
Dag 91-	1,0 %	0,0 %	
Antal anställda personer			
Tillsvidareanställda*	47 pers	48 pers	
Visstidsanställda**	1 pers	1 pers	
Medelsysselsättningsgrad			
Kvinnor	100,0%	100,0 %	
Män	100,0%	100,0 %	

* Mätpunkt 30 november
** Mätpunkt 30 november, avser vikariat och allmän visstidsanställning

Byggnadsnämnden

Ordförande: Harald Olsson (SD)
V. ordförande: Lennart Nilsson (M), Tobias Björklund (S)
Förvaltningsledning: Anders Wanstadius samhällsbyggnadschef, Fredrik Wikberg stadsarkitekt

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Nämndgemensamt	-607	-524	+135
Nämndens nettoram	-607	-524	+135

● **Uppfyllda mål**
● **Delvis uppfyllda mål**
● **Ej uppfyllda mål**

Strategiska område	Nämndmål		Kommentarer
Livsmiljö • Boende • Natur- och kulturmiljöer • Hållbar utveckling	Medborgarna ska uppleva att kommunen är en bra plats att bo och leva i	●	***Närhet till grönområde*** *Mätmetod: Avstämning mot planarbeten för bostäder* *Målvärde: <300 m* ***Närhet till förskola/grundskola/ skolbuss*** *Mätmetod: Avstämning mot planarbeten för bostäder - i dialog med BUN* *Målvärde <1 km* ***Närhet till allmänna kommunikationer/ säkra gc-vägar*** *Mätmetod: Avstämning mot planarbeten för bostäder* *Målvärde: <400m för 75% av bostäderna*
	Skydda värdefulla kulturmiljöer	●	Kulturmärkning byggnader Målvärde: Frågan väcks i varje ny detaljplan. Kulturmiljöplan för Sölvesborg och Lister Målvärde:1 st under mandatperioden
	Skydda höga natur- och rekreationsvärden	●	Bevaka kompensationsprinciper Mätmetod: avstämning mot antagna detaljplaner Målvärde: >75 % under mandatperioden

	Förtätning av innerstaden	●	***Förtätningsutredning. Differentierad parkeringsnorm och stimulans av bilpooler för att främja förtätning*** *Mätmetod: egna uppgifter från utredning* *Målvärde: 3 byggbara tomter centralt i staden under mandatperioden.*
	Byggklara tomter ska finnas i alla kommundelar	●	***God planberedskap*** *Mätmetod – avstämning mot tomtkö* *Målvärde – 25st fördelade över kommunen*
	Planera för attraktiva bycentrum och hamnmiljöer på Lister	●	***Nya detaljplaner som tillåter bostäder, service och småföretagande på attraktiva lägen.*** *Mätmetod – påbörjade centrum- och hamnrelaterade detaljplaner* *Målvärde – 1 st under mandatperioden.*
Arbete och näringsliv • Nätverk • Utbildning • Företagande	Planlagd tomtmark för kommersiella ändamål ska finnas	●	***Kvadratmeter planlagd tomtmark för kommersiella ändamål*** *Mätmetod – årlig avstämning per 31 dec mot färdiga planer - i dialog med näringslivskontoret* *Målvärde – 20 000 m^2*
Service och värdskap • Bemötande • Tillgänglighet • Kvalitet	Digital tillgänglighet som effektiviserar för kommunen och dess invånare	●	***Digitala tjänster; ex. öppet bygglovsarkiv*** *Mätmetod – Avstämning mot faktiska tjänster* *Målvärde – 2 nya tjänster per mandatperiod*

Verksamhetsbeskrivning
Byggnadsnämndens uppdrag är enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900) att ansvara för kommunens uppgifter inom plan- och byggväsendet och att ha närmaste inseendet över byggnadsverksamheten i kommunen. Fr.o.m. 1 januari 2005 är byggnadsnämnden även trafiknämnd.

Stadsarkitektavdelningen är byggnadsnämndens verkställande förvaltning för fysisk planering, bygglovshantering, tillsyn och kontroll m.m..

Nämnden ansvarar också för uppgifter enligt annan lagstiftning, som ska fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggväsendet; ex samråda i frågor om fastighetsbildning, samt påkalla eller godkänna förrättning enligt fastighetsbildnings-, anläggnings- och ledningsrättslagen.

Under året har nämnden utfört internkontroll vid två tillfällen av utbetalda arvoden.

Se även verksamhetsbeskrivningen för stadsarkitektavdelningen.

Årets viktigast händelser

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi
Ekonomi
För år 2019 redovisar byggnadsnämnden ett överskott på 135 tkr. Överskottet beror på att förlorad arbetsförtjänst inte använts i lika stor utsträckning som tidigare. Kommunstyrelsens beslut om inköp av Ipads 2018 har också minskat porto- och kopieringskostnaderna under 2019 och bidragit till överskottet.

Nyckeltal, verksamhetsmått
Siffror inom parentes avser motsvarande förhållanden år 2018. Byggnadsnämnden har under år 2019 haft 10 sammanträden och presidiet har haft 20 beredningsmöten.

Byggnadsnämnden har under året behandlat 497 (546) ärenden varav

- 40 (31) beslut i planärenden
- 39 (25) bygglovsbeslut i nämnden
- 191 (222) bygglovsbeslut på delegation
- 340 (381) startbesked
- 4 (6) beslut om förhandsbesked
- 47 (43) beslut om trafikärenden och parkeringstillstånd
- 22 (28) övriga beslut t ex förelägganden m.m.

Under året har nämnden även behandlat ärenden, vad gäller, slutbesked, godkännande av kontrollansvarige, yttranden, anmälningsärenden och andra skrivelser.

Nämnden verkar för att förenkla rutiner och sänka avgifter för hantering av bygglov för enklare ändrings- och kompletteringsåtgärder. Här används timtaxa. Taxorna i övrigt följer SKLs rekommendationer och förhåller sig väl i en jämförelse med omkringliggande kommuner.

Förväntad utveckling
Byggnadsnämnden fortsätter arbetet med att förbättra service och kundfokus.

Byggnadsnämnden har under året gjort en beredning för upphandling av bygglovshanterings-system. Målet är en rationalisering av verksamheten i avsikt att kunna dels öka servicegraden mot medborgarna, korta handläggningstider, erbjuda e-tjänster samt öka tillsynsverksamheten. Även på plansidan ska en kontinuerlig uppföljning av kvalitet, tid och kostnader ske. Målet är även här en ökad digitalisering, där digitalisering av äldre detaljplaner och tillgängliggörande via GIS ska möjliggöra framtida e-tjänster mot allmänheten.

Byggnadsnämnden har aktivt att verka för att nämndsmål uppfylls inom de för kommunen strategiska områdena ovan. Särskilt önskar nämnden främja god planberedskap inom ramen för en hållbar samhällsutveckling – så att Sölvesborg kan fortsätta att attrahera såväl nya boende som företag.

Översyn av delegationsordningen, nämndsmål med indikatorer, internkontrollplan, dokumenthanteringsplan samt beskrivning av allmänna handlingar sker löpande.

För ytterligare information om byggnadsnämndens verksamhet se verksamhetsbeskrivning för stadsarkitektavdelningen.

Fritids och kulturnämnden

Under Fritids och kulturnämnden ingår förutom fritid och kultur även bibliotek och musikskola, fritidsgårdsverksamhet och stadsfestivalen Killebom.

Ordförande: Rolf Berg (SD)
V. ordförande: Nina C Sturesson (M), Christopher Ekenberg (S)
Förvaltningsledning: Fredrik Olsson

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Fritid	-19 661	-22 829	-358
Kultur	-14 100	-14 564	+267
Föreningsbidrag	-3 945	-3 948	+132
Nämndgemensamt	-3 442	-3 068	+193
Nämndens nettoram	-41 148	-44 409	+234

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDENS MÅL 2019

- **Uppfyllda mål**
- **Delvis uppfyllda mål**
- **Ej uppfyllda mål**

Strategiskt område	Nämndmål		Indikator/Kommentarer
Livsmiljö	Sölvesborgs kommuns Friluftsplan ska ha fått genomslag internt i den kommunala organisationen och externt bland föreningar och allmänhet.	●	**Organisation för det interna arbetet ska finnas** *Mätmetod: Analys* *Målvärde: ja/nej* **Flerårsplan för friluftslivet är antagen av KF** *Mätmetod: Beslut* *Målvärde: ja/nej* **Antal artiklar/inslag i press och radio under 2019** *Mätmetod: Antal* *Målvärde:3stycken* **Antal föreningar som engagerats i samverkan för friluftslivets utveckling** *Mätmetod: Antal* *Målvärde: 3* **Antal insatser i planen som påbörjats/genomförts** *Mätmetod: Antal* *Målvärde:1styck*

Livsmiljö	Fritid och kultur ska ha tagit fram kunskapsunderlag och metod för att säkerställa att arrangemang och fritidsaktiviteter erbjuds barn och unga i hela kommunen.	●	**Strategi för att nå barn och unga i hela kommunen ska finnas** *Mätmetod: Analys* *Målvärde: ja/nej* **Översikt av geografisk spridning på arrangemang/mötesplatser för fritidsaktiviteter ska finnas** *Mätmetod: Egen* *Målvärde: ja/nej* **Antal barnaktiviteter på filialbiblioteken.** *Mätmetod: Egna uppgifter* *Målvärde: Minst 5* **Antal undervisningstimmar i musikskolans regi utanför Tingshuset.** *Mätmetod: Egna uppgifter* *Målvärde: 50%*
Service och värdskap	Fritid och kultur ska förbättra anläggningarnas tillgänglighet (social, fysisk och digital tillgänglighet).	●	**Antal föreningsdialoger kring anläggningarnas tillgänglighet** *Mätmetod: Egna uppgifter* *Målvärde: Minst 3* **Antal föreningsdialoger kring anläggningarna i syfte att utveckla integrationsarbetet** *Mätmetod: Egna uppgifter* *Målvärde: 3* **I minst två av anläggningarna har det genomförts förbättringar av den fysiska tillgängligheten** *Mätmetod: Egna uppgifter* *Målvärde: Minst 2* **Andel medborgare som ger positiv återkoppling på fritidsanläggningar** *Mätmetod: Medborgarundersökningen* *Målvärde: Minst 62 %* *Ej genomförd 2019*

FRITID

Verksamhetsbeskrivning

Under rubriken **FRITID** ingår verksamheter som av tradition inryms under området kommunal fritidsverksamhet. I första hand idrotts- och friluftsanläggningar, men även verksamheter såsom simskola, fritidsgårdar och stadsfestivalen Killebom.

Följande verksamheter ingår:

Simskolan bedrivs vid Hälleviksbadet för ca 200 barn under tre veckor direkt efter skolavslutningen i juni månad.

Samlingslokal består av Sternska Villan. I denna lokal finns Sölvesborgs PRO och B-H föreningen Liljan inhyrda. Replokaler i Nakterhuset.

Idrottsplatser, som ägs av Sölvesborgs kommun är Strandvallen, Svarta Led och Ringaslätt. Skötseln av dessa sker i föreningsregi av Mjällby AIF, Sölvesborgs GoIF och FK Sölvesborg United.

Ishall, i kommunal drift, öppet från slutet av augusti till ca mitten av mars varje år.

Idrottshallar/salar, här ingår följande hallar/salar Sölvesborg, Mjällby, Falkvik, Hjortakroken Furulund, Hörvik, Norje, Hällevik och Möllebackskolan.

Hälleviksbadet, badet sköts i samarbete mellan kommunen och en privat förhyrare. Förhyraren sköter bl a entré, städning av anläggningen, badvärdssysslor osv. Till restaurangen hör också en restaurangdel.

Badplatser/friluftsanläggningar, kommunen svarar för skötseln av följande badplatser. Tredenborg, Sandviken, V Torsö, Hällevik, Hörvik och Norje havsbad.

Motionsspåret vid Svarta Led, vandringsled (Skåne/Blekingeleden) och sportfisket vid Grundsjön ingår också i denna verksamhet. När det gäller Sandvikens och Hörviks badplatser, så finns ett visst föreningsengagemang. I Sandviken svarar Sandvikens Östra stugägareförening för utläggning av badbryggan och i Hörvik svarar hembygdsföreningen för den dagliga tillsynen av badplatsen inklusive toalettbyggnaden.
Det finns även hundbadplatser vid Tredenborgs badplats och i Hällevik.
Småbåtshamnar, Hälleviks hamn ägs av Sölvesborgs kommun, men i enlighet med ett särskilt skötselavtal svarar Hälleviks hamnförening för driften av hamnen. Sölvesborgs innerhamn, småbåtshamnen sköts av Sölvesborgsvikens Båtklubb enligt avtal.
Fritidsgårdsverksamhet. Här ingår fritidsgårdsverksamhet vid Skofabriken i Sölvesborg samt Fritan i Mjällby som drivs av kommunen.
Havsgården i Norje drivs av Ysane-Norje Hembygdsförening. Verksamheten drivs i enlighet med upprättade avtal med Ysane-Norje hembygdsförening.
Campingplats. Kommunen äger Tredenborgs Campingplats, Campingen är dock uthyrd till en privat förhyrare till och med 2020-12-31.
Stadsfestival – Killebom
Årligen återkommande stadsfestival som genomförs under juli månad.

Årets viktigaste händelser

- Mjällby AIF har avancerat till Allsvenskan.
- Startat visionsarbete runt Svarta Led och Strandvallen.
- Ny organisation runt Killebom.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering)
Idrottsplatser. Avtal finns för skötsel och drift av Svarta Led, Strandvallen och Ringaslätt med Sölvesborgs GoIF, Mjällby AIF och Sölvesborgs United. Avtalen är ettåriga och varar till och med 2020-12-31. Avtalen är konstruerade med en bidragsdel och en driftsdel.
Hälleviksbadet. Hyres- och tjänsteköpsavtal finns med Hälleviksbadet AB för badanläggningen och restaurangen på Hälleviksbadet. Förhyraren ombesörjer entréinsläpp, tillsyn vid badet och städning. Restaurangen underlättar för verksamheten att hålla badet öppet under lågsäsong. Hyresavtalet gäller till oktober 2021.
Badplatser/friluftsanläggningar. Kommunens arbete med att hålla hög standard vid badplatserna har fortsatt även under 2019. Inför och under säsongen arbetar vi med att få bort den tång som blåst in på stränderna. Under sommaren är våra stränder välbesökta. Samtliga badplatser har fått godkända betyg av Vatten- och havsmyndigheten 2019.
Ett nytt avtal skrevs 2018 avseende skötsel av Hörviks badplats med Hörvik-Krokås Hembygdsförening.
Idrottshallar
Under 2019 har vi gjort en del inköp av material som vi har sett ett behov av. Materialet kommer att kunna användas i många år framåt.
Skåneleden, Sölvesborg är med på den sk Skåneleden (vandringsleder). Vi har en etapp i vår kommun som utgör start/mål för den första etappen, kust till kust. Skåneleden sammanstrålar med den sk **Blekingeleden** som fortsätter österut. Ett nytt initiativ för att rusta upp denna har tagits av Region Blekinge och vi har inlett samverkan med övriga berörda kommuner här.
Killebom
Sommarens Killebom blev en klassiker i ny tappning då festivalkommittén fokuserade på att skapa en festival med tydligt familjeinriktat program och med mycket lokal anknytning. Torget ”inreddes” för att skapa en mer intim miljö och dit förlades flera, men mindre, programpunkter under hela dagen och hela kvällen. Vi satsade på ett barn och ett ungdomskvarter. Nytt för i år var satsningen på kulturkvarteret och det blev lyckat. Kvar fanns traditionella Killebomprogram som loppis, kaffeservering på museigården, musikprogram i Nicolai kyrkan, medeltida marknad och tornerspel m.m. Vi har också arbetat tillsammans med omsorgen för att skapa festivalstämning på våra boenden och mötesplatser, bl.a genom att livestreama en del av våra artister. Sparbanken bidrog med generös sponsring. Vi har under 2019 skapat en helt ny organisation för arbetet med vår stadsfestival och organisationen har fungerat utmärkt och är hållbar över tid då vi är många inblandade i arbetet. 2019 gjorde vi ett underskott på festivalen, då vi utvecklat och breddat vårt arbete, samt att en del släpande kostnader från 2018 års festival belastar resultatet.
Barnfestival, Tillsammans med flera aktörer har fritidskontoret samordnat Barnfestivalen. Ca 30 föreningar och organisationer ställde upp ideellt och lät barnen ”prova på”.
En festival som uppmärksammar barnens rätt till kultur, idrott och skapande oavsett sociala, ekonomiska, etniska, intellektuella och fysiska förutsättningar. Alla barn/unga ska vara delaktiga genom att skapa/deltaga i de aktiviteter som erbjuds utan några kostnader.
2019 genom förde vi den 4:e festivalen som under 2 dagar hade ca:

-4000 besökare
-107 programpunkter
-280 aktiva föreningsledare

Sommarlovspengar. De riktade statsstöden som vi har fått för att genomföra gratis sommarlovsaktiviteter har gjort att vi har kunnat erbjuda många aktiviteter under sommarlovet. Under 2020 är vår förhoppning att vi erhåller nya statsstöd för sommarlovsaktiviteter.
Lovaktiviteter. Under 2019 fanns det inga statsstöd för lovaktiviteter, men vi har fortsatt att stödja de föreningar som erbjuder aktiviteter under loven.

Mjällby AIF:s avancemang till Allsvenskan firades på stortorget den 8 november och belastar årets resultat.

Underskottet för verksamhet fritid kopplas till inköp av material till våra anläggningar, Killebom och ökade kostnader för fritidsgårdsverksamhet.

Verksamhet Fritid uppvisar ett resultat om -255 tkr.

Förväntad utveckling
Mötesplatser har blivit ett ledord för fritid och kultur. Att skapa och förnya mötesplatser ingår som ett mål för fritids och kulturnämnden och genomsyrar i mångt och mycket arbetet inom nämnden. Mötesplatser som kan förena människor, gamla såväl som unga. De senaste åren har bl a Skofabriken och Skejtan tillkommit som är bra exempel på just mötesplatser. I framtiden kommer även vår natur och vårt friluftsliv att bli än mer viktigt som ett komplement till befintliga anläggningar.

En ny friluftsplan blev klar under första delen av 2018. Därmed har vi ett gediget dokument att arbeta utifrån för att utveckla friluftslivet på ett strategiskt och ändamålsenligt sätt. Utemiljön finns redan och ökad fysisk aktivitet utomhus ligger i tiden. Platser för spontanverksamhet kommer också att vara viktiga. Därför är det viktigt att behålla vissa gräsytor, skapa ute gym, motionsspår, leder osv.

Ett annat område som är viktigt är våra anläggningar, idrottsplatser, ishall, idrottshallar osv. Här kan vi specifikt peka på Svarta Leds idrottsområde, där en plan ska tas fram för områdets framtida utveckling, en dialog är igångsatt med föreningar verksamma på området.

FRITIDSGÅRDSVERKSAMHET
Verksamhetsbeskrivning
Fritidsgårdarna är en öppen och expressiv verksamhet som 2019 hade målgruppen åk. 4 tills man gått ut gymnasiet (11-19 år). Verksamheten fokuserar mycket på ungdomsdemokrati och försöker så långt det går att utgå från besökarnas egna önskemål hur verksamheten ska bedrivas. En kväll i veckan erbjuds fasta och kostnadsfria aktiviteter i form av studiecirklar där ungdomarna kan delta i olika gruppverksamheter som exempelvis ljud- och ljusteknik, musikproduktion, pyssel, äventyr, träning, läxhjälp, film-fotoredigering, bak och matlagning. De kvällarna så deltar man i de grupper som erbjuds och fritidsgården är stängd i övrigt.

Verksamheten bedrivs i två kommunala fritidsgårdar:

- Skofabriken i centrala Sölvesborg
- Fritan i Mjällby

På seneftermiddagen är det mest besökare i de yngre åldrarna och på kvällarna flest från åk.7-9. Besökare från det första året på gymnasiet har ökat markant under året vilket är väldigt positivt och vi ser att många som hängt på gårdarna ett tag nu i större utsträckning stannar kvar längre.

Strategier för utveckling av ungdomsverksamheten finns i det ungdomspolitiska handlingsprogrammet. Detta är övergripande och utgår från att alla ungdomar ska ges de bästa förutsättningar för att ha goda levnadsvillkor och makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi
2019 var ett bra år för verksamheten mycket tack vare de riktade statsbidrag som vi hade stor nytta av. Fritidsgårdsverksamheten fick pengar för att anordna kostnadsfria sommarlovsaktiviteter. Dessa externa medel gjorde att vi i stort sett inte hade några interna kostnader för de aktiviteter som låg utanför de ordinarie öppettiderna förutom personalkostnader. Detta tillskott gjorde att vi kunde höja kvalitén ytterligare under de ordinarie öppettiderna men framförallt att vi kunde nå en helt ny målgrupp under sommarlovet. Barn/ungdomar som sedan blev besökare på fritidsgårdarna – väldigt positivt.

Driftsmässigt ser det fortsatt bra ut för fritidsgårdsverksamheten och den delen av budgeten är bra balanserad. Däremot så är personalbudgeten alltjämt hårt ansträngd med utebliven ökning och verksamheten får trolla med knäna för att kunna erbjuda de öppettider och den verksamhet som vi har – något som i förlängningen är ohållbart.

Under 2019 hade vi ökade personalkostnader även ur ett annat perspektiv då vi förutom den rena fritidsgårdsverksamheten också var med och fortsatt stöttade fältverksamheten. Ett behov av ökad vuxennärvaro i Sölvesborg utifrån ett relationellt och förebyggande perspektiv identifierades och stöttades av berörda chefer (inkl.

kommunchefen). Antalet fältkvällar kunde i och med detta fördubblas och med löfte från högsta tjänstemannaledning om täckning för de ökade personalkostnaderna genomfördes detta med mycket gott resultat under året. För framtida åtgärder och möjlighet att fortsätta detta positiva arbete måste inrättade tjänster öka för fritidsgårdsverksamheten något som kommer att lyftas i ramarbetet för 2021.

Verksamhet Fritidsgårdsverksamhet uppvisar ett resultat på - 103 tkr.

Förväntad utveckling
Personalförsörjning
Svårigheter att kunna arbeta fulltid inom fritidsgårdsverksamheten gör att majoriteten av personalen ”fyller ut” sina tjänster på annat håll. För en kvalitativ utveckling av verksamheten behövs ett utökat tjänsteunderlag. Både ur ett schemaperspektiv och ur ett arbetsmiljöperspektiv. Att fortsätta utveckla samarbetet med fältverksamheten och andra verksamheter som jobbar under samma paraply vore önskvärt. Det finns massor man skulle kunna göra framöver med ganska små insatser i personalbudgeten. Denna diskussion är förhoppningen att kunna intensifiera under året.

After school
Med utökat tjänsteunderlag skulle vi kunna utveckla after school i samarbete med skolorna – något vi diskuterat länge och som varit mycket framgångsrikt i andra kommuner.

Fritidsgården Fritan i Mjällby inryms i en fastighet som är i stort behov av renovering och har varit länge. Under de kommande åren planeras för en nybyggnation på Mjällby skola där främst särskolan ska få nya lokaler. I samband med detta planeras också för nya gemensamhetsutrymmen för hela skolan. Med stor sannolikhet rivs den byggnad där Fritan finns idag och fritidsgårdarna finns med i planering och projektering för nybyggnationen. Att få vara med att skapa en helt ny fritidsgård i Mjällby som på dagtid ska fungera som uppehållsrum på skolan ser vi som mycket positivt och helt nödvändigt. En mycket bra möjlighet att utveckla verksamheten och skapa en ny och modern mötesplats för ungdomar i Sölvesborg.

KULTUR

Verksamhetsbeskrivning
Inom område **KULTUR,** finns följande verksamheter, allmän kulturverksamhet, kulturlokaler, Bibliotek/Lärcentrum och Musikskola.

Den **allmänna kulturverksamheten** omfattar barn-ungdom- och vuxenkultur samt traditionella arrangemang såsom valborgs- och nationaldagsfirande och Julmarknaden i Slottslängorna. Genom ekonomiskt bidrag i form av programöverenskommelser och projektbidrag, samt genom praktisk handledning, stödjer kultur- och biblioteksavdelningen kulturprojekt och kulturföreningar under hela året.

I **Kulturlokaler** ingår fastighetskostnader för Sölvesborgs Museum, Konsthallen, Slottslängorna, Tingshuset och Fiskemuseet i Hällevik. Verksamheten i konsthallen och i fiskemuseet genomförs av Sölvesborgs Konstförening respektive Hembygdsföreningen Facklan. Samlingarna i Sölvesborgs Museum ägs och sköts av Sölvesborgs Fornminnesförening. I allmän kulturverksamhet ingår också det årliga kulturpriset, underhåll av offentlig konst samt personal för öppethållande på museum och konsthall under vissa perioder av året.

Årets viktigaste händelser
- Personal förändringar.
- Översyn på framtida organisation påbörjades.
- Kulturkvarter skapas under Killebom.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering)
Kulturavdelningen arbetar med samordning, handledning och marknadsföring av kulturarrangemang. Under året har över 170 kulturarrangemang marknadsförts genom våra programblad. Kulturavdelningen har lämnat bidrag till ett antal större aktiviteter såsom Sölvesborgs Trädgårdsdag och Hälleviks Tradjazzfestival. Kulturföreningarna och lokala konstnärer/formgivare inbjuds att samverka med Kulturavdelningen i Konstexplosion under påsken, Kulturkvarteret under Killebom samt i Kulturkalaset under novemberlovsveckan. Inom dessa projekt producerades ytterligare 85 kulturprogram som gavs särskild marknadsföring utöver arrangemangen i vårt programblad. Under Killebom fick vi även se resultatet av den regionala utbildning som kulturavdelningen deltog i under 2018-2019 inom KKN (kulturella och kreativa näringar). Ett samarbete mellan kulturavdelningen, näringslivskontoret samt lokala konstnärer och kreatörer resulterade i att en kollektion Sölvesborgs souvenirer togs fram. Under 2019 fortsatte också våra ”Kulturkarameller” - ett samarbete med kulturföreningar för att erbjuda barnkultur i hela kommunen. Under året arrangerades 20 program för barn och unga under höst och vårtermin.

Nationaldag och Valborgsfirande genomfördes i samverkan med Körsällskapet, Facklan och Musikkåren. Kommunens medborgarskapsceremoni genomfördes den 17

december. Nya svenskar hälsades välkomna av kommunfullmäktiges ordförande med ”diplom” och mingel på Tingshuset. Arrangemanget uppskattades mycket. Under två sensommarveckor arrangerades Kulturläger. Programmet förlades till Sölvesborgs museum och fick sin finansiering via statliga sommarlovspengar. Kulturkontoret fortsatte också skrivarlägret för barn och unga, en verksamhet som genomfördes under jullovet 2018 med hjälp av statliga lovpengar och slutfördes hösten 2019.

Julmarknaden i Slottslängorna genomfördes med gott resultat. Publiken räknades till ca 4500 personer och över 50 utställare fanns med. Tingshusets restaurerade delar har varit öppet för besökare under påsken, sommarmånaderna samt under kulturkalaset. Här erbjöds drop-in-vigslar på alla hjärtans dag och tingssalen har använts för ett flertal evenemang och vigslar. Årets kulturpris tilldelades båtologen Anders Nilsson. Priset delades ut i Tingshuset under Kulturkalaset.

Överskottet för kultur kopplas till ett oväntat överskott på julmarknaden och ett utredningsuppdrag för utveckling av kulturlokaler som inte blev av. Organisationen har också förändrats och en del aktiviteter har därför inte genomförts.

Verksamhet allmän kultur, kulturlokaler och konstnärlig utsmyckning uppvisar ett resultat om + 238 tkr.

Förväntad utveckling
Kultur- och biblioteksavdelningen bidrar med många starka arrangemang som ger styrka åt Sölvesborg både som boendekommun och som turist- och sommarort. Arrangemangen bildar lokala mötesplatser och betyder mycket för livskvalité och social sammanhållning bland kommuninvånarna. Fortsatt stöd genom programöverenskommelser och projektbidrag, marknadsföringshjälp och rådgivning, är därför viktigt. I en tid där vi blir allt mer digitaliserade i våra levnadsmönster ser vi ett växande behov av fysiska mötesplatser där människor kan träffas för att ta del av kultur och dela sina upplevelser. Idag saknar vi en naturlig samlingspunkt där kultur kan skapas och upplevas i en kreativ och spännande miljö. En utveckling av ett kulturhus skulle möjliggöra detta, samtidigt som ett sådant kulturcentrum bidrar till att hålla Sölvesborg levande.

Genom samverkan med Skofabriken och annan fritidsverksamhet finns flera möjligheter till utveckling för ungas delaktighet i kulturlivet. Med ny lagstiftning kring barnkonventionen och alla barns rätt till kultur påverkas förväntningarna på vår verksamhet.

Viktiga delar av Listers härads tingshus har återfått färgsättning efter ursprungsutförande. Det är dags att lägga fokus på att förmedla husets unika kulturhistoriska värden till en större allmänhet, särskilt under sommarmånaderna när vi behöver besöksmål för turism. Efter en varsam restaurering kan vi använda oss av tingshuset i en platsmarknadsföring av Sölvesborg i nationella sammanhang. För att se till att sölvesborgarna själva använder huset, kan det användas för borgerliga ceremonier (vigslar, namngivningar eller begravningar) och mindre kulturevenemang.

Tankar kring en utveckling av Sölvesborgs museum finns också. Här behövs resurser och ekonomi till att se över både fastighet och utställningar. Museet kan bli en ny samlingspunkt för Sölvesborgare där även tillfälliga vandringsutställningar med tillhörande workshops kan bli möjliga. Sölvesborgs museum kan med en förändring också bli en attraktion för turistnäringen.

BIBLIOTEK/LÄRCENTRUM
Verksamhetsbeskrivning
Verksamheten omfattar bibliotek och lärcentrum och regleras av Bibliotekslagen, SFS 2013:801 samt kommunal biblioteksplan 2019-2022. Filialer finns i Mjällby, Hällevik och i Norje finns en utlåningsstation. I dessa enheter är skolbiblioteken på orten integrerade. Lärcentrum fungerar som ett distansutbildningscentrum med studieplatser och handledning, för olika utbildningsnivåer (Komvux, folkhögskolor, högskolor).

Årets viktigast händelser
- Meröppet i Mjällby invigdes**.**

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering).
Biblioteken hade 77.500 besök, varav 68.130 i Sölvesborg, en ökning med ca 4.000 trots att Rundgatan var avstängd stora delar av året p g a byggnadsarbeten. Ca 101.600 lån gjordes i kommunen (en minskning med ca 1.000 lån). Under året invigdes Mer-öppet i Mjällby, en funktion som ger registrerade användare över 18 år tillgång lokalen och till självbetjäning utanför ordinarie öppettider. Omläggningen har bekostats av bidrag från Kulturrådet.
På barnsidan sker ett systematiskt läsfrämjande arbete. Språkstegen, ett samarbete med Barnhälsovården arbetar för att uppmärksamma betydelsen av god språkinlärning och når barn och deras föräldrar (0-3 år). Förskola och skola får service med temapaket, bokkassar och medverkan vid studiebesök och föräldramöten. Samfinansierat med BUN genomfördes 157 läsfrämjande bokprat på kommunens skolor i åk 1-5 samt ett författarbesök för 230 elever, finansierat av regionbiblioteket. Biblioteket samordnade

volontärer för högläsning/samtal på kommunens äldreboenden i samverkan med Vuxenskolan samt förmedlade talböcker/ hemsändning av böcker till funktionshindrade och äldre. Olika arrangemang har erbjudits: 15 föredrag, 61 barnaktiviteter, digital handledning i olika former, handledning i släktforskning (i samarbete med Sölvesborgs släktforskarförening) vidare har studievägledare och energirådgivare haft öppen rådgivning.

Samfinansierat med BUN har bibliotekarierna genomfört totalt 130 besök på kommunens skolor i åk 1-5 i Sölvesborg. Detta som en viktig insats för att arbeta läsfrämjande. Under 2018 gick vi från att göra bokprat i åk 1-5 till bokprat i åk 1-3 och bokattacker i åk 4-5. Årskurs 6 har blivit prioriterade på så sätt att vi har köpt in gruppuppsättningar bl.a. inriktade mot sociala medier. Biblioteket har också arrangerat 15 barnaktiviteter (teater, minibio, pyssel, musik mm), tagit emot besök av 7 föräldragrupper från Barnhälsovården. I mån av tid vill vi också gärna besöka föräldramöten, för att prata om vikten av barns läsning. Språkstegen för att stimulera barns språkutveckling och författarbesök för både barn och vuxna genomfördes med bidragsmedel

Biblioteket erhöll 550 tkr i bidrag från Kulturrådet för projektet ”mer-öppet”, som påbörjades 2018. I december invigdes Mjällbyfilialen. Mer-öppet ger registrerade användare över 18 år tillgång till lokalen på tider då den är obemannad. Härigenom kan föreningar och allmänhet nyttja Mjällby bibliotek i snitt 49 timmar mer i veckan. Under 2020 genomförs samma ombyggnad av filialen i Hällevik med medel från Kulturrådet.

Andra projekt med bidragsmedel som påbörjats under året är Gemensam katalog (sammanslagning av Olofströms, Ronneby, Karlshamns och Sölvesborgs kataloger), Bryggan (för att inspirera gymnasieelever att använda folkbibliotekets resurser på ett bättre sätt)
Antal besök på kommunens folkbibliotek: 77.500
varav på filialbibl: 9.380 (stickprovsräkning)
Längsta avstånd till biblioteksenhet har kommuninvånare i Värhult, ca 10 km.
Under året genomfördes 65 barnevenemang varav 27 utanför Sölvesborgs tätort
I Lärcentrumdelen har 165 elever varit inskrivna, varav 93 studerade på högskola/universitet.

Överskott för Bibliotek/lärcentrum kan hänföras till att en bibliotekarietjänst delvis varit obemannad och ersatts med timanställningar.
Under 2019 genomgick bibliotekets personal en HBTQ utbildning.

Verksamhet Bibliotek/lärcentrum uppvisar ett resultat på + 24 tkr

Förväntad utveckling: En ökad efterfrågan på digitala tjänster kan föranleda översyn av medel avsatta för licenstjänster. Utbudet styrs av ett mycket begränsat antal leverantörer varför frågan om samverkan vid inköp bör lyftas till regionala- och statliga enheter. Den digitala utvecklingen ställer också krav på ständig fortbildning för personalen. Vidare krävs medel för uppgradering av mjuk- och hårdvara. Delar av inredningen i framför allt Hälleviks bibliotek och i huvudbibliotekets magasin är ålderstigen.

MUSIKSKOLAN
Verksamhetsbeskrivning
Musikskolans verksamhet består i att erbjuda elever från årskurs 2 och uppåt möjlighet till instrumental- och sångundervisning 1ggr/vecka och utöver det så erbjuds eleven att vara med i någon utav musikskolans olika ensembler/orkestrar och körer. Eleverna ska ges möjlighet att skapa och uppleva musik, öka sin uttrycksförmåga samt kunna fungera i en grupp. Musikskolans uppgift är också att ge eleverna sådana kunskaper att de kan medverka i ortens musikliv, samt i förekommande fall ge en förberedande yrkesutbildning (utökad kurs).

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering)
Under budgetår 2019 har musikskolan erbjudit intresserade elever från årskurs 2 till och med gymnasieskolan möjlighet att lära sig sjunga och spela olika instrument samt att delta i någon av musikskolans ensembler, kör eller orkestrar. Musikskolan har haft ca 280 elever på de olika ämneskurserna.
Under 2019 har vi erbjudit elever i åk 1 på Hjortakroksskolan att får bekanta sig med stråkinstrumenten violin och cello. En gång i veckan är stråklärarna där och spelar tillsammans med eleverna. Som avslutning på terminen var barnen med och spelade på Musikskolans julkonsert i slottslängorna. Denna verksamhet fick mycket beröm av skolinspektionen vid sitt besök på Hjortakroksskolan.
Under 2019 har vi fortsatt projektet ”Mera blås” där vi åker runt till skolorna och besöker åk 2 och visar och spelar blåsinstrument tillsammans med eleverna 2-3 ggr. Därefter besöker vi nästa skola. Efteråt erbjuds eleverna att fortsätta spela ”sitt” instrument.
Musikskolans elever och ensembler har som vanligt varit engagerade i många olika sammanhang. Totalt har musikskolan genomfört ca.35 olika framträdanden/evenemang under 2019. En av årets höjdare var nog konserten under kulturveckan då vi inför en stor och entusiastisk publik hade en konsert med temat Rockklassiker. Då var det härlig stämning i Bokelunsskolans aula. Vidare kan nämnas att vi under våren har haft en Filmtemakonsert. . Musikskolans deltog under 2

dagar på barnfestivalen i Hällevik. Där fick besökarna under fredagen prova våra instrument och på lördagen firade vi Musikskolans dag.
Temadag rytmik/dans på Hjorta- kroksskolan
En härlig spelning är vår Rockkonsert i järnvägsparken som vi genomför tillsammans med Möllebacksskolan i anslutning till starten på Sweden Rock Festival. Publiken är då nyanlända rockare som kommer med tåget. Det brukar kunna bli en rolig spelning för våra musikanter. Vi har under året även spelat på Scalabiografen, gjort lunchkonserter på skolorna, julmusik på bl.a. Slottsgården, stadshuset och Flora Perssons och varit med på olika ideella organisationers arrangemang och på skolornas olika avslutningar. Som vanligt var vi med på Julmarknaden i Slottslängorna. Musikskolans lärare spelade under fredagskvällen och musikskolans olika ensembler spelade under lördagen. Det bjöds på musik av allt från yngre körer/elever till våra äldsta ensembler/orkestrar. När det gäller kön till musikskolan så är den i dagsläget 42st sökande till olika kurser som inte har kunnat erbjudas plats. Under 2019 genomgick Musikskolans personal en HBTQ utbildning.

Verksamhet Musikskolan uppvisar ett resultat på + 5 tkr.

Framtida utveckling
En glädjande nyhet är att vi under vårterminen 2019 kommer att kunna erbjuda ett nytt spännande och aktuellt ämne bland musikintresserade ungdomar, musikproduktion, där man skapar musik digitalt via en dator. Utrustningen kan även användas till att spela in konserter/framträdanden med bra kvalitet. Elever kan spela in sig själva och få höra hur det låter. Vi har byggt upp två arbetsstationer där elever nu kommer att kunna arbeta med detta ämne Vi kommer att fortsätta med vårt stråkprojekt på Hjortakroksskolan och ”Mera Blås” och även att försöka nå ut till nya elevgrupper. Musikskolan kommer att arbeta vidare med vår målsättning att våra elever skall tycka det är roligt, intressant, stimulerande och givande att vara med i vår verksamhet.

FÖRENINGSBIDRAG

Verksamhetsbeskrivning
Under rubriken Föreningsbidrag ingår följande bidragsformer, lokalbidrag till ungdoms-, handikapp-, kultur-, och övriga föreningar. Programöverenskommelser och verksamhetsbidrag till kultur- och handikappföreningar samt projektbidrag till kulturföreningar. Vidare ingår aktivitetsbidrag för ungdomsföreningar, stimulansbidrag till föreningar med anställda med lönebidrag och bidrag till nämndens förfogande. Slutligen kan bidrag utgå till studieförbunden i form av grund och volymbidrag.
Ett särskilt bidrag utgår också till SISU, ”idrottens studieförbund”.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi
De kommunala bidragen är viktiga för våra ideella föreningar. I en allt tuffare ekonomisk tillvaro är det viktigt att kommunen stödjer föreningslivet. Lokalbidraget till föreningar som äger egna eller hyr lokaler, är oerhört viktigt och måste alltid prioriteras och omvärlds bevakas.
Ett annat bidrag som är viktigt för våra ungdomsföreningar är det s.k. aktivitetsstödet. Detta är ett bidrag som utgår till själva barn- och ungdomsverksamheten, ju mer verksamhet desto mer bidrag. Eftersom vi är en expansiv kommun så är vår förhoppning att även utbetalning av aktivitetsstödet ökar, d.v.s. fler barn och unga tar del av föreningslivets aktiviteter.
Programöverenskommelserna för kultur är gjorda för att ge ett långsiktigt stöd till kulturföreningar som erbjuder ett fast kulturutbud åt allmänheten. Tillsammans med projektmedel för kultur utgör de grunden i vårt lokala kulturutbud.

Förväntad utveckling
2020 kommer vi att fortsätta utveckla och anpassa bidrag samt normer för dessa, för att följa trender och anpassa oss till omvärldens förutsättningar. Vi kan idag se en viss minskning av vissa bidrag som vi fördelar, t. ex stimulansbidrag till föreningar med anställda med lönebidrag.
Vi ser en tillväxt på antal föreningar i kommunen och det är positivt. Blir det fler föreningar, utgår det också mer bidrag.
Verksamhet föreningsbidrag visar ett överskott och det kan kopplas till att vi under 2019 har haft föreningar som inte sökt medel i samma utsträckning som 2018.

Verksamhet Föreningsbidrag/studieförbund uppvisar ett resultat på + 132 tkr.

Statistik
Redovisning av utbetalt **lokalbidrag** under 2019, d.v.s. föreningar som äger eller hyr lokal eller anläggning (avrundat till jämnt tusental)

Ungdomsföreningar:	25 föreningar
Totalt:	1 525 000 kr
Handikappföreningar:	3 föreningar
Totalt:	40 000 kr
Pensionärsföreningar:	5 föreningar
Totalt:	89 000 kr
Kulturföreningar:	11 föreningar
Totalt:	221 00 kr

Övriga föreningar:	12 föreningar
Totalt:	144 000 kr

Redovisning av utbetalt **administrationsbidrag** under 2019

Handikappföreningar

6 föreningar	totalt: 25 000 kr

Pensionärsföreningar

5 föreningar	totalt: 25 000kr

Redovisning av utbetalt **lokalt aktivitetsstöd** under 2019 (avser ht-2018 och vt-2019)

Ungdomsföreningar	32 föreningar
Totalt:	785 000 kr

Redovisning av utbetalt **bidrag till studieförbund** under 2019

9 studieförbund	300 000 kr
SISU enligt avtal	85 000 kr

Redovisning av utbetalt bidrag för **nämndens förfogande**

Totalt:	208 000 kr

Redovisning av utbetalt **bidrag till kulturföreningar och för kulturprojekt** under 2019

Programöverenskommelser	433 000 kr
Projektbidrag	105.500 kr

NÄMNDSGEMENSAMT

Verksamhetsbeskrivning

Under rubriken **NÄMNDSGEMENSAMT** ingår fritids och kulturnämnden och fritidskontoret. Verksamhet, Fritids och kulturnämnden, avser kostnader för ledamöterna i nämnden och dess administration. Nämnden har 7 möten och dess presidium ca 13 möten årligen. Vidare genomförs ytterligare träffar med föreningar, organisationer och andra (t e x kulturarbetare) under året.
Kontoret hade under 2019 3.5 tjänster. Fritidschef, föreningssamordnare, fritidssamordnare, drogförebyggandesamordnare och nämnds sekreterare.
Fritids och kulturnämnden har att fullgöra de åtaganden som regleras i av kommunfullmäktige antaget reglemente. Nämnden består av nio ledamöter och fem ersättare. Ordföranden och två vice ordförande utgör nämndens presidium.
Kontorets arbetsuppgifter är att med hänsyn till utvecklingen inom fritids- och kultursektorn på ett rationellt sätt fullgöra fritids- och kulturnämndens förvaltnings- och verkställighetsuppgifter. Allt enligt reglemente och tilldelade medel via kommunfullmäktige.

Under året har 6 möten i fritids och kulturnämnden genomförts. Vidare har nämndens presidium haft ca 12 möten samt ett antal föreningsträffar.

All personal som är kopplad till fritid och kulturnämnden arbetar med värdegrund genom en hbtq certifiering.

Kontoret har också gjort följande insatser som är kopplade till specifika handlingsplaner utifrån våra områden:

1. Verkat i nätverk som rör det drogförebyggande arbetet i Sölvesborg kommunen.
2. Stimulerat till ökad fysik aktivitet, i samverkan med insatser tillsammans med Blekinge Idrottsförbund.
3. Skapat möjlighet för alla barn oavsett social/ekonomisk situation att prova olika aktiviteter på barnfestivalen.
4. Genom statliga bidrag har vi ökat antalet aktiviteter på våra skollov under året.
5. Skaffat oss kunskap genom en öppen föreläsning för allmänheten, Tobias Karlsson inom ramen för hbtq certifieringen.
6. Påbörjat ett visionsarbete kring Svarta Led.
7. Via vår samarbetspart SISU Idrottsutbildare haft dialog med föreningslivet om föreningsutveckling.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Överskottet kan härledas till att 2019 har nämnden genomfört ett nämndsmöte mindre och ersättningar för förlorad arbetsförtjänst och reseersättningar varit låg. Ansökningarna till nämndens förfogande har varit få.

Verksamhet Nämndsgemensamt visar ett resultat på +193 tkr

Förväntad utveckling

Nämndens ansvarsområden, fritid, kultur (inkl biblioteks- och musikskoleverksamhet) är viktiga områden för våra kommuninvånare. Verksamheterna kan kopplas till människors livskvalité och hälsa. Meningsfull fritidsverksamhet ger och goda uppväxtvillkor för barn och ungdom. Därför kommer kommunens insatser inom dessa områden även framöver att vara viktiga. Detta för att Sölvesborgs kommun ska vara en attraktiv kommun att leva och bo i. Några andra verksamhetsområden för nämndens fortsatta arbete är mötesplatser för alla åldrar, friluftsliv, ungdomsfrågor, föreningsbidragen, driften och tillgängligheten till våra fritids- och kulturanläggningar, kulturlivet i Sölvesborg samt bibliotekets, musikskolans och fritidsgårdarnas fortsatta utveckling.

Fritid o kulturnämnden

Ekonomi tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten intäkter	5 492	5 647	1 688
Verksamheten kostnader	-46 640	-50 056	-1 454
varav personalkostnader	*-15 407*	*-14 896*	*+219*
Verksamhetens nettokostnader	-41 148	-44 409	+234
Budgetram	-41 431	-44 643	
Driftbudgetavvikelser	+283	+234	
Nettoinvesteringar	-472	-283	
Personalbild			
Antal inrättade tjänster	24,2	24,2	
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	**1,3 %**	**1,7 %**	
Dag 1-14	0,7 %	1,5 %	
Dag 15-90	0,0 %	0,2 %	
Dag 91-	0,6 %	0 %	
Antal anställda personer			
Tillsvidareanställda*	29 pers	27 pers	
Visstidsanställda**	5 pers	2 pers	
Medelsysselsättningsgrad			
Kvinnor	80,5 %	80,5 %	
Män	92,3 %	89,8 %	

* Mätpunkt 30 november
** Mätpunkt 30 november, avser vikariat och allmän visstidsanställning

Barn- och utbildningsnämnden

Under barn- och utbildningsnämnden ingår barnomsorg, grundskola, grundsärskola, individ- och familjeomsorgsverksamhet samt integrationsmottagning

Ordförande: Kith Mårtensson (M)
V. ordförande: Benny Karlsson (SD) & Jörgen Englin (S)
Förvaltningsledning: Martin Åsman

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Barnomsorg	-114 611	-115 068	+8 098
Grundskola	-177 438	-183 006	-3 210
Särskola	-11 234	-15 969	+77
Individ o Familjeomsorgen	-53 617	-55 498	+ 2 811
Nämndgemensamma vht	-19 313	-20 489	+590
Nämndens nettoram	**-376 213**	**-390 030**	**+8 366**

BARN OCH UTBILDNINGSNÄMNDENS MÅL

● **Uppfyllda mål** ● **Delvis uppfyllda mål** ● **Ej uppfyllda**

Strategiska områden	Nämndmål		Indikatorer
Livsmiljö • Boende • Natur- och kulturmiljöer • Hållbar utveckling	Alla ska känna sig trygga i mötet med oss	●	① **Andel barn som upplever trygghet i insatser från IFO** *Aktivitet – SKL:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom individ- och familjeomsorg* Resultat: - Kommentar: Resultat har inte kunnat redovisas på grund av för få svarande. Indikatorn är inriktad mot barn- och familj och svaren blev för få för att kunna sammanställas. ②**Andel elever som känner sig trygga** *Aktivitet – Skolinspektionens elevenkät åk 9* (Våren 2019) Resultat: Åk 5 index 8,3 samma som i landet (skala 0-10) pojkar 8,5 och flickor 8,1 Åk 9 index 7,1 landet 7,8 (skala 0-10) något sämre än förra mätningen -0,8 pojkar 7,4 och flickor 6,8 Kommentar: Det är tre frågor som ställs och som får ett medelindex. - Det finns elever på skolan som jag är rädd för. - Det finns vuxna som jag är rädd för. (bäst resultat) - Jag känner mig trygg på skolan. (sämst resultat) I Sölvesborg är detta är sedan kompletterat med frågor till eleverna under läsåret 19/20, det är elever i åk 3, 4, 6 och 7 som svarat. Analys har gjorts på enhetsnivå. ③**Andel barn som har någon personal att prata med** *Aktivitet – Intervju 5 åringar: Jag har någon vuxen att prata med om det som är viktigt för mig (svarsalternativ ja eller nej).*

Strategiska områden	Nämndmål		Indikatorer
			Kommentar: Personalen på förskolorna har ställt frågan inför överlämnandet till förskoleklass, och flertalet, ca 98 % svarar ja. Några enstaka har svarat ibland. Ingen har svarat nej (detta är inte hämtat från EMQ). ④ **Andel elever som upplever att de får den arbetsro de behöver** *Aktivitet – Skolinspektionens elevenkät år 5* (våren 2019) Resultat: Åk 5 index på 5,0 och i riket 5,1. Flickor har 4,8 och pojkar 5,2. Kommentar: Det är två frågor som eleverna svarar på: - Jag har studiero ger index 6,5. - Det är andra elever som stör ger index 3,6. Åk 9 index 4,3 och i riket 5,2. Flickor har 3,9 och pojkar 4,7. Här ställs det tre frågor: - Jag har studiero index 4,9. - Det är andra som stör 3,1. - Lärarna ser till att det är ordning index 5,0.
Arbete och näringsliv • Nätverk • Utbildning • Företagande	Alla barn, elever och klienter ska kontinuerligt ges möjlighet att utveckla goda kunskaper och förmågor	●	① **Andel invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd** *Aktivitet – Statistik från SCB/Kolada* Resultat: Med anledning av systembyte finns endast siffror tom 2019-09-30 vilket då var 176 hushåll (ensamstående och samboende) som uppburit försörjningsstöd. Under 2018, samma period, är siffran 206. Kommentar: Under perioden 2019-01-01 – 2019-09-30 har 176 hushåll uppburit försörjningsstöd. Samma period 2018 var antal hushåll fler – 206. ② **Andel elever som utifrån aktuell årskurs når minst godtagbara kunskaper i alla ämnen** *Aktivitet – Statistik åk 9 som rapporteras till SCB/Kolada* Resultat: 62.4% åk 9 som är godkända i alla ämne. Kommentar: Tittar vi på elever som är behöriga till yrkesprogram så är det 79.9% för kommunens skolor (förra året var det 74.2%) ③ **Andel elever som vet vad de ska kunna för att nå målen i alla ämnena** *Aktivitet – Skolinspektionens elevenkät år 9* (våren 2019) Resultat: Flickor i åk 9 har index 5,5 och pojkar har index 6,7. Snitt är 6.1 vilket är något sämre resultat än förra mätperioden (-0,6) För åk 5 är index 8.5 ④ **Andel anställda årsarbetare inom förskolan med pedagogisk högskoleutbildning** *Aktivitet – Statistik från SCB/Kolada* Resultat: För 2018 - 53% Kommentar: De senaste åren har resultatet varit 53 % förutom 2017 då det var 57 %.
Infrastruktur och kommunikationer • Lokalt • Regionalt • Digitalt	Alla ska uppleva våra verksamheter som tillgängliga	●	① **Andel brukare som tycker det är lätt att få kontakt med IFO** *Aktivitet – SKL:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom individ- och familjeomsorg* Resultat: 84 % tycker att det är lätt att få kontakt med IFO, t.ex. via telefon, sms eller mail. Kommentar: Tillgängligheten med 84 % nöjdhet ligger under riket (86 %) och utifrån detta kan sägas vara misstänkt bristfälligt. Resultatet 2018 låg på 93 % och var då klart över riket. Förbehåll måste göras för bristande svarsfrekvens, 38 % mot rikets 56 % ② **Andel pedagoger som i hög utsträckning arbetar med variation av undervisningens form och innehåll** *Aktivitet – Webbformulär personal förskola. Se Webben ”Kolladinförskola.se* ③ **Andel elever som upplever nyfikenhet och lust att lära** *Aktivitet – Skolinspektionens elevenkät år 5* (våren 2019) Resultat: Åk 5 har index 6,5

Strategiska områden	Nämndmål		Indikatorer
			Åk 9 index 4,7 riket 5,2 **④Andel föräldrar som upplever att man får god och fortlöpande information om verksamheten** *Aktivitet – Modul 4 SKA-arbetet* Resultat: För fritidshemmet är det över 50 % svarat att det stämmer helt och 32 % att det stämmer ganska bra. För skolan (frågan är specifikt ställd utifrån info via InfoMentor) har 44 % svarat att det stämmer helt och 34 % att det stämmer ganska bra. Kommentar: Ett resultat som behöver förbättras. Alla enheter har sett över rutiner för att information och kommunikation mellan skola och hem ska fungera tillfredsställande.
Service och värdskap • Bemötande • Tillgänglighet • Kvalitet	Alla barn, elever och klienter ska ha hög tilltro till oss	●	**①Andel brukare som är nöjda med sin socialtjänst** *Aktivitet – SKL:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom individ- och familjeomsorg* Resultat: 92 % är nöjda med det stöd de får från socialtjänsten Kommentar: 92 % är ett förhållandevis bra resultat om vi jämför med riksgenomsnittet som ligger på 76 %. Förbehåll måste dock göras för bristande svarsfrekvens, 38 % mot rikets 56 % **②Andel elever som är nöjda med sin skola** *Aktivitet – Skolinspektionens elevenkät år 9* (våren 2019) Resultat: Åk 9 index 4,7. Åk 5 index 6,9. Kommentar: I vår egen enkät är det vårdnadshavare som har svarat och på skolan har 80 % svarat stämmer bra och stämmer ganska bra. På fritidshem har 92 av vårdnadshavarna svarat samma som ovan. **③Andel vårdnadshavare som har förtroende för sin förskola** *Aktivitet – Intervju, vårdnadshavare till 5-åringar* Resultat: 97 % av vårdnadshavarna har svarat stämmer bra och ganska bra. Kommentar: Ett mycket bra resultat. **④Andel elever som upplever att man i skolan respekterar varandras olikheter** *Aktivitet – Skolinspektionens elevenkät år 9* (våren 2019) Resultat: Åk 9 index 4,5 och i riket 5,9. Åk 5 index 7,0. Kommentar: Det har även gjorts en egen enkät senare för åk 3, 4, 6 o 7.

ANALYS AV NÄMNDENS MÅL

Livsmiljö

Utifrån målet har förvaltningen mätt indikatorn ”Trygghet” med ambitionen att fånga barnets perspektiv. Individ- och familjeomsorgen behöver i den här delen hitta ett annat sätt att mäta indikatorn då återkopplingen från klienterna varit alltför låg för att ge ett utfall.

För Utbildningen ger mätningen utfallet att vi sammantaget ligger i paritet med riket. Kvalitetsgranskningen som skolinspektionen har gjort på fyra av kommunens låg- och mellanstadieskolor få de alla ett gott betyg för elevers trygghet och studiero. Även om Skolinspektionens enkät inte har gett så högt index vad gäller studiero, så har man vid intervjuer med elever fått ett gott resultat.

De 5-åringar som är på kommunens förskolor har via samtal med förskolans personal svarat på ett antal frågor och nästan alla ger ett gott betyg om sin förskola.

Arbete och näringsliv

Indikatorn ”Utfall/resultat” avseende ekonomiskt bistånd samt kunskapsresultat inom Individ- och familjeomsorg respektive skola, har här mätts och analyserats. Det ekonomiska biståndet har minskat något och detta i ett läge då många nyanlända går ur etableringsfasen. Detta indikerar att arbetet med att öka självförsörjning ger effekt.

Elevers meritvärde och behörighet till gymnasiet har analyseras. De senaste åren har resultaten varierat mellan åren och det går inte att påvisa någon direkt trend. Skolans kompensatoriska uppdrag tycks därmed inte ge genomslag. Detta är ett fokusområde som kommer att följas i det systematiska kvalitetsarbetet under kommande år.

Infrastruktur och kommunikationer
Målet har mätts utifrån indikatorn ”tillgänglighet”. För Individ- och familjeomsorgen varierar upplevelsen av tillgänglighet över tid. Detta tyck ha ett samband med svarsfrekvensen där de som är mindre nöjda verkar vara mer angelägna att svara. Minskad bemanning inom administrationen misstänks ge en ökad känsla av otillgänglighet varför indikatorn särskilt behöver bevakas under 2020.
Den senaste enkäten till vårdnadshavare angående hur de fortlöpande får information samt deras nöjdhet gav bra resultat på förskolan och fritidshemmet. För skolans del kan resultatet förbättras och målet är att personal och vårdnadshavare ska ha en god kommunikation. Ett utvecklingsområde är att ytterligare förbättra kunskapen och informera om vårt system, InfoMentor.

Service och värdskap
Målet anger indikatorn ”Tilltro/nöjdhet” vilken har mätts i verksamheten. Både Individ- och familjeomsorgen och Utbildning får genomgående bra kritik i hur klienter, barn och elever uppfattar mötet med verksamheten. Detta får ses som att personal i stort har en hög ambition av service i det dagliga utåtriktade arbetet.

Sammantagen analys
Förvaltningen har uppmärksammat avsaknaden av indikatorsnivåer alternativt att indikatorerna inte innehåller någon absolut parameter. För att se en progression i arbetet eller uppfatta försämringar i kvalitén behöver Barn- och utbildningsnämnden tydliggöra målsättningen i form av indikatorsnivåer.

Internkontroll 2019
Barn- och utbildningsnämndens kontrollområden under 2019 har varit följande:
A. Genomförandeplaner i insatsärenden inom IFO
B. Kostnader för externa placeringar inom IFO
C. Åtgärdsprogram inom grundskoleverksamheten
D. Närvaro/frånvaro inom grundskoleverksamheten
E. Kränkningar/diskriminering efterföljning av rutiner för grundskoleverksamheten.

Genomförandeplaner i insatsärenden inom IFO
Den som har fått en insats inom individ- och familjeomsorgen ska kunna vara delaktig och ha inflytande över hur insatsen ska genomföras. Denna delaktighet säkerställs genom att genomförandeplaner arbetas fram i varje individärende.
Analys
Det interna kontrollområdet har utvecklats med avsedd effekt varför förvaltningen arbetar vidare utifrån de rutiner som utvecklats. Kontrollområdet behöver inte kvarstå under 2020.

Kostnader för externa placeringar inom IFO
Ett urval av de externa placeringar som skett inom IFO under 2019 har kontrollerats genom att avtal och beställningar jämförts mot faktura på dessa placeringar.
Analys
Det har under 2019 skett en förbättring. Verksamheten har tagit fram en skriftlig rutinbeskrivning för hur man ska hantera avtal inom Individ- och familjeomsorgen.
Det interna kontrollområdet har utvecklats med avsedd effekt varför förvaltningen arbetar vidare utifrån de rutiner som utvecklats. Kontrollområdet behöver inte kvarstå under 2020.

Åtgärdsprogram inom grundskoleverksamheten
Internkontrollplanen anger att åtgärdsprogrammen ska följas upp kontinuerligt under året på samtliga skolenheter.
Analys
Centrala barn- och elevhälsan har lett ett arbetet med utveckling av dokument och rutiner så att dessa följer intentionen i lag, förordning och allmänna råd. Det har också tagits fram en guide för hur skolorna ska hantera extra anpassningar och särskilt stöd.
Kontroll av åtgärdsprogrammen har påvisat en ojämn kvalitet i både utformning och förekomst. Detta kontrollområde föreslås fortsätta att vara en del av internkontrollen 2020.

Närvaro/frånvaro inom grundskoleverksamheten
Kontrollområdet ska granskas kontinuerligt under året på samtliga skolenheter. Även rutinerna för frånvarorapportering ska granskas gällande innehåll och funktion.
Analys
Frånvarorapportering sker i särskilt verksamhetssystem vilket fungera bra. Det sker en uppföljning och rapportering till elevhälsan. Även stödverksamheten Tillbaka till skolan, följer frånvaron på individnivå, vilket säkerställer ett snabbt agerande i de fall frånvaron är hög.
Rutinerna för anmälan av frånvaro till huvudman och huvudmannens arbete med skolpliktsbevakning behöver utvecklas.
Kontrollområdet behöver dock inte kvarstå under 2020.

Kränkningar/diskriminering efterföljning av rutiner för grundskoleverksamheten.
Kontrollområdet ska undersökas avseende anmälningar, utredning av dessa samt det förebyggande arbetet.
Analys
Det finns gemensamma rutiner i form av en plan mot kränkningar och diskriminering. Alla enheter ska upprätta en ny plan varje år utifrån den

kartläggning som varje skolenhet gör som en del i sitt systematiska kvalitetsarbete.
Rutinen för att anmäla kränkningar innebär att det ska ske skyndsamt till rektor som i sin tur ska anmäla ärendet vidare till huvudman.
Förvaltningen behöver göra en analys av förekomsten av kräkningar för att kunna vidta åtgärder på huvudmannanivå samt stödja rektorerna i deras främjande och förebyggande arbete.
Kräkningsanmälningar till huvudman bör genom delegationsbeslut ange åtgärd för rektor. Dessa delegationsbeslut bör delges nämnden.
Detta kontrollområde föreslås fortsätta att vara en del av internkontrollen 2020

BARNOMSORG

Verksamhetsbeskrivning
Barnomsorgen består av pedagogisk omsorg, förskola och fritidshem. Verksamhetens mål anges i skollag, skolförordning, läroplan och lokala mål vilka beslutas av Barn- och utbildningsnämnden, samt övriga nationella styrdokument.

Verksamheten bedrivs på 9 förskoleavdelningar med totalt 39 förskoleavdelningar, 28 fritidshemsavdelningar samt 6 familjedaghem och inkluderar även barn- och skolbarnomsorg på obekväm arbetstid. Utöver den kommunala barnomsorgen finns tre personalkooperativ.

Förskoleverksamhet och pedagogisk omsorg
Förskoleverksamheten bedrivs i förskola, ”Nattis” (barnomsorg på obekväm arbetstid) samt i pedagogisk omsorg. Alla barn vars vårdnadshavare förvärvsarbetar eller studerar ska beredas plats i barnomsorgen inom 4 månader. Kommunen erbjuder i enlighet med skollagen även en avgiftsfri allmän förskola om 15 timmar i veckan (525 timmar/år) från och med höstterminen det år barnet fyller tre år.

Förskolan är det första steget i barnets utbildning och verksamheten där ska lägga grunden till ett livslångt lärande. Syftet med utbildningen i förskolan är, enligt skollagen, att den ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Läroplanen anger att verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande.

Pedagogisk omsorg erbjuds som ett alternativ till förskola om vårdnadshavare vill det. Värdegrunden i förskolans läroplan gäller för pedagogisk omsorg och förskolans läroplan ska vara vägledande för verksamheten.

Fritidshemsverksamhet
Fritidshem är en pedagogisk gruppverksamhet för elever från 6 års ålder till och med vårterminen det år då de fyller 13 år. Verksamheten styrs av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11) samt allmänna råd för fritidshem.
Fritidshemmen är lokal- och verksamhetsmässigt integrerade med grundskolan, och ska ha en miljö och ett innehåll som är anpassat efter elevens ålder och mognad. Uppgiften är att komplettera utbildningen i skolan och erbjuda eleverna en meningsfull fritid och rekreation. Tillsammans med skolan ska fritidshemmet bidra till elevernas allsidiga utveckling och lärande.

Årets viktigaste händelser
- Förberedelse till att FN:s barnkonvention blir lag från och med 2020-01-01
  Verksamheten har genomgått utbildning vilken bidragit till nya rutiner för hela styrkedjan
- Förskolan har påbörjat en verksamhetsanpassning till ett minskat barnantal
  Då barnantalet i kommunen under två år minskat har verksamheten påbörjat ett arbete med att anpassa antalet avdelningar. Detta medför minskning av personal på alla plan.
- Skolinspektionens granskning av Barn- och utbildningsnämndens arbete med förskola och fritidshem.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering)
Verksamhet

Tabell 1. Antal inskrivna barn 2019

Verksamhet	15 mar	15 okt	Snitt antal inskrivna barn 2018
Förskola	718	644	681
Förskola inkl. Nattis	723	648	685
Enskilda förskolor	67	66	66
Familjedaghem	54	35	44
Fritidshem	684	719	701

Snittiden per barn och vecka i de kommunala förskolorna är 29,7 timmar. Tidigare har snittiden ökat, men i år har den minskat då det är färre antal barn i förskolan. Antal barn per årsarbetare i de kommunala förskolorna är 4,6. Utifrån inrättade tjänster i budget.

Ekonomi
Avvikelsen mellan budget och utfall inom barnomsorg är + 8 098 tkr, varav:

Pedagogisk omsorg	+1 183 tkr
Förskola	+4 604 tkr
Fristående förskola	+33 tkr
Särskilt stöd barnomsorg	+866 tkr
Fritidshem	+1 412 tkr

Vakanta tjänster inom pedagogisk omsorg gav ett överskott på personalkostnaderna om +1 180 tkr. Sparade tjänster pga. färre barn inom förskola, där samtliga enheter visade ett överskott blev totalt

+4 400 tkr samt inom Särskilt Stöd förskola om +880 tkr.
Minskade personalkostnader på fritidshem om +930 tkr.

Interkommunala intäkter och kostnader gav en nettoeffekt om ca +690 tkr (+740 tkr förskola och -50 tkr fritidshem)

Investeringarna uppgick till 702 tkr mot budgeterat 853 tkr

- 34014 IKT Förskola. Utgifter uppgick till 42 tkr jämfört med budget 78 tkr.
  Projektet föreslås flyttas över till 2020.
- 34016 Solskydd Skötbord Förskola. Utgifterna uppgick till samma som budget på 75 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34017 Möbler Förskolan. Utgifterna uppgick till 262 tkr jämfört med budget 300 tkr.
  Projektet föreslås flyttas över till 2020.
- 34018 Sovsäckar o madrasser förskolan. Utgifterna uppgick till 75 tkr jämfört med budget 150 tkr.
  Projektet föreslås flyttas över till 2020.
- 34019 Utemiljö Förskolan. Utgifterna uppgick till samma som budget 130 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34406 Inventarier Paviljong Skogen. Utgifterna uppgick till 118 tkr jämfört med budget 120 tkr.
  Projektet är avslutat.

Förväntad utveckling
Förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg
Ett minskande barnantal tillsammans med höga ambitioner gällande kvalitet och service, gör att verksamheten behöver omorganiseras för att anpassas till ett nytt läge. Detta behöver hanteras med insikten om svårigheten med att rekrytera personal men också med kunskap om barnens behov och vårdnadshavares önskemål.

Utbyggnad av förskolan
Vi arbetar för att få fram en långsiktigt hållbar organisation för förskolan i Sölvesborgs kommun. Planeringen av nya förskolor behöver bygga på strategier utifrån såväl krav i lag och förordning som vårdnadshavares behov.

Kompetensförsörjning och rekrytering
Arbetet med att rekrytera och utveckla verksamheten utifrån den framtagna kompetensförsörjningsplanen behöver intensifieras. Andelen förskollärare och fritidspedagoger i verksamheten tenderar till att sjunka samtidigt som tillgången på utbildad och legitimerad personal är låg. Kommunen ska sträva efter att, om barnets vårdnadshavare önskar det, erbjuda barn pedagogisk omsorg istället för förskola eller fritidshem. Även i denna verksamhet har kommunen svårt att rekrytera personal så att vi kan uppfylla vårdnadshavarnas önskemål. Attraktionen hos den kommunala arbetsgivaren behöver öka för att vi ska klara vårt gemensamma välfärdsuppdrag.

Kvalité
Kvalitetshöjande arbete har påbörjats genom olika nätverk i kommunen. Detta för att utveckla en likvärdig verksamhet i Sölvesborgs kommun genom ett strukturerat arbete utifrån ett kollegialt lärande. Det systematiska kvalitetsarbetet ska utvecklas genom ett tydligare analysarbete där verksamhetens samtliga nivåer ska bidra. Analysen ska leda fram till aktiviteter och åtgärder som utvecklar verksamheten mot de uppsatta målen.

GRUNDSKOLA

Verksamhetsbeskrivning
Verksamheten består av förskoleklass och grundskola, och bedrivs i nio kommunala grundskolor med totalt cirka 1 915 elever varav 195 av dessa går i förskoleklass. Verksamhetens mål anges i skollag, skolförordning, läroplan och lokala mål vilka beslutas av Barn- och utbildningsnämnden, samt övriga nationella styrdokument.

Årets viktigaste händelser
- Skolinspektionens granskning av verksamheten.
- Avslutning och redovisning av Skolverkets projekt ”Samverkan för bästa skola”

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering)
Verksamhet

Tabell 1. Meritvärde slutbetyg årskurs 9 skillnad pojkar-flickor (17 ämnen)

	Pojkar	Flickor	Totalt	Skillnad
2017	199,1	233,2	216,3	**34,1**
2018	196,7	231,0	211,2	**34,3**
2019	186,2	235,1	208,2	**48,9**

Meritvärdet i 17 ämnen läsåret 2018/2019 i riket är 229,8. Skillnaden i meritvärde mellan flickor och pojkar 17 ämne i Sölvesborg ligger på en hög nivå och är nu 48,9 meritpoäng till flickornas fördel

Tabell 2. Andelen behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program (Ma, Sv/SvA, En + fem ämnen)

	Riket	Sölvesborg	Bokelund	Mjällby
2017	82,5	80,8	83,0	78,7
2018	84,4	74,2	68,8	84,1
2019	82,5	79,9	78,6	82,2

Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program 2019 jämfört med året innan.

Tabell 3. Andelen (%) betyg vårterminen årskurs 6 (16 ämnen)

	Betyg i alla ämne	Ej betyg i ett ämne	Ej betyg i flera ämne
2017	67,7	9,9	22,4
2018	55	22,7	22,3
2019	64	14	22

Andelen elever som saknar betyg i ett eller flera ämnen vid vårterminen i årskurs 6 minskar något över tid men är fortfarande hög.

Ekonomi

Avvikelsen mellan budget och utfall inom grundskolan är -3 210 tkr, varav:

Förskoleklass	+179 tkr
Grundskola	-2 923 tkr
Stödinsatser Grundskolan	-8 tkr
Natur- o kulturskolan	+4 tkr
Modersmålsundervisning	-462 tkr

De största avvikelserna utgörs av:

- Den stora delen av underskottet på grundskolan ligger på högre interkommunala kostnader -1 500 tkr pga. fler barn som går på annan ort utanför kommunen.
- Höga personalkostnader för ledningsgrupp, motsvarande 1,0 tjänst -710 tkr samt utökning av administratörer -200 tkr. Men även ökade personalkostnader i grundskolan för Möllebacksskolan, Mjällby skola LM, Havelidens skola, Hörviks skola, Norje skola samt Högtofta skola om ca -900 tkr. Minskade personalkostnader för Bokelundsskolan, Hjortakroksskolan, Falkviksskolan, Mjällby skolan H om ca +635 tkr. Vakant logoped under hösten + 340 tkr
- Ökade personalkostnader och måltider för Lovskolan – 300 tkr
- Minskade kostnader för skolskjuts +240 tkr
- Inga kostnader för nytt projekt 2019 för Trygghetsåtgärder Bokelund/Mjällby + 400 tkr på verksamheten Särskilt stöd Grundskola.
- Underskottet på modersmål beror även det på ökade personalkostnader pga. ökat behov av modersmålslärare samt en besparing på verksamheten på 125 tkr för 2019.

Investeringarna uppgick till 1 857 tkr mot budgeterat 2 217 tkr

- 34402 Möbler matsal Hjortakroksskolan. Utgifter om 136 tkr jämfört med budget 100 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34416 Inventarier Falkviksskolan. Utgifter om 1 102 tkr jämfört med budget 1 000 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34426 Förbättring Matsalar. Utgifterna om 79 tkr jämfört med budget 250 tkr
  Anslaget föreslås överföras till 2020
- 34460 Klassrumsinventarier Bokelundsskolan. Utgifter om 77 tkr mot budget 85 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34462 Klassrumsinventarier Havelidens skola. Utgifter om 64 tkr mot budget 70 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34464 Klassrumsinventarier Hörviks skola. Utgifter uppgick till samma budget 30 tkr.
- 34465 Klassrumsinventarier Mjällby skola LM. Utgifter uppgick till samma budget 57 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34466 Klassrumsinventarier Mjällby skola H. Utgifter om 41 tkr mot budget 40 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34467 Klassrumsinventarier Möllebacksskolan. Utgifter om 44 tkr mot budget 40 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34468 Klassrumsinventarier Norje skola. Utgifter om 41 tkr mot budget 40 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34469 Klassrumsinventarier Smedjan. Utgifter om 17 tkr mot budget 25 tkr.
  Projektet är avslutat.
- 34475 Klassrumsinventarier Hjortakroksskolan. Projektet har inte haft några kostnader.
  Projektet föreslås flyttas till 2020.
- 34873 Projektorer/nätverk Falkviksskolan. Utgifter om 171 tkr mot budget 300 tkr.
  Projektet föreslås flyttas till 2020.

- 34874 Projektorer/nätverk Norje skola Förskola/fritidshem. Projektet har inte haft några kostnader.
  Projektet föreslås flyttas till 2020.

Förväntad utveckling
Utvecklingsarbetet under det kommande året kommer att ta sin utgångspunkt i den kritik som Statens skolinspektion lämnat vid sin inspektion av skolorna under hösten 2019. De områden som vi kommer att fokusera på är:

Förutsättningar för utbildning
1. Tillgång till SYV
2. Studiehandledning på modersmål
3. Rutiner för tillsyn av fristående förskolor.
4. Säkerställa mottagande av elev i grundsärskolan.

Styrning och utveckling av utbildningen
1. Följa upp måluppfyllelsen i utbildningen och hur undervisningen stimulerar barnen/eleverna.
2. Följa upp kunskapsresultat i samtliga ämnen och årskurser
3. Utifrån analys besluta om utvecklingsåtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd
1. Rektors rutiner för att säkerställa elevers rätt till extra anpassningar.
2. Huvudmannens rutiner för att säkerställa att rektor har rutiner för särskilt stöd.
3. Rektors rutiner för att säkerställa elevers rätt till särskilt stöd.

Trygghet och studiero och åtgärder mot kränkande behandling
1. Rutiner för anmälan om kränkande behandling till rektor.
2. Implementering av dessa rutiner.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten
1. Säkerställa elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.
2. Säkerställa elevernas tillgång till SYV samt tydliggöra rollerna inom vägledningen.
3. Skolbibliotekets användning i undervisningen.

Styrning och utveckling av verksamheten
1. Utifrån analys av kunskapsresultat samt trygghet och studiero, ska rektor besluta, planera och genomföra utvecklingsåtgärder

Övrigt
Rektors ledarskap (analys)
Undervisning (kunskapsresultat och elevinflytande)
Bedömning och betygssättning (likvärdighet, analys av lärares omdömen)
Rutiner för information och ansökan gällande minoritetsspråk
Erbjuda minoritetsspråk som språkval
Rutiner för beslut om eleven tillhör målgrupp för modersmålsundervisning

Förskoleklassen
Förskoleklassen är insteget i det obligatoriska skolväsendet. Utvecklingen kommer de närmsta året fokusera på en fortsatt implementering av kartläggningsmaterial ”Hitta språket” och ”Hitta matematiken” som är obligatoriskt. Även arbetet med att utveckla digitaliseringen kommer prioriteras.

Centrala Barn- och Elevhälsan – CBEH och skolornas lokala elevhälsoteam
Centrala barn- och elevhälsan – CBEH - är en central förvaltningsövergripande enhet som utgör en stödfunktion för förskolorna och skolornas lokala barn- och elevhälsoarbete. Uppgiften för CBEH är att stödja rektor i arbetet i den lokala elevhälsan genom att bidra med spetskompetenser i insatser kring barn och ungdomars hälsa, lärande och utveckling. Fokus ska vara på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Läsåret 2019-2020 startade en särskild undervisningsgrupp med särskild kompetens och organisation för elever med NPF. Detta arbete leds av CBEH i samverkan med rektorerna.

Förberedelseklass, modersmålsundervisning och studiehandledare
Verksamheten anpassas utifrån rådande läge med minskat antal nyanlända och ökade krav på modersmål.

Det systematiska kvalitetsarbetet
Se ”Nämndsgemensamma verksamheter” under rubriken ”Utvärdering och uppföljning”

IT och digital utveckling
Se ”Nämndsgemensamma verksamheter” under rubriken ”Central IT-verksamhet”

SÄRSKOLA

Verksamhetsbeskrivning
Grundsärskolan är ett alternativ till grundskolan för elever som bedöms inte kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning. I Sölvesborgs grundsärskola i Mjällby finns elever från 1-9 som läser ämnen, ämnesområden eller en kombination av dessa. Eleverna har också möjlighet att läsa ämnen från grundskolans kursplaner. Grundsärskolan tar emot elever från hela Sölvesborgs kommun, men även från andra kommuner. Några av grundsärskolans elever är integrerade med grundskolans elever i vissa ämnen samt delar lokaler på fritidshemmet med grundskolans yngre årskurser.
Verksamhetens mål anges i skollag, skolförordning, läroplan och lokala mål vilka beslutas av Barn- och utbildningsnämnden, samt övriga nationella styrdokument.

Verksamheten bedrivs i Mjällby Grund- och särskola F-9. Sammantaget finns 27 elever (25 under våren och 28 under hösten) och 25,65 inrättade tjänster pedagogisk personal. Även elever från Bromölla kommun ingår i elevunderlaget.

Från och med läsåret 2014/2015 organiseras all verksamhet inom gymnasiesärskolan (nationella och individuella program) i Sölvesborg - Bromölla kommunalförbunds regi. De ekonomiska förutsättningarna hanteras av Barn- och utbildningsnämnden och redovisas nedan.

I enlighet med Skollagen (2010:800) har alla elever i särskolan fått sin skolformstillhörighet utredd genom en särskild särskoleutredning. Särskoleutredningen består av fyra separata utredningar (pedagogisk del, medicinsk del, psykologisk del samt social del) som var och en ska styrka elevens skolformstillhörighet.

Årets viktigaste händelser
- Inledning av att projektera nya lokaler
- Skolinspektionens granskning av Barn- och utbildningsnämndens arbete med förskola och fritidshem.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering)
Ekonomi
Avvikelsen mellan budget och utfall inom grundskolan är +77 tkr, varav:

Särskolan	+354 tkr
Gymnasiesärskolan	- 277 tkr

De största avvikelserna utgörs av:
- Minskade interkommunala intäkter på Särskolan -530 tkr. Färre elever än vad som var budgeterat
- Vakanta tjänster under våren gav ett överskott på personalkostnaderna + 685 tkr
- Tillägg på skolskjuts i KB 2 om 300 tkr men dessa medel behövde inte användas under hösten
- Underskottet på Gymnasirsärskolan beror på högre interkommunala kostnader under hösten.

Har varit en investering på särskolan under 2019:
- 34478 Klassrumsinventarier Mjällby särskola. Utgifterna om 155 tkr mot budget 150 tkr.
  Projektet är avslutat.

Förväntad utveckling
En stor del av särskolans utveckling hänger ihop med nya lokaler. Såväl lokalernas utformning som placering påverkar särskolans innehåll och verksamhet. Särskolans är en alltmer i grundskolan integrerad organisation varför dess utveckling också utgör grundskolans utveckling och vice versa. Detta samspel har varit en långsiktig strategi som tar ett ytterligare steg i och med utformning av anpassade och ändamålsenliga lokaler.

Medborgarens ökade valfrihet påverkar särskilt en liten enhet som särskolan. Detta ökar behovet av en attraktiv och professionell särskola som genom kvalité bidrar till ökade interkommunala intäkter.

INDIVID OCH FAMILJEOMSORG

Verksamhetsbeskrivning
Individ- och familjeomsorgskontoret ansvarar för kommunens individ- och familjeomsorg, inklusive integrationsmottagning. Det innebär ett tillämpningsansvar för all lagstiftning på det sociala området som har betydelse för uppdragets fullgörande.

Verksamheten regleras främst genom innehållet i Socialtjänstlagen (SoL), Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Den verksamheter som ingår är: Missbruksvård inklusive hjälp för spelmissbruk, institutionsvård vuxna, institutionsvård barn och ungdom, familjehemsvård för barn, öppenvård vuxna, öppenvård barn och ungdom, hjälp och stöd till våldsutsatta i nära relationer, kontaktperson/kontaktfamilj, familjerådgivning, hushållsekonomisk rådgivning, bidrag till föreningar, ekonomiskt bistånd, dödsboanmälan, gemensam administration, integration/etablering samt ensamkommande flyktingbarn och ungdomar.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi (drift och investering)
Verksamhet
I det följande görs en översiktlig summering av verksamheterna inom IFO.

I budget 2019 gjordes en fortsatt satsning på hemmabaserad öppenvård. Verksamheten har fortsatt stärka sitt kvalitetsarbete genom att det nu finns en halvtids kvalitetssamordnare. Kvalitetsförbättringarna bekräftas även genom en revisionsrapport under slutet av året. Barn och familj har haft ett chefsbyte och fortsatt sitt arbete mot en professionell barnavård vilket gett ett fortsatt stabilt personalläge och goda resultat både ekonomiskt samt i kvalitet. De kostnadskrävande insatserna i form av externa placeringar har under året legat på en lägre och jämnare nivå jämfört med tidigare år. Trenden som påbörjades under 2017 med lägre externa placeringsdygn har hållit i sig vilket genererat överskott. Verksamheten har fortsatt nyttjat stadsbidraget att stärka bemanningen inom barn och familj. Det blir en fortsatt stor utmaning för IFO att vara attraktiv och konkurrenskraftig vad gäller socionomer för att inte hamna i det svåra personalläge som var för 2-3 år sedan. IFO är belagd med personalbesparingar, 2 socialsekreterare samt en administratör. Vidare reduceras stadsbidraget för bemanningsstöd till barnavården med 60 %. Nationellt är

rekryteringsläget fortfarande besvärligt, framförallt för socionomer inom barnavården.

Anmälningar och utredningar inom barnavården har under 2019 nått rekordnivåer, räknat från 2014. Trenden är en stadig volymökning och det finns idag inget som tyder på att trenden kraftigt kommer att förändras. (Se tabell nedan) Trots volymökningarna har verksamheten lyckats hitta bra kostnadseffektiva vårdalternativ. Detta beror på att personalgruppen i myndigheten har stabiliserats. Verksamheten har kunnat behålla kompetent och skicklig personal samt gjord bra rekryteringar. En annan viktig orsak är att öppenvården i Sölvesborg är både skicklig och effektiv. Vidare har avdelningen barn- och familj i större grad använt familjehem och jourhem vid behov av placeringar utanför hemmet.

Av de inkommande ärendena (ansökning eller anmälan) är anmälningar fortfarande markant vanligast inom barnavården. Inom vuxenvården är det däremot ungefär lika många anmälningar som ansökningar.
Externa placeringar för barn och unga har legat lågt över året vilket genererat ett markant överskott. Om denna trend håller i sig 2020 är idag svårt att bedöma.
Avdelningen har under året samlat sig mot en bättre kvalité generellt, inklusive familjehemsvården. Detta bekräftats av en IVO-inspektion som genomfördes under slutet av 2018 samt revisionen under 2019.

Antalet hushåll i försörjningsstöd är svårt att fastställa då verksamhetssystemet har bytts ut. Siffror finns till och med september 2019 då antal hushåll låg på 176. För samma period 2018 låg antal hushåll på 206. Ett säkert antagande är ändå att hushållet minskat ytterligare under 2019. Över åren har volymerna och kostnaderna generellt minskat avseende försörjningsstöd och så även för 2019.
För våld i nära relationer (VINR) har 45 aktualiseringar hanterats 2019, 2018 hanterades 19 st. Under 2019 har 41 st. utredningar behandlats under året (september borträknat pga. systembytet). Under 2018 utreddes 16 st. (inklusive september). Siffrorna är något osäkra men vi kan med säkerhet bedöma att volymerna i aktualiseringar, utredningar och insatser kraftigt har ökat under året. Prognosen för 2020 är att ärenden inom VINR kommer att öka.

Aktualiserandet av ensamkommande asylsökande barn och ungdomar har avstannat och minskat efter bibehållen sträng gränskontroll. Under året har arbetet inriktats på att göra ett bra planeringsarbete för de barn och unga vi har ansvar för. Boendesituationen har setts över för att tillgodose de enskildas behov. Detta har även lett till kostnadseffektiva lösningar. En viktig inriktning framöver är att kommunen bedriver ett effektivt inkluderingsarbete för att målgruppen snabbt och skäligt ska kunna bli självständiga vuxna.

Arbetet med VINR (våld i nära relationer) har effektiviserats då vi nu har en samordnartjänst och en specialiserad socialsekreterare för uppdraget. Området har ökat både i volym men även i kvalitet. Skyddsplaceringar av främst kvinnor ibland med barn genererar samma kostnader som externa placeringar för vuxna och barn. Trots ökningen har verksamheten hållit sin budget. Prognosen för 2020 är att volymerna med stor sannolikhet kommer att fortsätta öka.

Förebyggande och uppsökande arbete, barn och ungdomar (fältsekreterarna)
Nyckeltal 2019:

Individ (service, insats, myndighetsutövning):
14 tillfällen

Gruppnivå:
ReMoV[e] (åk 5): 27 tillfällen
Uppföljning ReMoV[e] (åk 6): 10 tillfällen
Räddningstjänsten (åk 7): 9 tillfällen
HBTQ (åk 8): 8 tillfällen
Övriga klassbesök: 5 tillfällen
Mat/Bak-grupp: 22 tillfällen
Föräldramöten (inkl. föräldraföreläsning, föräldranätverk): 6 tillfällen,
Trygghetsmöten: 5 tillfällen

Strukturell nivå:
Samverkan skola (Bokelundsskolan, Mjällby skola, Furulundsskolan): 9 tillfällen,
Samverkan Fritidsgårdar: 7 tillfällen
Samverkan HBTQ-certifiering: 14 tillfällen
Övrig samverkan (UMO, polis, BRÅ, Sweden Rock, Räddningstjänst, Fältsamverkan etc): 24 tillfällen

Utöver ovanstående statistik har Fältarna arbetat helger och ofta i samband med olika evenemang som skolavslutning, valborg och discon, men även ”vanliga kvällar” vid behov (i snitt någon fredag/lördag i månaden). De två större arrangemang som finns i kommunen är Sweden Rock Festival och Killebom. Där arbetar Fältarna varje festivalkväll.
Under året har det varit ett gott samarbete med fritidsgårdarna, både under vardagskvällar och gemensamma större evenemang.
Fältarna har även som rutin att hänga i korridorerna på skolorna, minst en gång i veckan på högstadiet, och någon gång per månad på gymnasiet.
Uppskattningsvis har Fältarna haft kontakt med cirka 1200 barn och ungdomar under året.

Budget- och skuldrådgivning
Årets nyckeltal:

Antal besök: 361 totalt.
Antal ärenden: 161 totalt. 18 ärenden pga. dödsboanmälan. 2 st. servicekontoärenden.
Nya ärenden: 96 totalt.
Antal inskickade ansökningar om skuldsanering: 33 st. Av dessa var 14 män (42 %) och 19 kvinnor (58 %).
Antal fastställda skuldsaneringar: 21 varav 11 män (52 %) och 10 kvinnor (48 %)
Antal omprövningsansökningar: 1 man

Familjerådgivningen
Bedrivs på uppdrag av nämnden i kommunsamverkan vid kommunalförbundet Cura.
Uppgifter avseende 2019:
Antal ärenden: 28
Antal samtal: 69

Försörjning- och introduktionsavdelningen (FIA)
FIA kännetecknas av professionell handläggning, bra bemötande, utveckling och kvalitetssäkring av verksamheten med fokus på framtagna mål, värdegrund och lagstiftning.
Vi har en ingång som säkerställer att de som kontaktar oss får likvärdig bedömning och bemötande. Studiebesök har gjorts i Trelleborg och Olofströms kommuner för inspiration i det fortsatta utvecklingsarbetet med att fler ska bli självförsörjande skattebetalare i kommunen. Vi har utvecklat verksamheten inför att barnkonventionen blir lag 2020, samt fått fördjupad utbildning inom bl.a. handläggning och dokumentation.

Under 2019 har det slutförts en kartläggning med nulägesrapport inom arbetet med våld i nära relation. Utifrån denna har arbetet utformats med att kvalitetssäkra verksamheten bland annat genom att identifiera målgrupp, skriva rutiner, rita processer och följa upp insatser. Satsning har gjorts på kompetensutveckling främst inom barn och familj och för personal i omsorgsförvaltningen. Under året har det även fokuserats på att informera om verksamheten genom att revidera befintliga och utforma nya informationsarenor.
Då området är relativt nytt inom IFO har ärenden ökat under året i relation till att verksamheten blir mera känd vilket även har krävt mera resurser och en ökad kostnad för insatser.

Integrationsverksamheten
2019 års mottagande av nyanlända var 41 personer, vilket är en minskning mot tidigare år. Det kan dock konstateras en ökning av personer vars etableringsperiod är avslutad och som är i behov av ekonomiskt bistånd. Av de mottagna 2019 är ungefär hälften barn och hälften vuxna. Under året har 14 personer tagits emot enligt bosättningslagen.

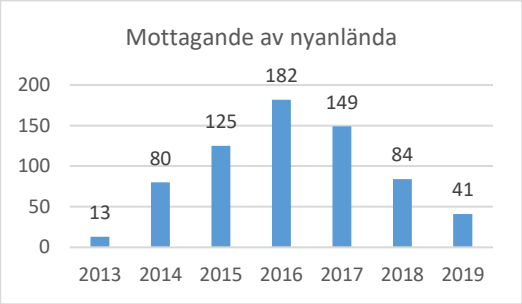

Flera integrationsprojekt pågår med starkt fokus på arbete och självförsörjning. Flertalet bedrivs av Arbetsmarknadsenheten men även av Vuxenutbildningen m.fl. Finansiering av projekten består av statsfinansierade medel som tidigare kommit kommunen till del. Finansiering har också skett via sökta medel från Arbetsförmedlingen, Länsstyrelsen och Region Blekinge. Samarbete och samverkan med såväl externa som interna parter är av stor vikt i arbetet med att öka andelen självförsörjande kommuninvånare.

Barn och familj (barnavård)
Nyckeltal avseende Barn- och familj (barnavårdsärenden) 2014 till 2019

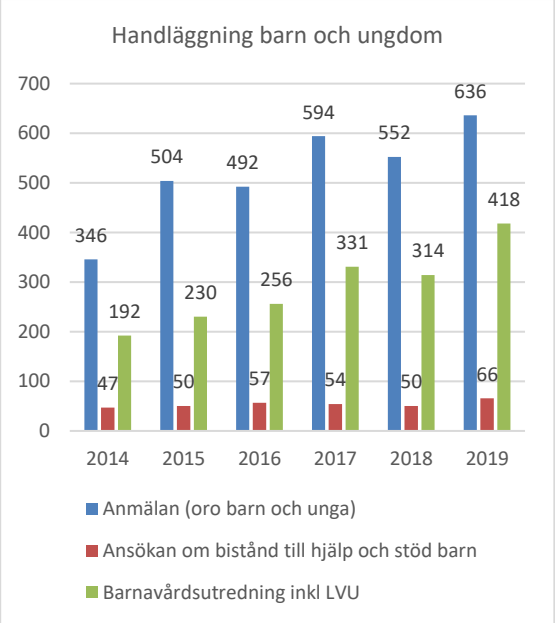

Efter att antalet anmälningar mattades av under 2018 har dessa ökat markant under 2019. Inflödet har varit det högsta på de sex senaste åren, gäller både anmälningar, ansökningar och utredningar. Detta medför ett stort antal utredningar (inkl. skyddsbehovsbedömningar och förhandsbedömningar) och fler beslut om insatser och bistånd. Om detta kvarstår blir det en stor utmaning för avdelningen att klara bibehållen rättssäkerhet, arbetsmiljö och kvalitet under 2020.

Det finns ingen specifik ärendekaraktär som sticker ut bland anmälningarna förutom att antalet anmälningar med barn som brottsoffer har ökat. I snitt har avdelningen månadsvis hanterat 100 st. pågående utredningar. Volymen utredningar har ökat med 33 % och anmälningar har ökat med 15 % jämfört med 2018. Räknat från 2014 har antalet utredningar ökat med närmare 120 %. Ökningen mellan 2018 och 2019 är en förhållandevis kraftig ökning vilket gjort att arbetsbelastningen har varit tung för avdelningen under året. Trenden sedan 2014 är att volymerna generellt stadigt har ökat för samtliga barnavårdsinsatser inklusive utredningar. Det finns inga uppgifter som visar på att denna trend märkbart skulle förändras framöver.

Antalet institutionsplaceringar har fortsatt ligga på en förhållandevis låg nivå. Det har ingen koppling till ärendekaraktären utan det har bedrivits ett medvetet arbete med att hitta alternativa lösningar. Sölvesborgs goda öppenvård har bidragit till att förutsättningarna för att hitta bra vårdalternativ blivit enklare. Antalet familjehemsplaceringar har minskat något och den insatsen är att föredra framför institutionsplaceringar. Bistånd i form av kontaktfamilj och kontaktperson minskade under 2018 men har under 2019 ökat något. Det finns fortfarande stora svårigheter med att rekrytera både kontaktfamiljer och kontaktpersoner.

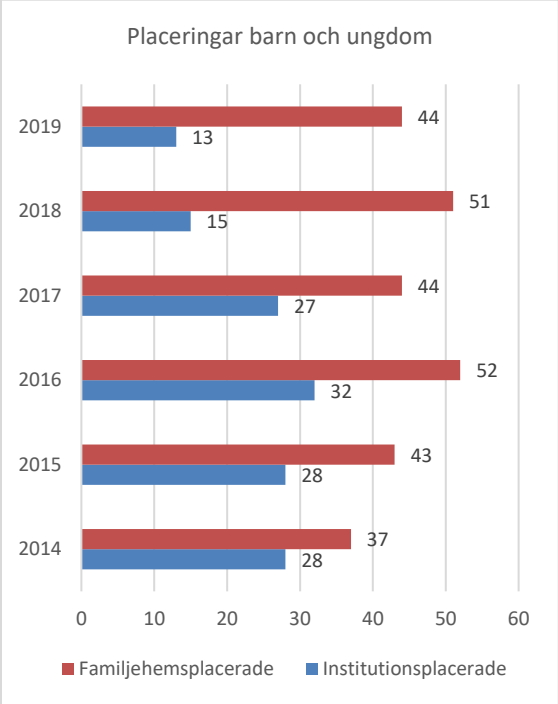

Ensamkommande asylsökande barn och ungdomar (EKB):
Antalet ensamkommande barn och ungdomar fortsätter att minska främst på grund av en hårdare gränskontroll. Per den 31/12 fanns Ett flertal av ungdomarna växer upp, blir äldre och klarar sig utan IFO:s stöd.

Alla de ungdomar som får PUT (permanent uppehållstillstånd) stannar kvar i EKB-gruppen tills de gått ut gymnasiet eller fyllt 21 år.

Vissa ungdomar uppvisar särskilda behov, exempelvis normbrytande beteende eller psykisk ohälsa. Dessa behöver ett utökat stöd och återfinns oftast i placeringar på HVB. Förnärvarande är det 8 stycken med dessa behov.

Flera av de ensamkommande ungdomarna har varit i Sverige under lång tid. Ett flertal närmar sig åldersmässigt 18 år eller har fyllt 18 år vilket gör att boendeformen utslussningslägenhet under åren har ökat.

Verksamheten överväger omställningar 2020, i personalen, då det föreligger arbetsbrist med anledning av de minskade volymerna.

För att få ett flöde från placering-stödboende-eget boende krävs att det finns bostäder till denna grupp. Utifrån ett bra samarbete med Sölvesborgshem och privata hyresvärdar har det varit möjligt att anskaffa lägenheter till den här gruppen.

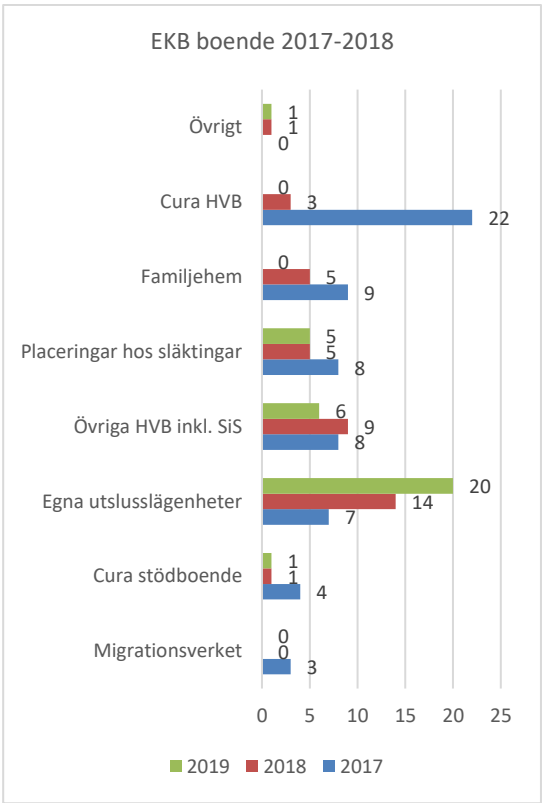

Öppenvård (Utredning stöd och behandling) och institutionsvård vuxna (statistiken gäller ej september månad d.v.s. 11 av 12 månader)
Antal pågående ärende myndighet under året har varit 298 sammanlagt på USB vuxen. Pågående insatser öppenvård under 2018 har varit 152 st och då ingår gruppverksamheterna, plus 86 utredningar

gällande vuxenärende. Gruppverksamheterna har bestått av 9 deltagare i kometgrupp, 9 i anhöriggrupp och 9 kvinnojoursgrupp (Droppen) under året.59 st. rådgivningssamtal/besök och 186 rådgivande telefonsamtal. Familjehuset har vid flera tillfällen tagit emot studiebesök från samarbetspartners och dyl. från t.ex. banmorska, BVC, BHV-sköterska eller från handläggare på övriga IFO.
Samarbete med Bromölla kommun gällande öppenvårdsbehandling riktad mot missbruk och beroende startade våren 2016 varav grundbehandlingen är i Sölvesborg och efterbehandlingen i Bromölla. I grundbehandlingen har 15 personer (6 män och 9 kvinnor) genomgått behandling i grupp och 63 personer har haft enskilda samtal/behandling. I eftervården har 5 personer deltagit.
Antalet vuxna placerade på institution externt har minskat marginellt från 12 under 2018 till 9 under 2019 (6 män och 3 kvinnor), av dessa så är det 1 tvångsplaceringar (enligt LVM).

Ekonomi
Individ- och Familjeomsorgens del av nämndens budget en nettoavvikelse om + 2 811 tkr.

Alkoholtillstånd/tillsyn	-38 tkr
Institutionsvård vuxna	+ 154 tkr
Institutionsvård barn o ungdom	+ 1 517 tkr
Familjehemsvård för barn	+ 189 tkr
Öppen vård, vuxna	+ 224 tkr
Öppen vård, barn o ungdom	- 362 tkr
Kontaktperson/Kontaktfamilj	- 238 tkr
Barn- och ungdomsvård	+ 728tkr
Budget o skuldrådgivning	+ 34 tkr
Bidrag till föreningar	+ 36 tkr
Ekonomiskt bistånd	+ 442 tkr
Familjerätt o Familjerådgivning	- 8 tkr
Gem. Adm. Ind. och fam. Omsorg	+ 50 tkr
Flyktingverksamhet	+ 46 tkr
Ensamkommande barn	+ 38tkr

- Största delen av överskottet kommer från verksamheten institutionsplacerade barn o unga.
- Den näst största positiva nettoavvikelsen rör barn- och ungdomsvård, vilket beror på statsbidrag för stärkt bemanning (som ej längre ges 2020 i denna omfattning).
- Kostnaderna för ekonomiskt bistånd visar ett överskott på 200 tkr och verksamheten som helhet ett överskott på 442 tkr, detta pga. vakanser under året.

Investeringarna uppgick till 705 tkr mot budget 729 tkr.

- 35915 Inventarier Norsen. Utgifter om 162 tkr mot budget 179 tkr.
  Projektet föreslås flyttas över till 2020.
- 35917 Verksamhetssystem IFO. Utgifter om 544 tkr mot budget 550 tkr.
  Projektet föreslås flyttas över till 2020.

Förväntad utveckling
IFO har som inriktning att arbeta för att bli en modern socialtjänst som är kvalitativ och kostnadseffektiv inom samtliga delar av uppdraget. Förutsättningarna ser bra ut. Framöver måste dock verksamheten kunna uppvisa en attraktiv arbetsplats. En av de absolut viktigaste förutsättningarna för att vi ska kunna erbjuda kvalitativa och kostnadseffektiva tjänster är att vi kan behålla och rekrytera kompetent personal. Omvänt gäller, att en kvalitativt god verksamhet samtidigt och oftast också blir en attraktiv arbetsplats. En bra verksamhet byggs genom god dialog, med dem IFO är till för. Detta innebär att vi i alla tänkbara avseenden måste sätta brukarnas behov i centrum.

Under året kommer vi därför inrikta oss på uppföljning och analys. Detta för att säkra vad vi gör, hur vi gör det och vem som gör det. Detta gagnar även ett ändamålsenligt utvecklingsarbete. Uppföljning och analys kommer att inriktas mot inspektion av: Gör vi det vi säger att vi gör och skapar vi värden för brukarna?
För att skapa ett hållbart socialt arbete behöver vi under året fortsätta arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet för de olika delarna i verksamheten.

Generellt är inriktningen, även fortsättningsvis, att klara vården av vuxna och barn på hemmaplan med god kvalitet. Öppenvården har förstärkts och samarbetet med skolans verksamhet behöver utökas. En förutsättning är att kunna erbjuda insatser som sätter familjen i främsta rummet och arbetar med ett respektfullt bemötande som bygger god relation och tillit. Detta arbetar verksamheten just nu med, bland annat tillsammans med skolan.

Verksamheten ska under året arbeta med att konkretisera barnkonventionen då denna kommer att bli lag 2020.

Utvecklingsarbetet 2020 för ekonomiskt bistånd kommer framförallt fokusera på samstyrets uppdrag till Barn- och utbildningsnämnden att titta på hur en striktare och mer arbetsinriktad hantering av ekonomiskt bistånd kan utvecklas. För inspiration har vi gjort studiebesök i Trelleborg och Olofströms kommuner och 2020 kommer vi även besöka Staffanstorps kommun. Parallellt samarbetar vi med Arbetsmarknadsenheten för en effektiv och hållbar process för den enskildes väg mot arbete eller

studier. En viktig samarbetspartner är Arbetsförmedlingens, i dagsläget vet vi inte konsekvenserna av deras omorganisation men det finns en oro för att kostnaderna kommer öka.

En utmaning inom våld i nära relation är att hitta effektiva resurser och samarbeten för att hålla hög kvalitet och kostnadseffektivt arbete. Vidare utmaning är att arbeta mera våldspreventivt för att män/killar och kvinnor/tjejer ska ha rätt till sin kroppsliga integritet och känna sig trygga i både den privata som det offentliga rummet.
Under året kommer vi att fortsätta med att kompetensutveckla flera inom kommunen för att kunna identifiera och förebygga våld. Satsningen med ett nytt folkhälsoråd och Agenda 2030 är positivt för att kunna lyfta mäns våld mot kvinnor som ett folkhälsoproblem och arbeta mera strategiskt och hållbart mot en förändring.

Det förebyggande arbetet måste generellt bedrivas brett och kunskapsbaserat av flera olika samhällsdelar. En av de viktigaste huvudmännen för barn och unga är skolan. Genom forskning vet vi, att en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn och unga är att de kan klara sitt skolarbete i en trygg skolmiljö. Om detta fungerar optimalt, genom att de sociala problemen kan stoppas tidigt, minskar sannolikt volymerna inom barnavården på IFO. Därför är en god samverkan med skolan viktig för IFO.

Bostad och sysselsättning är en fortsatt utmaning för det sociala arbetet i kommunen. En bostad och någon form av sysselsättning en viktig förutsättning för att kunna nå ett självständigt liv. Flera av IFO:s klienter saknar idag egna hyreskontrakt och det finns fortfarande svårigheter för verksamheten att få fram s.k. sociala kontrakt eller lägenheter för träningsboende. Insatser och projekt att erbjuda individer utanför arbetsmarknaden är också en förutsättning. Brister i dessa förutsättningar är inte bara en nackdel för den enskilde utan är också en orsak till högre kostnader, för längre externa placeringar, försörjningsstöd samt försämrad progress i individers sociala utveckling.

NÄMNDSGEMENSAMMA VERKSAMHETER

Verksamhetsbeskrivning

Inom verksamheten ingår kostnaderna för det politiska nämndarbetet, förvaltningsgemensam administration samt nämndens medel till förfogande. Här återfinns även stödfunktioner för verksamheten såsom Centrala barn- och elevhälsan, Centralt kvalitetsarbete och utvärdering samt Central IT-verksamhet. En huvuduppgift för den centrala förvaltningsorganisationen är att utgöra ett stöd för verksamheten genom samverkan, samordning och kompetensstöd.

Kultur- och värdegrundsarbetet

Sölvesborgs kommun bedriver sedan 2008 ett övergripande värdegrundsarbete. Utgångspunkten är att betona vikten av att skapa värde för andra. År 2018 gick kommunen in i tredje fasen av detta arbete, vilket manifesteras som ”Allt vi gör i Sölvesborgs kommun ska genomsyras av engagemang, värme och närhet. Under året har arbetet med att konkretisera vad detta innebär för verksamheten pågått. Det kan sammanfattas som ett förtroendefullt och engagerat lyssnande på de som arbetar i verksamheten men också på elever, vårdnadshavare och klienter som påverkas av våra val. Dessa möten ska präglas av en förståelse för individens förutsättningar och behov samt en tydlighet i vad som är verksamhetens roll i att stödja individens utveckling.

Ekonomi

Avvikelsen totalt mellan budget och utfall är +590 tkr, varav;

Barn- och utbildningsnämnden	+49 tkr
Fackliga företrädare	-34 tkr
Utvärdering och uppföljning	0 tkr
Barn- och utbildningskontoret	-66 tkr
Stödenhet/elevhälsa	+417 tkr
Central IT-verksamhet	-111 tkr
BUNs Förfogande	+335 tkr

De största avvikelserna utgörs av:

- Nämnden har ett överskott som mestadels beror på att ersättning för förlorad arbetsinkomst varit lägre.
- Central IT-verksamhet underskott beror på inköp av datorer som var planerade 2020 köptes in på 2019. Vi fortsätter att byta ut accesspunkter som är för gamla och vi förtätar nätverket i de utrymmen som det behövs.
- Överskottet på Stödenhet/Elevhälsa beror på minskade personalkostnader pga. vakanta tjänster samt sjukskrivningar under hösten
- Ingen användning av de medel som finns på BUNs förfogande konto

Investeringarna uppgick till 298 tkr mot budget 2024 tkr

- 34850 Arbetsmiljö o Säkerhet BoU. Utgifter om 161 tkr mot budget 428 tkr. Investeringen har används till dokumentskåp på Havelidens skola, Möllebacksskolan och Hjortakroksskolan. *Projektet föreslås flyttas till 2020.*
- 34870 Projektorer/Nätverk. Utgifter om 137 tkr mot budget 1 595 tkr. *Projektet föreslås flyttas till 2020.*

Förväntad utveckling
Förvaltningens arbete kommer att fokuseras på att skapa en stabil organisation efter en period av personalomsättning. En central del i detta arbete är att utveckla styrningen av verksamheten till att samspela med ekonomiska förutsättningar, kommunala mål, statliga mål och samtidigt bygga utveckling genom professionens delaktighet.
I ett första steg behöver detta ske genom utveckling av de områden som kritiserats av Statens skolinspektion under hösten -19.

Central utvärdering och uppföljning
Förvaltningen arbetar med att utveckla systematiken genom analys av verksamheten. Vi har flera system för insamling av underlag vilka behöver analyseras som ett första steg. Utifrån detta arbete vidtas ett antal åtgärder för förbättringar. Även ett arbete med att synlig- och tydliggöra dessa processer har påbörjats.

Central IT-verksamhet
Arbetet med digitalisering i förvaltningen och förvaltningens verksamheter fortsätter. Vi utvecklar e-tjänster inom fler områden och ökar på så sätt tydligheten och transparensen. Det finns en utmaning i att koppla samman olika system och få till bra helhetslösningar för användarna. Val av såväl mjuk- som hårdvara påverkar våra ställningstaganden. Mycket av skolans digitalisering uppfattas idag som självklart men en fördjupat användande av digitala lärmiljöer för ökad likvärdighet är ett fortsatt prioriterat område inom såväl förskole- som grundskoleutbildningen. Detta samt aviserade förändringar inom IT-avdelningen (SBKF) ställer krav på ett långsiktigt strategiskt arbete.

Annat
Interkommunala ersättningar
Grundskola: Vi ser ett ökat antal elever som väljer fotbollsprofil i Kristianstads kommun vilket ökar utflödet av interkommunala medel. En planering av fotbollsprofil i egen regi och i samarbete med lokala fotbollsföreningar har påbörjats.
Gymnasiesärskola: Våra elever i grundsärskolan väljer i hög utsträckning bort gymnasiesärskolan på Furulundsskolan. Det vore önskvärt att skapa en organisation som, av såväl kvalitativa som ekonomisk skäl, gör att eleverna fullgör sin gymnasiesärskoleutbildning i Sölvesborg.

Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomi tkr	**Bokslut 2018**	**Bokslut 2019**	**Budget-avvikelse**
Verksamheten intäkter	82 182	77 917	+ 15 287
Verksamheten kostnader	-458 395	-467 946	-6 921
- varav personalkostnader	*-297 607*	*-308 724*	*- 7 271*
Verksamhetens nettokostnader	-376 213	-390 030	+8 366
Budgetram	-386 417	-398 396	
Driftbudgetavvikelser	+10 204	+8 366	
Nettoinvesteringar	-1 714	-3 717	
Personalbild			
Antal inrättade tjänster	504,36	516, 46	
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	**5,7 %**	**5,1 %**	
Dag 1-14	2,4 %	2,4 %	
Dag 15-90	0,8 %	0,9 %	
Dag 91-	2,4 %	1,8 %	
Antal anställda personer			
Tillsvidareanställda*	532 pers	523 pers	
Visstidsanställda**	79 pers	92 pers	
Medelsysselsättningsgrad			
Kvinnor	95,7 %	95,6 %	
Män	98,0 %	97,6 %	

* Mätpunkt 30 november
** Mätpunkt 30 november, avser vikariat och allmän visstidsanställning

Omsorgsnämnden

Under omsorgsnämnden ingår omsorg för äldre, personer med funktionsnedsättningar samt kommunal hälso- och sjukvård.

Ordförande: Robert Lindén (SD)
Vice ordförande: Anders Fransson (M), Hillevi Colliander (S)
Förvaltningsledning: Annelie Kjellström, Lena Wilson-Ericsson, Camilla Ryrstedt, André Jönsson, Malena Sylvan

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Förvaltningsgemensam	-14 236	-12 543	+1 294
Myndighet och öppen vht.	+16 745	+11 019	+11 172
Hemtjänst	-83 905	-84 253	-3 651
HSL och särskilt boende	-189 545	-189 686	-4 676
Funktionshinder	-76 774	-78 143	-2 349
Nämndens nettoram	**-347 715**	**-353 605**	**+1 790**
*Den framtida omsorgen i hemmet – projekt**	*-111*		
Nämndens nettoram, totalt	*-347 604*	*-353 605*	

*Ska regleras mot social investeringsfond

Målsättningarna har utvärderats:

- Via Öppna jämförelser, KKiK och Vad tycker de äldre om äldreomsorg
- Kvalitetsregistren Senior alert och Palliativa registret
- Via intern utvärdering
- Sammanställning av klagomål, Lex Sarah och Lex Maria
- Sammanställning av avvikelser
- Via brukarråd inom funktionshinderomsorgen
- Internkontrollmålen för 2019 har beslutats och utvärderats i omsorgsnämnden.

Riktlinjer och styrdokument har gåtts igenom och uppdaterats för samtliga verksamheter inom omsorgsnämndens ansvarsområden.

Antal klagomål totalt:	9
Antal synpunkter totalt:	3
Lex Sarah totalt:	19
Lex Maria totalt:	3

OMSORGSNÄMNDENS MÅL 2019

● **Uppfyllda mål**
● **Delvis uppfyllda mål**
● **Ej uppfyllda mål**

Strategiska områden		**Nämndmål 2019**	**Indikatorer** – med resultat o jämförelser
Livsmiljö • Boende • Natur- och kulturmiljöer • Hållbar utveckling	●	Vi ska erbjuda olika boendeformer inom omsorgen.	Inom äldreomsorgen erbjuds korttidsboende, särskilt boende och särskilt boende med demensinriktning. Inom funktionshinderomsorgen erbjuds korttidsvistelse och bostad med särskild service.
	●	Inom omsorgen för äldre ska det erbjudas aktiviteter på de särskilda boendena.	Utbudet av aktiviteter på särskilda boenden har utvecklats och i brukarundersökningen har nöjdheten ökat.
	●	Vi ska erbjuda aktiviteter på våra öppna mötesplatser.	Det erbjuds många aktiviteter på våra öppna mötesplatser och antalet deltagare ökar.
	●	Personer med funktionsnedsättning ska beredas möjligheter att ta del av samhällets kultur- och naturmiljöer i Sölvesborg och dess närområde.	Verksamheten har utgångspunkten i individens önskemål och förmågor med det sociala innehållet i närmiljön och kring utevistelse. Kompiskort ger möjligheten att ta en större del av samhällsutbudet.
Arbete och näringsliv • Nätverk • Utbildning • Företagande	●	Omsorgspersonal ska ha rätt utbildning för sitt uppdrag/tjänst.	Enligt beräkning har cirka 90 % av omsorgspersonalen rätt kompetens.
	●	Frivilligverksamheten och samarbetet med föreningar ska utvecklas.	Under 2019 startade guldkantstjänsten som innehas av frivilliga och samarbetet med föreningar har utökats ytterligare.
	●	Alla inom insatsen daglig verksamhet ska erbjudas ett varierat utbud av arbetsinriktade verksamheter.	Daglig verksamhet och dagverksamhet omfattas av många olika arbetsplatser och verksamheter med varierande innehåll för att möta brukarens önskemål om sysselsättning
Infrastruktur och kommunikationer • Lokalt • Regionalt • Digitalt	●	Den enskilde brukaren/patienten ska genom ny teknik öka sin självständighet.	Wifi finns på samtliga särskilda boenden och till stor del inom LSS-boendena. Omvärldsbevakning sker kontinuerligt för att finna nya möjligheter och innovativa lösningar.

Strategiska områden		Nämndmål 2019	Indikatorer – med resultat o jämförelser
Service och värdskap • Bemötande • Tillgänglighet • Kvalitet	🟡	Brukare/patient och närstående ska vara nöjda med: • Bemötandet • Tillgängligheten • Delaktighet/påverkan • Trygghet	82 % brukarnöjdhet inom särskilt boende, riket 81 %. 92 % brukarnöjdhet inom hemtjänst, riket 92 % KKiK (kommunens kvalitet i korthet) – funktionshinder visade god nöjdhet
	🟢	Vi har nöjda medarbetare.	HME – hållbart medarbetarengagemang, resultatet från 2018 års enkät visade på höga resultat inom verksamheten.
	🟢	Omsorgsnämnden har en budget i balans.	Omsorgsnämnden visade en positiv avvikelse om 1 790 tkr

ANALYS AV NÄMNDENS MÅL

Under 2019 har arbetet kring måluppfyllelse strukturerats och systematiserats ytterligare genom användandet av mål och resultatuppföljningsverktyget Stratsys. Målen har följts upp genom 36 indikatorer och 53 aktiviteter sammanlagt över hela förvaltningen. Det strukturerade arbetet har gett resultat och förvaltningen lever i flera områden upp till nämndens mål. Arbetet kring målen som i matrisen uppskattas som gula presenteras vidare här.
Resultatet i brukarundersökningen kring nöjdheten med de aktiviteter som erbjuds på det särskilda boendet har ökat stadigt de två senaste åren och arbetet fortsätter. En aktivitetssamordnare anställdes under våren 2019 med uppdrag att planera och samordna aktiviteter på särskilda boenden.
En sammanställning visar att cirka 90 % av de fast anställda i förvaltningen har adekvat utbildning för sin tjänst, vilket är en hög siffra. Siffran är dock lägre gällande tidsbegränsade anställningar i form av vikariat och timanställning. En kompetensförsörjningsplan med handlingsplan för omsorgsförvaltningen är framtagen och gäller för perioden 2019-2022. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att arbeta aktivt med kompetensförsörjning för att säkra framtidens utmaningar inom området.
Att genom teknik öka sin självständighet kräver i första hand tillgång till internetuppkoppling. Av samtliga boendeenheter inom äldreomsorg och funktionshindersomsorg är det två enheter som idag saknar wifi. När uppkoppling finns fortsätter arbetet med att utifrån utbudet hitta individuella lösningar till brukare/patienter. Genom projektet Digilitt har förvaltningen fått draghjälp med att omvärldsbevaka och ta del av tips om lösningar.
Under 2019 har resultaten kring nöjdheten ökat både inom särskilt boende och hemtjänst. Även resultat i brukarundersökning LSS ökar och är höga i jämförelse med andra kommuner. Under 2020 kommer arbetet med delaktigheten i genomförandeplan att genomsyra alla verksamheter.

ÅRETS VIKTIGASTE HÄNDELSER

1. Systematisering av kvalitets- och ekonomiarbetet i mål- och resultatstyrningsverktyget Stratsys har utvecklats mycket bra.

2. Arbetet med omställningen av 60 särskilt boende/demensboende har varit en av de största händelserna under året.

3. Nationell jämförelse utifrån kostnad per brukare har genomförts. Detta för att säkerställa att vi bedriver en verksamhet med god kvalitet och har ett effektivt resursutnyttjande.

4. Digital utveckling har skett på olika sätt. Till exempel: EU-projektet Digilitt, simuleringsroboten Kim, digitala terapikatter, medicinrobotar på prov och streaming till våra boenden.

5. Nya tjänster, äldrekurator och aktivitetssamordnare på särskilt boende, har gjort stor skillnad för kommuninvånarna.

6. Ombyggnation till ändamålsenliga lokaler för hemtjänstpersonal, som arbetar i centrala Sölvesborg, har varit positivt och viktigt.

7. Planerad inspektion av IVO (inspektionen av vård och omsorg) på Bokdungen och Skutan under fyra dagar. Vi fick en fantastisk återkoppling och beslut från IVO på att vi har väl fungerande verksamheter.

FÖRVALTNINGSGEMENSAM

Verksamhetsbeskrivning

Medarbetare som arbetar övergripande och strategiskt i omsorgsförvaltningen ligger organisatoriskt här.
Här finns personalkostnaderna för omsorgschef, verksamhetschefer, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), kvalitetsutvecklare och IT-samordnare. Under året flyttades MAS-tjänsten till verksamhetsområdet hälso- och sjukvård och särskilt boende.
Lagstiftningar som styr verksamheten är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om samverkan (LOS), lagen om valfrihet (LOV) och lagen om bostadsanpassningsbidrag. Personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB) är en lagstiftning som också påverkar förvaltningen även om Försäkringskassan är beslutsfattare.

Internkontroll

Omsorgsnämnden beslutade i februari 2019 att internkontrollsmålen för 2019 skulle vara att följa omsorgsnämndens årshjul där olika kontrollmoment finns definierade. Redovisningarna har skett månadsvis. Exempel har varit 100 % rätt avgift, ekonomisk verksamhetsuppföljningar, stickprov av individärenden och bostadsanpassningsbeslut samt olika statistik och redovisningar med mera. Omsorgsnämnden godkände i december 2019 redovisningen av följsamhet gällande internkontrollsmålet.

Kultur och värdegrundsarbete

Omsorgsförvaltningen har arbetat med att implementera värdegrundsarbetet, ”Värdegrund 3.0”, i förvaltningen under året. Allt vi gör ska genomsyras av engagemang, värme och närhet. Omsorgskontoret har haft dialogmöten för att säkerställa att alla har kunskap om värdegrunden och bedriver sitt ansvarsområde utifrån den.

Omsorgskontoret

Kvalitetsarbetet är ett ständigt pågående arbete i förvaltningen. Införandet av mål och resultatstyrningsverktyget Stratsys har inneburit att kvalitetsarbetet har systematiserats ytterligare och verktyget befrämjar kontroll, transparens och kollegialt lärande. I december 2019 hade förvaltningen en analysdag med utgångspunkt i verksamhetens många nyckeltal och utifrån resultat skapades förbättringsarbeten. Omsorgens kvalitetsledningssystem fortsätter att bli mer känt ute i verksamheten och sedan början av 2019 har avvikelser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) dokumenterats och hanterats digitalt i ett verksamhetssystem, istället för som tidigare via pappersblankett. Detta medför att verksamheten snabbare och enklare kan identifiera brister på systemnivå och utvecklingsområden.

Att följa utvecklingen i regionen och hur den nära vården kommer att påverka oss kommer att vara avgörande framöver för att fortsätta kunna garantera en trygg och säker hälso- och sjukvård för medborgarna i Sölvesborg. Vården kan tillgodoses av den kommunala hälso- och sjukvården i mycket stor utsträckning om bara samverkan är optimal med primärvård och slutenvård samt att intern utbildning och fortbildning sker. Den enskilda patienten i Sölvesborg tillförsäkras en god och säker vård bland annat genom de avtal för läkarmedverkan som upprättats med våra två vårdcentraler och de rutiner som har tagits fram med läkarbilen. Omsorgschefen har varit Blekinges representant, tillsammans med Olofströms socialchef, i regionens vårdkommitté under 2019 för att utöka samverkan kring länsinvånarnas hälso- och sjukvård.

Omställningen av 60 särskilt boendeplatser/demensplatser har förvaltningen arbetat med mycket under det sista halvåret 2019. Flertalet anhörigmöten och medarbetarmöten har genomförts. Olika träffar med Sölvesborgshem har det också varit, både på strategisk och på operativ nivå. Detta för att planera för att utveckla och modernisera de kvarvarande kommunala boendena.

Förvaltningen har börjat att arbeta med kostnad per brukare (KPB). Detta för att säkerställa att vi bedriver en verksamhet med god kvalitet och har ett effektivt resursutnyttjande. Kostnad per brukare är en efterkalkyl (statistik från året innan) som bygger på individnivå. Detta innebär att brukarstatistik från vårt verksamhetssystem matchas med budgetutfallet, vilket sedan generar i kostnad per brukare och insats. Det är ett hundratal kommuner som använder sig av KPB, vilket gör att vi nu kan jämföra oss nationellt. Läs nedan under respektive verksamhet om 2019 års resultat. Företaget som utför detta arbete heter Ensolution.

På särskilda boendet Gerbogården har införandet av ett nytt digitalt larmsystem fortsatt att pågå hela året. Införandet har inte gått enligt plan. På övriga särskilda boenden har utbyggnaden av trådlöst nätverk fortgått, vilket är en förutsättning för att

deras larmsystem också ska kunna bytas eller uppgraderas under 2020.
Digilitt och E-health Innovation är två projekt som IT-samordnarna medverkat i.
Digitala terapikatter som spinner och jamar har köpts in och finns på särskilda boenden samt på gruppbostäder. Vi har startat upp vårt digitala innovationscenter på avdelning Turkos, på demensboendet Tärnan. Där finns en simuleringsdocka som ger möjlighet för medarbetarna att träna på verklighetstrogna situationer inom nästan all vård. Vi har också ett antal medicinrobotar på prov inom hemsjukvården för att utvärdera vad denna teknik kan ge. Teknik för att kunna streama till exempel Killebom till våra särskilda boenden har också utvecklats under året. Nu har vi permanenta lösningar som gör att denna teknik fortsättningsvis kan användas året runt för olika aktiviteter och evenemang.
Hemtjänstverksamheten har bytt alla sina telefoner till en ny modell. Detta för att kunna möta högre krav som till exempel säker inloggning och signering direkt i telefonens kommande verksamhetssystems app.
Verkställigheten har påbörjat sin resa ifrån Procapita till Lifecare och detta går hand i hand med IBIC, individens behov i centrum, vilket har krävt utbildning av alla medarbetare.
Ett system för säker e-post har införskaffats. Detta för att vi ska kunna sluta faxa framöver. I första hand ska faxandet med Region Blekinge avskaffas.

Analys av årets utfall för verksamheten och ekonomi

Administration	+493 tkr
IT	+801 tkr
Totalt	**+1 294 tkr**

Ekonomi
Administrationen visar en positiv avvikelse, + 493 tkr, vilket beror på en vakant tjänst, utbildningsmedel, annonskostnader och övriga driftskostnader. Under 2019 gjordes en ny upphandling av verksamhetssystemet Lifecare. Samma verksamhetssystem behölls men ett nytt avtal och nya moduler bidrog till ett underskott på 298 tkr. Det nationella driftsbidrag på 1 098 tkr täcker upp detta och resterande överskott planerades att användas som engångssumma för Timecare. Denna upphandling är ännu inte slutförd. Totalt överskott för IT blev därför + 801 tkr.

Förväntad utveckling

- Fortsätta att arbeta med omställningen av 60 särskilda boendeplatser/demensplatser.
- Omvärldsbevaka samt följa den åldersdemografiska utvecklingen i Sölvesborg. En äldreplan för framtidens omsorg ska tas fram för en tioårsperiod.
- Planera för digitaliseringen inom omsorgens alla verksamheter. Som exempel test utav olika digitala lösningar i hemmet för att möjliggöra kvarboende samt ligga i framkant när det gäller LSS-boendena.
- Utvecklingen kring IT- och teknikstöd kommer att påverka arbetssätten inom omsorgsverksamheterna. Detta ska generera i både höjd kvalité och bättre effektivitet.
- Fortsätta att implementera ny digital larmlösning på våra särskilda boenden.
- Byte av kommunikationssystem 2020 mellan kommun och region (obruten vårdkedja) från Prator till Mina planer.
- Arbeta vidare med ledningssystemet samt kartlägga processerna i organisationen.
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet för att säkerställa att omsorgen förbättrar sina resultat i olika undersökningar.
- Internkontrollen ute i verksamheterna behöver fortsätta att utvecklas.
- Arbeta mot att minska sjuktalen inom förvaltningen genom att följa frånvaron och arbeta med tidiga insatser.
- Fortsätta att utveckla den fackliga samverkan.
- Fortsatt arbete för att utveckla den individuella lönesättningen för kommunals avtalsområde. Alla medarbetare ska ha ett tydligt individuellt uppdrag.
- Arbeta vidare med heltidsresan.
- Fortsätta arbeta med regionen gällande gemensam ledning och styrning av hälso- och sjukvården i de delar som berör båda huvudmännen. Diskussion gällande gränsdragning samt övrig samverkan.
- Utveckla arbetet med kompetensförsörjning både vid nyrekrytering och för att behålla tillsvidareanställd personal.
- Arbeta med mål- och resultatstyrning för att nå goda resultat och fortsätta ha en ekonomi i balans.
- Gemensamt förarbete inom kommunen har gjort att fiber kommer att installeras i alla Sölvesborgshems lägenheter på våra boenden. De boende kommer att ha möjlighet att välja om de vill skaffa bredbandsanslutning via fiber.
- Fortsatt fokus på att utveckla de sociala aktiviteterna för alla kommuninvånare.
- Värdegrundsarbetet ska alltid vara aktuellt. Allt vi gör ska genomsyras av engagemang, värme och närhet.

- Inventera och planera för att modernisera befintliga kommunala särskilda boenden och demensboenden. Detta genom förändringar både i innemiljön och utemiljön. Förvaltningen har också fått i uppdrag att se över möjligheten till att det finns husdjur på boendena.
- Säkerställa rekryteringsprocessen.
- Införa ett kvalitetspris för att belöna medarbetare som arbetat framgångsrikt när det gäller kvalitet och ekonomi på sin enhet.

MYNDIGHET OCH ÖPPEN VERKSAMHET

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheter som berör hela nämndens områden ligger organisatoriskt här som myndighetskontoret, omsorgsnämndens administration, institutionsplaceringar, betalningsansvar på sjukhuset, LOV-arbetet med enskilda utförare, bostadsanpassning, förfogandekontot, bidrag till pensionärsföreningar samt samtliga avgifter och övergripande utvecklingsprojekt. Myndighet och öppen verksamhet har budgetmedel för fördelning av biståndsbedömda timmar till verkställighet gällande hemtjänst för både kommunal och enskild utförare. Likaså budgetmedel för LSS-beslut gällande personlig assistans att fördela till kommunal eller privat utförd assistans. Statliga medel för bland annat stimulansmedel och övriga projektmedel finns oftast inom denna del. Omsorgens intäkter hanteras i verksamhetsområdet.

Här arbetar biståndshandläggare, SoL äldre och psykiatri samt LSS, avgiftshandläggare, nämndsekreterare, anhörigsamordnare, äldrekurator, enhetschef, LOV-ansvarig, mötesplatschef, aktivitetssamordnare, aktivitetsledare och projektledare för Digilitt mm. De specifika lagstiftningar som styr är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service (LSS), lagen om samverkan (LOS) och lagen om valfrihetssystem (LOV).

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Omsorgsnämnd, övr nämnd	-46 tkr
Administration	+354 tkr
Resurspott hemtjänst	+6 795 tkr
Betalningsansvar	+400 tkr
Myndighetsenhet	+133 tkr
Bostadsanpassning	+594 tkr
Institutionsplaceringar	-728 tkr
Mötesplatser	+319 tkr
Bidrag pensionärsföreningar	-4 tkr
LSS-ärenden	+57 tkr
Sjuklöner privata	-63 tkr
F-kassan 20 första timmarna	+2 261 tkr
Intäkter, äldre	+105 tkr
Intäkter, funktionshinder	-8 tkr
Intäkter, HSL	+254 tkr
Stängda avdelningar	+749 tkr
Totalt	**+11 172 tkr**

Ekonomi

Administrationen visar en positiv avvikelse pga. att äldrekuratorn anställdes i maj och tjänsten var budgeterad från årsskiftet 2019 samt att det funnits möjlighet till projektmedel för vissa kostnader.
Resurspotten för hemtjänsten visar på ett överskott eftersom beviljade hemtjänsttimmar har visat en nedåtgående trend under 2019. Det finns en buffert för ytterligare beviljade timmar. Under året har 1 142 tkr omfördelats från resurspotten för att täcka obudgeterade kostnader i verksamheterna. Det har inte varit några debiteringar gällande betalningsdagar från regionen, därav plusresultat gällande betalningsansvar.
Myndighetsenheten visar positiv avvikelse eftersom det har funnits svårigheter att tillgå utbildad personal som socionomer eller med annan likvärdig utbildning. Det har därför funnits vakanser mellan rekryteringar, samt att det varit hög frånvaro pga. vård av barn.
Bostadsanpassningsbidrag påvisar ett plusresultat. Antal ärenden under 2019 har varit cirka 30 färre än föregående år.
Institutionsplaceringar visar negativ avvikelse. Det är svårt att förutse behovet och därmed budgeten.
Mötesplatserna visar en positiv avvikelse bland annat pga. att aktivitetssamordnaren anställdes under våren och tjänsten var budgeterad fr.o.m. årsskiftet.
De 20 första timmarna till Försäkringskassan visar en positiv avvikelse då medel återförs från uppbokade kostnader gällande bokslut 2018.
Sjuklönekostnaderna gällande personlig assistans visar ett visst negativt resultat.
Intäkter visar positiv avvikelse, analys har visat att brukarna har en större betalningsförmåga än tidigare.
Budgetmedel för stängd enhet på Svalan, som ligger i verksamhetsområdets redovisning, påvisar ett plusresultat.

Administration

Förfrågningsunderlag LOV hemtjänst och särskilt boende ligger publicerade på valfrihetswebben.
Frösunda omsorg lämnade in en ansökan och godkändes av omsorgsnämnden hösten 2019 att driva särskilt boende from 1 juni 2020. Under 2019 har inga förfrågningar gällande LOV hemtjänst inkommit.
Nämndens styrdokument som delegationsordning, dokumenthanteringsplan samt riktlinjer för handläggning har arbetats igenom och reviderats.
Inom verksamheten myndighet och öppen

verksamhet har samtliga erbjudits fortbildning i salutogent förhållningssätt.
Samordningen av projekt psykisk hälsa har hanterats i verksamheten. Detta projekt har finansierats med statliga stimulansmedel. Tre medarbetare från verksamhetsområdet har genomgått instruktörsutbildning i första hjälpen psykisk hälsa (MHFA - Mental Health First Aid Training) och utbildningen har bekostats av dessa medel. Ytterligare tre medarbetare från annan förvaltning har genomfört samma utbildning tillsammans. Ett nätverk har bildats och utbildningsplan upprättats för Sölvesborgs kommuns personal som kommer att erbjudas utbildning av instruktörerna.
Rekvirering och redovisning av omsorgsförvaltningens stimulansmedel hanteras här. Projektet Digilitt, som är finansierat av EU-medel, är ett digitaliseringsprojekt i syfte att höja den digitala kompetensen hos baspersonalen för att kunna införa välfärdsteknik. Projektet drivs av en projektledare och projektet har genomförts med aktiviteter för baspersonal. Sölvesborg har varit delaktiga i projektet under 2019 tillsammans med åtta andra kommuner i Skåne samt Kommunförbundet i Skåne.
Lagen (2018:222) om bostadsanpassning trädde i kraft 1 juli 2018 och ersatte då den tidigare lagen (1992:1 574) om bostadsanpassning. Några utav förändringarna med den nya lagen är att samtliga ägare och nyttjanderättshavare måste godkänna att anpassningen utförs. Fastighetsägare får inte kräva ersättning för att återställa bostaden. Den som bor i en bostad efter beslut enligt socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade kan inte beviljas bostadsanpassningsbidrag. Under 2019 hanterades det ca 30 färre ansökningar än 2018.

Äldrekurator
Tjänsten som äldrekurator tillsattes under maj månad 2019 och de första sex månaderna har främst gått ut på att göra tjänsten känd. Detta har skett genom att bland annat besöka enhetschefer, personal, de olika boendena, mötesplatserna, Svenska kyrkan i Sölvesborg och trygg hemgångsteamet. Att tjänsten finns har spridits genom kommunens hemsida, tidningar i Blekinge samt i fackföreningen Visions medlemstidning. Men framför allt har äldrekuratorn varit ute och träffat personer i ordinärt- och särskilt boende och haft stödsamtal med dessa.
Stödjande och motiverande samtal har genomförts med 17 personer, 6 män och 11 kvinnor i ordinärt boende. Totalt har 53 samtal genomförts i ordinärt boende.
Stödjande och motiverande samtal har även genomförts på särskilt boende med 19 personer, 6 män och 13 kvinnor. Totalt har 40 samtal genomförts på särskilt boende.

Anhörigsamordnare/förebyggande besök
Samtliga invånare som under 2019 fyllde 80 år och inte hade några insatser från omsorgen erbjöds ett uppsökande hembesök. Först skickas ett informationsbrev ut per post och därefter bokas hembesök via telefonkontakt. För de som tackar nej till hembesök erbjuds möjligheten att svara på frågorna via telefon samt att få informationen hemskickad med post. Syftet med hembesöken är att lämna information för att förebygga fallolyckor, hur man skyddar sig mot brott, få kunskap om upplevd ensamhet, få kunskap om vilken teknik man använder vad gäller telefoni och internet samt tankar om sin boendesituation. Information delas ut om fixartjänsten, mötesplatserna, frivilligverksamheten, guldkantstjänsten, fallolyckor och hur man som äldre kan skydda sig mot brott. Alla som svarar på frågorna får ett presentkort på en fika på valfri mötesplats, Svalan alternativt Duvan och de som väljer att ta emot besök får även en tygkasse med Sölvesborgsmotiv. Hembesöken har i huvudsak utförts av omsorgens anhörigsamordnare men även av en av avgiftshandläggarna samt nämndsekreteraren. Av totalt 139 kommuninvånare, födda 1939 erbjöds 116 personer hembesök. 84 personer har tackat ja till att svara på enkäten. 69 personer tackade ja till hembesök och övriga 15 personer valde att svara på frågorna via telefon. Endast 8 personer har tackat nej. 24 personer har vi ej lyckats få kontakt med, flera försök har gjorts per telefon. De personer vi inte kunde finna telefonnummer till fick även ett följebrev att de gärna fick kontakta oss. Totalt har vi fått kontakt med 79 % och fått intervjua 73 % av dessa. En ökning mot 2018 då vi nådde 70 % och fick intervjua 55 %.
Anhörigstöd: Under våren erbjöds möjlighet att vara med i en anhöriggrupp för personer som stöttar och vårdar en närstående med demenssjukdom. Träffarna för sex anhöriga genomfördes vid totalt sju tillfällen. Upplägget var blandat med information/utbildning och utbyte av erfarenheter om sin situation som anhörig. Under hösten startades ytterligare en liknande grupp med sex nya deltagare där tre tillfällen hölls 2019. Denna grupp fortsätter med träffar 2020. Anhörigcafé har erbjudits under hela året, varje månad på Duvans mötesplats och varannan månad på Svalans mötesplats. Vid varje tillfälle har det varit olika teman med inbjudna gäster. En anhörigcirkel i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan och anhörigkonsulent i Olofström har genomförts under hösten. Denna cirkel riktade sig till föräldrar med vuxna funktionshindrade barn eller psykisk sjukdom. Studiecirkeln heter ”När jag inte längre är med”. Sju personer deltog varav tre från Sölvesborg och fyra från Olofström. Anhörigsamordnare har samarbetat med regionen, mellanvården, psykiatrin och informerat om anhörigstöd vid tre tillfällen som

en del i en utbildning för patienter och deras anhöriga.
En workshop anordnades under våren för föräldrar till funktionshindrade ungdomar. Syftet var att få kunskap om vad de efterfrågar för typ av stöd i sin roll som anhöriga. Den nationella anhörigdagen, den 6 oktober, uppmärksammades genom att bjuda på tårta på samtliga särskilda boenden i äldreomsorgen till anhöriga som kom på besök under dagen och självklart även alla boende. Inom funktionshinder anordnades under samma vecka en informationsträff med fokus på information till föräldrar med funktionshindrade barn och ungdomar. Syftet var att informera om vilka olika möjligheter det finns för olika former av stöd och boendeformer när ungdomarna flyttar hemifrån. Informationen som hölls på Blågullans gruppbostad erbjöd även, i samarbete med Lions, ett ”Race for fun” för samtliga besökare, där både föräldrar, deras barn, ungdomar, boende från samtliga gruppbostäder och personal kunde delta tillsammans.

Myndighetsenhet
Enhetens uppdrag har förtydligats. Detta genom att kontrollera att brukarna får de insatser verkställda som de är beviljade och att årlig uppföljning sker. Under 2019 har personalomsättningen varit hög och svårigheten att rekrytera socionomer har inneburit att enheten periodvis haft vakanser innan tjänsterna blivit återbesatta. Det har också varit hög korttidsfrånvaro samt frånvaro pga. vård av barn. Genomgång av handläggarrutiner har genomförts. Under 2019 utbildades ytterligare två biståndshandläggare till processledare inom IBIC (individens behov i centrum). Nu finns tre processledare på enheten, två inom äldreomsorg och en inom LSS. Fem biståndshandläggare har varit på Socialstyrelsens 1-dags utbildning i IBIC. Införandet av IBIC har startat under året och från och med 1 oktober görs alla utredningar inom särskilt boende och bostad för vuxna med IBIC. Dessa utredningar är mycket omfattande vilket innebär en längre utredningstid. Införandet av Lifecare har även startat i samband med detta och systemet är inte riktigt anpassat efter IBIC, varför interna lösningar måste göras vid olika moment. Arbetet med hemgångsteamet har fortsatt och under 2019 har även psykiatrin inom region Blekinge arbetat enligt lagen om samverkan (LOS). Sölvesborgs kommun har lägst siffror i Blekinge vid hemgång från sjukhuset. Sölvesborg är också den enda kommun som har hemgångsteam och som genom samlad kompetens gör detta möjligt. Värdegrundsarbetet har fortsatt på APT samt med att delta i verksamhetsområdets gemensamma värdegrundsarbete.
Enhetens handläggningsrutiner finns nu i ledningssystemet och det arbetas med rutiner för uppdatering av dessa.
Under 2019 har vi fortsatt arbetet med ärendegranskning och utvecklat detta med anledning av införandet av IBIC.
Frånvaron gällande brukare började registreras digitalt under 2019. Detta har underlättat avgiftshandläggarnas arbete.
Under 2019 har ett arbete pågått med att kvalitetssäkra uppgifterna i verksamhetssystemet i syfte att säkra upp att rätta uppgifter redovisas gällande kostnad per brukare (KPB).

Mötesplatser - frivilligverksamhet
Duvans mötesplats har under året haft ett varierat och rikt utbud av olika aktiviteter och underhållningar. Huvudsyftet med mötesplatserna är att seniorer ska ha en plats att komma till för mötas, känna gemenskap, få stimulans, glädje och energi in i sin vardag. Det erbjuds bland annat matlagningskurser, sittgympa, balansträning, anhörigcafé, bingo, bridge, underhållning/föreläsningar, tidningsläsning, fredagscafé och nagelfix. Under året har vi haft fyra större fester i samband med våra högtider samt höstfest och en danskväll.
Ett område där intresset ökat under detta år är våra IT-café och IT-support på individuell nivå. Fixartjänsten har vid bokade besök i hemmet fått hjälpa till med att hantera plattor, datorer och mobiler. Fixartjänsten är uppbokad med hembesök samt stöttar och erbjuder IT-support på både Duvan och Svalans mötesplatser.
Det har startats upp sy-service som är en service för våra seniorer där man erbjuds enklare sömnadshjälp för en billig peng. Det har också startats upp en liten second hand-hörna med kläder.
Killebomdagarna på Duvans mötesplats var välbesökta och uppskattade. Detta år utvecklades en förbättrad festivalkänsla och det blev verkligen festdagar. Den centrala platsen, tillgängligheten av toaletter och ett lugnare senioromrade har lyfts fram som mycket positivt av besökarna.
Kulturkalaset blev nytt för i år på Duvans mötesplats. Det var en konsert med Emilio Walter som drog fullt hus och blev oerhört uppskattat. Många nya besökare hittade dessutom dit vid detta tillfälle. Under veckan hade vi också en konstutställning och en föreläsning med utställaren.
Under 2019 har det pågått ett arbete med att fräscha upp och bygga om entrén på Duvan. Förändringen med att entrén har blivit flyttad har inneburit att hela lokalen nu är användbar på ett mycket bättre sätt.
I ett samarbetsprojekt med föreningen Soul of Humanity, finansierat av Länsstyrelsen i Blekinge Län, invigdes det i december en eldriven duocykel på Duvans mötesplats. Till våren går cykeln att boka gratis med utbildade killar från föreningen som skjutsar på bestämda tider. Syftet är att duocykeln blir en mångårig attraktion som skapar härliga stunder för våra seniorer.

Svalans mötesplats har öppet två dagar i veckan och är välbesökt av både de som bor på Svalan och besökare utifrån. Utbudet har varit varierat med bland annat bingo, tidningsläsning, nagelfix, sittgympa, IT-support, sång, musik, föreläsningar och danstillfällen. Under året har våra högtider uppmärksammats och det har varit extra festligheter vid dessa tillfällen. I början av året tog mötesplatsen över Svalans café vilket tidigare låg under funktionshinderverksamheten. Det har även här startats upp sy-service och en liten second hand-hörna med kläder.
Det gemensamma för mötesplatserna är att det ständigt byggs samarbeten med föreningar och organisationer, olika verksamheter i kommunen, studieförbund och frivilligverksamheten. Ny samarbetspartner för i år är Sölvesborgs riksteaterförening. På respektive mötesplats har vi ett trivselråd där vi tillsammans planerar program och aktiviteter. Likt förra året har vi arrangerat ´”POP-UP Mötesplats” i Högtofta via ett samarbete med Norje PRO.
I början av året arbetades en ny layout fram för affischer och programblad vilket blev ett lyft för helheten. Genom marknadsföring har fler hittat till mötesplatserna och antalet besökare har ökat under detta år.

Frivilligverksamhet
Under detta år har det varit 27 personer som på olika sätt varit engagerade i våra verksamheter. Vissa hjälper till vid underhållning och fester, några är lotteriansvariga, resurs på sittgympan, några håller i IT-café, bridge, bingo eller är ansvariga för second hand-försäljningen. Vi har också ett husband som spelar på våra mötesplatser.
Det finns även frivilliga som är besökare till de som bor i ordinärt boende och på särskilt boende. Några håller också i en tidningsläsningsgrupp på ett av våra boende. I början av sommaren arrangerades en sommarfest för de som arbetar frivilligt där vi framförde vårt stora tack för den insats som de gör. Det arrangerades även glöggmingel innan jul där vi tackade och uppmärksammade deras insats.
Guldkanten som är en del av frivilligverksamheten startades upp i mars månad. En förmiddag i veckan finns det möjlighet att ringa för att t.ex. boka in ett besök, en promenad, enklare handling, ta en fika eller få sällskap till mötesplatsen. Det är fem personer i gruppen och de har en varsin dag i veckan då de är bokningsbara. Det har blivit en väl använd tjänst som uppskattas av många som är i behov av stöd och sällskap.

Socialt innehåll särskilt boende
En övergripande målsättning har varit att ta fram ett grundläggande jämlikt utbud på samtliga boenden med en blandad palett av olika aktiviteter. Under året har ett årshjul arbetats fram gemensamt för boendena kopplat till traditioner och lokala händelser. Varje boende har individuella planeringsmöten där aktivitetssamordnare finns med som resurs. Under våren utrustades samtliga ställen med projektorer och filmdukar. Genom den tekniken som finns har vi möjlighet att livesända lokala konserter och evenemang, program och filmer tillsammans i ett större upplevelseformat. Speciellt för 2019 var en fortsatt utveckling av Killebomdagarna med fler livesända konserter. Alla boenden utrustades med ett festivalpaket som innehöll marknadsstånd, dekorationer, blommor, marknadsgodis, glass med tillbehör, primörer och popcornmaskiner. Under hösten har det arrangerats en utflykt samt fyra konserter på samtliga boenden, där bl.a. aktivitetssamordnaren själv har haft allsång och spelat Sven-Ingvars bästa med en extern musiker som finansierats av LIONS.
Nytt för 2019 var att Kulturkalaset flyttats in med dess olika aktiviteter där Stefan Nilsson stod för sång och musik. Samtliga boenden hade också en utställning om folkparken Tivolivat samt en film om Hanöbåten. Under veckan arrangerades en uppskattad målarverkstad med kreatören Caroline Malmsjö. Årets högtider har uppmärksammats på olika sätt. Under december månad hade alla boenden julsånger med PRO, julallsång med aktivitetssamordnaren och besök av luciatåg som anpassats efter varje enhets önskemål. Kyrkan besökte samtliga boenden och erbjöd deltagande i julbön för de som ville.

Kultur och värdegrundsarbete
Under 2019 har värdegrund varit en stående punkt på APT.
Under hösten 2018 påbörjades för samtlig personal i verksamhetsområdet myndighet och öppen verksamhet ett uppstartsarbete med Sölvesborgs kommuns värdegrund 3.0. Arbetet har fortsatt i verksamhetsområdet under 2019 i syfte att förbättra samarbetet mellan olika professioner och för att stärka såväl gruppen som individen. Föreläsningar samt workshops har genomförts i tema samarbete, hälsa samt stresshantering**.**

Nyckeltal, verksamhetsmått

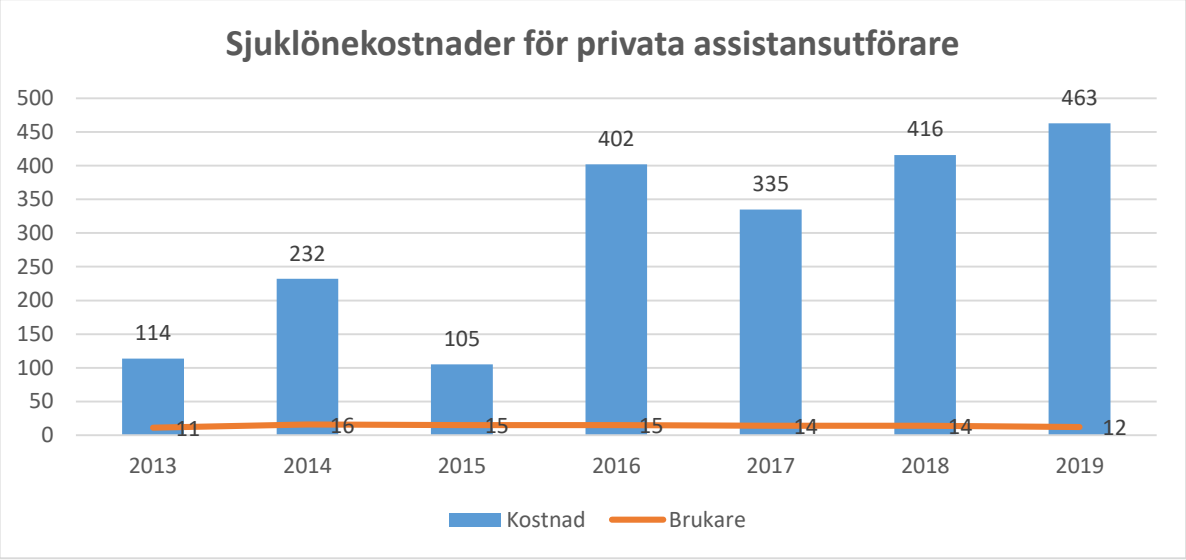

Timmar ur resurspotten 2019												
	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Beviljade inkl avdrag	9 995	9 829	8 695	9 486	9 350	9 209	9 067	9 453	9 098	8 838	9 041	8 730
Trygg hemgång	54	41	31	89	28	47	57	55	39	41	59	103
Externa utförare												
Totalt	**10 049**	**9 870**	**8 726**	**9 575**	**9 378**	**9 256**	**9 124**	**9 508**	**9 137**	**8 879**	**9 100**	**8 833**

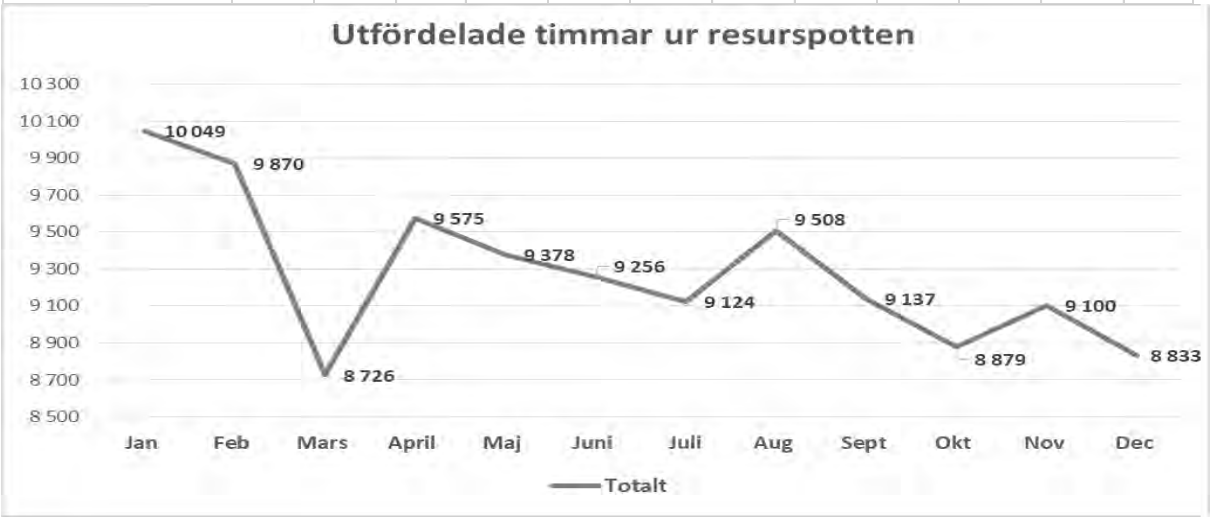

Förväntad utveckling

- Fortsätta utveckla modeller för hur olika verksamhetskontroller ska genomföras. Arbeta fram checklista utifrån förfrågningsunderlagen LOV där samtliga enheter ska genomföra egenkontroll samt att LOV- handläggare genomför kontrollbesök hos enskilda utförare utifrån dessa.
- Följa utvecklingen med LOV på särskilt boende samt förbereda strategier vid eventuella scenario.
- Upparbeta samverkan/samarbete med privata utförare.
- Fortsatt arbete med att införa individens behov i centrum (IBIC) som behovsmodell vid samtliga utredningar gällande personer över 18 år (SoL och LSS). Delta i arbetet med att införa IBIC i hela organisationen via processledarna.
- Kvalitetssäkra samtliga processer i biståndsbedömningen samt utveckla flödet vid in- och utflyttning på särskilda boenden.

- Utveckla digitala tjänster som insats enligt SoL.
- Kartlägga samt inventera framtida behov inom olika lagrum.
- Samarbeta ytterligare med IFO gällande personer med samsjuklighet.
- Delta i samverkan med regionen gällande uppföljning av lagen om samverkan (LOS).
- Fortsatt arbete med att utveckla mötesplatserna och frivilliga i samverkan med föreningar, organisationer samt seniora medborgare under 2020. Verksamheten kommer att ha kontinuerliga dialogträffar gällande detta.
- Utveckla samarbetet med övriga aktörer i Sölvesborgs kommun för att nå bästa stöd till den enskilde.
- Utveckla arbetet med det sociala innehållet på särskilda boenden som till exempel med tågkupéer och duocyklar.

HEMTJÄNST

Verksamhetsbeskrivning

Våra målgrupper är personer som bor i ordinärt boende i Sölvesborgs kommun och är i behov av stöd, omsorg och vård. Verksamheten utför beviljade insatser genom beslut enligt socialtjänstlagen och i vissa fall även annan lagstiftning som till exempel hälso- och sjukvårdslagen.
Verksamhetsområdet har under större delen av 2019 varit organiserat i fem geografiska hemtjänstenheter samt enheten för bemanning. Varje enhet leds av en enhetschef och har en planerare kopplad till sig. Planerarnas uppdrag innefattar den dagliga planeringen av beviljade hemtjänstinsatser på respektive enhet.
Medarbetarna på enheterna är omvårdnadspersonal, två medarbetare i teknikteamet samt bemanningspersonal.
Bemanningsenheten ansvarar för den övergripande bemanningstillsättningen för hela omsorgsverksamheten med poolpersonal, resurspersonal och timanställda. I uppdraget ingår även ett samarbete med barn- och utbildningsnämnden i form av tillsättning av vikarier vid korttidsfrånvaro på förskolorna. Bemanningen flyttades hösten 2019 över till verksamhetsområde funktionshinder. I verksamheten har under året också ingått två omsorgsadministratörer.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Administration	+ 453 tkr
Centralt	-322 tkr
Hemtjänst	-4 422 tkr
Bemanning	-4 tkr
Larm	+ 329 tkr
Övriga insatser	+ 309 tkr
Övriga särskilda boenden	+ 6 tkr
Totalt	**-3 651 tkr**

Ekonomi

Administration visar på ett överskott på grund av en vakant enhetschefstjänst i början av året samt en reducering efter sommaren och året ut.
Det centrala genererade ett underskott på grund av ej budgeterade medel för mattransporter på Lister samt kostnader för arbetskläder.
Hemtjänstens underskott beror till största del på personalkostnader. Flera enheter visar på negativt resultat för 2019. Hemtjänsten har planerat ut fler timmar än vad resursfördelningssystemet fördelat ut. Hemtjänsttimmarna har kraftigt minskat under året vilket försvårat omställningar i scheman och i planeringen. Höga kostnader för semestrar, fyllnad, övertid och sjukdagar. Sjuktalen är fortsatt höga men resultatet för hemtjänsten 2019 har förbättrats jämfört med året innan. I några ärenden behövs dubbelbemanning på grund av arbetsmiljösituationer, vilket inte ger resursfördelning. Hög frånvaro på enheterna gör att vikarier inte räcker till. Detta har medfört fyllnadstid och övertid för ordinarie personal. Det är fortsatt höga kostnader för reparationer av leasingbilar.
Bemanning har i stort sett budget i balans. Utökningen på vikarieexpeditionen har reglerats under året.
Larmbudgeten visar ett överskott. Detta på grund av lägre månadskostnad än beräknat.
När det gäller övriga insatser så är det ett minus på avlösarservice och ledsagning men ett överskott på palliativt.
Övriga särskilda boenden är i stort sett i balans. Det finns idag bara en anvisningslägenhet på Lärkvägen i Norje.

Hemtjänst

Enhetschef för Norje/Sandbäcks hemtjänst sade upp sig i januari och ersattes av en ny i maj. En av enhetscheferna har sedan i september reducerat med 40 % av sin tjänst för politiskt arbete.
Varje månad har det hållits uppföljningsmöten gällande ekonomi och kvalitet. Medverkande har varit enhetschef, ekonom och verksamhetschef.
Arbetet med dessa delar i Stratsys har kommit igång och vi blir bättre och bättre på att hantera systemet. Omsorgsförvaltningen har under året fått ett resultat från kostnad per brukare (KPB)

presenterat. Här visar hemtjänsten på höga kostnader i nationell jämförelse. Vi har påbörjat ett arbete med att kvalitetssäkra de uppgifter vi lämnar in och hoppas vidare på att kunna analysera varför vi har höga kostnader och vidta åtgärder.

Vi har under året fortsatt arbetet med individuell lönesättning för Kommunals medlemmar. Lönekriterier har diskuterats i grupperna.
Vi har fortsatt vårt arbete med att fokusera på genomförandeplaner, social dokumentation samt kontaktmannaskap på varje enhet.
Inom ramen för ”Sveriges bästa hemtjänst” har vi under året startat upp flera utbildningstillfällen för alla våra medarbetare. Detta inom lågaffektivt bemötande, våld i nära relationer och avvikelsehantering mm.
Ombyggnationen för mer ändamålsenliga hemtjänstlokaler på Duvan färdigställdes och återflytt kunde ske i april 2019. En invigning av de nya lokalerna hölls i maj. Nu återstår nybyggnation av cykelförråd samt nya parkeringsplatser intill byggnaden med eluttag för elbilar. Bygglovet för dessa delar är överklagat och har därför inte kunnat påbörjas under 2019.

Under året har mycket förberedelser gjorts för att förnya områdesindelningen i hela hemtjänsten under 2020. Planering av flytt och lokalbyte för landsbygdens hemtjänstgrupper pågår.

Bemanningsenheten
Bemanningsenhetens utökade uppdrag sedan 2018, förlängdes hela 2019 efter en utvärdering i april. Detta har visat sig effektivt och avslagen på vikarier har minskat avsevärt. Tre personer ansvarar för varsin verksamhet - hemtjänsten, särskilt boende och funktionshinderomsorgen.
Under året beslutades att bemanningsenheten ska tillhöra verksamhet funktionshinder. Övergång skedde under hösten. Teknikteamet har under året arbetat med att byta ut alla hemtjänstens telefoner.

Kultur- och värdegrundsarbete
Arbetet med att implementera de tre värdegrundsorden; värme, närhet och engagemang har fortgått under 2019. Värdegrund är en stående punkt på varje APT. Under året har enheterna jobbat med fallbeskrivningar för diskussioner och samsyn kring värdegrund och bemötande.
Anhörigträffar har anordnats på några av enheterna.

Nyckeltal, verksamhetsmått

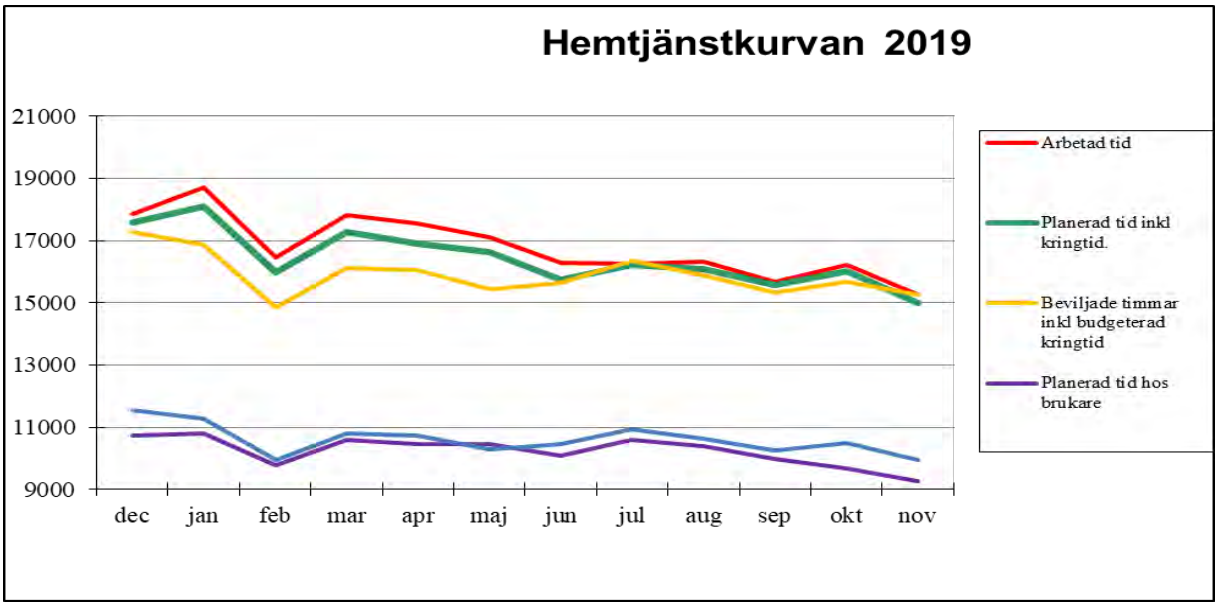

Förväntad utveckling

Hemtjänst

- Fortsatt arbete med utveckling och säkerställande av den sociala dokumentationen i omvårdnadsarbetet.
- ”Sveriges bästa hemtjänst” - fortsatta utbildningsinsatser inom lågaffektivt bemötande, våld i nära relationer, palliativ vård, IBIC mm. Syftet är också att hitta metoder för att jobba naturligt med förbättringsarbete på varje enhet.
- Fortsatt fokus på det sociala innehållet för att stärka den enskilde individen vid utförande av hemtjänst.
- Fortsätta arbeta med att hitta effektiva arbetsmetoder för att hantera förändringar av beviljade insatser kopplat till bemanning och brukartid vid snabb omställning.
- Mer fokus på hälsosamma/hållbara scheman på vägen mot rätten till heltid.
- Fortsätta utveckling av den dagliga planeringen utifrån logistik, kontinuitet och kontaktmannaskap.
- Under hösten 2020 beräknas implementering av IBIC för hemtjänsten starta.
- Fortsatt implementering av individuell lönesättning.
- Fortsatt teknisk utveckling - trygghetskameror mm.
- Fortsatt arbete med att implementera online inköp av dagligvaror.
- En stor förändring av hemtjänstområdena, både på landsbygden och i innerstan, kommer att genomföras i början av 2020. Detta för att få till en jämnare fördelning/belastning på enheterna. Men också för att fördela befintlig kompetens inom grupperna. Hänsyn tas till önskad sysselsättningsgrad vid fördelningen för att få till så bra scheman som möjligt.
- Flytt av landsbygdens sex hemtjänstgrupper till Svalan planeras.
- Nybyggnation av cykelförråd i anslutning till Duvan.

HSL OCH SÄRSKILT BOENDE

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområdet ansvarar för att verkställa beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) vad gäller särskilt boende för äldre, korttidsvård, växelvård, trygg-hemgångsteam, boende för personer med demensproblematik samt dagvård för personer med demensproblematik. I denna verkställighet tjänstgör 8 st enhetschefer, ca 250 st undersköterskor, omsorgsadministratörer och vårdbiträden.

Verksamhetsområdet ansvarar för insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) vad gäller sjukvård upp till sjuksköterskenivå, rehabilitering, förskrivning av medicintekniska produkter, demensvård/utredning, hemsjukvård och bostadsanpassning.
I HSL tjänstgör 2 st enhetschefer, 27 sjuksköterskor, 6 arbetsterapeuter, 4 sjukgymnaster/fysioterapeuter, demenssjuksköterska och 3 undersköterskor. HSL arbetar över förvaltningens alla delar och lagrum (SoL och LSS) samt i övrigt ordinärt boende enligt den så kallade tröskelprincipen, för de som inte lämpligen kan besöka sin vårdcentral.

Ekonomi

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Administration	-1 575 tkr
Särskilt boende	-2 721 tkr
Trygg hemgång	-122 tkr
Korttidsboende	+462 tkr
Palliativ vård	-462 tkr
HSL, ssk och rehab	+8 tkr
Medicintekniska hjälpmedel	-216 tkr
Dagverksamhet Sunnanbo	-50 tkr
Totalt	**-4 676 tkr**

Verksamhetsområdet uppvisar ett negativt ekonomiskt utfall inom administration -1 575 tkr, detta på grund av en icke budgeterad utökning av 2 st årsarbetare som omsorgsadministratörer.
De särskilda boendena uppvisar ett negativt resultat om totalt -2,7 mkr, varav de största avvikelserna fördelades enligt nedan:

Slottsgårdens underskott om 1,3 mkr beror i huvudsak på ett stort uttag av sparade semesterdagar vilket inklusive PO uppgått till en kostnad av 780 tkr. En situation där en boende med demenssjukdom väntat på flytt och en enhet behövt bemannas upp för att säkra tryggheten större delen av året till en kostnad av 440 tkr.
Merkostnader till följd av sjukskrivningar har belastat med 200 tkr.

Falkalyckan uppvisar ett minus på 880 tkr och fördelade sig bland annat på höga sjukskrivningskostnader där sjuktalet för 2019 hamnade på 18,1 % (förvaltningens medelsjuktal 8,7 %). Ett överskjutande semesteruttag av sparade dagar gav merkostnader på 350 tkr. Falkalyckan använder sig av fler timanställda än genomsnittet och dessas semestertimmar har kostat 160 tkr mer än budgeterat, omsättningen hänger ihop med bland annat sjuktalen. Falkalyckan lagar alla måltider själva förutom lunchen. Kostnaderna för livsmedel via beställningar i AIVO har överskridit budget med 190 tkr.

Svalans underskott om 690 tkr beror i huvudsak på kostnader för ett sjuktal på 10,1% (förvaltningens medelsjuktal 8,7 %) samt ett större semesteruttag än budgeterat för såväl tillsvidareanställd såsom timanställd personal. Driftsbudgeten överskreds med 80 tkr till följd av flytt av en demensenhet där flyttfirma anlitats och larminstallationer behövt göras.

Tärnan/Sunnanbo uppvisar ett underskott på 90 tkr där en tillfällig extra bemanning inklusive väktarkostnader förekommit en kort period. Semesterkostnaderna har varit något högre än budgeterat bland annat beroende på att personalen på Sunnanbo budgeteras med enbart 3 veckors semester.

Hälso- och sjukvårdens enhet sjuksköterskor och hemsjukvård uppvisar totalt ett överskott, gällande personalkostnader plus 70 tkr och driftkostnader minus 50 tkr. Gällande driften är det framförallt förbandsmaterial och material för omläggningar som belastar.

Hälso- och sjukvårdens rehabiliteringsenhet uppvisar ett överskott för personalkostnader men underskott i driftskostnader samt kostnader för medicintekniska produkter (-216 tkr). Hjälpmedelscenter samtyrs politiskt (samverkansnämnden) av Blekingekommunerna och regionen, eventuellt överskott fördelas ut på kommunerna enligt en fördelningsnyckel.

Trygg hemgång redovisar ett underskott om 130 tkr, mestadels beroende på att de inte fått rätt budget 2019 då gruppen permanentades. Posten semesterlön månadslön står för -95 tkr av underskottet.

Under 2019 har kostnaderna för särskilt boende samt HSL blivit granskade och jämförda i kostnad per brukare (KPB). Resultatet visade att Sölvesborg har en jämförelsevis kostnadseffektiv särskilt boende verksamhet där dygnskostnaden per dygn var 1977 kronor mot snittets 2016 kronor. När det gäller HSL-verksamheten hamnade Sölvesborg även i den jämförelsen, i ett kostnadseffektivt läge med en dygnskostnad om 191 kronor mot snittets 224 kronor.

Kultur och värdegrundsarbete
Värdegrund och värdegrundsfrågor diskuteras systematiskt i verksamheten och är en stående punkt på bland annat APT, flera enheter har utbildats i lågaffektivt bemötande samt BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom), vilket ger möjligheter till situationsanpassade vardagliga diskussioner på värdegrunds- och bemötandeområdet.

Arbetet med det sociala innehållet på de särskilda boendena har fortsatt och utökats även under 2019. Detta innebär att man inventerar och stärker det sociala och kulturella utbudet på enheterna, vilket utvecklats mycket väl och mängden material i sociala medier (instagram: omsorgenisolvesborg, facebook: utsiktenskorttidsboende) ökar fortfarande i positiv anda.

Verksamheten har fortsatt sitt samarbete/avtal med Kultur i vården Blekinge samt Blekinge bildningsförbund. Verksamheten har tillhandahållit ett brett kulturellt utbud med bland annat konserter, utflykter och matupplevelser. De sociala-innehållsombuden på särskilt boende har regelbundet utbytt erfarenheter tillsammans med dels mötesplatsernas chef och dels även internt på boendena med respektive enhetschef. De har planerat och genomfört en lång rad aktiviteter riktade direkt till de boende.
Samtliga enheter har under 2019 haft en fullt fungerande organisation med tillsatta roller för att uppnå de viktiga målen kring kulturellt utbud och en vardag med meningsfullt innehåll hos de boende.

Förväntad utveckling
Under 2020 kommer arbetet med omställningen av platser på särskilt boende att intensifieras och bli mer konkret, vilket påtagligt kommer påverka både ekonomi och personal på olika sätt. Omställningen rör potentiellt 48 platser under 2020, även om sannolikheten att det blir så många är låg. 12 platser har hanterats redan 2019 (på Svalan en enhet samt Pilens växelvård är flyttad till Utsikten) varvid 48 platser återstår att ställa om.

Riskerna för ekonomisk påverkan består i att eventuell utflyttning från kommunens särskilda boenden inte omedelbart kan pareras med exakta anpassningar av personstyrkan. En enhet kräver ett visst antal personal för att kunna drivas även om flera rum är tomma. Likaså kan befintliga enheter eller rum på enheter behöva resursfördelas efter demensbemanning eftersom de flesta platser i omställningen är demensplatser.
Även rent praktiska kostnader kommer tillkomma varje flytt i form av kostnader för flyttfirma samt flyttstädningar.
Vad gäller personalen kan sjuktalen komma att fluktuera mer än i de eventuella lägen där personalgrupper byter sammansättning utefter premisserna i lagen om anställningsskydd och den kommande förhandlingen mellan arbetsgivaren och fackförbunden om formerna för personalhanteringen i omställningsarbetet.
Satsningar med företagshälsovården har gjort redan under 2019 och högst troligt är att sådana kan komma på tal 2020 i den konkreta fasen av omställningen. Någon uppskattad kostnad för ovan

är mycket svårbedömd och har inte låtit sig göras under 2019.

Ett pilotprojekt med rekrytering av kvalitetsundersköterskor är under planering och genomförande under 2020. Det finns inget fastställt upplägg ännu mer än att det kan handla om 4 årsarbetare och rollen sådana har i andra kommuner är att sörja för enheten kvalitet i omsorgsarbetet samt för olika förbättringar av densamma. Man kan även vara delaktig i planeringen av arbetet och andra särskilt ekonomipåverkande processer.

2020 kommer samarbetet med regionens primärvård att vidareutvecklas. Den mobila sjukvården bland annat i form av ”läkarbilen” är nu implementerad men är inte en permanent verksamhet. Den kommer att avsätta mer resurser för till exempel ronder och vårdstöd på särskilt boende och i hemsjukvård. Den ”nära vården” har stannat upp något i sin process framförallt från regionens sida men kan komma att komma igång igen redan under 2020. I sådant fall kan omfattande planering och omorganisering komma att beröra HSL-verksamheten. Med nära vård avses en nationell strävan mot att vården ska komma närmre medborgarna istället för tvärtom, vilket oftast kräver andra arbetssätt och organisationer för att lösas.

En medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) är rekryterad och påbörjar sin tjänstgöring i mitten av februari 2020, denna tjänst ingår nu i HSL-verksamheten och har under större delen av senaste året verkställts genom tillförordnande på enhetscheferna i HSL-verksamheten.

Vårt digitala innovationscenter för medicinska insatser och hjälpmedels-/förflyttningsteknik har kommit igång i Tärnans lokaler, Turkos enhet, under 2019. Utbildningsteman växer i antal och även intresse utifrån andra verksamheter och kommuner har visats över att få använda lokal och utbildare samt den avancerade robotdockan. I takt med att utbildningarna blir fler, ökar svårigheterna med att frigöra personal kostnadsneutralt. Planer finns på att använda eventuell hyra/ersättning från externa kunder att finansiera egen utbildning. Syftet med utbildningscentret är främst att förhindra onödiga avvikelser och felaktig hantering av medicinsk materiel, men även att undvika sjukhusvistelser/återinläggningar genom riktade avancerade åtgärder i hemmet med stöd av läkare från primärvården i Sölvesborg.

Det sociala och kulturella innehållet på de särskilda boendena ska utvecklas ytterligare. Ett förbättringsarbete som syftar till att säkerställa den enskilde individens sociala innehåll har startas upp under 2020. Men även det generella utbudet på enhets- och gruppnivå kommer jobbas vidare med även om mycket redan är gjort under 2018 och 2019.

Den ekonomiska uppföljningen och arbetet med budget i balans kommer vara tongivande även under 2020 där processerna behöver ständig kontroll för att upptäcka faktorer som påverkar budget i balans. Arbetet med redovisning månadsvis i verksamhetssystemet Stratsys har på det stora hela fallit väl ut under 2019 men behöver förtydligas och standardiseras ytterligare under 2020.
Utökningen av 2 st omsorgsadministratörer 2019 kommer inte att fortsätta under 2020. En pensionsavgång har redan skett och ytterligare en avslutas hösten 2020. Om detta kommer påverka styrkan i månadsuppföljningarna och de vardagliga personalhanteringsprocesserna återstår att se under 2020.

Slottsgården samt en del andra enheter har färdigställt den regionala IT-stödsatsningen Digilitt och fått en mer grundlig kompetens i att ta till sig ny teknik och IT i omsorgen. Detta kommer tas fasta på för spridning till övriga enheter under 2020 och framåt. Ingen fastställd plan finns ännu, men ett omtag kring de så kallade IT-ombuden kommer att göras som ett led i att sprida Digilitts intentioner. Detta kommer i så fall kunna sammanfalla lägligt med införandet av IT-delen av IBIC som verksamheten under 2020 likt 2019 kommer att implementera vidare med i samarbete med myndighetskontoret, IT-ansvariga samt respektive enhetschef med personal. Detta för att ytterligare förtydliga fokus på brukarna samt rättssäkerheten kring dessas insatser.

Sjuktalen har minskat på särskilt boende om än väldigt lite även under 2019 men kommer jobbas vidare med under 2020 med vidare testning av ”hållbara scheman”, strävan mot överenskommelsen SKL-Kommunal gällande heltid som norm. En ny ordning för hantering av arbetstid kan i samarbete med fackförbundet Kommunal komma att påbörjas under andra halvan av 2020. Både kostnadseffektivitet, resursanvändning och så välmående personalgrupper som möjligt, är exempel på syften för ett sådant förändringsarbete.

FUNKTIONSHINDER

Verksamhetsbeskrivning
Omfattar LSS-verksamheter och den kommunala psykiatrin samt bemanningsenheten. Den lagstiftning som styr är framförallt lagen om stöd och service till funktionshindrade (LSS), men även socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB) är lagstiftning som

påverkar, även om Försäkringskassan är beslutsfattare.

Analys av årets utfall för verksamhet och ekonomi

Administration	-179 tkr
Psykiskt funktionshindrade	+89 tkr
Personlig assistans	-1 736 tkr
Gruppbostäder	+163 tkr
Daglig verksamhet	-1 207 tkr
Barn och ungdom	+756 tkr
Övriga insatser	-235 tkr
Totalt	**-2 349 tkr**

Administrationen har under oktober-december belastats med samordnarlön för chaufförsverksamheten. Detta minus tillhör dagcenterresorna.

Underskott inom personlig assistans beror på att vissa ärende saknar budget för journätterna samt att vi har mindre intäkter från Försäkringskassan än vad vi beräknat i vissa ärenden. Nytt ärende med försenad hemflytt kostade extra då vi bemannade köpt korttidsplats.
Boendena går med ett överskott i år trots att Bokdungen behöver 0,75 åa mer än inrättade tjänster samt att Solviken och Skutan behövt öka bemanningen i perioder. Andra boenden har kompenserat detta.
Underskott inom daglig verksamhet beror på kostnaderna för dagcenterresorna och kostnader på Duvans cafeteria. Personalkostnaderna inom daglig verksamhet visar också på underskott.
Överskott inom barn/ungdomsverksamheten beror på försäljning av platser. Försäljningen av platser bidrar till att vi kan erbjuda en bra verksamhet för barn och ungdomar. Vi har sålt 9 korttidsplatser och 3 vistelseplatser till barn och unga samt 2 platser till vuxenkorttids och helglägret.

Kostnad per brukare (KPB) observerade under 2019 att antalet insatser inom SoL och LSS fortsätter öka och beslut inom bostad med särskild service enligt LSS ökar. Det har också varit en förskjutning inom personlig assistans från SFB-beslut till LSS-beslut, ökat tryck på insatser till barn och behov av översyn av boendestödet.
Trots ökade insatser kan vi tydligt i jämförelserna i KPB se att boendenas dygnskostnad ligger under medel samt att kostnad och kvalitet ligger i det gröna området, vilket innebär bra kvalitet och effektivt resursutnyttjande. Även daglig verksamhet ligger lägre i kostnad per dag än medel. Inom personlig assistans SFB i egen regi ligger Sölvesborg bland de 10 ”billigaste” kommunerna. Detta är en bra bit under medel däremot kostar LSS-besluten lite mer än medelkommunen. Vår korttidsvistelse är billigast i landet och vårt boendestöd ligger på 4 plats med låga kostnader.

Boende LSS
December 2019 finns en ledig plats på Skutan, boende riktat mot socialpsykiatri.
Satsningen på sociala innehållet och fritidsgruppen har varit mycket gynnsamt för hela verksamheten.

Under våren 2019 gjorde IVO en planerad tillsyn på Bokdungen och Skutan. Under 4 dagar var de här och pratade med brukare, personal, gode män, chefer i olika nivåer samt nämndens ordförande. Vi fick i samband med tillsynen en genomgång av vad inspektörerna observerat. Vid återkopplingen var det fantastiska ord inspektörerna uttryckte sig i och det fanns inga fel och brister trots 4 dagars granskande. Vi har engagerade medarbete (personal och chefer), hemlik, lugn, trivsam och välkomnande miljö och tydligt brukarfokus (personcentrerad omvårdnad).

Socialpsykiatrin
Träffpunkten på Skofabriken har fortsatt och det finns tankar på en promenadgrupp efter önskemål från brukarna. Vi samverkar med Bromölla och verksamheterna har hälsat på hos varandra. En viktig verksamhet för att bryta isolering för målgruppen. Det har börjats en tanke om en mötesplats för psykisk funktionsnedsatta.
För att klara stora och komplexa behov av stöd inom boendestödet krävs samverkan med IFO och mellanvården på individnivå. Vi jobbar också vidare på att få igång Lapscare för att tydligare kunna mäta brukartiden.

Daglig verksamhet
Under maj månad startade vi med 2 chaufförer för att ta över ett tiotal körningar från taxi som vi ansåg dyra. Fr.o.m. 1 november kör vi dagcenterresorna i egen regi. Kostnaderna för dagcenterresor har minskat under året (2018 -1,5 mkr och 2019 -1 mkr). Hösten 2019 genomförde vi Pict-O-Stat undersökning (ett pedagogiskt enkätverktyg för målgruppen) och resultatet kommer verksamheten att arbeta med under 2020. Väsenvandringen genomfördes under hösten och det var ett stort engagemang utav brukare och personal**.**
Medborgarkontoret sålde 100 biljetter och några till fick köpa på plats.

Personlig assistans
Stödpatrullens verksamhet utvärderades och deras insatser var mycket uppskattade men ekonomisk blir det mer kostnadseffektivt att köpa tid av hemtjänsten. Stödpatrullen lades därför ner 1 oktober. Timecare och AiAi har underlättat för alla och vi har nu nyare bärbara datorer till assistansgrupperna för att de ska kunna ta mer ansvar för schemaläggning bland annat men också för att på sikt komma åt Procapita för kunna dokumentera.

Barn- och ungdomsverksamheten
Arbete har genomförts gällande barnperspektivet i verksamheterna. Verksamheterna arbetar aktivt med utvärdering tillsammans med barnen/ungdomarna med hjälp av olika metoder. Vi jobbar med grön flagg, vilket innebär att verksamheten är nationellt certifierad för vi arbetar med hållbar utveckling. Se mer här: www.hsr.se/gron-flagg
Under 2019 har vi ökat antalet sålda dygn succesivt under året. I december beslutade vi att öppna upp ytterligare ett dygn i veckan för att kunna erbjuda beslutade antal dygn.

Bemanningsenheten
Under hösten 2019 flyttade bemanningsenheten över till verksamhetsområde funktionshinder. Bemanningsenhetens utökade uppdrag i syfte att minska avslagen till enheterna har permanentats med budgetmedel till 2020. I december finns det 11 medarbetare som arbetar i poolen.

Gemensam funktionshinderomsorg
Ledningsgruppen för verksamhetsområdet har under 2019 arbetat fram en egen vision. De har arbetat fram ett material som representanter från samtliga arbetsgrupper arbetat med. Visionen är: *”2023 är funktionshinderomsorgen i Sölvesborg en lågaffektiv organisation som verkar för allas välmående och rätt att bli bemött på ens egna villkor.”*

Vi har aktivt arbetat med individuell lönesättning genom tydliga uppdrag, genomgång av medarbetarsamtalsmall och justerat lönekriterierna. Allt har varit i dialog med medarbetarna vid APT-träffar.

Det har varit ett fortsatt fokus på genomförandeplan, metod samt värdegrund. Dessa tre områden är det centrala i det dagliga arbetet. Utbildningsinsatser till personalen är bland annat:
- Salutogent förhållningssätt, sociala innehållet.
- Lågaffektivt bemötande, tydliggörande pedagogik.
- AKK, alternativ kompletterande kommunikation.

Gemensamma aktiviteter som fritidsgruppen arrangerat under 2019 där brukare från alla våra verksamheter deltagit har varit brolopp, rörelseglädje, gemensam grillkväll på Aktivitetscenter med dans och liveband, allsång varje vecka på Björnlyckan, Toughest i Malmö, konstutställning på biblioteket två veckor i september och luciafirande med mera.

Kultur- och värdegrundsarbete
Värdegrundsarbetet har fortsatt och vi arbetar vidare med detta tillsammans med ett lågaffektivt bemötande och ett salutogent förhållningssätt.

Förväntad utveckling
- Internutbildning genom att erbjuda studiecirklar. Fortsätta arbeta med delaktighetsfrågor med brukare samt genomföra och analysera brukarenkäter.
- Arbeta med salutogent förhållningssätt (begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet).
- Utveckla dagcenterresorna.
- Fortsatt arbete med ekonomisk medvetenhet och eget ansvar i alla grupper.
- Bryta isoleringen för de brukare som inte har någon sysselsättning eller struktur på sin vardag.
- Arbeta med att utveckla barn och ungas fritidsintressen under tiden de vistas på Björnlyckan, helglägret, vuxenkortids och på det viset öka deras självförtroende samtidigt som de kommer att våga och vilja prova nya utmaningar.
- Utbilda medarbetare i barnkonventionen som träder i kraft 2020.
- Arbeta med IBIC och Lifecare.
- Titta på vilka alternativ som finns för ny servicebostad till 2021.

Omsorgsnämnden

Ekonomi tkr	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Verksamheten intäkter	+77 839	+70 994	+ 8 076
Verksamheten kostnader	-425 553	-424 600	-6 286
- *varav personalkostnader*	*-321 486*	*-325 708*	*-2 840*
Verksamhetens nettokostnader	-347 714	-353 605	+1 790
Budgetram	-343 505	-355 395	
Driftbudgetavvikelser	-4 209	+1 790	
Nettoinvesteringar	-987	-1 261	
Personalbild			
Antal inrättade tjänster	501,85	511,33	
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	**8,7 %**	**8,4 %**	
Dag 1-14	3,8 %	3,8 %	
Dag 15-90	1,9 %	1,6 %	
Dag 91-	2,9 %	3,0 %	
Antal anställda personer			
Tillsvidareanställda*	628 pers	626 pers	
Visstidsanställda**	52 pers	37 pers	
Medelsysselsättningsgrad			
Kvinnor	86,4 %	86,8 %	
Män	89,8 %	91,6 %	

* Mätpunkt 30 november
** Mätpunkt 30 november, avser vikariat och allmän visstidsanställning

Finansiering

Driftkostnader, netto (tkr)

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget-avvikelse
Kommunalskatt	782 507	792 867	206
Generella statsbidrag	218 778	220 550	3 277
Finansiella intäkter	19 232	19 577	1 074
Finansiella kostnader	-806	-530	4 070
Förfogande medel			1 627
Semesterlöneskuld	-3 624	-1 635	2 365
Pensionskostnader	-16 536	-16 560	323
Nedskrivning/reavinst	-4 179	2 968	2 968
Investeringsbidrag		-6 150	0
Justering arbetsgiv.avg, avtalsförsäkringar, byggbonus	1 808	-2 278	-10 940
Netto finans	997 180	1 008 810	4 970

KOMMUNALSKATT

Kommentarer till bokslutet

Skatteintäkterna för 2019 består av fyra delar:

1. Preliminär skatt för 2019 utbetald under året = 800 757 tkr
2. Slutavräkning kommunalskatt 2018, -654 tkr (varav – 1 066 tkr uppbokat 2018, rest 2018 som intäkt 412,1 tkr)
3. Preliminär avräkning kommunalskatt 2019 = -7 510 tkr
4. Mellankommunal utjämning -793

Det budgetmässiga underskottet beror på att den preliminära avräkningen för 2019 blivit sämre än budget.

GENERELLA STATSBIDRAG

Kommentarer till bokslutet

Generella statsbidrag består av följande poster:

DELPOST	TKR
Inkomstutjämning	184 116
Kostnadsutjämning	-30 965
Regleringsbidrag	12 264
Välfärdsersättning flykting	6 766
Fastighetsavgift	42 507
LSS-utjämning	5 862
Summa	**220 550**

Inkomstutjämningen är beroende av de antaganden som görs om utvecklingen av kommunens och rikets skatteunderlag samt kommunens befolkningsutveckling.

Kostnadsutjämningens utfall beror dels på kommunens utveckling av befolkningsandelar i olika åldersgrupper jämfört med utvecklingen i riket, och dels på ett stort antal andra faktorer. Utfallet följer i stort budgeten med vissa mindre avvikelser upp eller ner.

Fastighetsavgiften ersatte den statliga fastighetsskatten 2008. Införandet 2008 var neutralt, såväl för varje enskild kommun som för staten. Intäkterna från den kommunala fastighetsavgiften fördelades lika mellan kommunerna, 1 314,52 kronor per invånare. Intäkten neutraliserades av att anslaget kommunalekonomisk utjämning minskade med motsvarande belopp. Från och med 2009 ska den årliga intäktsförändringen från fastighetsavgiften tillföras respektive kommun och adderas till det utbetalade beloppet 2008. Avgiftsintäkterna blir först kända vid slutet av året efter beskattningsåret. Det vill säga avgiftsintäkterna år 2018 blir först kända i slutet av år 2019. Årets resultat försämrades med 327 tkr jämfört med prognosen, resultat är 42 507 tkr.
Här redovisas de sk. välfärdsmiljarderna statsbidraget på 10 miljarder till kommuner och landsting från och med år 2017. Fördelningen är

efter kommunens asyl- och flyktingmottagande och befolkning. Asyl- och flyktingdelen är på 6 766 tkr.

FINANSIELLA INTÄKTER

Kommentarer till bokslutet

De externa finansiella intäkterna består ränta för utlämnade lån (2 549 tkr), avser reverslån kommunföretag AB och Kommuninvest, utdelning på aktier (2 513 tkr), samt borgensavgifter (3 208 tkr). Avvikelsen mellan budget och utfall beror på högre intäkter än budgeterat från, borgensavgift, aktieutdelning och lägre intäkter än budgeterat, från internräntan 1 618 tkr.

FINANSIELLA KOSTNADER

Kommentarer till bokslutet

Låneräntan är beräknad på en låneskuld på ca 210 mkr, med en kalkylerad snittränta med 2,0 procent. Kommunens snittränta för 2019 blev 0,45 procent och låneskulden blev lägre än kalkylerat (mycket lägre investeringsutgifter än kalkylerat) vilket förklarar budgetavvikelsen. Även räntekostnaden för pensionskostnaderna och aktiverad räntekostnad visar en sammanlagd positiv avvikelse med 74 tkr.

FÖRFOGANDE MEDEL

Kommentarer till bokslutet

Av kommunfullmäktiges förfogande på 500 tkr, har 84 tkr utnyttjats till medfinansiering landsbygdsprojekt. Merparten av den centrala potten för 2019 års lönerörelse har fördelats ut till verksamheterna efter genomförda lokala förhandlingar. Av de ursprungligen budgeterade 21 mkr för ändamålet återstår ca 1,2 mkr, dessa är 0,5 mkr intecknade för ej utnyttjad flexibel arbetstidsmodell och resterande 0,7 överskott från lönepotten 2019.

SEMESTERLÖNESKULD

Kommentarer till bokslutet

Här budgeteras och bokförs årets kostnad av semesterlöneskulden och skulden till personal med okompenserad övertid. Under 2019 har okompenserad övertid och antalet sparade semesterdagar minskat med 9 procent, vilket medför att skulden minskats 1,9 mkr. Samtidigt måste den innestående skulden räknas upp med årets löneökningar. Dessutom har vissa utbetalningar av innestående förmåner och sparad semester över 40 dagar belastat kontot under året.

PENSIONSKOSTNADER

Kommentarer till bokslutet

KPA gör beräkningar av kommunens pensionskostnader. Verksamheterna betalar de pensionskostnader som personalen tjänar in under året genom att en del av personalomkostnadspålägget (”Po-pålägget”) sätts av för dessa kostnader. Här bokförs differensen mellan preliminära Po-pålägget och det verkliga utfallet.

De pensionsavtal som gäller (KAP-KL och AKAP-KL.) innebär i korthet att ca 4,5 procent av den årliga lönesumman avsätts till pensioner. Kommunfullmäktige har beslutat att hela avsättningen skall utgöra individuell del (årets kostnad inkl löneskatt 29,8 mkr). AKAP-KL som gäller from 2014 är helt avgiftsbestämt och gäller för arbetstagare som är födda 1986 och senare. Kommunen har även valt att försäkra bort pensionsgrundande lönedelar över ATP –taket (lön över 7,5 inkomstbasbelopp). Det som ligger kvar till grund för pensionsskulden i bokslutet är gamla delar från PA-Kl och särskild avtalspension, här har även bokats upp avsättning för förtroendevalda pensionärer. Denna skuld uppgår till 7,4 mkr.

Kommunen har även pensionskostnader i form av utbetalningar till pensionärer, årets utbetalningar 16,0 mkr inkl löneskatt. Även dessa kostnader beräknas av KPA. Till själva utbetalningssumman kommer den särskilda löneskatten på 24,26 %. Dessutom bokförs kostnader för avgifter för individuellt tecknade pensionsförsäkringar och förvaltningsavgifter. Den totala kostnaden för pensioner under året blev 53,1 mkr.

Avtalsförsäkringar

Här bokförs differensen mellan preliminära Po-pålägget arbetsgivaravgifter, kollektivavtal pension och avtalsförsäkringar. Årets differens blev -4,1 mkr, denna differens består till stor del av ökade kostnader för pensionsavsättningar.
Här har även bokats årets överskott avseende flyktingverksamheten 1 093 tkr.

Nedskrivning/reavinst

Här har bokförts reavinst, försäljning av mark/tomt (Lyran 8 och 9, Mjällby 10:12) 3 136 tkr och nedskrivning av del av Falkviksskolan 302 tkr.

Investeringsbidrag

Här har bokförts investeringsbidrag till SEVAB för Industrireningsverk och fiber till Hanö.

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 37 Dnr 2019/337

Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund

BESLUT

Sölvesborgs kommun beviljar för sin del ansvarsfrihet för Sölvesborg Bromölla Kommunalförbunds direktion samt de enskilda förtroendevalda avseende räkenskapsåret 2019.

Ärendet i korthet

Revisorerna överlämnar revisionsberättelse avseende granskning av Sölvesborg Bromölla Kommunalförbunds verksamhet 2019. Till revisionsberättelsen har fogats revisionsrapport över granskning av årsredovisningen. Se bilaga.

Bakgrund

Enligt kommunallagen 9 kap 13 § ska beträffande kommunalförbund medlemskommunernas fullmäktige var för sig pröva ansvarsfrågan och besluta om ansvarsfrihet.

Revisorerna tillstyrker förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för år 2019.
Revisorerna tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns.

Beslutsunderlag

Bilagor:
1. Granskning av Årsredovisning 2019, Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund
2. Revisionsberättelse för år 2019, Direktionen i Sölvesborg Bromölla kommunalförbund
3. Granskning av styrning och ledning av IT-leverans

Exp.
Revisorerna
SBKF
Bromölla kommun
Ekonomikontoret

Revisorerna i Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund

2020-03-12

Till
Fullmäktige i Sölvesborgs kommun,
organisationsnummer 212000-0852.
Fullmäktige i Bromölla kommun,
organisationsnummer 212000-0894.

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser tillräcklig för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att direktionen, trots vetskap och under en längre tid, inte säkerställt en ändamålsenlig styrning av IT-leveransen som är i linje med uppdraget från respektive kommunstyrelse. Denna underlåtenhet ser vi som anmärkningsvärd. Vi riktar därför skarp kritik mot direktionen som inte säkerställt en styrning av IT-leveransen som varit i linje med uppdraget från respektive kommunstyrelse. Vi ser allvarligt på de brister som framkommit. Vi bedömer i övrigt att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll, med undantag för ovanstående IT-leverans, har varit tillräcklig. Då direktionen inte säkerställt en styrning av IT-leveransen bedömer vi att den interna kontrollen inom området är otillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker, trots ovan riktad kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunalförbundets årsredovisning för 2019.

Sölvesborg och Bromölla
2020-03-12

Joachim Bengtsson *Bengt Johnsson*

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

- Granskning av årsredovisning 2019 (nr 1)
- Revisionsberättelse från Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Sbkf (nr 2)
- Granskning av styrning och ledning av IT-leverans (nr 3)

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 38 Dnr 2019/283

Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet ; Räddningstjänsten Västra Blekinge

BESLUT

Sölvesborgs kommun beviljar för sin del ansvarsfrihet för Räddningstjänsten Västra Blekinges direktion samt de enskilda förtroendevalda avseende räkenskapsåret 2019.

Ärendet i korthet

Revisorerna överlämnar revisionsberättelse avseende granskning av Räddningstjänsten Västra Blekinges verksamhet 2019. Till revisionsberättelsen har fogats revisionsrapport över granskning av årsredovisningen. Se bilaga.

Bakgrund

Enligt kommunallagen 9 kap 13 § ska beträffande kommunalförbund medlemskommunernas fullmäktige var för sig pröva ansvarsfrågan och besluta om ansvarsfrihet.

Revisorerna tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns.
Revisorerna tillstyrker förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet samt de enskilda ledamöterna i densamma för år 2019.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019
Granskning av årsredovisning 2019
Årsredovisning 2019

Exp.
Revisorerna
Räddningstjänsten
Olofströms kommun
Karlshamnskommun
Ekonomikontoret

Revisorerna i Räddningstjänsten Västra Blekinge

Till fullmäktige i medlemskommunerna

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av förbundsmedlemmarna utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Blekinge av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis med de verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi bedömer att kommunallagens krav på en ekonomi i balans är uppfyllt för år 2019.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunalförbundets årsredovisning för 2019.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Karlshamn den 28 februari 2020

Mats Svensson

Tommy Strannemalm

Fotnot: Ivan Todorov har ej haft möjlighet att närvara

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 39 Dnr 2020/114

Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Finsam

BESLUT

Sölvesborgs kommun beviljar för sin del ansvarsfrihet för Finsams styrelse samt de enskilda förtroendevalda avseende räkenskapsåret 2019.

Ärendet i korthet

Årsredovisning för Samordningsförbundet i Blekinge Län för räkenskapsåret 2019 är upprättad. Revisorerna i Samordningsförbundet tillstyrker att årsredovisningen godkänns och att förbundsstyrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen avser.

Bakgrund

Ur lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och landsting § 26 citeras:

”Revisionsberättelse skall lämnas till styrelsen, förbundsmedlemmarna och Arbetsförmedlingen. Förbundsmedlemmarna skall var för sig pröva frågan om styrelsen skall beviljas ansvarsfrihet och om skadeståndstalan skall väckas”.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2019
Granskningsrapport
Årsredovisning 2019

Exp.
Revisorerna
Finsam
Ekonomikontoret

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Samordningsförbundet i Blekinge län, org. nr 222000-2451, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionfullmäktige i Blekinge Län och fullmäktige i respektive medlemskommun.

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samordningsförbundet Blekinge län för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av samordningsförbundets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar.*

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig

felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt lagen om finansiell samordning, kommunallagen och därmed enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har biträtts i vår granskning av ett sakkunnigt biträde.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Bleking läns samordningsförbund för år 2019.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Bleking läns samordningsförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Karlskrona den 23 mars 2020

James Sandstedt
Revisor utsedd av Region Blekinge

Anders Jakobsson
Revisor utsedd av Blekinge Läns kommuner

Niclas Bremström
Auktoriserad revisor
KPMG AB
Revisor utsedd av staten

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 40 Dnr 2020/81

Revisionsberättelse avseende år 2019 samt beviljande av ansvarsfrihet; Kommunsamverkan Cura Individutveckling

BESLUT

Sölvesborgs kommun beviljar för sin del ansvarsfrihet för Cura Individutvecklings direktion samt de enskilda förtroendevalda avseende räkenskapsåret 2019.

Ärendet i korthet

Revisorerna överlämnar revisionsberättelse avseende granskning av Cura Individutvecklings verksamhet 2019. Till revisionsberättelsen har fogats revisionsrapport över granskning av årsredovisningen. Se bilaga.

Revisorerna tillstyrker förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för år 2019. Revisorerna tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns.

Bakgrund

Enligt kommunallagen 9 kap 13 § ska beträffande kommunalförbund medlemskommunernas fullmäktige var för sig pröva ansvarsfrågan och besluta om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Bilagor:
Revisionsberättelse
Granskning
Årsredovisning

Exp.
Revisorerna
Kommunsamverkan Cura
Ekonomikontoret

Kommunsamverkan
Cura Individutveckling
2020 -04- 06
Diarienummer
2020/192

Revisorerna i Kommunsamverkan Cura Individutveckling

Till kommunfullmäktige i medlemskommunerna

För kännedom till direktionen i
Kommunsamverkan Cura Individutveckling

Revisionsberättelse för år 2019

Vi har i enlighet med Kommunallagen översiktligt granskat Kommunsamverkan Cura Individutvecklings verksamhet 2019 och årsredovisning per 2019-12-31. Syftet har varit att bedöma om de finansiella målen uppnåtts och om verksamheten bedrivits inom av direktionen uppsatta mål. Bedömningen är baserad på en begränsad granskning av årsredovisningen, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Med utgångspunkt från den översiktliga granskningen görs följande bedömningar:

- Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att räkenskaperna, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av resultatet och ställningen per 2019-12-31.
- Med ett överskott för perioden om 2 713 tkr uppnås balanskravet per 2019-12-31.
- Då flera verksamheter dras med underskott uppnås ej det finansiella målet för år 2019 *(Alla Curas verksamheter ska bära sina egna kostnader)*.
- Gällande förbundets verksamhetsmässiga mål uppnås tre av tretton mål per 2019-12-31.

Med bakgrund av att flera verksamheter fortfarande dras med underskott, vill vi uppmärksamma de insatser och utfall som fordras för att framöver nå det finansiella målet. Likaså erfordras vidare insatser för att uppnå samtliga verksamhetsmässiga mål.

Vi har under året gett EY i uppdrag att granska förbundets interna kontroll. Det är vår sammanfattande bedömning att kommunalförbundet Cura individutvecklings arbete med intern kontroll under 2019 inte varit ändamålsenligt. Efter att direktionen delgivits granskningsrapporten har beslut tagits om att anta riktlinjer för internkontroll och arbetet med att implementera ett bättre arbete med intern kontroll kommer fortlöpa under 2020.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar direktionen ansvarsfrihet. Vi tillstyrker vidare att Kommunsamverkan Cura Individutvecklings årsredovisning godkänns.

Vi åberopar bifogad *Revisionsrapport 2019* och *Granskningsrapport intern kontroll (2019-12-13)* för vår bedömning.

Karlshamn den 20 / 3 2020

Revisorerna i Kommunsamverkan Cura Individutveckling
(noteras att ordförande Ivan Todorov tagit time-out från sina politiska uppdrag och därför inte varit delaktig i nämnda granskning eller aktuella utlåtande)

Thomas Håkansson
Vice ordförande

Ulf Danielsson

Jörgen Kronsell

Mats Svensson

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(3)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 41 Dnr 2020/17

Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund, principförslag om avveckling och återgång av verksamhetsansvaren till medlemskommunerna - Avveckling Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar att säga upp samarbetet gällande Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund och att lägga ner förbundet.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att vidta nödvändiga åtgärder med anledning av beslutet enligt kommunchefens tjänsteskrivelse 2020-03-05.

Yrkande
Kith Mårtensson (M) med instämmande av Ulf Svensson (C) mfl: bifall till kommunstyrelsens förslag.
Roine Olsson (S), Willy Söderdahl (V), Lars Lamberg (L) och Daniel Berg (S): avslag till kommunstyrelsens förslag till förmån för eget förslag: Att Sölvesborgs kommun föreslår Direktionen att komma med åtgärdsförslag för att lösa de problem Sölvesborgs kommun upplever.

Propositionsordning
Ordförande ställer proposition på yrkandena och finner att kommunfullmäktige bifallit Kith Mårtensson (M) mfl. yrkande.

Omröstning
Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns.
Ja-röst bifall till Kith Mårtensson (M) mfl bifallsyrkande.
Nej-röst bifall till Roine Olsson (S) mfl till förmån för eget förslag.

Med 15 ja- röster mot 11 nej röster, har kommunfullmäktige beslutat att bifalla Kith Mårtensson (M), mfl. yrkande. Omröstningslisa bifogas.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, och Liberalerna (se närvarolista) reserverar sig mot beslutet i ärendet.

Ärendet i korthet

I ärendet läggs principförslag om att avveckla Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund och att återföra de berörda verksamhetsansvaren till medlemskommunerna. Ambitionen är att tillsammans med Bromölla kommun genomföra en utredning som närmare lägger förslag om hur avvecklingen ska gå till och hur övergången av

ansvaret för de berörda verksamheterna ska genomföras. Detta principbeslut behövs för att Bromölla kommun ska ha ett tydligt beslut att utgå från i sina politiska överväganden och ställningstaganden.

Bakgrund

1999 beslutade Bromölla och Sölvesborg att bilda en gemensam organisation för att driva gymnasieskola och vuxenutbildning. Det ledde till bildandet av ett kommunalförbund som påbörjade sin verksamhet i januari 2000 och kallades i dagligt tal för gymnasieförbundet Bromölla-Sölvesborg. Efter ett par år började förbundet även driva gymnasiesärskola.

2005 beslutade samma kommuner att bilda en systerorganisation med serviceuppdrag inom IT och Lönesystem. Det startade i januari 2006 som kommunalförbund med namnet Samverkansförbundet Bromölla-Sölvesborg, populärt benämnt Sambos. Förbundets uppgifter utökades efterhand så att det 2009 även omfattade ett kommungemensamt lönekontor, städfunktion och måltidsverksamhet.

2010 gjordes en översyn av organisationerna som ledde till att kommunerna beslutade avveckla Samverkansförbundet och föra över dess verksamheter till gymnasieförbundet som från 2011 bytte namn till Sölvesborg-Bromölla Kommunalförbund.

1999 beslutade Bromölla och Sölvesborg att bilda en gemensam organisation för att driva gymnasieskola och vuxenutbildning. Det ledde till bildandet av ett kommunalförbund som påbörjade sin verksamhet i januari 2000 och kallades i dagligt tal för gymnasieförbundet Bromölla-Sölvesborg. Efter ett par år började förbundet även driva gymnasiesärskola.

2005 beslutade samma kommuner att bilda en systerorganisation med serviceuppdrag inom IT och Lönesystem. Det startade i januari 2006 som kommunalförbund med namnet Samverkansförbundet Bromölla-Sölvesborg, populärt benämnt Sambos. Förbundets uppgifter utökades efterhand så att det 2009 även omfattade ett kommungemensamt lönekontor, städfunktion och måltidsverksamhet.

2010 gjordes en översyn av organisationerna som ledde till att kommunerna beslutade avveckla Samverkansförbundet och föra över dess verksamheter till gymnasieförbundet som från 2011 bytte namn till Sölvesborg-Bromölla Kommunalförbund.

I dagsläget ger förbundet service åt de bägge ägarkommunerna samt bolag och andra kommunalförbund ägda av kommunerna. Förbundet har verksamhet i både Bromölla och Sölvesborg och har ungefär 300 anställda.

Sammanfattningsvis kan följande fyra argument sägas vara avgörande skäl till det aktuella förslaget.

1. *Förutsättningarna har förändrats sedan bildandet*
2. *Demokrati och rådighet*
3. *Svårt med kontroll och försvårade samordningsambitioner*

4. *Fortsatt utveckling av förbundets verksamheter kräver att de båda medlemskommunerna samordnar sig och samagerar till 100 %, vilket är omöjligt och inte önskvärt*

Beslutsunderlag

Kommunchef Lars Ericssons tjänsteskrivelse 2020-03-05.

Bromölla kommun, kommunstyrelsens beslut § 25/2020
Årsredovisning för år 2019
Budget 2020 SBKF

Förbundsordning för SBKF – FFS 3.16

KSAU § 25/2020
KS § 19/2020
KF § 19/2020 – omröstning
Kommunchef Lars Ericssons tjänsteskrivelse 2020-01-15

_____

Exp.
SBKF
Bromölla kommun
Kommunchefen
Ekonomikontoret
Förvaltningscheferna

Sölvesborgs kommun

Datum
2020-03-05

Kommunledningsförvaltningen

Handläggare
Lars Ericsson, 0456 81 61 91
lars.ericsson@solvesborg.se

Förslag om avveckling av Sölvesborgs/Bromöllas Kommunalförbund (SBKF) och återgång av verksamhetsansvaren till medlemskommunerna, ekonomisk analys samt konsekvens- och riskanalys. Version 3.

1. Bakgrund

Kommunfullmäktige i Sölvesborgs kommun beslöt 2020-02-03 (§ 19) att återremittera ärendet avseende ”Sölvesborgs/Bromöllas Kommunalförbund, principförslag om avveckling och återgång av verksamhetsansvaren till medlemskommunerna” med nedan motivering:

”Ärendet återremitteras av den anledningen att det saknas ekonomisk analys, konsekvens- och riskanalys”.

I det följande görs en ekonomisk analys avseende principförslaget samt en konsekvens- och riskanalys även i övrigt. Dessa görs i ett tidigt skede då inte alla delar i avvecklingsprocessen är kända varför analysen ska ses utifrån dessa förhållanden.

Framställningen följer SBKF´s olika operativa verksamhetsdelar samt den överbyggnad som finns i form av på tjänstemannanivån (förbundskansli) och på förtroendemannanivån (politiska organ).

Metod

Analysen har baserat sig på studium av styrdokument för förbundet, aktuella budget och årsredovisningshandlingar, revisionsrapporter, tidigare genomförda utredningar, intervjuer med förbundets förbunds och verksamhetschefer inklusive administrativ chef, gemensam analys i kommunens ledningsgrupp avseende bedömda effekter av förslaget och dess konsekvenser.

Versionsinformation

I denna version 3 har jag rättat vissa faktafel och omformulerat vissa återgivningar av vad berörda verksamhetschefer sagt. Detta har inte föranlett några ändringar i beskrivningen av konsekvenser, ekonomiska effekter eller risker, annat än en

större merkostnad inom måltidsverksamheten för (”dubbla kostsystem”). Det som tidigare angavs som en engångsvis merkostnad om 270 tkr har rättats till en årlig merkostnad på den nivån men under 4 år.

Som bilagor har jag i denna version också lagt minnesanteckningar från de intervjuer som jag haft med berörda verksamhetschefer (i den del dessa berört nuvarande verksamhet, påverkan och konsekvenser av en ev avveckling och återgång av verksamhetsansvaren till medlemskommunerna).

2. Formerna för avveckling och återgång

Inledning

För att bestämma formerna för förbundets avveckling så måste en utredning härom ske emellan medlemskommunerna utifrån kommunallagens och förbundsordningen ramar, vilken leder fram till en förhandling mellan parterna om hur processen ska gestaltas.

Avvecklingen av SBKF

Som framgår av nästa stycke synes det, baserat på beslut i Bromölla och förslag i Sölvesborg, finnas en gemensam ambition hos de båda medlemskommunerna att göra en så snabb och smidig avveckling av förbundet som möjligt. Hur denna ska gå till i detalj måste utredas noggrant efter slutligt beslut,

Rimligen torde en avveckling av förbundets verksamhet inom ett område, och motsvarande övergång till respektive kommun, eller enbart en av dem, ske snabbare då båda kommunerna har samma ambition (t ex att återstarta verksamhet i egenregi inom området och resurserna i dagsläget är naturligt fördelade mellan parterna) eller ambitionerna som ömsesidigt stödjer varandra (t ex om endera parten vill ”överta” gymnasieskolan i sin helhet under det att den andra parten inte vill detta).

I de fall endera parten ska söka en ny samarbetspartner, och därmed vill behålla verksamhetsansvaret för detta område hos förbundet, torde det ta längre tid.

Det är vanskligare att bedöma med viken fart och smidighet som återgången av verksamhetsansvaret kan genomföras om båda parter vill ”ta hem” ansvaret för en verksamhet som inom förbundet drivs i en punkt och med gemensamma resurser.

Återgång av verksamhetsansvaren

Efter ett slutligt beslut om avveckling måste utredas hur återgången av respektive verksamhetsansvar ska genomföras.

Som grund för återgången av respektive medlemskommuns verksamhetsansvar finns i Bromölla kommun en tidig strategi formulerad enligt beslut i Ks 2020-01-22 (§ 25), se bilaga 1. Nedan utdrag summerar strategin:

”Bromölla kommun är nöjda med Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund och anser att det finns mer att utveckla inom ramen för det samarbetet. Men under förutsättning att Sölvesborgs kommun fattar beslut om att

lämna samarbetet ger kommunstyrelsen kommunchefen i uppdrag att ta fram följande beslutsunderlag:

- *undersöka om Bromölla kommun kan hitta nya samarbetspartners för lön och IT-verksamheten.*
- *ta fram förslag på hur kost och städ kan organiseras i egen regi.*
- *ta fram förslag på olika möjligheter att lösa uppdraget med kommunal vuxenutbildning (komvux), svenska för invandrare (SFI) och Individuella programmet (IM) för att öka utbildningsnivån och bidra till ökad sysselsättning med fokus på det bästa för eleverna.*
- *ta fram förslag på vad som krävs för att administrera gymnasieskola samt gymnasiesärskola.*

Återtagandet av verksamheterna ska ske så skyndsamt som möjligt.

Uppdrag ges till kommunchefen att kommunicera Bromölla kommuns bild av arbetet samt att återkomma med underlag successivt”.

I Sölvesborg ligger förslag till motsvarande strategi för Sölvesborgs del till Kommunstyrelsens sammanträde 2020-0310 (dnr 2020/72).

I korthet är det enligt detta förslag Sölvesborgs kommuns ambition att återta verksamhetsansvaren för de olika verksamheterna och att starta och driva dessa i egenregi på respektive sakområde. Ambitionerna tar också hänsyn till att förbundets verksamheter i dagsläget även utför vissa tjänster åt kommunens båda bolagsbildningar (Sölvesborg Energi och Vatten AB, med dotterbolag, samt Sölvesborgshem AB) och Miljöförbundet, vilket har säte och kontor i staden

Vad gäller process och uppdrag sägs följande enligt detta förslag:

”Inordning av verksamheterna i Sölvesborgs kommuns organisation

Det är Sölvesborgs ambition att på bästa sätt inordna de aktuella verksamheterna i kommunens nuvarande organisation. Inordningen avses ske i nära samverkan med de förbund och de bolag som även nyttjar aktuella tjänster.

Processen med övergången av verksamheterna

Återtagandet av verksamheterna bör ske så skyndsamt och smidigt som möjligt enligt Sölvesborgs uppfattning. Som en följd här av kan återgången av de olika verksamhetsansvaren, och verksamheterna, ske stegvis och vid olika tidpunkter beroende på förutsättningarna.

Uppdrag till kommunchefen

Uppdrag ges till kommunchefen att kommunicera Sölvesborgs kommuns ambition i återgången av de olika verksamhetsansvaren samt att återkomma till styrelsen med underlag om konkreta återgångar successivt”.

Beslut om detta förslag är planerat att ske på Kommunstyrelsens sammanträde 2020-03-10.

3. Gymnasieskoleutbildningen

Nuläge

Gymnasieutbildningen för förbundsområdets ungdomar bedrivs idag på två olika sätt: den egna gymnasieskolan Furulundsskolan med filialer (Tekniskt Lärcenter i Sölvesborg och Furubygg i Bromölla) och via utbildningsplatser hos andra skolhuvudmän (andra kommuner och fristående skolor).

Elevfördelningen per den 31/12 2019 var enligt nedan:

Furulundsskolan, elever:

Från Sölvesborg:	393
Från Bromölla:	227
Från annan kommun:	057
Summa:	677

Elever hos annan huvudman (interkommunalt och i fristående gymnasieskola) vid samma tidpunkt:

Från Sölvesborg:	241
Från Bromölla:	235
Summa:	476

Den egna gymnasieskolan Furulundsskolan

Denna har ca 680 elever varav ca 400 från Sölvesborg, ca 230 från Bromölla och ca 60 från andra kommuner.

Furulundsskolan erbjuder åtta nationella program:

Barn- & fritidsprogrammet
Bygg- & anläggningsprogrammet
Ekonomiprogrammet
El- & energiprogrammet
Industritekniska programmet
Naturvetenskapsprogrammet
Samhällsvetenskapsprogrammet
Teknikprogrammet

Utöver dessa erbjuds även:

Nationellt godkänd idrottsutbildning i fotboll (NIU)
Introduktionsprogrammet

Personalen uppgår till ca 78 tjänster varav ca 2,3 chefer.

Budgeten omsluter ca 74 520 tkr varav de största kostnadsposterna är:
personal: 46 000 tkr

lokaler: 8620 tkr
skolmåltider: 4 800 tkr
elevresor: 2 450 tkr

Intäkterna utgörs i sina största poster av:
kommunbidrag Sölvesborg; 34 823 tkr
kommunbidrag Bromölla: 27 993 tkr
bidrag från andra kommuner: 5 970 tkr
reserv/buffert: 2 996 tkr

Elever hos annan skolhuvudman

Förbundet hade vid årsskiftet ca 480 elever som studerande vid annan huvudmans skola varav ca hälften från respektive medlemskommun.

Kostnaden budgeterades till ca 66 600 tkr och intäkterna till samma summa (viss reserv/buffert finns). Av dessa bidrar Sölvesborg med 36 398 tkr och Bromölla 28 498 tkr.

Analys

Elevernas möjlighet att välja studieort och studieväg avgörs ej av hemkommunen. I praktiken begränsas dock detta ”fria sök” av att vissa utbildningar har färre platser än antalet sökande (alla sökande kommer ej in), krav på vissa behörigheter, avstånden blir för långa etc.

Vid en återgång av verksamhetsansvaren är det för denna verksamhet av stor betydelse hur återgångsprocessen sker. Med utgångspunkt i Bromöllas initiala strategi vid en avveckling av SBKF så synes man inte ha som ambition att bygga upp en egen gymnasieskola utan begränsar sig till en administrativ resurs som ska hantera ersättningsfrågor och dylikt i förhållande till de huvudmän som eleverna väljer.

Med grund i ovan bedömning så framstår det som mycket osannolikt att huvudmannaskapsförändringen för Furulundsskolan skulle i någon större omfattning påverka elevernas val av studieort. Eleverna väljer i stor utsträckning studievägar efter andra premisser än huvudmannaskap. Att skolans i fråga upplevs trivsam och trygg, att resvägen är rimlig i sträcka och tid, att utbildningarna håller hög kvalitet, etcetera.

Furulundskolan har dessutom en bred förankring i arbets- och näringslivet i Bromölla genom praktikplatser, deltagande i yrkes- och programråd etc. En inte obetydlig del av kompetensförsörjningen i näringslivet i Bromölla sker via utbildningarna inom Furulundskolan.

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Baserat på den strategi som Bromölla initialt antaget, så avser den inte att starta en egen gymnasieskola. Vid ett sådant förhållande är det mycket lite som talar för att elevantalet från grannkommunen skulle sjunka i någon större omfattning. Skolans nuvarande goda rykte och popularitet står och faller sannolikt inte med

huvudmannaskapet utan avgörs av förhållanden inom skolan och hur den agerar mot omvärlden. Det finns också möjlighet för skolan att agera än mer aktivt för att bibehålla och utveckla sin popularitet.

Vid samtal med utbildningschefen framhålls däremot vikten av att det skapas tydlighet i vad som gäller vid en eventuell avveckling av förbundet och åtföljande återgång av verksamheterna. För potentiella elever och deras föräldrar är det av stor vikt, om en återgångsprocess inleds, att det skapas klarhet vad gäller att skolan ska finnas kvar, vilka studievägar som erbjuds, vilka lokaler som står till buds etc. Oklarheter på dessa punkter, eller långa perioder av vakuum och status quo, innebär däremot en risk som inte ska underskattas.

Några andra risker av betydenhet är svåra att identifiera.

4. Gymnasiesärskoleverksamheten

Nuläge

Verksamhetens omfattar i dagsläget nio elever varav fem från Bromölla, tre från Sölvesborg och en från annan kommun. Verksamheten bedrivs i lokaler på Furulundsskolan. Personalen utgörs av ca 4,8 tjänster.

Inom gymnasiesärskolan erbjuds följande program:

Administration, handel och varuhantering
Fastighet, anläggning och byggnation
Individuellt program

Kostnaderna uppgår till ca 3 460 tkr varav personal (2 700 tkr) och lokaler (600 tkr) är de större posterna. Nuvarande verksamhet finansieras via ett kommunbidrag per elev som summerar till ca 3 320 tkr. Mellanskillnaden utgörs av statsbidrag för lärarlöner och lönebidrag.

Analys

Vid en avveckling av förbundet och en återgång av verksamhetsansvaren så torde ansvaret för denna skolform återgå till Sölvesborgs kommun. Bromölla har inte angivit någon motsvarande sådan ambition (de har ej heller tidigare haft denna skolform i egenregi).

Elevprognosen med tillträdande elever respektive år framöver ser ut som följer:

Hösten 2020: 1 elev

Hösten 2021: 3 elever

Hösten 2022: 6 elever

Hösten 2023: 2 elever

Hösten 2024: 8 elever

Tendensen de senare åren har varit att en ökad andel av Sölvesborgseleverna söker sig till gymnasiesärskolor i andra kommuner.

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Eftersom kostnaderna finansieras via ett kommunbidrag per inskriven elev finns förutsättningar för en god följsamhet med kostnader som svarar mot budgetnivån.

Verksamhetsmässigt bedöms flera positiva konsekvenser uppkomma när skolformen ges än bättre möjligheter att föras närmare grundsärskolan. Det ges bättre förutsättningar och motiv för ett helhetstänk över samtliga skolår i skolformen och ökade möjligheter till samarbete mellan verksamheterna. Övergångarna mellan grundsär- och gymnasiesärskolan kan göras tryggare för eleverna. Det är också en stor ekonomisk vinst med att eleverna väljer Sölvesborg hela sin skolgång. Långa skolresor och eventuell inackordering undviks.

Några risker av betydenhet är svåra att identifiera.

5. Vuxenutbildningen

Nuläge

Vuxenutbildningen hade vid årsskiftet följande studerandeantal på resp studieväg:

Skolform	*Från Brom.*	*Från Sölves.*	*Summa*
SFI	147	80	227
Grundläggande	55	33	88
Gymnasial vuxenutb.	53	55	108
Särvux	5	11	16
Summa:	263	179	439

Personal vuxenutbildningen: 20,4 tjänster varav 1,0 rektor samt + 1,5 tjänster inom yrkesvux (främst industriteknik).

Verksamheten bedrivs i lokaler på Tekniskt Lärcentrum i Sölvesborg sedan senaste årsskiftet.

Budgetmässigt omsluter verksamheten ca 17 000 tkr med följande större kostnadsslag:
Personal: 12 365 tkr
lokaler: 1 800 tkr
reserv/buffert: 1 245 tkr

På intäktssidan utgörs de större posterna av:
kommunbidrag Sölvesborg: 6 730 tkr
kommunbidrag Bromölla: 7 074 tkr
statsbidrag: 2 300 tkr

Verksamheten inom yrkesvux finansieras fullt ut via statsbidrag och bidrag från andra kommuner för försålda utbildningsplatser. Omslutningen är ca 2 500 tkr. Till år 2021 kommer medfinansieringskravet att sänkas till 30%.

Analys

Avgörande för hur en eventuell återgång gestaltas inom denna verksamhet är hur Bromölla väljer att göra. Enligt sin initiala strategi så har kommunchefen fått i uppdrag att:

”ta fram förslag på olika möjligheter att lösa uppdraget med kommunal vuxenutbildning (komvux), svenska för invandrare (SFI) och Individuella programmet (IM) för att öka utbildningsnivån och bidra till ökad sysselsättning med fokus på det bästa för eleverna”.

Utfallet av denna utrednings-och beslutsprocess får avvaktas innan en mer detaljerad konsekvensanalys kan göras.

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Även om det råder en osäkerhet om hur övergången gestaltas för denna verksamhet så ska inte risker och konsekvenser överdrivas. Det rör sig om vuxna studerande där möjligheten till flexibla lösningar och anpassade studieformer är större än i ungdomsskolan.

Inom yrkesvux där ca 150 personer från förbundsområdet studerar på yrkesinriktade kurser sker lärandet inte sällan på distans eller på andra skolorter inom det vida samarbetet i Gränslöst (Blekingekommunerna och nordöstra Skånes kommuner).

Även om Bromölla startar egen vuxenutbildning så bör det finnas tillräcklig grund för en egen vuxenutbildning i Sölvesborg, så var ju fallet innan bildandet av dåvarande Gymnasieförbundet år 2000 då vuxenutbildningen var nära samordnad med gymnasieskolan. Denna ambition har för övrigt också aktualiserats genom att vuxenutbildningen förts närmare gymnasieskolan lokalmässigt.

6. Lokalvårdsverksamheten

Nuläge

Verksamheten omspänner ca 87 tjänster samt 4 chefer och 1 controller/samordnare, 0,5 samordnare för tvätt och 1 servicetekniker.

Budgeten omspänner ca 35 900 tkr varav de större kostnadsposterna utgörs av:
personal: 32 235 tkr
städmaterial, rengöring m m: 2 000 tkr
transporter: 1 050 tkr
lokalkostnader: 315 tkr

Intäkterna utgörs i stora drag av:
lokalvårdsköp från Bromölla: 12 375 tkr
lokalvårdsköp från Sölvesborg: 14 653 tkr

Städ	2017-12-31	2018-12-31	2019-12-31
Städtimmar exlusive fönsterputsning	128 218	131 216	134 040

Förutom traditionell lokalvård i de kommunala lokalerna görs arbete i form av fönsterputsning, trapphusstädning i de allmännyttiga bestånden i båda kommunerna samt ett tvätteri med 2,5 årsarbetare. Det senare för alla städmoppar och för textiler från de båda kommunernas omsorgsverksamheter (i varierande grad).

Arbetsorganisatoriskt så har de flesta sin placering i en av kommunerna med det finns även medarbetare som arbetar över kommungränserna.

Analys

Vid en avveckling och verksamhetsövergång finns i denna verksamhet några utmaningar.

Ledningen arbetar förbundsövergripande och påverkas vid en övergång så att dessa inte kan specialisera sig lika mycket som i dagsläget.

Tvätteriet finns i Bromölla, men betjänar hela förbundsområdet. Vid en övergång måste Sölvesborg bygga upp ett eget tvätteri. Förutsättningar för detta kan finnas inom Arbetsmarknadsenheten i Sölvesborg, där ett mindre tvätteri finns idag.

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Ekonomiskt bedöms en merkostnad uppkomma för uppbyggnaden av ett eget tvätteri för i vart fall de golvmoppar som kommer att användas inom kommunen. Å andra sidan hade kostnaden för denna tjänst ökat även vid ett bibehållande av SBKF då tvätteriet ska placeras i nyare lokaler i Bromölla.

Viss utrustning för lokalvården har köpts i centralt för att svara mot behov på flera städplatser. Vid en återgång av verksamhetsansvaren torde uppkomma merkostnader för inköp av sådana maskiner. Så kostar t ex en uppsättning golvvårdsmaskiner ca 40 tkr/uppsättning.

Transportlogistik
Idag finns ett gemensamt avtal för förbundet/kommunerna som går ut den 31/1-2021. Ett transportföretag transporterar ut och hämtar in tvätt. Här kan finnas en möjlighet att nyttja denna logistik till andra transportbehov.

Upplevda risker vid delning
Redan idag upplever verksamhetschefen en stor oro och märker att lokalvårdare söker sig till andra kommuner för att de är rädda att stå utan jobb. Några är dessutom oroade för att man ska tvingas in i en heltid.

Risken är att det blir en stor kompetensbrist och man måste bygga upp organisationen igen. Även faktumet att bli en mindre organisation än idag upplevs som problematiskt av ledningen för städ.

Vid en ev övergång till Sölvesborg i sin del
Verksamhetschefen förespråkar att man inför 11-månadersstädning i Sölvesborg, likt Bromölla har idag, vilket är bättre ur städsynpunkt, för kommunens lokaler/fastigheter och för personalen, som är semesteranställd och kan vara svårplacerad när skolorna är stängda.
Idag har man 9,5-månadersstädning i alla skolor och fritidshem i kommunen. Förskolorna har 11-månadersstädning och köper dessutom till det de behöver (förekommer även på fritidshemmen).
Från verksamhetens sida är det också viktigt att inte ta bort förutsättningarna för samarbete mellan kost och städ – det finns idag ett antal kombitjänster inom dessa områden.

Möjlighet vid övergång

Undertecknad kan se att det vid en övergång skapas ökade möjligheter till kombinationstjänster där arbetsuppgifter inom lokalvård och måltidsverksamheten kombineras så att tjänster med en högre sysselsättningsgrad tillskapas. Detta svarar mot en strävan om en ökad andel heltidstjänster som stipuleras i kollektivavtal med visst fackförbund.

7. Måltidsverksamheten

Nuläge

Verksamheten omspänner ca 79 tjänster varav 4 chefer.

I Sölvesborgs finns följande kök med angivelse om det är ett fullödigt kök (tillagning) eller ett kök som inte fullt ut kan tillaga måltiderna (s k mottagningskök):

Furulundsskolan	Tillagning
TLC	Mottagning
Hörviks skola	Mottagning
Bokelundsskolan	Tillagning
Hjortakroken	Tillagning
Möllebacksskolan	Tillagning
Norje Skola	Tillagning
Högtofta Skola	Tillagning
Falkviksskolan	Tillagning

Mjällby Skola	Tillagning
Havelidens Skola	Tillagning

Midhall	Tillagning
Bossabo	Tillagning
Markgatan	Tillagning
Kanehall	Tillagning
Cafeterian	Tillagning
Tärnan	Tillagning
Slottsgården	Tillagning

Budgeten omspänner ca 70 600 tkr varav de större kostnadsposterna utgörs av:
personal: 36 760 tkr
livsmedel: 25 417 tkr
transporter: 2 500 tkr
lokalkostnader: 3 923 tkr

Intäkterna utgörs i stora drag av:
försäljning av måltider till Bromölla och Sölvesborg: 62 786 tkr
försäljning av måltider till gymnasieskolan: 4 800 tkr

Måltid - antal dagsportioner/luncher/rekvisitioner	**Utfall 2018-12-31**	**Årsbudget 2019**	**Utfall 2019-12-31**
Sbg Skola o förskola	735873	741854	733690
Sbg Äldreomsorg	142996	136090	143107
Bro Skola o förskola	487218	544477	544788
Bro Äldreomsorg	93559	95905	93324
Totalt	**1459646**	**1518326**	**1514909**

Arbetsorganisatoriskt så har de flesta sin placering i en av kommunerna, med det finns även medarbetare som arbetar över kommungränserna.

Analys

Det förefaller vara ganska okomplicerat att låta denna verksamhet återgå till respektive kommun då verksamheten redan bedrivs med ”kommunvisa” resurser personellt samt lokal- och utrustningsmässigt. Vid en delning av enheten blir ändå den kvarvarande storleken (personellt och kompetensmässigt) tillräckligt stor för att bedriva verksamheten i egenregi för Sölvesborgs kommunkoncerns behov.

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Måltidsverksamheten har sina driftsställen utplacerade i de två kommunerna vilket torde vara en klok grund för en uppdelning vid en eventuell återgång. Det finns en förbundsövergripande del med ledningsresurser som betjänar alla driftsställena. Med nuvarande volym har det kunnat ske en relativt stor specialisering i arbetsuppgifter mellan dessa. Vid en mindre volym, som blir fallet vid en återgång, får respektive chefer greppa över ett bredare område arbetsuppgiftsmässigt. Häri ligger en smärre nackdel.

Även de övriga ”stordriftsfördelarna” inom ledning, administration, större volym vid upphandlingar, påverkas i negativ riktning vid en eventuell övergång.

Det finns också en risk att arbetsorganisationen inte upplevs som lika attraktiv, menar verksamhetschefen. Detta får vara en utmaning att möta med bibehållna ambitioner om hög kvalitet, goda förutsättningar att utvecklas i yrket och möjlighet till rörlighet mellan arbetsplatserna, även om volymen blir mindre totalt sett.

Vid en övergång tillkommer ”nästan dubbla” kostnader vid införandet av kostdatasystemet (kallat AIVO) nästa gång det ska upphandlas (hösten 2021), vilken kan beräknas till ca 270 tkr per år (upphandling 4 år) för kostdatasystemet samt implementeringen på 250 tkr (engångskostnad)..

Ingen samordnad varudistribution sker i dagsläget utan leverans sker av respektive leverantör till respektive kök. Med en övergången måltidsorganisation finns bättre förutsättningar för att nå framgång med en verksamhet i form av samordnad varudistribution, då intresset hos den andra medlemskommunen varit svalt. En sådan samordnad varudistribution bedöms vara viktigt för att underlätta mindre och lokala producenters möjlighet att komma ifråga som leverantörer.

8. IT-verksamheten

Nuläge

Verksamheten omspänner ca 17 tjänster som har sina lokaler i Ynde (i Yndegården). Vissa tjänster planeras hållas vakanta under 2020 (3 tjänster)

Kostnaderna omspänner ca 16 400 tkr varav de större posterna utgörs av:
personal: 7 800 tkr
hyra program och licenser: 2 653 tkr
konsulttjänster: 1 500 tkr
lokaler: 346 tkr
reserv: 1 277 tkr

Intäkterna utgörs i stort av nedan poster:
kommunbidrag Sölvesborg: 5826 tkr
kommunbidrag Bromölla: 7 120 tkr
intäkt sålda tjänster: 2 260 tkr (bl a från kommunala bolag)

Verksamhet 2019:

Under 2019 hanterades totalt 10 054 ärenden med en medeltid för lösning på 6,79 dagar. I denna siffra ingår även projekt och leveranser som mestadels spänner över flera veckor.

	Antal ärenden	% av total	Medel lösningstid
First line	5420	53,9%	1,14
Second line	1864	18,5%	8,45
Third line	1583	15,7%	17,23
Beställning	212	2,1%	21,20
Leverans	616	6,1%	12,73
Projekt	240	2,4%	37,11
Bromölla UTB	86	0,9%	45,74
Intern utveckling	33	0,3%	6,65

Bryter vi ut felanmälningar från beställningar och projekt ser statistiken ut som följer.

	Antal ärenden	% av total	Medel lösningstid
Drift	8867	88,2	5,29 dagar
Övrigt	1187	11,8	19,93 dagar

Av dessa 10 054 ärende har 1 306 ärenden (13%) lösts vid första kontakten med IT-enheten
Antal återaktiverade ärenden på grund av att ärenden inte blivit korrekt lösta eller där IT inte har fått kontakt med anmälaren var 87 ärenden under året vilket motsvarar 0,87%.

Fördelning av ärenden
Fördelningen av ärenden redovisas nedan.

	Bromölla	Sölvesborg	Bolag och förbund
Antal ärenden	3 911 - 39%	4 267 – 42%	1 876 – 19%

Analys

Under 2020 måste en investering i nätverken och säkerhetsutrustningen i dessa göras i storleksordningen 13 000 tkr, vilket beaktas i budget 2020. Detta bedöms kunna göras även vid en återgång av verksamhetsansvaret till respektive kommun då näten i huvudsak följer en ”kommunvis logik”. Vid en eventuell återgång till Sölvesborg så bedöms däremot uppkomma behov av en större investering då ett parallellt datacenter måste skapas av redundansskäl (back up om ett datacenter fallerar eller skadas). (Vid en fortsatt IT-drift i de båda kommunerna skapas redundansen genom att utnyttja den andre kommunens datacenter vid skada/förfall för den egna). Denna merutgift bedöms vara i storleksordningen ca 3 500 tkr, vilket motsvarar en årlig kostnad om mellan 770 tkr och 385 tkr beroende på avskrivningstiden som tillämpas (5-10 år).

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Inom IT-verksamheten bedömer jag att det uppkommer en merutgift i investeringsbudgeten om ca 3 500 tkr enligt vad som redovisats ovan.

Även vad gäller personalkostnaderna bedömer jag att dessa kommer att öka framöver. Till viss del är detta en följd av underbemanning under senare år som lett till vissa service- och kvalitetspåfrestningar. Även återgången med åtföljande ”uppdelning” av IT-verksamheten torde medföra ett visst behov av utökad personal för att kunna hålla en tillräcklig bredd och kompetensnivå samt räcka till för drifts-och utvecklingsuppdragen. Troligen motsvarar detta ca 1-2 tjänster ytterligare jämfört med Sölvesborgskoncernens del av nuvarande personalstat, vid en proportionell uppdelning. Hänsyn måste härvidlag också tas till att Sölvesborg har vissa IT-tjänster inom de stora förvaltningarna som utför arbetsuppgifter som annars kanske ligger i en IT-enhet.

Den tillkommande personalkostnaden kan därför bedömas till ca 1 till 2 tjänster med en åtföljande årskostnad om ca 600 till 1 200 tkr/år.

Vid en återgång kan också vissa kostnadsposter reduceras eller helt bortfalla (t ex lokalkostnaderna).

9. PA/Lönekontorets verksamhet

Nuläge

Verksamheten bedrivs i en punkt med f n 9,5 tjänster varav 1,0 chef.

Budgeten omspänner på kostnadssidan 8 038 tkr varav de större posterna är personal: 5 117 tkr, hyra program och licenser: 2 371 tkr och lokaler: 310 tkr.

Intäkterna utgörs i stora drag av:
kommunbidrag Bromölla: 2 398 tkr
kommunbidrag Sölvesborg: 3 237 tkr
ersättning för licenskostnader från Sölvesborg: 1 111 tkr
ersättning för licenskostnader från Bromölla: 413 tkr

PA-lön - antal Lönespecifikationer	2018-12-31	2019-12-31
Bromölla Kommun	1 520	1 558
Sölvesborgs Kommun	2 241	2 349
SBKF	378	373
Totalt	4 139	4 280

Analys

Det förefaller vara ganska okomplicerat att låta denna verksamhet återgå till respektive kommun då verksamheten redan bedrivs med ”kommunvisa” resurser personellt och IT-systemmässigt. I vart fall gäller detta om det blir en verksamhetsövergång till båda kommunerna. Vid en delning av enheten blir ändå

den kvarvarande storleken (personellt och kompetensmässigt) tillräckligt stor för att bedriva verksamheten i egenregi för Sölvesborgs kommunkoncerns behov.

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Vid en övergång till Sölvesborgs kommun av aktuell andel av verksamheten, och med hänsyn till de tjänster som f n köps, så torde ingen merkostnad uppkomma. Med en ny lokalisering i Stadshuset så minskar lokalkostnaden.

De IT-system som är av stor vikt i verksamheten är relativt lätta att ”fördela” mellan parterna. Ny upphandling ska dock ske av personalsystem i vilket fall som helst, vilket kan påverka kostnadsbilden på lite sikt.

Personellt torde också en ”fördelning” falla naturligt då medarbetarna redan nu är inriktade på endera av medlemskommunerna vad gäller lönehanteringen. Problem kan dock uppkomma om Bromölla finner en ny samarbetspartner för sin lönehantering och det då visar sig svårt/omöjligt att överföra berörd personal dit (av verksamhetsmässiga skäl, t ex viss överkapacitet råder hos partnern, eller praktiska skäl, t ex pendlingsavstånd). Detta får dock framtiden utvisa.

10. Förbundskansliet

Nuläge

Denna verksamhet omfattar i nuläget ca 3,5 tjänster och finns ambulerande med f n lokalmässig placering i f d Ifö-tvättens lokaler på Kyrkvägen i Bromölla.

Budgeten omspänner 6 815 tkr.

Därutöver finns en budget för s k facklig förtroendemannatid om 350 tkr varav Sölvesborg bekostar 198 tkr (57 %).

Analys

Vid en avveckling av förbundet faller behovet av ett övergripande tjänstemannaorgan av förbundskansliets snitt då de verksamheter som samordnats och lett från denna punkt dels fördelas på de två medlemskommunerna, dels inordnas i dessas respektive organisationer.

Behovet av de tjänster som finns i kansliet torde släckas ut med kanske något undantag när.

De medarbetare som har anställningar i kansliet omfattas av de arbetsrättsliga principerna vid en verksamhetsövergång. Vad gäller personalen med tillsvidareanställning är huvudregeln att dessa följer med till endera av de övertagande parterna på oförändrade anställningsvillkor under en tid upp till minst ett år.

Ekonomi, konsekvenser och risker.

Vid en nedläggning görs omedelbara kostnadsbesparingar i form av hyreskostnadsbortfall, borttaget medlemskap i arbetsgivarorganisationen Sobona, tjänsteköpskostnader o dyl. Dessa kostnadsminskningar delas, via respektive kommuns kommunbidragsbudgetar, mellan medlemskommunerna i proportion till andelstalen som för denna verksamhet uppges i vissa källor vara 54 % för Sölvesborg och 46 % för Bromölla, dvs väl svarande mot de andelstal som gäller för gymnasieutbildningen.

Efter det första övergångsåret torde kostnadsminskningar kunna göras genom att kvarvarande medarbetare förs till andra tjänster inom kommunen.

Några risker av betydenhet har inte kunnat identifieras i sammanhanget.

11. De politiska organen

Nuläge

Förbundet leds politiska av en direktion med fyra ledamöter och lika många ersättare

För den politiska ledningen av gymnasie- och vuxenutbildningen finns en facknämnd med totalt tio ledamöter och lika många ersättare, varav hälften från respektive medlemskommun.

För den politiska ledningen är budgeterat en kostnad om 700 tkr varav Sölvesborg bekostar 385 tkr (55 %)

För revisionen är avsatt 300 tkr varav Sölvesborg bekostar 165 tkr (54 %).

Vad händer vid avveckling/återgång?

De aktuella politiska organen nedsläcks vid avvecklingen av förbundet. Något politiskt organ som i kommunen efter återgången motsvarar direktionen i förbundet saknas det behov av. Likaså släcks revisionsverksamheten inom förbundet ned, troligen dock med viss eftersläpning då granskning av förbundets sista årsbokslut eller likvidationsberättelse torde behöva ske efter den formella nedläggningen.

Analys

Genom avvecklingen av förbundet och återgången av verksamhetsansvaren till kommunen, ges nya och vidgade möjligheter att politiskt styra och leda de aktuella verksamheterna.

Den i omfattning och ekonomi stora utbildningsdelen inom förbundet kan inordnas i kommunen, både på tjänstemannanivå och vad gäller politisk styrning, så att samverkan mellan skolformerna sker, samutnyttjande av viktiga resurser kan ske och att utbildningarna lättare, och utan hänsyn till annan ägare, kan utgöra delar i kommunens allmänna utvecklingssträvanden och åtgärder.

Den revisionsverksamhet som finns i förbundet förs, rimligen, naturligt samman med den revisionsverksamhet som finns i kommunen i stort.

Ekonomi, konsekvenser och risker

Befintlig budget för dessa verksamheter inom förbundet, i den del de bekostats av Sölvesborg (ca 550 tkr), torde ge utrymme för viss utökning av den politiska organisationen och revisionen efter en återgång. Väljs en återhållsam ambition härvidlag torde en besparing kunna ske med i vart fall något hundratusental kronor i kostnadsminskning.

Konsekvenser i övrigt torde vara färre förtroendemannauppdrag om kommunen inte väljer att inrätta en egen nämnd för de aktuella skolformerna efter en återgång.

Några risker av betydenhet har inte kunna identifieras.

12. Generella bevekelsegrunder för och konsekvenser av en återgång av verksamhetsansvaren

De konsekvenser som kan identifieras (i båda riktningarna) för de olika delverksamheterna inom förbundet, bör också ställas mot de mer generella bevekelsegrunderna för en återgång av verksamhetsansvaren, och de positiva konsekvenser detta bedöms ge.

Förutsättningarna har förändrats sedan bildandet
Gymnasieeleverna har numera fria sökmöjligheter och en kommun kan inte, som var fallet vid förbundsbildandet, hålla kvar dessa i stor utsträckning i sin ”egen” gymnasieskola (vare sig denna bedrivs i primärkommunal regi eller via kommunalförbund).
IT-verksamheten har t ex blivit en än viktigare och en än mer integrerad del av många kärnverksamheter. Snart sagt alla kommunens verksamheter använder modern informationsteknologi som en starkt integrerad del av verksamheten. Som en följd av detta har behovet av närhet, ömsesidigt förståelse mellan verksamheten och IT-verksamheten samt snabba och smidiga informations- och beslutskanaler ökat.

De tidigare föga politiskt uppmärksammande verksamheterna inom måltid och lokalvård är numera även de viktiga områdena för politiska strävanden. Vid förbundsbildandet sågs de som ”mer tekniska” vilka var av mindre intresse för politiska överväganden, förslag och beslut. Sedan dess har även dessa sakområden blivit områden av intresse för den politiska nivån med såväl synpunkter från brukare och kunder som ambitioner baserat på politiska övertygelser och opinioner.

Demokrati och rådighet
Placerade i ett kommunalförbund begränsas den demokratiska insynen och debatten kring de aktuella verksamheterna. Enbart en mycket liten krets deltar i beslutsfattandet och detta relativt sällan. Ansvaret vilar på enbart fyra personer, vilka dessutom har många andra uppdrag. Möjligheten att aktualisera

verksamheterna i förbundet i respektive medlemskommuns fullmäktigeförsamlingar är begränsade.

Genom att de aktuella verksamheterna är placerade i förbundet begränsas respektive kommunens rådighet över dem. Ambitioner hos en medlemskommun angående en viss verksamhet försenas eller t o m hindras då den andra medlemskommunen har andra prioriteringar eller fokus.

Dee båda medlemskommunerna har olika budgetprocesser som erfarenhetsmässigt skapat osäkerhet och gett upphov till oro hos medarbetare och andra intressenter då beslut om t ex budget kommit vid olika tidpunkter.

Svårt med kontroll och försvårade samordningsambitioner
Det är mycket svårt för medlemskommunerna att ha kontroll på vad som sker (och inte sker) i förbundet. Trots detta så har medlemskommunerna kvar ansvar för verksamheter och förhållanden som respektive berörd myndighet saknar direkta kontrollmöjligheter över. Eventuella brister och fel kan härigenom uppträda utan att respektive ansvarig myndighet inom medlemskommunerna har kunskap om detta.

Genom placeringen i ett förbund så försvåras samordningsambitioner med verksamheter i de primärkommunerna verksamheterna. Så har t ex för skolan gemensamma projekt och ambitioner försvåras av att två politiska nämnder och två ”förvaltningar” ska engageras och samordnas.

Fortsatt utveckling av förbundets verksamheter kräver att de båda medlemskommunerna samordnar sig och samagerar, vilket är omöjligt och inte önskvärt
Förbundet har nu kommit till en punkt där det inom flera verksamheter (t ex IT-verksamheten och Lönefunktionen) krävs att de båda kommunerna samagerar och samordnar sig vad gäller krav på verksamheterna till nära nog hundraprocentig nivå. Detta är inte möjligt för två självständiga kommuner som dessutom är inordnade i andra samverkansområden och -processer, t ex inom respektive region och med övriga grannkommuner.

13. Bilagor

A. Bromöllas beslut om strategi (2020-01-22)
B. Budget för SBKF för 2020
C. Årsredovisning för SBKF för 2019
D. Minnesanteckningar från intervjuer med berörda verksamhetschefer ang påverkan och konsekvenser av en ev avveckling och återgång av verksamhetsansvaren till medlemskommunerna.

Lars Ericsson
Kommunchef

SÖLVESBORGS KOMMUN

Kommunfullmäktige

Bilaga KF § 41Dnr 17/2020

OMRÖSTNING

Ärende:
Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund, principförslag om avveckling och återgång av verksamhetsansvaren till medlemskommunerna Avveckling Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund

Ja-röst bifall till Kith Mårtensson (M) mfl. bifallsyrkande
Nej-röst för bifall till Roine Olsson (S) avslagsyrkande till för mån för eget yrkande.

Namn		Omröstning		
		Ja	Nej	Avstår
S	Viveka Olofsson		x	
S	Casper Borgström	x		
M	Kith Mårtensson	x		
S	Daniel Berg		x	
S	Benny Karlsson	x		
S	Jörgen Englin		x	
M	Arne Bogren	x		
S	Peter Thyrén	x		
S	Christopher Ekenberg		x	
S	André Svensson	x		
C	Ulf Svensson	x		
S	Roine Olsson		x	
M	Niklas Joelsson	x		
S	Ingrid Svensson	x		
V	Willy Söderdahl		x	
S	Carsten Johansson	x		
S	Janina Andersson		x	
S	DanielPersson	x		
K	Robert Manea	x		
S	Annelie Rosenqvist		x	
M	Lennart Nilsson	x		
S	Leif Åke Svensson	x		

S	Tobias Björklund		x	
L	Lars Lamberg		x	
S	Marion Lundh		x	
M	Anders Fransson	x		
	Resultat:	**15**	**11**	

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(2)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 42 Dnr 2016/361

Förslag om antagandebeslut av reviderad Översiktsplan 2020

BESLUT

Kommunfullmäktige antar förslag till reviderad översiktsplan 2020.

Yrkande
Kith Mårtensson M: bifall till kommunstyrelsens förslag.
Willy Söderdahl V och Lars Lamberg L: avslag till förslaget till förmån för egna yrkanden. Bilaga.
Ulf Svensson, C: bifall till kommunstyrelsens förslag, men med ändring av att den del gällande Vitahallsslätten tas bort.

Propositionsordning
Ordförande ställer först proposition på Ulf Svenssons (C) yrkanden och finner att kommunfullmäktige avslår det.

Ordförande därefter ställer proposition på Willy Söderdahls (V) yrkanden och finner att kommunfullmäktige bifallit avslår det.

Ordförande därefter ställer proposition på kommunstyrelsens förslag och finner att kommunfullmäktige bifallit det.

Vänsterpartiet och Liberalerna (enligt närvarolista) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Centerpartiet reserverar (närvarolista) sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.bilaga.

Ärendet i korthet

Kommunfullmäktige beslutade den 2014-11-03 KF § 102 att fastställa nuvarande översiktsplan för mandatperioden 2014-2018. Samtidigt gavs uppdraget att påbörja en översyn. Planarkitekt Dan Janérus föredrar ärendet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 2018-11-05 (KF § 127) om granskning av förslaget till reviderad översiktsplan.
Granskningen pågick mellan 181224 – 190310.
Sammanlagt 19 skriftliga yttranden kom in under granskningstiden, varav 15 med

synpunkter eller invändningar mot planförslaget.
Handlingarna är reviderade efter inkomna synpunkter och kommenterade i ett granskningsutlåtande.

Beslutsunderlag

Planeringsarkitekt Dan Janérus tjänsteskrivelse 2020-01-02.

Länk till ÖP handlingarna: http://www.solvesborg.se/bygga-bo-och-miljo/oversiktsplan-och-detaljplaner/oversiktlig-planering/oversiktsplan.html

KSAU § 82/2020.
KS § 70/2020.

_____

Exp.
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Planeringsarkitekt Dan Janérus
Stadsarkitekt Fredrik Wikberg

Ärende 15 Ks 2020-04-14

Yrkanden från Vänsterpartiet.

Följande områden tas bort från översiktsplanen. Samtliga har viktiga och stora naturvärden. De ligger också nära befintlig bebyggelse och utgör viktiga rekreationsområden för närboende.

B 24 Grönadal

B 25 Vita Hall

B 26 Hjortakroken

B 27 Falkvik

B 28 Falkvik

Vi anser också att C 3 Sandvikens camping är felplacerad. På angiven plats är det idag parkering och det måste lösas innan platsen tas i anspråk för camping.

Willy Söderdahl
Vänsterpartiet

Reservation - Centerpartiet

Kommunfullmäktige 2020-04-27

Ärende: Översiktsplanen 2020

Centerpartiet reserverar sig med följande motivering:

Vitahallsslätten är en del av den skyddsvärda bokskogen i nära anslutning till befintliga etablerade bostadsområden. Nuvarande förslag till detaljplan innebär att rekreations- och strövområden flyttas längre från den gamla bebyggelsen. Områdets funktion som rekreationsområde och upplevelsen av ett skogsområde kommer ff. påverkas negativt av den nya bebyggelsen. Planen kommer at innebära förändringar som är svåra att överblicka. Länsstyrelsen kan inte utifrån handlingarna avgöra om planen har en betydande miljöpåverkan. Centerpartiet i Sölvesborg motsätter sig förslaget till detaljplan.

Ulf Svensson
Gruppledare för Centerpartiet i Sölvesborg.

SÖLVESBORGS KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-01-02

Dnr
2016/361

Stadsarkitektavdelningen
Dan Janérus, 0456-81 63 61
dan.janerus@solvesborg.se

Kommunfullmäktige

Förslag om antagandesbeslut av reviderad Översiktsplan 2020

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 2014-11-03 KF § 102 att fastställa nuvarande översiktsplan för mandatperioden 2014-2018. Samtidigt gavs uppdraget att påbörja en översyn.

Under 2015-2016 gjordes en översyn av tjänstemän och en liten samrådskrets. Syftet var att revidera felaktigheter och inaktuellt innehåll i texten. Inget nytt vad gäller kommunens viljeinriktning när det gäller mark- och vattenanvändning tillkom.

Kommunstyrelsen beslutade 2016-10-04 (KS § 119) för att möta det framtida behov av bostäder, verksamheter m.m. att göra en översyn av de idag utpekade områdena med förändrad markanvändning och komplettera med nya områden. I det inledande arbetet genomfördes workshops i sex orter för medborgardialog och kunskapsintag.

Kommunstyrelsen beslutade den 2017-05-30 (KS § 71) om samråd av förslaget till reviderad översiktsplan.

Remissen var ute på samråd under tiden 27 juni 2017 till 30 sep 2017.

Handlingarna är reviderade efter inkomna synpunkter och kommenterade i en samrådsredogörelse.

Kommunfullmäktige beslutade den 2018-11-05 (KF § 127) om granskning av förslaget till reviderad översiktsplan.

Granskningen pågick mellan 181224 – 190310.

Sammanlagt 19 skriftliga yttranden kom in under granskningstiden, varav 15 med synpunkter eller invändningar mot planförslaget.

Handlingarna är reviderade efter inkomna synpunkter och kommenterade i ett granskningsutlåtande.

Förslag till beslut

Besluta om antagande av förslaget till reviderad översiktsplan 2020.

Dan Janérus
Planeringsarkitekt

Översiktsplan Sölvesborgs kommun 2020

Antagandehandling

Sölvesborgs kommun

solvesborg.se/oversiktsplan

Innehåll

1 **Inledning** 4

1.1 Läsanvisning – planens struktur
1.2 Avgränsning, bakgrund och syfte
1.3 Arbetet med översiktsplanen
1.4 Lagkrav
1.5 Planeringsförutsättningar
1.6 Nulägesbeskrivning

2 **Utvecklingsfrågor** 10

2.1 Framtidsfrågor
2.2 Inriktningsmål för den fysiska planeringen
2.3 Miljömål

3 **Riksintressen** 14

3.1 Riksintresse Yrkesfiske, MB 3:5
3.2 Riksintresse Kulturmiljö, MB 3:6
3.3 Riksintresse Natur, MB 3:6/ NATURA 2000

3.4 Riksintresse Friluftsliv, MB 3:6
3.5 Riksintresse Energiproduktion och Energidistribution, MB 3:8
3.6 Rörligt Friluftsliv, MB 4:2
3.7 Riksintresse Väg och Järnväg, MB 3:8
3.8 Riksintresse Sjöfart, MB 3:8
3.9 Riksintresse Totalförsvaret

4 **Regional samverkan och mellankommunala intressen** 24

4.1 Kommunikationer
4.2 Vattenfrågor
4.3 Avfallshantering
4.4 Vindbruk
4.5 Kustzonen
4.6 Turism
4.7 Farleder
4.8 Näringsliv
4.9 Övriga frågor

5 **Övriga allmänna intressen** 28

5.1 En god livsmiljö
5.2 Vatten- och avloppsförsörjning samt dagvattenhantering
5.3 Avfallshantering
5.4 Energiförsörjning
5.5 Infrastruktur och kommunikationer
5.6 Lantbruk
5.7 Fiske och vattenbruk
5.8 Täkter - värdefulla ämnen och material
5.9 Naturvård
5.10 Kulturmiljövård

6 **Miljö- och riskfaktorer** 51

6.1 Översvämningsrisker
6.2 Erosions-, ras- och skredrisker
6.3 Miljökvalitetsnormer (MKN)
6.4 Djurhållning
6.5 Markföroreningar
6.6 Vattenkvalitet
6.7 Farligt gods
6.8 Elektromagnetiska fält
6.9 Radon
6.10 Riskobjekt

7 **Riktlinjer för mark- och vattenanvändningen samt utveckling av den bebyggda miljön** 59

7.1 Generella ställningstaganden till användning av kommunens mark och vatten – intresseområden
Områden med oförändrad markanvändning
Områden med förändrad markanvändning
Områden med aktivt bevarande
7.2 Områdesvisa ställningstaganden - planeringsområden

Ordlista 109
Källförteckning

Översiktsplanen innehåller följande handlingar

- Mark- och vattenanvändningskartor
- Regleringskartor
- Översiktsplan Sölvesborgs Kommun 2020 (denna planbeskrivning)
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Granskningstlåtande

Översiktsplanen finns på Internet: www.solvesborg.se/oversiktsplan

Kartor och fotografier:
Dan Janérus (planarkitekt) och Sabina Bernhard (Ingenjör)där ej annat anges.
Flygfoto: Per Pixel.se

Grafisk form & tryck: Sölvesborgs kommun

1 Inledning

Översiktsplanen är kommunomfattande. Angivna gränser mellan områden får inte betraktas som exakta eller definitiva utan kan behöva justeras i mera detaljerade planer eller utredningar. Bedömningarna grundas på nuvarande förutsättningar och dagens utgångspunkter (i grunden från år 2008-2009 även om texten reviderades under 2015-16). Översiktsplaneringen är dock en fortlöpande planeringsprocess.

Vid formulering av kommunens ställningstagande har, så långt möjligt, tidigare beslut där kommunen tagit ställning i frågor som berör markanvändningen legat som grund. Finns inte skäl till ändrad uppfattning har dessa beslut varit styrande för planläggningen. I de fall där sådana beslut saknats har ett förslag tagits fram i samverkan med den politiska beredningsgruppen för översiktliga planfrågor som fungerat som styrgrupp i planarbetet.

1.1 Läsanvisning – planens struktur

DE VIKTIGASTE UTVECKLINGSFRÅGORNA FÖR SÖLVESBORGS KOMMUN FORMULERAS **I KAPITEL 2.**

RIKSINTRESSEN INOM KOMMUNEN SAMT KOMMUNENS STÄLLNINGSTAGANDE PRESENTERAS I **KAPITEL 3.** Riksintressen regleras i 3 och 4 kap Miljöbalken.

Redovisning av riksintressena finns även på *Regleringskartan.*

Riksintressena omfattar främst intressen av betydelse för naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård, men även andra riksintressen, t ex områden av riksintresse för yrkesfisket och vägar, järnväg, station, hamn och farleder.

Mark- och vattenanvändningskonflikter som berör riksintressen redovisas i text för respektive utvecklingsområde i *avsnitt 7.2 Områdesvisa ställningstaganden.*

KAPITEL 4 REDOVISAR MELLANKOMMUNALA INTRESSEN OCH INTRESSEOMRÅDEN FÖR REGIONAL SAMVERKAN.

I **KAPITEL 5** REDOVISAS DE ALLMÄNNA INTRESSEN SOM EJ ÄR RIKSINTRESSEN (mer av regional och lokal betydelse) och som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden. Kommunens ställningstaganden samt tillämpning av dem redovisas också. De i kapitlet beskrivna allmänna intressena är aspekter som är viktiga för att profilera Sölvesborg som boendekommun enligt kommunens mål- och visionsarbete. Dessa av kommunen prioriterade intressen får inte skadas påtagligt.

KAPITEL 6 REDOVISAR DE MILJÖ- OCH RISKFAKTORER SOM, ENLIGT PLAN- OCH BYGGLAGEN (PBL), BÖR BEAKTAS VID BESLUT OM ANVÄNDNING AV MARK- OCH VATTENOMRÅDEN. Räddningstjänsten Västra Blekinge har under 2007, reviderad under 2012, utfört en kommunal riskanalys över Sölvesborgs kommun. Olycksrisker har identifierats som är geografiskt bundna och kan påverka tredje man.

UTVECKLINGSOMRÅDENA FÖR BOSTÄDER, VERKSAMHETER M.M. PRESENTERAS I **KAPITEL 7.** Kapitlet kan ses som en konkret beskrivning av planförslagets utvecklingsområden. Kapitlet ska vara ett stöd så att ett planprogram kan undvikas.

En avvägning har gjorts mellan, i vissa fall, motstridiga intressen av exploateringsambitioner och bevarandeintressen. Dessa ställningstaganden konkretiseras i en plankarta (mark- och vattenanvändningskartan) med tillhörande planbeskrivning, där markanvändningen på 5-10 års sikt redovisas.

I avsnitt 7.1 redovisas generella ställningstaganden till användning av kommunens mark och vatten (tematiskt uppdelat). Olika intresseområden redovisas och avsnittet kan användas som en detaljerad teckenförklaring till mark- och vattenanvändningskartan.

I avsnitt 7.2 redovisas en områdesvis beskrivning av kommunens tätorter och föreslagna utvecklingsområden (geografiskt uppdelat).

Ordlista med begrepp och förklaringar, källförteckning samt en lista på medverkande tjänstemän och politiker redovisas i slutet av denna planbeskrivning.

1.2 Avgränsning, bakgrund och syfte

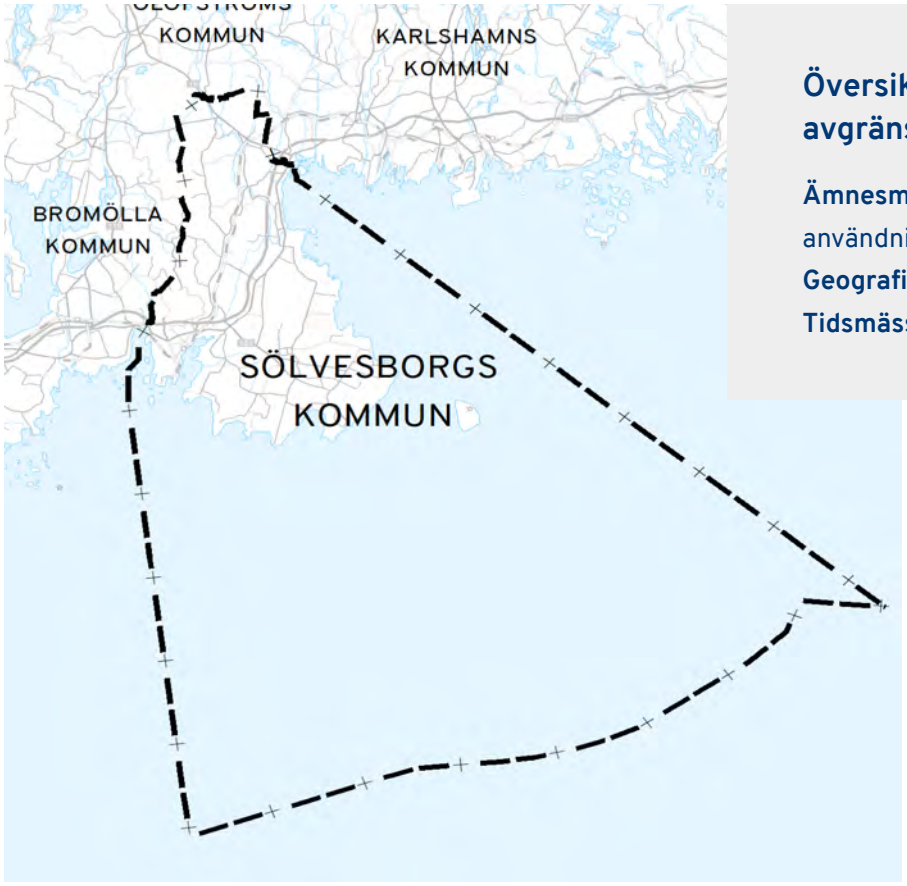

Översiktsplanens avgränsning

Ämnesmässig: Mark- och vatten-användning
Geografisk: Sölvesborgs kommun
Tidsmässig: 5-10 år

Syfte

Syftet med översiktsplanen är

- att tillämpa kommunens visioner och mål i den fysiska planeringen
- att bidra till att skapa ett robust och hållbart samhälle för alla
- att bidra till en god hushållning med mark- och vattenresurser
- att göra en avvägning mellan olika allmänna intressen och konkurrerande anspråk på mark-användningen
- att ge underlag för beslut om mark- och vattenanvändningen på längre sikt (15-20 år)
- att belysa framtida utrednings- och planläggningsbehov och ge underlag för beslut om detalj-planer, områdesbestämmelser, bygglovhantering, förordnanden och föreskrifter m.m.
- Översiktsplanen redovisar kommunens bedömning av
- hur mark och vatten i Sölvesborgs kommun ska användas i framtiden.
- hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras
- hur riksintressen och övriga allmänna intressen ska tillgodoses
- de miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid beslut om mark- och vattenanvändning
- hur gällande miljökvalitetsnormer ska iakttas

Bakgrund

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en aktuell kommuntäckande översiktsplan som aktualitetsförklaras av kommunfullmäktige varje mandatperiod. Översiktsplanen har en nyckelroll såväl i plan- och bygglagen som i miljöbalken. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande för efterföljande beslut. Varje kommunal nämnd, förvaltning och bolag har ansvar för att beslut och arbete sker i enighet med översiktsplanen mål och riktlinjer. Som princip bör gälla att alla beslut som strider mot översiktsplanen ska motiveras och normalt prövas politiskt.

1.3 Arbetet med översiktsplanen

Den 2010 års framtagna översiktsplanen togs fram i samarbete med kommunstyrelsens tillsatta politiska beredningsgruppen för översiktliga planfrågor, med representanter från samtliga i kommunfullmäktige ingående partier. De har fungerat som referens- och styrgrupp i planarbetet. En revidering av översiksplanen har skett under 2015-16.

Tillgång till kollektivtrafik, grundläggande samhällsservice och friluftsområden, nivån på kommersiell service och en utbyggnad av fjärrvärmen är exempel på faktorer som till viss mån styrs av hur och var kommunen väljer att utveckla mark och vatten.

1.4 Lagkrav

Varje kommun ska enligt Plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen.
Det obligatoriska innehållet och den formella hanteringen regleras i PBL.

Av översiktsplanen ska följande framgå:

- Allmänna intressen, miljö- och risk-
  faktorer samt kommunens ställnings-
  taganden till dem.
- Grunddragen i användningen av mark- och vattenområden.
- Kommunens syn på hur den byggda
  miljön ska utvecklas och bevaras.
- Hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena.
- Hur kommunen avser iaktta gällande miljökvalitetsnormer
- Det är också angeläget att man redovisar hur översiktsplanen medverkar till att uppsatta mål eller allmänna intressen nås. Konsekvensbeskrivningen är ett verktyg för att avväga motstridiga mål eller intressen.

1.5 Planeringsförutsättningar

Förutom plan- och bygglagen och miljöbalken finns det ett stort antal planeringsförutsättningar som styr arbetet mot en hållbar utveckling där goda ekologiska, sociala och ekonomiska mål ska eftersträvas och uppnås. Nedan följer en sammanfattning av ett antal nationella, regionala och kommunala förutsättningar som styr planeringsarbetet.

Nationella och regionala miljömål

Riksdagen har antagit 16 nationella miljömål och ett antal miljökvalitetsnormer har införlivats i Miljöbalken. Målen beskriver den miljöpåverkan som naturen tål och definierar det tillstånd för den svenska miljön som miljöarbetet ska sikta mot.

Med hjälp av översiktsplanen är det möjligt att i en kommun göra sektorsövergripande avvägningar samt skapa möjligheter att lokalt anpassa och konkretisera målen för att de på sikt kan förverkligas.

Lokalt beslutade miljökvalitetsmål och miljöstyrning finns i Sölvesborgs kommun, men flera av miljökvalitetsmålen kan uppnås inom ramen för kommunens mål- och visionsarbete.

Internationella mål

De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Nationell transportpolitik

Riksdagen har antagit mål för transportpolitiken. De innehåller övergripande mål om samhällsekonomisk effektivitet och långsiktigt hållbar-transportförsörjning. Därutöver finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Nationella folkhälsomål

De nationella folkhälsomålen antogs av riksdagen 2003 och innebär förslag om folkhälsan ska förbättras och att skillnaderna i hälsa mellan olika grupper i befolkningen ska minska. Folkhälsoarbetet berör kommuner, landsting, frivilliga organisationer och andra aktörer.

Övriga styrdokument som kan beaktas som relevanta för översiktlig planering

- Regional utvecklingsstrategi
- Länstransportplan
- Regional klimat- och energistrategi
- Regional cykelstrategi
- Nationell transportplan

PLANSYSTEMET ENLIGT PBL

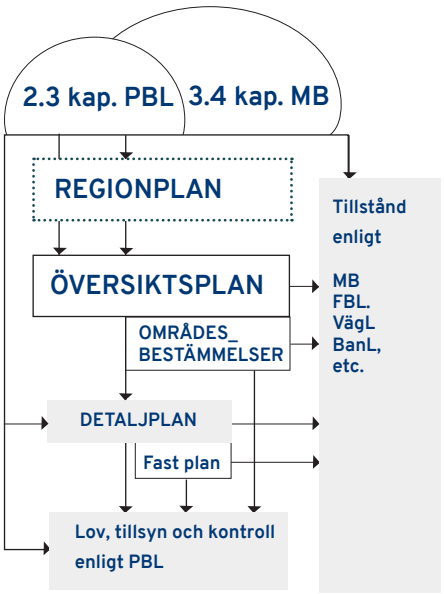

Översiktsplanens plats i det svenska plansystemet.

1.6 Nulägesbeskrivning

ALLMÄNT OM KOMMUNEN

Sölvesborgs kommun ligger i västra Blekinge. Närheten till havet är en stor tillgång som har format livet i Sölvesborg. Den stora mängden fornlämningar talar om detta.

Län (länsbokstav): Blekinge län (K)
Yta (km2): 186 (land) 1.111,8 (totalt)
Folkmängd: 17 468 (2018)

Listerlandet skiljer sig geologiskt från övriga Blekinge. Förutom restbergen av granit som reser sig över slätten består berggrunden av kalksten som avsattes under kritaperioden. Listerlandet var då ett grunt skärgårdslandskap. Kalkavlagringarna på Listerlandet är från samma period som Kristianstadsområdets kritbildningar. Jordbruket på den kalkrika jorden var framgångsrikt redan på 1700-talet, då förutom korn och råg även bovete och havre odlades. När potatisodlingen slog igenom på allvar under 1800-talet kunde även sandrika marker nyttjas och potatisen kom att bli en karaktärsgröda för Listerlandet.

Också naturgeografiskt uppvisar landskapet skilda regioner med mycket olikartade växttyper, kusten, slättbygden och skogstrakterna. Inom kommunens gränser kan man hitta de flesta svenska naturtyper och en mångfald växter och djur. Naturförutsättningarna ger Sölvesborg möjlighet att skapa och bevara attraktiva boende- och rekreationsmiljöer och utgör en god grund i arbetet för att nå ett hållbart samhälle.

Befolkning

Sedan 1980 har befolkningen i Blekinge län minskat med cirka 2% medan riket som helhet har ökat med 9%. Den underliggande orsaken till att Blekinge har haft en negativ befolkningsutveckling de senaste 25 åren är ett födelseunderskott. Den kraftiga utflyttningen av unga människor under 70-talen har påverkat födelsetalen negativt liksom det faktum att antalet födda barn per kvinna har minskat. Tendensen är att antalet ensamhushåll ökar, främst beroende på den förändrade åldersstrukturen med fler pensionärer som lever längre. I denna grupp blir många ensamma när makan/maken dör.

Kommunen hade ca 17 500 invånare 2018 varav ca 8.500 bor i Sölvesborgs tätort, ca 1.200 i Mjällby, ca 1.300 i Hällevik-Nogersund, ca 800 i Hörvik-Krokås och ca 600 i Norje. De mindre tätorterna i kommunen samt boende utanför tätorterna uppgår till ca 4000 invånare. På sommaren ökar befolkningen med omkring 10.000 personer.

Utmärkande för Blekingeregionen är den flerkärniga stadsstrukturen längs kusten.

Kommunen i regionen

De kustnära städerna Sölvesborg, Karlshamn, Ronneby och Karlskrona ligger som ett pärlband längs kusten. E22 och järnvägsförbindelsen Blekinge kustbana bildar viktiga regionala kommunikations-stråk i öst-västlig riktning. Regionens styrka består i dess mångfald med små och mellanstora städer som kan nås inom ett begränsat geografiskt område. Arbetspendlingen pågår samtidigt i flera olika riktningar. Det är viktigt att regionen har tillgång till den arbetskraft som näringslivet efterfrågar.

Unga människor flyttar i allt högre utsträckning till storstadsregionerna och till orter som har universitet och högskola. Andelen äldre i Blekinge, är högre än i riket vilket medför att pensionsavgångarna kommer att bli fler här än i riket. Andelen kvinnor i länet är lägre än i riket. Skillnaden är störst i åldersgruppen 20-44 år. Det europeiska samarbetet har ökat den regionala nivåns betydelse och regionerna har av EU utpekats som basen för transnationell samverkan. Ur ett internationellt perspektiv framstår exempelvis de växande marknaderna i östra Europa som närbelägna och intressanta för Blekinges näringsliv. I det sammanhanget har Sölvesborg, delvis genom sin hamn, goda förutsättningar för att fungera som en transportnod och tillväxtområde för nya företag. Sölvesborg har också goda förutsättningar att utvecklas som attraktiv boendeort.

Bebyggelsestruktur

Bebyggelsestrukturen visar den sammanlagda utvecklingen av bebyggda områden och hur bebyggelsen ska utvecklas. Utvecklingen ska i huvudsak följa de riktlinjer som anges i kapitel 7.

Inom Sölvesborgs kommun finns ett varierat utbud av attraktiva boendemiljöer såväl centrumnära som i lantlig miljö.

Bebyggelsestrukturen bör utvecklas till täta stads- och tätortsmiljöer i lägen som är tillgängliga med kollektivtrafik.

Kollektivtrafiken bör samspela med bebyggelseutvecklingen och inriktas på att vara konkurrenskraftig såväl för arbetsresor och resor till utbildning som för annat. En resurseffektiv bebyggelsestruktur och konkurrenskraftig kollektivtrafik stödjer en stadsmässig utveckling och bidrar till att motverka en utspridning av bebyggelsen.

Sölvesborgs strategiska läge

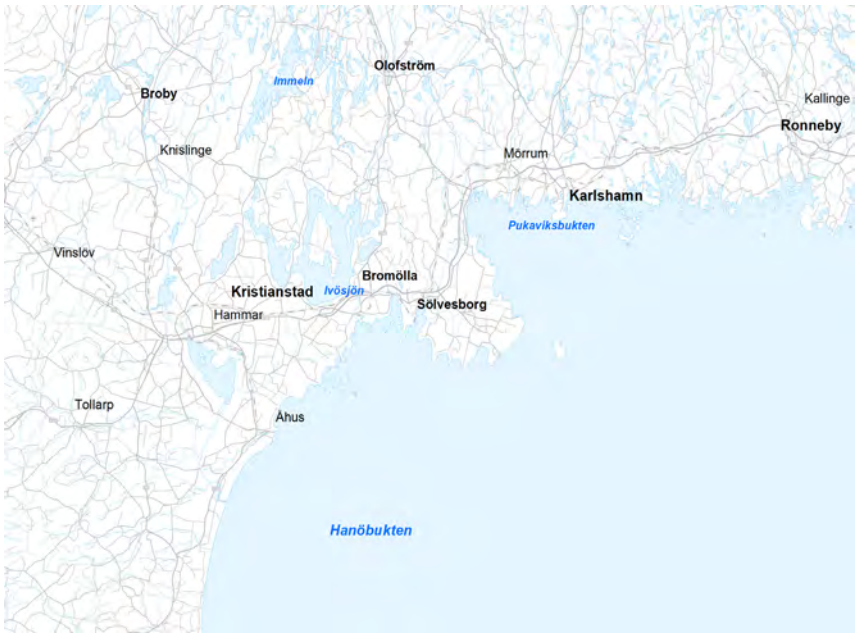

Sölvesborg ligger strategiskt gynnsamt mellan Karlshamn och Kristianstad

Kommunikationer

Sölvesborg har ett strategiskt gynnsamt läge i Sydsverige med god närhet till viktiga kommunikationsleder. En av landets viktigaste vägar Europaväg 22 (E22) och järnvägen Blekinge kustbana passerar genom kommunen och ansluter till centralorten.

Det av Trafikverket funktionella prioriterade vägnätet är E22 som nationellt och internationellt viktig väg, riksväg 15 som regionalt viktig väg samt väg 123 som kompletterande regionalt viktig väg för kollektivtrafik och dagliga resor.

Väg 15 förbinder E 22 med Olofström och ingår som en del i den förbindelsen mellan Karlshamn och Halmstad.

Sölvesborgs kommun trafikeras idag av länsbussar, skolskjutsar och av tåg som trafikerar Blekinge kustbana på sträckan Malmö – Karlskrona via Hässleholm. Pågatåg går mellan Kristianstad - Karlshamn.

I tätorterna Hörvik/Krokås, Hällevik/Nogersund, Mjällby, Norje och Sölvesborg trafikeras i dagsläget av fem länsbusslinjer samt en skolskjuts inom Sölvesborgs tätort.

Busstrafiken utgör kollektivtrafikens bas med omkring 75 % av samtliga kollektivtrafikresor. Busstrafiken är idag effektiv och har en god kvalitet vad gäller fordon, hållplatser m.m. Fordonen är även väl anpassade till funktionshindrades behov. Det är angeläget att slå vakt om en bra busstrafik. Den inriktning som gällt under senare år, d.v.s. att koncentrera busstrafiken till stråk där människor bor och reser, har gett resultat. På turer med litet resande är Närtrafiken i allt större utsträckning ett komplement.

Utbildning

Trots närheten till Blekinge Tekniska Högskola (BTH) och Kristianstads högskola har Sölvesborg färre personer i befolkningen jämfört med riksgenomsnittet med längre eftergymnasial utbildning (tre år eller mer).

Pendling

En tendens i Sölvesborgs kommun är att nattbefolkningen (antalet förvärvsarbetande med bostad i kommunen) ökar mer än dagbefolkningen (antalet förvärvsarbetande i kommunen). Detta kan också uttryckas som att det är fler som pendlar från kommunen till sitt arbete än vad det är som pendlar från annan kommun till arbete i Sölvesborg. Detta tyder på att det kan anses vara bra att bo i Sölvesborg och att livsmiljön upplevs positivt. Sölvesborg har ett bra läge med attraktiva boendemiljöer med korta pendlingsavstånd i regionen. Man når ett flertal andra kommuner inom 45 minuter med allmänna kommunikationsmedel med utgångspunkt från centralorten. Pendling och liknande frågor är studerat i Region Blekinges projekt med strukturbild Blekinge. Hänvisning till https://regionblekinge.se/

Näringsliv

I kommunen finns arbetsplatser i ett stort antal företag. Sölvesborgs kommun kännetecknas av en stark småföretagsamhet och ett positivt nyföretagande som visar på ett gott företagsklimat.

Sölvesborgs läge och väl fungerande kommunikationer ger goda utvecklingsmöjligheter för näringslivet i kommunen. Den växande arbetspendlingen visar hur näringslivets struktur och individens rörlighet förändras.

Utanför kommunen erbjuds många arbetstillfällen på bl.a. Södra Cell, Stora Enso, Volvo i Olofström samt sjukhusen i Karlshamn och Kristianstad.

Utvecklings-frågor

2 Utvecklingsfrågor

2.1 Framtidsfrågor

De viktigaste framtidsfrågorna i Sölvesborgs kommun framgår av den av kommunfullmäktige antagna Vision 2020.

Vision

Sölvesborg av naturliga skäl

Sölvesborg är en av regionens mest attraktiva kommuner att bo och leva i. Genom engagemang, värme och närhet ges de bästa förutsättningar för god livskvalitet. Vi välkomnar alla besökare och nya medborgare.

Fokusområden

1. Livsmiljöer
2. Arbete och näringsliv
3. Infrastruktur och kommunikationer
4. Bemötande och service

2.2 Inriktningsmål för den fysiska planeringen

Inom de fyra focusområdena har ett antal inriktningsmål tagits fram för att beskriva det tillstånd som ska eftersträvas på kort och lång sikt.

Livsmiljö
Kommunens viljeinriktning är att det i framtiden ska bli ännu bättre att leva, bo och verka i kommunen. Nya och befintliga boendemiljöer ska bidra till en variation i boendeformer med god tillgång till service, närrekreation och andra aspekter som bidrar till det goda livet. Kommunens unika och värdefulla natur- och kulturmiljöer ska bevaras och utvecklas så att de även i framtiden kan bidra till kommunens attraktivitet som boendeort. Hållbar utveckling ekonomiskt, ekologiskt och socialt ska eftersträvas.

Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur kan framöver vara ett hjälpmedel i samhällsplaneringen mer än innan tillsammans med bevarandet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Arbete och näringsliv
Kommunens viljeinriktning är att medverka till att näringslivet breddas och utvecklas med syfte att öka sysselsättningen

De utvecklingsområden för verksamheter som föreslås i denna översiktsplan bidrar till förbättrade förutsättningar för arbete och näringsliv i Sölvesborgs kommun.

Infrastruktur och kommunikationer
Kommunens viljeinriktning är att aktivt förbättra kommunikationsmöjligheterna med syfte att göra kommunen bättre att leva, bo och verka i.

Bemötande och service
Medborgargarantier införs succesivt. Den första garantin berör kontakter och bemötande. Ett arbete med att ta fram gemensam värdegrund är viktigt för kommunens verksamhet.

2.3 Miljömål

Det övergripande målet för miljöarbetet är det, av riksdagen beslutade, ”generationsmålet” som innebär att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Bland annat ska påverkan på miljön och människors hälsa ha reducerats till en nivå som är långsiktigt hållbar.

De 16 nationella miljökvalitetsmålen eftersträvas för kommunen. Målet om storslagen fjällmiljö gäller ej i Blekinge.

I Blekinge finns ett åtgärdsprogram för miljömål. Syftet med åtgärdsprogrammet är att lyfta åtgärder som krävs i Blekinge för att uppnå generationsmålet och miljökvalitetsmålen.

Åtgärdsprogrammet ska utgöra underlag för länets strategiska utvecklingsarbete inom bl.a. fysisk planering. Ett av sex fokusområden i åtgärdsprogrammet är ”God bebyggd miljö” och åtgärder som föreslås gällande översikts- och detaljplanering, främjande av gång, cykel- och kollektivtrafik, kommunala kulturmiljöprogram, främjande av ekosystemtjänster, integrering av grön infrastruktur, frisk luft, miljöhänsyn vid byggnation och solenergi i fysisk planering.

Kommunala miljömål återfinns i:
- Kommunstyrelsens mål (KS 2009)
- Miljö- och trafiksäkerhetspolicy (KS 2007)
- Klimatstrategi (KS 2006)

1. Begränsad klimatpåverkan
Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet är hållbar.

Genom en antagen klimatstrategi och utbyggnad av fjärrvärmenät i Sölvesborgs och Mjällby tätort arbetar kommunen aktivt med att uppnå miljömålet *Begränsad klimatpåverkan.*

UTVECKLINGSFRÅGOR

Ett program för kontinuerlig miljöövervakning finns delvis, genom de provtagningar som görs regelbundet enligt ett kontrollprogram av Blekinge luftvårdsförbund och Blekingekustens vattenvårdsförbund. Denna övervakning kan utvecklas ytterligare, t.ex. genom att provpunkter placeras på strategiska ställen i kommunen.

Byggsektorn står för ca 40% av Sveriges årliga material- och energiförbrukning. Kommunen vill aktivt medverka till energieffektivt byggande och passivhusteknik. Detta kan ske genom energi- och klimatrådgivning samt rådgivning i samband med bygglov/ bygganmälan.

Transportsektorn står för den största andelen av utsläppen av koldioxid (58%) i Sölvesborgs kommun. Viktigt är att planera nya bostadsområden på rimliga avstånd från kollektivtrafikstråk (närmsta hållplats för kollektivtrafik i tätort ca 500 m) för att inte bygga in sig i ett bilberoende. Att ha korta avstånd mellan bostad och arbete och korta avstånd till hållplats för kollektivtrafik är en attraktivitetsfråga.

2. Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Trafik och marknära ozonbildning är skadligt för växter, djur och människor.

Kommunen strävar efter att uppnå målet genom att bygga ut gång- och cykelvägnätet, ställa miljökrav vid upphandlingar samt via utbyggnad av fjärrvärmenätet.

Blekinges fem kommuner genomför samordnade tätortsmätningar via Blekinge Kustvatten och Luftvårdsförbund. Gränsvärden som miljökvalitetsnormer syftar till ett absolut tak för att undvika en oacceptabel nivå av luftföroreningar. Men miljökvalitetsnormerna ger inte det skydd som behövs för en god livsmiljö. Det är därför önskvärt att vid planering av miljöer där barn vistas stadigvarande, i första hand utgå från de nivåer som anges inom miljökvalitetsmålet Frisk luft

3. Bara naturlig försurning

De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska heller inte öka korrosionshastigheten i tekniska material, kulturföremål och byggnader. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Kommunen strävar efter att uppnå målet genom att avsätta skyddszoner av lövträd utmed vattendrag och att ställa miljökrav vid upphandling av transporter.

4. Giftfri miljö

Miljön ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Kommunen strävar efter att uppnå målet genom att bilda vattenskyddsområden runt yt- och grundvattentäkter samt att ej använda farliga kemiska bekämpningsmedel inom tätbebyggda områden.

5. Skyddande ozonskikt

Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.

6. Säker strålmiljö.

Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas från skadliga effekter av strålning i den yttre miljön.

Kommunen ser positivt på markförläggning av kraftledningar. Stor hänsyn ska tas i den fysiska planeringen till befintliga och ev. tillkommande elektromagnetiska fält Kommunen har inte ambitionen att peka ut strålningsfria zoner i översiktsplanen då det är mycket svårt att skapa miljöer helt fria från elektromagnetisk strålning.

7. Ingen övergödning

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningarna för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.

Kommunen strävar efter att uppnå målet genom att undvika bräddning av orenat avloppsvatten samt genom att anlägga våtmarker i områden där de är effektivasom närsaltfälla.

Kommunen vill aktivt medverka till måluppfyllelse, bl.a. genom
- samverkan med de areella näringarna
- i nya och befintliga områden där möjlighet finns föreslå lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD).
- i allmän platsmark avsätta ytor för fördröjning, avledning, rening och infiltration vid detaljplaneringen.
- en successiv utbyggnad av det kommunala avloppsnätet, reningsverkens kapacitet och reningsgrad.
- att i samband med bygglovgivning informera om möjligheter att minska näringsutsläppen från hushållen

8. Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras samtidigt som förutsättningarna för friluftsliv värnas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation. Kommunen har relativt få och små vattendrag. Fyra våtmarker har kommunen skapat under de senare åren och flera privata iniativ har initierats.

9. Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Grundvattnet är viktigt för produktion av dricksvatten. Nya vattentäkter samt ev. reservvattentäkter kommer att behövas för ett genomförande av detta planförslag. Vid lokalisering av nya verksamheter bör stor hänsyn tas till befintliga och ev. framtida vattentäkter.
Kommunen strävar efter att uppnå målet genom att se över skyddsområden kring vattentäkter, utreda möjligheten att använda dagvatten för bevattningsändamål samt genom att ta fram hållbara lokala strategier och vattenförsörjningsplaner.

Framöver behöver en ny översiktsplan tydligare redovisa vikten av att skydda de kommunala dricksvattentäkterna. Detta för att säkra framtida vattenförsörjning tätt länkad till vad som anges i en vattenförsörjningsplan.

10. Hav i balans, Levande kust och skärgård

Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling

främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.

Kustvattnet får årligen tillskott av kväve och fosfor från vattendragen i Skåne och Blekinge. Vid nederbördsrika år blir mängderna näringsämnen som tranporteras till recipienten extra höga.

Kommunen vill aktivt bidra till att minska näringsläckaget till Östersjön. Hittills har kommunen bidragit till måluppfyllelse bla. genom att cirka 25 fördröjningsdammar tillskapats genom förmedling av så kallade lokala investeringsbidrag (LIP).

Dammarna har ökat tillgången på bevattningsvatten samtidigt som flödet av dräneringsvatten till Östersjön minskat. Ytterligare fördröjningsdammar planeras. Vid utbyggnad av verksamheten ska LOD möjliggöras och bidra till att minska näringsläckaget från både såväl befintlig bebyggelse som tillkommande. Se även mål 11. Myllrande våtmarker.

11. Myllrande våtmarker

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

Kommunen strävar efter att uppnå målet genom att tillvarata möjligheterna till lokalt omhändertagande av dagvatten med hjälp av våtmarksanläggningar.
Sölvesborgs kommun vill aktivt bidra till att nya våtmarker av god ekologisk kvalitet tillskapas.

12. Levande skogar

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som biologisk mångfald bevaras, kulturmiljö- och sociala värden värnas.

Kommunens viljeinriktning är att genom dialog samverka med företrädare för de areella näringarrna för att minska miljöpåverkan.

13. Ett rikt odlingslandskap

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas. Samtidigt som biologiska mångfald och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

Kommunens viljeinriktning är att samverka genom dialog med företrädare för de areeal näringarna, för att minska negativ påverkan och stärka positiv påverkan.

14. God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på miljöanpassat sätt så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Preciseringar för miljökvalitetsmålet:

• Hållbar bebyggelsestruktur: En långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur skall utvecklas både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter. Dessutom vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse och samtidigt till att byggnader är hållbart utformade.

• Hållbar samhällsplanering: Städer och tätorter samt sambandet mellan tätorter och landsbygd skall planeras utifrån ett sammanhållet, hållbart perspektiv avseende sociala, ekonomiska, miljö- och hälsorelaterade frågor.

• Infrastruktur: Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshantering och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering. Lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs och energianvändning samt klimatpåverkan. Samtidigt tas hänsyn till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet.

• Kollektivtrafik, gång och cykel: Kollektivtrafiksystem är miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga. Det finns attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.

• Natur- och grönområden: Det finns natur- och grönområden och grönstråk i närhet till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet.

• Kulturvärden i bebyggd miljö: Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer, platser och landskap bevaras, används och utvecklas.

• God vardagsmiljö: Den bebyggda miljön utgår från och stöder människans behov, ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur.

• Hälsa och säkerhet:Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

• Hushållning med energi och naturresurser: Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resurs besparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används.

• Hållbar avfallshantering: Avfallshanteringen är effektiv för samhället och enkel att använda för konsumenterna. Resurserna i det avfall som uppstår skall tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

15. Ett rikt växt- och djurliv

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald.

Sverige har åtagit sig att både bevara och nyttja den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt, i enlighet med FN:s konvention för biologisk mångfald. Miljökvalitetsmålet ”Ett rikt växt- och djurliv” är en insats på nationell nivå för att bidra till detta mål.

Kommunens paroll ”Sölvesborg av naturliga skäl” innebär bl.a. att kommunen vill värna om ett rikt växt- och djurliv. Detta kan ske bl.a. genom varsam exploatering. Kunskap om växt- och djurlivets behov tas med vid planering

Riksintressen

3 Riksintressen

Områden av riksintresse ska säkerställas i olika planinstrument såsom översiktsplaner, fördjupningar av översiktsplanen, detaljplaner och områdesbestämmelser samt instiftande av natur- och kulturreservat. Det mellankommunala perspektivet bör beaktas vid överväganden kring riksintressen, då riksintressen ofta sträcker sig över kommungränser.

Riksintressena i Sölvesborgs kommun beskrivs i separata avsnitt nedan.

Då ett område klassats som riksintresse betyder det att det har större betydelse än lokala allmänna intressen och att områdets värde och betydelse inte får skadas påtagligt. Riksintressen bedöms ha ett stort intresse även utanför den kommun de geografiskt finns i. Områden av riksintresse ska prioriteras i den fysiska planeringen och de ska tydligt framgå i kommunens översiktsplan. Plan- och bygglagen föreskriver särskilt, att det av översiktsplanen ska framgå hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena.

Hur riksintressena ska tillgodoses anges nedan under respektive riksintresse.

Avgränsningar av riksintresseområdena redovisas på *Regleringskartan.*

Den medeltida stadsplanen för Sölvesborgs innerstad är av riksintresse för kulturmiljövården. Många vackra byggnader återfinns här. Foto: Sölvesborgs kommun

3.1 Riksintresse Yrkesfiske, MB 3:5

► Riksintresse yrkesfiske

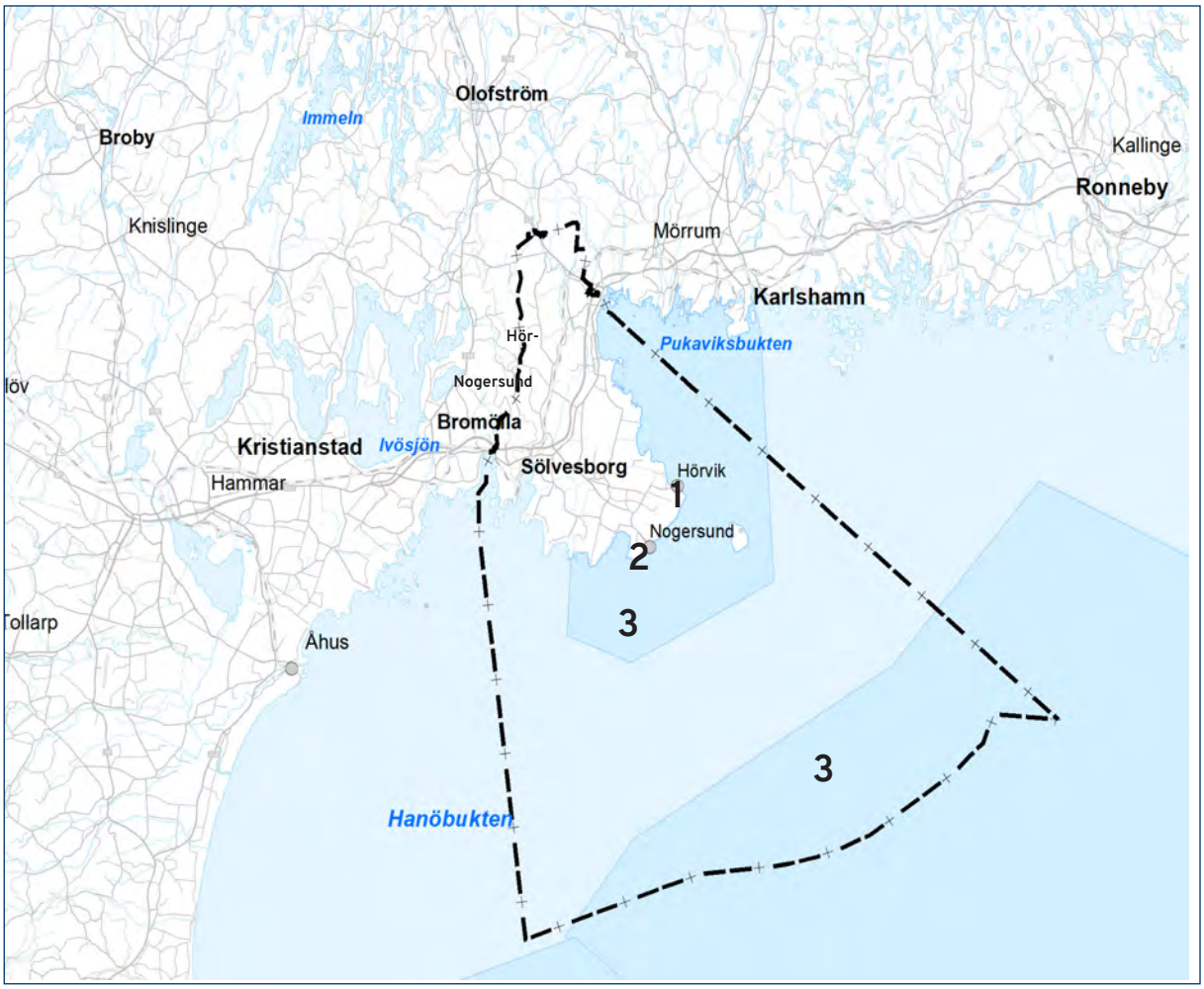

Kommunen vill aktivt verka för att minimera faktorer som har negativ miljöpåverkan på uppväxtmöjligheterna för fiskbeståndet då det är viktigt för fisket.

Områden av riksintresse för yrkesfisket.
Inom riksintresseområdet för yrkesfiske får åtgärder inte vidtas som kan medföra påtaglig skada på riksintresset.

1. Hörvik, riksintresse hamnar för yrkesfiske.

2. Nogersund, riksintresse hamnar för yrkesfiske.

3. Området mellan inre trålgränsen och territorialvattengränsen samt angränsande del av Hanöbukten. Ett flertal områden med skyddsvärda fiskbestånd.

Havsområdet intill kusten är fångstområden torsk, flatfisk, ål och vandrande lax. Område 42 i texten Finfo 2006:1 från fiseriverket.

Området längre ut är fångstområde för torsk, sill och skarpsill. Område 41 i texten Finfo 2006:1 från fiseriverket.

Rapporten finns tillgänglig via Havs- och vattenmyndighetens hemsida.

3.2 Riksintresse Kulturmiljö, MB 3:6

► Riksintresse kulturmiljö, K2 Sölvesborg

Motivering till riksintresset
- Hamnstad grundad intill dansk riksborg, som tydligt visar senmedeltidens regelbundna torgstad med landsvägen infogad i gatunätet.

- Stadens utveckling med handel och sjöfart under 1800-talet.

- Stadens utvidgning under 1900-talet som ett fristående tillägg till den medeltida staden, på de tidigare stadsjordarna.

(Taget ur det beslutade riksintresset)

Kommunen är väldigt angelägen om riksintressset och inför alla förändringar är ”värdetexten” en god vägledning.

Uttryck för riksintresset

Gatunät med stenbelagda gator och torg efter senmedeltida stadsplan. Högmedeltida kyrka och småskalig bebyggelse, med tegeltäckta tak och till största del putsade fasader, som till övervägande del tillkommit efter en stadsbrand år 1801. (t.ex. bebyggelsen runt torget).

Kvarvarande ursprunglig tomtstruktur med boningshusen mot gatan och med magasin och uthus på gårdarna. Anläggningar från stadens sjöfarande handelstraditioner under mitten av 1800-talet, som t ex dykalber (förtöjningsplatser) och magasinshus.

Synliga rester av vallgravssystem, borgkullen och ruinen av Sölvesborgs slott som var ett av de danska riksfästena under medeltiden. I samma område även senare bebyggelse från 1800-talets godsmiljö med ett corpsde-logi, förvaltarbostad, allé samt stor ekonomibyggnad uppförd i sten.

Skans på ön Kaninholmen, sannolikt från slutet av 1600-talets krigsår. Intakt torgplats vid Hästtorget. Kustlandsvägen, den s. k Via Regia, som binder samman torgstaden med slottet och var av avgörande betydelse vid anläggandet av såväl borgen som staden. Fattighus och stadsbebyggelse som visar på landvägens kontinuerliga användning som infartsväg fram till 1900-talets början.

”Nya Stadens” gatunät härrör efter esplanadsystemets rutnätsplan från 1897 och 1910 års stadsplaner. Trädplanteringar som bildar boulevard och alléer. Snedställda gatuhörn. Tingshus och järnvägsstation i motsatta ändar av Ungersgatans obrutna stråk. Natur- och smågatstensbeläggningar. Kvarvarande bebyggelse från 1900-talets början.

3.3 Riksintresse Natur, MB 3:6

► 3.3 Riksintresse Natur MB 3:6

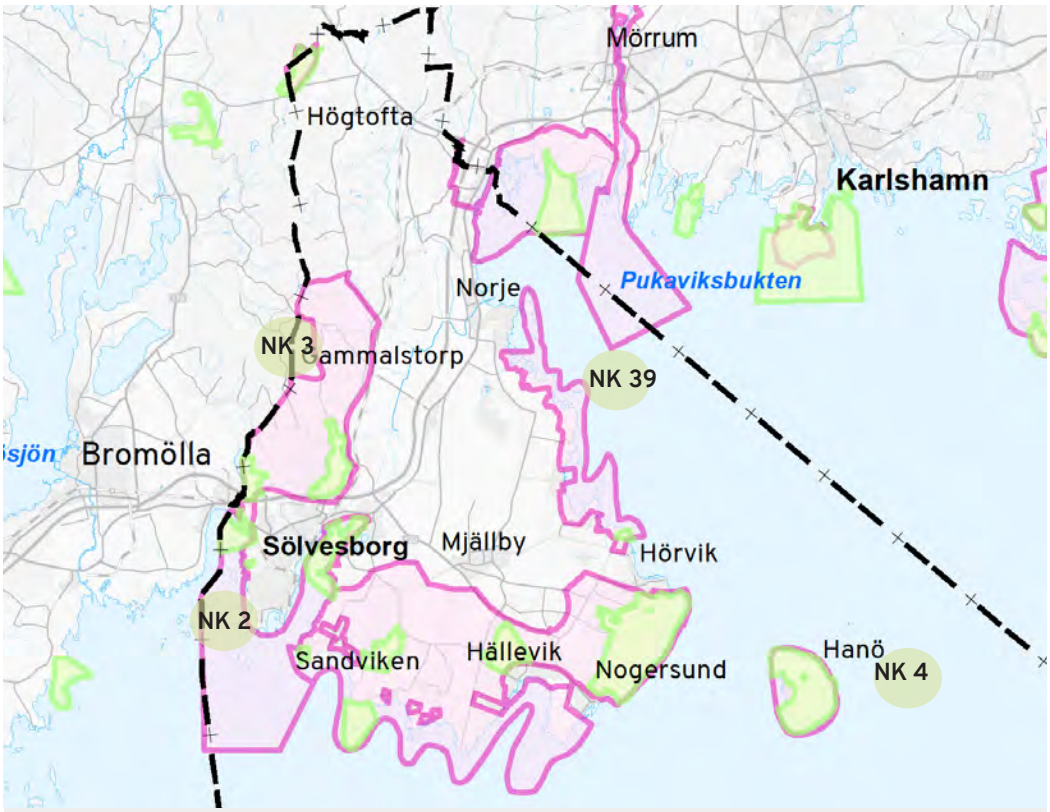

Områden av riksintresse för naturvården

NK2 Valjeviken – Sölvesborgsviken
NK3 Ryssberget
NK4 Listerlandet – Hanö
NK39 Lörbykusten

Områden av riksintresse för naturvården

Översiktsplanen redovisar de områden som pekats ut som riksintressen för naturvården enligt miljöbalkens hushållningsbestämmelser i 3 kap 6§. Sådana områden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Det innebär att planläggning, byggande eller andra exploateringsföretag bara kan komma ifråga om det kan ske med hänsyn till naturvärdena.

NK2 Valjeviken – Sölvesborgsviken

Grunda havsvikar med låga betade moränöar.Området har en art- och individrik häck- och sträckfågelfauna. På Valje halvö finns ädellövskog och hagmark med bl a artrik flora samt rödlistade svampar och vedinsekter.

NK3 Ryssberget

Området innehåller bokskog av högt ekologiskt och kulturhistoriskt värde, samt har stor betydelse för friluftslivet. Ett stort antal rödlistade arter förekommer. Ryssberget har också välbevarade strandavlagringar som visar landskapets utveckling. Siesjöområdet innehåller Blekinges mest utpräglade rikkärr. I området ingår även Skinsagylet med blockrik talusbrant och vildmarkskaraktär.

NK4 Listerlandet - Hanö

Ett odlingslandskap med artrika naturbetesmarker och lövskogsbeklädda restberg. På Listerlandet finns ett grottsystem som saknar motsvarighet i landet, samt väl utbildade klapperstensfält och strandvallar. På Hanö finns bl.a. avenbokskog samt artrika buskmarker. Ett stort antal rödlistade arter förekommer inom området.

NK39 Lörbykusten

Ett kustområde med välhävdade havsstrandängar och artrika buskmarker, samt grunda havsbottnar.

3.4 Natura 2000 områden

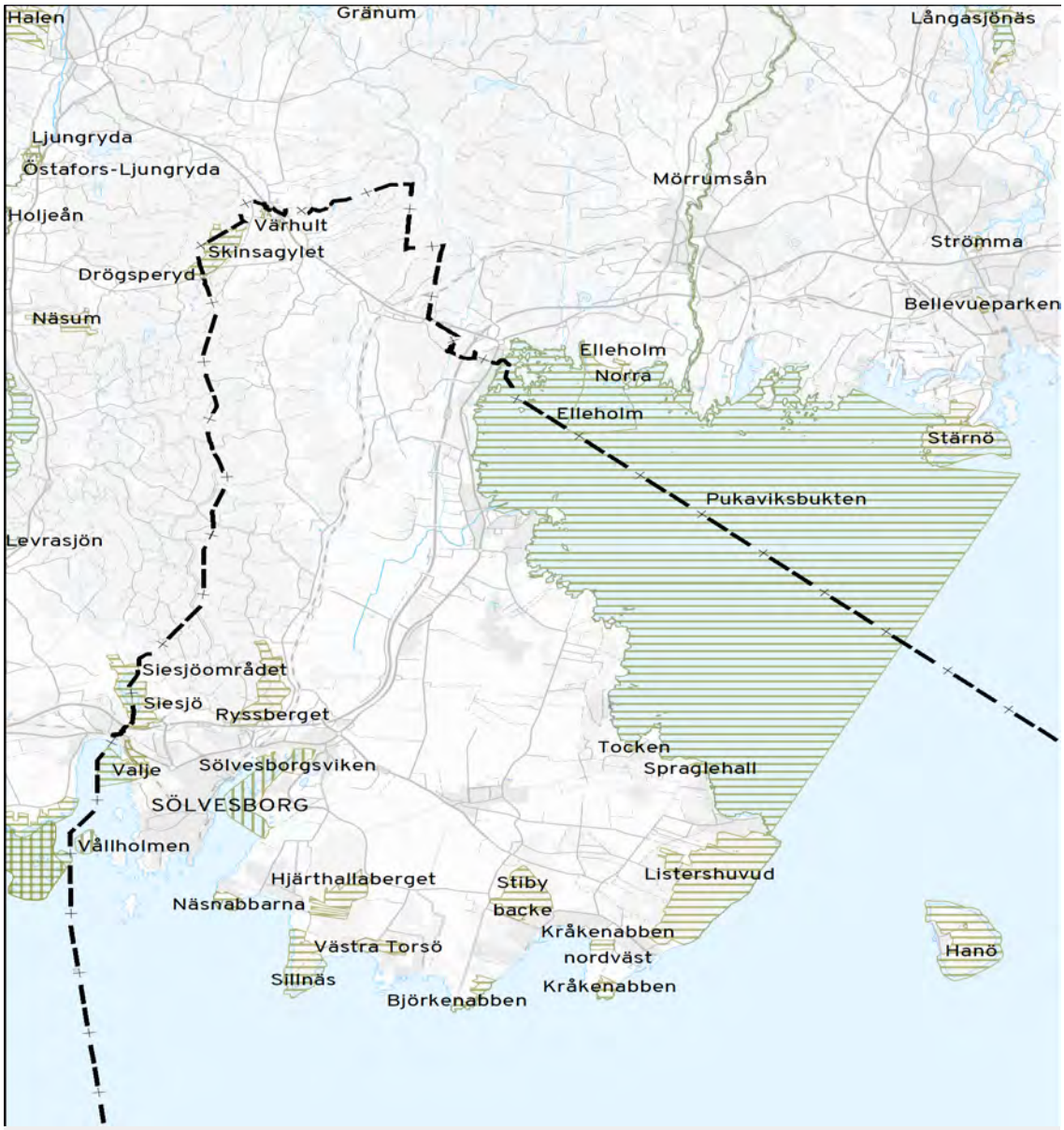

Tockens Natura 2000-område fastställdes 2006-01-27.

Övriga Natura 2000-områden fastställdes 2005-09-09.

Natura 2000-områdena ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada områdena vilket innebär att planläggning, byggande eller andra exploateringsföretag bara kan komma ifråga om det kan ske med hänsyn till syftet med skyddet som beskrivs i bevarandeplanen för respektive område.

Natura 2000 i Blekinge

I Blekinge län finns totalt 184 st Natura 2000-områden. 165 områden är utpekade enbart enligt habitatdirektivet, 12 områden är utpekade enbart enligt fågeldirektivet och 7 områden är utpekade hela eller delar av området enligt båda direktiven.

Den sammanlagda arealen för dessa områden är ca 28 000 hektar, varav ca 10 000 ha är marina miljöer. Det innebär att ungefär 4% av länets yta ingår i nätverket Natura 2000. Hälften av dessa Natura 2000- områden är samtidigt natur- eller kulturreservat eller avsatta som biotopskyddsområden av Länsstyrelsen eller Skogsvårdsstyrelsen.

I Sölvesborgs kommun finns 20 st områden.

3.5 Riksintresse Friluftsliv, MB 3:6

FK1 Valjeviken-Ryssberget-Halen -Raslången

Genom sin mångformighet och frihet från större exploateringar är området synnerligen lämpat för särskilt vandringar, fritidsfiske och kanotsport. Väl utbyggda friluftsanläggningar.

FK2 Listerlandet-Hanö

Den variationsrika naturen och det gamla kulturlandskapet ger ypperliga förutsättningar för natur- och kulturstudier, strövande, cykling, bad, båtsport och och fritidsfiske. Vägförbindelserna till området är goda. Hanö nås med turbåt från Nogersund.

Ingen exploatering, som påtagligt skadar natur- eller kultur ska ske inom dessa områden. Expansion av tätorterna bör tillåtas trots att aktuella ytor ligger inom riksintresseområdet för friluftsliv.

3.6 Riksintresse Energiproduktion och Energidistribution, MB 3:8

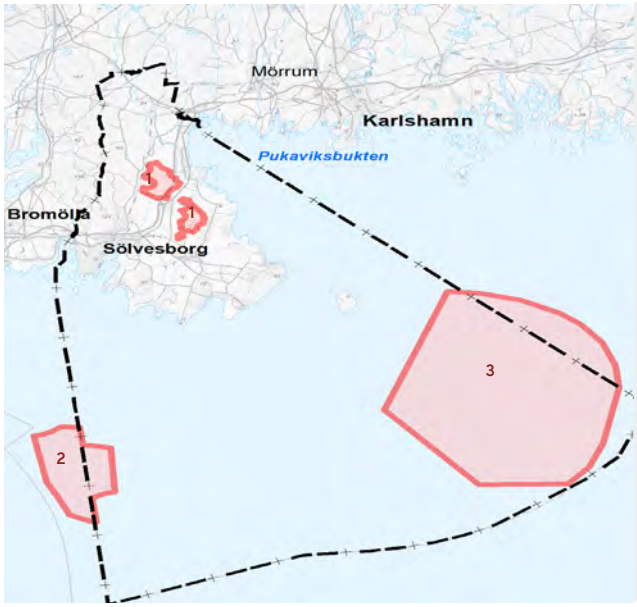

Utpekade områden avser nya energiproduktionsområden via vindkraft.

1. Lörby och Vesanslätten

2. Taggen

3. Blekinge offshore (riksintresseanspråk)

► 3.7 Riksintresse
Rörligt friluftsliv, MB 4:2

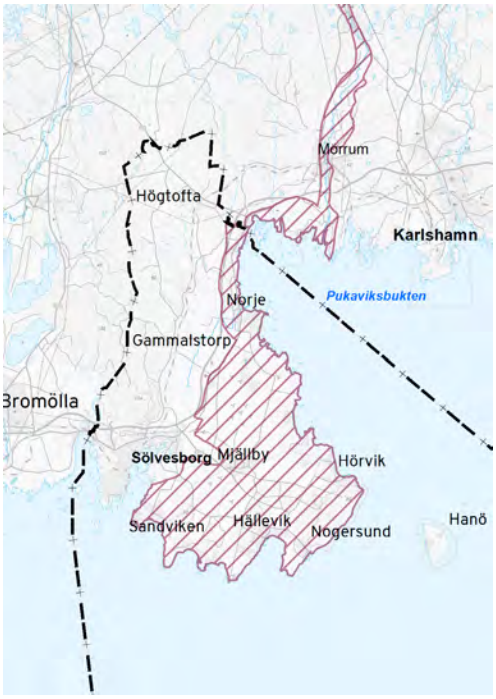

Inom området skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön

► 3.8 Riksintresse
Väg och Järnväg, MB 3:8

Europaväg 22
Bygglov utanför detaljplan inom ett område av 50 m på ömse sidor om vägområdet. Ska föregås av samråd med Trafikverket.

Riksväg 15
Befintlig väg skyddas mot olämplig bebyggelse genom att bygglov utanför detaljplan inom ett område av 30 m på ömse sidor om vägområdet. Ska föregås av samråd med Trafikverket.

Blekinge kustbana
Kommunen stödjer strävanden för att förbättra säkerheten för järnvägstrafiken. Åtgärder som kan inskränka nuvarande möjligheter att utnyttja järnvägsspåret ska inte tillåtas. Korridoren för sydostlänken är viktig då den kan bli framtida riksintresse.

▶ 3.9 Riksintresse Sjöfart, MB 3:8

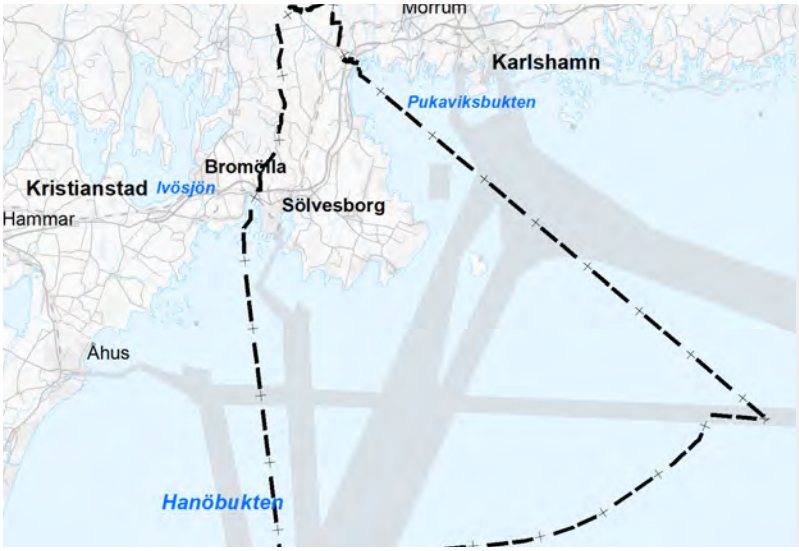

Den allmänna farleden 251 med tillhörande ankarplats till Sölvesborgs handelshamn är utpekad som riksintresse för sjöfart.

Fartygsstråk 24,25 och 39 samt ankarplats 261 till Karlshamns hamn (djuphamnsläge) utgör riksintresse för sjöfart och passerar genom Sölvesborgs kommuns östra del.

Vattenanvändning som kan försvåra utnyttjandet av farlederna är olämplig.

▶ 3.10 Riksintresse Totalförsvaret

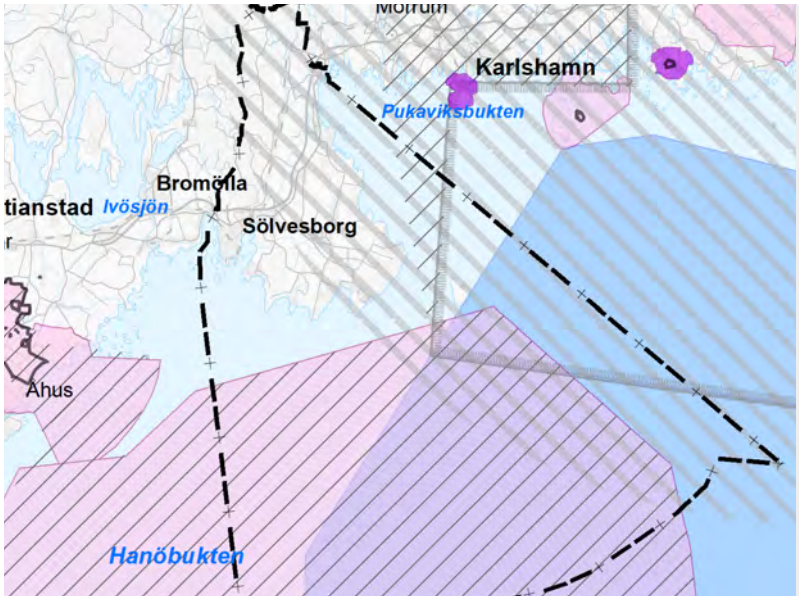

Riksintresset för totalförvaret kan påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk.Detta gäller också den civila luftfarten. De kan utgöra flyghinder eller störa olika typer av kommunikationssystem. Därför ska Luftfartsverket remitteras för alla objekt som är högre än 20 m över mark eller havets medelvattennivå. Också Försvarsmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och bygglovärenden.

När det råder konflikt mellan försvarsmaktens intressen och övriga riksintresseområden är det försvarsmaktens riksintresse som har företräde enligt 3 kap. 10§ miljöbalken.

Sölvesborgs kommun berörs av stoppområde för höga objekt samt influensområde för luftrum. Inom stoppområdet får inga höga objekt uppföras. Med högt objekt avses alla objekt över 20 meter inom sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter utanför sammanhållen bebyggelse. Influensområdet för luftrum påverkar framförallt uppförandet av höga objekt. Ravlunda skjutfält är också ett riksintresse för totalförsvarets militära del vars influensområde samt område med behov av hinderfrihets till viss del är inom Sölvesborgs kommun. Inom kommunen finns även ett sjöövningsområde vilket också är ett riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom influensområdet för Ravlunda skjutfält samt sjöövningsområdet behöver plan- och lovärenden remitteras till Försvarsmakten för att en bedömning kan göras om åtgärder medför risk för påtaglig skada på riksintressena.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 45 m inom tätort. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten för ställningstagande.

3.11 Riksintresse Geografiska bestämmelser, MB 4

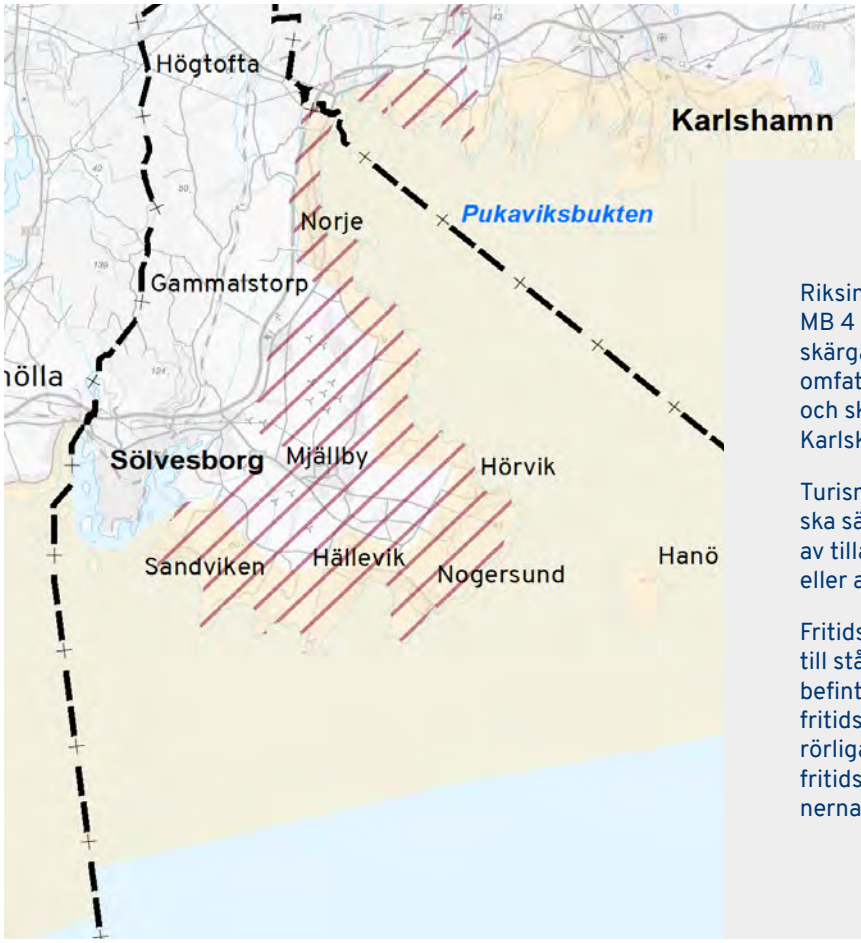

Riksintresse Geografiska bestämmelser, MB 4 kap. Blekinges kustområden och skärgård. (beslut: år 2001). RI-området omfattar hela Blekinges kuststräcka och skärgård utom området närmast Karlskrona

Turismens och friluftslivets intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Fritidsbebyggelse får endast komma till stånd i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Dock undantas fritidsbebyggelse som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov samt enkla fritidshus i närheten av tätortsregio-nerna

Regional samverkan och mellan-kommunala intressen

4 Regional samverkan och mellankommunala intressen

Följande intresseområden betraktar Sölvesborgs kommun som mellankommunala angelägenheter:

4.1 Kommunikationer

Kommunikationer är alltid en viktig mellankommunal fråga. Behov finns att stärka regionens kontaktmöjligheter bl.a. med Öresundsregionen. Att bygga upp ett regionalt resesystem som ger goda möjligheter för alla att arbetspendla och att resa för att nå service mm inom ett större område än kommunen är också en viktig fråga.

E22

E 22 är förutom att vara en viktig nationell väg också en regional trafikled i Blekinge. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder genomförs kontinuerligt.

RV 15

Vägen har en viktig regional och nationell funktion som länk mellan Blekinge och västkusten (Tvärleden). Högre standard och säkerhet planeras i länstransportplanen i slutet av 20-talet. Att säkerställa vägens funktion är mycket viktig.

Järnväg

Blekinge Kustbana är ett gemensamt intresse för Blekinges kommuner både för kontakter med Öresundsregionen, kopplingen till södra stambanan och för arbetspendling inom regionen.

Sydostlänken är en föreslagen ny bana för gods- och persontrafik mellan Älmhult - Karlshamn som är utpekat som riksintresse för kommunikationer. Den kopplar samman Blekinge kustbana med södra stambanan. En förstudie har utförts. Om förslaget blir verklighet passerar sydostlänken genom de norra kommundelarna och inga inskräkningar av planerad sträckning ska ske.

Flyg

Kastrup, Sturup, Ronneby och Kristianstads flygplatser är av regionalt intresse. Flygplatsernas möjlighet att utvecklas samt möjligheten till snabba anslutande kommunikationer är därför en fråga som berör även Sölvesborgs kommun. Vid planering av områden med höga byggnader eller andra höga föremål ska berörda flygplatser, Försvarsmaken och Luftfartsverket involveras.

Digital infrastruktur

Utbyggnaden av fiber m.m. sköts av det kommunala bolaget Sölvesborg Energi. För att ta del av aktuell utbyggnadsplan hänvisas till deras hemsida för mer information.

Kollektivtrafik

Förbättrad reskvalitet är en viktig mellankommunal fråga. Kollektivtrafiken är en viktig faktor för bebyggelseplaneringen. Kommunen har som ambition att bygga där tillgången är eller borde vara god. Många linjer ligger intill kollektivtrafik och ibland kan linjedragningar justeras något för god täckningsgrad. I de fall där kollektivtrafiken finns en bit bort ska kopplingarna vara så gena och bekväma som möjligt. För områden som idag saknar kollektivtrafik och där bostäder planeras ex utmed Sandviksvägen är önskan att nya busslinjer kan tillkomma efterhand som området byggs ut.

Linjekarta för bussar i kommunen

4.2 Grund- och kustvatten

Sölvesborg har en hel del vatten av god kvalitet och kvantitet. Därutöver finns det vatten med problem såsom övergödning, reglering, miljögifter och liknande. I länsstyrelsens klassning av sjöar, vattendrag och kustvatten har åtgärdsförslag tagits fram med syfte att förbättra vattenkvaliteten till år 2015, 2021 eller 2027.

Norra delen av kommunens kustområde är försurningskänsligt genom att berg och jordtäcke domineras av svårvittrade mineral med dålig buffringsförmåga. Jordbruket är omfattande i den södra delen av kustområdet, vilket kräver god tillgång på vatten.

Vesan var från början ett sund som avskilde Listerlandet från fastlandet.

När landhöjningarna höjde det omgivande landet blev det till en insjö och vattensamling. Området är låglänt och för att hålla vattnet borta används idag pumpar. Eftersom stora delar av Vesan ligger under havsnivån, pumpas det ut ca 3-5 miljoner kubikmeter vatten varje år i Östersjön för att hålla marken torr. Det vattnet skulle kunna användas för bevattning men tekniska och ekonomiska svårigheter hindrar det.

Östra och Västra Orlundsån mynnar från sjön Orlunden och rinner ner genom Vesanområdet. Sjöarna inom området har svagt surt vatten. Omkringliggande jordbruksmark använder åarnas vatten för omfattande bevattning regelmässigt inom framförallt Vesanområdet, som även innefattar ett stort dikningsföretag. Frågorna kring åarna och vattenkvaliteten bevakas av Blekingekustens vattenvårdsförbund och Vattenmyndigheten för Södra Östersjön.

Lörbybäcken, Sölvebäcken och Siretorpsbäcken tillhör Vesans vattensystem. Vattnet i åarna används till stor del för bevattning och mynnar ut i Östersjön.

Grundsjön har bland annat stora värden vad gäller friluftsliv och fiske. Området kring Skinsagylet ingår i det europeiska naturvårdsnätverket Natura 2000.

Kommunen delar Sissebäck med Bromölla kommun. Gränsen går mitt i ån. Sissebäck mynnar från Siesjö och vidare ut i Östersjön. Siesjö är ett fågelrikt område och omfattas av naturreservat.

Transporter av närsalter till havet mäts endast i ett av de mindre vattendragen, Hörviksbäcken. Bäcken finns i ett jordbrukstätt område.

Pukaviksbukten är ett Natura 2000 område Buktens vattenkvalitet är därför en gemensam fråga för samtliga vattendrag som mynnar i viken samt deras avrinningsområden.

4.3 Avfallshantering

Västblekinge Miljö AB (VMAB) är ett gemensamt bolag för avfallshanteringen i västra Blekinge. Bolaget har till uppgift att samordna avfallshanteringen i de tre kommunerna Karlshamn, Olofström samt Sölvesborg. Sölves-

Avvattningsområden

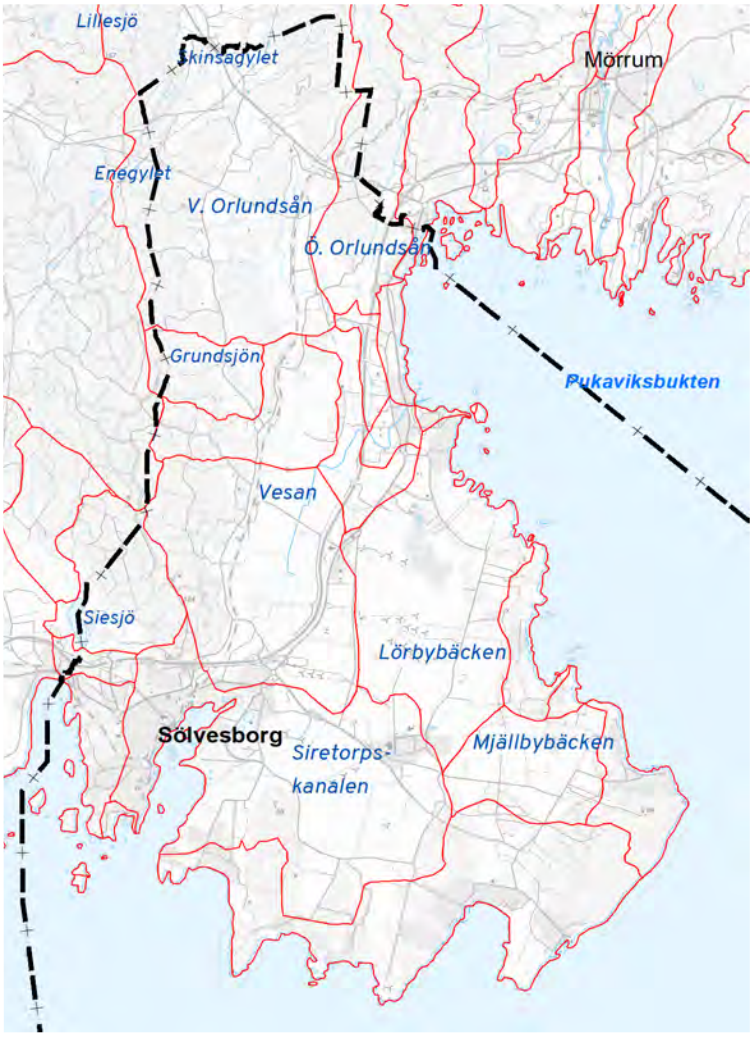

De olika avrinningsområdena i kommunen.

borg har en egen renhållningsordning som senast antogs av kommunfullmäktige 2010-02-22.

4.4 Vindbruk

Såväl landbaserade som havsbaserade vindkraftverk kan bli en mellankommunal fråga. Det kan finnas ett behov av gemensamma studier och utredningar för vissa områden.

4.5 Kustzonen

Problematiken i den relativt tätt befolkade kustzonen där många motstående intressen måste vägas samman är gemensam för Sölvesborg och grannkommunerna Karlshamn och Bromölla. Sölvesborgs kommun ställer sig positiv till att gemensamt utarbeta riktlinjer och ta fram fördjupade översiktsplaner för kustområdet. Kustkommunerna i länet arbetar med att ta fram en havsplan med planeringsfrågor som rör det öppna havet. Den antogs under slutet av 2019 och beaktas i den kommunala översiksplaneringen framöver. Den är ett tillägg till översiktsplanen för havsområdet och är mer fördjupad och bearbetad vad gäller de frågor som rör öppet vatten. Vid åtgärder i det området, dvs 300 meter från kusten och ut i vattnet ska den planen studeras utöver denna.

4.6 Turism

Inom turismnäringen kan det finnas möjligheter att utveckla samarbete med grannkommunerna t.ex. när det gäller cykel- och ridleder på Ryssberget. Utökade möjligheter till ekoturism och upplevelser knutna till de unika miljöerna, växt- och djurlivet och geologin kan skapa arbetstillfällen.

Det pågår arbete med en nationell kustnära turismcykelled genom Blekinge, som kan komma att ha en sträckning i kommunen som går via Listerlandet.

4.7 Farleder

Djuphamnen i Karlshamn är av riksintresse för kommunikationer och en viktig nod för Östersjöhandeln. I de planer som upprättas och beslut som tas enligt plan- och bygglagen och miljöbalken avses influensområdet för farleden till och från Karlshamns hamn. Den skall beaktas för att säkerställa farledens funktion och dess utmärkning.

4.8 Näringsliv

Större handelsetableringar i närliggande kommuner påverkar den egna kommunens handel. Någon form av samarbete och diskussion med kringliggande kommuner efterfrågas för att utveckla en diskussion om handelsfrågor. Det kan gagna närliggande kommuner positivt. Kommunens egna handelsfrågor har konsekvenser utanför kommungränsen.

Kommunen vill i stor utsträckning ha en utbyggnad av verksamheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden. Där ska finnas möjlighet för de befintliga att utöka, men också för nyetableringar inom andra brancher. Komplement till befintlig industristruktur är önskvärd.

4.9 Övriga frågor

Sölvesborgs kommun samverkar allt mer med andra kommuner. Några exempel kommer här:

Gymnasieförbundet Bromölla–Sölvesborg är ett kommunalförbund med uppdrag att svara för gymnasie- och vuxenutbildning i de båda medlemskommunerna.

Miljöförbundet Blekinge Väst är ett kommunalförbund för de tre kommunerna i västra Blekinge som ansvarar för tillsyn och kontroll enligt miljö- och hälsoskyddslagstiftningen.

Räddningstjänsten Västra Blekinge är ett kommunalförbund som bildats gemensamt för Karlshamns, Olofströms och Sölvesborgs kommuner.

Det finns fler intressen som anses regionala/mellankommunala tex bostadsfrågor, tillväxt, grön infrastruktur, ekosystemtjänster m.m. Mycket mellankommunal information framställs av Region Blekinge i Strukturbildsarbetet.

Övriga allmänna intressen

3 Allmänna intressen

I detta kapitel redovisas allmänna intressen som ej är riksintressen (huvudsakligen av regional och lokal betydelse)

Bokskog på Ryssberget. Foto: Henrik Ivansson

5.1 Grönstruktur

Grönstrukturen är viktig för tätorterna. Det behövs grönska, men det är inte bara kvantiteten utan också kvaliteten som är av betydelse för nära och daglig upplevelse. Det måste finnas stråk och länkar till stora gröna ostörda områden för djupare rekreation/ återhämtning och möjlighet måste finnas att färdas med cykel eller till fots från tätorternas centrala delar ut till dessa målpunkter.

Målpunkter i Sölvesborg är bl.a.

- Tredenborg

- Ryssberget

- Sandviken.

God tillgång till grönområden är också en förutsättning för kretsloppsanpassning av stadens behov. Detta bl.a. genom att vegetationen tar upp stoftpartiklar från vägtrafiken (förbättrat PM10-värde) och skapar utrymme för bl.a. lokalt omhändertagande av dagvatten. Därför ska de grönstråk som presenteras på mark- och vattenvändningskartan till denna översiktsplan samt de grönområden som omnämns i Grönstrukturplanen, förtydligas och förbättras för att dessa målsättningar kan infrias.

- De gröna områdena såväl inom tätorterna som mellan bebyggelseområdena ska utvecklas och förädlas. I Sölvesborg ska grönstrukturen utvecklas enligt Grönstrukturplan Sölvesborg. Målsättningen är att skapa goda förutsättningar för närrekreation med stor biologisk mångfald och stor tillgänglighet. Skyddet av värdefulla natur- och kulturområden ska förbättras.
- För att öka tillgängligheten till de tätortsnära rekreationsområdena bör de grönstråk som denna översiktsplan och grönstrukturplanen föreskriver utformas på ett trafiksäkert sätt. I första hand kan de existerande stigsystemen lyftas fram och utvecklas. På detta sätt tillgodoses ekologiska, miljömässiga behov, rekreativa och sociala behov.
- En analys bör göras över vilka områden som har god respektive mindre god tillgång på närströvområden. De stråk och stigar som lokaliseras bör utvecklas så att det finns stigar som tillfredställer behovet hos en bred användargrupp. Arbetet med att få ut information om befintliga stigsystemen i närströvområden och inventering av användning och behov av dessa är något som bör ske fortlöpande.

Tätortsnära rekreationsområden

Tillgången till rekreations- och strövområden i anslutning till kommunens tätorter är god. Allemansrätten ger härvid en frihet att under ansvar utöva fritidsaktiviteter. Exempel på denna möjlighet är Valje och Listers huvud, Ryssberget, samt stränderna längs havskusten.

Möjligheterna att vistas i en grön omgivning i bostadsområdena, har minskat under de senaste decennierna. För äldre som har svårt att gå eller för vissa funktionshindrade är tillgången till en bra och tillgänglig gård i bostadsområdet väsentligt för hälsan.

Det är angeläget att våra grönområden har låga bullernivåer och är säkra och upplevs som trygga; dvs få bättre belysning så att omgivningen är lätt att överblicka. Kommunen kan aktivt planera för tillgången till en grön miljö i bostadens närhet och i staden som helhet genom att i den översiktliga planeringen ta fram ett grönstrukturprogram. Sölvesborgs kommun har gjort det i denna översiktsplaneprocess. (Äldres miljöer för fysisk aktivitet, Statens folkhälsoinstitut, 2008:35)

Barns behov av att vara ute

Barns grovmotorik och koncentrationsförmåga påverkas positivt vid utevistelse.

Det finns samband mellan utevistelse hos förskolebarn och minskning av antalet infektioner och stressrelaterade tillstånd. Mycket tyder på att det finns samband mellan minskad allergiförekomst hos barn och utevistelsens längd, liksom mellan utevistelse och förmågan hos barn att hantera

konflikter. Källa: Statens folkhälsoinstitut (2008). *Förskola – betydelse av utevistelse.*

Enligt Boverkets riktlinjer räknas upp till 500 m från bostaden till lekplats som nära.

Viktigast för vardagsupplevelsen är i regel de delar som ligger inom en radie på ca 100-500 meter från bostaden.

För barn mellan 5-12 år är det i regel grönstruktur inom ca 100-200 meter från bostaden som är mest betydelsefulla för leken.

Källa: Bostadsnära natur, Boverket 2007

Faktorer som avgör hur många och vilka användargrupper som utnyttjar grönområdena är bland annat:

- **Kvalitén för användaren/ områdets attraktivitet**
  Det som lockar besökaren är t ex naturtyp, variation i upplevelse, utsikter, avskildhet, möjlighet till möten m.m.
- **Avståndet**
  Är det minuter till området eller är det mer?
- **Nåbarhet och tillgänglighet**
  Transportmedel som krävs för att nå området? Är området lättillgängligt? Är området tillgängligt utan att behöva använda egen bil? Erbjuds platser för vila?
- **Barriärer**
  Vilka barriärer (både fysiska och psykologiska) behöver övervinnas för att nå området och vilka finns inom området.

Ekosystemtjänster

Begreppet ekosystemtjänster används för att visa den nytta människan får från naturens arbete. Som när växter renar luft, buskar dämpar buller, bin pollinerar grödor eller att vår hälsa ökar i naturen. Det är också så att stadens gräsmattor renar regn- och snövatten från tungmetaller och skadliga partiklar och att bakterier och maskar gör jorden bördig.

I samhällsplaneringen ska man beakta hur dessa tjänster kan gynnas eller bibehållas vid exploatering av mark.

Att kategorisera de olika tjänsterna är viktigt först när du ska värdera ekosystemtjänsterna. Naturvårdsverkets indelning av tjänsterna:

•Försörjande: till exempel spannmål, dricksvatten, trävirke, bioenergi

•Reglerande: till exempel luftrening, pollinering, klimatreglering

•Kulturella: till exempel friluftsliv, hälsa, naturarv och turism

•Stödjande: för att övriga tjänster ska fungera, till exempel fotosyntes och bildning av jordmån

Sölvesborg

I kommunen finns flera fina och större rekreationsområden och naturområden som i dagsläget är målpunkter för en bred användargrupp. Mycket uppskattade är Skinsagylet, Södra Ryssberget, Valjehalvön, Nabbarna, Listershuvud och Stiby backe. Alla dessa områden har en god till mycket god tillgång på olika leder och stigar samt en attraktivitet och variation i natur som lockar besökarna. Vidare erbjuder dessa platser i de flesta fall parkeringsmöjlighet, grill- eller/och samlingsplatser, utkiksplatser med mera.

Mindre utnyttjat av allmänheten är den mellersta delen av Ryssberget och östkusten. Mellersta delen av Ryssberget har inte samma nåbarhet som områdena söder och norr här om. Å andra sidan ger detta utrymme för en mer fri rekreation.

Mellersta delen av Ryssberget brukas med största sannolikhet även som närströvsområde av de boende runt om.

Östra kusten är mer bebyggd och odlingsjorden sträcker sig närmare kusten. Tallskogen är dominerande här i kustområdet och dess värde som naturtyp skattas inte lika högt som ädellövskogarna eller hagmarkerna. Östra kusten är ändå en viktig del i rekreationsområdet då den vattennära rekreationsmöjligheten alltid är uppskattad och viktig del i mångas rekreation. Vidare ger kuststräckan det rörliga friluftslivet en möjlighet att nå Listers huvud från norr.

De centrala delarna av kommunen utgörs till stor del av odlingsmark vilket kan försvåra rekreationsmöjligheterna då odlingsmark under lång tid av året inte är allemansrättligt tillgänglig. En del söker även en varierad miljö att röra sig i vid rekreation.

Ett sätt att underlätta för rekreation är att ihop med markägarna försöka skapa leder eller stråk där friluftslivet kan röra sig utan att skada jordbrukets odlingar.

Sölvesborgs kommun har tagit ett steg mot att uppmärksamma och tydliggöra närströvområdena runt tätorten. I och med inrättandet av Stadsvandringsleden ville man lyfta fram närströvområden, stigar och naturtyper som finns tillgängliga i anslutning till Sölvesborg. Bra är om närströvområderna kan fungera som en länk till de mer avlägsna målpunkter som vissa naturområden utgör.

Grönstruktur- och friluftsplan

En kommunomfattande grönstrukturplan har utarbetats under 2008 och reviderats efter det. Under 2018 har en ny grönstrukturplan tagits fram som ett tillägg till översiktsplanen. Syftet med grönstrukturplanen är att ge en översiktlig sammanfattning och beskrivning av kommunens grönstruktur samt en analys och utvecklingsförslag för grönstrukturen. Ett liknande arbete har skett med en friluftsplan. Den är också ett tillägg till översiktsplanen.

Stråk och samband

Det är av stor vikt att försöka skapa en sammanhållen grönstruktur för flora, fauna och friluftsliv. Det är därför viktigt att få en klar bild av hur grönstrukturen ser ut, vilka viktiga stråk som finns och vilka som behöver utvecklas. Sölvesborg kommuns omges till 2/3 av vatten, endast i norr och nordväst har kommunen kontakt med kringliggande landområde. Detta leder till att grönstruktur på fastlandet i söder och i sydöst är känsligare och löper större risk att isoleras med utarmning av flora och fauna som konsekvens.

Ryssberget

Ryssberget bildar en grön korridor in i kommunen för fotvandrare, fauna och flora. Denna kontakt med omkringliggande natur i andra kommuner och stråket som Ryssberget bildar är av yttersta vikt att bevara. Vidare är de två Natura 2000-områdena och naturreservaten ännu sammanbundna med varandra vilket ökar dess chanser att utvecklas och bibehålla sina kvalitéer. Utmed Bjärarydsvägen, främst Hålabäck upp till Bjäraryd men även vidare upp Kylinge, har småskalig odling och jordbruket skapat ett mosaiklandskap.

Stråk och samband

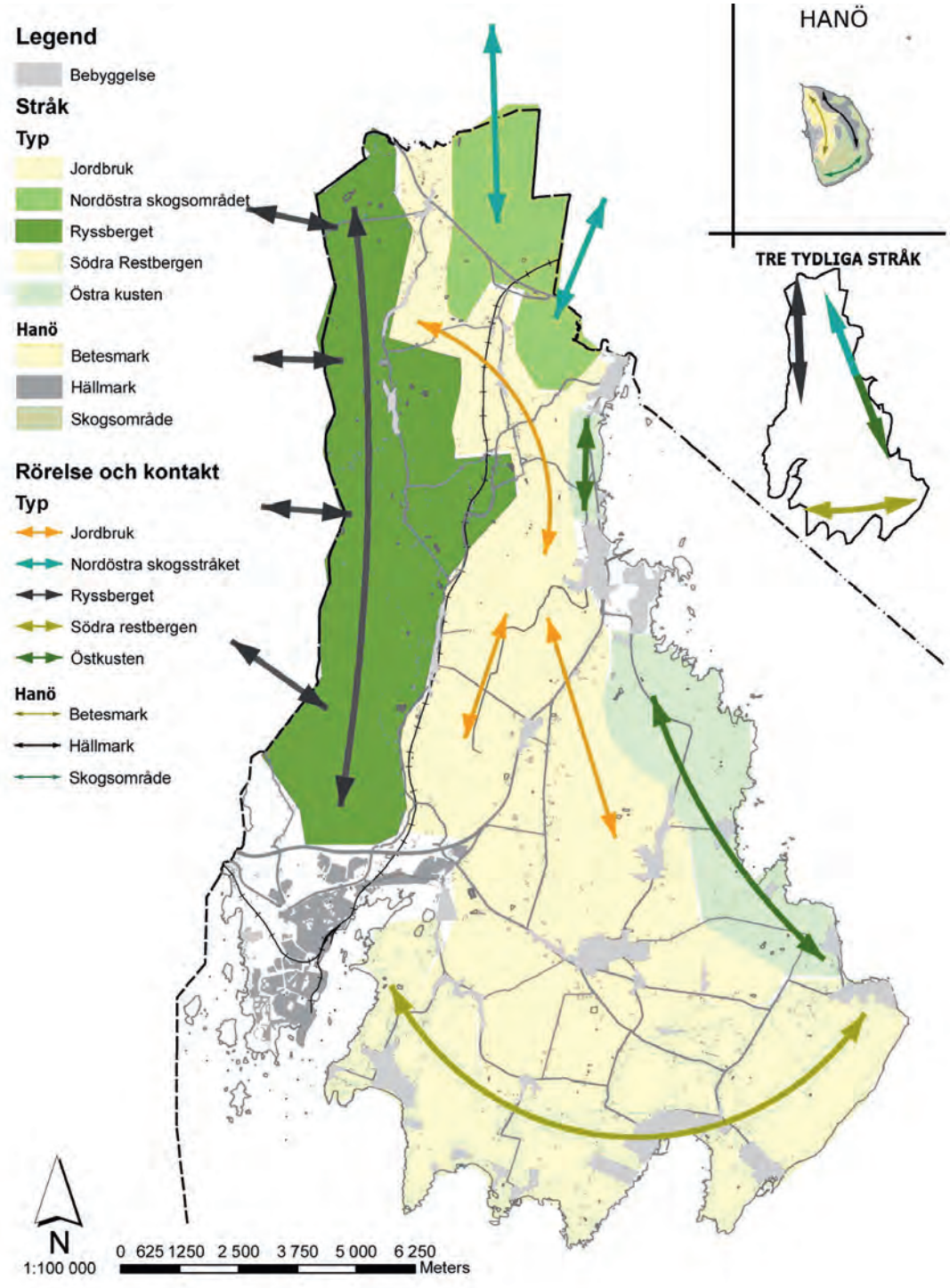

Mer eller mindre sammanhängande stråk som kan skönjas i landskapet. Pilarna i kartan visar rörelse- och kontaktriktningar.

Korridorer och barriärer

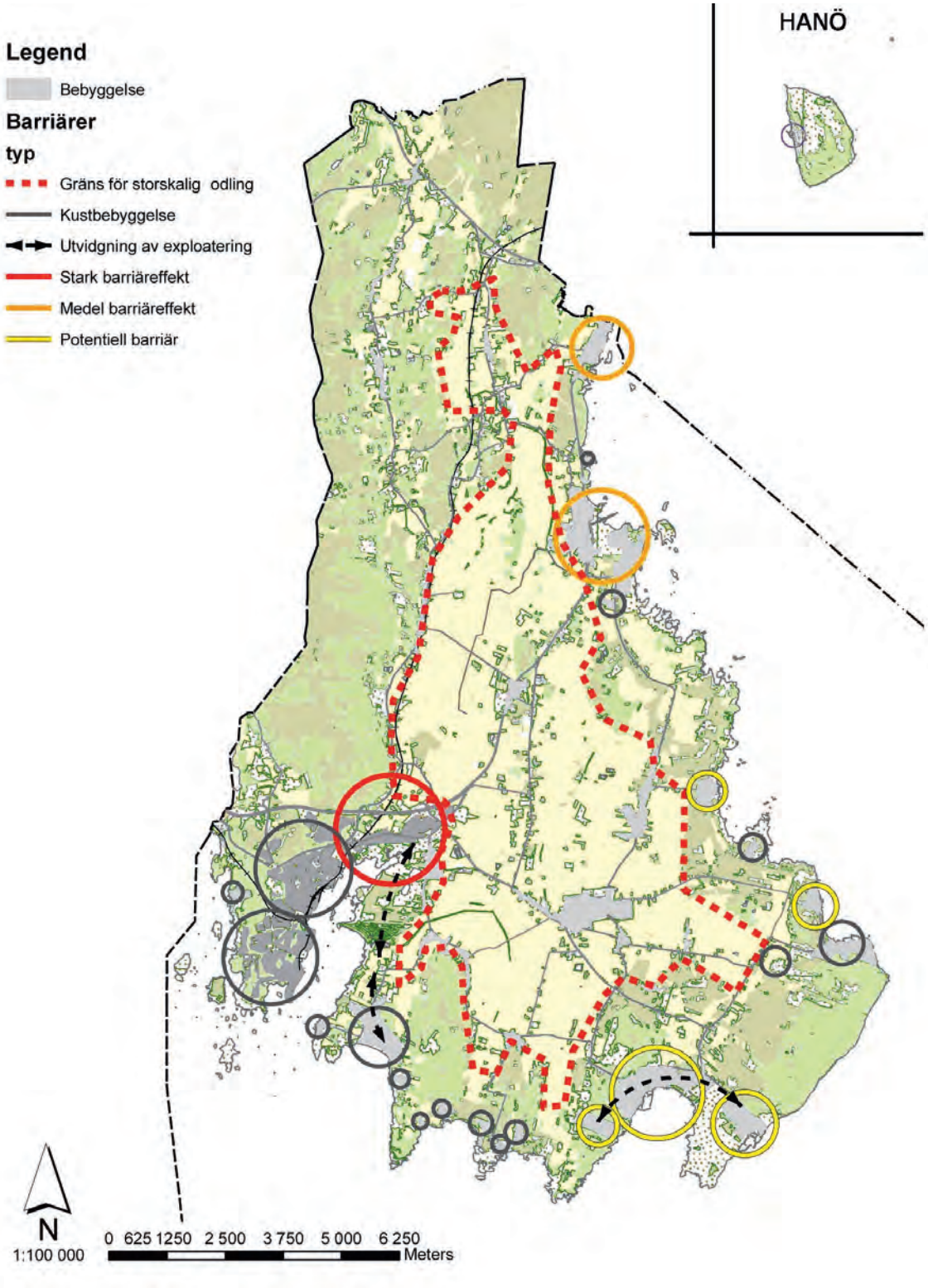

Figur 5. Korridorer och barriärer i landskapet som påverkar föutsättningarna för växt- och djurlivet.

Sölvesborg

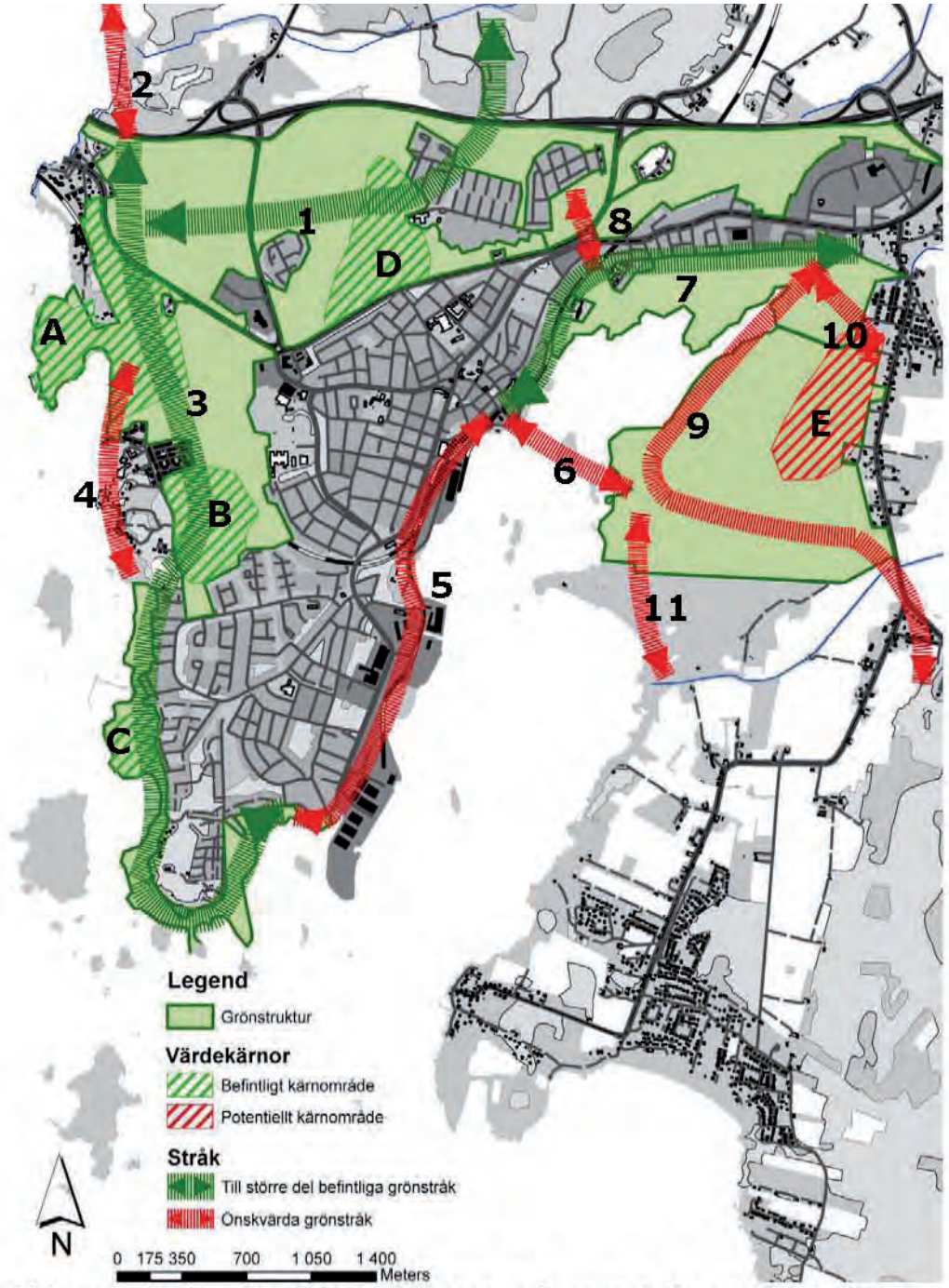

På kartan redovisas värdekärnor, befintliga stråk samt stråk som bör utvecklas.

A Valjenaturreservat
B Södra Valjeskogen
C Rågångsnabben
D Kämpaslätten
E Dammarna i östra Sölvesborgsviken

1 Kanehallsstråket
2 Siesjöstråket
3 Västra kuststråket
4 Valjeviksstråket
5 Hamnstråket
6 Brostråket

7 Sölvestråket
8 Tivolistråket
9 Östravikenstråket
10 Labbstråket
11 Siretorpsstråket

Figur 6. Värdekärnor och befintliga grönstråk samt stråk som bör utvecklas.

► Hällevik-Nogersund

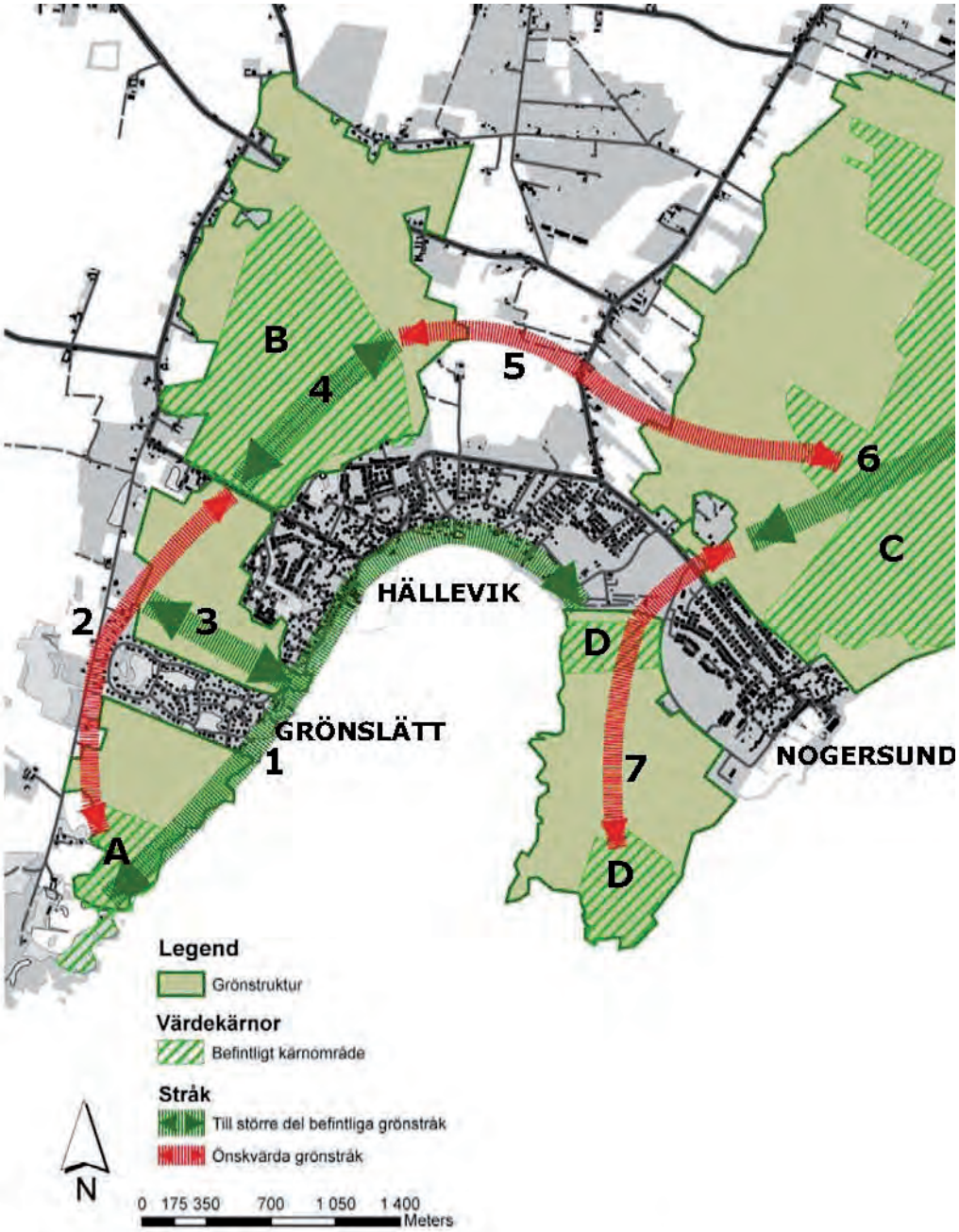

På kartan redovisas värdekärnor, befintliga stråk och stråk som är önskvärda att utveckla.

A Björkenabben
B Stiby backe
C Listershuvud
D Kråkenabbarna

1 Hälleviksstråket
2 Björkenabbsstråket
3 Vassabacksstråket
4 Stibystråket
5 Lindskogsstråket
6 Listershuvudstråket
7 Kråkenabbsstråket

Figur 7. Värdekärnor och befintliga grönstråk samt stråk som bör utvecklas.

Friluftsliv och folkhälsa

► Friluftsliv

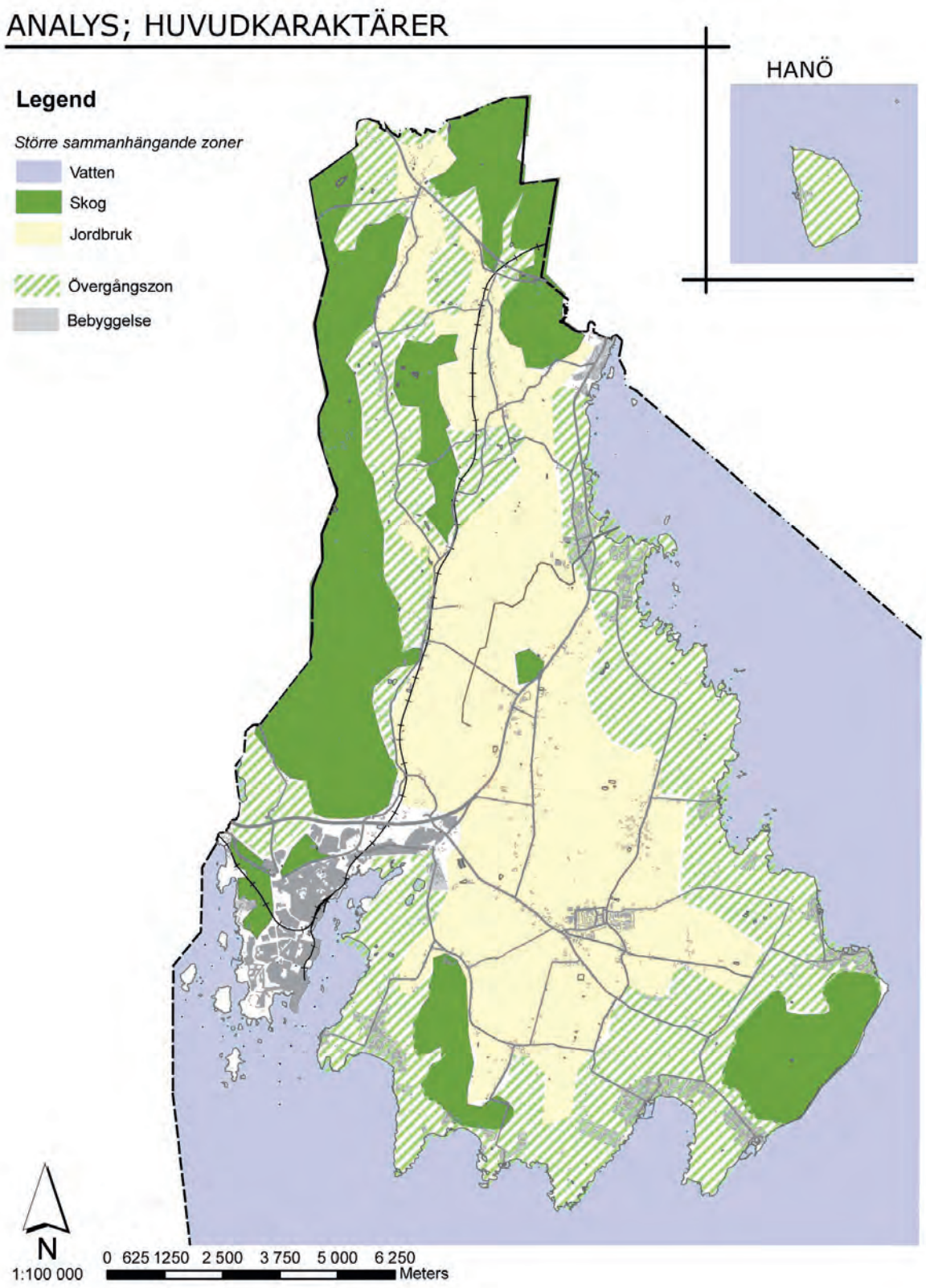

Figur 8. Kommunens största rekreativa värden är knutna till skogs- och övergångszonerna i kartbilden ovan.

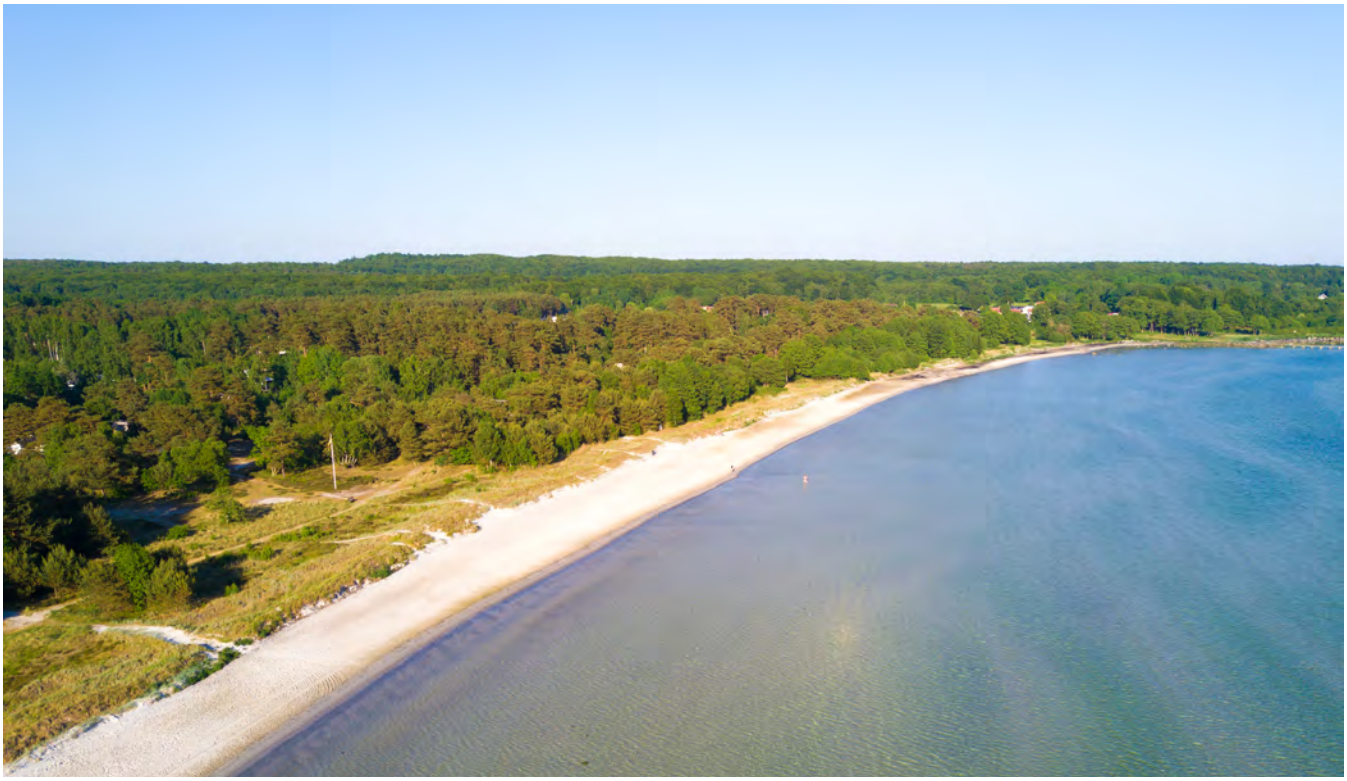

Sandviken, en av de finaste sandstränderna i Blekinge. Foto: Mattias Nilsson

Restbergen i söder

Listershuvud, Stibybacke och Hjärthallas placering nära kusten, deras varierande naturtyper, vyerna de erbjuder och tillgängligheten gör att de är mycket omtyckta för rekreation. Även nabbarna som är en del av det södra stråket används flitigt som rekreationsområde. Grönstrukturen som binder samman dessa områden är en mycket viktig del i den rekreativa upplevelsen. Den ger en helhet och en upplevelse av en sammanhållen natur att röra sig igenom. Vidare är just kontakterna mellan olika områden av yttersta vikt för flora och fauna.

Kuststräckan i öster

Det södra grönstråket knyter an till det östra grönstråket som sträcker sig från Listershuvuds norra del upp längsmed kusten till Norje. Även detta stråk är relativt mosaikartat, de skogspartier som finns domineras av skyddsskogar av tall. Trots att avsnitt av ädellövskog kan återfinnas är det just tallen och avsaknaden av höjderna i landskapet, restbergen, som ger området en karaktär som skiljer det från det södra grönstråket. Naturreservatet Spraglehall finns i detta område. Detta område har inte ett hårt rekreationstryck vilket kan bero på att tallmarkerna inte skattas lika högt som exempelvis rekreation bunden till lövskogar. Stråket längs med östkusten bryts av Norje tätort och de större odlingsmarkerna som sträcker sig ut mot kusten. En barriär mellan östkustens stråk och naturområdena i de norra delarna av kommunen bildas.

Fritidsanläggningar

I kommunen finns ett varierat utbud av olika fritidsanläggningar såsom t.ex.: idrottsplatser, idrottshallar, ytor för spontan idrott, tennisbanor, ishall , motionsspår, vandringsleder, simhall, tempererade utomhusbassänger, friluftsbad, småbåtshamnar samt samlingslokaler. Föreningslivet driver också egna anläggningar såsom: skjutbanor, ridhus, golfbana, bangolfanläggning och friluftsanläggningar.

Bad

Sölvesborg har åtta mil kust, därför finns många möjligheter till havsbad. Badplatser finns bl.a. i Tredenborg, Sandviken, Hällevik, V Torsö, Hörvik och Norje. Sandviken är en populär badstrand med en av de finaste sandstränderna i länet. Näsnabbarna är fina strövområden i anslutning till badplatsen. Under sommarmånaderna finns även möjlighet att bada i de tempererade utomhusbassängerna i Hälleviksbadet.

Fiske

Inom kommunen finns mycket goda möjligheter och förutsättningar för ett bra fritidsfiske såväl i havet som i insjö. I Grundsjön sker regelbunden isättning av fisk.

Föreningsliv

Fritids- och kulturkontorets föreningsregister omfattar (2015) ca 150 föreningar.

Fritidshamnar

Havet karaktäriserar på många olika sätt Sölvesborg. Administrationen av de ca 1.000 båtplatser som finns i kommunen sker genom föreningslivet (båtklubbar). Det finns även ca 500 båtuppläggningsplatser på land.

Motionsspår, vandrings- och cykelleder

Kommunens mångfald av naturmiljöer tillsammans med fasta motionsanläggningar skapar förutsättningar för aktiviteter till gagn för hälsa och livskvalité.

Inom kommunen finns motionsspår

med elbelysning.

Blekingeleden startar/slutar i Sölvesborgs kommun, vilket även Skåneleden gör. Vilket innebär att från Sölvesborg kan man vandra till Torekov alternativt Kristianopel.

Flera cykelleder passerar genom Sölvesborgs kommun.Sverigeleden. 260 mil, går genom hela Sverige från Helsingborg till Karesuando.

- Sydostleden. En 30 mil cykelled mellan Simrishamn - Växjö.
- Cykelspåret. 235 mil från Ystad till Haparanda längs ostkusten.

God hälsa i boendemiljön

Det är rimligt att kräva att man ska må bra där man bor, att hälsan och säkerheten inte ska påverkas negativt t.ex. av omgivningsbuller, radon, osunda byggnadsmaterial, tekniska system, bostadsutformning och brister i närmiljön. Då lägen för nya bostäder ska bedömas som lämpliga ur hälsosynpunkt handlar det främst om att beakta störningar i utemiljön som kan komma att påverka boende i den planerade bostaden.

Grönstrukturen är nödvändig för människors hälsa. Trädens lövverk både i gatumiljöer och i rekreationsområden spelar stor roll för att binda partiklar och producera syre. Det är viktigt att främja närheten till grönområden och oförstörda naturmiljöer för att på så sätt främja rekreation och hälsa. Barn behöver lekytor i närheten av bostaden och skolan. Ungdomar behöver tillgång till olika typer av ytor för varierad fysisk aktivitet.

Kommunen vill främja närheten till grönområden och oförstörda naturmiljöer för att på så sätt främja rekreation och hälsa.

Antal meter mellan bostad och lekplats bör, i kommunens fem prioriuterade tätorter, ej överstiga 500 meter.

Närströvområden bör finnas inom en radie på ca 300 meter från bostaden i kommunens fem prioriteraded tätorter.

Naturytor för lek bör finnas inom ca 200 meter från bostaden.

Tillgänglighet - användbarhet

Sölvesborgs kommun vill verka för att öka tillgängligheten för funktionshindrade såväl inomhus som utomhus.

- kommunens viljeriktning är att tätorter i Sölvesborgs kommun, så långt som möjligt, ska vara tillgängliga för alla. Man ska kunna nå de platser man vill besöka på ett tryggt och bekvämt sätt.

- i delar av Sölvesborgs stadskärna ska motorfordonstrafiken röra sig på de gåendes och cyklandes villkor och utformning av trafiksystemet ska ske utifrån detta.

- konsekvensbedömning ska göras i alla detaljplaner vad avser fysisk, social och psykologisk (trygghet) tillgänglighet.

Att ha tillgång till allmänna lokaler, närrekreationsområden, badplatser etc. som är tillgänglighetsanpassade för funktionshindrade höjer livskvaliteten och ger ett mervärde för alla kommuninvånare.

Fysisk tillgänglighet
Vid planering bör följande behov tillgodoses:
-Närhet till trafiksystem

-Väl utbyggt trafiksystem som möjliggör byte till annat transportsätt

-God fysisk utformning samt enhetligstandars och beläggning som generar god trafiksäkerhet, trafikmiljö, framkomlighet och komfort.

-Hela reskedjan bör ha en generell tillgänglighet och användbarhet.

Social tillgänglighet
Vid planering bör följande behov tillgodoses:

- Välplanerad bebyggelse så att folktomma platser och baksidor undviks

- Välplanerad bostadsbebyggelse för alla åldersgrupper, som ger möjlighet till kontakt mellan generationer

- Bebyggelse i form av boende och verksamheter i rik variation och integration.

God utformning av den offentliga miljön så att möjlighet till möten ges, speciellt gäller detta stadskärnan och stadscentrum.

Psykologist tillgänglighet
Den fysiska miljön ska planeras så att man oavsett ålder och kön vill använda den.
Vid planering bör följande behov tillgodoses:

- God säkerhet, trygghet och trevnad så att människor vill använda gator, torg och parker, t ex genom bra belysning i utsatta lägen.

- God orienterbarhet

- Enkla och tydliga trafikmiljöer.

- Låga bullernivåer

- Låga avgashalter

Organisatorisk tillgänglighet
Inom kommunen bör det finnas goda resmöjligheter även för dem som står utan eget färdmedel.
Vid planering bör följande behov tillgodoses:

- Kollektivtrafiksystem som fungerar för alla grupper

- Närhet till hållplatserna

Trygghet/Säkerhet

Sölvesborgs kommun har ambitionen att stärka tryggheten i stads- och tätortsmiljöer.
Att tänka på vid utformning av fysiska miljöer för att motverka brottslighet.

- Skapa överskådlighet och synlighet

- Undvika en stadsmiljö med slutna fasader.

Jämställdhet

Kommunens viljeriktning är att ta fram ett förbättrat planeringsunderlag för jämställdhetsfrågor. Detta kan ligga till grund för planering av bostadsområden, kollektivtrafik, utbildning, näringslivet, förskolor mm.

5.2 Vatten- och avloppsförsörjning samt dagvattenhantering

Vatten

Kommunens vattenförsörjning är baserad på uttag av grundvatten. Uttaget uppgår till tot ca 2 miljoner m3/år varav c:a 100 000 m3 levereras till angränsande delar av Bromölla och Karlshamns kommuner.
Tillgången till högklassigt dricksvatten är av utomordentligt stor vikt för kommunens utvecklingsmöjligheter. De kommunala vattentäkterna måste skyddas från alla potentiella föroreningskällor, genom att väl tilltagna skyddsområden/zoner tillskapas t ex genom att inrätta vattenskyddsområden. Olämplig markanvändning inom infiltrationsområden ska inte tillåtas. Det lokala vattenuttaget i kommunen för dricksvatten, industriändamål, bevattning och djurhållning måste hållas under kontroll så att kloridhalterna inte ökar. Risken för förhöjda nitrathalter, som har observerats, måste minimeras. Detta kräver insatser från djurhållarnas sida samt fortlöpande kontroll.

En restaurering av våtmarker och/eller skapande av fördröjningsdammar i anslutning till kommunens viktigare vattendrag skulle fungera som en näringsfälla och resurs för bevattning.

Vid en stor utbyggnad av bostäder och verksamheter i kommunen kan vattentillgången vara en begränsande faktor. Med en utbyggnad av bostäder enligt planförslaget måste dricksvattenkapaciteten utredas samt skadeförbyggande åtgärder föreslås.

De största hoten mot vattenförsörjningen är överuttag, övergödning, felaktig användning av bekämpningsmedel samt trafiken.

Det finns ett behov av att skydda kommunens vattentäkter och arbete pågår för att säkerställa detta. Sölvesborg energi har i fram till hösten 2019 tagit fram kartor över Östra och västra Listerlandet samt V.Näs och Torsö. Mer information finns på sölvesborg energi hemsida.

En kommunal VA-plan bör tas fram för att långsiktigt säkerställa tillgången på dricksvatten och en tillfredsställande avloppsrening.

Spillvatten

Kommunens omhändertagande av avloppsvatten sker via spill- och dagvattenledningar från ca 5500 abonnenter. I ledningssystemet ingår många pumpstationer. Avloppsvattnet renas i reningsverk, mekaniskt, biologiskt och kemiskt, innan det avleds till Östersjön. Slam från avloppsverken slutbehandlas i en särskild anläggning kallad vasstorkbädd utmed Hälleviksvägen mellan Sölve och Mjällby.

Ett område norr om Nogersund har reserverats i översiktsplanen för en utökning av Nogersunds avloppsreningsverk. Verket har ett gynnsamt läge vad gäller påverkan på landskapsbild, god vattengenomströmning vid utsläppspunkten. Placeringen är också gynnsam i förhållande till förhärskande vindriktning för att minimera ev. olägenheter i form av lukt, flugor m.m. för befintliga bostäder.

Sölvesborg energi har en kontinuerlig utbyggnad av vatten och avlopp. Planen ses över och revideras årligen.Hänvisas till deras hemsida för aktuell information.

Dagvatten

Östersjön och vattendragen belastas av näringsämnen och miljöskadliga ämnen, som till stor del transporteras med dagvattnet. Det är därför viktigt att minska föroreningarna i dagvattnet och försöka undvika att föroreningarna når kusten. I anslutning till Siretorpskanalen, bör våtmarker/algbassänger skapas av samma skäl.

Dagvattensystemen i Sölvesborgs kommun ska avleda regnvatten på ett säkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt sätt så att invånarnas säkerhet, hälsa och ekonomiska intressen inte hotas, till exempel genom att motverka översvämningar, säkerställa framkomligheten i trafiken och förhindra sjukdomar. Dagvattnet får inte försämra vattenmiljön.
Detta kan uppnås genom att:

- Åtgärder sätts in mot föroreningarnas källor, så långt det är tekniskt, ekonomiskt och juridiskt möjligt.
- Dagvattnet i bebyggd miljö hanteras eller separeras så att mark och sjöar kan tillföras så mycket vatten som möjligt, utan att belastningen av föroreningar når kritiska nivåer. En recipients behov av nytt vatten och dess känslighet för föroreningar ska vägas mot varandra.
- Förorenat dagvatten, som inte kan tas emot av en viss recipient, renas lokalt för att inte släppas till recipient utan rening.

Allra bäst och mest hållbart är att ta bort föroreningarna redan vid källorna, innan de når sjöar och vattendrag. Det är ett långsiktigt arbete men i längden mest kostnadseffektivt.

För att förverkliga strategin kan kommunen

- Informera fastighetsägare, företag och allmänheten.

- Bedriva en målmedveten detaljplanering och bygglovgivning och kräva anslutning till kommunal avloppsanläggning där det är möjligt.

- I samband med planering av nya exploateringsområden samt vid om- och nybyggnad av kommunens egna fastigheter, trafikanläggningar och parker, komplettera dagvattensystemet med möjlighet till fördröjning av dagvattnet t.ex. i form av dammar eller diken.

Skyfall

Enligt forskning från SMHI kan kommande skyfall vara 50% mer intensiva än dagens. Detta kan få stora konsekvenser för bebyggelse och verksamhetsområde om skyfallen stängs in och inte kan rinna undan. En skyfallskartering i kombination med information om markens genomsläpplighet ger ett bra underlag för lämpliga lösningar för fördröjning och rening av dagvatten i den enskilda detaljplanen eller bygglovet.

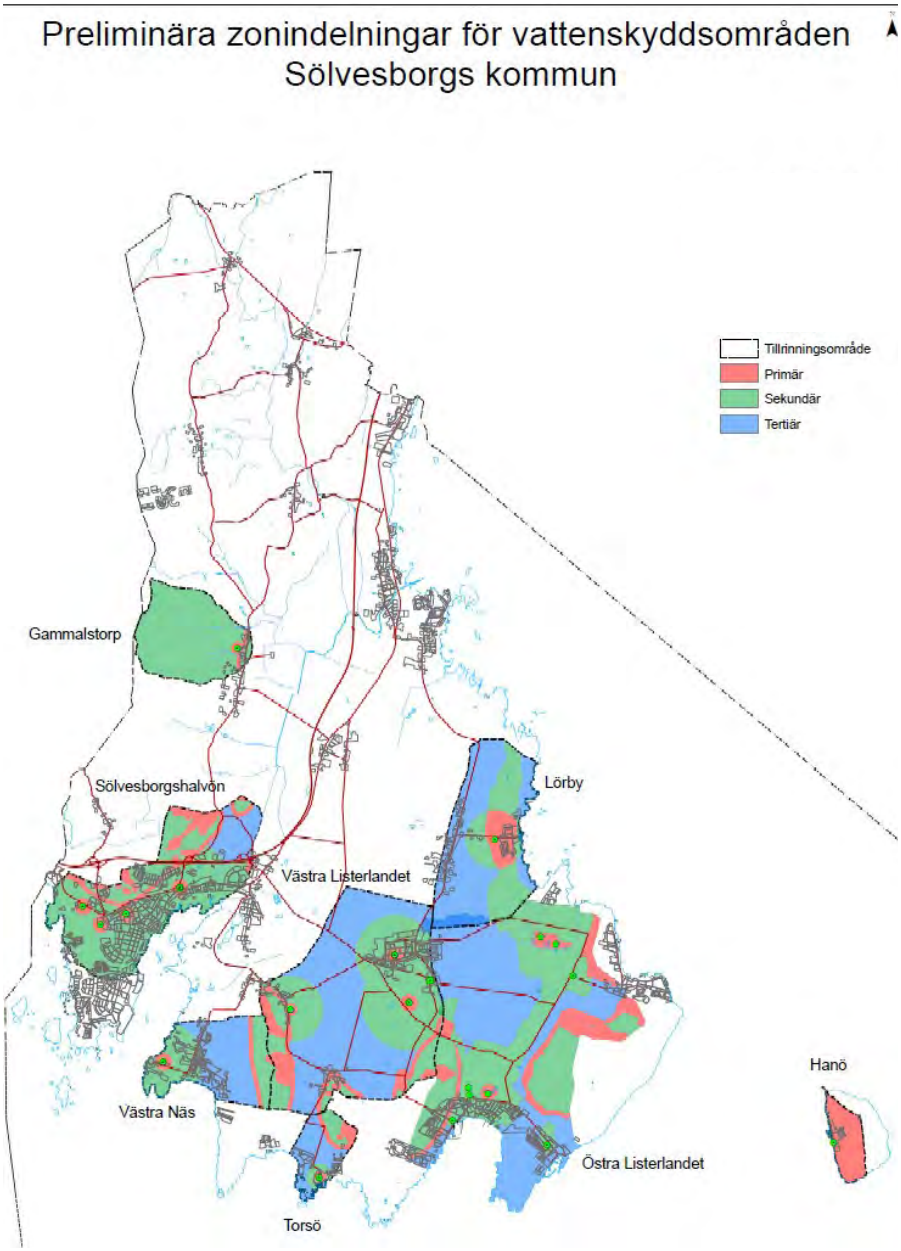

Sölvesborg energi:s karta över preliminära zonindelningar för vattenskyddsområden. För helt aktuell karta hänvisas till Sölvesborg energi.

5.3 Avfallshantering

En gemensam avfallsplan har antagits av respektive kommunfullmäktige. Nuvarande avfallsplan antogs 2009 och innebär i korthet följande:

Utsorterat brännbart avfall från hushållen (samt industriavfall som sorteras ut som brännbart) skickas i dag till godkända förbränningsanläggningar där det används för att producera fjärrvärme och elenergi. Hushållens matavfall rötas på VMAB:s anläggning i Mörrum.

Tidningar och förpackningar samlas in på återvinningsstationer och genom fastighetsnära insamling samt på återvinningscentralen. FTI AB ansvarar i nuläget för driften av återvinningsstationerna.

En återvinningscentral i VMAB:s regi finns i Sölve.

5.4 Energiförsörjning

Den övergripande målsättningen i kommunens klimatstrategi är att minska användningen av fossila bränslen.

Av matavfall som samlas in framställs biogas som blir fordonsgas.

Energiproduktion

Lokal energiproduktion har blivit allt vanligare till följd av en miljöanpassning av landets energiförsörjning. Energipolitikens långsiktiga målsättning är att skapa ett ekologiskt hållbart energisystem, vilket planeras ske dels genom energibesparande åtgärder, dels genom miljövänlig produktion av el och varme från förnyelsebara energikällor.

I Sölvesborgs kommun finns, genom tillgången till stora åkerareler, relativt stora energipotentialer i jordbrukets grödor och gödselhantering samt stor potential till vindkraftsproduktion i det vindrika kust- och slättområdet.

Vindkraft

Sölvesborgs kommun har bra vindlägen. Större delen av kommunens yta kan erbjuda mer än 6,5 m/s i genomsnittlig vindstyrka, vilket anses vara tillräckligt goda förhållanden för att investera i större vindkraftsanläggningar. All produktionsutbyggnad medför också en utbyggnad av infrastrukturen för el.

De områden som pekas ut som lämpliga för vindkraft (se vindbruksplanens kartor) ska skyddas mot tillkommande bebyggelse i omgivningarna vilket minskar potentialen för vindkraft.

Ytor som bedömts lämpliga för ytterligare vindkraftsanläggningar

Det utpekade riksintresseområdet vid Lörby, redovisas i översiktsplanen som lämpligt för vindkraft.
Vid Lörby finns verk men troligt är att fler verk kan uppföras. Noggrann anpassning med hänsyn till landskapsbilden bör eftersträvas.

I närheten av Kylinge finns ett område som i den översiktliga analysen i vindbruksplanen visat sig ha få motstående intressen och därför bedöms vara lämpligt för vindkraft. Vindkraften får dock inte hindra utbyggnad av sydostlänken.

I havet har två stora vindkraftanläggningar aktualiserats dels i söder inom ett område utpekat som riksintresse, Taggen, dels öster om Hanö, Blekinge Offshore (se vindbruksplanens kartor nedan). Båda projekten anses genom sin omfattning vara av nationell betydelse och områdena bedöms därför vara av riksintresse. För att vindkraftanläggningar i havet ska få en begränsad påverkan på landskapsbilden från land gör kommunen bedömningen att en zon om fem kilometer från strandlinjen ska vara fri från vindkraftverk. Med avseende på utblickar från land har områden i havet från fem kilometer och utåt vid de aktuella projekten bedömts som lämpliga för vindkraftverk. Havsområdet mellan dessa ytor ska hållas fritt från vindkraftverk. Mer information om vindkraft till havs behandlas i havsplanen för Blekinges kustkommuner.

Prövning av vindkraftsärenden

Grupper av vindkraftverk bedöms vara olämpligt inom hela kommunen utom på de platser som pekas ut i översiktsplanen.

Varje etablering av vindkraftverk högre än 20 m över mark skall oavsett placering till lands eller sjöss på svenskt territorium remitteras till LFV. Observera att detta även gäller etableringar inom utpekade områden för vindkraft och oavsett om det gäller ett eller flera verk.

Vid planeringen av nya vindkraftsanläggningar och utbyggnad av befintliga anläggningar bör samråd med Försvarsmakten och Trafikverket ske för att säkerhetsställa att dessa inte innebär en påtaglig skada på riksintressen t.ex. för totalförsvarets militära del.

- Kylingeskogen, Lörby och Vesan prioriteras för vindkraftverk.
- Området söder om Mjällby samt södra och sydöstra kusten bör med undantag för eventuell komplettering av befintliga anläggningar, undantas från storskalig vindkraftutbyggnad. Motiveringen till detta ställningstagande är att undvika att det ur natur-, kultur- och rekreationssynpunkt värdefulla området (södra och östra kustområdet) i framtiden upplevs som ett splittrat energiproduktionslandskap.
- Stora verk prioriteras framför små
- Grupper prioriteras framför enstaka verk.
- Viktiga vindytor ska skyddas mot nya bostäder
- Restriktiv lovgivning för enstaka verk
- Sju eller fler verk antas ge betydande miljöpåverkan
- Ett verk över 150 m antas ge betydande miljöpåverkan
- Respektavstånd ska gälla för nyetablering av verk på minst 5 ggr totalhöjden av vindkraftverket.
- En fornlämningsinventering ska göras vid varje nytt ärende om det inte tidigare är gjort på platsen. Detta med anledning av att fornmämningar är skyddade enl Lag (1988:950) om kulturminnen.
- Avståndet till fornlämningar får inte vara närmare än 300m eftersom allmänhet ska kunna vistas riskfritt i området.

Solkraft

Förutom vindkraft är solkraft en källa till produktion av grön el. Solinstrålningen i Blekinge är bland den bästa i Sverige och det finns stora möjligheter för solel. I Blekinges Klimat- och Energistrategi anges mål om att det ska produceras 110MW solenergi i länet 2030, vilket motsvarar 5 procent av energiproduktionen. Som en del i det arbetet har Länsstyrelsen tagit fram potentialstudier för solelproduktion och solkartor för länets samtliga kommuner. Både sol- och vindkraftsproduktion ställer krav på elnätet där möjligheten till lagring är en viktig aspekt. Etableringen kan påverkas negativt av elnätets kapacitet och dimensionering. Det är därför viktigt att på kommunal nivå undersöka eventuella brister och flaskhalsar som kan hindra en hållbar elförsörjning.

Områden för produktion av biobränsle

Framtida intensiva skogsskötselsystem som syftar till att producera bioenergi, det vill säga energiskog, bör av hänsyn till påverkan på landskapsbilden huvudsakligen lokaliseras till Mjällbyslättensrandzoner.

Energidistribution El

Inom Sölvesborgs kommun finns tre nätbolag för eldistribution.

I grova drag är koncessionsområdena geografiskt indelade enligt nedan:

- Sölvesborgs tätort: Sölvesborgs Energi och Vatten AB
- Listerlandet: E.ON
- De norra kommundelarna inkl Norje och Pukavik: Olofströms kraft AB

Fjärrvärme

I Sölvesborgs stad har fjärrvärme hittills byggts ut i de centrala delarna. Sölvesborgs Fjärrvärme AB planerar fortsatt utbyggnad i Mjällby. Sölvesborgs kommun har ambitionen att verka för så stor anslutningsgrad som möjligt till fjärrvärmenätet.

Vindkraft - LAND

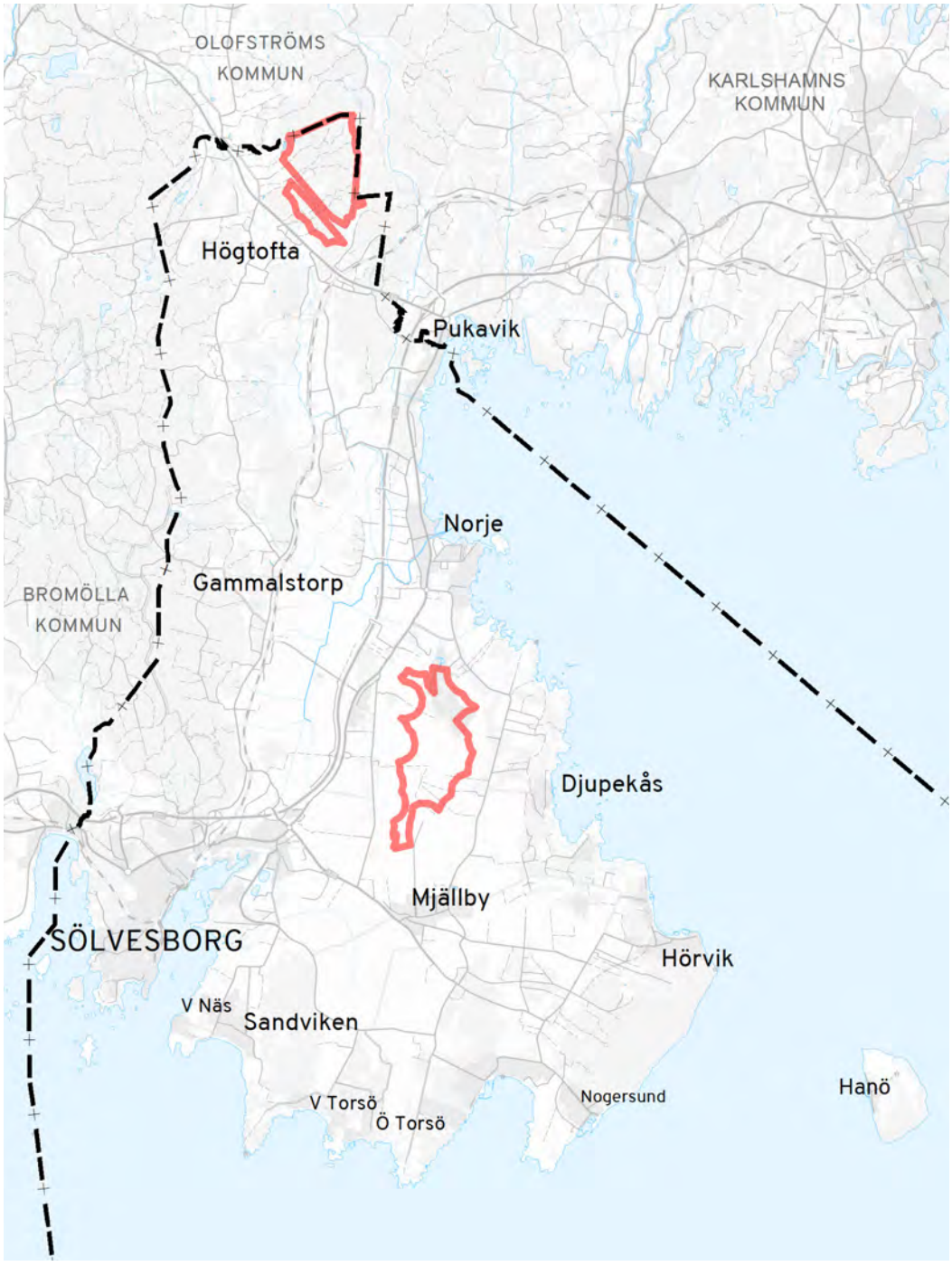

Vindkraft för Sölvesborgs kommun - landområdet.

Markerade områden är lämpliga för vindkraft, övriga områden är olämpliga.

Vindkraft - HAV

Vindkraft i Sölvesborgs kommun - havsområdet. Markerade områden är lämpliga för vindkraft, övriga områden är olämpliga.

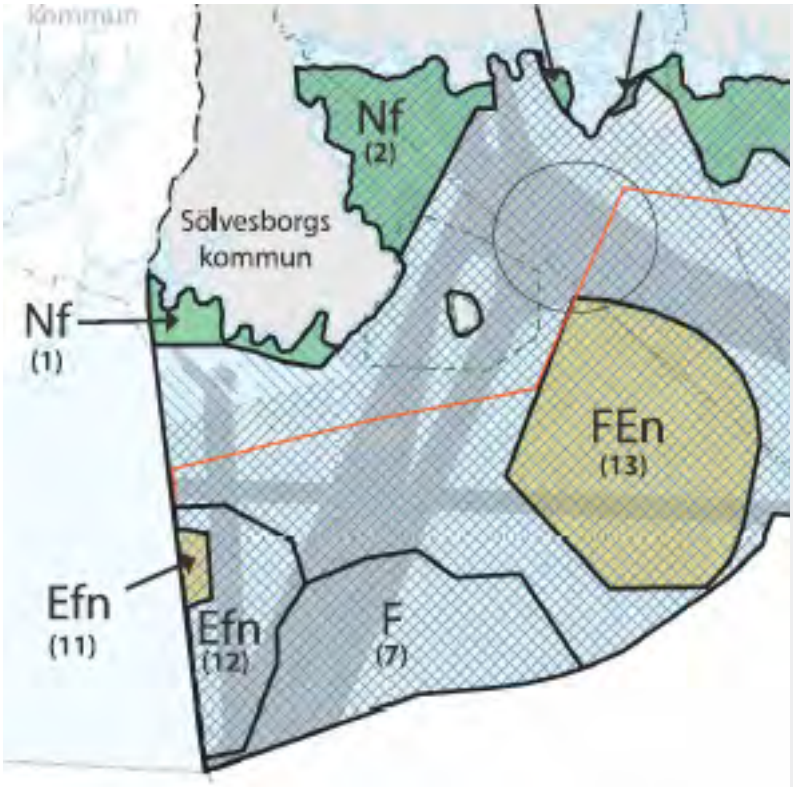

Utdrag ur Havsplan för Blekinges kustkommuner 20191008. En ändring av översiktsplanen där område 13 är det sk Blekinge Offshore och område 11 och 12 är Taggen.

5.5 Infrastruktur och kommunikationer

Kommunens viljeinriktning är att aktivt verka för att förbättra kommunikationsmöjligheterna med syfte att göra kommunen bättre att leva, bo och verka i.

Viljeinriktningen uppnås genom

- att förbättra tillgänglighet och framkomlighet för det lokala och regionala kollektivtrafiknätet.
- att förbättra trafiknätet vad gäller framkomlighet och tillgänglighet.
- att öka andelen hushåll inom gång- cykelavstånd till resecentrum och stationsläget.
- att förbättra och bygga ut gång- och cykelvägnät samt cykelparkeringar.
- att skapa en modern digital infrastruktur och förbättrade digitala kommunikationsmöjligheter genom förbättrad tillgänglighet och kapacitet i it-infrastrukturen.

Trafiknät

Flertalet olika åtgärder kan genomföras för att uppnå god kvalitet hos trafiknäten. Den fysiska miljön måste ge tydliga signaler om vilka regler som gäller.

Sjöfart

Sölvesborgs handelshamn har ett strategiskt läge i regionen för handel med Baltikum och övriga Europa. Hamnen är välutrustad med en ca 600 meter lång kaj. Hamnverksamheten bedrivs av bolaget Sölvesborgs Stuveri och Hamn AB, där Sölvesborgs kommun är delägare.

Närmaste strategiska hamn är Karlshamns hamn med Karlskrona som samarbetshamn.

Nogersund

Hamnen har en 150 meter lång kaj med ett djupgående om ca 5 meter.

Från hamnen i Nogersund kan man åka färja till Hanö.

De ytor som Sölvesborgs ytterhamn disponerar idag ska bibehållas.

Sölvesborgs kommun är positiv till ökad båtturism.

Kommunens viljeinriktning är att i samverkan med hamnföreningarna verka för att uppnå god standard vid hamnarna både för kommersiellt fiske och för fritidsbåtar.

Flygtrafik

I Kristianstad och Ronneby ligger Sölvesborgs närmsta flygplatser. Även Kastrup nås lätt för internationella flygresor via tåg från Sölvesborg. Malmö flygplats (Sturup) är också av regionalt intresse för Sölvesborg.

Tele- och datakommunikation

Kommunens viljeinriktning är att god täckning för mobiltelefoni ska uppnås i hela kommunen.

En robust och välbyggd IT -infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. IT är en central infrastruktur som ligger till grund för många andra områden. En väl fungerande och utbyggd itinfrastruktur ger goda förutsättningar för näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet.

5.6 Lantbruk och skogsbruk

Jordbruksverket och Länsstyrelsen ansvarar för bedömningen av vad som är jordbrukets intressen i länet.

Att skydda värdefull jordbruksmark har stor betydelse för den långsiktiga hushållningen av naturresurser. Detta för att värna om markens biologiska produktionsförmåga på lång sikt.

I viss utsträckning är det nödvändigt att ta jord- och skogsbruksmark i anspråk för tätortsutveckling. Därför uppstår det i vissa fall en konflikt med jord- och skogsbrukets intressen. Det finns samhällsbyggnadsskäl till att mark närmast tätorterna bebyggs eftersom det är mest rationellt nyttjande av infrastruktur och tekniska anläggningar.

Brukningsvärd jordbruksmark bör dock endast tas i anspråk för andra ändamål om det rör sig om väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annat sätt. Ska sådan mark tas i anspråk bör ingreppen utformas på ett sätt som medför minsta möjliga inverkan på jordbruket." Det är också viktigt att landskapet hålls öppet. Som ett led i denna strävan ska, liksom tidigare, allt byggande utanför tätort prövas i första hand mot jordbrukets intressen.

Jordbruksföretag, speciellt de med djurhållning kräver utrymme för att expandera för att kunna vara lönsamma även på längre sikt. Detta visar på behovet av att reservera viss mark för näringen/produktionen. Vid detta ställningstagande tas hänsyn till företagens möjlighet att expandera på ett lämpligt sätt.

Skogsbruket är en näring av nationellt intresse som så långt det är möjligt bör skyddas mot åtgärder som försvårar ett rationellt skogsbruk. I de flesta fall är det möjligt att förena skogsbruket med andra allmänna intressen.

Djurhållning

Djur har en positiv inverkan på människors välbefinnande och det är en viktig tillgång att man på landet har möjlighet att ha djur. I Sölvesborgs kommun är djurhållningen till stor del kopplat till jordbruksnäringen. Kreatur för kött- och mjölkproduktion samt kyckling-, svin- och minkuppfödning m.m. kan ge upphov till störningar i form av lukt, flugor och spridning av allergena ämnen. Djurhållningen innebär i vissa fall hälsorisker och konflikter vid markanvändning.

5.7 Fiske och vattenbruk

Sedan lång tid tillbaka har både fiskare och bönder levt i Listerlandets kustlandskap. Här ligger de särpräglade fiskelägena tätt längs med Hanöbukten.

Under 1900-talet har fiskhanteringen koncentrerats till Hörvik, Hällevik och Nogersund. I kärnan av de gamla fiskelägena finns ofta äldre hus kvar, vilka har moderniserats.

Nogersunds hamn ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan försvåra en långsiktigt hållbar fiskenäring.

Vattenbruk kan utvecklas mer framöver och tänkas innehålla fiskodligar och odling av musslor och alger.

5.8 Täkter - värdefulla ämnen och material

I kommunen finns vissa berg, grus- och kaolinförekomster. De är markerade som strategiska områden på mark- och vattenanvändningskartan. Vid prövning av plan- och bygglovsärenden inom aktuella områden bör i lämplighetsbedömningen vägas in och vikten av att ej försvåra möjligheterna att utnyttja dessa förekomster långsiktigt.

▶ Jordbruksmark av nationell betydelse

5.9 Naturvård

Följande delar av kommunen är av stort intresse för den vetenskapliga, lokala och regionala naturvården. Objekten redovisas här kortfattat och samlat.

Mer utförliga beskrivningar återfinns geografiskt uppdelat i avsnitt 7.2 under respektive planeringsområde. Beteckningarna hänvisar till Mark- och vattenanvändningskartan för denna plan.

N1 Ryssbergsområdet
Bokskogarna på Ryssberget är av stort biologiskt, ekologiskt och kulturhistoriskt värde och även värdefullt för friluftslivet. En del av området är naturreservat och Natura 2000.

N2 Västra Orlundsån samt Möllebjörkekanalen
50 meter på ömse sidor. Västra Orlundsån är kommunens största vattendrag.

N3 Lussabacken
Markant höjdparti med lövskog och hagmark. Värdefull natur- och kulturmiljö.

N4 Grusås vid öarna
Kommunens enda kända rullstensås, ca 2 km lång. Lövträdsvegetation.

N5 Kullaberget med omgivningar
Ett markant höjdparti med lövskog och hagmark, som är känsligt för ingrepp.

N6 Ängsskogsområde, Sandbäck
Mindre ädellövskogsbestånd med rikt fältskikt, bl a blåsippor i stor mängd.

N7 Östra Orlundsån
Ett mosaikartat landskap med åkrar, betesmarker och alridåer närmast åfåran.

N8 Örnavik - Pukavik
Området består av lövskog och hagmark av värde för landskapsbilden.

N9 Norjegryt med öar och skär
Flacka öar, delvis helt öppna och delvis glest bevuxna med buskar och träd. Av stor betydelse för häckande sjöfågel.

N10 Lörby kladd – Norje boke
Huvudsakligen öppen åkermark med stort landskapsbildsvärde. Del av fornlämningsområdet Lörby skog ingår.

N11 Djupekås – Norje boke
Flack kuststräcka mellan Norje boke och Djupekås. Rymmer betesmarker och åkermarker, lövskogar och barrplanteringar med botaniska intressen. Rikt fågelliv. Fornlämningar och fossilaåkersystem av delvis unik karaktär. Området är värdefullt för friluftslivet.

N12 Krokås – Djupekås
Området har huvudsakligen samma prägel som N11. Tocken och intilliggande öar är särskilt värdefulla.

N13 Spraglehall
Mindre restberg med drumlinbildning. Området ger exempel på hällmark, havsstrandäng, ängsmark och kärrstråk. De trädbevuxna delarna domineras av avenbok och ek. Området är naturreservat och Natura 2000.

N14 Listers huvud
Område med särpräglade geologiska värden och en av Sveriges största sammanhängande avenbokskogar.
Delar av området är naturreservat.

N15 Kråkenabben
Ett ovanligt blockrikt, kargt betesland-skap med äldre strandlinje. Hagmarker av stor betydelse för häckande småfåglar. En av västra Blekinges förnämsta lokal för sträckfågel. Värdefullt för det rörliga friluftslivet. Ingår delvis i Natura 2000 och är planerat som natureservat.

N16 Stiby backe
Restberg som till stor del är bevuxen av ädellövskog av bok, avenbok eller ek.
Ett välbesökt rekreationsområde med vandringsleder och stigar. Vackra utblickar. Större delen är Natura 2000 och är naturreservat.

N17 Vassabacksstråket
Värdefullt ädellövskogsstråk, som binder samman Grönslätt och Hällevik.

N18 Björkenabben - Östra Torsö
Ädellövskog och lövsumpskogar med inslag av åker och hagmarker. Nyckelbiotoper. Vid kusten havsstrandängar. Uppskattat rekreationsmål. Kulturhistoriska värden. Ingår i Natura 2000 och är naturreservat.

N19 Sillnäs
Betade hagmarker delvis med bokskog. Stora botaniska och ornitologiska värden. Ingår i Natura 2000 och är delvis naturreservat.

N20 Lindskogsstråket
Stråk som binder samman naturreservaten Stiby backe och Listershuvud.

N 21 Hjärthalla
Höjdrygg med ett mosaikartat landskap. Ädellövskog av bok, ek och avenbok. Gräsmarker med lång hävdkontinuitet.
Artrik flora och fauna. Ingår delvis i Natura 2000 och är naturreservat.

N 22 Västra och Östra Näsnabben
Betat busklandskap med små åkrar. Rik flora och fågelliv. Högt värde för det rörliga friluftslivet. Båda nabbarna är Natura 2000. Västra nabben är naturreservat och för östra nabben planeras ett sådant.

N 23 Siretorps mosse
Lövkärrstorvmark, i forntida litorinavik dämd av en strandvall. Stenåldersboplatser.

N 24 Skogsområde norr om västra Torsöviken
Flygsandsdyner med skyddsplanterad tallskog av geologiskt och kulturhistoriskt intresse. Barrskogen och stranden har stor betydelse som strövområde och badplats. Ingår i Natura 2000 och är naturreservat.

N 25 Istaby - Kullarp
Mindre restberg med varierande naturförhållanden av stort värde för kulturminnesvården och friluftslivet.

N 26 Öarna kring Sölvesborg
Vissa av öarna har stor betydelse för det rörliga friluftslivet andra har ett synnerligen rikt fågelliv. Ingår i riksintresseområdet Valjeviken Sölvesborgsviken.

N 27 Sölvesborgsviken - Sölve
Relativt grund vik, <1,5 meter, med djup fåra till hamnen. Rik undervattensvegetation. Vassklädda stränder. Betade strandängar med rik flora. Träd,

huvudsakligen klibbal och ek. Viktiga rast- och övervintrings- och häckningsplatser för flera fågelarter. Natura 2000 (fågeldirektivet). Ett av länets äldsta naturskyddade områden (skyddat 1939). Naturreservat, ombildat 2017.

N 28 Valje halvö
Gammalt kulturlandskap med åker, äng, hagmark och ädellövskog. Ingår i Natura 2000 och är naturreservat.

N 29 Siesjö med omgivningar
En av de få naturligt näringsrika sjöarna i länet. Variationsrikt och tilltalande kulturlandskap. Botaniskt intressant. Större delen ingår i Natura 2000 och är naturreservat.

N 30 Kanehallsstråket
Binder samman Kämpaslätten och Valje naturreservat, rekreativt och ekologiskt.

N 31 Västra kuststråket
Binder samman Valje naturreservat och Södra Valjeskogen samt den angränsande grönstrukturen nordväst om tätorten.

N 32 Kämpaslätten
Äldre bokskog av värde för närrekreation.

N 33 Hanö
Ön är ett unikt geologiskt område för södra Sverige. Unika avenbokskogar med inslag av lind och alm. Värdefull ornitologisk sträcklokal. Ön är av stort värde för friluftsliv, naturvård och kulturminnesvård.Ingår i Natura 2000 och är naturreservat.

N 34 Fågelskyddsområde

Sjöar och vattendrag

Kommunens sjöar och vattendrag samt anslutande områden är en stor tillgång för kommunens invånare för rekreation. En riklig och varierad flora och fauna bör skyddas från varje typ av ingrepp. Grundsjön bör bibehållas som sportfiskevatten och kalkas regelbundet. Skinsagylets surhetsgrad bör noggrant följas, och vid behov bör sjön kalkas. Siesjö med sin unika flora är ett naturreservat. Kommunens övriga små vattendrag, t ex Ö och V Orlundsån, bör skyddas.

Naturvärden på land Sölvesborg

I anslutning till Sölvesborgs tätort finns naturreservaten Valje, Brötalyckorna, Södra Ryssberget och Sölvesborgsviken

Valje naturreservat är ett mycket värdefullt exempel på lövskogsdominerat kulturlandskap i den blekingska kustbygden. Området rymmer ett omväxlande landskap med såväl öppen mark som slutna lövbestånd. Det varierande landskapet skapar förutsättningar för en mängd växter, fåglar och insekter. Många svampar, lavar och skalbaggar är beroende av gamla träd, främst ek och bok.

Valjevikens skogsområde söder om Valje naturreservat mot Bernalyckan, med bl.a. Brötalyckornas naturreservat, utgör den sydliga spetsen av ett sammanhängande bokskogsbälte som sträcker sig från Ryssberget i norr in mot Sölvesborgs tätort. Området har generellt sett höga till mycket höga naturvärden med hög andel skyddsvärda träd enligt inventering av länsstyrelsen. Området är viktigt för att försörja kustskogen vid Tredenborg i söder med arter. Den sammanhängande skogen längs järnvägen och norra delen gränsande till Valje naturreservat har mycket höga bevarandevärden. Vid ev. exploatering i området är det nödvändigt att säkerställa sammanhängande spridningskorridorer till Brötalyckornas naturreservat och områdets södra delar närmast Bernalyckanområdet.

Skogsområdet mellan gamla och nya E22 har till största delen ädellövskogskaraktär med främst hedartad bokskog och i vissa delar höga naturvärden. Småvatten bör undantas från ev. exploatering. Skogen är känd av många som en del av Sveriges största bokskog. Rekreationsvärdena för närboende är höga. Området utgör en viktig spridningskorridor för arter till Valjeviken och till den skogklädda kustremsan väster om Sölvesborgs tätort. Spridningen av djur, t.ex bokblombock som finns i den artrika Bokedalskogen, enligt grönstrukturplanen, missgynnas om bokskogen skulle försvinna. Artrikedomen kan ökas genom att skogen blir mer varierad med bok av olika åldrar.

Sölvesborgsviken med dess stränder och strandängar har betecknats som internationellt viktig rastplats och övervintringslokal för fåglar. De sanka strandängarna i de inre delarna av viken torde vara lämpliga häckningslokaler för vadare.

I Sölve grustag finns stora naturvärden, bl a förekomst av flera rödlistade arter som är värdefulla ur naturvårdssynpunkt.

Hällevik-Nogersund-Hörvik

Kråkenabben, med sitt karga öppna beteslandskap, med stort inslag av block och sten, har betecknats som västra Blekinges förnämsta sträcklokal.

Krokås-Djupekås.

Den långa oexploaterade kuststräckan mellan Krokås och Djupekås med flacka stränder ger förutsättningar för ett rikt fågelliv. Kuststräckans betydelse omfattar såväl häckningslokaler som rastlokaler för vadare och änder. Speciellt halvön Tocken med intilliggande öar är av stort värde. Bl.a. gravand, strandskata och större strandpipare förekommer här.

Djupekås-Norjeböke.

Kuststräckan Djupekås-Norjeböke med sina flacka stränder och strandängar uppvisar ett rikt fågelliv. Sandören, Raskören och Gräsören utgör tillsammans med Fäören och innanförliggande strandängar en mycket betydelsefull fågellokal med bl. a. kanadagås, grågås, småskrake, gravand och strandskata. Under sensommar och höst utgör området rastplats för fågel.

Öar och marina naturvärden

Öarna utanför Sölvesborg är viktiga fågellokaler med långgrunda och steniga stränder. Rådmansholmarna, Vållholmen och Hylleskär är fågelskyddsområde. För Falkholmen bör fågelskydd övervägas.

På Hanö är natur- och kulturlandskapets bevarande i sin helhet betydelsefullt.

Ögruppen utanför Norjeboke består av flacka öar, som antingen är helt öppna eller som Norjegryt, beväxta med glest stående buskar eller träd. Öarna är betydelsefulla fågelöar med bl.a. häckande fisk- och silvertärna, kanadagås och

gravand på Glipeskärvet, kentsk tärna på Jeppör samt silvertärna, vigg och ejder på Norrören. Ön Vadholmen som endast är bevuxen med enstaka buskar och träd, kan anses vara den viktigaste fågellokalen i området med bl.a. kanadagås, gravand, vigg, småskrake, strandskata, rödbena och fisktärna.

Områden med marina naturvärden som te x Malkvarn är beslutad som marint biotopskyddsområde. Valjeviken planeras som marint naturreservat, liksom vattenområdena i anslutning till de planerade naturreservaten Kråkenabben, Björkenabben och Näsnabbarna.

Stora opåverkade områden, MB 3:2

Inom kommunen finns det inga större områden som inte är kulturpåverkade. Blekinges kustbygd utgör ett av landets mest tätbebyggda områden näst efter storstadsregionerna. Det finns få områden som inte är påverkade av vägar och få områden som inte är utsatta för buller.

De tysta och opåverkade delarna av landsbygden minskar snabbt. Av detta skäl kan huvuddelen av det mer opåverkade kust-, skogs- och jordbrukslandskpet betraktas som en värdefull resurs.

Ekologiskt känsliga områden, MB 3:3

I Sölvesborgs kommun klassificeras Pukaviksbukten som ekologiskt känsligt område. Detta gäller laxens vandringsområde kring Mörrumsåns utlopp.

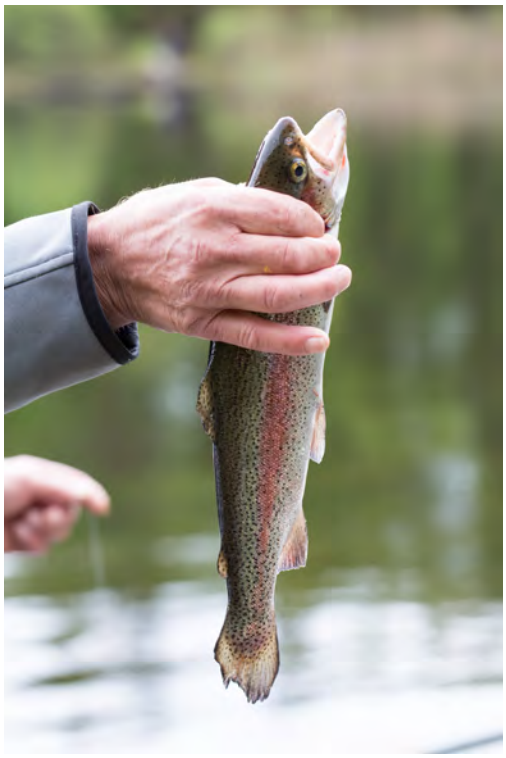

Foto: Jonte Göransson

Foto: Lotta Johansson

Naturreservat

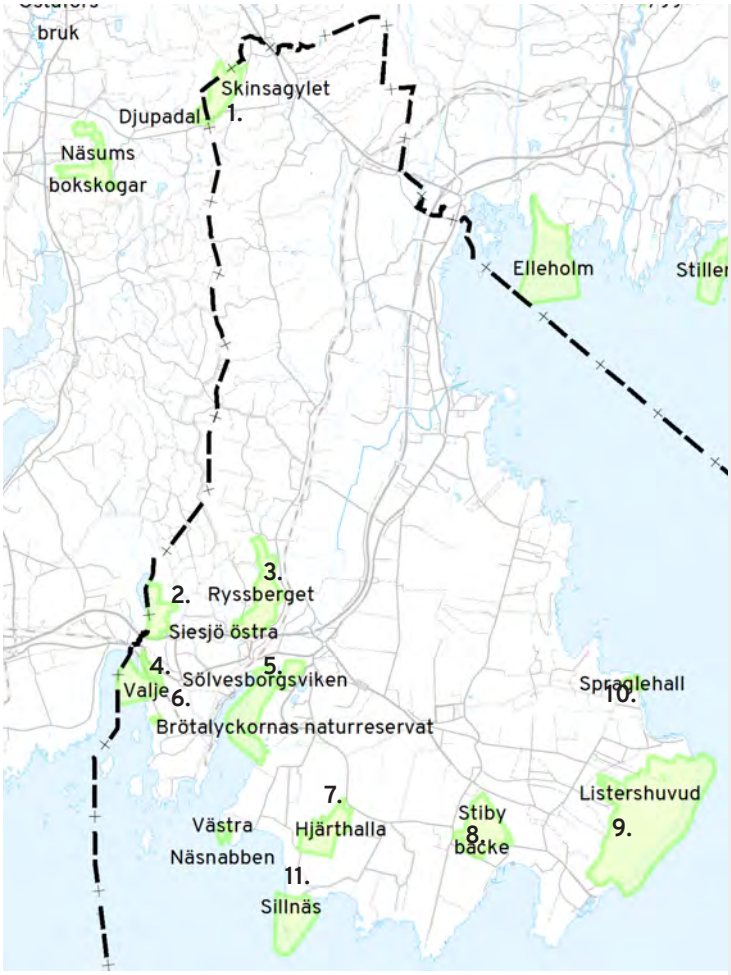

1. Skinsagylet

2. Siesjö

3. Ryssberget

4. Valje

5. Sölvesborgsviken (justerat 2017 och ligger numera utmed östra stranden)

6. Brötalyckorna

7. Hjärthalla

8. Stiby backe

9. Listers huvud

10. Spraglehall

11. Sillnäs

12. Hanö (utanför bild)

13. V Torsö (Nybildat 2019, ej med på kartan)

Naturreservat i Sölvesborgs kommun.

Naturreservat, MB 7:4

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Kommunen har beslutat om ett kommunalt inrättat naturreservat och det är Brötalyckornas naturreservat.

Naturreservatens värden ska bestå och kunna upplevas av kommande generationer.

De flesta av dessa områden sammanfaller med befintliga Natura 2000-områden.

Naturvårdsavtal

Naturvårdsavtalet är också ett viktigt skyddsinstrument för värdefulla naturmiljöer. Naturvårdsavtal är ett civilrättsligt avtal som tecknas mellan Skogsstyrelsen eller Länsstyrelserna och markägare som är intresserade av naturvård. Syftet med avtalet är att bevara och utveckla områden med höga naturvärden.

Naturminnen

Naturminnen utgörs av små områden med intressant natur, eller av enskilda föremål såsom jättegrytor, flyttblock eller storvuxna träd. I Sölvesborg finns tre sådana objekt. Snapphaneeken i Sölve, Hagbards ek i Ysane och Möllekulla i norra delen av kommunen.

Biotopskydd

Biotopskyddet finns till för att för att skydda hotade små naturmiljöer i odlingslandskapet. Dessa är viktiga livsmiljöer för många växter, djur och svampar. Det generella biotopskyddet omfattar alla småbiotoper i jordbruks-landskapet av en viss typ:

- Stenmurar i jordbruksmark

- Odlingsrösen i jordbruksmark

- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark

- Pilevall

- Småvatten och våtmark i jordbruksmark

- Åkerholme

För att utföra en åtgärd som kan påverka dessa biotoper negativt, krävs en dispens från biotopskyddet.

Det särskilda biotopskyddet gäller särskilt avgränsade områden i jord- eller skogsbrukslandskapet som utsetts av länsstyrelsen respektive skogsstyrelsen. I Sölvesborg finns ett marint biotopskyddsområde, Malkvarn, som beslutats av Länsstyrelsen. Även alléer i stadsmiljö är exempel på biotopskyddade objekt utanför jordbrukslandskapet.

Strandskydd

Stränderna vid havet och vattendragen är viktiga naturområden för människor, djur- och växtliv. Tack vare strandskyddet kan vi promenera längs stränderna, bada och fiska. Strandskyddet är också till för djur och växter som lever på och nära stränderna eller i vattnet.

Strandskyddet är ett generellt områdesskydd vid hav, sjöar, vattendrag och öar i hela landet. I allmänhet gäller det 100 m inåt land och lika långt ut i vattnet från strandlinjen, men skyddet kan vara utökat genom särskilt beslut av Länsstyrelsen upp till 300 meter inåt land och ut i vattnet.

För att bygga, gräva, anlägga eller på andra sätt påverka strandskyddsområdet, krävs dispens. För att få dispens från strandskyddet krävs enligt lagen särskilda skäl. Dessutom får det inte påverka syftet med strandskyddet negativt.

Ramsaområde

Utgörs av värdefulla våtmarker. Det finns nu 68 i Sverige och ett som sträcker sig in i Sölvesborgs kommun. Mörrumsån-Pukavik. Området följer norra kusten ner till ungefär Krokås och är ett grunt värdefullt havsområde vars ekologiska karaktär inte får försämras.

Byggnadsminnen

Det finns idag åtta byggnadsminnen i Sölvesborgs kommun. Byggnadsminnena spänner över en stor tidsperiod med koncentration till 1800- och 1900-talet. Följande byggnadsminnen finns i Sölvesborgs kommun.

Fotografier: Om inget annat anges - länsstyrelsen i Blekinge län

Gamla Fattighuset

Hörby Gård

Järnvägsstationen

Arkitekt: Folke Zettervall Fotograf: My Lind

Lister Härads Tingshus

Arkitekt: Gunnar Asplund Fotograf: My Lind

Nicoligården

Sölvesborgs slott - huvudbyggnaden

Fotograf: Bertil Knoester

Sölvesborgs slott - förvaltarbostaden och uthuslängorna

Valje herrgård

Fotograf: My Lind

5.10 Kulturmiljövård

Utöver de i kapitel 3 nämnda riksintresseområdena har kulturmiljövården intressen som är skyddade genom föreskrifter i kulturminneslagen. Bland annat kan nämnas kända fasta fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets fornminnesregister. Härutöver kan det förekomma förhistoriska lämningar inom områden på nivåerna +5 till +10 m över havet. Från vikingatid och medeltid finns fornlämningar även på andra nivåer. Fornlämningar är lagskyddade, även i de fall då de inte är kända.

Eftersom Sölvesborgs kommun till stor del har karaktären av fullåkersbygd, har med tiden fornlämningar av typ resta stenar, högar och liknande tagits bort av jordbrukstekniska skäl. Vid markexploatering får man därför räkna med det dolda kulturlandskapet, det som finns under markytan.
De objekt som upptagits för Sölvesborgs kommun redovisas nedan samt geografiskt uppdelat i avsnitt 7.2 under respektive planeringsområde. Beteckningarna hänvisar till Mark- och vattenanvändningskartan för denna plan.

Dessa områden är speciellt intressanta och värdefulla ur en kulturmiljöaspekt.

K1 Jockarp
Byn är tämligen intakt sedan tidigt 1800-tal. Ger en god bild av traditionell struktur för en radby.

K2 Ynde by
Välbevarad by med få förändringar sedan mitten av 1800-talet.

K3 Norje-Ysane
Fornlämningsmiljö.
Norje by - gammal tingsplats - väl bevarad gästgivaregård. Vacker bro.

K4 Istaby
Istaby by - en klungby på slätten.
Östra och Västra Torsö - byns fiskeläge.
Fornlämningar.

K5 Lörby skog
Fornlämningsmiljö.
Fossila åkrar och bl a stensättningar.

K6 Djupekås
F d Skutskepparsamhälle.
Genuin miljö med smala garntomter.

K7 Hörvik
Fiskeläge med kulturhistoriskt värde som visar exempel på 1800-talets fiskelägen.

K8 Hällevik
Listerlandets äldsta fiskeläge med anor från medeltid. Trots många förändringar väl bevarat kust- och skepparsamhälle.

K 9 Nogersund
Nogersunds äldsta område, nära hamnen
ger ett genuint intryck - kåsar och garntomter med ursprungliga tomtformer.

K10 Västra Näs
Fiskeläge med 1800-talsprägel.

K11 Sölvesborgs stad
Stadskärnan vilar på grunderna till den medeltida staden. Gatunätet bevarar i stort den medeltida stadsplanen med smala krokiga gator och oregelbundna kvartersformer.

K12 Sölvesborgs slottsruin
Medeltida borganläggning.
Slottsruinen och borgområdet är en av landets få exempel på en tidig medeltida anläggning där borg med kärntorn uppförts på en konstruerad kulle.

K 13 Ö och V Storgatan Skånevägen
Kustlandsvägen var av avgörande betydelse vid anläggandet av såväl Sölvesborgs slott som staden Sölvesborg. Dess medeltida sträckning har bevarats i Ö Storgatan och V Storgatan – Skånevägen. Riksintresse fastställt av riksantikvarieämbetet 1987-11-05.

K 14 Nya staden
Ett tydligt exempel på de esplanadplaner, som på grundval av 1874 års byggnadsstadga upprättades för rikets städer. Förutom stadsplanen och dess gatunät, inklusive stensättningar och planteringar, är bebyggelsestrukturen av friliggande större villor av vikt. Riksintresse fastställt av riksantikvarieämbetet 1987-11-05.

K15 Valje gård Herrgårdsmiljö.
Sölvesborgs enda herrgård med fint utformad bebyggelse från slutet av 1700-talet.

K16 Hanö
Fiskeläge. Ön har anor som boplats för säsongsfiske från 1600-talet. Fiskeläget har en speciell och egen karaktär.

Inom ovan nämnda områden där det finns byggnadsminnen och områden där det finns fornlämningar får byggnadsföretag ej påbörjas utan att kontakt tagits med länsstyrelsen beträffande frågan om det behövs tillstånd enligt kulturminneslagen. I övriga delar är det kommunen som genom PBL ska se till att de allmänna intressena så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.

Miljö- och riskfaktorer

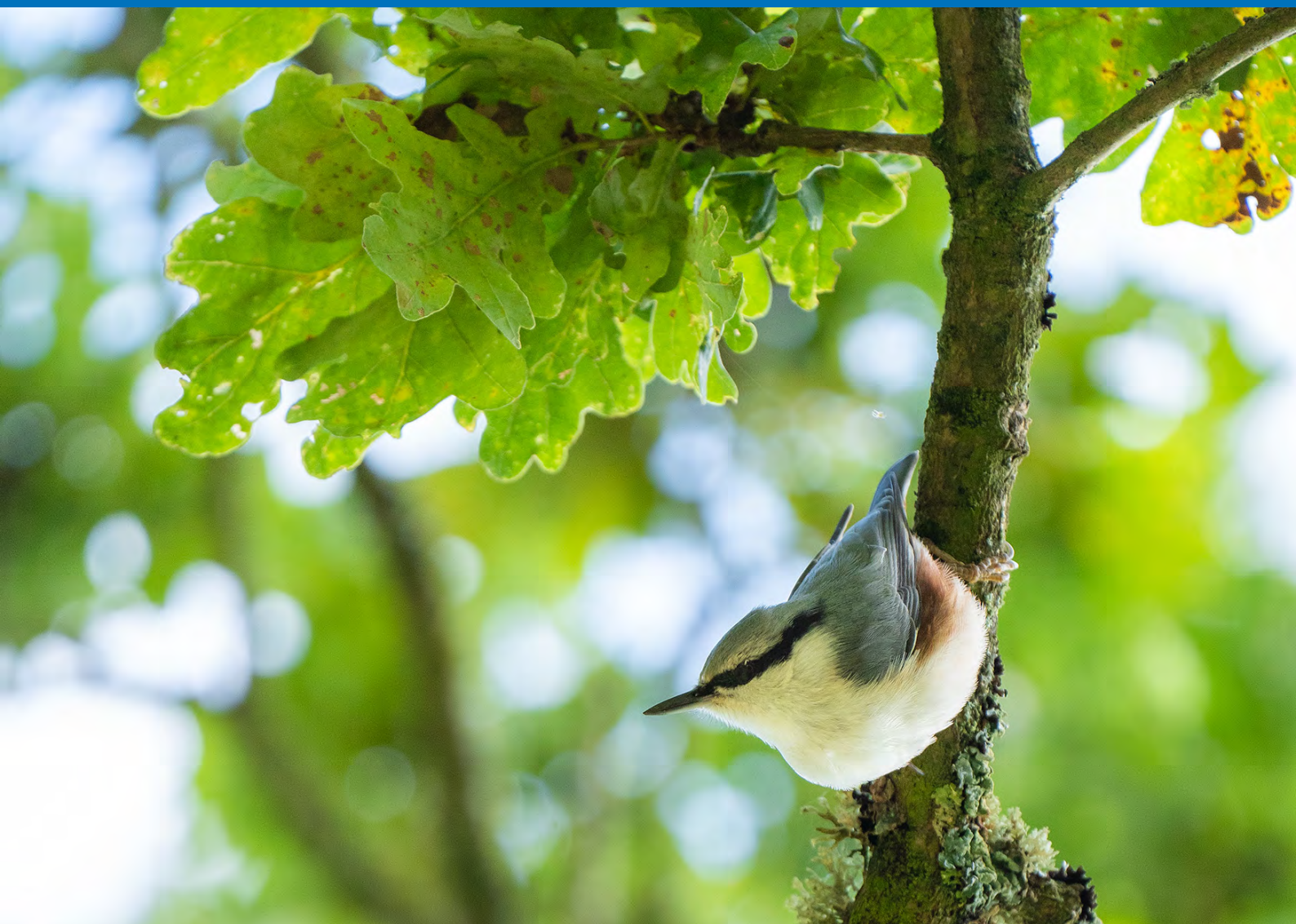

6 Miljö- och riskfaktorer

Översiktsplanen ska enligt plan- och bygglagen (PBL) redovisa de miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid beslut om användning av mark- och vattenområden.

Räddningstjänsten Västra Blekinge har under 2007 (Reviderad 2012) utfört en riskanalys över det geografiska området Sölvesborgs kommun. Olycksrisker har identifierats som kan påverka tredje man. Syftet med riskanalysen är att öka kunskapen om och förståelsen för samhällets risker och sårbarhet.

6.1 Översvämningsrisker

Sölvesborgs kommun bedöms för närvarande inte ha någon stor översvämningsrisk från vattendrag. De största översvämningsriskerna utgörs istället av dagvatten- och avloppsnätet. Vid kraftiga regnoväder kan dagvattenledningssystemen bli mättade, vilket medför att vägar och gator kan bli stående under vatten. Vattnet kan även tränga in i byggnader som befinner sig i lågpunkter.

I Sölvesborgs kommun finns ett antal landområden som är belägna under nivån för havsytan. Dessa områden hålls fria från vatten med hjälp av stora pumpar. De torrlagda områdena och pumpanläggningarna är privatägda. Marken som torrlagts används nästan uteslutande som åkermark.

Inventering

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, (MSB) har sedan 1998 inventerat och karterat svenska vattendrag med avseende på översvämning. För närvarande är 75 vattendrag karterade. Inget av dem finns i Sölvesborgs kommun.

En klimatanpassningsplan har arbetats fram inom Sölvesborgs kommun i vilken ingår stigande havsnivåer, översvämningsområden och naturolyckor beroende av klimat förändringar. Av denna kan utläsas att redan vid minimialternativet kommer stora delar av kommunen att vara översvämmade på grund av havnivåhöjning vid utgången av planeringsperioden, år 2100. I princip kan området beskrivas som att havet tränger in via Norjesund/Orlundsån, fyller hela Vesan samt områden öster Sölve ner på Lister. Detta innebär bland annat att E22 och järnväg läggs delvis under vatten och att industriområden, avfallsanläggning samt bostadsområden översvämmas.

Kommunen har även inom ramen för klimatanpassningsplanen tagit fram lågpunkter som utgör risk för översvämning vid skyfall.

Analys

Konsekvenserna av havsvattenhöjning och skyfall är omfattande och så allvarliga för såväl kommunens infrastruktur som bostads- och odlingsstruktur att det finns anledning att genomföra åtgärder. Såväl avseende berörda områden som tidsaspekterna. För att kunna agera på lämpligt sätt foch anpassa kommunens struktur till föreliggande utveckling.

Vid all planering och bygglovsgivning av ny bostads- och verksamhetsebyggelse m.m. tas hänsyn till risker för framtida översvämningar.

Översvämningsrisker

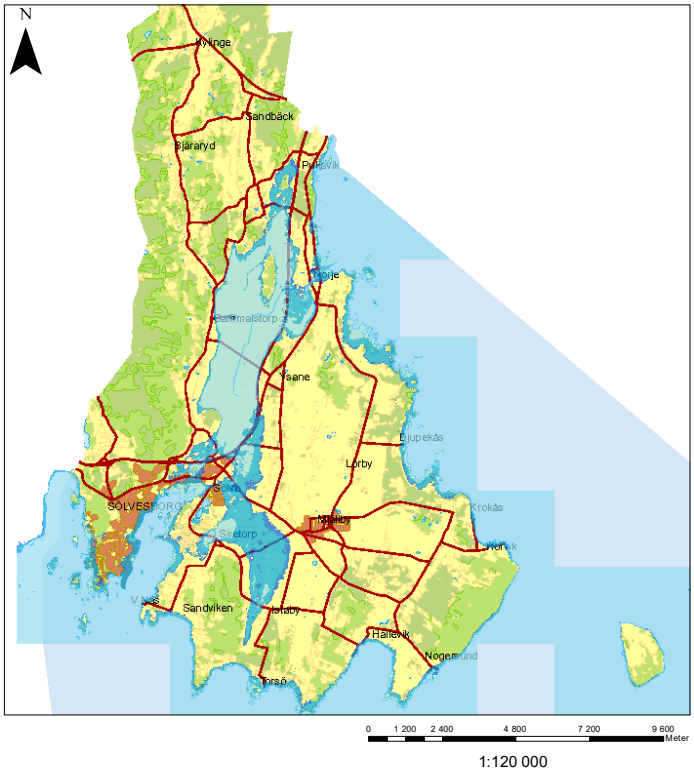

1:120 000

Teckenförklaring

LstK
Säkerhetsnivåer för byggande i låglänta områden

- 2,5 m till 3,0 m
- 1,0 m till 2,5 m
- Upp till 1 m

6.2 Erosions- ras- och skredrisker

Sölvesborgs kommun bedöms inte som högriskkommun vad gäller ras och skred. Stranderosion förekommer dock.

Inventering

Den högsta risken för erosion finns främst utmed den östra kusten från kommungränsen ner till Hörvik. Men risk finns även i de södra delarna vid Hällevik, Torsö och Västra Näs samt utmed Sandviken och Möllefjorden. I samband med havets höjning kan risken förstärkas. Särskilt viktigt att notera är att Hällevik och Västra Näs är vattenskyddsområden vilket ger utökad risk för skada vid erosion i dessa områden.

Det finns några områden i Sölvesborg med förhöjd ras och skredrisk. Dessa är Östra delarna av Sölvesborgs stad mellan Storgatan och Järnvägsgatan samt Kylinge.

Analys

Det har i klimatanpassningsplanen tagits fram åtgärder för erosions-, ras- och skredrisker. Dessa samverkar med behövliga åtgärder för anpassning till höjd havsnivå. Det finns anledning att hantera frågorna samlat.

Alla områden som är i riskzon för stranderosion bör undantas från vidare bebyggelse.

Vid allt planarbete rörande områdena med förhöjd risk för ras och skred bör risken för aktuellt område utredas närmare.

6.3 Miljökvalitetsnormer (MKN)

Miljökvalitetsnormer, som är ett juridiskt bindande styrmedel, regleras i 5 kap miljöbalken (MB). Utgångspunkten för miljökvalitetsnormerna är kunskaper om vad människan och naturen tål.

Av översiktsplanen ska det framgå hur normerna iakttas samt om planförslaget medverkar till att en miljökvalitetsnorm överträds eller ej.

Kommunens bedömning i nuläget är att planen inte medför att någon miljökvalitetsnorm överskrids. Det är dock viktigt att utföra mätningar/studier så att inte miljökvalitetsnormerna överskrids.

En mer utförlig bedömning av översiktsplanens konsekvenser för miljökvalitetsnormerna finns i den tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen.

En ny reglering av MKN för vatten och för annat än vatten har trätt i kraft från och med 1 januari 2019.

Erosionsrisker

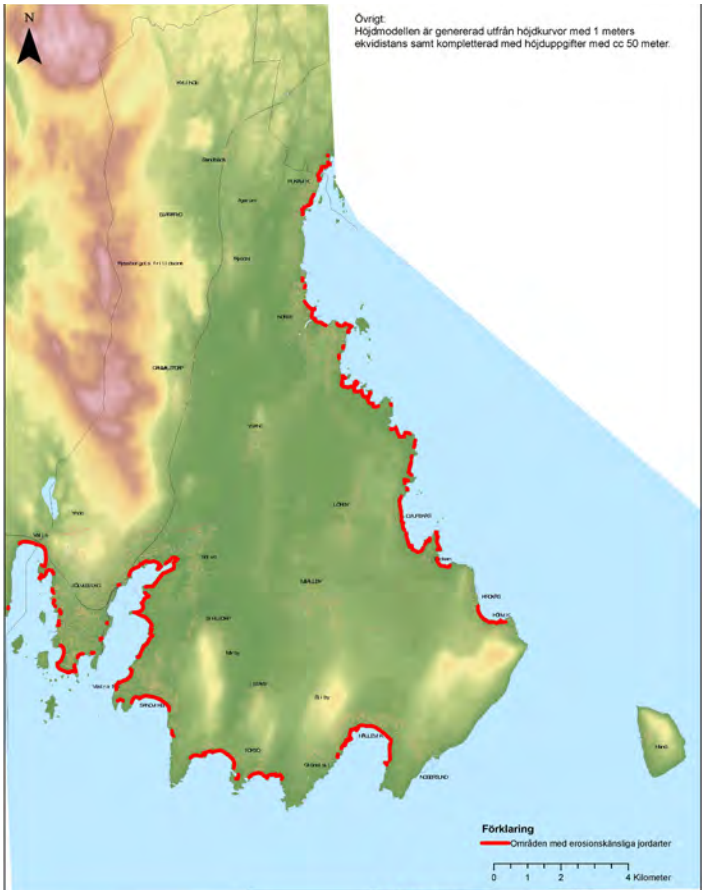

Figur 2. Rödmarkerade kustområden på kartan har erosionskänsliga jordarter.

Kommunen tar hänsyn till normerna i b.la. detaljplanearbetet i hantering av tex dagvatten. Miljöförbundet tar hänsyn i sin tillsyn av tex näringsverksamhet.

MKN luftkvalitet

Genomförandet av översiktsplanen bedöms ej leda till att miljökvalitetsnormerna för utomhusluft överskrids inom planperioden. Detta eftersom trafikmängderna som alstras bedöms som måttliga.

De huvudsakliga utvecklingsområdena har närhet till ett öppet kust- och slättlandskap vilket bidrar till en god ventilering.

MKN fisk- och musselvatten

Syftet med miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten är att skydda eller förbättra kvaliteten på sötvatten så att fisk- och musselbestånd upprätthålls. I ”Förordning om miljökvalitetsnormer för fiske och musselvatten (SFS 2001:554) anges ett antal vattendrag. Inget av de vattendrag som finns inom Sölvesborg kommun omfattas av miljökvalitetsnormerna.

MKN buller

Miljökvalitetsnormen för buller infördes år 2004 genom förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Normen har sitt ursprung från de krav på kvaliteten på miljön som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, se miljöbalken 5 kap. 2 § p 4. Där anges riktvärden för trafikbuller som normalt inte bör överskridas vid nybyggnation av bostadsbebyggelse, nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur. Riktvärden finns även för åtgärder för järnväg eller annan spåranläggning och flygbuller.

Översiktsplanens möjligheter att uppfylla bullervärdena beror i stor utsträckning på skyddsavstånd till bullerkällor och utformning av bullerskyddsåtgärder.

MKN vattenkvalitet

Under 2016 togs de senaste besluten

om miljökvalitetsnormer (MKN) för vattenförekomster inom Södra Östersjöns vattendistrikt. 08FS 2016:15. Utgångspunkten är att sjöar, vattendrag och kustvatten ska uppnå god ekologisk och kemisk ytvattenstatus. Grundvatten ska uppnå god kvantitativ och kemisk grundvattenstatus.

MKN för vatten är mer omfattande än de för luft och gäller för samtliga vattenförekomster.

Luftföroreningar

Luftföroreningarna i Sölvesborgs kommun kommer från såväl lokala som mer avlägsna källor. Lokala verksamheter som bidrar till utsläpp av föroreningar är vissa industriverksamheter, trafik, sjöfart, värmepannor och skogs- och jordbruksmaskiner. Luftkvalitén är generellt sett sämst på vintern, dels på grund av att eldningen i små vedpannor och kaminer ökar och dels på grund av att vädret kan bilda inversion.

Buller

Buller är ett problem som berör många människor. Den största bullerkällan är vägtrafiken. Men t ex järnväg, industrier, fläktanläggningar och diskotek/restauranger kan vara vanliga bullerkällor.

Riktvärden för trafikbuller ses över och ändras med olika intervaller. Från den 1 juni 2015 gäller en ny förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader.

6.4 Djurhållning

Djurhållningen i närheten av tätorter ökar successivt, delvis p.g.a. ett stort hästintresse. Med hästhållningen följer olägenheter i form av lukt, flugor och spridning av hästallergen. Riskerna för allergiska problem kopplade till hästar har uppmärksammats på senare år. Anläggningar med djurhållning kräver skyddsavstånd. Bedömning får ske från fall till fall. Hästar bör tillförsäkras såväl rasthagar som sommarbeten.

6.5 Markföroreningar

En föroreningsskada är en miljöskada som genom förorening av ett mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller en anläggning kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö. Risken för hälso- och/eller miljöskador kring ett förorenat område är beroende av en rad faktorer, nämligen: föroreningarnas farlighet, föroreningsnivåerna, spridningsförutsättningarna, områdets känslighet samt områdets skyddsvärde. Föroreningen sker huvudsakligen genom utsläpp, spill, läckage eller olyckshändelser. Föroreningarna kan utgöras av tungmetaller, organiska miljögifter eller oljeprodukter.

Förorenade områden

Enligt länsstyrelsen har man funnit att det finns knappt 400 potentiellt förorenade områden i Sölvesborgs kommun. Totalt för Blekinge har man funnit runt 2500 potentiellt förorenade områden. Hänvisning till Länsstyrelsens kartläggning var det finns misstänkt eller konstaterat förorenade områden via den sk EBH-kartan på deras hemsida.

6.6 Vattenkvalitet

Södra Östersjöns vattendistrikt

År 2004 utfärdade regeringen ”Förordning om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljö”, (SFS 2004:660), som bygger på EU:s ramdirektiv för vatten. Direktivet liksom förordningen har sin grund i en djup insikt i att vatten är gränslöst. För att ta sig an vattenvård och vattenförvaltning måste man också se möjligheterna över läns- och kommungränser. Fokus ska vara på avrinningsområde och vatten som helhet, inlandsvatten, grund – och kustvatten.

Kommunen har enligt plan- och bygglagen (PBL) ansvar för att planera användningen av såväl mark som vatten.

Sölvesborgs kommun ingår i Södra Östersjöns vattendistrikt.

Vattenmyndigheten har upprättat ett förslag till arbetsprogram för åren 2015-2021. I arbetsprogrammet beskrivs bl a hur myndigheten, tillsammans med berörda, vill arbeta med den svenska vattenförvaltningen. Syftet med arbetet är att uppnå målsättningen ”god vattenstatus” i alla vatten senast år 2021.

I december 2009 beslutades om miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för vatten.

Kustområdet

En stor del av kustområdet indelas i olika vattenområden. Dessa utgör transportvägar för fartyg till och från hamnar, reproduktions- och upp-

växtområden för fisk, områden för yrkesfiske av olika slag samt rekreationsområden för rörligt friluftsliv och fritidsfiske. Dessutom utgör delar av vattenområdet recipient för avloppsvatten från både samhälle och industri. Vattenområdet utgör riksintresse för naturvården.

Vattnet i vikarna, längs kusten och i kustbäckar prioriteras. Målsättningen är att minska närsaltstillförsel, öka vattenomsättning och förbättra fiskreproduktion. Sölvesborgs kommun är medlem i Blekingekustens vattenvårdsförbund och Skräbeåns vattenråd.

Övergödningen till havs som också påverkar lokala förhållanden är i huvudsak en regional/internationell fråga.

För att förbättra vattenkvaliteten i kustzonen bör en åtgärdsplan för kustmiljön tas fram och att kommunalt avloppsnät byggas ut.

I anslutning till vattendrag och olika invallningsföretag kan våtmarker och fördröjningsmagasin skapas, samt sträva efter att tillskapa kantzoner som är vegetationsbeklädda året om.

I nya detaljplaner och vid exploateringar bör, så långt som möjligt, krav ställas på lokalt omhändertagande av dagvatten.

6.7 Farligt gods

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter som har sådana egenskaper att de kan skada människor, miljö och egendom om de inte hanteras rätt under transport. Problemen med transporter av farligt gods är komplexa eftersom det finns en konflikt mellan behovet av att köra det farliga godset till och från anläggningar samt att skydda miljön och de människor som bor utmed transportlederna.

Inventering

Farligt gods transporteras såväl på vägarna som på järnvägarna. Farligt gods indelas i olika kategorier. Den vanligast förekommande substansen är petroleumprodukter som transporteras främst på väg. Beroende av var en olycka inträffar får det olika konsekvenser. En olycka som inträffar inom ett vattenskyddsområde ger andra konsekvenser än andra olyckor. Det kan därför vara svårt att särskilt redogöra för exakt vilka konsekvenser som förekommer. Det kan dock konstateras att miljöskador är vanligt förekommande. Det finns två vattenverk som ligger nära rekommenderad transportväg för farligt gods, de är Snapphaneeken och Hörvik.

Andra substanser och gaser som transporteras kan medföra explosionsrisk. Även här är platsen för olyckan avgörande för konsekvenser som uppstår. Det är viktigt att mottagaren av substansen är placerad inom avskilt område och att vägen dit är säkrad.

Det finns inget underlag som beskriver den exakta mängden av farligt gods som transporteras på väg finns inte. Huvuddelen av transporterna rör petroleumprodukter för transporter eller uppvärmning. Övriga rör transporter till industri och gäller både kemikalier och gaser. På E22 beräknas ca 60 transporter av farligt gods ske dagligen, huvudsakligen brandfarliga vätskor. På väg 123 och 512 beräknas ca 10 fordon passera med farligt gods, främst brandfarliga vätskor.

Ca 70 järnvägsvagnar per månad passerar genom Sölvesborg med framförallt frätande och oxiderande ämnen varav vissa är brandfarliga.

Analys

Det finns all anledning att noggrant inom samhällsplaneringen avväga vilka transporter som kan förekomma för att uppnå maximal säkerhetsnivå. Det finns framtagna rekommendationer om säkerhetsavstånd som kan användas.

Ett särskilt problem att ta hand om är när byggnationen mellan järnvägen och Sölvesborgsviken kommer igång. Säkerhetsavstånden för farligt gods gör att byggnationen kommer att ligga inom riskavstånd. Samtidigt innebär byggnationen att järnvägen får boende på båda sidor vilket ökar riskerna. Det skall också konstateras att området för insatser vid en händelse begränsas.

Ställningstagande

För transporter på väg bör vägvalsstyrning, inklusive uppställnings- och rastplatser, ständigt vara föremål för uppmärksamhet. Särskilt bör detta gälla vid planering av nyexploatering av områden för såväl boende som industri.

Vad gäller nyttjande av områden i närhet av järnväg bör särskild uppmärksamhet ägnas åt skadebegränsande åtgärder för att skydda såväl boende som annan verksamhet. Rekommenderade skyddsavstånd är 100 meter för att särskild bedömning skall göras. Inom 50 meter från järnväg bör ingen personalintensiv verksamhet lokaliseras om verksamheten innehåller människor som har svårt att snabbt genomgöra en utrymning. Även om avstånden hålls kan särskilda krav behöva ställas på bebyggelsens utformning.

Vattentäkter som ligger i närheten eller korsas av väg med farligt godstransport eller järnväg bör skyddas genom särskilda åtgärder.

6.8 Elektromagnetiska fält

Elkraftledningarna kan medföra risker dels genom nedfallande ledningar och dels genom de elektromagnetiska fält som uppstår kring kraftledningarna. Magnetfältens storlek påverkas av ledningens konstruktion och strömstyrkan som passerar genom ledningarna. Ellagstiftningen liksom miljöbalkens regler om försiktighet är tillämpliga på elektromagnetisk exponering. Det innebär att risker för människors hälsa ska undvikas så långt som det kan anses ekonomiskt rimligt.

Följande bör beaktas vid samhällsplanering och byggande:

- Placering av nya kraftledningar och elektriska anläggningar ska ske så att exponering för magnetfälten begränsas. Markförläggning förordas.
- Nya bostäder, skolor och daghem etc ska ej placeras nära befintliga elanläggningar som ger förhöjda magnetfält.
- Sträva efter att begränsa fält som avviker starkt från vad som kan anses normalt i befintliga hem, skolor och på arbetsplatser.

Vägvalsstyrning

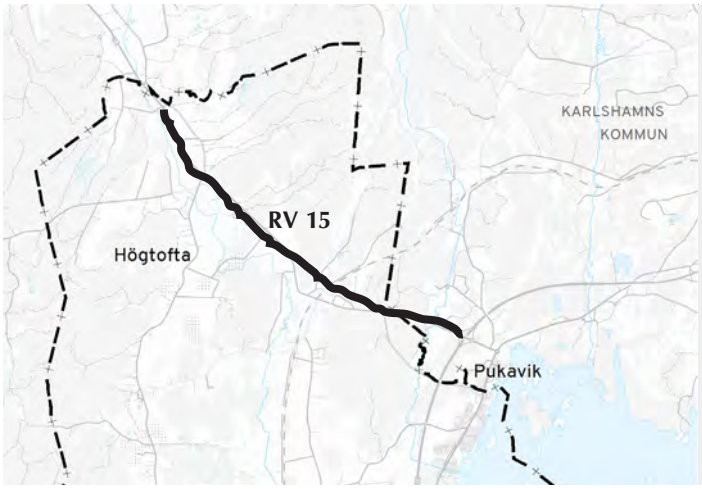

Kylinge

Riksväg 15

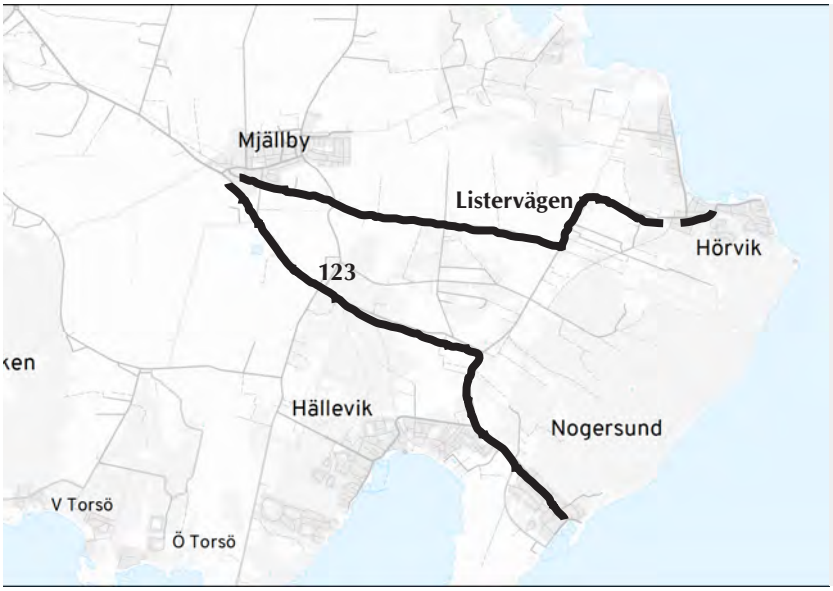

Listerlandet

Listervägen samt väg 123

Sölvesborgs tätort

Kämpaslättsvägen

Idrottsvägen

Tredenborgsvägen

Sölvevägen

Rekommenderade vägar för farligt gods i olika delar av kommunen.

6.9 Radon

Radon är en ädelgas som finns i berggrunden, i jord, i blåbetong och i en del dricksvatten. Av radon bildas radondöttrar. När man andas in radondöttrar fastnar en del av dem i lungorna. Strålningen från radondöttrarna kan bidra till lungcancer. Större delen av kommunen utgörs av lågradonmark. I viss utsträckning förekommer även normalradonmark. Strålningsvärden som klassificerar högradonmark kan förekomma ställvis i områden med blottad berggrund eller med ett tunt jordtäcke av gnejs eller granit. Detsamma gäller mark som innehåller långtransporterat isälvmaterial med innehåll av främst alunskiffer.

Det är av stor vikt att vid val av lokalisering av nya områden för bebyggelse att kontrollera radonhalten i marken. Målet bör vara att klara riktvärdet för radonhalt i inomhusluften d.v.s. 200 Bq/m^3. Ofta kan relativt enkla, och inte särskilt kostsamma, åtgärder vidtas för att minska radongashalten t.ex. genom ventilation.

Vid upprättande av detaljplaner föreskrivs radonskyddad grundläggning med förberedelse för radonsäkert utförande.

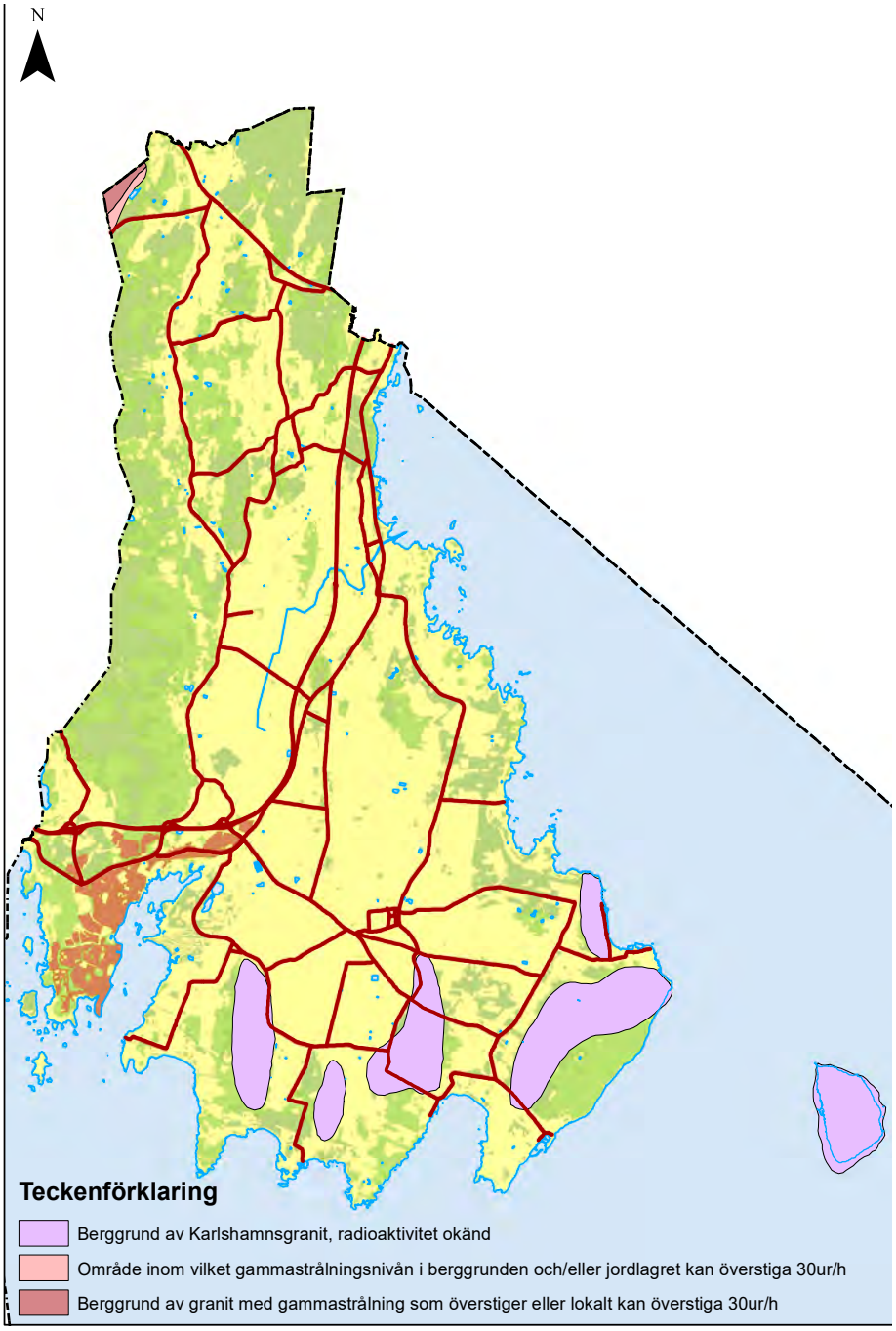

Information om ovanstående karta

Karlshamnsgraniten kan lokalt översitiga 30 uR/h. Inom granitområdena behöver markmätningar utföras för att man skall få kännedom om granitens radioaktivitet.

I omarkerade områden är det sannolikt låg gammastrålning. Lokalt kan det förekomma högre gammastrålning vid förekomst av pegmatiter, enstaka gångar av granit och vid uran- och toriummineraliseringar. Strålning från dessa kan endast beröra enstaka hus.

6.10 Riskobjekt

►Räddningstjänstens riskobjekt

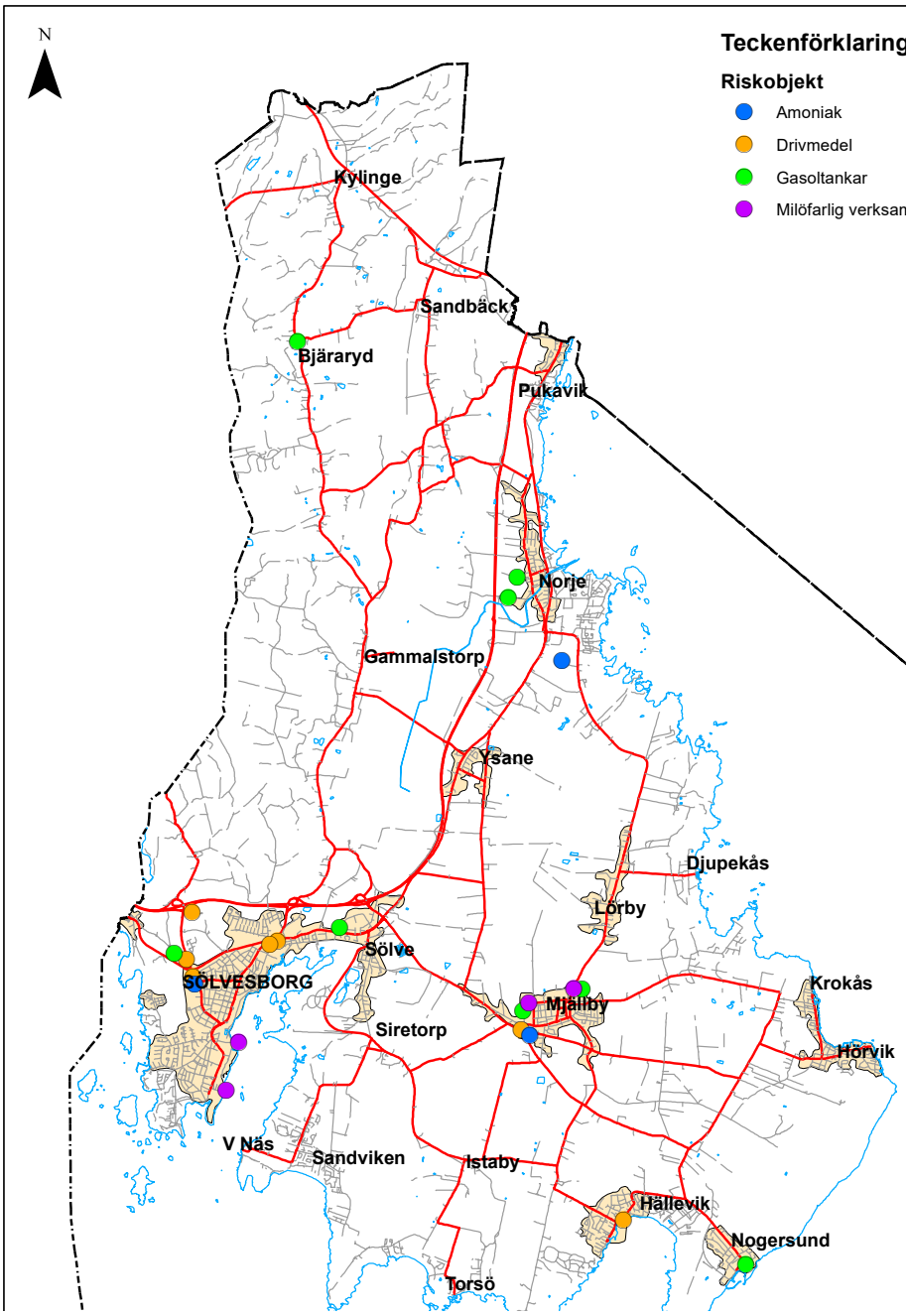

Vissa industriella anläggningar hanterar inom sitt område varor där utflöde, explosion och spridning av gaser, kemikalier mm kan inträffa. Beroende på graden av miljöpåverkan ska tillstånd sökas eller anmälan göras.

C företag anmäler sin verksamhet enligt miljölagstiftningen. Graden av störning från de olika verksamheterna är mycket skiftande och skyddsavstånden till bostadshus varierar också. Anmälan görs till Miljöförbundet Blekinge Väst eller Länsstyrelsen beroende på typ av ärende.

Riktlinjer för mark & vatten

7 Riktlinjer för mark- och vattenanvändningen samt utveckling av den bebyggda miljön

På Mark- och vattenanvändningskartan redovisas kommunens avvägning mellan bevarande- och exploateringsintressen.

Regleringar som påverkar mark- och vattenanvändningen, t ex riksintressen, redovisas på Regleringskartan.

7.1 Generella ställningstaganden till användning av kommunens mark och vatten – intresseområden

Avsnitt 7.1 redovisar ämnesvis kommunens ställningstagande och riktlinjer för utvecklingen av mark- och vattenområden (sektoriellt efter användningsområde). Avsnittet kan användas som en utförlig teckenförklaring till Mark- och vattenanvändningskartan.

Detaljplan och bygglov

Avstyckningar och fastighetsbildning för nya bebyggelsegrupper bör i i första hand göras som kompletteringar till byar och tätorter.
Enstaka avstyckningar och nybyggnation av enstaka hus kan prövas som bygglov utan detaljplan. En grupp av hus kräver i normalfallet detaljplan.

I samband med att Plan- och Bygglagen (PBL) trädde i kraft 1987 infördes begreppet samlad bebyggelse. Begreppet blev ”sammanhållen bebyggelse” under 2011. Det innebär att tomter gränsar intill varandra eller är åtskilda endast av allmän plats väg, natur etc. Byggnadsnämnden uppdaterar regelbundet avgränsningar för sammanhållen bebyggelse. För områden med sammanhållen bebyggelse gäller generellt krav på bygglov. För en- och tvåbostadshus som inte ingår i ”sammanhållen bebyggelse”, krävs inte bygglov för mindre tillbyggnader och komplementbyggnader.

En förutsättning för nybyggnation på landsbygden är att man tar hänsyn till omgivande bebyggelse och landskap så att byggnaderna på ett naturligt sätt smälter in i miljön.
Konflikter kan uppstå mellan nybyggnation och befintligt jordbruk vilken riskerar få större krav på sin verksamhet för att minska buller och lukt.

Bra kommunikationer

Många av kommunens byar och mindre tätorter utgör attraktiva boendemiljöer, men har lägre standard på vägnät och kollektivtrafik. Bra vägnät och goda förbindelser i kollektivtrafiken är viktiga förutsättningar för att kunna bo och bedriva verksamhet på landsbygden. Bra kommunikationer är också viktigt för arbetspendling och för att få tillgång till tätorternas serviceutbud.

Med en spridd bebyggelse blir det svårt att ha en effektiv kollektivtrafik med täta turer. När invånarna använder bilen för att ta sig fram och tillbaka från arbete, och fritidsaktiviteter blir det svårare att nå miljömålen.

Fiber är en viktig del av den tekniska infrastrukturen. En god tillgänglighet ger större valfrihet för boende på landsbygden och i mindre orter.

Bostad

Kommunen ser det inte som ett problem att tidigare fritidsområden nyttjas längre tid på året och kanske blir helårsbostäder. En erfarenhet, bl.a. ur trygghetssynpunkt, är att det är positivt att området delvis är bebott året om.

En förutsättning för ett mer permanent boende är att vatten och avloppssystem ger god sanitär standard och minimerad miljöpåverkan.

Områden med oförändrad markanvändning på kartan

Befintlig bebyggelse

Innehåller redan ianspråktagna områden och består av sammmanhållen bebyggelse samt detaljplanerade områden. Planändringar kan bli nödvändiga men särskild hänsyn tas till befintlig bebyggelse och markanvändning.

Mark- och vattenanvändning

Samhällenas möjlighet till utveckling prioriteras. All sammanhängande nybyggnation ska föregås av planläggning. Det är väsentligt att planläggningen tar stor hänsyn till topografi, vegetation och kulturlämningar. Exploateringsföretag kräver i många fall stor hänsyn till befintlig bebyggelses karaktär. Samarbete med hembygdsföreningarna, samhällsföreningar och andra lokala föreningar i kommunens föreningsregister är en lämplig väg för dialog samt att föra ut information, till exempel om planerade exploateringar och bevarandevärda miljöer.
I områden som inte är planlagda kan strandskydd 100 - 300 meter från stranden finnas.

Utveckling och bevarande av den byggda miljön

Inom områdena prioriteras befintlig pågående markanvändning; bostäder, industrier, handel o.s.v.

Uppförande av nya byggnader ska följa gällande detaljplaner och anpassas till befintlig bebyggelse.

Krav kan i detaljplaner ställas på anpassning till den befintliga miljön. Inom riksintresseområdena Sölvesborgs innerstad, Nya staden och Slottet ställs mycket höga krav på hänsyn och anpassning till miljön och byggnadstraditionen, såväl vid ny-, till- och ombyggnad som vid underhåll. Stor hänsyn ska tas till möjligheten att utveckla en säker och sund trafikmiljö. God tillgänglighet till kollektivtrafik, ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät samt trygga och säkra skolvägar ska prioriteras. Vägdragningar som kan ge upphov till buller över rekommenderade riktvärden och transport av miljöfarligt gods bör undvikas genom samhällen och nära bostäder.

- Utveckling och förtätning inom redan byggda samhällen ska prioriteras i förhållande till utspridning av bebyggelse dock ej på allmän plats, dvs som är planlagd för park, natur eller plantering.

- Kommunen ska arbeta för goda kommunikationer samt en säker och sund trafikmiljö, där barns skolvägar kan vara en utgångspunkt. Förtätning ger närhet mellan olika funktioner. Närhet iunbjuder till att gå och cykla och gör därigenom samhället mer tillgängligt och miljöväligt.

För de områden som är av riksintresse för kulturmiljövården avser kommunen:

- Att för de mest skyddsvärda - ta fram detaljplaner som skyddar kulturmiljöintressena.

- Att anordna informations- och diskussionsträffar och utarbeta informationsblad med praktiska råd och anvisningar för hur kulturmiljöintressena ska skyddas och bevaras.

Jord och skogsbruksmark

Områdena består huvudsakligen av jordbruksmark och skogsmark. Här finns enstaka byggnader, gårdar och även mindre grupper av hus med olika anknytning till jord- och skogsbruk.

Mark- och vattenanvändning

Inom områden ska mark och vatten i första hand användas för jord- och skogsbruket, dess byggnader, anläggningar och expansion.

I andra hand ska även andra exploateringsföretag, till exempel anläggningar för olika verksamheter med, jord- och skogsbruksanknytning vara välkomna.

Möjlighet till jordbruksbevattning är viktigt. Inom området finns på vissa platser allmänna dricksvattentäkter.

Det är lämpligt att, som allmän utgångspunkt för bortledning av vatten från ytvattendrag, utgå från att större vattenuttag kan kräva tillstånd. Rätten att avleda vatten regleras i Miljöbalken.

Jordbrukets intressen

Jordbruket är enligt miljöbalken en näring av nationell betydelse. Kommunens mål är i överensstämmelse med denna lag, att brukningsvärd jordbruksmark bör bevaras. Den ”får tas i anspråk för anläggningar och bebyggelse eller annan exploatering endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk” (MB 3kap 4§).

Skogsbrukets intressen

Skogsbruket är en viktig resurs av nationell betydelse och naturvårdsinriktade skogsbruksplaner bör utarbetas för de skogsområden som är av intresse för naturvård och friluftsliv. För att uppnå en avvägning mellan olika intressen och tillse att området har ett lämpligt skydd, kan skogsbruksplanerna regleras enligt mijöbalken.

Sjöfart (ankring och farled)

Inom kommunen finns farleder till Sölvesborgs handelshamn, Pukavik, Hörvik, Nogersund, Hällevik, Torsö, Västra näs och ”Hermans heja”. Leddjupgåendet i inseglingsrännan till Sölvesborgs handelshamn är ca 8 m (bredd ca 50 m).

Farlederna ska, så långt som möjligt, skyddas från verksamheter som försvårar sjöfartens användning av farlederna. En avvägning mot övriga allmänna intressen får göras, t ex vid etablering av havsbaseradevindkraftsanläggnigar.

Vid ankring är vattenområdet avsett för tillfällig ankringsplats i anslutning till farled.

Område för yrkesfiske.

Inom områden ska yrkesfiskets intressen prioriteras.

Mark- och vattenområden som har betydelse för yrkesfisket ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringarnas bedrivande.

Område för fritidsfiske, friluftsliv

Inom områdena ska fritidsfiskets och friluftslivets intressen prioriteras.

Kommunlat avlopp

Inom områdena finns befintliga utloppstuber från kommunala reningsverk med utsläpp av renat avloppsvatten till recipienten Östersjön.

Vattenanvändning

Vattentillgången i områdena prioriteras för recipientändamål från kommunala reningsverk.
Kontinuerlig uppföljning av utsläpp och recipientförhållanden måste ske för att visa att avloppsreningen är godtagbar. Påtagliga störningar gentemot badintressen eller annat kan aktualisera flyttning av utsläppspunkter eller andra åtgärder. Spridningseffekterna kan dock vara svåra att klarlägga med exakta avgränsningar på grund av vind och vattenströmmar.

Småbåtar och fiskebåtar.
Foto: Sölvesborgs kommun

Områden med förändrad markanvändning

Strategi för tätorternas utveckling
Mark- och vattenområden som ska vara tillgängliga för samhällenas utveckling, när markens användning förändras. Gäller områden som idag kan vara delvis ianspråktagna för bebyggelse och mindre verksamheter.

Gällande tätortsutvecklingen är kommunens bedömning att huvuddelen av utbyggnad bör ske i och i anslutning till de fem prioriterade tätorterna. Där kan kommuninvånarna erbjudas service i form av skola, barnomsorg, äldreomsorg, närrekreation m.m.

Prioriterade tätorter:

- Sölvesborg
- Hällevik/Nogersund
- Hörvik/Krokås
- Mjällby
- Norje

Detaljhandel
Kommunens uppfattning är att det dominerande detaljhandelsutbudet ska lokaliseras till Sölvesborgs centrum. Ett mål för kommunens varuförsörjningsplan är, att befintligt butiksnät i de mindre tätorterna så långt som möjligt ska bevaras. För externa etableringar av stormarknader finns inget utrymme annat än undantagsvis, då det är fråga om skrymmande sällanköpsvaror, som traditionellt brukar försäljas i företagsområden och liknande.

Kommunen är positiv till en utveckling med ökande andel permanentboende i tidigare fritidshus. Det ställer dockstörre krav på offentlig service m.m.

- Hänsyn ska tas till möjligheten att utveckla goda kommunikationer. Avvägningar kring områdets framtida utveckling bör inkludera frågeställningar om möjligheter till kollektivtrafikförsörjning, gång- och cykelvägnät, trygga och säkra skolvägar, risk för störningar av buller, risker med miljöfarliga transporter etc.
- Inom områden med strandskydd ska detta intresse vägas mot möjligheten att utöka bebyggelsen. Stranden ska vara tillgänglig för allmänheten.

Bostäder

Områdena innehåller utvecklingsområden för bostäder.

Det är väsentligt att planläggningen tar stor hänsyn till topografi, vegetation och kulturlämningar. Exploateringsföretag kräver att stor hänsyn tas till befintlig bebyggelses karaktär. Samarbete med hembygdsföreningarna, samhällsföreningar och andra lokala föreningar i kommunens föreningsregister är en lämplig väg för dialog samt att föra ut information, till exempel om planerade exploateringar och bevarandevärda miljöer.
I områden som inte är planlagda kan strandskydd 100 - 300 meter från stranden finnas.

Utveckling och bevarande av den byggda miljön

Inom områdena prioriteras bostadsbebyggelse.

- Uppförande av ny sammanhållen bostadsbebyggelse ska ske genom detaljplanering. Huvudinriktningen för dessa områden ska vara anslutning till kommunalt vatten- och avloppsnät.
- Krav kan i detaljplaner ställas på anpassning till den befintliga miljön. Inom riksintresseområden ställs mycket höga krav på hänsyn och anpassning till miljön och byggnadstraditionen, såväl vid ny-, till- och ombyggnad som vid underhåll.
- Stor hänsyn ska tas till möjligheten att utveckla en säker och sund trafikmiljö. God tillgänglighet till kollektivtrafik, ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät samt

Stortorget med affärer, restauranger och uteserveringar är en naturlig mötesplats för många människor. Foto: Pär Johansson

trygga och säkra skolvägar ska prioriteras.
Vägdragningar som kan ge upphov till buller över rekommenderade riktvärden och transport av miljöfarligt gods bör undvikas genom samhällen och nära bostäder.

- Byggande som bidrar till att skapa sociala mötesplatser prioriteras. Exempel på sådant byggande kan vara tättbebyggda hus, t.ex. parhus, kedjehus, radhus eller mindre flerbostadshus i centrala lägen i tätorterna. Gärna på gång- cykelavstånd från allmän och kommersiell service. Bra uppehållsplatser längs gångstråk och entréer direkt mot gatan för både bostäder och verksamheter ökar kontaktytor mellan människor. Val av parkeringsytor bör ske med eftertanke.
- Ny större sammanhållen bostadsbebyggelse ska prövas i detaljplan. Miljökonsekvensbeskrivning kan krävas.
- Utveckling och förtätning i anslutning till redan byggda samhällen ska prioriteras istället för utspridning av bebyggelse.
- Enstaka nybyggnaders lämplighet och utformning avgörs enligt PBL 3 kap utifrån lokala förhållanden. I varje särskilt fall i samband med plan- och bygglovprövning.
- Möjlighet till ekobyar/kretsloppsbyar kan skapas.
- Kommunen ska arbeta för goda kommunikationer samt en säker och sund trafikmiljö, där barns skolvägar är en viktig utgångspunkt. Förtätning ger närhet mellan olika funktioner. Närhet inbjuder till att gå och cykla och gör därigenom samhället mer tillgängligt och miljövänligt.
- Kommunen ser positivt på byggande av lågenergihus.

Verksamheter (företagsområden)

Områdena är markområden där industri-, lager-, hantverks-, kontors- eller handelsändamål prioriteras. Områdena ska detaljplaneras. Industriverksamhet kräver alltid miljökonsekvensbeskrivning. Lokaliseringen av områdena är gjorda utifrån ambitionen att arbetsplatser ska finnas i de olika kommundelarna.

Områdenas utveckling är beroende av goda transportlägen. Områdena ska ha god tillgänglighet, det vill säga transportsystemet ska utformas och organiseras så att näringslivet ges möjlighet att tillgodose sina transportbehov.

Markanvändning

Industri-, lager-, hantverks- och kontorsändamål ska prioriteras. Annan verksamhet kan pågå till dess marken eller vattenområdet detaljplanerats. Handel bör i dessa områden endast godkännas i undantagsfall för att undvika att skapa externa handelsetableringar.

Inom företagsområdena är det av väsentlig betydelse att verksamheterna kan utvecklas inom så fria ramar som möjligt. Konflikter med annan känslig markanvändning bör förebyggas.

Prövning av områdenas lämplighet för industri-, lager-, hantverks-, kontors- och handelsändamål ska ske genom detaljplanläggning.

Områden för industri kan i vissa fall kombineras med handel.

Utanför tätorterna är det i första hand fråga om handel med sällsnköpsvaror, byggmaterial och liknande. Handel med dagligvaror bör koncentreras centralt i tätorterna.

Kommunens vileriktning är att det dominerande detaljhandelsutbudet ska finnas i Sölvesborgs centrum. Samtidigt som målet enligt kommunens varuförsörjningsplan är, att befintligt butiksnär i de mindre tätorterna så långt som möjligt ska bevaras. För externa etableringar av stormarknader etc. finns inget utrymme annat än undantagsvis. Då är det fråga om skrymmande sällanköpsvaror, som traditionellt brukar försäljas i industriområden och liknande.

- Tillverknings-, hantverks- och industriverksamhet är viktiga basnäringar i kommunen. Men de kan ge störningar genom markanspråk, buller, ökade trafikmängder, markslitage, utsläpp till vatten och luft. Aktuella områden bedöms ha förutsättningar att tåla de störningar som kan uppkomma eftersom tillräckliga skyddsavstånd skapas.
- Avvattningsproblem vid stora hårdgjorda ytor måste uppmärksammas. Områden för lokalt omhändertagande av dagvatten kan erfordras.
- Större externa handelsområden bör uppmärksammans eftersom detta riskerar att utarma centrumhandeln och bidra till ökat bilberoende, vilket motverkar flera av miljömålen.

Energiförsörjning prioriteras

Inom områdena ska produktion av energi, framdragande och underhåll av högspännings- och fjärrvärmeledningar prioriteras. Det kan röra sig om ledningar som ingår i det nationella stamnätet och som är av riksintresse. Det kan även röra ledningar som är av stort lokalt värde för kraft- och värmeförsörjningen.

Energiproduktion

Inom kommunen saknas större produktionsanläggningar för energi utöver befintliga och planerade vindkraftsparker.

Energidistribution

Kraftledningar för eldistribution bör enligt kommunens mening utföras som jordkablar. Ett stomnät för distribution av fjärrvärme till Sölvesborgs tätort är utbyggt.
En ledning för distribution av fjärrvärme till Mjällbys tätort planeras.

Lokala gasolanläggningar för energi finns inom kommunen. Ett flertal av dem är till för växthusodling.

Mark- och vattenanvändning

Inom områden prioriteras utbyggnad och underhåll av produktions- och distributionsanläggningar för energi, t.ex. vindkraftverk, kraft- och fjärrvärmeledningar. Nuvarande mark- och vattenanvändning bedöms kunna fortsätta parallellt. Det intrång som kan bli följden av nya ledningsdragningar bedöms normalt kunna samordnas med andra intressen.

Områden som utpekats som lämpliga för vindkraftsutbyggnad har markerats på mark -och vattenanvändningskartan.

- För mer omfattande exploateringar i anslutning till vindkraftverk, kraft- och fjärrvärmeledningar eller för nyanläggning av sådana ledningar krävs normalt detaljplan samt tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.
- För alla kraftledningar gäller säkerhetsbestämmelser som anger ett minsta tillåtet avstånd mellan ledning och byggnad, anläggning

eller verksamhet. Upplysningar om gällande föreskrifter lämnas av ledningsägaren.

- Vid nybebyggelse av bostäder bör ett riktvärde på maximalt 0,2 mikrotesla inom ytor för stadigvarande vistelse användas.
- Vindkraftverk och större kraftledningar är höga och syns långt i flacka landskap eller på höjder. Anläggningarna kan uppfattas som störande i landskapsbilden.

Kraftledningar kan även påverka den omedelbara omgivningen med buller och elektromagnetisk strålning.

Trafik och kommunikationer

Områdena består av mark- eller vattenområde med strategisk betydelse för trafiksektorn (i första hand vägar och järnvägar samt farleder för sjöfart). Områdena är antingen redan ianspråktagna för trafikändamål eller ligger som planerade framtida trafikkorridorer. Det exakta läget är ännu inte avgjort varför någon närmare beskrivning inte kan göras i denna version av översiktsplanen.

Mark- och vattenanvändning

Inom områden prioriteras trafik- och kommunikationsändamål. Åtgärder som kan försvåra områdenas utveckling för detta är olämpliga.

För att underlätta sjöfarten kan muddring av farleder och inseglingsrännor fordras.

Vägar

Vägarna E22 och RV15 räknas som kommunikationsanläggningar av riksintresse (3 kap 8 § miljöbalken).

Översiktsplanen redovisar en tänkt ny sträckning av länsväg 123, öster om Stibyberget. Enligt kommunens uppfattning måste största möjliga hänsyn tas till jordbrukets och naturvårdens intressen.

Inom ca 130 m räknat från vägområdet till E 22 är bebyggelse olämplig, om det inte kan visas att vägtrafikbullret understiger rekommenderade riktvärden.

Inom 100 meter från vägar som enligt Trafikverket är utpekade som lämpliga för transporter av farligt gods ska en riskutredning utföras.

Länsstyrelsens riktlinjer för skyddsavstånd (RITSAM) från vägar med farligt gods ska beaktas.

Inom 50 m från vägområdet till E 22 räknas som byggnadsfri zon. Inom denna zon ska samråd ske med Trafikverket och räddningstjänsten gällande olycksrisker Dessutom ska risken för luftföroreningar beaktas innan bygglov lämnas.

Inom 30 m från vägområdet, till de allmänna vägarna nr 15 och nr 123, ska utanför område med detaljplan, samråd ske med Trafikverket innan bygglov lämnas.Inom 12 m från vägområdet, till övriga allmänna vägar ska utanför område med detaljplan samråd ske med Trafikverket innan bygglov lämnas.

Järnväg

Blekinge Kustbana har stor betydelse för persontransporter. Någon åtgärd som kan inskränka nuvarande möjligheter att utnyttja järnvägsspåret ska inte tillåtas.

Järnvägsstationen är välplacerad och är en anläggning av riksintresse för kommunikationer. Däremot bör förbättrade parkeringsmöjligheter för pendlare anordnas. Allt för att bidra till ökat resande med tåg eller buss.

Hamnar

Sölvesborgs handelshamn har ett strategiskt läge i regionen för handel med Baltikum och övriga Europa. Hamnen är välutrustad med 600 meter kaj. Anläggningen är av riksintresse liksom järnvägsanslutningen dit.

Tele - och datakommunikationer

Det är angeläget att ny- och tillbyggnader av telekommunikationsbygggnader anpassas till helhetsmiljön och byggnadstraditionen. Speciellt angeläget är detta i öppna landskap samt intill bybebyggelse och vägar. Statliga myndigheter kan ställa krav på byggnaders utformning och placering.

När det gäller master ska särskild hänsyn tas till landskapsbilden i öppna kust- och odlingslandskap. Samnyttjande mellan olika mobiltelefonoperatörer ska eftersträvas för att minimera antalet master. Samråd ska ske med regionala myndigheter, LFV och försvaret.

Frågan är viktig för att trygga ett väl fungerande samhälle och ska in i samhällsplaneringen.

Utveckling och bevarande av den byggda miljön

Ny bebyggelse eller andra exploateringar, som förhindrar eller försvårar kommunikationsnyttjandet är olämpliga.

Prövning av ärenden görs mot bakgrund av ovanstående.

- För mer omfattande exploateringar, såväl vad avser rena trafikanläggningar som annan exploatering, kan detaljplan eller vägplan enligt väglagen krävas. Konsekvenserna bör alltid belysas i en miljökonsekvensbeskrivning. Detaljer i det enskilda fallet måste avgöras utifrån lokala förhållanden.
- Störningar måste i viss utsträckning accepteras. Där störningar inte kan undvikas, bör åtgärder vidtas för att så långt möjligt minska effekterna av störningen.
- Åtgärder ska vidtas för att så långt möjligt genom samordning mellan olika mobiltelefonoperatörer minska antalet master.
- Sjöfartens farleder ska vara hinderfria.
- Luftburna ledningar bör grävas ner i marken.

Camping

Marken inom områdena prioriteras för campingändamål och därtill hörande anläggningar.

Idrotts- och friluftsliv

Marken inom områdena prioriteras för idrotts- och friluftslivändamål och därtill hörande anläggningar.

Påverkanszon reningsverk

Inom området kan reningsverket ha en påtaglig påverkan på omgivningen och ska tas i beaktande vid all förändrad markanvändning.

Områden med aktivt bevarande

Naturvård

Områdena har höga naturvärden. Flera är av riksintresse för naturvården.

Mark- och vattenanvändning

Åtgärder som stör de höga naturvärdena är olämpliga.

Utveckling och bevarande av den byggda miljön

Inom Naturområden får bebyggelseutvecklingen inte störa de höga naturvärdena.

Kulturmiljö

Områdena (område för kulturmiljövård) har höga kulturvärden. Flera är av riksintresse för kulturmiljövården. Inom de i planen så kallade k-områdena ska kulturminnesvårdens intressen tillgodoses genom aktivt bevarande. Byggnader och kulturlandskap samverkar till en helhet som det är av stort intresse att skydda och bevara. Det är angeläget att råd för bebyggelseutformningen utarbetas. Upprättande av områdesbestämmelser eller andra former av enklare planutredningar kan bli aktuellt.

Områdena innehåller kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer. Byggnader och kulturlandskap samverkar till en helhet som det är av stort intresse att skydda och bevara.

Inom områdena prioriteras en levande bebyggelsemiljö med fokus på bebyggelsens kulturhistoriska väärden:

- Nya hus ska kunna byggas som komplettering till befintlig bebyggelse.

- Den nya bebyggelsen ska anpassas till kulturvärdena i volym, färg och materialval.

- Krav ska ställas på anpassning till den befintliga miljön. Inom riksintresseområdena ställer det höga kulturvärdena mycket höga krav på hänsyn och anpassning till miljön och byggnadstraditionen, såväl vid ny, till- och ombyggnad som vid underhåll. Även jordbrukets ekonomibyggnader bör om möjligt anpassas till byggnadstraditionen.

- Bevarande av kulturhistoriskt värdefulla miljöer inom tätorterna säkerställs med detaljplaner med bevarandebestämmelser.

Åtgärder som stör de höga kulturvärdena är olämpliga.

För de bebyggelsemiljöer som är av riksintresse för kulturmiljövården avser kommunen

- för de mest skyddsvärda bebyggelsemiljöerna - ta fram detaljplan som skyddar kulturmiljöintressena. Avsikten är att inte utöka bygglovsplikten om man följer de riktlinjer som ges.
- för övriga bebyggelsemiljöer - anordna informations/diskussionsträffar och utarbeta informationsblad med praktiska råd och anvisningar hur man ska göra för att skydda och bevara kulturmiljöintressena.

Utvecklingen av bebyggelsemiljöerna inom områden med höga kulturvärden kan innebära:

- Ersättningsanspråk kan ställas vid införandet av skyddsbestämmelser (q eller Q), dock ej vid införande av varsamhetsbestämmelser (k).
- Begränsningar vad avser större exploateringar och utformning av byggnader. Sådana begränsningar måste accepteras vid utveckling av attraktiva kulturmiljöer. Konflikter kan gälla bland annat ny eller förändrad bebyggelse, ny vägdragning, vindkraftsetablering, ny täktverksamhet, ändrad jordbruksdrift med mera.

Friluftsliv

Områdena är en stor tillgång för kommunens invånare och deras möjlighet till friluftsliv och av strategisk betydelse för turism och friluftsliv.

Åtgärder som kan försvåra områdenas utveckling för rekreation och rörligt friluftsliv är olämpliga.

- Större exploateringsföretag, som nya vägdragningar, bevattningsmagasin och anläggningar för vindkraft och turism, bör föregås av noggrann prövning, som särskilt beaktar rekreationsintressena.

- Det är viktigt att utveckla sammanhängande friluftsstråk, dels genom gång- och cykelleder från tätorterna till områdena.

Anpassa kommunikationsytor för att skapa ökad tillgänglighet för rörelsehindrade.

Inom områden får bebyggelseutveckling inte störa rekreationsintressen.

- Enstaka nya hus ska kunna byggas som komplatrering till befintlig bebyggelse ex om detta går att samordna med allmänna intressen. Jord- och skogsbruket får inte hindras genom olämpligt lokaliserad ny bebyggelse.
- Större nya husgrupper ska föregås av extra noggran prövning som särskilt beaktar rekreationsintressena.
- Det är ageläget att ny- och tillbyggnader anpassas till helhetsmiljön och byggnadstraditionen. Speciellt angeläget är detta i öppna landskap samt intill bebyggelse och vägar.
- Utveckling av småvägar och stigar för cykling och vandring till helhetsmiljön och byggnadstraditionen. Speciellt angeläget är detta i öppna landskap samt intill bebyggelse och vägar.
- Utveckling av småvägar och stigar föpr cykling och vandring till, inom och mellan områdena bör uppmuntras. Genomförande av grönstrukturplanens intentioner likaså.

Vattentäkt eller område för annan täktverksamhet.

Områdena reserveras för framtida handlingsfrihet. Det innebär att översiktsplanen ger stöd för exploatering av resurserna. Mineralbrytning och vattenförsörjning, även om resurserna inte kommer att utnyttjas på kort sikt. Finns förslag till skyddsområden

för befintliga vattentäkter vilka idag saknar sådana.

Det är kommunens viljeinriktning att de vattentäkter som idag saknar skyddsområden ska skyddas mot föroreningar och anläggningar med föroreningsrisker.

En förorening av grundvattnet kan slå ut den kommunala dricksvattenförsörjningen.

Reproduktionsområde för fisk

Fiskenäringen jämte fiskberedningsindustrin är viktiga näringar i Sölvesborgs kommun. Inom vattenområdet finns värdefull reproduktion och uppväxtmiljöer för olika fiskarter.

Fredningsområde för fisk

Pukaviksbukten är ett statligt fredninigsområde för fisk då Mörrumsån mynnar ut där. Området är indelat i olika zoner med olika restricktioner för fiske. Mer info finns hos Länsstyrelsen.

Hamnar

Inom områdena prioriteras pågående markanvändning för hamnändamål.

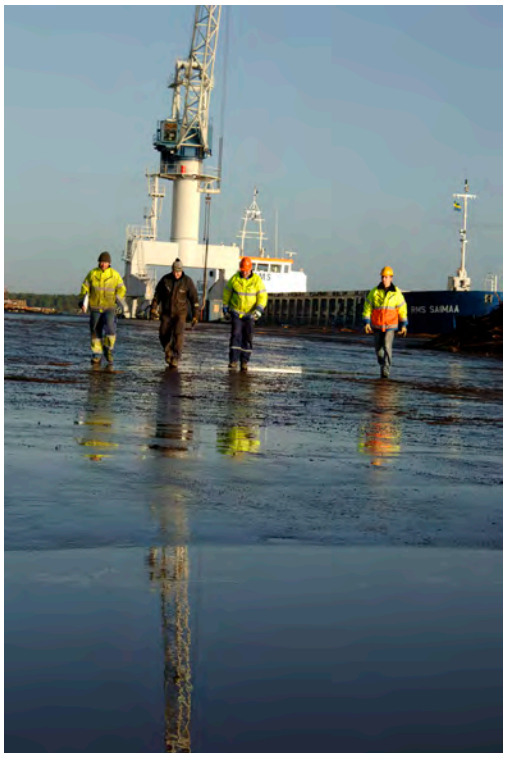

Foto: Eijer Andersson

7.2 Områdesvisa ställnings-taganden - planeringsområden

Redan i den kommunomfattande översiktsplan som antogs av kommunfullmäktige 1990 redovisades en uppdelning av kommunen i olika funktionella markområden. De är fortfarande aktuella. För vart och ett av dessa tog man ställning till markanvändningen. Sedan även vattenplaneringen blivit en kommunal uppgift är det naturligt att låta det stora havsområde, som numera tillhör kommunen bilda ett särskilt område.

Avsnittet redovisar geografiskt kommunens ställningstagande och riktlinjer områdesvis (geografisk indelning efter planeringsområden).

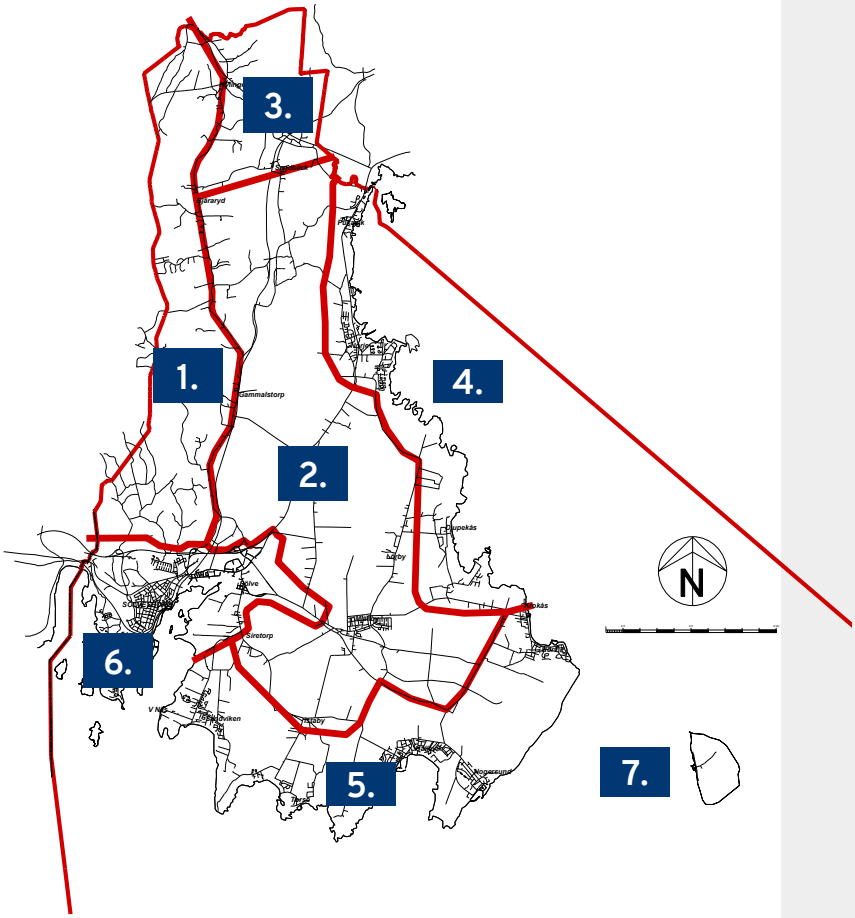

Planeringsområden

1. Ryssbergsområdet
- Gammalstorp

2. Centrala jordbruksområdet
- Mjällby
- Ysane

3. Norra kommundelen
- Kylinge/Högtofta

4. Östra kustområdet
- Pukavik
- Norje
- Djupekås

5. Södra kustområdet
- Hörvik/Krokås
- Hällevik/Nogersund
- Siretorp/Sandviken

6. Sölvesborgs tätort
- Sölvesborg

7. Havsområdet inkl. Hanö

1. Ryssbergsområdet

Området omfattar framför allt Ryssberget, en bokskogsklädd höjdrygg som gränsar till Skåne. Längs Ryssbergets östra del är ett öppet småskaligt jordbrukslandskap beläget. Det öppna landskapet följer Gammalstorpsvägen och Bjärarydsvägen. Vägarna passerar genom Gammalstorp, Högtofta, Kylinge och flera andra mindre byar. Landskapet är mosaikartat, man passerar förbi gårdar, torp, växthus, hagar, åkermark och skog. Vägen är smal, slingrig och följer allt som oftast stengärden. Under en sträcka passerar vägen längs med kanten av det som förr var sjön Vesan.

I Ryssbergsområdet bor idag ca 650 personer (SCB, nyko-områden 2008-12-31). I den norra delen, vid Kylinge, finns Högtofta skola med skola, förskola, samt fritidshem. Från Kylinge är det ca 15 km till Sölvesborgs stad och från Gammalstorp ca 6 km. I Kylinges norra utkant passerar länsväg 15 med bussförbindelse till Karlshamn och Olofström.
Utbyggnadsområdena för bostäder omfattar ca 45 ha mark och beräknas ge omkring 60 nya bostäder. Utbyggnadsområdet för verksamheter omfattar ca 22 ha. Det finns idag inga separata cykelvägar i området.

Skogsområdet har huvudsakligen en karaktär av oexploaterat bokskogsområde. Hela Ryssberget är av riksintresse för friluftslivet. Den södra hälften samt området kring Skinsagylet är av riksintresse för naturvården samt natura2000/naturreservat. Kring Ynde och Jockarp finns kulturminnesvårdsintressen. Skåneleden passerar genom skogsområdet. Ungefär hälften av Ryssbergsområdets skog består av naturreservat och kommunen bedriver FSCcertifierad produktionsskog.

Ställningstagande

De orter som finns inom området (Ynde, Gammalstorp, Kylinge) ska ha möjlighet att få en viss utbyggnad. Skulle det bli aktuellt med en mera omfattande bebyggelse, fordras särskild prövning av kommunstyrelsen. Ytterligare bebyggelse inom Ryssbergsområdet är möjlig, såvida den utgör en naturlig komplettering med enstaka byggnader i anslutning till befintliga husgrupper.

Tillkommande byggnader får inte motverka bevarandeintressena.

Gammalstorp ligger utmed vägen (Gammalstorpsvägen)

**Det skogsklädda Ryssberget övergår i betesmark och åkermark.
Foto: Dan Janérus**

► Gammalstorp

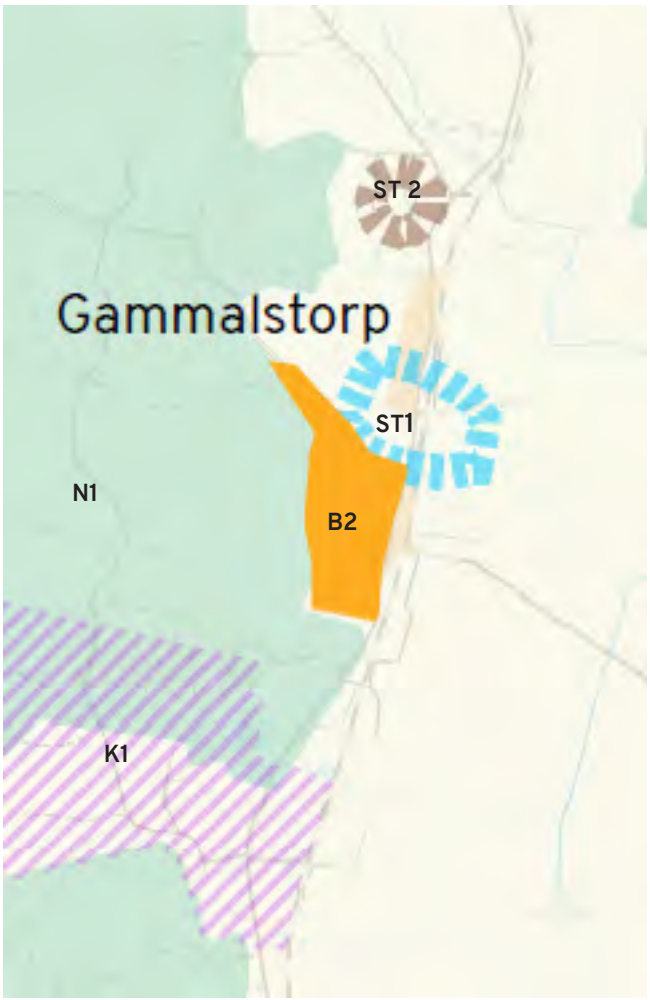

Teckenförklaring

Områden med förändrad markanvändning
B Bostäder
St Grundvattentäkt och sandtäkt

Områden med aktivt bevarande
N Naturvård
K Kulturmiljövård

B2 Gammalstorp - Ringaslätt

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Det föreslagna området innefattar ett antal ”lantligt belägna” bostäder. Här finns möjlighet till kompletterande bebyggelse. Känslan av att vara på landet ska finnas kvar. Området blir ett tillskott till Gammalstorps by.

Plan- och markägoförhållanden: Från Gammalstorp går Hinnedalsvägen mot Grundsjön. Längs vägen samt i ett kuperat område, mellan Hinnedalsvägen och Gammalstorp kan planläggning ske.Planområdet gränsar i öster till Gammalstorpsvägen. Tillgänglighet till kollektivtrafik finns utmed vägen. I övrigt gränsar området till äng och skog.Marken är inte planlagd. Marken är privatägd. Området är ca 42 ha stort.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Inom området finns skyddsvärda träd (Lst 08-02-28) samt hotade arter (Lst 08-04-23). Enligt länsstyrelsens regionala analys är områdets östra kant en del av odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacialt grus och sand samt urberg. Markens nivå varierar mellan 10 och 32 meter över havet.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för avlopp. Ligger delvis inom verksamhetsområde för vatten. Ligger i anslutning till befintligt vägnät. Inom området finns en potentiell förorening, en bilskrot och skrothandel.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för markföroreningar, geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, jordbruksmark samt naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är lantligt och relativt fritt beläget, någon risk för luft- och vattenföroreningar från industri eller stora trafikmängder finns ej. Miljökvalitetsnormerna kommer därför inte att överskridas.

Inom området finns skyddsvärda träd samt hotade arter.

Om planläggning sker kommer grönstråk att sparas. Bostäderna kommer att vara ett komplement till Gammalstorps by. Utbyggnaden är förenlig med ställningstagandet för Ryssbergsområdet, dvs förtätning kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse. Enligt länsstyrelsens regionala analys är områdets östra kant en del av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden

Inom området finns en potentiell förorening – bilskrot och skrothandel.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: En effekt kan vara att jordbruksmark tas i anspråk för bostadsbebyggelse.

K1 Jockarp

Byn Jockarp är intakt sedan tidigt 1800- tal. Byn är belägen mellan det mäktiga Ryssberget och den torrlagda sjön Vesan. Med de traditionellt utformade gårdsanläggningarna utmed vägen utgör Jockarp ett belysande exempel på en radbys struktur.

Detta enligt ”Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län” samt ”Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.”

N1 Ryssbergsområdet

Bokskogarna på Ryssberget är av stort biologiskt, ekologiskt och kulturhistoriskt värde. De har också stort värde för friluftslivet. I området ingår vissa partier i Sölvesborgs tätort. Hela Ryssberget är av riksintresse för friluftslivet och den södra hälften samt området kring Skinsagylet är av riksintresse för naturvården samt natura2000/naturreservat.

ST1 Skyddszon för grundvattentäkt

Detta är en av kommunens grundvattentäkter som ännu inte har ett fastställt skydd.

ST2 Hålabäckssand

I Hålabäck ligger ett sandtag med ovanligt vit, ren och helt fossilfri sand. Den är en viktig komponent vid framställning av linjer på asfalterade vägar.

Bebyggelse och annan markanvändning som kan befaras inskränka på framtida möjlighet till täktverksamhet är olämplig.

2. Centrala jordbruksområdet

Området är ett av de viktigaste jordbruksområdena i Blekinge och utgör nästan uteslutande ett primärt jordbruksområde. Inom området förekommer omfattande djurhållning, Skogsbrukets intressen är fåtaliga.

I Sölvesborgs kommun har ett flertal invallningar och utdikningar skett. En av dem är Vesan, belägen väster om E22an, det var en sjö, som torrlades för att den näringsrika marken skulle kunna brukas. 1936 var Vesan helt torrlagd. Det är Vesans invallningsföretag som ansvarar för den ständigt pågående utpumpningen av det tillrinnande vattnet. En annan utdikning sker via Siretorpskanalen.

Den sydligaste delen av det centrala jordbruksområdet är av riksintresse för naturvård, friluftsliv och turism. Kulturminnesvården har intressen kring Ysane, Lörby skog och Istaby.

I kommunen är färskvattentillgången en begränsande faktor. Två faktorer som bidrar till problemet är jordbrukets stora grundvattenuttag samt utdikningar av vattenområden.

Idag är en del av kommunens vattentäkter skyddade. Ett arbete pågår för att säkerställa skyddet för resterande täkter.

För tätorten Mjällbys framtida tätortsutveckling redovisas utvecklingsområden som behövs både på kort och på lång sikt.

Ett befintligt område för minkfarmar redovisas mellan Mjällby och Nogersund.

I området öster om Ysane och väster om Norje bör det vara möjligt att uppföra vindkraftverk.

Mjällby är en av de tätorter som enligt kommunens bedömning är prioriterade. Mjällby bör ges möjlighet att växa, utvecklas och om möjligt förtätas, för att därigenom ge ett förbättrat underlag för kommunal service mm.

Jordbruk, nya E22 och vindkraft finns inom centrala jordbruksområdet. I Mjällby finns utökad handel och ny förskola. Foto: Dan Janérus och Sölvesborgs kommun

► Mjällby

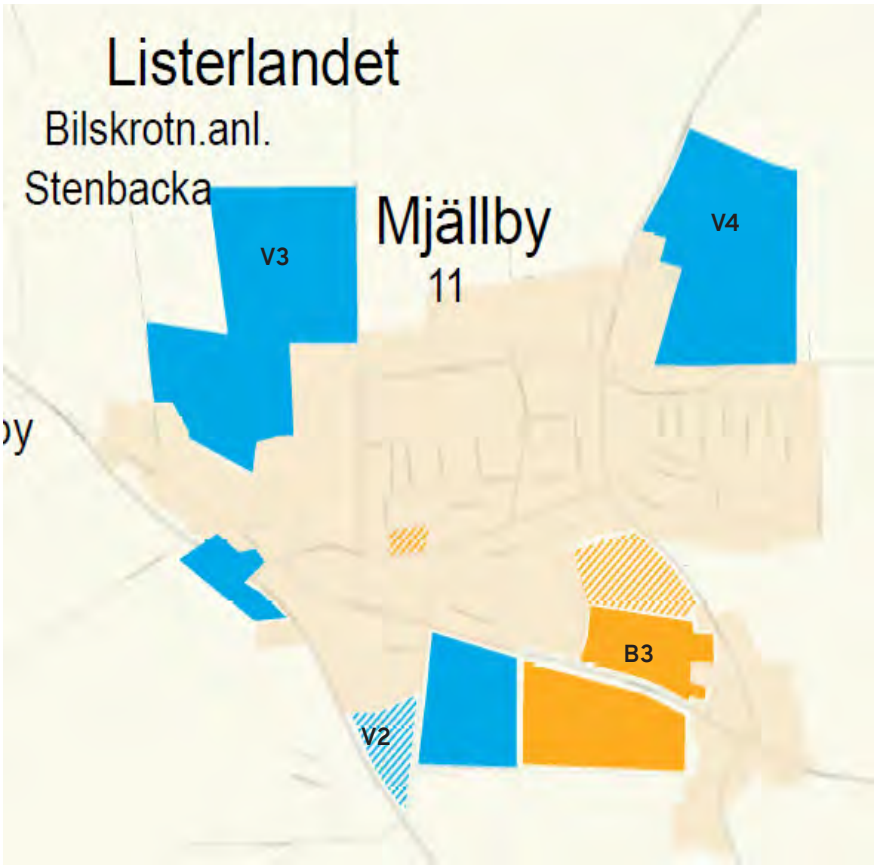

Teckenförklaring
Mark- och vattenanvändning

Områden med förändrad markanvändning

B	Bostäder
V	Verksamheter (företagsområden)

Mjällby

Ca 1200 personer (SCB 2014) bor i Mjällby.

Mjällby är strategiskt beläget mitt på Listerlandet. Här finns förskola, skola, fritidshem och kommersiell service.

Mjällby är en av de tätorter som enligt kommunens bedömning är prioriterade för kommunal service i form av skola, barnomsorg, äldreomsorg, närrekreation mm. Centrala Mjällby är ett litet samhälle med rutnätsindelade villakvarter. Några av gatorna har vackra alléer. Mitt i Mjällby finns ett tätare parti med flerbostadshus, frisör, pizzerior, bank mm. Tätorten kringgärdas av åkrar och det saknas naturområden av skogskaraktär för rekreation. Mellan Mjällby och Sölvesborgs stad finns en gång- och cykelväg på den tidigare banvallen.

Det är av stor vikt att grönytor och grönska bevaras i de centrala delarna för att ge möjlighet till tätortsnära rekreation.

För bostäder anses en utvidgning söderut vara det mest lämpliga.

I utbyggnadsområdet nära centrum föreslås blandad villabebyggelse. Dessutom föreslås, för att öka möjligheten till närrekreation, ett parkområde samt promenadstråk i anslutning till förskolan.

Byggande som uppmuntrar till sociala mötesplatser bör prioriteras. Bra uppehållsplatser längst gångstråk och entréer direkt mot gatan för både bostäder och verksamheter ökar kontaktytorna mellan människor.

I Mjällby finns två av kommunens större arbetsplatser; TitanX samt Stärkelsefabriken. Det föreslagna verksamhetsområdet Mjällby industri väst gränsar till nuvarande TitanX.
I Mjällby finns även flera av de riskobjekt som räddningstjänsten pekat ut. De här föreslagna områdena berörs främst genom att skyddsavstånd, gentemot vägar för transport av farligt gods, måste hållas.

Utbyggnadsområdet av bostäder omfattar ca 21 ha. Utbyggnadsområden för verksamheter omfattar ca 33 ha mark.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Detta behöver tas i beaktande innan exploatering av jordbruksmark sker. Observera att det i så fall ska tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

Om biotopskyddade objekt berörs skall dessa utredas i tidigt skede. Dispens från biotopskyddet medges endast om det finns särskilda skäl. Exploateringar som berör biotopskyddade objekt bör undvikas. Se även under rubrik jordbruksmark.

B3 Gränsbo

Områdets syfte är att möjliggöra för bostäder med blandad villabebyggelse.
Utgångspunkter: Området är ca 19 ha stort och ligger båda sidor om Listervägen. Marken ligger centralt i Mjällby med närhet till service, kollektivtrafik och större vägnät. För del av området kan det vara möjligt att skapa ett grönområde då det saknas i anslutning. De vackra stenmurarna och välväxta trädalléerna kan vara en utgångspunkt i denna planering. Tätare bebyggelse och byggande som uppmuntrar till sociala mötesplatser bör prioriteras. Bra uppehållsplatser längs gångstråk och entréer direkt mot gatan för både bostäder och verksamheter ökar kontaktytor mellan människor.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är kommunalt och privat ägd.

Natur- och kulturvärden: I områdets nordöstra del finns fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Området består idag av åkermark som kantas av flera stenmurar med vackra trädrader. Stenmurarna och trädraderna är biotopskyddade.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postgladial sand, sandig morän samt glacial lera. Markens nivå varierar mellan 11 och 17 meter över havet.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ligger i anslutning till befintligt vägnät. Beläget intill väg för transport av farligt gods, enligt räddningstjänstens riskanalys 2007. Fjärrvärme finns.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för jordbruk och för geografiska bestämmelser.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, landskapets öppenhet bidrar till att området ventileras. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: I Mjällby finns flera industrier och vägar. Trafikmängden på vägarna i närheten av området varierar men framförallt Listervägen är hårt trafikerad.

Området gränsar till väg där transport av farligt gods sker. Det innebär, enligt räddningstjänsten, att bostäder ej bör planeras närmare vägen än 75m.

Effekter på hälsa och säkerhet: större rekreationsmöjligheter i närområdet kan ge positiva effekter på hälsa och säkerhet. Behovet av bullerskydd utmed Listervägen kan bli aktuellt vid omfattande bostadsbebyggelse. Då även för bebyggelsen vid Ringblomsvägen.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark tas i anspråk för bostäder, förskola och för rekreation.

V2 Mjällby södra företagsområden

Mjällby södra företagsområden är tre områden på båda sidor Remelinvägen och kring korsningen väg 123 och V. Mjällbyvägen.

Områdenas syfte är att möjliggöra industri, handel samt kontor. Området längst i söder är detaljplanelagt för ovan användningar.

Tillgängligheten är god utmed väg 123 men en ny tillfart kan anläggas för avlastning av Listervägen.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är både kommunal och privatägd. Områdena är ca 10 ha stort.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar förutom i ett område i södra delen enligt riksantikvarieämbetets register. Inom området finns en hotad art.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ligger i nära anslutning till befintligt vägnät. Fjärrvärme finns inte.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon och trafik.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för geografiska bestämmelser och på värdefull jordbruksmark.

V3 Mjällby västra företagsområde

Planens syfte är att möjliggöra industri, handel (ej livsmedel) samt kontor.

Utgångspunkter: Marken ligger i Mjällbys nordvästliga utkant, intill befintligt verksamhetsområde. Närheten till Hälleviksvägen kan förändra transportvägen för farligt gods i västra Mjällby. En ny infart till området kan komma att krävas. Området söder om gång och cykelvägen kan planläggas som skydd mot verksamhet för befintliga bostäder.

Plan- och markägoförhållanden:

Marken är inte planlagd. Marken är privatägd. Området är 22 ha stort.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Inom området finns en hotad art.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand. Markens nivå varierar mellan 3 och 10 meter över havet.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ligger i nära anslutning till befintligt vägnät. Området genomkorsas av en gång och cykelväg. Fjärrvärme finns.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon och trafik.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för jordbruk och för geografiska bestämmelser.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, landskapets öppenhet bidrar till att området ventileras.I området finns inte vägar med omfattande trafik. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Området omfattas av riksintresse för jordbruk och av geografiska bestämmelser. Verksamheten kommer att vara ett komplement till Mjällby. Utbyggnaden är förenlig med det generella ställningstagandet för Mjällby, dvs förtätning och utbyggnad kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse. En ny infart till området kan komma att krävas. Hänsyn måste tas till de boende söder om området. En planläggning innebär en utökning av antalet fordonsrörelser per dygn.

Effekter på hälsa och säkerhet: Verksamheter får inte vara så störande för omgivningen att betydande olägenheter uppstår.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark tas i anspråk.

V4 Mjällby norra företagsområde

Planens syfte är att möjliggöra industri, handel (ej livsmedel) samt kontor.

Utgångspunkter: Området är beläget i Mjällbys norra utkant, nära en genomfartsväg och intill befintliga verksamhetsområden.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är privatägd. Området avgränsas av Stärkelsefabrikens tomt, av Lörbyvägen.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Är enligt länsstyrelsens regionala analys en del av odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand, morän samt i det norra partiet lera. Markens nivå varierar mellan 6 och 12 meter över havet.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ligger i nära anslutning till befintligt vägnät. Fjärrvärme finns i nära anslutning.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon och trafik.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för jordbruk och för geografiska bestämmelser.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, landskapets öppenhet bidrar till att området ventileras. Vägarna i området har relativt låg trafikbelastning. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Området omfattas av riksintresse för jordbruk och för geografiska bestämmelser. Verksamheten kommer att vara ett komplement till Mjällby. Utbyggnaden är förenlig med det generella ställningstagandet för Mjällby, dvs förtätning och utbyggnad kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse. En planläggning innebär en utökning av antalet fordonsrörelser per dygn.

Effekter på hälsa och säkerhet: Verksamheter får inte vara så störande för omgivningen att betydande olägenheter uppstår.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark tas i anspråk.

► Ysane

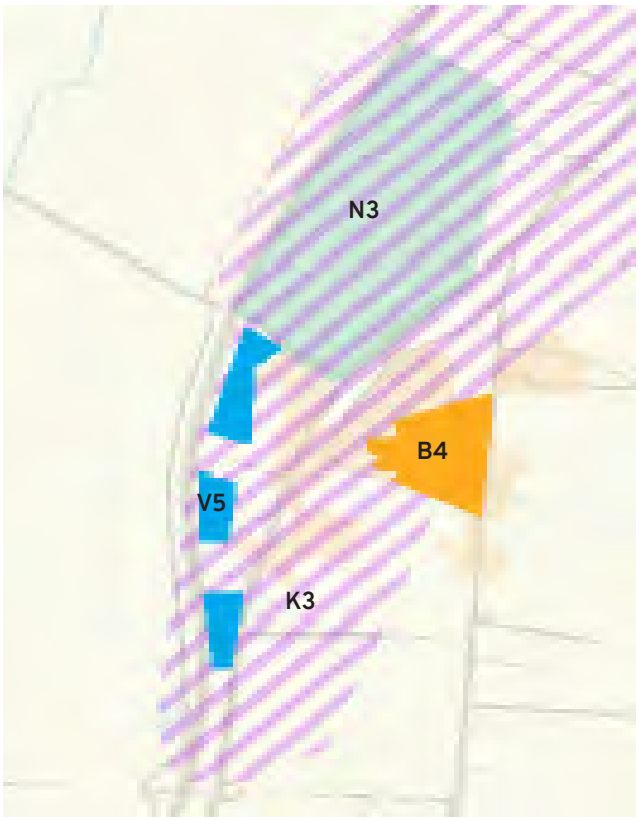

Teckenförklaring
Mark- och vattenanvändning

Områden med förändrad markanvändning
B Bostäder
V Verksamheter

Områden med aktivt bevarande
N Naturvård
K Kulturmiljövård

B4 Ysane östra

Planens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Området är beläget mellan Ysane by och bebyggelsen längs Norremarksvägen. Kring den åker som området till stor del består av finns mindre dungar och bebyggelse som kan ingå i detaljplaneringen.

Området ingår delvis i Norje - Ysane kulturmiljöområde enligt denna plan. Den befintliga strukturen med enfamiljshus bör därför hållas. Tillkommande bebyggelse bör anpassas till befintlig skala, storlek och struktur. I området finns idag mindre och normalstora enfamiljshus. Ett mindre grönstråk kan bidra till variation och rekreation i Ysane. För området krävs fortsatt detaljplaneläggning samt gestaltningsprogram och utformningsbestämmelser innan exploatering kan ske.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är till viss del planlagd. Marken är kommunalägd. Området är 10 ha stort. Marken används idag framför allt som åker.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand och sandig morän.

Tekniska förutsättningar: Innefattas av verksamhetsområde för VA. Området angränsar till intilliggande vägar. Markens nivå varierar mellan 8 och 14 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för förorenad mark, geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för geografiska bestämmelser och för jordbruksmark.

Planindikatorer: Närströvområde kommer att tillgodoses inom området. Mellan nytt bostadsområde och kollektivtrafik är det ca 180-480 meter.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, landskapets öppenhet bidrar till att området ventileras. Vägarna i området har relativt låg trafikbelastning.

Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Området omfattas av riksintresse för geografiska bestämmelser och för jordbruksmark.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa

konsekvenser för människors hälsa och säkerhet. Inom området finns en potentiell förorening, en bilvårdsanläggning.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark tas i anspråk för bostäder.

V5 Ysane verksamhetsområde

Planens syfte är att möjliggöra industri, handel (ej livsmedel) samt kontor.

Utgångspunkter: Området är beläget i Ysane mellan Karlshamnsvägen (Gamla E22) och E22, nära en genomfartsväg och intill befintliga verksamhetsområden. Skyltläget är bra utmed E22 men närmaste trafikplats finns några kilometer söder ut.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand, morän samt i det norra partiet lera.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ligger i anslutning till befintligt vägnät. Fjärrvärme finns inte.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon och trafik.

Regleringar: Ligger inom ett intressant område för kulturmiljö som sträcker sig från Ysane till Norje utmed Karlshamnsvägen.

E2 Lörby vindkraftsområde

Området på vindbrukskartan har tagits fram genom att lägga samman den yta som Energimyndigheten pekat ut som riksintresse för vindkraft och ytan som Länsstyrelsen redovisat som möjlig för vindkraft. Det utpekade området begränsas i väster och och öster av bebyggelsen längs Norremarksvägen respektive Lörbyvägen. I norr är det troligt att Ysane- och Lörbymossarna begränsar området.

K3 Norje Ysane

Området omfattar dels ett fornlämningsområde, dels Norje by.

Fornlämningsområdet har anknytning till det gamla bygdecentrum, där Ysane kyrka och Norje tingsplats utgjort fasta punkter. Det omfattar en 150 – 200 m bred zon på båda sidor om väg 508, inom Norje och Ysane byar.

Norje by har haft stor betydelse som Lister härads administrativa centrum.

Tingshuset (1793) samt gästgiveriet och bron över Norjesund (1700-tal) visar ortens betydelse i äldre tider.

Detta enligt ”Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län” samt ”Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.”

Fornlämningsmiljön skyddas genom föreskrifter i kulturminneslagen. Inga byggnadsföretag eller andra arbeten som kan skada fornlämningarna får påbörjas innan länsantikvarien underrättats. Tillkommande bebyggelse som kan påverka fornlämningsmiljön ogynnsamt är olämplig.

K4 Istaby Torsö

Området omfattar Istaby by, ett större område däromkring inklusive Sillnäs samt östra och västra Torsö.

Fornlämningsområdet omfattar Istaby by med intilliggande åkrar. Det har stor betydelse för södra Sveriges bebyggelsearkeologi med sannolik möjlighet till kontinuitet in i nyare tid. Inom området finns minst fyra bebyggelsearkeologiska stadier representerade. Såväl Västra som Östra Torsö har i partier äldre småskalig bebyggelse typisk för Listerlandets fiskelägen.

Fornlämningsmiljön skyddas genom föreskrifter i kulturminneslagen. Inga byggnadsföretag eller andra arbeten som kan skada fornlämningarna får påbörjas innan länsantikvarien underrättats. Tillkommande bebyggelse som kan påverka fornlämningsmiljön ogynnsamt är olämplig.

K5 Lörby skog

Området i Lörby skog med de övergivna åkrarna, sannolikt från tidig medeltid, utgör Sveriges bäst bevarade område med sk bandparceller. Därutöver har 20 förhistoriska fasta fornlämningar samt en från historisk tid registrerats. I materialet återfinns tre bebyggelsearkeologiska stadier. Fornlämningsmiljön skyddas genom föreskrifter i kulturminneslagen. Inga byggnadsföretag eller andra arbeten som kan skada fornlämningarna får påbörjas innan länsantikvarien underrättats. Tillkommande bebyggelse som kan påverka fornlämningsmiljön ogynnsamt är olämplig.

N2 Västra Orlundsån samt Möllebjörkekanalen

Västra Orlundsån är kommunens enda längre vattendrag som fram till utloppet vid Norjesund rinner genom ett öppet jordbrukslandskap.

N3 Lussabacken

Norr om Ysane kyrka ligger ett markant höjdparti med lövskog, buskmark och barrträdsplanteringar. Det har stor betydelse för landskapsbilden. Inom området finns naturminnet ”Hagbards ek”. Naturvårdsintresset är kombinerat med kulturminnesvårdens intresse för fornlämningsmiljön på Lussabacken.

N4 Grusås vid Öarna

Vid Öarna finns kommunens enda kända rullstensås, som är ca 2 km lång och har en karaktäristisk form. Vegetationen på åsen består av glest stående lövträd.

Grusåsar kan vara en viktig resurs för rening av vatten och produktion av dricksvatten. Naturgrus är även en viktig mineraltillgång. Området är skyddsvärt.

3 Norra kommundelen

Området i kommunen norr om väg 15 är mycket glest befolkat och skogbevuxet, dock med undantag för jordbruksområdet i närheten av Kylinge. Där finns tätare bebyggelse.

Partierna söder om väg 15 omfattar både jordbruk och skogsbruk och inrymmer ett par naturvårdsobjekt.

De allmänna ställningstagandena beträffande de areella näringarna gäller. Under förutsättning att angivna intressen inte påverkas ogynnsamt bör viss kompletteringsbebyggelse med enstaka byggnader få uppföras.

Nya Högtofta skola ligger inom den norra kommundelen.

Det kuperade landskapet med skog och åker dominerar.
Foto: Dan Janérus och Sölvesborgs kommun

► Kylinge/Högtofta

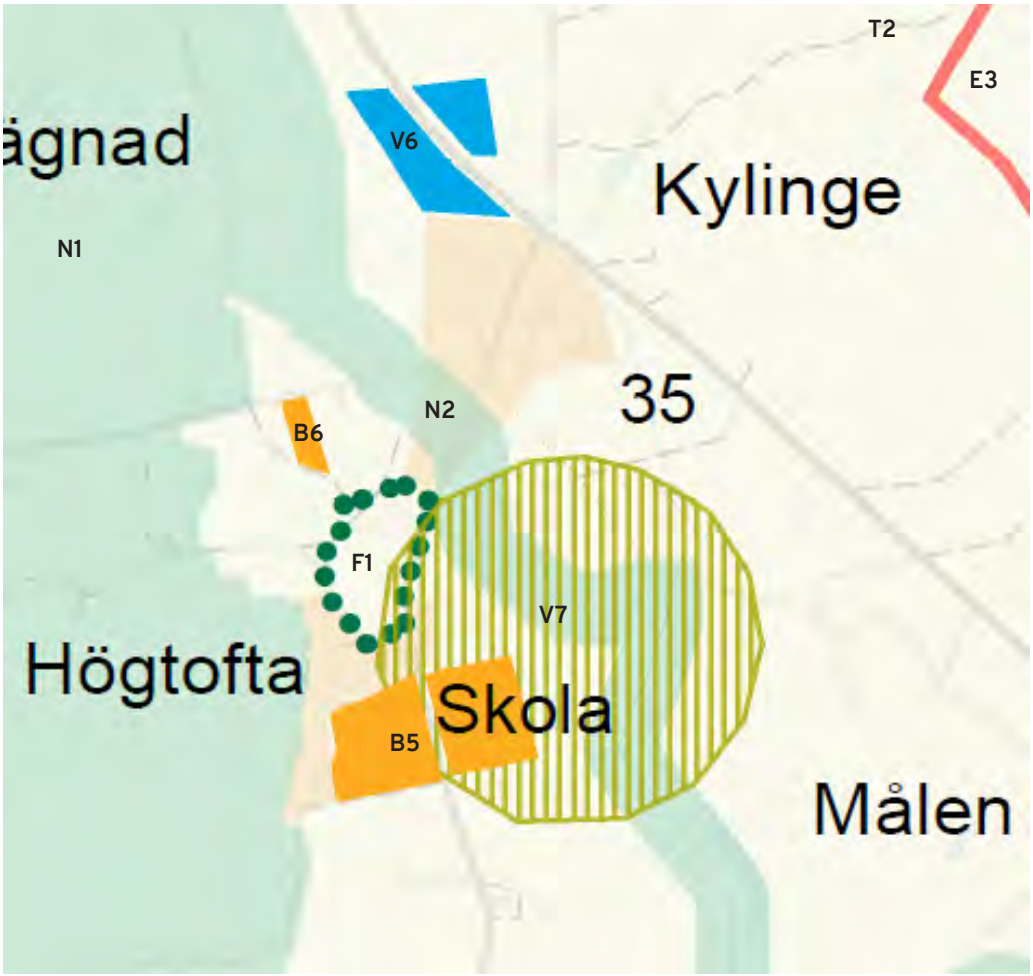

Teckenförklaring Mark- och vattenanvändning

Områden med förändrad markanvändning

B	Bostäder
V	Verksamheter (företagsområden)
E	Energiförsörjning
T	Trafik- och kommunikation

Områden med aktivt bevarande

N	Naturvård
F	Friluftsliv

E3 Kylingeskogens vindkrafts-område

Skogen i gränsen mot Karlshamns kommun och Olofströms kommun bedöms preliminärt vara lämplig för vindkraftetablering. I grannkommunerna kan eventuellt mindre angränsande områden också vara lämpliga för vindkraft. Först efter att alla tre kommuner behandlat frågan om egna och angränsande kommuners delytor bör slutlig ställning tas i frågan om områdets lämplighet för vindkraft.

Eftersom området ligger vid kommungränsen förutsätts samverkan mellan de berörda kommunerna ske för att få ett optimalt utnyttjande av områdets vindenergitillgång.

Markens nivå varierar inom området mellan 16 och 52 meter över havet. I söder begränsar järnvägen området och i norr passerar en kraftledning. In i området sträcker sig skogsvägar vilka eventuellt kan användas till vindkraftsanläggningars infrastruktur.

För att ta hänsyn till Sydostlänken i södra delen av området, som är klassad som riksintresse för kommunikationer, bör avståndet från järnvägens spårmitt till nya vindkraftverk vara minst verkens totalhöjd plus 20 meter. En utbyggnad av vindkraft får inte påverka järnvägens behov och samråd ska alltid ske med Trafikverket.

T2 Arbetsområde Sydostlänken

Syftet är att möjliggöra en ny dragning av järnvägsspåret mellan Olofström och Karlshamn. Spåret kommer att dela sig i en trevägskorsning mot söder och öster inom Sölvesborgs kommun.

Alternativ lokalisering och/eller utformning: I planprocessen för Sydostlänken har flera förslag tagits fram. Enligt Sydostlänkens projektledare kommer det i mark- och vattenanvändningskartan markerade området möjliggöras olika alternativ, som är aktuella.

N5 Kullaberget med omgivningar

Kullaberget är ett markant höjdparti med lövskog, buskmark och barrträdsplaneringar. Det har stor betydelse för landskapsbilden och är känslig för ingrepp.

N6 Ängsskogsområde vid Sandbäck

Området består av ett mindre ädellövskogsbestånd med rikt fältskikt med blåsippor i stor mängd.

B5 Högtofta

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Här finns möjlighet att gå till skolan utan att passera någon större väg. Här finns möjlighet till söderläge med utsikt över det öppna landskapet.

Plan- och markägoförhållanden: Det föreslagna området är idag åker. Området gränsar i väster till enstaka villor och Ryssbergets skogsområde höjer sig där I söder breder odlingslandskapet ut sig. I norr finns en mindre väg och Högtofta skola. I mitten finns Bjärarydsvägen. Kollektivtrafik finns utmed den vägen. Marken är inte planlagd. Området är privatägt. Områdena är 5 ha stort.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand. Markens nivå varierar mellan 31 och 36 meter över havet.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. Två mindre vägar gränsar till området. Det är ca 750m till Rv15 från områdena i söder.

Utredningsbehov: Yterligare utredning krävs för geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för jordbruksmark.

Miljökvalitetsnormer: Området är lantligt och fritt beläget, någon risk för luftföroreningar från industri eller stora trafikmängder finns ej.

Förutsatt att området ansluts till kommunal va-anslutning bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Området omfattas av riksintresse för jordbruksmark. Utbyggnaden är förenlig med ställningstagandet för Ryssbergsområdet, dvs förtätning kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

Effekter med hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark tas i anspråk för bostäder.

B6 Södra Värhultsvägen

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Relativt litet område i anslutning till Södra Värhultsvägen.

Plan- och markägoförhållanden: Det föreslagna området är idag åker. Området kan passa för marklägenheter eller radhus då det ligger sådana intill området. I norr finns Södra Värhultsvägen. Marken är inte planlagd. Området är privatägt.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten. Avlopp finns centralt i samhället i öster.

Utredningsbehov: Yterligare utredning krävs för geoteknik, radon och förorenad mark då avloppsreningsverk ligger nära.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv.

V6 Kylinge verksamhetsområde

Områdets syfte är att möjliggöra industri, handel (ej livsmedel) samt kontor.

Utgångspunkter: Området är beläget i Kylinge utmed RV 15. Skyltläget är bra och nära avtagsväg. Observera att ambitionen i Länstransporten är att bygga ut vägen till mötesfri och även ingå i ett elektrifierat vägnät.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand, morän samt i det norra partiet lera.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ligger i nära anslutning till befintligt vägnät. Fjärrvärme finns inte.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik och radon.

V7 Kylinge reningsverk

Bebyggelsen i Kylinge är anslutet till ett minireningsverk. Områdets utbredning motsvarar det rekommenderade skyddsavståndet för ett reningsverk. En ev nedstängning under 2025/26.

F1 Kylingeravinen

I gränsen mellan de nästan sammanväxta byarna Kylinge och Högtofta finns en ravinområde där bl a Västra Orlundsån rinner genom. Genom ravinen löper en stig från Kylinge till Högtofta skola. Här finns även en vacker äldre byggnad som ev varit en skvaltkvarn. Kommunens viljeinriktning är att områdets användning för rekreation ska kunna fortsätta.

N1 Ryssbergsområdet

Bokskogarna på Ryssberget är av stort biologiskt, ekologiskt och kulturhistoriskt värde. De har också ett stort värde för friluftslivet.

N2 Västra Orlundsån jämte Möllebjörkekanalen.

Västra Orlundsån är kommunens enda längre vattendrag som fram till utloppet vid Norjesund rinner genom ett öppet jordbrukslandskap.

4 Östra Kustområdet

Området, som innefattar orterna Pukavik, Norje och Djupekås, ligger inom riksintresseområde för kustzonen. Här ska turismens och friluftslivets intressen beaktas. Bestämmelsen gäller inte utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet.

På regional och lokal nivå har emellertid naturvården intressen i kustpartierna, liksom kulturminnesvården. I Djupekås och Norje finns partier med äldre bevaransvärd bebyggelse.

Det östra kustområdet är mosaikartat men ganska flackt. Tallskog är ett återkommande inslag. Kustlinjen har många sandstränder, ofta finns växtlighet, t ex gräs och buskar nästan fram till vattnet. Inom kustområdet finns flera typiska fritidshusområden. Här finns även tre campingområden.

Mellan Pukavik och Norje finns idag en ännu inte bebyggd kuststräcka. Sträckan är värdefull ur natur- och rekreationssynpunkt. Ny bebyggelse söder om Östra Orlundsån samt norr om Norjevägen anses olämplig.

Norje är en av de tätorter som enligt kommunens bedömning är prioriterade för kommunal service i form av skola, barnomsorg, äldreomsorg, närrekreation mm. Övriga orter som finns inom området (Pukavik, Djupekås) ska ha möjlighet till en viss utbyggnad.
I övrigt kan enstaka byggnader tillåtas, om de inte påverkar angivna intressen ogynnsamt. Som Miljöbalken föreskriver får ytterligare fritidsbebyggelse komma till stånd endast i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse, om det ej finns särskilda skäl till annat.

Inom det östra kustområdet föreslås inget verksamhetsområde. Enstaka verksamheter kan tillåtas om de inte påverkar kulturminnesvårdens, naturvårdens eller friluftslivets intressen ogynnsamt.

En ny cykelväg följer Karlshamnsvägen mellan Mörrum och Sölve.

Sweden Rock området ligger inom Östra kustområdet.

Norje Boke camping. Foton: Dan Janérus

► Pukavik

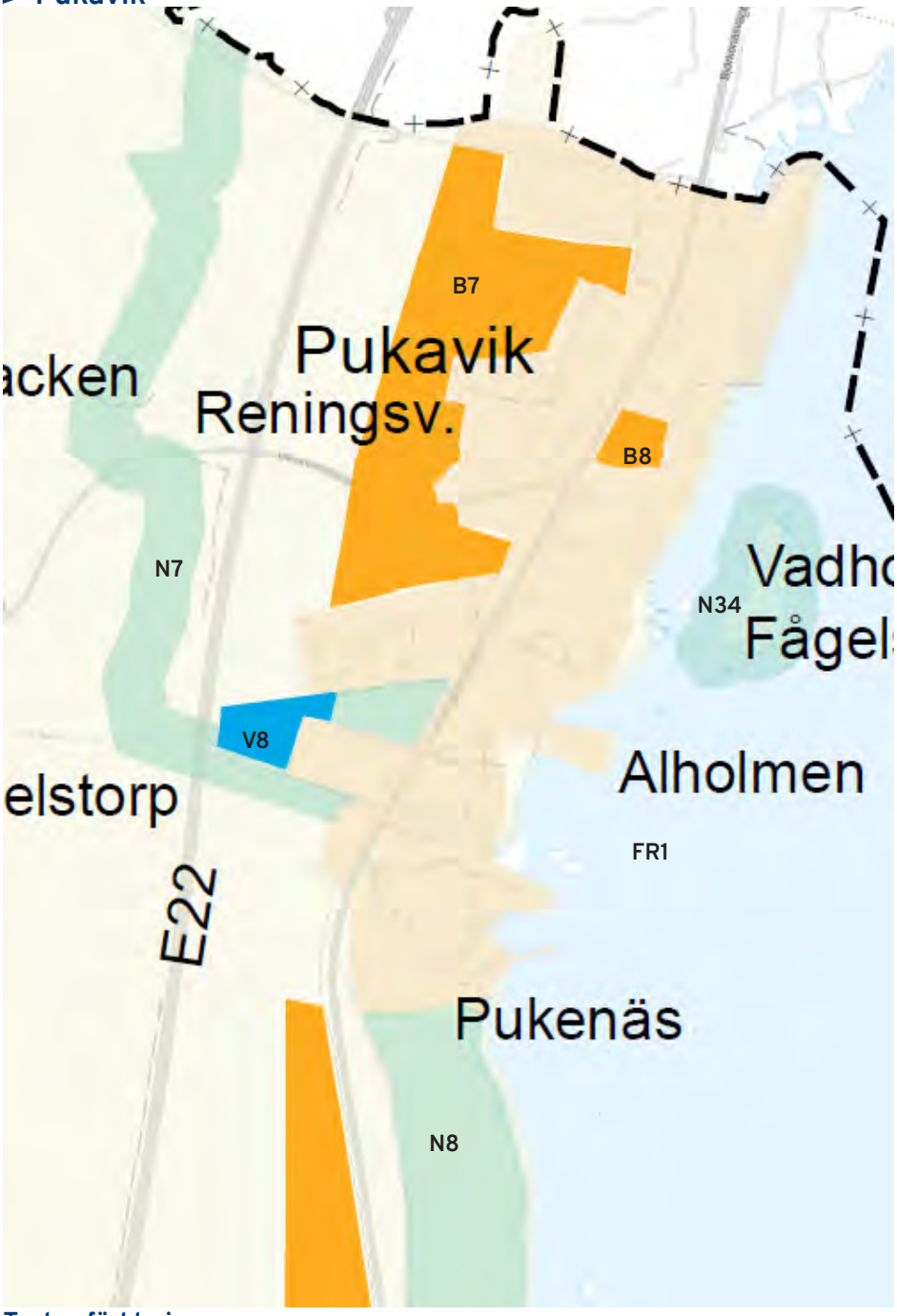

Teckenförklaring
Områden med förändrad markanvändning

B Bostäder
V Verksamheter
Områden med aktivt bevarande
N Naturvård
Fr Reproduktionsområde för fisk

Pukavik

Pukavik ligger delvis inom Karlshamns kommun. På Sölvesborgssidan bor ca 140 personer(SCB 2014). I hela byn bor ca 300 personer.

Den befintliga bebyggelsen följer genomfartsvägen och sträcker sig mot vattnet samt ca ett kvarter inåt land. Utbyggd gång och cykelväg till Norje finns.

Utbyggnad av VA i etapp Väst och syd under 2016-17. Fördjupning finns hos Sölvesborgs energi.

B7 Pukavik västra

Planens syfte är att möjliggöra bostäder.Utgångspunkter: Förslaget kan binda samman Pukaviks långsmala struktur med en mer samlad bebyggelse nära de permanenta bostäder som finns. I områdets norra del finns en del äldre bebyggelse , t ex en vacker stenladugård, som kan ge området karaktär. I den norra delen föreslås blandad byggelse. I områdets södra del, består kringliggande bebyggelse i stor utsträckning av fritidshus.Där kan lägre villabebyggelse vara lämplig. Kollektivtrafik finns utmed Karlshamnsvägen.

Plan- och markägoförhållanden: Området består nästan uteslutande av ej planlagd mark. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Inom området finns ett objekt utpekat i fornlämningsregistret.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand samt sandig morän. Markens nivå varierar mellan 4 och 10 meter över havet.

Tekniska förutsättningar: Gränsar tillverksamhetsområde för VA. Ligger i anslutning till befintlig väg. Inom området finns två potentiella föroreningar. Beläget nära väg för transport av farligt gods, enligt räddningstjänstens riskanalys 2007. Planområdet är beläget ca 150 – 170 meter från E22an.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för markförorening, fornlämning, geoteknik och radon.

Regleringar: Riksintresse för geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark.

Miljökvalitetsnormer: Det finns risk för att miljökvalitetsmålet vad avser buller överskrids. Det måste utredas. Bullerdämpande åtgärder kan komma att krävas. Området är annars beläget så att landskapets öppenhet bidrar till att området ventileras. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms att miljökvalitetsnormer för vattenkvalitet ej överskrids.

Inom området finns en fornlämning enligt riksantikvarieämbetets register. Kontakt kommer att tas med tillsynsmyndigheten vid planläggning.

Området kan komma att påverkas negativt av trafikbuller från E22. Planområdet är beläget ca 150 – 170 meter från E22an. Bullerdämpande åtgärder kan komma att krävas. Området ligger även nära E22 med störningar i form av trafikbuller och transport av farligt gods.

Inom området finns två potentiella föroreningar – en bilskrot/skrothandel samt en verkstadsindustri. Riksintresse för geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark. Utbyggnaden är förenlig med det generella ställningstagandet för Östra kustområdet, dvs viss utbyggnad kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse.

Effekter på hälsa och säkerhet: Trafikbuller kan ha negativ effekt på hälsa.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark används för bostäder.

B8 Pukavik östra

Planens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: I samband med flytten av E22 kan förtätning ske och bidra till att Pukavik får en mer samlad bebyggelse och dessutom kan möjligheterna till passage genom området öka. Blandad bostadsbebyggelse föreslås.

Plan- och markägoförhållanden: Området består nästan uteslutande av ej planlagd mark. Marken är privatägd. Mellan området och havet finns tät fritidshusbebyggelse.

Natur- och kulturvärden: Inom området finns ett objekt utpekat i fornlämningsregistret. Halva området omfattas av strandskydd.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand samt sandig morän. . Markens nivå varierar mellan 3 och 8 meter över havet.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. I söder och öster om området finns inkopplat VA under 2015. Inom området finns en potentiell förorening. Beläget intill väg för transport av farligt gods, enligt räddningstjänstens riskanalys 2007.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för fornminne, geoteknik och radon.

Regleringar: Riksintresse för geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark.

Miljökvalitetsnormer: Området är relativt fritt beläget. Vid en planläggning kommer inte vägar med omfattande trafik att finnas. Någon industri i närheten finns ej heller. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Inom området finns en fornlämning. Kontakt kommer att tas med tillsynsmyndigheten vid planläggning.

Området är riksintresse för geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark. Utbyggnaden är förenlig med det generella ställningstagandet för Östra kustområdet, dvs viss utbyggnad kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse

Området omfattar ca 1 ha och gränsar till fritidsbebyggelse på tre håll.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark kommer att tas i anspråk för bostäder.

V8 Pukavik södra

Ett område söder om fotbollsplanen och en förlängning av ett befintligt verksamhetsområe ut mot E22 kan

► Norje

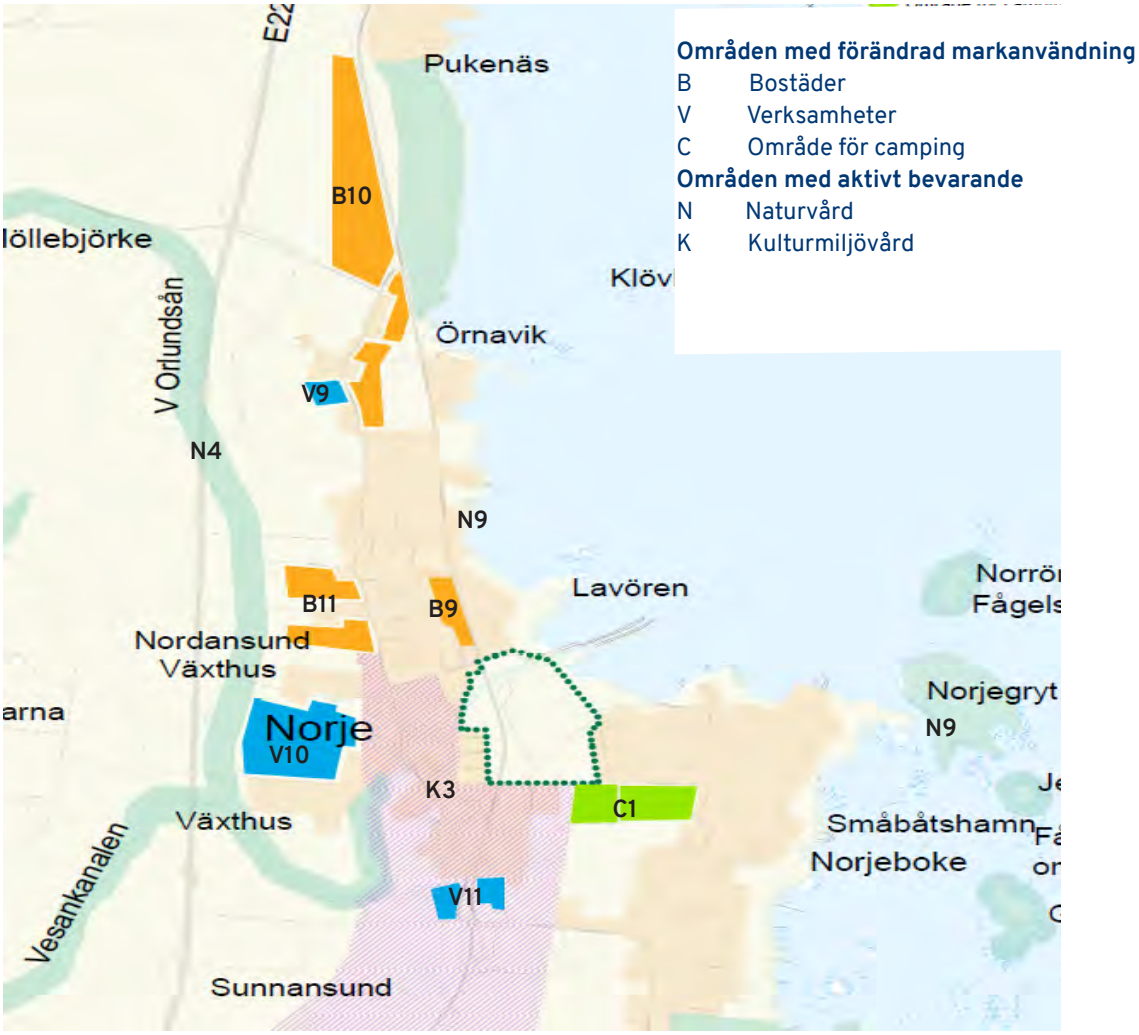

vara lämpligt för ytterligare verksamheter i Pukavik.

Området har ingen detaljplan och är i privat ägo. Inom riksintresset för rörligt friluftsliv. Bra skyltläge men bullerstört.

Norje

I Norje bor ca 600 personer (SCB 2014). Här rinner Västra Orlundsån och vattnet från Vesans invallningsföretag ut i Pukaviksbukten. Det som idag är åns utlopp kallades tidigare Norje sund och var en av, den tidigare insjön, Vesans kontaktpunkt med havet. I samhället finns skola, fritidsgård, bibliotek, samt en stuganläggning, Norje havsbad, med tillhörande restaurang.

Norje har områden med omfattande fritidsbebyggelse. En stor andel av dessa har små tomter och begränsad byggrätt. I de äldre delarna av Norje, nära Orlundsån, finns många gamla vackra byggnader bevarade, t ex Listers härads tingshus, den gamla skolan, ett gästgiveri samt gamla jordbruksfastigheter.

Norje är en av de tätorter som enligt kommunens bedömning är prioriterade för kommunal service i form av skola, barnomsorg, äldreomsorg, närrekreation mm.

Utbyggnadsområdena av bostäder omfattar ca 29 ha mark. Gummagården är belägen intill Norjes bykärna. Här bedrivs jordbruk/djurhållning. Utbyggd gång och cykelväg finns mellan Mörrum och Sölvesborg. Kollektivtrafik finns utmed Karlshamnsvägen.

Vid ytterligare utbyggnad i Norje fritidshusområden krävs investeringar i avloppsreningsanläggningen.

B9 Norje, havsbadet

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området är beläget nära havet, Västra Orlundsåns mynning och nära Norjes bykärna. Tätare bebyggelse och byggande som uppmuntrar till sociala mötesplatser bör prioriteras. Bra uppehållsplatser längs gångstråk och entréer direkt mot gatan för både bostäder och verksamheter ökar kontaktytor mellan människor. Området bör vara möjligt att passera igenom.

Plan- och markägoförhållanden: Mar-

ken är både privat och kommunalägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för avlopp. Ligger delvis inom verksamhetsområde för vatten. Ligger i anslutning till befintlig väg. Markens nivå varierar mellan 1 och 6 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon, trafikbuller samt förorenad mark då det funnits drivmedelsförsäljning i närheten.

Regleringar: Riksintresse för geografiska bestämmelser.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, landskapets öppenhet bidrar till att området ventileras. Inom området kommer inte några vägar med omfattande trafik att finnas vid planläggning. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker. Berör riksintresse för geografiska bestämmelser. Utbyggnaden är förenlig med det generella ställningstagandet för Östra kustområdet, dvs förtätning och utbyggnad kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse. Området ligger nära Karlshamnsvägen med störningar i form av trafikbuller och transport av farligt gods.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

B10 Norje norr

Planens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Området är beläget mellan Norje och Pukavik. Blandad villabebyggelse är lämpligt.

Plan- och markägoförhållanden: Området är inte detaljplanelagt. Marken är privatägd utom för ett område i söder. Området är 21 ha stort.

Natur- och kulturvärden: Enligt fornminnesregistret har ett objekt hittats inom området. Det är ett vägmärke. Områdets östra kant ingår i länsstyrelsens regionala analys - ”Odlingslandskapets natur- och kulturvärden”

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av morän.

Tekniska förutsättningar: Områdena i söder gränsar till verksamhetsområde för vatten. Ledningar ligger i befintlig cykelväg. Bullerkällor i närområdet är Europaväg 22 och Karlshamnsvägen.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon, trafikbuller.

B11 Norje Gummagården

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området är beläget nära Västra Orlundsåns mynning och nära Norjes bykärna. Det har vacker utsikt över Ryssberget och över jordbrukslandskapet. Området avgränsas i norr och sydväst av en växthusodling med tillhörande gasoltank.

Detta område är beläget intill Norjes kulturmiljöområde enligt denna plan. Tillkommande bebyggelse bör noggrant anpassas till kulturmiljön vad gäller skala, volym, form och färgval. Platsen kan bebyggas i en mindre skala lämplig för området. Plan- och markägoförhållanden: En mindre del av marken är idag detaljplanelagd. Marken är privatägd. Området är 17,5 ha stort.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. Ligger i anslutning till befintlig väg. Bullerkällor i närområdet är E22. Markens nivå varierar mellan 3 och 6 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon samt trafikbuller.

Regleringar: Riksintresse för geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark.

Miljökvalitetsnormer: Det finns risk för att miljökvalitetsmålet vad avser buller överskrids. Det måste utredas. Bullerdämpande åtgärder kan komma att krävas. Området är annars så beläget att landskapets öppenhet bidrar till att området ventileras. För att säkerställa detta är det viktigt att vegetation i anslutning till trafikleder och gator finns.

Störningar och risker: Riksintresse för geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark. Utbyggnaden är förenlig med det generella ställningstagandet för Östra kustområdet, dvs förtätning och utbyggnad kan ske i anslutning till befintlig bebyggelse. Idag bedrivs viss verksamhet inom området.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark tas i anspråk för en förtätning av byn.

C1 Norje camping

Planens syfte är att möjliggöra permanent camping.

Plan- och markägoförhållanden: Markområdet avgränsas av stenmurar samt av vägen. Marken är privatägd och används som camping under rockfestivalen. Marken är ej detaljplanelagd.

Natur- och kulturvärden: Inom området finns en notering om en hotad art. Omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand samt av sandig morän. Området är 6,5 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. Området gränsar till befintlig väg. Markens nivå varierar mellan 1 och 5 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska

bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är lantligt och fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej.

Störningar och risker: En planläggning innebär en utökning av antalet fordonsrörelser per dygn. Området omfattas av riksintresse för friluftsliv geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård. Inom området finns en notering om en hotad art.

Effekter på hälsa och säkerhet: Effekter på hälsa och säkerhet kan vara den låga marknivån och att området för grundvattenskydd belastas ytterligare.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Inga kända effekter.

K3 Norje Ysane

För mer information se avsnittet ”Centrala jordbruksområdet”.

V9 Norje norra verksamhetsområde

Områdets syfte är att möjliggöra industri, handel (ej livsmedel) samt kontor.

Utgångspunkter: Området är beläget i norra Norje söder om befintligt verksamhetsområde.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand och morän.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten. Avlopp finns det några hundra meter söderut. Fjärrvärme finns inte.

V10 Norje västra verksamhetsområde

Områdets syfte är att möjliggöra industri, handel (ej livsmedel) samt kontor.

Utgångspunkter: Området är beläget i Norje vid dagens Gumma- och Lindgården. Skyltläget kan vara bra sett från E22. Men främst är området till för att verksamheter i området ska kunna expandera.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp.

V11 Norje södra verksamhetsområde

Områdets syfte är att möjliggöra industri, handel (ej livsmedel) samt kontor.

Utgångspunkter: Området är beläget i Norje vid cirkulationsplatsen för vägarna Karlshamnsvägen - Norjevägen - Furumovägen. Skyltläget utmed Karlshamnsvägen är bra.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten och avlopp.

► Djupekås

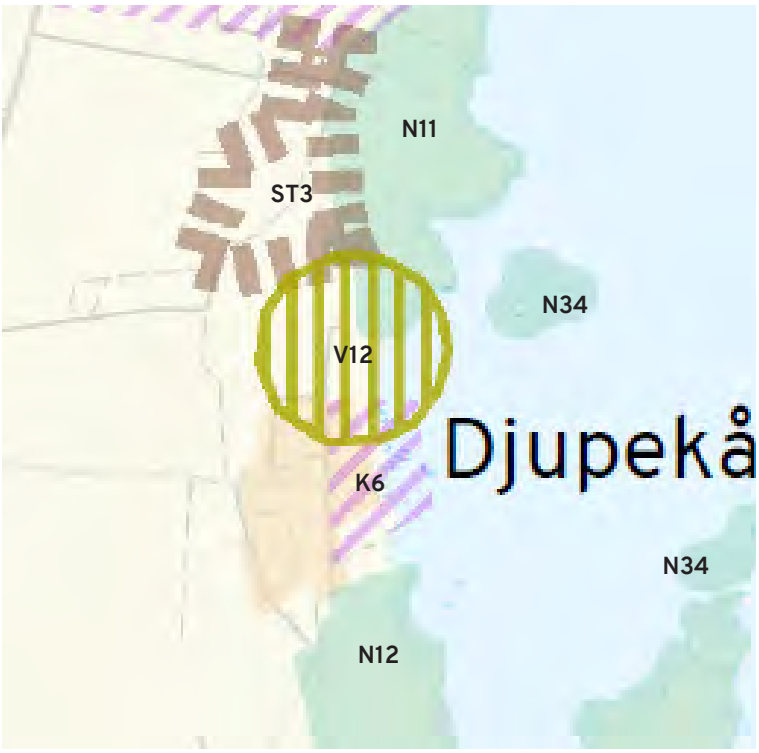

Teckenförklaring
Mark- och vattenanvändning

Områden med förändrad markanvändning

V	Verksamheter (företagsområden)
St	Strategiskt område

Områden med aktivt bevarande

N	Naturvård
K	Kulturmiljövård

Djupekås

I Djupekås bor cirka 200 personer. I det lilla fiskeläget kan man se hur samhället vuxit fram från de äldsta delarna nära hamnen, till de nyare yttersta delarna av orten. Fiskesamhällets kärna präglas av äldre trähus med glasverandor och vackra snickerier. De flesta husen har en skala som är väl anpassad till sina tomter och till samhället. Här finns en sandstrand.

Inom fem km radie finns skolor och annan samhällsservice i tätorterna Mjällby (ca 4 km) och Hörvik (ca 5 km). Mellan Mjällby och Sölvesborgs stad finns en gång- och cykelväg.

För att behålla den i kommunen övergripande grönstrukturen, bör området mellan Djupekås och Lörby inte bebyggas.

Utbyggnadsområdet av bostäder omfattar ca 4 ha och beräknas möjliggöra ca 25-30 nya bostäder.

V12 Djupekås reningsverk

Områdets utbredning motsvarar det rekomenderade skyddsavståndet för ett reningsverk med en kapacitet på maximalt femtusen personekvivalenter. Inom området finns redan bebyggelse. Ytterligare bebyggelse inom området kan ske, men då krävs förebyggnade åtgärder. Ny bebyggelse närmre reningsverket än 200m är inte lämpligt.

ST3 Lörby grustäkt

Detta område är en tidigare använd grustäkt. Användning är i dagsläget inte aktuellt, men ev framtida grusbrytning ska vara fortsatt möjlig.

Miljön i grustäkten skapar goda förutsättningar för ovanliga arter av t ex groddjur.

K6 Djupekås

Det äldsta området och hamnen i Djupekås ger trots förändringar av kåsarna ett genuint intryck. Tomternas form och omfattning är till större delen oförändrade sedan enskiftet 1818. Även bebyggelsen har delvis ålderdomlig karaktär.

Övrigt att förhålla sig till inom Östra kustområdet

N2 Västra Orlundsån samt Möllebjörkekanalen

Västra Orlundsån är kommunens enda längre vattendrag som fram till utloppet vid Norjesund rinner genom ett öppet jordbrukslandskap.

N7 Östra Orlundsån

Landskapet kring Östra Orlundsån är brutet med åkrar och betesmarker närmast åfåran, som i det öppna landskapet markeras med alridåer. Strandskyddsdispens krävs inom 100m från ån. Ån mynnar ut i Pukavik

N8 Örnavik - Pukavik

Området består av lövskog och hagmark av värde för landskapsbilden. Tillkommande bebyggelse är olämplig.

N9 Norjegryt med intilliggande öar och skär

Ögruppen utanför Norje boke består av flacka öar, som dels är helt öppna, dels glest bevuxna med buskar och träd. Öarna har betydelse för häckande sjöfågel.

N10 Lörby kladd - Norje boke

Området består huvudsakligen av åkermarker. Från landskapsbildssynpunkt bör området hållas öppet. Det berörs delvis av fornlämningsområdet Lörby skog m.m. Det består av flera olika typer av fornlämningar.

N11 Djupekås - Norje boke

Området har huvudsakligen samma prägel som N6 -Krokås - Djupekås. Fågellivet är rikt. Vid Lörbyskog finns ett flertal fornlämningar och omfattande fossila åkersystem av delvis unik karaktär. Område är av stor betydelse för friluftslivet.

N12 Krokås - Djupekås

Den flacka kuststräckan mellan Krokås och Djupekås rymmer betesmarker och åkermarker, lövskogar och barrplanteringar m.m. med vissa botaniska intressen. I Djupekås sammanfaller naturvårdens och kulturminnesvårdens bevarandeintressen. Hela kuststräckan har ett rikt fågelliv. Tocken och intilliggande öar är särskilt värdefulla. Området är av stor betydelse för friluftslivet. Tillkommande bebyggelse som kan inverka ogynnsamt på angivna intressen är olämpligt.

N13 Spraglehall

Spraglehall är ett mindre restberg med en anslutande drumlinbildning. Området ger exempel på hällmark, havsstrandäng, ängmark och kärrstråk. De trädbevuxna delarna domineras av avenbok och ek. Området är naturreservat.

N34 Fågelskyddsområde

Här råder fågelskydd.

FR1 Östra Orlundsåns mynning

Vid åmynningen finns ett område viktigt för fiskbeståndets reproduktion.

ST1 Skyddszon för grundvattentäkt

Detta är en av kommunens grundvattentäkter som ännu inte har ett av länsstyrelsen fastställt skydd.

5 Södra Kustområdet

Området innefattar Krokås/Hörvik, Hällevik/Nogersund, Torsö, Sandviken och Västra Näs.

Det södra kustområdet omfattar, i sin helhet, riksintresset för naturvård, friluftsliv och turism. Här ska turismens och friluftslivets intressen beaktas.

Den största delen av området ”Listerlandet”, utgörs av det södra kustområdet. Här finns ett flertal fina rekreationsområden samt äldre ”pittoreska” bebyggelsemiljöer. Turism är en allt viktigare näring. Liksom i det östra kustområdet finns flera fritidshusområden samt en camping.

I många av fiskelägenas bykärnor finns partier med äldre bebyggelse av intresse för kulturminnesvården. Den typiska bebyggelsen består av smala längor av trä, ofta faluröda och med ett brant sadeltak. Ibland finns små takkupor och även mindre glasverandor på dessa byggnader. Förr var en taktäckning av vass vanligt. Skalan på dessa byggnader är ofta lågmäld.

En tidigare vanligt förekommande tomtform i den äldre bebyggelsen var garntomten. Den är lång och smal för att fiskaren skulle ha plats att hänga sina långa nät på tork. Idag är många av garntomterna avstyckade. Ett antal finns ännu kvar. Ofta avgränsas tomterna av låga stenmurar.

Kring Istaby har fornminnesvården intressen.

Längs kuststräckan sträcker sig de fågelrika nabbarna ut mot havet. Det är Näsnabbarna, Sillnäs, Björkenabben och Kråkenabben. De är utlöpare av de restberg, som till sina inre delar är lövskogsbeklädda. Här finns Hjärthalla, Stiby backe och Listers Huvuds naturreservat. Mellan restbergen finns ett varierat och småskaligt stråk av betsmarker, havsstrandängar, buskmarker samt mindre skogsområden. Ofta finns växtlighet, t ex gräs och buskar fram till vattnet.

Kustlinjen har även många sandstränder. Stränderna vid Hällevik och Sandviken är två av kommunens mest attraktiva sandstränder för bad och rekreation.

Hällevik/Nogersund samt Hörvik/Krokås är två av de tätorter som enligt kommunens bedömning är prioriterade för kommunal service i form av skola, barnomsorg, närrekreation mm.

Förnyade detaljplaner/områdesbestämmelser i fiskelägrens äldsta delar med stora kulturvärden bör göras. Detta för att klargöra kulturminnesvårdens intressen och som stöd för bygglovshanteringen.

Vyer från Hörvik, Krokås, Nogersund och det öppna landskapet i det södra kustområdet. Foto: Dan Janérus och Sölvesborgs kommun

► Hörvik - Krokås

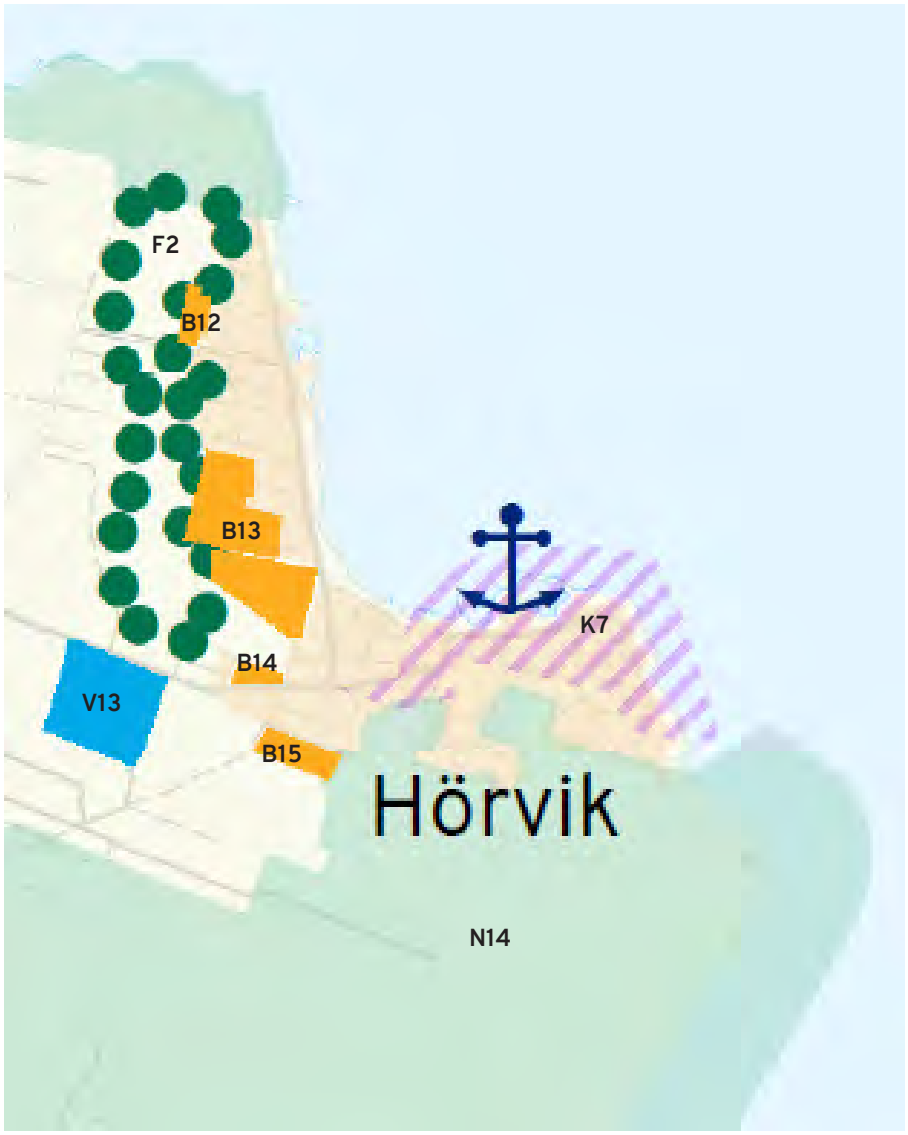

Teckenförklaring

Områden med förändrad markanvändning

B Bostäder
V Verksamheter (företagsområden)

Områden med aktivt bevarande

N Naturvård
F Friluftsliv
K Kulturmiljövård

Hörvik-Krokås

I Hörvik och i Krokås finns, vid hamnarna, bykärnor med äldre småskalig bebyggelse som är typisk för ett Listerländskt fiskesamhälle. Kring de äldre bebyggelserna har sedan tillkommit ytterligare bostäder. Allt eftersom dessa båda fiskesamhällen byggts ut har de närmat sig varandra. Idag är de nästan sammanbyggda. Här bor cirka 800 personer (KIR 2014). Kollektivtrafik till Sölvesborg trafikeras från hamnen i Hörvik.

I Hörvik – Krokås finns förskola, skola och fritidshem. I Hörvik finns en av kommunens större fritidsbåtshamnar. Strax sydväst om samhället finns en koncentration av minkfarmar.

Utbyggnadsmöjligheterna i Hörvik/Krokås begränsas i norr och söder av naturreservatet och Natura2000-området vid Listers huvud samt av Natura2000 området Spraglehall.

Utbyggnadsområdena för bostäder omfattar ca 20 ha mark

Utbyggnadsområdet för verksamheter omfattar ca 9 ha.

I närheten av samhället finns en primärzon för vattentäkt som ska beaktas vid planläggning.

B12 Krokås norra

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området är beläget mellan den befintliga bebyggelsen och den avgränsning av Mjällby åsar som gjorts i denna översiktsplan. Inom utbyggnadsområdet föreslås normal villabebyggelse. Grönstråk för rekreation t ex för att kunna vandra mellan Mjällby åsar och havet (i öst – västlig riktning), föreslås anordnas.

Plan- och markägoförhållanden: Ej planlagd mark. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Inga fornlämningar.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av morän. Området är ca 1,4 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Angränsar till verksamhetsområde för VA.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon, markföroreningar samt för fornminnet.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv

B13 Krokås södra

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området är en komplettering till södra Krokås. Området är beläget mellan den befintliga bebyggelsen och den avgränsning av Mjällby åsar som gjorts i denna översiktsplan. Området vätter i söder mot det föreslagna området ”Hörvik station”. Inom utbyggnadsområdet föreslås normal villabebyggelse. Grönstråk för rekreation t ex för att kunna vandra mellan Mjällby åsar och havet (i öst – västlig riktning), föreslås att anordnas.

Plan- och markägoförhållanden: Ej planlagd mark. Marken är delvis kommunalägd.

Natur- och kulturvärden: I områdets gräns västerut finns en fornlämning - en stenåldersboplats.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av urberg, postglacial sand samt sandig morän. Området består av Karlshamnsgranit (Lst 2007-03-13). Området är ca 6,7 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Angränsar till verksamhetsområde för VA. Områdets ytterkant angränsar till befintlig väg. Markens nivå varierar mellan 6 och 15 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon, markföroreningar samt av fornminnet.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv samt för geografiska bestämmelser.

Miljökvalitetsnormer: Området är lantligt och fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Den sydvästra delen av området är belägen inom skyddszon till befintlig minkfarm.

Området ligger ca trehundra meter från en minkfarm. Området omfattas av riksintresse för friluftsliv samt för geografiska bestämmelser.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Marken tas i anspråk för bostäder.

B14 Hörvik, stationsområdet

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området är det som idag skiljer Krokås från Hörvik. Utgångspunkten är därför att tillkommande bebyggelse inte bör vara alltför tät och att en stor andel natur bör lämnas, särskilt i områdets östra del. Här finns en brant ner mot Hörviks badplats.

Plan- och markägoförhållanden: Ej planlagd mark. Marken är privatägd. Den västra delen av området är belägen inom skyddszon till befintlig minkfarm.

Natur- och kulturvärden: Inom områdetfinns två fasta fornlämningar; en pest/kolerakyrkogård från medeltiden samt en minnessten. Allt enligt riksantikvarieämbetets register. Inom området har tidigare det sk ”Sillatåget” mellan Hörvik och Sölvesborg haft sin hemmastation. Den gamla järnvägsstationen och en järnvägsbank finns fortfarande kvar. I området södra del finns en fotbollsplan. Platsen kallas även Himlabacken. I områdets norra del finns ett vackert naturstråk, med en stig i västöstlig riktning, som kan vara lämpligt att planlägga som natur. En liten del av området är strandskyddat. Upphävande av strandskyddet kommer att sökas.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av urberg, postglacial sand samt sandig morän.

Området består av Karlshamnsgranit (Lst 2007-03-13). Området är 10 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Angränsar till verksamhetsområde för VA. Områdets ytterkant angränsar till befintlig väg. Markens nivå varierar mellan 5 och 20 meter över havet. Partiet närmast havet sluttar kraftigt ner mot Krokåsvägen

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon, markföroreningar samt för avgränsning av fornminnen.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv samt för geografiska bestämmelser.

Miljökvalitetsnormer: Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms exploateringen av området ej innebära att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids.

Störningar och risker: Det finns en deponi inom området som kan vara förorenad. Inom området finns två fasta fornlämningar; en pest/kolera-kyrkogård från medeltiden samt en minnessten. Allt enligt riksantikvarieämbetets register. Kontakt kommer att tas med tillsynsmyndigheten vid planläggning. Berggrunden består av Karlshamnsgranit och kan därför ha förhöjda strålningshalter. En liten del av området är strandskyddat. Upphävande av strandskyddet kommer att sökas.

Området omfattas av riksintresse för friluftsliv samt för geografiska bestämmelser.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Marken tas i anspråk för bostäder.

B15 Hörvik, Olsagränd m fl

Planens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Plan- och markägoförhållanden: Ej planlagd mark. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Inga natur och kulturvärden finns antecknade. Området gränsar till ett Natura 2000 område.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av sandig morän. Området är ca 2 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Möjlighet finns för anslutning till allmänt VA-nät. Områdets är beläget utmed en befintlig villagata. Markens nivå varierar mellan 19 och 23 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv för naturvård samt för geografiska bestämmelser.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms exploateringen av området ej innebära att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids.

V13 Hörvik västra, företagsområde

Planens syfte är att möjliggöra för verksamheter.

Utgångspunkter: Området kan planläggas som kontor, lager och som industri med femtio meters skydszon. Detta för att möjliggöra ytterligare verksamheter vid Hörvik/Krokås. Verksamhetens störningar behöver begränsas eftersom området gränsar till en vattentäkt och bostäder finns i närheten. Området gränsar i söder till minkfarmsområdet.

Plan- och markägoförhållanden: Ej planlagd mark. Privatägd mark.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postgladial sand och grus samt sandig morän. Området är 9,5 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. Området angränsar till befintlig väg. Platsen gränsar till ett grundvattenskyddat område VL 2kap 64§ m fl (Lst 08-04-08).Vid planläggning behöver verksamhetens störningar till omgivningen begränsas. Markens nivå varierar mellan 15 och 21 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon och för grundvattentäktsområdet.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är lantligt och fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms exploateringen av området ej innebära att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids.

Störningar och risker: Platsen gränsar till ett grundvattenskyddat område VL 2kap 64§ m fl (Lst 08-04-08).

Omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13). Området omfattas av riksintresse för friluftsliv och geografiska bestämmelser för jordbruksmark samt för naturvård.

Effekter på hälsa och säkerhet: Verksamheter får inte vara så störande för omgivningen att betydande olägenheter uppstår.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Marken kan tas i anspråk för verksamheter som annars riskerar att lokaliseras i Hörviks hamn. Detta kan minska mängden farligt gods som transporteras genom byn.

K7 Hörvik

Den äldsta delen av Hörvik med tillhörande hamnområde och kåsar är välbevarad. Bebyggelsen äger ett betydande kulturhistoriskt värde som exempel på 1800-talets fiskelägen. Hörvik är ett homogent fiskeläge där böndernas allmänna mark upplåtits för yrkesfiskares bosättning.

Detta enligt ”Kulturminnesvårdspro-

gram för Blekinge län" samt "Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse."

Vid förändringar av bebyggelse eller struktur ska särskild omsorg och uppmärksamhet ske för att inte påverka samhällets historiska ursprung.

F2 Mjällby åsar
Mjällby åsar möjliggör rekreation.

Den norra delen av området har pekats ut som ett värdefullt naturområde i länsstyrelsens Naturvårdsplan.

Området består till stor del av gammal ädellövskog och har troligen varit betade lövängar. På häradskartan syns lövträdssymboler i området. Inne i området står stora gamla bokträd. Flera större stigar vittnar om att området används för rekreation. En av dessa stigar kan vara en gammal körväg som förbinder Krokås med bebyggelsen längs Knutsängsvägen.

Delar av området är en del av den f d betade lövängen "Knutsäng".

N14 Listers huvud
Området har särpräglade geologiska värden.

Det präglas av en komplex drumlinbildning kring vilka bottenmorän har avlagrats. Östersjöns olika stadier har sedan isavsmältningen avsatt strandvallar och strandklapper på olika nivåer. Dessa visar på ett mycket illustrativt sätt Östersjöns och kustområdets utveckling, vilket gör området unikt för södra Sverige. Vid Hallahålle finns en större grottlabyrint, som tillhör ett av de största grottsystemen i Sverige och är av stort geomorfologiskt intresse.

Vegetationen inom området är mycket varierande. Längs Listershuvuds östsida finns stora sammanhängande lövskogar, mestadels bok- och avenbokskog. Avenbokskogen torde vara den största sammanhängande i Sverige. Djurlivet är rikt, bland annat har ett 70-tal fågelarter observerats. Den säregna ägostrukturen, med garntomter, är av kulturhistoriskt intresse.

Delar av området är naturreservat och delar av området är utpekade i den kommunala grönstrukturplanen. Tidigare har det funnits en soptipp inom området.

Området är också utpekat som Natura 2000.

N34 Fågelskyddsområde
För mer information se " Det östra kustområdet".

Flygvy mot Hörvik-Krokås från nordväst med Hanö i bakgrunden.

▶ Hällevik - Nogersund

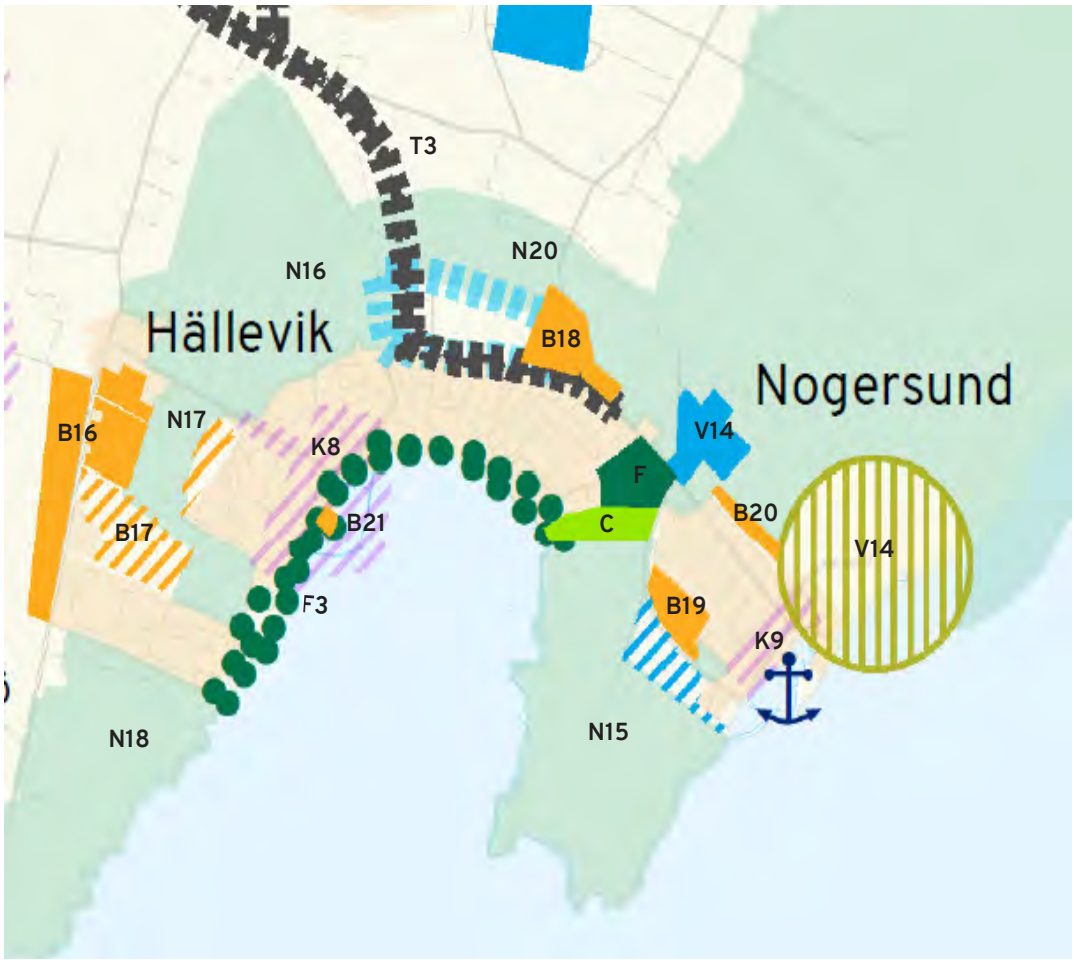

Teckenförklaring

Områden med förändrad markanvändning
B Bostäder
V Verksamheter

Områden med aktivt bevarande
N Naturvård
F Friluftsliv och idrott
K Kulturmiljövård
C Camping

Hällevik-Nogersund

I Hällevik bor ca 800 och i Nogersund 500 personer (SCB 2015).

Hällevik är ett fiske- och skepparsamhälle med höga kulturhistoriska värden i de äldre delarna. Nära hamnområdet i Hällevik finns ett högt exploateringstryck med stor efterfrågan på nya bostäder.

Hälleviks äldre bebyggelse från den senare delen av 1800-talet, består främst av rödmålade framkammarstugor, med stående locklistpanel, synliga knutlådor och vita fönsterfoder. Husen kröns av ett sadeltak och är i 1 ½ plan, ibland med inredd gavelkammare.

Liksom Hällevik är Nogersund ett fiskeläge med anor från 1700-talet. Även här finns en bykärna av äldre hus. Här finns partier med garntomter och sådan äldre småskalig bebyggelse som är typisk för ett Listerländskt fiskesamhälle.

Allt eftersom dessa båda fiskesamhällen byggts ut har de närmat sig varandra. Idag är de nästan sammanbyggda. Mycket av den service som tidigare funnits i de bägge byarna finns numera endast i Hällevik. Här finns t ex en f-6 skola, fritidshem, förskolor och kollektivtrafik till Sölvesborg.

I Nogersund finns en djuphamn väl lämpad för yrkesfiske. Hamnen har en 120 meter lång kaj med ett djupgående om ca 5 meter. Båten till Hanö utgår från Nogersund.

I både Hällevik och Nogersund finns fiskeindustri och rökeri.

I Hällevik finns en av kommunens mest uppskattade sandstränder. Vissa erosionsproblem har noteras i anslutning till stranden.

Klimatpåverkan och höjda havsnivåer kan försämra situationen.

De utbyggnadsområden som föreslås kan ses som tillägg till tätorterna Hällevik och Nogersund.

Bostäderna kan vara normalstor villabebyggelse men bör också innehålla en del tätare bebyggelse och flerbostadshus nära centrala Hällevik.

Utbyggnadsområdena för bostäder omfattar ca 128 ha.

Utbyggnadsområdet för verksamheter omfattar ca 91 ha om man räknar hela cirkeln runt reningsverket som verksamhet.

I närheten av samhället finns primärzon för vattentäkt som ska beaktas vid planläggning.

B16 Hällevik, Stiby

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder för helårsboende.

Utgångspunkter: Området är uppdelat i fyra delområden med ett omrde på västra sidan om Stibyvägen. Området kan innehålla blandad villa- och kedjehusbebyggelse.

Plan- och markägoförhållanden: Ej planlagd mark. Privatägd mark förutom området i öster (närmast skolan)

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. En del av området är skyddsvärd ängs-, hag- och betesmark och ingår i bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av morän. De fyra områdena är ca 31 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten. För avlopp finns det österut mot samhället.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning kan behövas för geoteknik, radon och förorenad mark.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv geografiska bestämmelser, jordbruksmark samt för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms exploateringen av området ej innebära att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids

Störningar och risker: Området ingår i bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden. Området omfattas av riksintresse för friluftsliv geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet. Det rekommenderade avståndet till transportled för farligt gods kommer att hållas.

B17 Hällevik södra, (Grönslätt)

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Området ska ge utrymme för grönstråk mellan havet och Stiby backe.

Plan- och markägoförhållanden: Kommunägd mark.

Natur- och kulturvärden: Ett objekt, en hällristning, i gränsen mellan området och Grönslätt redovisas i fornlämningsregistret. En västlig mindre del av området är skyddsvärd äng och betesmark (Lst 2008-02-26).

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av sandig morän. Den nordvästra halvan av området består av Karlshamnsgranit (Lst 2007-03-13). Området är 31 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. Området angränsar till befintlig väg. Markens nivå varierar mellan 6 och 26 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon samt för områdets naturvärden.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark.

Miljökvalitetsnormer: Planeringen bedöms ej bidra till att gällande miljökvalitetsnormer överskrids. Området är fritt beläget och är ej exponerat för lokala luftföroreningar eller buller. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms exploateringen av området ej innebära att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids

Störningar och risker: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser samt för jordbruksmark. Den nordvästra halvan av området består av Karlshamnsgranit (Lst 2007-03-13). Ett objekt i gränsen mellan området och Grönslätt redovisas i fornlämningsregistret.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Skogsmark av värde för flora, fauna och friluftsliv tas i anspråk för bostäder.

B18 Hällevik norra (Lindskog)

Planeringen syfte är att möjliggöra för bostäder.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är till största delen privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området ingår i bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden.

Området saknar fornlämningar enligt riksantikvaieämbetets register. Den hotade arten kavelhirs återfinns inom området (LST 08-04-23)

Geotekniska förhållanden: Enligt SGU:s jordartskarta består marken av torv, flygsand samt postglacial sand. Området är ca 52 ha stort.

Tekniska förutsättningar: En liten del av området ligger inom verksamhetsområde för VA. Området angränsar till befintlig väg. Området är beläget nära av vägverket rekommenderad transportväg för farligt gods. Markens nivå varierar mellan 5 och 8 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för markförorening, geoteknik

och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Planeringen bedöms ej bidra till att gällande miljökvalitetsnormer överskrids. Området är fritt beläget och är ej exponerat för lokala luftföroreningar eller buller. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms exploateringen av området ej innebära att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids

Störningar och risker: Området ingår i bevarandeplanen för odlingslandskapet natur och kulturmiljövården. Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen kan medföra konsekvenser för människors hälsa och säkerhet med tanke på närheten till pälsdjursuppfödning.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Jordbruksmark tas i anspråk för bostäder. Kommunal vattentäkt finns inom området.

B19 Talmansvägen

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Området föreslås för villabebyggelse. Den nya bebyggelsen blir en naturlig utökning av intilliggande villakvarter.

Plan- och markägoförhållanden: Området består nästan uteslutande av ej planlagd mark. Marken är kommunalägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Området är del av skyddsvärd ängs, betes och hagmark och ingår till en mindre del i bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av sandig morän. Området är 7 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. Ligger nära befintlig villagata. Markens nivå varierar mellan 7 och 16 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik, radon och natur.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv geografiska bestämmelser för jordbruksmark samt en mindre del för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms exploateringen av området ej innebära att någon nu gällande miljökvalitetsnorm överskrids.

Störningar och risker: -Området omfattas av riksintresse för friluftsliv geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt en mindre del för naturvård.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: Betes och hagmark tas i anspråk för bostäder.

B20 Norra Nogersund

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Området föreslås för villabebyggelse.

Plan- och markägoförhållanden: Området är inte planlagd. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av morän. Området är ca 3 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv och naturvård.

B21 Hälleviks rökeri

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Området föreslås för marklägenheter, möjlightvis i två plan. Den nya bebyggelsen kan bli en unik utökning av boendebeståndet i Hällevik.

Plan- och markägoförhållanden: Området består av planlagd mark för hamnändamål.

Marken är till största delen privat men en del är kommunalägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Området ligger inom område för kulturmiljövård.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av morän.

Området är ca 1,5 ha stort. Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för VA. Ligger nära befintlig villagata. Markens nivå är låg då det ligger intill havet, ca 2 möh.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv geografiska bestämmelser.

V14 Nogersunds verksamhetsområden

Området omfattar tre delområden: reningsverket, Talmansvägen och utmed Nogersundsvägen. Störst är reningsverket som visar dess skyddszon och dess eventuella utbyggnad.

Plan- och markägoförhållanden: Planlagd mark finns för området vid Talmansvägen. Marken är kommunal men privatägd för de två övriga.

Utgångspunkter: Områdets utbredning motsvarar det rekommenderade skyddsavståndet för ett reningsverk i denna storlek. Det är kommunens viljeinriktning att reningsverkets intressen i första hand ska tillgodoses.

Natur- och kulturvärden: Inom området finns reningsverk samt fårhagar och skogsmark. Alla områden saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Marken runt

reningsverket är del av skyddsvärd ängs-, betes- och hagmark och ingår i bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden. Alla områden gränsar i stort till Natura 2000 habitatområde. För en del av området kring reningsverket finns strandskydd.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av morän.

Tekniska förutsättningar: Alla områden ligger i anslutning till verksamhetsområde för VA.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

K8 Hällevik

Bykärnan i Hällevik är, trots många förändringar, Listerlandets kanske bäst bevarade fiskeläge av traditionell, äldre karaktär. Husens läge med stengärdsgårdar och trädgårdstäppor understryker det kulturhistoriska värdet som är stort. Detta enligt ”Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län” samt ”Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.”

K9 Nogersund

Nogersunds äldsta område, nära hamnen ger ett genuint intryck. Här finns ett flertal kåsar. Bebyggelsemönstret med garntomter och små gränder som leder mot hamnen återfinns ännu. Här finns garntomter där byggnaderna ännu har sin ursprungliga disposition kvar. Bebyggelsen har delvis en ålderdomlig karaktär.

Området finns med i ”Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.”.

F3 Hälleviksstråket

Rekreationsstråket från Hällevik ut mot Björkenabben. I stråket ingår även Hälleviks sandstrand.

Stråket bör studeras för att öka tillgänglighet och de rekreativa kvaliteerna.

N15 Kråkenabben

Kråkenabben utgör ett kargt beteslandskap. Området är ovanligt blockrikt och inrymmer en trolig litorinavall. Betesmarken uppvisar skiftningar med öppna och slutna partier. Buskmarkerna har stor betydelse för häckande småfåglar. Kråkenabben har betecknats som västra Blekinges förnämsta lokal för sträckfågel. Området har också stor betydelse för rörligt friluftsliv och har stora naturvärden. Delar av området ingår i Natiura 2000 och naturreservat planeras.

N16 Stiby backe

Området består till stor del av ädellövskog av bok, avenbok eller ek.

Både fuktigare och torrare skogstyper finns inom området. Restberget går på vissa ställen i dagen eller ligger strax under markytan. Inom dessa områden finns bland annat torrängar och betesmarker. Stiby backe är ett välbesökt och mycket uppskattat rekreationsområde med en variation av naturupplevelser. Inom naturreservatet finns ett utbrett system med vandringsleder och stigar. Från bergets topp erbjuds vida utblickar över omkringliggande landskap.

N17 Vassabacksstråket

Mellan orterna Grönslätt och Hällevik

bör ett stråk sparas/utarbetas för att skapa en länk mellan det kustnära stråket och det yttre stråket.

N18 Björkenabben - Östra Torsö

Norra delen av området består till stor del av ädellövskog och lövsumpskogar med inslag av åker och hagmarker. Ned mot strandkanten tar havsstrandsängarna över. Björkenabben är ett uppskattat mål för rekreation. Björkenabbarna skiljs i norra delen från Vassabacksskogen av ett område med fritidshus. Bebyggelsen är dock så integrerad i skogsvegetationen att den inte upplevs som en barriär av en kompaktare bebyggelsestruktur. I öster avgränsas området av kusten och i väster av jordbruksmark. Det finns 2 nyckelbiotoper i området. Även kulturminnesvården har intressen inom området. Området har mycket stora naturvärden och ingår i Natura 2000.

N19 Sillnäs

Området består till stor del av betade hag- och buskmarker med förekomst av bokskog. Det har floristiskt intressanta partier och ett rikt fågelliv. Området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N20 Lindskogsstråket

Inom området skall ett framtida grönstråk tillskapas med syfte att knyta samman de två naturreservaten och värdekärnorna Stiby backe och Listershuvud. Grönstråket syftar såväl till att förbättra möjligheterna till närrekreation som att skapa en ekologisk korridor.
Ambitionen är att förstärka befintliga antydningar till grönstråk som finns cirka en halv kilometer norr om Nogersundsvägen. Den yttre delen av Listershuvud består i dagsläget av barrskog. Vid utvecklingen av ett framtida stråk mellan Stiby backe och Listershuvud bör barrskogen omvandlas till lövskog. De vegetationstyper som återfinns i båda naturreservaten är viktigt at eftersträva för att stråket skall kunna fungera som en ekologisk korridor.

Vägkorridor väg 123

T3 Syftet är att möjliggöra en ny dragning av väg 123 för att avlasta en bristfällig sträcka med smal väg, korsningar och intilliggande hus.

► Siretorp-Sandviken

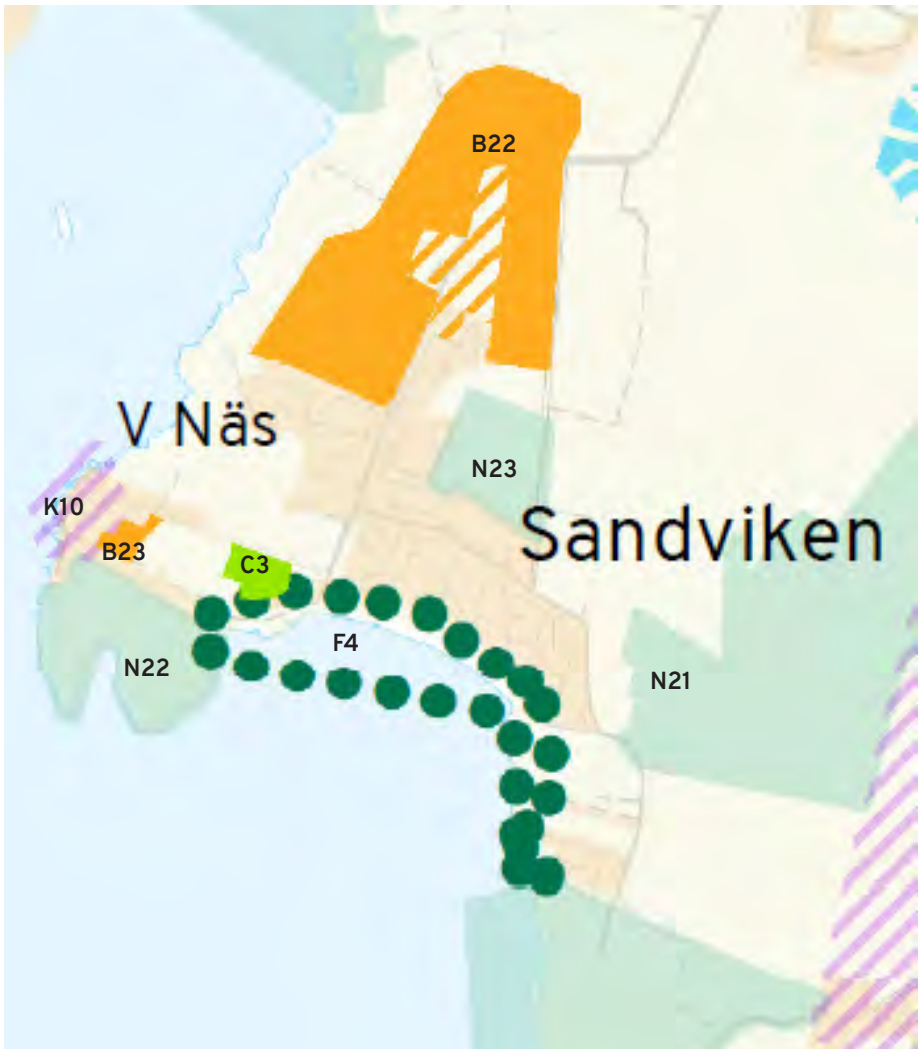

Teckenförklaring

Områden med förändrad markanvändning

B Bostäder
C Område för camping

Områden med aktivt bevarande

N Naturvård
F Friluftsliv
K Kulturmiljövård

Siretorp, Västra Näs, Sandviken

Områdets fasta befolkningen består av ca 300 personer (SCB, nyko 2008-12-31). Här finns ca 500 fritidshus. Området domineras av fritidsbebyggelse och jordbruksmark.

Området gränsar i söder och i väster till havet, i norr mot Sölvesborgs golfbana och i öster mot Mörby backe.

Naturen är skiftande, i väster finns den bokskogsklädda Mörby backe. Längs kusten är landskapet mosaikartat med enehagar, äldre byggnader, åkermark samt mindre skogspartier. Mellan kusten och Mörby backe breder jordbruksslätten ut sig. Längs den västra och södra kustlinjens 5 – 10 meters kurva finns ett flertal fornlämningar.

Sandviken består till största delen av tät och småskalig fritidsbebyggelse från sextiotalet och framåt. Enstaka äldre hus finns. Området genomkorsas av smala grusvägar. Sandviken är byggt kring den fina sandstrand som finns här.

Det gamla fiskeläget Västra Näs har en relativt ursprunglig prägel. Bebyggelsen är delvis typisk för Listerlandets fiskelägen. Västra Näs skiljer sig från t ex Hällevik genom att vara mycket öppnare i sin karaktär. Här finns inga ”ströen” - små gränder. Låga staket och murar avgränsar ofta vid tomtgränserna.

För att förstärka skyddet för de delar av Västra Näs med högre kulturhistoriska värden behövs en detaljplan eller områdesbestämmelser.

I Sandviken finns behov av en camping i anslutning till en av kommunens mest uppskattade sandstränder samt behov av kollektivtrafik om andelen permanentbebyggelse ökar.

I Sölvesborg har ett flertal invallningar och utdikningar skett. En av dem är Siretorpskanalen, belägen söder om golfbanan. Det var en våtmark som torrlades för att den näringsrika marken skulle kunna brukas.

Utbyggnadsområdena för bostäder omfattar ca 93 ha mark.

I närheten av samhället finns primärzon för vattentäkt som ska beaktas vid planläggning.

B22 Siretorp sydväst

Planeringens syfte är att möjliggöra nya bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Områdets mosaikartade landskap har kvalitéer som bör visas hänsyn. I det nya bostadsområdet kan strandängar, hagar, stenmurar och skogspartier finnas kvar mellan bebyggelsen. Bebyggelsen kan vara blandad och innehålla både villor, radhus och flerbostadshus.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är till viss del planlagd. Marken är till största delen privatägd, viss kommunal mark finns.

Natur- och kulturvärden: Inom området finns fyra fornlämningsobjekt – boplatser enligt riksantikvarieämbetets register. Omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand samt sandig morän. Området är 83 ha stort exklusive redan befintliga bostäder.

Tekniska förutsättningar: Inom verksamhetsområde för vatten. Gränsar till ett område för grundvattenskydd. Området gränsar till befintlig väg. Vägstandardens status bör ses över. Det finns ett potentiellt förorenat område, en industrideponi. Markens nivå varierar mellan 1 och 9 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Det finns ett område för grundvattenskydd VL 2kap 64§ mfl (Lst 08-04-08) och det finns ett potentiellt förorenat område på platsen, en industrideponi (Lst 2009-04-01). Inom området finns fyra fornlämningsobjekt – boplatser enligt riksantikvarieämbetets register. Kontakt kommer att tas med tillsynsmyndigheten vid planläggning. Omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser för jordbruksmark samt för naturvård.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser: En effekt är att jordbruksmark försvinner.

B23 Västra Näs - östra delen

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Detta område är beläget intill Västra Näs kulturmiljöområde enligt ”Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län”, ”Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.”samt enligt denna plan. Tillkommande bebyggelse bör noggrant anpassas till kulturmiljön vad gäller skala, volym, form och färgval. Flera av det ursprungliga Västra Näs tomter är stora med nutidens mått mätt.

Området kan därför komma att särskilja sig vad gäller tomtstorlek och bebyggelsens täthet. I området finns en grundvattentäkt.
Området avses inte planläggas innan vattenskyddsområdets gränser är fastställda.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är till största delen privatägd, viss kommunal mark finns.
Natur- och kulturvärden: Omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand samt sandig morän. Området är knappt 2ha stort.

Tekniska förutsättningar: Gränsar till verksamhetsområde för vatten. Området gränsar till befintlig vägar. Markens nivå varierar mellan 2,5 och 5 meter över havet. En mindre kraftledning passerar genom området.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för kulturmiljö, geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser för jordbruksmark samt för naturvård. Området är delvis beläget inom område för grundvattenskydd.

Effekter på hälsa och säkerhet: Inga kända effekter.

C3 Sandvikens camping

Planeringens syfte är att möjliggöra permanent camping.

Utgångspunkter: Sandviken är ett område där turismen har stora intressen. Ett behov av en camping finns. Platsen är idag jordbruksmark.

Plan- och markägoförhållanden: Markområdet avgränsas av stenmurar samt av vägen. Marken är privatägd. Marken är ej detaljplanelagd.

Natur- och kulturvärden: Inom området finns en notering om en hotad art - fläckmaskros. Området omfattas av bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden (Lst 2000-04-13).

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand samt av sandig morän. Området är 3,5 ha stort.

Tekniska förutsättningar: Angränsar till verksamhetsområde för VA. Det finns ett grundvattentäktsskydd inom området. Området gränsar till befintlig väg. Vägstandardens status och standard bör ses över. Markens nivå varierar mellan 1 och 5 meter över havet.

Utredningsbehov: Ytterligare utredning krävs för geoteknik och radon.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

Miljökvalitetsnormer: Området är fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: En planläggning innebär en utökning av antalet fordonsrörelser per dygn. Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård. Inom området finns en notering om en hotad art.

Effekter på hälsa och säkerhet: Effekter på hälsa och säkerhet kan vara den låga marknivån, de många enskilda avloppen och att området för grundvattenskydd belastas ytterligare.

K4 Istaby Torsö

För mer information se ”Det centrala jordbruksområdet”.

F4 Sandvikens badstrand

Sandvikens sandstrand är en av kommunens finaste sandstränder med stort rekreationsvärde.

K10 Västra Näs

Västra Näs har en relativt ursprunglig prägel som fiskeläge. Bebyggelsen av äldre fiskestugor samt hamnen med sina kåsar ger intryck av ett litet genuint fiskesamhälle från 1800-talets mitt.

Detta enligt enligt ”Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län” samt ”Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.”

N21 Hjärthalla

Området domineras av ädellövskogar där boken har en framträdande roll. Även ek och avenbokskog återfinns runt toppen av restberget. Området inhyser även gräsmarker som haft lång hävdkontinuitet Dock håller delar av dessa på att växta igen på grund av minskad hävd, främst runt toppen och på marker i västra sluttningen där större sandavlagringar finns. Det mosaiklandskap som området består av skapar en rik flora och fauna. Stora delar av faunan är dock beroende av hävd i form av bete. Runt toppen på restberget återfinns även ett rikt inslag av blommande buskar.Även fuktstråk av klibbal finns inom området där en viss sockelbildning har utvecklats. I skogarna finns flertalet skyddsvärda arter av svamp, vedinsekter då god tillgång på död ved finns i området. I sumpskogarna kan långbensgrodan återfinnas. En del av området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N22 Västra och Östra Näsnabben

Näsnabbarna utgör ett omväxlande betat busklandskap med insprängda små åkrar. Området har en intressant flora och ett rikt fågelliv vilket är av högt värde för det rörliga friluftslivet. De ingår i Natura 2000 och västra delen är naturreservat. Det planeras även naturreservat i öster.

N23 Siretorps mosse

Siretorps mosse är en lövkärrstorvmark, som bildats i en forntida litorinavik, dämd av en strandvall. På den finns ett system av stenåldersboplatser.

N24 Skogsområde norr om västra Torsöviken

Området består av flygsandsavlagringar i form av dyner med skyddsplanterad tallskog. Dynerna är av geologiskt intresse. Barrskogen och stranden har stor betydelse som strövområde och badplats. Även kulturminnesvården har intressen inom området. Ingår i Natura 2000 och är naturreservat.

N25 Istaby - Kullarp

Söder om Istaby finns ett mindre restberg med varierande naturförhållanden. Området har en tilltalande landskapsbild och stor betydelse för friluftslivet. Även kulturminnesvården har intressen inom området. Tillkommande bebyggelse som påverkar angivna intressen är ogynnsamt och olämplig.

► Sölvesborgs tätort

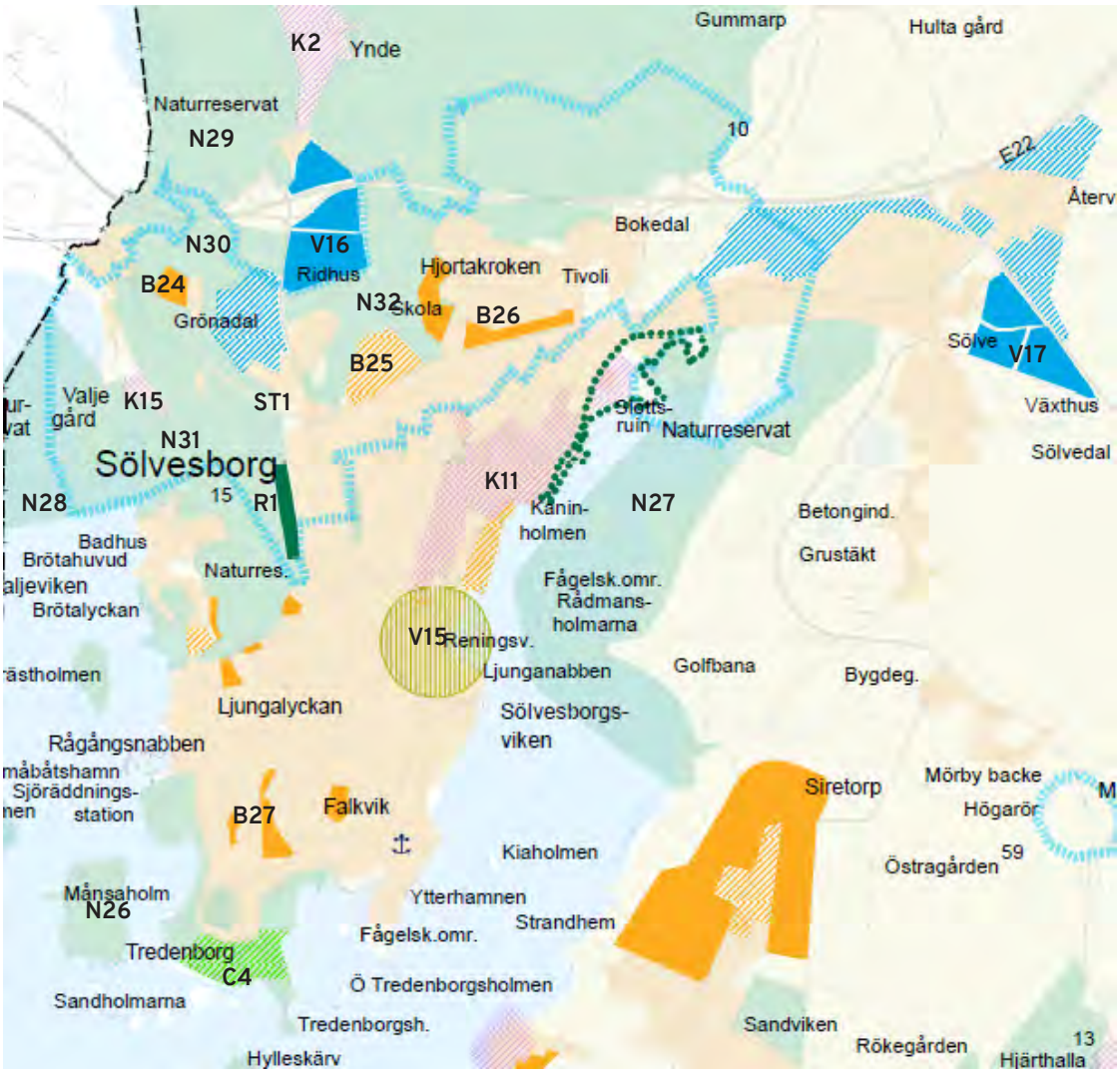

Teckenförklaring

Områden med förändrad markanvändning

B	Bostäder
V	Verksamheter
R	Idrotts- och friluftsliv
C	Camping

Områden med aktivt bevarande

N	Naturvård
F	Friluftsliv
K	Kulturmiljövård
ST	Vattenskyddsområde

N34 **Fågelskyddsområde**
För mer information se ” Det östra kustområdet”.

ST1 **Skyddszon för grundvattentäkt**
Detta är en av kommunens grundvattentäkter som ännu inte har ett, av länsstyrelsen, fastställt skydd.

6. Sölvesborgs tätort

I Sölvesborgs tätort bor 8500 personer(KIR 2014). Sölvesborg är en av de tätorter som enligt kommunens bedömning är prioriterad för kommunal service.

Den medeltida stadsplanen är ett av landets bäst bevarade exempel på senmedeltida torgstäder och är ett riksintresse. Förutom torg och gatunät är även äldre tomtstrukturer av stor vikt.
Bebyggelsen har till stora delar tillkommit efter den stora stadsbranden år 1801.

Sölvesborg har viss dansk prägel vilket är kombinationen av medeltida stadsplan och små hus med fasader av puts eller tegel.

För närrekreation reserveras bokskogsområdena öster om Valjeviken inklusive Valje halvö samt Rågångsnabben som områden viktiga att bevara för grönstrukturen. Vidare reserveras parken kring slottsruinen, varifrån bron över Sölvesborgsviken gör det möjligt att gå och cykla runt den inre delen av viken. Vilken också är naturreservat.

Området mellan Kämpaslätten och Hjortakroken samt området öster om Valje kring Hjalmar Sterns Minne ska också förbli närrekreationsområden. Även golfbanan vid Ljunganabben kan betraktas som ett väsentligt närrekreationsområde.

Området kring Sölvesborgs slott får anses skyddat av gällande restriktioner.

För stadskärnan finns ett särskilt beslut av kommunfullmäktige. vilket gäller även för Östra och Västra Storgatan, som vägledning för bevarandet. Den s k Nya Staden mellan Järnvägsgatan och Balkenhausengatan är även försett med rekommendationer om bevarande.

Mellan den gamla täta stadskärnan och den ”Nya staden” finns ett område där flera av byggnaderna är 5-6 våningar höga (t.ex. stadshotellet eller sparbankshuset). Här finns även andra lägre byggnader, t.ex. ICA och COOP. Innerhamnen med ”silosområdet” ingår i detta område. Kvartersstrukturen är otydlig. En avvägning mellan tillkommande byggnaders volym och höjd bör göras.

Inom Sölvesborgs stad bör möjligheten till parkering för cyklar och bilar i nära anslutning till resecentrum tillskapas. Detta för att förbättra möjligheterna till pendling med kollektivtrafik.

Industritomterna närmast anslutningsvägen till E22 som har bäst exponerade lägen föreslås vara kvar. För att kunna uppnå kommunens näringslivsmål planeras nya verksamhetsområden i anslutning till trafikplatsen Sölvesborg Västra vid E22.

Sölvesborgs stad är en av de tätorter som enligt kommunens bedömning är prioriterade för kommunal service i form av skola, barnomsorg, äldreomsorg, närrekreation mm.

Nya bostäder nära centrum och med goda pendlingsmöjligheter intill stationsläget avses komplettera den centrala staden.

Stråket från Havsudden där gång- och cykelbron över Sölvesborgsviken angör, genom biblioteksparken och Stortorget, längs Södergatan och Järnvägsgatan fram till rondellen vid Netto, utgör ett strategiskt stråk för utvecklingen av centrala Sölvesborg.

I närheten av samhället finns primärzon för vattentäkt som ska beaktas vid planläggning.

B24 **Grönadal**

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området är beläget väster om den befintliga bebyggelsen i Grönadal och sträcker sig ner mot Blekingevägen. Blandad villabebyggelse föreslås.

Plan- och markägoförhållanden: Marken i den norra delen är kommunägd. I söder är det enskilt.

Natur- och kulturvärden: Bokskog. Växt- och djurlivets värden samt rekreationsvärden bör utredas i samband med mer detaljerad planerng. Vägen genom området är en gammal färdväg och kulturhistorisk lämning.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGU:s

jordartskarta är det morän.

Tekniska förutsättningar: Ligger utanför verksamhetsområde för VA. Vatten finns vid Blekingevägen. Bra trafikanslutning till Blekingevägen.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv samt för naturvård.

B25 Vitahallsslätten

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området är beläget nära centrum och Ryssbergets bokskog. Blandad villabebyggelse föreslås. Planläggning och exploatering ska utgå från de ytor som tillskapas när kraftledningen grävs ned eller utreds. Endast en begränsad del ska bebyggas för att området även i framtiden ska kunna fungera som natur- och rekreationsområde. Området är markerat som värdekärna enligt förslaget till grönstrukturplan.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är kommunägd.

Natur- och kulturvärden: Bokskog. Växt- och djurlivets värden samt rekreationsvärden bör utredas i samband med mer detaljerad planerng.

Geotekniska förhållanden: Enligt okulärbesiktning morän.

Tekniska förutsättningar: Söder / väster om området finns kommunalt VA samt el framdraget. Bra trafikanslutning till Blekingevägen. Centralt beläget; ca 600 m till centrum.

Utredningsbehov: Lokalisering och omfattning utreds vidare.

Regleringar: Området omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, för jordbruksmark samt för naturvård.

B26 Hjortakroken

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder för permanent bruk.

Utgångspunkter: Området utgörs av två delområden kring Kanehall. Blandad villabebyggelse föreslås. Området ska även i framtiden ska kunna fungera som natur- och rekreationsområde. Speciellt gäller det området i väster. Det området är markerat som värdekärna enligt förslaget till grönstrukturplan.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är kommunägd.

Natur- och kulturvärden: Bokskog. Växt- och djurlivets värden samt rekreationsvärden bör utredas i samband med mer detaljerad planerng. Här finns flera skyddsvärda träd.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGU:s jorgdartskarta är det morän.

Tekniska förutsättningar: Området i söder och öster ligger inom verksamhetsområde för VA.

Utredningsbehov: Lokalisering och omfattning utreds vidare.

B27 Norra Falkvik

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Inom den centrala tätorten finns möjlighet till förtätningsprojekt i både liten och stor skala. Inom Falkvik är några platser föreslagna för bostäder men det kan finnas fler platser.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är kommunägd.

Natur- och kulturvärden: Bokskog. Växt- och djurlivets värden samt rekreationsvärden bör utredas i samband med mer detaljerad planerng.

Geotekniska förhållanden: Enligt okulärbesiktning morän.

Tekniska förutsättningar: VA samt el finns i hela området

Utredningsbehov: Innan grönområden tas i anspråk av bebyggelse behövs mer kunskap om hur användningen kan kompenseras.

B28 Södra Falkvik

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Utgångspunkter: Inom den centrala tätorten finns möjlighet till förtätningsprojekt i liten och stor skala. Inom Falkvik är några platser föreslagna för bostäder men det kan finnas fler platser.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är kommunägd.

Natur- och kulturvärden: Bokskog. Växt- och djurlivets värden samt rekreationsvärden bör utredas i samband med mer detaljerad planerng.

Tekniska förutsättningar: VA samt el finns i hela området

Utredningsbehov: Innan grönområden tas i anspråk av bebyggelse behövs kunskap om hur användningen kan kompenseras.

R1 Svarta led

Det ska finnas möjlighet för idtrotten på Svarta led att utöka. Det kan ske västerut in på skogs/friluftsområdet väster om Bokelundsskolan. En exploatering av området kräver varsamhet mot de starka natur och friluftsvärden som finns.

C4 Tredenborgs camping

Planeringens syfte är att möjliggöra permanent camping.

Utgångspunkter: Tredenborg är ett område där turism och friluftsliv har stora intressen. Platsen har redan camping.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är privatägd. Marken är ej detaljplanelagd.

Natur- och kulturvärden: Området är strandnära och används för bad- och friluftsliv.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand samt av sandig morän.

Tekniska förutsättningar: Angränsar till verksamhetsområde för vatten. Ledningar finns dragna till dagens camping.

V15 Sölvesborgs reningsverk

Områdets utbredning motsvarar det rekommenderade skyddsavståndet för ett reningsverk i denna storleksklass. Det är kommunens viljeinriktning att reningsverkets intressen i första hand ska tillgodoses.

V16 Kämpaslätten

Området omfattar tre delområden: Området väster om Kämpaslättsvägen, öster om Kämpaslättsvägen och norr om E22.

Plan- och markägoförhållanden: Planlagd mark finns för området väster om vägenTalmansvägen. Marken är kommunal förutom för området norr om E22.

Utgångspunkter: För området kring ridhuset och norr om E22 krävs fler utredningar under detaljplanearbetet om hur detta kan exploasteras.

Natur- och kulturvärden: Inom området finns betesmark och skogsmark med flertalet skyddsvärda träd. Alla områden saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av morän och postglacial sand-grus i norr.

Tekniska förutsättningar: Alla områden ligger utanför verksamhetsområde för VA.

V17 Sölve företagsområde

Området omfattar många delområden runt omkring det befintliga Sölve företagsområde och utmed Hälleviksvägen.

Plan- och markägoförhållanden: Stora delar av områdena är planlagda. Delar av marken är kommunal men till största delen privatägd.

Utgångspunkter: Delar av området ligger lågt och kan vara svåra att exploatera. Skyltläget är bra intill stora vägar. Hänsyn till vassbäddar i södra delen måste tas. Ev kan ett skyddsavstånd behövas vid en exploatering i närheten.

Natur- och kulturvärden: Inom vissa områden finns fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register.

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av postglacial sand-grus.

Tekniska förutsättningar: Alla områden ligger i anslutning till verksamhetsområde för VA.

K2 Ynde

Ynde by ligger på sluttningarna vid Ryssbergets fot och har genomgått relativt få förändringar sedan 1800-talet. Bymiljön är estetiskt tilltalande med betydande värden utifrån kulturhistorisk synpunkt. Ynde är ett exempel på en by med stark påverkan från skånska traditioner.

K11 Den medeltida staden och handelsstaden i Sölvesborg

Stadsplanen för Sölvesborgs stadskärna är en av landets bäst bevarade exempel på senmedeltidens torgstäder. Förutom torg och gatunät är också äldre tomtstruktur av vikt. Stadskyrkan är den enda bevarade medeltidsbyggnaden.

Stadsbilden präglas i väsentliga delar ännu av den småskaliga bebyggelse, som uppfördes efter branden 1801 inom det medeltida stadsområdet samt utmed Ö och V Storgatan och Norregatan.

Genom en påfallande enhetlighet vad gäller volym, tak- och fasadmaterial, tomtstruktur samt bevarade gårdsanläggningar och magasin förmedlar Sölvesborg ännu intrycket av 1800-talets handelsstad.

Riksintressebeskrivningen för kulturmiljö är omarbetad under 2015.

Sölvesborgs slott

Slottsruinen och borgområdet är ett av landets få exempel på en medeltida anläggning där borg med kärntorn har uppförts på en artificiell kulle, en s k motte. Sölvesborgs slott är ett gammalt danskt riksfäste och har varit säte för länherren i Blekinge.

Slottsområdet utgör en gränslinjebestämd fast fornlämning som enligt gällande stadsplan utgör ett kulturreservat. Kulturminneslagen och stadsplanen reglerar markanvändningen i området.

Östra och Västra Storgatan samt Skånevägen

Kustlandsvägen var av avgörande betydelse vid anläggandet av såväl Sölvesborgs slott som staden Sölvesborg. Dess medeltida sträckning har bevarats i Ö Storgatan och V Storgatan – Skånevägen.

Nya staden

Nya staden var benämningen på ett område på stadsjorden söder om den egentliga staden, för vilket en stadsplan upprättades 1897. Det är ett ovanligt exempel på de esplanadplaner, som på grundval av 1874 års byggnadsstadga upprättades för rikets städer. Förutom stadsplanen och dess gatunät, inklusive stensättningar och planteringar, är bebyggelsestrukturen av friliggande större villor av vikt. Gatusträckningar, planteringar och stensättningar ska i huvudsak bibehållas.

K15 Valje herrgård

Valje gård är den enda bevarade herrgården i Sölvesborgs kommun. Den har en fint utformad bebyggelse från slutet av 1700-talet.

Den parkartade omgivningen, som är av stort värde för kulturminnesvården och naturvården, understryker prägeln av högreståndsmiljö i litet format.

Detta enligt kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län samt Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.

N26 Öarna kring Sölvesborg

Vissa av öarna kring Sölvesborg har stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Andra har ett synnerligen rikt fågelliv. Öarna ingår i det riksintressanta området Valjeviken Sölvesborgsviken.

Bebyggelse är olämplig.

N27 Sölvesborgsviken - Sölve

Området sträcker sig över östra och innersta delen av Sölvesborgsviken. Hela bukten är förhållandevis grund, oftast inte djupare än 1,5 meter. En djup fåra in till hamnen går strax väster utanför området.

Stränderna täcks vanligen av vassområden. Innanför vassbäddarna ligger strandängar som betas. Dessa har i många fall en rik flora med bland annat jungfru Marie nycklar och småvänderot. På östra sidan finns en remsa av planterad tallskog. Annars förekommer mest klibbal och ek.

Området är en viktig rast- och övervintringsplats för flera arter, bland annat: änder, gäss, svanar, dopplingar och sothöns. Vassområdena utgör även viktiga häckningsplatser för såväl skäggmes och sävsångare som brun

kärrhök. Vidare häckar i regel ett stort antal måsfåglar och tärnor på Rådmansholmarna. På grund av det rika fågellivet har området blivit ett särskilt skyddsområde enligt fågeldirektivet. Nämnas bör även att stinkpaddan förekommer på strandängarna.Området är Natura 2000 och samma område är också naturreservat.

N28 Valje halvö
Den kulturhistoriskt intressanta Valje gård omges av ett gammalt kulturlandskap med åker, äng, hagmark och ädellövskog. Området hänger samman med en bokskog som ansluter till Sölvesborg. Landskapsbilden är tilltalande. Området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N29 Siesjö med omgivningar
Siesjö är en av de få naturligt näringsrika sjöarna i länet. Dess omgivningar utgör ett variationsrikt och tilltalande kulturlandskap. De botaniska intressena är framträdande, men även djurlivet är rikt och varierat. Området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N30 Kämpaslättsstråket
Stråkets östra del binder samman de två värdekärnorna Kämpaslätten och Valje naturreservat, rekreativt och ekologiskt. Detta stråk består till stora delar av bokskog och bör ha en minsta bredd på 200 meter för att bokskogens värden ska kunna bevaras/utvecklas. Stråket behöver utvecklas då det är viktigt att det har god artsammansättning

N31 Västra kuststråket
Norra delen av stråket bör vara minst 200-300 meter brett för att kunna fungera som både ekologisk och rekreativt stråk. Detta eftersom det till stor del består av bokskog. Stråk binder samman de två värdekärnorna Valje naturreservat och Södra Valjeskogen samt den angränsande grönstrukturen nordväst om tätorten. Detta är ett viktigt stråk in i Sölvesborg som behöver utvecklas och kompletteras på sikt och bli starkt både för rekreation och för ekologi.

Södra delen av stråket är smalare och består till stor del av ett smalt kuststråk.

Sölvesborgs golfklubb och Sölvesborgsbron ligger inom området för Sölvesborgs tätort. Foto: Fotograf Serny

Hamnen på Hanö. Foto: Fotograf Serny

Detta är ett viktigt stråk som används av boende för vardagsrekreation. Vidare hyser kustzonen flera ekologiska värden. Exploatering nära kusten bör undvikas och stråket bör förstärkas och utvecklas.

Hermans Heja är viktig för fritidsbåtar och tillhörande verksamheter.

N32 Kanehallskogen
Detta område ligger strategiskt bra för att erbjuda en stor del av bebyggelsen i närheten ett bra skogsområde för rekreation. Området består huvudsakligen av äldre bokskog. Även skogspartier med al finns i västra delarna. Skogen är strövvänlig och bullernivån betydligt lägre än i de delar av Hjortkroksskogen som ligger längre norr ut.

N34 Fågelskyddsområde
För mer information se ” Det östra kustområdet”.

► Hanö

Teckenförklaring

Områden med förändrad markanvändning
B Bostäder
St Vattenskyddsområde

Områden med aktivt bevarande
N Naturvård
K Kulturmiljövård

7 Havsområdet

Kommunen har en lång kuststräcka och ett stort havsområde. De öar som finns i kommunen är med undantag av Hanö små, obebodda och med kustnära läge.

Hela den kuststräcka som inte omfattas av tätortsbebyggelse har ett mycket stort värde ur fritids- och rekreationssynpunkt. Ett flertal ”riksintressen” ur fiskerisynpunkt finns i kommunens vattenområden.

Hanö

Hanö är en ö med sex km till fastlandet och ringa befolkning.Ön har idag (år 2016) ca 12 åretruntboende. Som mest har det bott ca 260 personer på ön.

Den allt överskuggande frågan kring utvecklingen på Hanö är kommunikationerna. Det finns ett utpekat område för bostäder.

I närheten av samhället finns primärzon för vattentäkt som ska beaktas vid planläggning.

B29 Hanö södra

Planeringens syfte är att möjliggöra bostäder.

Plan- och markägoförhållanden: Marken är inte planlagd. Marken är privatägd.

Natur- och kulturvärden: Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register. Området är del av skyddsvärd ängs, betes och hagmark och ingår i bevarandeplanen för odlingslandskapets natur och kulturmiljövärden

Geotekniska förhållanden: Enligt SGUs jordartskarta består marken av sandig morän. Området består av Karlshamnsgranit.

Tekniska förutsättningar: Angränsar till verksamhetsområde för VA.

Reningsverket på Hanö kommer att avvecklas och en ny överföringsledning kommer mellan Hanö och Nogersund. Geoteknik och radon bör utredas.

Regleringar: Omfattas av riksintresse för friluftsliv, geografiska bestämmelser, naturvård, strandskydd samt opåverkade områden.

Miljökvalitetsnormer: Området är lantligt och fritt beläget, någon risk för luftföroreningar eller buller från industri eller stora trafikmängder finns ej. Förutsatt att området ansluts till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms miljökvalitetsnormerna ej överskridas.

Störningar och risker: Exploateringen bedöms ej orsaka några betydande olägenheter för omgivningen.

Hälsa och säkerhet: Exploateringen bedöms ej medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa och säkerhet.

Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser

K16 Hanö
På Hanö finns husgrunder som visar att ön utnyttjades för säsongsfiske kanske redan under medeltiden. Engelska kyrkogården är en fornlämning knuten till Napoleonkrigen. Genom sitt läge, sin utformning och bebyggelse har fiskeläget en egen karaktär.Detta enligt ”Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län” samt ”Sölvesborgs kommun - områden av kulturhistoriskt intresse.” Fornlämningsmiljön skyddas genom föreskrifter i kulturminneslagen. Inga byggnadsföretag eller andra arbeten som kan skada fornlämningarna får påbörjas innan länsantikvarien underrättats. Tillkommande bebyggelse som kan påverka fornlämningsmiljön är olämplig.

N33 Hanö
Hanö består av en drumlinbildning, som under Baltiska Issjöns tid utsattes för omfattande vågerosion. Detta har resulterat i imponerande klapperstensfält, blockhav och strandvallar. Även Litorinahavet har avsatt en strandvall på ön.

Dagens strandprocesser har i norr skapat en ovanligt väl utbildad strandspore (Bönsäcken) På hällarna vid fyren finns isräfflor och parabelriss. Hanö är ett unikt geologiskt område för södra Sverige.

Vegetationstypen på Hanö utgörs dels av öppen mark med busk och trädfattiga områden i nordväst, dels tät avenbokskog med inslag av lind och alm på öns sydöstra del. Avenbokskogen ger skydd åt dovhjortarna, en av Hanös attraktioner. Det finns floristiska intressanta partier på ön, som även är en värdefull sträcklokal. Landskapsbilden är karaktäristisk. Ön är ett uppskattat utflyktsmål och av stort värde för friluftslivet. Även kulturminnesvården har intressen på ön. Området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

E4 Taggens grund
Kommunen föreslår en etablering av en vindkraftsanläggning vid Taggen. Området är utpekat som riksintresse.

E5 Blekinge offshore
Öster om Hanö planeras en vindkraftsanläggning *Blekinge Offshore*. Det är ett mycket stort område i Sölvesborgs och Karlshamns kommuners havsområde. Det skulle kunna rymma Sveriges, och förmodligen världens, största vindkraftsanläggning till havs. Området är utpekat som riksintresse för vindkraft. I ett beslut från regeringen från 2017 fastställdes att området medför påtaglig skada på riksintresset för totalförsvarets militära del. Kommunen är dock angelägen om att finna en samexistens.

FR1 Östra Orlundsåns mynning
För mer information se ”Östra kustområdet”.

FR2 Hanöbanken
Hanöbanken, som är ett havsområde med upphöjningar från berggrunden som omges av djupare vatten, är ett viktigt reproduktionsområde för fisk.

ST1 Skyddszon för grundvattentäkt
Detta är en av kommunens grundvattentäkter som ännu inte har ett, av länsstyrelsen, fastställt skydd.

Hanö. Foto: Sölvesborgs kommun

Ordlista

Begrepp med förklaringar

Allmänna intressen
Allmänna intressens redovisning är obligatorisk i översiktsplanen. Dessa kan vara av olika karaktär. En typ av allmänna intressen är sådana som beskriver värden, exempelvis kulturhistoria. En annan typ är när vissa områden såsom bostadsbebyggelse pekas ut av kommunen för olika allmänna ändamål.

Biologisk mångfald
Biologisk mångfald, är ett samlande begrepp för allt levande. Biologisk mångfald inbegriper tre nivåer av mångfald, dels på ekosystem och biotopnivå, dels på artnivå och dels på genetisk nivå.

BN
Byggnadsnämnden i Sölvesborgs kommun

Detaljplan (DP)
En detaljplan (DP) är ett juridiskt bindande kontrakt mellan kommunen, markägarna och grannarna. Detaljplanen styr hur marken får användas (t.ex. för bostäder, handel, kontor, park), husstorlek, hushöjd, avstånd från hus till tomtgräns och rättigheter att dra fram ledningar eller gångvägar över annans mark. En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av en ny.

Farligt gods
Farligt gods, inbegriper bl.a. alla brandfarliga, oxiderande, giftiga, smittförande, radioaktiva och frätande ämnen. Det innebär allt som kan orsaka skador på liv och egendom. Farligt gods på land kan trafikera både väg och järnväg.

Flerkärnig stadsstruktur
Flerkärnig stadsstruktur, ett stadsmönster som innebär att flera olika centra eller kärnor utvecklas och sammankopplas såväl inom staden som i hela kommunen. De olika kärnorna sammankopplas med miljövänliga och snabba transportsystem.

Fördjupning av översiktsplanen, kan upprättas för mindre geografiska områden för att mer i detalj studera ett område, exempelvis en tätort. En fördjupning kan också upprättas som ett tematiskt tillägg till hela översiktsplanen, för exempelvis kustzonen.

Förtätning
Förtätning, utökning av storlek, höjd eller antal byggnader i befintliga miljöer för ett mer effektivt utnyttjande av mark, kollektivtrafik, teknisk försörjning m.m. och på så sätt minska ianspråktagandet av t.ex. grönområden och åkermark.

Grönstruktur
Grönstruktur, är ett samlande begrepp för alla gröna områden av olika karaktär och funktion. Grönstrukturen brukar delas in i ekologiska, kulturella och sociala funktioner.

Hållbar utveckling
Hållbar utveckling, är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Infrastruktur
Infrastruktur, är de grundläggande tekniska systemen som krävs för dagens teknologiska samhälle, såsom nätverk för transporter av varor och människor, exempelvis väg och järnväg, kommunikationsnätverk, vatten- och avloppssystem, utbildning etc.

IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change, består av flera hundra forskare från olika discipliner världen över. Panelen har till uppgift att regelbundet analysera och utvärdera forskning om klimatsystemet.

KF Kommunfullmäktige i Sölvesborgs kommun

Kulturminneslagen (KML)
Lag(1988:950) om kulturminnen m.m.)

KS Kommunstyrelsen i Sölvesborgs kommun

Lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD, innebär att man lokalt tar hand om det regnvatten som samlas i bebyggda områden för att minska användandet av dyra tekniska system samt gynna växt- och djurlivet i närområdet. Detta kan ske genom t.ex. fördröjning i dammar eller genom infiltration.

Lägenhet
En sådan samling rum och andra utrymmen inom en eller flera byggnader (flerbostadshus eller småhus) som tillsammans bildar en bostadsenhet.

Miljö- och riskfaktorer
Miljö- och riskfaktorers redovisning är obligatorisk i översiktsplanen. Dessa omfattar miljöproblem eller risker som behöver beaktas i planeringen, exempelvis bullerstörda områden eller anläggningar och verksamheter som innebär särskilda risker för omgivningen. Även förhållanden och faktorer som kan ha betydelse för att åstadkomma kretsloppslösningar kan redovisas.

Miljöbalken (ofta förkortad MB), är den samlade miljölagstiftningen för bland annat naturvård, miljöskydd, jordbruk, renhållning, vatten och hälsoskydd. MB, är en svensk lagsamling som utfärdades den 11 juni 1998, och trädde i kraft från den 1 januari 1999. Ljölagstiftning på andra håll, t.ex. i plan- och bygglagen.

Miljökvalitetsnormer, MKN är ett nytt styrmedel i det svenska miljöarbetet som regleras i miljöbalken. Normer meddelas normalt av regeringen för att miljömål ska uppnås, för att åtgärda miljöproblem i Sverige eller för att vissa EG-direktiv ska kunna genomföras. En miljökvalitetsnorm kan anges som en halt eller ett värde men kan även beskrivas i ord.

Natura 2000
Naturområde som är en del i det europeiska nätverket Natura 2000 och som inte får skadas varken direkt eller indirekt (naturtyper, arter och deras livsmiljöer).Områdena regleras av Miljöbalkens 4 och 7 kapitel.

Områdesbestämmelser (OB) Kommunala bestämmelser för hur marken får användas, endast utanför detaljplan. I områdesbestämmelser kan ingen byggrätt läggas fast.

Plan- och bygglagen, (ofta förkortad PBL), reglerar planeringsprocessen, däribland översiktsplanen. Syftet är att planeringsarbetet ska ske med öppenhet och insyn och med ett starkt medborgarinflytande. PBL innehåller bland annat bestämmelser för översiktsplaner, detaljplaner, bygglov, byggtillsyn, olovligt byggande samt byggnadsnämndens verksamhet.

PM10 Particulate Matter 10, partiklar i luft mindre än 10 µm (mikrometer), d.v.s inandningsbara partiklar.

Riksintressen Riksintressen är allmänna intressen som särskilt pekats ut för vissa områden för sitt nationella intresse. Riksintressen kan vara såväl områden med värde för exploateringsändamål som områden med bevarandevärden.

Stadsförnyelse, är när man försöker förändra och förbättra en befintlig bebyggelse genom att göra olika åtgärder, exempelvis kompletteringsbygga, renovera eller rusta upp parkmiljöer.

Strandskydd (MB 7 kap. 13–17 §§) Strandskyddet syftar till att öka allemansrätten för människorna och skapa goda livsvillkor för både djur- och växtlivet. Strandskyddet är unikt för Sverige.

TRAST Trafik för en Attraktiv Stad.

Vattendistrikt Sverige är indelat i fem vattendistrikt. Varje vattendistrikt är uppbyggt av flera avrinningsområden. Indelningen i vattendistrikt har varit de stora havsbassängerna. Dessa vattendistrikt är grunden för förvaltningen av vatten. Sölvesborgs kommun tillhör Södra Östersjöns vattendistrikt. Vattenmyndigheten finns på Länsstyrelsen i Kalmar län. Vattenmyndigheterna har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten genomförs i Sverige.

Vattenverksamhet
Byggande i vatten, till- eller bortledande av vatten, åtgärder som syftar till att förändra vattens djup eller läge, markavvattning. Prövningskrav om det inte är uppenbart skadefritt.

Källförteckning

Dessa källor användes för den ursprungliga översiktsplanen 2010.

• Boverket 1996. Boken om översiktsplan. del 1-4.
• Länsstyrelsen i Blekinge län, 2003. Miljömål i Blekinge
• Länsstyrelsen i Blekinge län, Karlskrona 1994. Ängar och Hagar i Sölvesborgs kommun
• Länsstyrelsen, Karlskrona 1983. Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län Del 1 och 2.
• Räddningstjänsten Västra Blekinge, 2008, Riskanalys för det geografiska området Sölvesborgs kommun.
• Region Blekinge 2006. Så här skapar Blekinge sin framtid. Regionalt utvecklingsprogram för Blekinge län 2006 – 2013.

Naturvård
• Boverket stadsmiljöavdelningen, 1999, Gröna områden i planeringen.
• Naturskyddsföreningen, 1994, Mångfald eller enfald? En global strategi för att bevara den biologiska enfalden.
• Naturvårdsverket, 1995, Aktionsplan för biologisk mångfald.

Miljö- och riskfaktorer
• *Länsstyrelsens rapport 2005:12 "Identifiering av verksamheter enligt Naturvårdsverkets branschlista 2004-04-21 – En kartläggning av industriverksamheter i Blekinge de senaste 150 åren. Planeringsunderlag för det fortsatta arbetet med förorenade områden".*
• Länsstyrelsens rapport 2008:24 "Kvalitetssäkring av eventuellt förorenade områden i Blekinge län"
• Banverket och Naturvårdsverket, 1997, Buller och vibrationer från spårburen linjetrafik, policy och tillämpning.
• Boverket m.fl., 1995, Bättre plats för arbete - planering av arbetsområden med hänsyn till miljö, hälsa och säkerhet.

Bebyggelse
• Boverket, 1998, Brott, bebyggelse och planering.

Sociala frågor
• Boverket Stadsmiljöavdelningen, 1997, Hela samhället - jämställdhetsaspekter på fysisk planering och byggd miljö
• Boverket, 1998, Brott, bebyggelse och planering.
• Lunds kommun 2005. VÄRNA OCH VINNA STADEN. FÖP för staden Lund.

Energi
• Klimatstrategi, Sölvesborgs kommun, 2007.
• WSP, 2009, Vindbruksplan för Sölvesborgs kommun.
• Statens energiverk, Statens naturvårdsverk, Boverket, Vattenfall, 1989. Kraftledningar i fysisk planering.

Kommunikationer
• Region Blekinge, 2009. Länsplan för regional transportinfrastruktur för Blekinge, 2010 – 2021
• SOU 2007:58 Hamnstrategi – strategiska hamnnoder i det svenska godstransportsystemet. Slutbetänkande av Hamnstrategiutredningen.

Hållbar utveckling
• Regeringen 1998. Sveriges miljömål. Miljöpolitik för ett hållbart Sverige Regeringens proposition 1997/98:145
• Boverket och Naturvårdsverket, 1999. Miljömål som kan vara relevanta i samhällsplaneringen. Delstudie inom SAMS.

• Boverket och Naturvårdsverket, 2000. Miljöinriktad fysisk planering.
• Boverket, 1997. Hela samhället - jämställdhetsaspekter på fysisk planering och byggd miljö
• Boverket, 1999. Gröna områden i planeringen.
• Boverket, 2000. Sociala och ekonomiska konsekvensanalyser i planeringen.
• Region Blekinge, 2005. Utkast till regional utvecklingsplan (RUP)
• SWECLIM, 2000, Regionala klimat-scenarier.

Kunskapsunderlag vid programanalys och behovsbedömning av MKB
För de områden som har en förändrad användning eller som föreslås som område för aktivt bevarande har följande kunskapsunderlag har beaktats vid programanalys och behovsbedömning av MKB.

Faktaunderlag från Länsstyrelsen

Hamnar	2006-06-05
Hotade arter	2008-04-23
Kulturmiljövårdsprogram	2000-04-27
Master	2006-06-05
Potentiellt förorenade områden	2009-04-01
Skyddsvärda träd	2008-02-28
Geostrålningskarta	2007-03-13
Områden med Karlshamnsgranit	2007-03-13
Våtmarksinventering	2005-02-10
Värdefulla vatten	2008-03-31
Äng, och betesmarker	1999-01-26
Ängs- och hagmarker	2008-02-26

Internationell planering

Natura 2000 fågelområden 2006-06-30	
Natura 2000 habitat	2006-06-30
Ramsar	2004-08-25

Mark och vattenreglering

Biotopskydd	2008-04-02
Byggnadsminnen	2008-02-28
Dammregister	2002-05-01
Djur och växtskydd	2007-01-16
Fornlämningar	2008-02-26
Grundvattenskydd	2008-04-08
Landskapsbildsskydd	2007-05-08
Myrskyddsplan	2008-02-26
Naturminnen	2008-02-26
Naturreservat 2007-12-21	
Strandskydd	2007-10-18

Naturresursintressen

Energiproduktion	2007-04-16
Friluftsliv, MB 3kap 6§	2005-04-25
Geografiska bestämmelser	2003-07-16
Jordbruksmark	2003-03-05
Kraftledningar	1999-01-27, 2006-11-21
Kulturminnesvård	2008-06-03
Natura 2000	2008-01-31
Naturvård	2006-03-09
Vägar och järnväg	2006-04-07
Yrkesfiske	2006-04-07

Regionala analyser
Bevarandeplan
Vindkraft

Från Riksantikvarieämbetet
Fornsök, *2008-11-09*

Från Räddningstjänsten Västra Blekinge
Riskanalys för Sölvesborg, *2007*

Kommunal information
Detaljplanerade områden
Verksamhetsområde för VA
Förslag på sträckning av väg 508, *2008-11-21*
Befolkning via KIR, 2009

Vägverket
Arbetsområde för ny E22 utställningshandlingar, *2008-11-11*
Trafikmängd för de vägar som VV är väghållare för.

Region Blekinge
Förslag på Sydostlänkens sträckning.
SGU Jordartskarta, *2004-09-02*

Statistiska centralbyrån
Befolkningsstatistik, *2009-12-31*

Sölvesborgs kommun
294 80 Sölvesborg
Besök: Repslagaregatan 1
Växel: 0456-816 000
Mejl: info@solvesborg.se
solvesborg.se

Sölvesborgs kommun

Miljökonsekvens-beskrivning

Sövesborgs kommun 2020

Antagandehandling

Sölvesborgs kommun

solvesborg.se

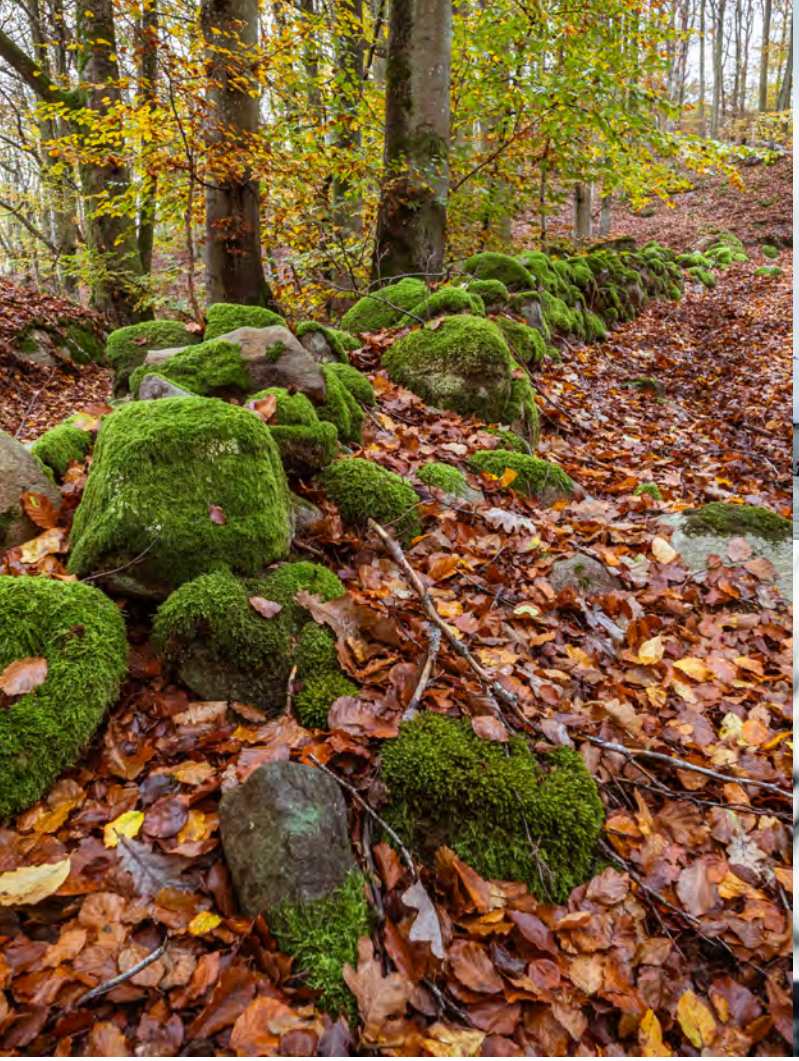

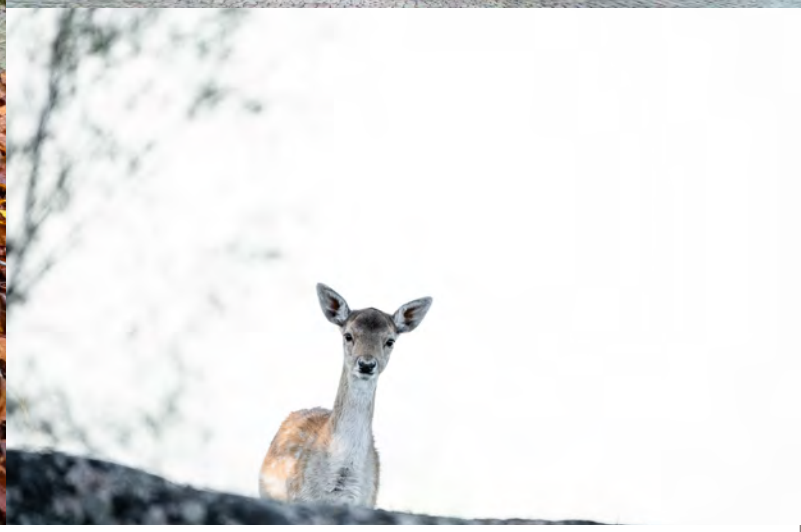

MKB till översiktsplan

Föreliggande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tillhör Sölvesborgs kommuns antagandehandling för aktualitetsförklaring år 2017 av översiktsplan. En översiktsplan (ÖP) tas fram och uppdateras regelbundet av kommuner i enlighet med Plan och bygglagen. En översiktsplan ska vara vägledande för hur markoch vattenområden används och hur bebyggelse, verksamheter och naturområden etc. ska utvecklas och bevaras. Miljökonsekvensbeskrivningen är ett resultat av den miljöbedömning som gjorts av hur miljöaspekter har inarbetats i planförslaget och vad planens genomförande innebär.

Översiktsplanen samt MKB finns på Internet:
www.solvesborg.se/oversiktsplan

Kartor och fotografier: WSP samt Sölvesborgs kommun
Kartor och figurer bygger på material från Lantmäteriets GSDdatabas

Grafisk form & tryck: Sölvesborgs kommun

Innehåll

1. Inledning (s.4)

1.1 Syftet med miljökonsekvensbeskrivningen
1.2 Översiktsplanen
1.3 Vision

2. MKB:ns innehåll och avgränsning (s.5)

2.1 Innehåll
2.2 Avgränsning

3. Planens innehåll (s.6)

3.1 Infrastruktur
3.2 Energiförsörjning
3.3 Vatten och avlopp samt dagvatten
3.4 Verksamheter
3.5 Bostäder
3.6 Natur och kulturmiljö samt turism

4. Studerade scenarier (s.8)

4.1 Scenario 0 Nollalterantiv
4.2 Scenario 1 Normal
4.3 Scenarion 2 Ca 20 000 invånare

5. Scenariernas miljökonsekvenser (s.10)

5.1 Befolkning, bebyggelse och hälsa
5.2 Mark, landskap, djur och biologisk mångfald
5.3 Forn och kulturlämningar
5.4 Materiella tillgångar
5.5 Vatten och klimat
5.6 Luft

6. Scenariernas påverkan på miljömålen (s.18)

6.1 Begränsad klimatpåverkan
6.2 Frisk luft
6.3 Bara naturlig försurning
6.4 Giftfri miljö
6.5 Skyddande ozonskikt
6.6 Säker strålmiljö
6.7 Ingen övergödning
6.8 Levande sjöar och vattendrag
6.9 Grundvatten av god kvalitet
6.10 Hav i balans samt levande skärgårdar
6.11 Myllrande våtmarker
6.12 Levande skogar
6.13 Ett rikt odlingslandskap
6.14 En rik fjällmiljö
6.15 God bebyggd miljö
6.16 Ett rikt växt och djurliv
6.17 Sammanfattande bedömning

7. Scenariernas påverkan på miljökvalitetsnormer (s.24)

7.1 MKN för luft
7.2 MKB för fisk och musselvatten
7.3 MKN för vatten och vattenförekomst
7.4 MKN för buller

8. Sociala, ekonomiska och kumulativa konsekvenser (s.26)

8.1 Sociala konsekvenser
8.2 Ekonomiska konsekvenser
8.3 Kumulativa konsekvenser

9. Behov av miljö bedömningar i kommande detaljplanering samt uppföljning (s.28)

9.1 Behov av miljöbedömningar
9.2 Uppföljning

10. Sammanfattande bedömning (s.29)

1. Inledning

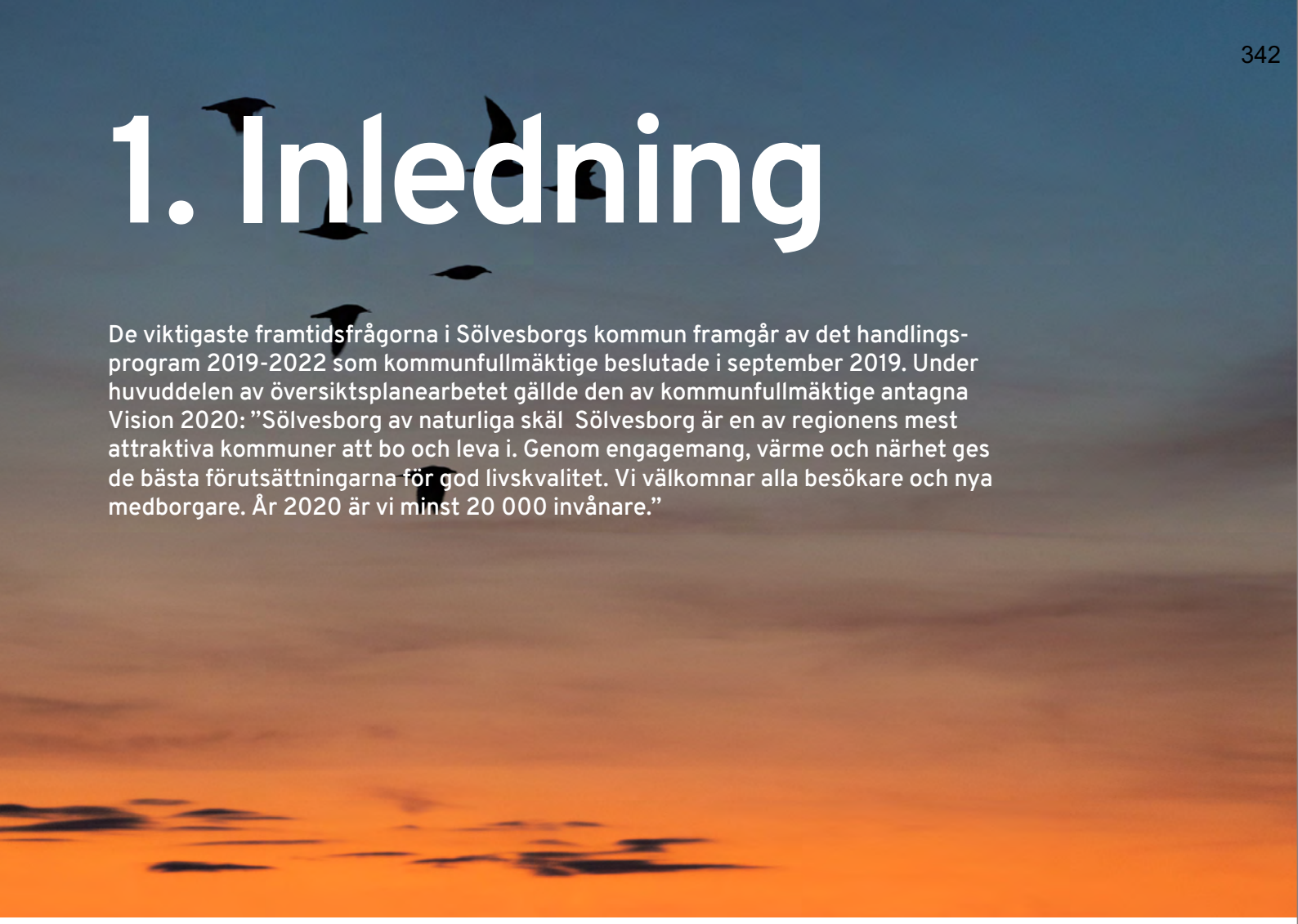

De viktigaste framtidsfrågorna i Sölvesborgs kommun framgår av det handlingsprogram 2019-2022 som kommunfullmäktige beslutade i september 2019. Under huvuddelen av översiktsplanearbetet gällde den av kommunfullmäktige antagna Vision 2020: ”Sölvesborg av naturliga skäl Sölvesborg är en av regionens mest attraktiva kommuner att bo och leva i. Genom engagemang, värme och närhet ges de bästa förutsättningarna för god livskvalitet. Vi välkomnar alla besökare och nya medborgare. År 2020 är vi minst 20 000 invånare.”

1.1 Syftet med MKB

Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning är att identifiera vilka miljökonsekvenser som kan uppstå om intentionerna i kommunens översiktsplan uppförs. Sölvesborgs kommun anser att detta är viktigt att belysa för att åtgärder ska tas fram för att minimera eller eliminera de negativa konsekvenserna som kan uppstå av planförslaget. Miljökonsekvensbeskrivningen bidrar också till att öka miljömedvetenheten. Sedan den 1 januari 2018 finns nya bestämmelser om miljöbedömningar i miljöbalken. Bestämmelserna skall enligt plan och bygglagen tillämpas för översiktsplaner och detaljplaner. Vid tillämpningen av denna paragraf gäller MKBförordningen (SFS 2017:996) med bilagor. Enligt 2 § MKBförordningen anges att en översiktsplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta innebär att alla översiktsplaner skall miljöbedömas.

1.2 Översiktsplanen

Enligt plan och bygglagen ska alla kommuner ha en aktuell kommuntäckande översiktsplan som aktualitetsförklaras av kommunfullmäktige varje mandatperiod. Översiktsplanen har en nyckelroll såväl i plan och bygglagen som i miljöbalken. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande för efterföljande beslut. Varje kommunal nämnd, förvaltning och bolag har ansvar för att beslut och arbete sker i enlighet med översiktsplanens mål och riktlinjer. Som princip bör gälla att alla beslut som strider mot översiktsplanen ska motiveras och normalt prövas politiskt. Den 2010 års framtagna översiktsplanen togs fram i samarbete med kommunstyrelsens tillsatta politiska beredningsgrupp för översiktliga planfrågor, med representanter från samtliga i kommunfullmäktige ingående partier.

1.3 Vision

Fyra målområden, har av Sölvesborgs kommun, pekats ut som särskilt viktiga att prioritera i framtiden:

- Service och värdslap
- Infrastruktur och kommunikation
- Arbete och näringsliv
- Livsmiljö

De två första av målen togs upp redan i kommunens översiktsplan från år 1990 som övergripande mål, som formulerats inom ramen för kommunens långsiktiga planering.

2. MKB:ns innehåll och avgränsning

2.1 Innehåll

Enligt miljöbalken 6 kap 12 § skall miljökonsekvensbeskrivningen innehålla följande:

- Sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program
- En beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen, programmet eller ändringen inte genomförs.
- En beskrivning av miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt.
- En beskrivning av relevanta befintliga miljöproblem som har samband med ett sådant naturområde som anges i 7 kap eller ett annat område av särskild betydelse för miljön.
- En beskrivning av hur relevanta miljökvalitetsmål och annan miljöhänsyn beaktas i planen eller programmet.
- En beskrivning av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn och kulturlämningar och annat kulturarv samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter.
- En beskrivning av de åtgärder som kan planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan.
- En sammanfattande redogörelse för hur bedömningen gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes.
- En redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan
- som genomförandet av planen eller programmet medför.
- En icketeknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 19.

2.2 Avgränsning

Miljökonsekvensbeskrivningen omfattar hela kommunen. För delar av kommunen, främst tätorterna, krävs eventuellt en större detaljeringsnivå, varför vissa fördjupningar får hänskjutas till kommande fördjupade översiktsplan eller framtagnade av detaljplaner. Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll styrs av miljöbalken 6 kap 12 §. Föreliggande dokument kommer att uppfylla dessa lagkrav. I översiktsplanen redovisas inte ianspråktagna markarealer, nya trafikmängder, placering för bostäder, typer av verksamheter etc. Därför är det ibland svårt att bedöma planens miljöpåverkan. Miljökonsekvensbeskrivningen kommer i första hand att avgränsas till:

- Påverkan på miljömålen
- Påverkan på miljökvalitetsnormerna
- Klimat och risker
- Markföroreningar
- Påverkan på kulturmiljö och naturmiljö

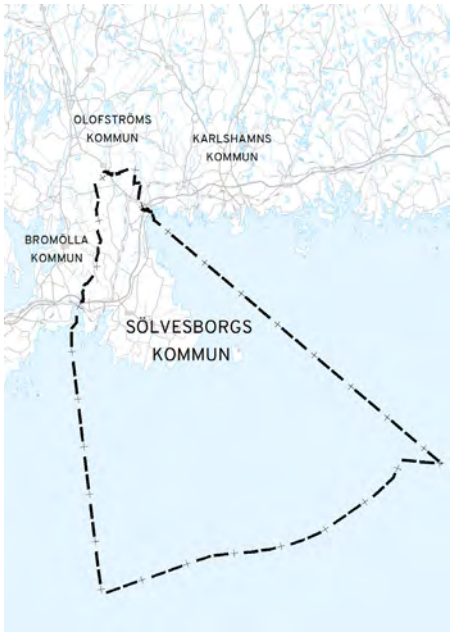

3. Planens innehåll

3.1 Infrastruktur

Kommunens viljeinriktning är att aktivt verka för att förbättra kommunikationsmöjligheterna med syfte att göra kommunen bättre att leva, bo och verka i. Viljeinriktningen uppnås genom att

• förbättra tillgänglighet och framkomlighet för det lokala och regionala kollektivtrafiknätet.
• att förbättra trafiknätet vad gäller framkomlighet och tillgänglighet enligt genomförd trafiknätsanalys.
• att öka andelen hushåll inom gång-cykelavstånd till resecentrum och stationsläget.
• att förbättra och bygga ut gång och cykelvägnät samt cykelparkeringar.
• att skapa en modern digital infrastruktur och förbättrade digitala kommunikationsmöjligheter genom förbättrad tillgänglighet och kapacitet i itinfrastrukturen.

Översiktsplanen redovisar en tänkt ny sträckning av länsväg 123, öster om Stibyberget. Enligt kommunens uppfattning måste i det sammanhanget största möjliga hänsyn tas till jordbrukets och naturvårdens intressen.

Blekinge Kustbana har stor betydelse för persontransporter. Någon åtgärd som kan inskränka nuvarande möjligheter att utnyttja järnvägsspåret ska inte tillåtas. Järnvägsstationen är välplacerad. Däremot bör förbättrade parkeringsmöjligheter för pendlare anordnas. Detta för att bidra till ett ökat resande med tåg eller buss.

Hänsyn ska tas till möjligheten att utveckla goda kommunikationer. Avvägningar kring områdens framtida utveckling bör inkludera frågeställningar om möjligheter till kollektivtrafikförsörjning, gång och cykelvägnät, trygga och säkra skolvägar, risk för störningar av buller, risker med miljöfarliga transporter etc.

3.2 Energiförsörjning

Den övergripande målsättningen i kommunens klimatstrategi är att minska användningen av fossila bränslen.

Lokal energiproduktion har blivit allt vanligare till följd av en miljöanpassning av landets energiförsörjning. I Sölvesborgs kommun finns genom tillgången till stora åkerarealer, relativt stora energiportaler i jordbrukets grödor och gödselhantering samt stor potential till vindkraftsproduktion i det vindrika kust och slättområdet.

De utpekade riksintresseområdena, Vesan och Lörby, redovisas ett som lämpliga för vindkraft. Vid den befintliga anläggningen vid Lörby kan troligen fler verk uppföras. Noggrann anpassning med hänsyn till landskapsbilden och skyddade arter bör eftersträvas. I närheten av Kylinge finns ett område som i den översiktliga analysen i vindbruksplanen visat sig ha få motstående intressen och därför bedöms vara lämpligt för vindkraft.

I havet har två stora vindkraftsområden pekats ut dels i söder inom ett område utpekat som riksintresse, Taggen, dels öster om Hanö, Blekinge Offshore. Båda projekten anses genom sin omfattning vara av nationell betydelse och områdena bedöms därför vara av riksintresse.

Grupper av vindkraftverk bedöms vara olämpligt inom hela kommunen utom på de platser som pekas ut i översiktsplanen.

Framtida intensiva skogsskötselsystem som syftar till att producera bioenergi, det vill säga energiskog, bör av hänsyn till påverkan på landskapsbilden huvudsakligen lokaliseras till Mjällbyslättensrandzoner.

I Sölvesborgs stad har fjärrvärme hittills byggts ut i de centrala delarna. Sölvesborgs Fjärrvärme AB planerar fortsatt utbyggnad i närliggande samhällen. Sölvesborgs kommun har ambitionen att verka för så stor anslutningsgrad som möjligt till fjärrvärmenätet.

3.3 Vatten och avlopp samt dagvatten

Tillgången till högklassigt dricksvatten är av utomordentligt stor vikt för kommunens utvecklingsmöjligheter. De kommunala vattentäkterna måste skyddas från alla potentiella föroreningskällor, genom att väl tilltagna skyddsområden/zoner tillskapas t ex genom att inrätta vattenskyddsområden. Olämplig markanvändning inom infiltrationsområden ska inte tillåtas.

Reningsverket i Nogersund är under utbyggnad och renovering. Syftet är, utöver utökad kapacitet, att förbättra rening av avloppsvatten i verket.

I översiktsplanen anges förslag till huvudprinciper för kommunens dagvattenhantering; Dagvattensystemen i Sölvesborgs kommun ska avleda regnvatten på ett säkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt sätt. Detta kan uppnås genom att:

• Åtgärder sätts in mot föroreningarnas källor, så långt det är tekniskt, ekonomiskt och juridiskt möjligt.
• Dagvattnet i bebyggd miljö hanteras eller separeras så att mark och sjöar kan tillföras så mycket vatten som möjligt, utan att belastningen av föroreningar når kritiska nivåer.
• Förorenat dagvatten, som inte kan tas emot av en viss recipient, renas lokalt eller ledas till mindre känsliga recipienter.

I samband med planering av nya exploateringsområden samt vid om och nybyggnad av kommunens egna fastigheter, trafikanläggningar och parker, komplettera dagvattensystemet med möjlighet till fördröjning av dagvattnet t.ex. i form av dammar eller diken.

3.4 Verksamheter

Kommunens viljeinriktning är att det dominerande detaljhandelsutbudet ska finnas i Sölvesborgs centrum, samtidigt som målet enligt kommunens varuförsörjningsplan är att de befintliga butikerna i de mindre tätorterna så långt som möjligt bevaras. För externa etableringar av stormarknader etc. finns inget utrymme annat än undantagsvis, då det är fråga om skrymmande sällanköpsvaror, som traditionellt brukar försäljas i industriområden och liknande.

Industri, lager, hantverks och kontorsändamål ska prioriteras men annan verksamhet kan pågå till dess marken eller vattenområdet detaljplanerats för detta ändamål. Handel bör i dessa områden endast godkännas i undantagsfall för att undvika att skapa externa handelsetableringar. Områden för industri kan i vissa fall kombineras med handel.

3.5 Bostäder

Gällande tätortsutvecklingen är kommunens bedömning att huvuddelen av utbyggnaden bör ske i och i anslutning till de fem prioriterade tätorterna. Där kan kommuninvånarna erbjudas service i form av skola, barnomsorg, äldreomsorg, närrekreation m.m. Dessa utgörs av följande:

- Sölvesborg
- Norje
- Mjällby
- Hörvik/Krokås
- Nogersund/Hällevik

Utveckling och förtätning i anslutning till redan byggda samhällen ska prioriteras istället för utspridning av bebyggelse.

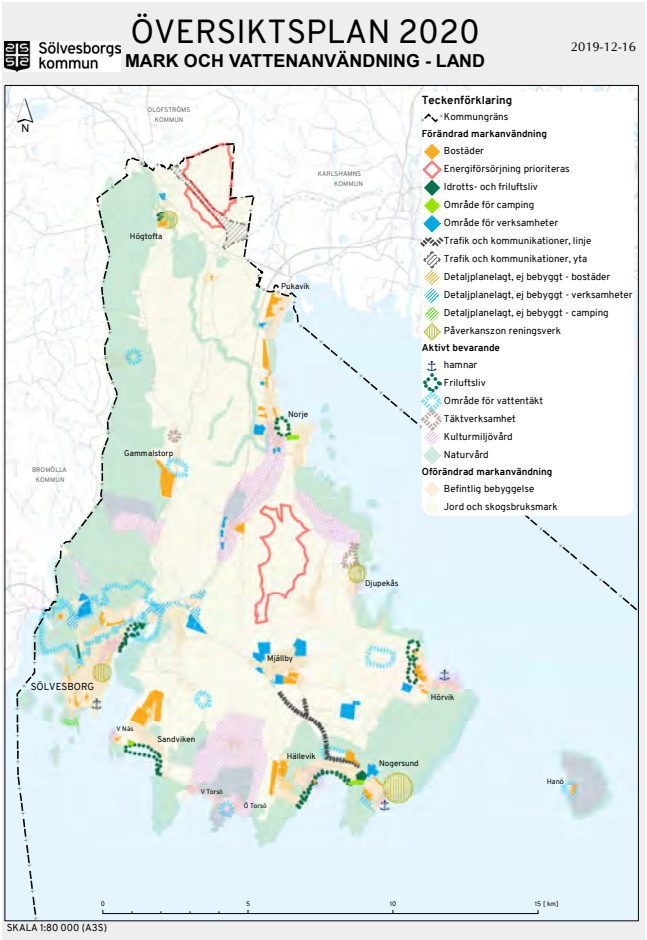

3.6 Natur och kulturmiljö samt turism

Översiktsplanen förordar god tillgång till grönområden för alla. I översiktsplanen har ett antal områden avsatts som Naturområden. Dessa områden har höga naturvärden, och flera av dessa utgör riksintresseområden. Inom områdena får bebyggelseutvecklingen inte störa de höga naturvärdena. Kommunen vill främja närheten till grönområden och oförstörda naturmiljöer för att på så sätt främja rekreation och hälsa. Antal meter mellan bostad och lekplats bör, i kommunens fem prioriterade tätorter, ej överstiga 500 meter. Närströvområden bör, i kommunens fem prioriterade tätorter, finnas inom en radie av ca 300 meter från bostaden. Naturytor för lek bör finnas inom ca 200 meter från bostaden. I översiktsplanen finns ett antal områden avsatta för kulturmiljövård. Flera omfattas av riksintresse för kulturmiljövården. Inom områdena ska kulturminnesvårdens intressen tillgodoses genom någon form av aktivt bevarande. Byggnader och kulturlandskap samverkar till en helhet som det är av stort intresse att skydda och bevara. Inom områdena prioriteras en levande bebyggelsemiljö med fokus på bebyggelsens kulturhistoriska värden.

I översiktsplanen har även områden för friluftsliv avsatts. I dessa områden finns begränsningar för exploatering. Åtgärder som kan försvåra områdenas utveckling för rekreation och rörligt friluftsliv är olämpliga, som exempelvis större exploateringsföretag som ny vägdragning, bevattningsmagasin och liknande. I områden för friluftsliv är det viktigt att utveckla sammanhängande friluftsstråk, dels genom gång och cykelleder från tätorterna till friluftsområden.

För att gynna turismen finns även utvecklingsområden för camping avsatta i översiktsplanen.

4. Studerade scenarier

I föreliggande miljökonsekvensbeskrivning har tre olika utvecklingsscenarier avseende utvecklingen i kommunen mellan år 20102030 studerats. Scenarierna har tagits fram av Sölvesborgs kommun.

4.1 Scenario 0 – Nollalternativ

Nollalternativet speglar en trolig utveckling om översiktsplanen inte antas och genomförs. Alternativet finns med som en referens för att man skall kunna jämföra miljökonsekvenserna för utbyggnadsplaner (scenario 1 och 2) och miljökonsekvenser om utbyggnadsplanerna inte blir verklighet. I nollalternativ får man anta att kommunen intar en passiv roll, vilket egentligen inte är möjligt i verkligheten, men det ger en bild av utvecklingen inom kommunen om översiktsplanen eller någon annan framåtsträvande strategi för mark och vattenanvändningen inte antas.

Om inte översiktsplanen genomförs får man anta att nuvarande markanvändning i huvudsak kommer att fortsätta. En svagt positiv befolkningsökning kan ske på kort sikt, men på längre sikt finns risk att trenden vänder nedåt om kommunen inte framstår som attraktiv och framåtsträvande. Om inte översiktsplanen genomförs kan kommunen inte erbjuda attraktiva bostadslägen och företagsområden omgående utan att processen förhindras av omfattande utredningar. Risken finns även att kommunen inte heller upplevs som lockande för nyföretagande eller intressenter som vill etablera nya verksamheter, då kommunen inte kan erbjuda nya attraktiva tomter.

Sysselsättning och bristen på nya arbetstillfällen är fortfarande ett problem. Satsningar på infrastruktur och kollektivtrafik drar ut på tiden eller uteblir.

Enligt nollalternativet genomförs inte översiktsplanen men däremot genomförs under planperioden 20102030 en generell måttlig utbyggnad av bostäder i anslutning till och inom befintliga tätorter. En del fritidshus omvandlas till helårsboende och en stagnation av befolkningsökningen kan väntas eftersom det saknas aktuella utvecklingsområden och planlagda kommunala tomter för bostäder och verksamheter.

4.2 Scenario 1 Normal

Sölvesborgs kommun fokuserar på livskvalitet, det goda livet, och värnar om möjligheten till närrekreation och att njuta av kommunens kultur, kulinariska och lokala traditioner. Många som flyttar till kommunen bosätter sig i egna villor, men efterfrågan på seniorboende och marklägenheter blir allt större. Sölvesborgs kommun och dess invånare har en tydlig strävan mot att förstärka det goda livet som kommunens förutsättningar möjliggör och man värnar om sin närmiljö. Det goda livet marknadsförs på ett framgångsrikt sätt så att allt fler väljer att bosätta sig i Sölvesborg för de attraktiva boendemiljöerna. Nya bostadsområden har etablerats. Fiskelägernas attraktionskraft har förstärkts genom bevarande och utveckling av kulturmiljöer och den lokala byggnadstraditionen.

Nu åker fler människor med kollektivtrafiken än i början av 2000talet. I resecentrum vid stationsläget är det fler människor i rörelse eftersom både arbets och fritidspendling ökat. Många fler människor har fått bra möjligheter att pendla kollektivt eftersom bostäder har byggts öster om Sölvesborgsviken och i ”Innerhamnsområdet” på gång och cykelavstånd från stationsläget.

Sölvesborgs centrum har år 2030 fått ett bredare detaljhandelutbud, nya arbetsplatser i kontor och andra verksamheter samt en bibehållen och utvecklad bebyggelse med stark kulturhistorisk prägel från dansk bebyggelsetradition. De kulturhistoriska värdena i centrum har tagits tillvara och utvecklats som en av de största attraktionskraften för Sölvesborgs tätort.

Småföretagandet i kommunen växer och nya företag har tillkommit inom hantverk, kultur, handel och inte minst företag med anknytning till vårdområdet. I Sverige förs en tillväxtpolitik med ett aktivt arbete för att underlätta och stimulera företagande. Polariseringen mellan regioner i Sverige fortsätter och tillväxten under perioden fram till år 2030 är tydligt koncentrerade till de tre storstadsområ-

dena. Öresundsregionen och Kristianstadsregionen klarar sig relativt bra vad gäller tillgången till arbetskraft och det finns ett visst etableringstryck av nya och växande företag i logistiskt attraktiva ”skyltlägen”. Många nya småföretag har bildats med anknytning till handel, bygg fastighetssektorn, hantverks och verkstadsföretag. I anslutning till trafikplats Listerlandet, växer ett nytt verksamhetsområde för industri, hantverk och kontorsetableringar upp, men också större andel tjänsteföretag etableras i kommunen som är mindre beroende av korta fysiska avstånd och ”skyltlägen”. Butiker och handel utvecklas främst i Sölvesborgs centrum. Fram till år 2030 har kommunen lyckats attrahera flera mindre och medelstora företag, som har etablerat sig i kommunen.

Under perioden, fram till år 2030, har Sölvesborg utvecklats till ett växande område i närheten av den växande staden Kristianstad, som kännetecknas av att det finns ett växande utbud av arbeten och som har en egen bas med shopping, kultur och underhållning. I genomsnitt har ca 40 nya arbetstillfällen och ca 40 nya bostäder tillkommit per år fram till år 2030 och kommunen har vuxit med i genomsnitt 80100 invånare per år. Då arbetstillfällena blivit fler ökar utpendlingen till kommunen.

I scenario normal exploateras ca 50 % av de i översiktsplanen presenterade områdena med tonvikt på områdena i anslutning till tätorterna Sölvesborg, Norje, Mjällby, Hörvik/ Krokås och Nogersund/ Hällevik.

4.3 Scenarion 2 – 20 000 invånare

Svensk ekonomi utvecklas starkt. Tillväxten i landet koncentreras alltmer till större städer och bristen på bostäder är det alltmer överskuggande problemet. I Kristianstadsregionen/ västra Blekinge upplever man under åren kring 2030 en ekonomisk boom och efterfrågan på bostäder ökar kraftigt i Sölvesborg. Inte minst är det barnfamiljer med drömmar om villa, en bra boendemiljö och god kommunal service, som söker sig till kommunen. Med den höga inflyttningstakten ökar utpendling till arbete och utbildning på annan ort.

Behovet av infrastrukturåtgärder är stort. Under tidsperioden görs stora investeringar och majoriteten av flaskhalsarna byggs bort. Arbetsmarknaden i Sölvesborg utvecklas positivt. Inom offentlig sektor (som delvis privatiseras) sker en minskning av antalet anställda, inom service och handel sker dock en ökning av antalet anställda. I huvudsak handlar detta om att möta en ökad efterfrågan från en växande befolkning. Sölvesborgs tätort växer, vilket i sin tur innebär att utrymmet för service, nöjen och kultur ökar. Inslag av ett kontinentalt stadsliv växer fram, där hela familjen ibland går ut och äter, delvis för att väga upp att allt mer övrig tid spenderas framför TV och Internet. Den kommunala demokratin vidgas genom utåtriktad samhällsplanering och politik. Den enskilde kommuninnevånaren upplever ökat inflytande och delaktighet. En kraftig satsning på riktad marknadsförning och bebyggelseutveckling av befintliga tätorter, med en utökad areal av ”utvecklingsområden/område för tätortsintresse” skulle kunna öka kommunens befolkning till 20 000. Satsningar på förbättrad infrastruktur och möjligheter till kollektivt resande får en högre prioritet då folkmängden ökar. Inpendling och utpendling minskar något, då antalet boende sin också kan erbjudas arbetstillfällen inom kommunen ökar eftersom mark reserverats för nya företagsområden/verksamheter. Scenario 20 000 invånare exploateras samtliga i översiktsplanen presenterade utvecklingsområden. Kommunen storsatsar på utbyggnad av vatten och avloppsnät samt övrig infrastruktur i anslutning till utvecklingsområdena. Omvandlingen av fritidsboende till permanentboende är stark. Arbetsmarknaden i regionen utvecklas optimalt och arbetstillfällen tillskapas inom kommunen.

5. Scenariernas miljökonsekvenser

En grundläggande svårighet ligger i vilken inverkan översiktsplanen har på den sociala, ekonomiska och miljömässiga utvecklingen. Översiktsplanen kan tex. uttrycka målsättningar i fråga om markanvändningen, men den rår bara i begränsad utsträckning över de investeringar som behövs för att förverkliga målen.

Konsekvenserna, såväl positiva som negativa är svåra att bedöma i sin helhet eftersom genomförandet av planen är beroende av en rad faktorer som kommunen inte råder över. Dessa faktorer kan handla om privata initiativ, regional utveckling, företagsamhet i kommunen, den privata sektorns investeringskapacitet m.m. En förhållandevis mindre kommun som Sölvesborgs kommun är i likhet med många andra svenska kommuner – beroende av vad som händer i omvärlden. Planeringsförutsättningarna förändras också med tiden, och vad som händer i framtiden är okänt.

Ett genomförande av de intentioner och riktlinjer som anges i översiktsplanen kan ge både positiva och negativa konsekvenser. Båda redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. Miljökonsekvensbeskrivningen behandlar frågeställningar på en översiktlig nivå motsvarande vad översiktsplanen görs. Beskrivningen avser peka på vilka konsekvenser som behöver studeras i fortsatt planering samt konsekvenser av planförslaget och vad som behöver förtydligas i den vidare planeringsprocessen.

Nedan bedöms inte effekterna och konsekvenserna av vindkraftverk då dessa är utredda i samband med att kommunen upprättade vindbruksplanen.

5.1 Befolkning, bebyggelse och hälsa

Scenario 0

Om inte översiktsplanen genomförs får man anta att nuvarande markanvändning i huvudsak kommer att fortsätta. En svag positiv befolkningsökning kan ske på kort sikt, men på längre sikt finns risk för att trenden vänder nedåt om kommunen inte framstår som attraktiv och framåtsträvande. Om inte översiktsplanen genomförs kan kommunen inte erbjuda attraktiva bostadslägen och företagsområden omgående utan processen förhindras av omfattande utredningar. Risken finns även att kommunen inte heller upplevs som lockande för nyföretagare eller intressenter som vill etablera nya verksamheter, då kommunen inte kan erbjuda attraktiva tomter.

Inget underlag finns för att etablera service i mindre tätorter eller på landsbygden, vilket medför att trafikrörelserna kommer att öka ytterligare. I scenario 0 kommer i huvudsak redan utbyggd vägstruktur att användas. Trafikökningen på de lokala vägarna kommer att medföra en försämrad trafikmiljö.

Scenario 0 bedöms medföra negativa konsekvenser.

Scenario 1 och 2

I scenarierna antas att andelen kommuninvånare har ökat. I scenario 1 antar man att kommunens befolkning har ökat med i genomsnitt ca 80100 invånare per år. I scenario 2 antar man att kommunens befolkning har ökat med i genomsnitt ca 250 personer per år. Då befolkningsökningen antas bli större i scenario 2 än i scenario 1, bedöms scenario 2 att medföra en något mer positiv effekt för samhällsutvecklingen.

Genom att utbudet av kollektivtrafik ökar kommer bilberoendet i kommunen att minska. Underlag finns även för att bygga ut de gång och cykelvägar som anges i översiktsplanen. Trafiksäkerheten bedöms öka inom kommunen och bullerstörningarna kommer att minska. Planerade infrastrukturprojekt bedöms bidra till att boendemiljön i stort förbättras.

Några av de föreslagna utvecklingsområdena finns intill vägar som är rekommenderade som farligt godsleder. Konflikter kan komma att uppstå. Rekommenderade avstånd mot vägarna bör hållas för att undvika att negativa konsekvenser uppstår. I översiktsplanen anges olika skyddsavstånd som skall uppfyllas. Genom detta har översiktsplanen en strategi för hur dessa frågor skall hanteras, vilket bedöms som positivt.

I översiktsplanen ges förslag på nya verksamhetsområden. Då det i nuläget är svårt att analysera vilka konsekvenser som kommer att uppstå i samband med att nya verksamheter etableras i kommunen, hänskjuts detta till kommande anmälningar och tillståndsprövningar för verksamheter samt till detaljplaneprocessen. Beroende på vilken verksamhet som etableras så kan omgivningen påverkas på olika sätt tex. bullerpåverkan, utsläpp av föroreningar och ökad andel tunga transporter. Detta kan uppmärksammas i detaljplanen genom att behovet av skyddsåtgärder anges. Boverkets publikation ”Bättre plats för arbete”, avseende rekommenderade skyddsavstånd, bör följas. Även Naturvårdsverkets antagna bullernormer bör följas. I samband med tillståndsansökan eller anmälan enligt 9 kap miljöbalken kan verksam-

heterna få villkor som skall följas.

Inom kommunen finns ett flertal områden som av Länsstyrelsen har bedömts vara potentiellt förorenade. En exploatering enligt föreslagen översiktsplan innebär att förekomst och omfattning av markföroreningar behöver utredas på de fastigheter som föreslås exploateras. Naturvårdsverket har gett ut vägledningar för bedömning av markföroreningar. Riktvärden för halter av tungmetaller och andra farliga ämnen finns listade. Vägledningarna används vid exploatering av nya markområden och vid värdering av fastigheter och planering och inte minst inför beslut om behovet av avhjälpande åtgärder vid omfattande föroreningar i marken. Mark klassas ofta som lämplig för ”mindre känslig markanvändning, MKN”, till exempel mark för industriändamål, eller mark som är lämplig för ”känslig markanvändning, KM” som bostadsbebyggelse. Även platsspecifika riktvärden som i större utsträckning tar hänsyn till omständigheterna på platsen används.

Djurhållningen i närheten av tätorter ökar successivt i kommunen. Detta på grund av ökat hästintresse. Med hästhållningen följer olägenheter i form av lukt, flugor och spridning av hästallergen. Anläggningar med djurhållning kräver skyddsavstånd. Rekommenderade avstånd anges i olika publikationen, men en bedömning får ske från fall till fall.

Befintliga elkraftledningar kan medföra risker dels genom nedfallande ledningar och dels genom de elektromagnetiska fält som uppstår kring kraftledningarna. Ellagstiftningen liksom miljöbalkens regler om försiktighet är tillämpliga på elektromagnetisk exponering. Risker för människors hälsa skall undvikas så långt som det kan anses vara ekonomisk rimligt. Kraftledningar kan påverka den omedelbara omgivningen med buller och elektromagnetiskstrålning. Huruvida elektromagnetisk strålning från högspänningsledningar är hälsovådligt eller inte, är inte tillräckligt utrett nationellt, men ett riktvärde som bör kunna användas för planering av bostäder anges i Svenska Kraftnäts magnetpolicy. Vid planering av nya kraftledningar tillämpas ett högsta årsmedelvärde för magnetfältsnivå på 0,4 mikrotesla Försiktighetsprincipen bör beaktas vid planering av byggnader inom 50 meter från högspänningsledning.

Bedömning

Scenario 1 och 2 bedöms medföra positiva effekter på befolkning, bebyggelse och hälsa. Mest positivt bedöms scenario 2 vara, då scenariot medverkar till en större inflyttning i kommunen som kan ge bättre underlag för service och kollektivtrafik. Scenario 0 bedöms medföra negativa konsekvenser.

Förebyggande åtgärder

För att undvika konflikter mellan nya hästgårdar och befintlig bebyggelse bör en lämplighetsprövning/konsekvensbeskrivning upprättas i detaljplaneskedet för att kunna avgöra vilket skyddsavstånd som är tillämpbart. Skyddsavstånd mot befintlig bostadsbebyggelse beror b la på hästgårdens storlek (antal djur), topografi, vindförhållanden och liknande parametrar. Länsstyrelsens skrift ”Djurhållning och bostäder – En kunskapsöversikt för samhällsplanering i Blekinge län” bör följas. För övrig djurhållning bör Boverkets publikation ”Bättre plats för arbete” följas.

Vid planläggning av ny bebyggelse i anslutning till E22, Rv 15 och 123 samt järnvägen bör skyddszoner uppföras mellan bebyggelsen och vägarna så att inte negativa konsekvenser uppstår vid en händelse av en olycka med farligt gods.

Vägtrafiken är en av de största källorna till störande buller. Hänsyn till detta bör tas vid detaljplanering och bygglovgivning.

Vid detaljplanering av föreslagen bebyggelse i normalrisk och högriskområden krävs att hänsyn tas till radonhalten. Sådan hänsyn kan exempelvis tas i form av bestämmelser i detaljplanen om radonskyddad eller radonsäker grundläggning för att säkerställa att radonhalten i byggnader inte överstiger gällande riktvärden.

Befintliga elkraftledningar kan medföra risker dels genom nedfallande ledningar och dels genom de elektromagnetiska fält som uppstår kring kraftledningarna. Följande bör beaktas vid samhällsplanering och byggande:

- Placering av nya kraftledningar och elektriska anläggningar ska ske så att exponering för magnetfälten begränsas.
- Nya bostäder, skolor och daghem skall undvikas att placeras nära befintliga elanläggningar som ger förhöjda magnetfält, om det finns alternativa placeringar.
- Sträva efter att begränsa fält som avviker starkt från vad som kan anses normalt i befintliga hem, skolor och på arbetsplatser.

5.2 Mark, landskap, djur, växter och biologisk mångfald

Scenario 0

Ingen påverkan bedöms uppstå för mark, landskap, djur, växter och biologisk mångfald, då befintlig markanvändning fortskrider. Inga områden för verksamheter eller bostadsbebyggelse uppförs och ingen utbyggnad av vindkraft genomförs.

Scenario 1 och 2

Exploatering ska enligt översiktsplanens föreslagna riktlinjer i första hand ske i anslutning till serviceorterna, men ny bebyggelse kommer oundvikligen att ta naturmark i anspråk. I samband med att mark tas i anspråk uppstår ofta konflikter med naturmiljön. Antingen direkta där naturmiljöer försvinner eller att exploatering får en indirekt påverkan då förutsättningarna för närliggande naturmiljön förändras. Byggnation kan därför medföra negativa konsekvenser för de ekologiska funktionerna i dessa områden. Konsekvensernas omfattning på olika platserberor till stor del på hur bebyggelsen utformas, vilken hänsyn som tas till ekologiska värden och funktioner samt i vilken utsträckning kompensatoriska åtgärder genomförs. Innehållet i kommande detaljplaner blir direkt avgörande för påverkan på naturmiljön. Konsekvenserna för dessa områden är svåra att bedöma eftersom detaljutformningen i dagsläget är oklar.

Förslaget på översiktsplan medför följande intrång i dokumenterade bevarandevärda områden:

Reningsverkets påverkanszon i Djupekås medför påverkan i ett område som utgör ramsar, natura 2000område (Puka-

Bevarandevärt område	Område	Intrång av
Ramsar		Reningsverkets påverkanszon i Djupekås
Riksintresse för naturmiljö enligt 3 kap 6 § MB	Valjeviken Sölvesborgsviken (NK2) Ryssberget (NK3) Listerlandet Hanö (NK4) Lörbykusten (NK39)	Ett utvecklingsområde för bostäder i Valje Ett utvecklingsområde för bostäder väster om Ysane Ett utvecklingsområde för bostäder och ett utvecklingsområde för verksamheter i Hörvik. Åtta utvecklingsområden för bostäder samt tre områden för verksamheter och ett område för campingändamål i Hällervik/ Nogersund. Två utvecklingsområden för bostäder samt ett område för camping vid V Torsöviken. Ett utvecklingsområde för bostäder på Hanö Ett utvecklingsområde för bostäder vid Krokås. Reningsverkets påverkanszon vid Djupekås
Natura 2000	Pukaviksbukten Habitatdirektivet Listershuvud Habitatdirektivet Hanö Habitatdirektivet	Reningsverkets påverkanszon vid Djupekås Reningsverkets påverkanszon vid Nogersund Ett utvecklingsområde för bostäder på Hanö
Naturreservat	Sölvesborgsviken Listershuvud	Ett utvecklingsområde för verksamheter samt ett utvecklingsområde för bostäder i Sölvesborg Reningsverkets påverkanszon vid Nogersund
Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap 2 § MB.		Hela östra och södra delarna av kommunen
Riksintresse högexploaterad kust enligt 4 kap 4 § MB		I princip hela kommunens kustlinje
Biotopskyddade områden		Inga intrång
Riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap 6 § MB	Valjeviken Ryssberget Halen Raslången (FK1) Listerlandet Hanö (FK2)	Ett utvecklingsområde för verksamheter i Valje Åtta utvecklingsområden för bostäder i Hällevik/Nogersund och Hörvik.

viksbukten) samt riksintresse för naturmiljö (Lörbykusten). Värdena utgörs av havsområdet. Åtagandet att bevara ett Ramsarområde innebär att områdets ekologiska karaktär inte får försämras. Enligt bevarandeplanen för natura 2000området finns det vissa hot för naturvärdena. Dessa utgörs bland annat av exploatering som byggande, sprängning, muddring, utfyllnad, mm som innebär minskad yta av habitattyperna. Även vattenburna föroreningar t ex oljeutsläpp, kan riskera att skada vegetation och djurliv i vattnet samt på stränderna.

Även påverkanszonen för reningsverket vid Nogesund kan innebära påverkan på natura 2000område (Listershuvud) samt ett utvecklingsområde för bostäder på Hanö (Hanö). Idag är hela området skyddat som naturreservat (Listershuvud) sedan 1993. År 1987 förklarades området som interimistiskt naturreservat. Dessförinnan har del av området varit skyddat som naturminne sedan 1959. Dessa starka skyddsföreskrifter gör att området inte är förenligt med någon exploatering, framförallt inte av verksamheter. Att området är så starkt skyddat visar att exploatering inte bedöms vara förenlig med 2 kap PBL 2 §, att markoch vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov.

Att anlägga bostäder intill ett natura 2000område på Hanö kan vara förenligt med områdets värden, om hänsyn tas till naturmiljön vid placering av bostadsbebyggelsen.

För intrånget av utvecklingsområde för bostäder på Hanö, bör vidare utredningar genomföras för att kunna bedöma konsekvenserna av exploateringen. Alla åtgärder som kan skada naturmiljön i Natura 2000området på ett betydande sätt är tillståndspliktiga. Det gäller även om verksamheten sker utanför området. Verksamhetsutövaren ska själv bedöma om det finns risk för att projektet kan skada naturmiljön inom området.

Ett utvecklingsområde för verksamheter samt ett utvecklingsområde för bostäder i Sölvesborg medför påverkan i naturreservat för Sölvesborgsviken. Sölvesborgsvikens naturreservat bildades ursprungligen som ”naturminnesmärke” 1939 för att ge skydd åt fågellivet i inre delen av viken.

Delar av ett utvecklingsområde för bostäder i Krokås medför intrång i riksintresse för naturmiljö, Lörbykullen. För utvecklingsområdet för bostäder bedöms intrånget som begränsat och berör de södra delarna av riksintresseområdet. I översiktsplanen anges att exploateringen är en komplettering till befintlig bebyggelse i södra Krokås, vilket bedöms medföra att påverkan på riksintresseområdets värdekärnor blir begränsade. Betesdrift runt området samt skötsel av landskapselement kan fortgå utan att det påverkar bostadsbebyggelsen nämnvärt. Utvecklingsområdet berör inte naturreservatet Spraglehall, innehållande höga naturvärden. Naturreservatet ligger inom riksintresseområdets gränser. Kommunen bedöms ha tagit hänsyn till riksintresseområdet i samband med att översiktsplanen har tagits fram. I samband med framtagande av detaljplaner av de områden som berör riksintresset, bör dock ytterligare studier genomföras för att säkerställa riksintresseområdets värden. I dagsläget bedöms inte några nämnvärda negativa konsekvenser uppstå. För utvecklingsområdet vid Djupekås, se bedömning gällande ramsar och natura 2000. (Pukaviksbukten)

Totalt tolv utvecklingsområden för bostäder i Hörvik, Hällervik/Nogersund och Hanö, samt ett campingområde i Hällevik/Nogersund samt ett område för verksamheter i Hörvik medför intrång i riksintresse för naturmiljö, Listerlandet Hanö. Riksintresseområdets naturvärden kan påverkas negativt av bl a minskad eller upphörd betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledningar, vägdragningar etc. De flesta av utvecklingsområdena utgör komplettering till befintlig bebyggelse, och befintlig infrastruktur såsom vägar etc. kan användas. Utvecklingsområdena är också begränsade i sin storlek, vilket gör att intrånget i riksintresset bedöms som begränsat, trots att hela utvecklingsområdena ligger inom områdets gränser. I dagsläget bedöms inte några nämnvärda negativa konsekvenser uppstå på områdena, men vidare studier bör genomföras i samband med framtagande av detaljplaner.

Ett utvecklingsområde för bostäder i Valje berör riksintresseområdet Valjeviken Sölvesborgsviken (NK2). Merparten av området utgörs av grunda havsvikar med låga betade moränöar och art och individrik häck och sträckfågelfauna. På Valje halvö finns ädellövskog och ädellövhagmark som hyser rödlistade arter. Lokaliseringen av utvecklingsområdena har tagit hänsyn till riksintresseområdets värden. Området bedöms vara begränsade i sin storlek och ligger inte i direkt anslutning till strandzonen. Inte heller berörs de naturreservat eller natura 2000områden som ligger inom riksintresseområdet. I dagsläget är det svårt att bedöma om negativa konsekvenser uppstår, utan detta hänskjuts till en mer detaljerad nivå. I samband med detaljplaneprocessen bör ytterligare studier genomföras för att säkerställa områdets värden, och för att kunna hitta anpassningar av detaljplanens utformning.

Ett utvecklingsområde för bostäder väster om Gammalstorp medför intrång i riksintresse för naturmiljö, Ryssberget. Naturmiljövärdena är höga och framför allt finns det ett stort antal rödlistade arter inom riksintresseområdena. Risk finns att rödlistade arter blir påverkade. I samband med att detaljplan uppförs bör inventering utföras av rödlistade arter och kompensationsåtgärder föreslås. Sammanhängande naturområden bör sparas inom planområdet för att underlätta för spridning av arter.

Ett antal utvecklingsområden berör riksintresseområde för friluftsliv enligt 3 kap 6 § MB. om hänsyn tas till friluftslivets värden såsom strövområden och fiske, bedöms inte några nämnvärda negativa konsekvenser uppstå på riksintresseområdena.

Ett antal av kommunens föreslagna utvecklingsområden för bostäder, berör riksintresseområde för rörligt friluftsliv enligt 4 kap 2 § MB. I dagsläget bedöms inte riksintresseområdet påverkas nämnvärt av exploateringen.

Översiktsplanen berör riksintresse för högexploaterad kust enligt 4 kap 4 § MB. Riksintresset för kustzon har tillkommit just för att bevara de oexploaterade kuststräckorna och förlägga nya etableringar till redan befintliga tätorter och anläggningar. Kommunen har i översiktsplanen tagit ett

helhetsperspektiv på vad som är en lämplig utveckling inom hela kommunen. Genom att huvudinriktningen i översiktsplanen är att exploatera och förtäta serviceorterna säkerställs oexploaterade områden vid kustzonen mellan de olika tätorterna. Översiktsplanen bedöms inte medföra några nämnvärda negativa konsekvenser för riksintresset.

Översiktsplanen fokuserar bebyggelseutvecklingen till främst tätorterna Sölvesborg, Norje, Mjällby, Hörvik/Krokås och Nogersund/Hällevik. I viss utsträckning tas jordbruksmark i anspråk för tätortsutveckling. Därför uppstår det i vissa fall en konflikt med jord och skogsbrukets intressen. Det finns dock samhällsbyggnadsskäl till att mark närmast tätorterna bebyggs eftersom det är rationellt nyttjande av infrastruktur och tekniska anläggningar. Översiktsplanen anger att jordbruksmark endast bör tas i anspråk för andra ändamål om det rör sig om väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annat sätt. Ska sådan mark tas i anspråk bör ingreppen utformas på ett sätt som medför minsta möjliga inverkan på jordbruket. Jordbruksmarkens naturvärden bedöms i dagsläget som begränsade, men innehar relativt stora värden för landskapsbild, kulturmiljö och bevarandet av odlingslandskapet.

Småbiotoper med brynzoner i anslutning till bostadsbebyggelse är få och bör bevaras och förstärkas som en del av grönstrukturen. Om ängsoch betesmarker kan bevaras i anslutning till utbyggnadsområdena för bostäder kan de utgöra ett landskapsbildsmässigt positivt tillskott. Ängar och hagar är beroende av en ständig och väl avvägd hävd i form av betesdjur och/eller slåtter. Gröna stråk och öppet vatten i landskapet ger ett varierat landskap, många rum, ökad andel allemansrättslig mark och ökad biologiskt mångfald.

Generellt biotopskydd gäller för alléer, trädrader, källor med omgivande våtmark i jordbruksmark, odlingsrösen i jordbruksmark, pilevallar, småvatten och våtmarker i jordbruksmark, stenmurar i jordbruksmark och åkerholmar. Med jordbruksmark menas här mark som används som åker, värdefull äng eller betesmark. Flera av de föreslagna utvecklingsområdena ligger inom eller i direkt anslutning till jordbruksmark som kan tänkas innehålla denna typ av objekt. Dessa bör om möjligt bevaras och integreras i bebyggelsen. För att minska negativa konsekvenser på biotopskyddade objekt.

Strandskyddet ska slå vakt om allmänhetens tillgång till stränderna samt värna det växt och djurliv som är beroende av vattenmiljöer. Dispens från strandskydd får endast lämnas om det finns särskilda skäl. Två av föreslagna utbyggnadsområden gör intrång i område som omfattas av strandskyddsbestämmelserna. Dock kan strandskyddet vara upphävt idag genom detaljplan, men återinträder vid ändrad eller upphävd detaljplan varmed en ansökan om upphävande av strandskydd kan behöva sökas.

Föreslagna områden kan komma att påverka sällsynta arter för både växtoch djurliv. För att undvika att konflikter uppstår bör man vid exploateringen och ändring av planer undersöka om rödlistade arter berörs. Sällsynta arter definieras främst utifrån de arter som finns upptagna i Sveriges nationella rödlista. Rödlistan uppdateras vart 4:e år av artdatabanken. Utöver de rödlistade arterna kan det finnas andra arter, underarter eller varieteter som kräver hänsyn lokalt. Rödlistade arter behöver inte betyda något hinder för en exploatering, om exploateringen görs på ett varsamt sätt med hänsyn till de arter som finns inom området.

Bedömning

Det finns ibland motstridiga intressen då det gäller markanvändning. Tex. är det viktigt att bevara skogs och jordbruk ur ett hållbarhetsperspektiv. Andra markområden är kanske lämpliga för vindkraftverk, intressanta för berg och grusförekomster eller för att de omfattas av bevarandebestämmelser. Inom natur och landskap samt även kulturmiljö finns det omfattande bevarandeintressen. Det är också av stor vikt att vattendragen och sjöarnas kvalitet är biologiskt och ekologiskt hållbara. Dessa värden sammanfaller i stort med intresset att bibehålla och utveckla en attraktiv upplevelsemiljö för besökande, turister och invånare.

Scenario 0 bedöms inte medföra några nämnvärda negativa konsekvenser då nuvarande markanvändning fortgår. Scenario 1 och 2 bedöms kunna påverka naturmiljön negativt.

Förebyggande åtgärder

Vid en detaljplanenläggning av de utvecklingsområden som berör riksintresseområden för natur och friluftsliv bör intrånget särskilt studeras. Detta för att anpassa markanvändningen till användning som följer riksintresseområdenas intentioner. Detaljplaneläggningen bör föregås av en lämplighetsprövning som utgår från allmänhetens tillgång till friluftslivet, dvs. allmänheten inte ska hindras i utövande av friluftsaktiviteter respektive behovet av att naturen skall skötas och hävdas.

Ytterligare studier t ex avseende trafikanalyser, bullerutredningar och riskutredningar kommer sannolikt att krävas inom ramen för fortsatt planering av angivna utvecklingsområden för bostäder och verksamheter.

5.3 Forn och kulturlämningar

Scenario 0

Scenario 0 bedöms inte påverka några riksintresseområden för kulturmiljö, kulturreservat eller värdefulla kulturhistoriska miljöer som är upptagna i ”Kulturminnesvårdsprogrammet för Sölvesborgs kommun”. I scenario 0 förväntar man sig inte någon ökad inflyttning av kommuninnevånare. En svag ökning kan dock ske under en kort tidsperiod. Då det inte finns något befolkningsunderlag kommer troligtvis varken några bostadseller verksamhetsområden att uppföras. Möjligtvis kan det ske en förtätning av befintliga områden. Scenariot bedöms inte medföra någon påverkan på fornoch kulturlämningar.

Scenario 1 och 2

Scenarierna bedöms intrång i område som utgör kulturreservat. Ett verksamhetsområde för utveckling i Sölvesborg medför intrång i ett område som utgör riksintresseområde för kulturmiljö (Sölvesborg K2). Idagsläget är det svårt att bedöma konsekvenserna för kulturmiljövärdena. Det som är avgörande är utformningen av exploateringen samt typ av verksamhet. Vissa verksamheter kan vara förenliga med kulturmiljövärden medan andra inte är det.

Båda scenarierna medför intrång i områden som är medtagna i Kulturminnesvårdsprogrammet. Scenario 1 medför mindre intrång i kulturhistoriska områden än scenario 2. Intrången bedöms kunna medföra negativa konsekvenser för kulturmiljön. Viktiga kulturhistoriska samband kan brytas, och fornlämningsområden kan påverkas. Hänsyn ska tas till områden som ingår i Kulturminnesprogrammet i samband med framtagande av detaljplaner.

Då Sölvesborgs kommun till stor del har karaktären fullåkersbygd, har med tiden många fornlämningar tagits bort av jordbrukstekniska skäl. Vid markexploatering får man därför räkna med det dolda kulturlandskapet, som finns under markytan.

Översiktsplanen bedöms lyfta fram tydliga riktlinjer gällande förhållningssätt till de kulturhistoriska dragen och landskapets historia. Så kallade K-områden har avsatts i planen, som betyder ”Område för kulturmiljövård mark och vattenområden där kulturvärden prioriteras.” Inriktningarna är tydliga och redovisar bland annat vilka ställningstaganden som ska göras vid en eventuell konflikt mellan att bevara och utveckla vid planeringen inom kulturhistoriskt intressanta områden. Planens riktlinjer anger att inom Områden prioriteras en levande bebyggelsemiljö med fokus på bebyggelsens kulturhistoriska värden.

Även om översiktsplanen bedöms innehålla tydliga riktlinjer gällande kulturmiljöfrågor, blir det av naturliga skäl konflikter mellan att bevara de utpekade kulturhistoriska områdena och behovet av ny bebyggelse. Ibland måste bevarandet vägas mot behovet av fler bostäder, bättre service, förbättrade sociala möjligheter eller en modernisering av verksamheter. Denna avvägning görs ständigt inom planeringen.
Vid anläggning av vindkraft finns det en risk att fysiskt skada kulturhistoriska element och/eller negativt påverka upplevelsen av kulturmiljön. Inom föreslaget vindkraftsområde finns kulturhistoriska element, till vilka hänsyn måsta tas vid en vindkraftsetablering, exempelvis fornminnen och jordbrukets kulturlämningar.

Bedömning

Scenario 0 bedöms inte medföra några nämnvärda negativa konsekvenser för kulturmiljön. Scenario 1 och 2 bedöms kunna medföra negativa konsekvenser, då utvecklingsområden medför intrång i områden som är medtagna i Kulturminnesvårdsprogrammet. Vid en jämförelse
mellan scenario 1 och 2 bedöms scenario 1 vara mer fördelaktig, då mindre intrång bedöms ske i kulturhistoriska element.

Förebyggande åtgärder

Varsamhet är viktigt i områden med befintlig bebyggelse och struktur. Nybyggnation bör anpassas till karaktärerna i de olika miljöerna. Man bör sträva efter att förtäta samhället snarare än att utvidga det vid en eventuell nybyggnad. Möjligheter finns också att styra den framtida bebyggelsen avseende färgsättning, material och karaktär i kommande detaljplan.

5.4 Materiella tillgångar

Scenario 0

Ingen påverkan bedöms uppstå för de materiella tillgångarna inom kommunen då befintlig markanvändning fortskrider. Inga strategiska områden (exempelvis nedlagda grustäkter eller vattentäkter) avsätts, vilket bedöms som negativt.

Scenario 1 och 2

I översiktsplanen har ett antal områden avsatts som strategiska områden. Dessa områden reserveras för framtida handlingsfrihet. Det innebär att översiktsplanen ger stöd för exploatering av resurserna, bland annat mineralbrytning och vattenförsörjning även om inte resursen kommer att utnyttjas på kort sikt. Då dessa är angivna i översiktsplanen som strategiska, kommer de inte att omfattas av någon exploatering, vilket medför att områden kan komma att tas i bruk i framtiden. Detta bedöms som positivt.

Bedömning

Ingen av scenarierna bedöms påverka de materiella tillgångarna nämnvärt. Scenario 1 och 2 vore dock att föredra, då ett antal områden avsätts i översiktsplanen som strategiska. förebyggande åtgärder Krav på verksamheter kan ställas genom anmälan, tillstånd och miljöbalkens bestämmelser i övrigt.

5.5 Vatten och klimat

Scenario 0, 1 och 2

För att möta kommunens långsiktiga fysiska planering är det lämpligt att VA-planering och dess olika delar baseras bland annat på kommunens översiktsplan och bostadsförsörjningsprogram. planer och program är ett hjälpmedel att identifiera utvecklingsstrategier för den framtida markanvändningen, kommunens befolkningsutveckling och bebyggelsetryck. Detta för att tidigt kunna kartlägga framtida behov av VA-verksamheten.
En kommunal VAplan håller på att tas fram, vilket bedöms som positivt.

Översiktsplanen bedöms medverka till en förbättring av miljökvalitetsnormerna för vatten och vattenförekomst inom kommunen, då ett antal ställningstaganden och beskrivningar anges för att förbättra vattenkvalitén inom kommunens gränser. Ställningstagandena visar att kommunen är på rätt väg, men det krävs en stor insats och ytterligare åtgärder än de som omnämns i översiktsplanen för att öka vattenkvaliten i vatttenförekomsterna. De ställningstaganden som är gjorda inom översiktsplaneförslagets ramar visar på att föreslagen exploatering inte motverkar miljökvalitetsnormerna för vatten och vattenkvalitet. Angiven exploatering bedöms inte försämra statusen i vattendragen, utan kan i stället medverka till att åtgärder kan anläggas, i samband med utbyggnaden, som kan förbättra statusen för vattenförekomsterna inom kommunen.

Med en utbyggnad av bostäder enligt båda scenarierna, framförallt i scenario 2, då befolkningsökningen är störst, måste dricksvattenkapaciteten utredas samt skadeförebyggande åtgärder föreslås. Två exempel på lösningar kan vara:

- främst att optimera vattenanvändning för alla (jordbruk, industrier, privata hushåll m.m.)
- som reserv kan överföring av vatten ske från angränsan-

de områden

Inom Sölvesborgs kommun finns ett antal vattenskyddsområden. Inga av dessa primärzoner berörs av de föreslagna utvecklingsområdena i dagsläget. Kommunens VA-bolag håller på att se över vattenskyddsområden i kommunen och utvecklingsområden kan bli berörda.

Kommunens omhändertagande av avloppsvatten sker via spill och dagvattenledningar från ca 5 500 abonnenter. Enligt översiktsplanen skall samtliga utbyggnadsområden anslutas till det kommunala avloppsnätet. Kapaciteten för full utbyggnad enligt scenario 2 bedöms inte som fullt tillräcklig. Kommunen har därför avsatt ett område norr om Nogersund för en utökning av Nogersunds avloppsreningsverk. I och med utbyggnaden bedöms kapaciteten bli fullt tillräcklig.

Dagvattenproblemet växer i takt med exploateringen och bebyggelsens utbredning. I tätorter med stora hårdgjorda ytor rinner vattnet snabbt av på ytan, vilket kan leda till översvämningar i ledningsnät och dikessystem. Kommunen har i översiktsplanen angett huvudprinciper för kommunens dagvattenhantering, samt åtgärder för hur dessa principer skall uppnås. Om dagvattnet tas om hand enligt översiktsplanens strategier bedöms inga betydande negativa konsekvenser uppstå. Skillnaden i dagvattenflödet från idag till att kommunen är fullt utbyggt enligt scenario 2 är relativt stor. Då huvudinriktningen i planförslaget ligger på förtätning av några orter finns möjligheter att även äldre bostadsområden kan få en förbättrad dagvattenrening, förutsatt att plats reserveras för den lokala vattenhanteringen.

Sölvesborgs kommun bedöms för närvarande inte ha någon stor översvämningsrisk från vattendrag. De största översvämningsriskerna utgörs istället av dagvatten och avloppsnätet. Vid kraftiga regnoväder kan dagvattenledningssystemen bli mättade, vilket medför att vägar och gator kan bli stående under vatten. Vattnet kan även tränga in i byggnader som befinner sig i lågpunkter. I Sölvesborgs kommun finns ett antal landområden som är belägna under nivån för havsytan. Dessa områden hålls fria från vatten med hjälp av pumpar. Marken som torrlagts används nästan uteslutande som åkermark.

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, (MSB) har sedan 1998 inventerat och karterat svenska vattendrag med avseende på översvämning. För närvarande är 75 vattendrag karterade. Inget av dem finns i Sölvesborgs kommun. En klimatanpassningsplan har arbetats fram inom Sölvesborgs kommun vari ingår stigande havsnivåer och översvämningsområden och naturolyckor beroende av klimatförändringar. Av denna kan utläsas att redan vid en havshöjning på 1,0m kommer stora delar av kommunen att vara översvämmade vid utgången av planeringsperioden, år 2100. I princip kan området beskrivas som att havet tränger in via Norjesund/Orlundsån, fyller hela Vesan samt områden öster Sölve ner på Listerlandet. Detta innebär bland annat att vissa vägar och järnväg läggs delvis under vatten och att industriområden och bostadsområden översvämmas. Konsekvenserna av havsnivåhöjning och skyfall är så omfattande och så allvarliga för såväl kommunens infrastruktur som bostads och odlingsstruktur att det finns anledning att genomföra åtgärder såväl avseende berörda områden som tidsaspekter för att kunna agera på lämpligt sätt för att anpassa kommunens struktur till föreliggande utveckling. Översiktsplanen bör ytterligare belysa detta och redovisa tydligare åtgärder och rekommendationer för hur man skall hantera den kommande havshöjningen då konsekvenserna för kommunen bedöms som omfattande och allvarliga.

Sölvesborgs kommun bedöms inte som högriskkommun vad gäller ras och skred. Stranderosion förekommer dock. Den största risken för erosion finns främst utmed den östra kusten från kommungränsen ner till Hörvik men risk finns även i de södra delarna vid Hällevik, Torsö och Västra Näs samt utmed Sandviken och Möllefjorden. I samband med havets höjning kan risken för erosion förstärkas. Särskilt viktigt att notera är att Hällevik och Västra Näs omfattas av vattenskyddsområden vilket kan medföra en utökad risk för skada vid erosion i dessa områden. Det finns några områden i Sölvesborg med förhöjd ras och skredrisk, dessa är Östra delarna av Sölvesborg mellan Storgatan och Järnvägsgatan samt Kylinge. Alla områden som är i riskzon för stranderosion bör undantas från vidare bebyggelse.

Bedömning

Framtida ändringar av klimatförhållandena kan medföra att nederbördsmängderna kraftigt ökar. Medföra att problemen kan komma att bli större i framtiden och bör särskilt beaktas i den fysiska planeringen oavsett vilket scenario i framtiden som kommer till stånd. Områden med bostäder och verksamheter som riskerar att drabbas vid översvämning ökar vid Scenario 1 och 2. Scenario 1 och 2 bedöms påverka tillgången till dricksvatten, vilket kommunen bör uppmärksamma.

Förebyggande åtgärder

Tillgången till högklassigt dricksvatten är av utomordentligt stor vikt. De kommunala vattentäkterna måste skyddas från alla potentiella föroreningskällor, genom att väl tilltagna skyddsområden/zoner tillskapas. Olämplig markanvändning inom infiltrationsområden skall inte tillåtas.
Det lokala vattenuttaget i kommunen för dricksvatten, industriändamål, bevattning och djurhållning måste hållas under kontroll så att kloridhalterna inte ökar. Risken för förhöjda nitrathalter ska minimeras. Detta kan kräva insatser från tillsynsmyndighetens sida. Skyddsområden för framtida och existerande vattentäkter måste skapas.

En vattenförsörjningsplan håller på att tas fram i kommunen för att långsiktigt säkerställa tillgången på dricksvatten.

Det finns olika åtgärder som kan genomföras för att eliminera eller minska de översvämningsrisker som finns i låglänta och vattennära områden, tex. upphöjning av mark, bestämmelser om lägsta grundläggningsnivå, anläggande av erosionsskydd. I planläggningen av låglänta områden.
Vid framtagande av detaljplaner och bebyggelse sjö- eller ånära bör en beräkning eller riskanalys göras för att bedöma konsekvenserna av de stigande vattennivåerna på den nya exploateringen.

Befintliga avlopps och dagvattensystem bör i möjligaste mån separeras, så att nederbörd inte påverkar spillvattenavloppen. En översyn av enskilda anläggningar belägna i områden med risk för översvämningar bör göras och alternativ avledning av spillvatten bör undersökas. En översyn av dag

och spillvattensystemet med hänsyn till framtida översvämningar bör utföras.

Dagvattnet får vidare inte försämra vattenmiljön. Detta ska uppnås genom att:

- Åtgärder sätts in mot föroreningarnas källor, så långt det är tekniskt, ekonomiskt och juridiskt möjligt.
- Dagvattnet i bebyggd miljö hanteras eller separeras så att mark och sjöar kan tillföras så mycket vatten som möjligt, utan att belastningen av
- föroreningar når kritiska nivåer. En recipients behov av nytt vatten och dess känslighet för föroreningar ska vägas mot varandra.
- Förorenat dagvatten, som inte kan tas emot av en viss recipient, renas lokalt eller ledas till mindre känsliga recipienter eller till avloppsrenings verken.
- Informera fastighetsägare, företag och allmänheten
- Ställa krav skötsel av egna fordon och vid upphandling av entreprenörer och också ställa krav i avtal då kommunen säljer mark eller arrenderar ut mark.
- Bedriva en målmedveten detaljplanering och bygglovsgivning och kräva anslutning till kommunal VA anläggning där det är möjligt.
- Sätta in dagvattenåtgärder vid omoch nybyggnad av kommunens egna fastigheter, trafikanläggningar och parker. Dagvattensystemet kring Sölvesborgsviken bör kompletteras med fördröjningsdammar som skydd mot olyckor och utsläpp i Sölvesborgsviken.

5.6 Luft

Ett av de största hoten med det ekologiskt hållbara utvecklingsarbetet är avsaknaden av en väl fungerande infrastruktur där järnväg och busstrafik till stor del kan täcka behoven inom transportsektorn. Se resonemang under kap 6.1 (Begränsad klimatpåverkan), 6.2 (Frisk luft) och 6.9 (Grundvatten av god kvalitet).

Kommunen ingår i Program för samordnad kontroll av luftkvalitet i Blekinge län.

6. Scenariernas påverkan på miljömålen

Översiktsplaneförslaget har relaterats till de 16 nationella miljömål som riksdagen har beslutat skall utgöra utgångspunkt för samhällets miljöarbete. Sammantaget utgör miljömålen en viktig utgångspunkt vid bedömningen av miljökonsekvenser i allmänhet, och i synnerhet vid mer strategiska bedömningar som denna. Miljömålen är dock inte juridiskt bindande, trots att de är beslutade av riksdagen. Följande utgör de nationella miljömålen:

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försörjning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande skärgårdar
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt och djurliv

Nedan redovisas vilken påverkan de olika scenarierna har på miljömålen samt förslag till förebyggande åtgärder. Detaljkonsekvenserna från de infrastrukturprojekt som avses uppföras inom kommungränserna redovisas. Detta hänskjuts till den miljökonsekvensbeskrivning som uppförs i samband med prövningen av dessa projekt.

6.1 Begränsad klimatpåverkan

All utbyggnad liksom ökad befolkning ger upphov till mer användning av fossila bränslen och därmed klimatpåverkande gaser. Användningen av fossila bränslen styrs till stor del av individuella val och behov. I den kommunala planeringen har man möjlighet att öka eller minska människors beroende av fossila bränslen. Transportsektorn står för den ökade andelen koldioxid i Sölvesborgs kommun.

Genom den klimatstrategi som antogs av Sölvesborgs kommun 20061024 samt storskalig utbyggnad av fjärrvärmenät i Sölvesborgs innerstad och på sikt även till Mjällby, jobbar kommunen aktivt med att uppnå miljömålet.

Scenario 0

I scenariot intar kommunen en passiv roll och man får svårigheter att erbjuda attraktiva boendeformer, vilket i sin tur kan medföra att utflyttningen från kommunen ökar. Utflyttningen ökar risken för nedskärningar i både serviceutbud och kollektivtrafik. Även trafikarbetet ökar, då det är långt till service. Etableringen av infrastrukturprojekt har dragit ut på tiden. Verksamheterna inom kommunen är fortfarande beroende av godstransporter på väg. Lastbilstrafiken medför stora utsläpp till luft.

Att ingen utbyggnad av vindkraftverk görs bedöms inte följa intentionerna i miljömålet.

I ett långsiktigt perspektiv leder nollalternativet till minskade möjligheter för kommunen att styra samhällsbyggandet. Detta kan medverka till att bostäder och service placeras längre bort från tätorten varpå trafik och klimatbelastningen ökar och målet motverkas.

Scenario 0 bedöms motverka att miljömålet uppfylls.

Scenario 1 och 2

I scenarierna antas att andelen kommuninvånare har ökat. Detta ger ett ökat underlag för att utveckla kollektivtrafiken (något mer i scenario 2 än i scenario 1).

Miljömålet bedöms påverkas positivt i stor utsträckning av förslaget till ny översiktsplan. Översiktsplanen förordar en utveckling av kollektivtrafik, förbättringar för väginfrastrukturen samt goda cykelförbindelser. Kommunens skall arbeta för att stärka befintliga kollektivtrafikstråk och förbättra invånarnas möjligheter till att välja mer samhällsnyttiga transportalternativ som minskar klimatutsläppen för transporter. En ökning av befolkningen inom kommunen medför underlag för att utveckla kollektivtrafiken. Även gång och

cykelvägar är utbyggda. Allt detta medför att bilberoendet inom kommunen minskar.
Sölvesborgs kommun kan genom den ”Trafiknätsanalysen” planera nya bostadsområden på rimliga avstånd från kollektivtrafikstråk (närmsta hållplats för kollektivtrafik i tätorter ca 400 meter) så att man inte bygger in sig i ett bilberoende. Att ha korta avstånd mellan bostad och arbete och korta avstånd till hållplats för kollektivtrafik är också en attraktivitetsfråga. Det bedöms vara mycket positivt för miljömålet att man arbetar efter denna strategi.

Ett ökat befolkningstryck medför att underlaget för utbyggnad av ytterligare fjärrvärmenät ökar, speciellt i scenario 2. I första hand sker storskalig utbyggnad av fjärrvärmenät i Sölvesborgs innerstad och på sikt även till Mjällby.

Utvecklingsområden för vindkraft har avsatts i översiktsplanen. Även det ökade intresset för installationer av värmepumpar bidrar till att begränsa miljöpåverkan.

Bedömning

Både scenario 1 och 2 medverkar till positiv riktning för miljömålet. Främst scenario 2, då denna beräknas ge större befolkningsökning, vilket ökar underlaget ytterligare för kollektivtrafik, utbyggnad av fjärrvärme och vindkraft m.m. Scenario 0 bedöms medföra negativa konsekvenser för miljömålet.

Förebyggande åtgärder

Kommunen kan i exploateringsavtalet påverka exploatörer att i så stor utsträckning som möjligt ansluta ny bebyggelse till fjärrvärmenätet. Där sådant saknas kan kommunen påverka exploatörer att delta i uppbyggnad av närvärmeverk. Vid exploateringsavtal ställa extra höga krav på isolering och där fjärrvärmeanslutning inte är möjlig verka för enskilda energilösningar med minsta möjliga miljöpåverkan.

6.2 Frisk luft

Scenario 0

Scenario 0 bedöms medföra ökat bilberoende, då underlag för att utveckla kollektivtrafik saknas. Scenario 0 medför att andra infrastrukturprojekt har dragit ut på tiden. Ingen kollektivtrafik har utvecklats och inga gång och cykelvägar har byggts ut. Scenario 0 bedöms motverka att miljömålet uppfylls.

Scenario 1

I scenario 1 föreslås den nya bebyggelsen att uppföras med tonvikt på områdena i anslutning till tätorterna Sölvesborg, Norje, Mjällby, Hörvik/Krokås och Nogersund/Hällevik. Detta medför att de boende har nära till de centrala delarna av tätorterna och stora möjligheter finns att gå och cykla eller ta buss till centrum. Bilberoendet inom kommunen har minskat något.
Fjärrvärmen har byggts ut i Sölvesborgs tätort och Mjällby. Ett tillräckligt underlag saknas dock för att bygga ut fjärrvärmenätet i övriga delar av kommunen.
Scenario 1 bedöms medföra positiva effekter på miljömålet.

Scenario 2

I scenario 2 har de resterande delarna av utvecklingsområdena för bostäder och verksamheter byggts ut, vilket ger ett ökat underlag för service och kollektivtrafik. Gång och cykelvägnätet har byggts ut.

En viss ökning av trafikmängden förväntas till och från föreslagna bebyggelseområden, men inte i sådan omfattning som föranleder hälsovådliga halter av luftföroreningar. Satsningen på gång och cykelvägar samt stärkandet av kollektivtrafikstråk är positivt för miljömålet. I översiktsplanen föreslås områden för vindkraft.

Den befolkningsökning som skapas i scenario 2 medför ett underlag för ytterligare utbyggnad av fjärrvärmenätet i de resterade delarna av kommunen. Översiktsplanens ställningstagande beträffande fjärrvärme är positivt för målet, i synnerhet då den ersätter eldning med fossila bränslen och enskild vedeldning med icke miljöcertifierade pannor. Scenario 2 bedöms medverka till att miljömålet uppfylls.

Bedömning

Scenario 1 medför positiva effekter på miljömålet men inte i lika stor utsträckning som scenario 2, då scenariot medför ytterligare ökning av befolkningen som kan medföra bättre underlag för att bygga ut service, kollektivtrafik och infrastrukturprojekt. Även fjärrvärmeutbyggnaden kan öka i scenario 2. Scenario 0 bedöms påverka miljömålet negativt och inte uppfylla de lokala målsättningarna för miljömålet.

Förebyggande åtgärder

Mätningar av PM10 och bensen bör utföras i Sölvesborgs tätort. Kommunen ingår i Program för samordnad kontroll av luftkvaliteten i Blekinge län.

Ett miljöövervakningsprogram bör tas fram för att kontinuerligt mäta och utvärdera föroreningar och störningar och därmed få kontroll på i vilken grad kommunen lever upp till gällande miljökvalitetsmål och miljökvalitetsnormer.
Krav på verksamheter kan ställas med hjälp av anmälan och tillstånd enligt miljöbalken. Miljöförbundet Blekinge Väst hanterar dessa frågor åt kommunen.

6.3 Bara naturlig försurning

Försurningen berörs av miljömålen ”Frisk luft” och ”Ingen övergödning”. Se kommentarer under dessa rubriker.

6.4 Giftfri miljö

Scenario 0, 1 och 2

I kommunen finns pågående verksamheter som är miljöfarliga. Miljöförbundet Blekinge Väst eller länsstyrelsen har tillsyn över dessa. Generellt ökar reningsgraden i industrier och andra verksamheter i och med att bästa teknik skall användas. Dock släpps nya ämnen kontinuerligt ut på marknaden, ämnen som kan vara miljöskadliga.

Inom kommunen finns ett flertal områden som av länsstyrelsen har bedömts vara potentiellt förorenade. Största delen av de identifierade förorenade områdena är knutna till Sölvesborgs tätort. Nästan alla föreslagna bostads och verksamhetsområden berörs av dessa områden och konflikter kan i framtiden uppstå. I samband med framtagande av

detaljplaner av dessa utvecklingsområden bör detta beaktas så att inte några negativa konsekvenser uppstår.

Miljömålet påverkas positivt genom att fler miljöförorenade områden kommer att saneras i samband med etablering av nya områden. Vid nybyggnation finns certifieringsprogram för hur miljögifter i byggandet skall hanteras.

Bedömning

Studerade scenarier bedöms inte skilja sig åt i så stor utsträckning. Dock kommer i nollalternativet eventuella saneringar ta längre tid eller inte bli utförda. Översiktsplanens ställningstagande bedöms medföra positiva effekter för miljömålet.

Förebyggande åtgärder

Om en exploatering sker i anslutning till någon av de potentiellt förorenade områdena bör risken för att området är förorenat utredas. Om föroreningshalterna är höga kan en efterbehandling bli aktuell. Vid utvärdering av föroreningsnivåer gäller Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (bostäder) och mindre känslig markanvändning (industri).

6.5 Skyddande ozonskikt

Scenario 0, 1 och 2

Ozonnedbrytande ämnen är svåra att minska genom fysisk planering, eftersom det bland annat handlar om hantering av köldmedier, klorerade lösningsmedel och liknande ämnen. Ingen av scenarierna bedöms påverka miljömålet.

Bedömning

Ingen av scenarierna bedöms varken påverka miljömålet negativt eller positivt.

Förebyggande åtgärder

Kommunen kan genom information till allmänheten upplysa om platser för deponering av tex. kylskåp.

6.6 Säker strålmiljö

Översiktsplanen redovisar ställningstaganden att vid planläggning uppmärksamma och bevaka de eventuella risker magnetfält kan innebära och ha en restriktiv hållning till placering av master i anslutning till bostäder och publika lokaler, att försöka identifiera områden med låg belastning av elektromagnetiska fält och att verka för att befintliga elledningar i första hand i anslutning till bebyggelse markförläggs.

Vid detaljplanering av föreslagen bebyggelse i normalrisk och högriskområden krävs att hänsyn tas till radonhalten. Översiktsplanen påverkar inte i någon nämnvärd mån miljömålet.

Scenario 0, 1 och 2

Studerade scenarier bedöms inte skilja sig åt. Alla möjliggör ny byggnation och infrastruktur.
I samband med framtagande av detaljplaner bör hänsyn tas till eventuellt höga radonvärden.

Bedömning

Scenarierna bedöms inte påverka miljömålet i någon större utsträckning.

Förebyggande åtgärder

Försiktighetsprincipen tillämpas och bostäder, skolor och daghem planeras inte nära elanläggningar och större kraftledningar. Socialstyrelsens rekommenderade skyddsavstånd till skolor, arbetsplatser och bebyggelse bör följas.

6.7 Ingen övergödning

Läckage av näringsämnen från jordbruksmark svarar för den största tillförseln av gödande ämnen till länets vatten. De kommunala reningsverken och bristfälliga enskilda avlopp svarar också för en viss påverkan. För en minskad övergödning skulle åtgärder behövas främst inom avloppshantering och jordbruket. Placering av ny bebyggelse har betydelse för i vilken omfattning som befintlig och tillkommande bebyggelse kan anslutas till en effektivare avloppshantering med minskad övergödningspåverkan som följd.

Kommunens målsättning är att havet, sjöar, vattendrag och grundvatten ska uppnå den kvalitetsnivå som gäller enligt beslutade miljökvalitetsnormer. Detta bedöms vara positivt för vattenmiljön. För en minskad övergödning skulle åtgärder behövas främst inom avloppshantering och jordbruket. Placering av ny bebyggelse har betydelse för i vilken omfattning som befintlig och tillkommande bebyggelse kan anslutas till en effektivare avloppshantering med minskad övergödningspåverkan som följd. Översiktsplanen bedöms medverka till att miljömålet uppfylls.

Scenario 0

I ett långsiktigt perspektiv leder nollalternativet till minskade möjligheter för kommunen att styra samhällsbyggandet. Detta kan medföra att ny enstaka bebyggelse uppförs på platser där det inte finns möjlighet till att ansluta till kommunens VAnät. Detta skulle kunna innebära en ytterligare påfrestning från utsläpp av övergödande ämnen till hav, vattendrag och sjöar.

Scenario 1 och 2

Översiktsplanen förutsätter byggnation både i tätorterna och på landsbygden. All byggnation för boende skapar avloppsvatten, vilket trots långtgående rening kan medverka till övergödning. Ställningstagandena att genomföra ombyggnad av avloppsreningsverk och att inom nya bostads och industriområden avsätta mark för behandling av dagvatten och där det så är möjligt inom befintliga planområden så att dagvatten genomgår minst slamavskiljning före utsläpp till recipient, bidrar till att minska den påverkan som ny byggnation ger beträffande övergödning.

Bedömning

Scenario 0 bedöms medföra negativ påverkan på miljömålet. Scenario 1 och 2 bedöms medföra positiva effekter på miljömålet, då ett nytt avloppsreningsverk föreslås uppföras. Scenario 2 bedöms medföra en något mer positiv effekt än scenario 1, då andelen befolkning ökar, vilket medför ett ännu större underlag för att bygga avloppsreningsverket.

Förebyggande åtgärder

Vid bygglovsgivning utanför kommunalt avloppsnät bör Miljöförbundet Blekinge Väst ställa starka krav på reningsanläggningar. Vid planering och lokalisering av ny bebyggelse vid kust, sjöar och vattendrag ska samordning med utbyggnadsplanerna för allmänt avlopp ske alternativt ska gemensamma lösningar sökas.

Att återskapa och restaurera våtmarker och vattendrag som naturliga kvävekällor.

6.8 Levande sjöar och vattendrag

Se ovanstående bedömning av 6.7 Ingen övergödning. Mer insatser behöver dock göras för att förbättra vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag.

6.9 Grundvatten av god kvalitet

Scenario 0

Då andelen kommuninnevånare inte ökar och då inga stora bebyggelseområden kommer att uppföras bedöms inte belastningen på vattenförsörjningen att öka i någon större utsträckning. Inga konflikter mellan skyddsområden för vattentäkter och utvecklingsområden för bostäder/ verksamheter kommer att uppstå. Scenario 0 bedöms varken medverka eller motverka till att miljömålet uppfylls.

Scenario 1 och 2

Andelen kommuninnevånare kommer att öka i båda fallen och öka belastningen på vattenförsörjningssystemet. I scenario 2 bedöms belastningen på vattensystemet att öka mest.

Vattentillgången i kommunen kan vid en stor utbyggnad av bostäder och verksamheter bli ett problem i framtiden eftersom jordbrukets stora uttag och dikningen av Vesan medför relativt begränsande dricksvattentillgångar. Med en utbyggnad av bostäder enligt båda scenarierna, men framförallt speciellt i scenario 2, behöver dricksvattenkapaciteten utredas.

I den omfattning det är möjligt bör våtmarker återskapas för att reducera flöden av kväve och fosfor till havet. I anslutning till Siretorpskanalen, bör våtmarker/algbassänger skapas av samma skäl.

En kommunal VA-plan tas fram för att långsiktigt säkerställa tillgången på dricksvatten och en tillfredsställande avloppsrening.

Bedömning

Scenario 0 bedöms varken medverka eller motverka till att miljömålet uppfylls. Scenario 1 och 2 bedöms inte motverka miljömålet. Scenario 1 och 2 bedöms som likvärdiga.

Förebyggande åtgärder

Bedriva en målmedveten detaljplanering och bygglovgivning och kräva anslutning till kommunal va-anläggning där det är möjligt.

Sätta in dagvattenåtgärder vid om- och nybyggnad av kommunens egna fastigheter, trafikanläggningar och parker. Dagvattensystemet kring Sölvesborgsviken bör kompletteras med fördröjningsdammar som skydd mot olyckor och utsläpp i Sölvesborgsviken.

6.10 Hav i balans samt levande skärgårdar

Scenario 0, 1 och 2 samt bedömning

Sölvesborgs kommun är en kustkommun och gränsar till ca 2/3 hav. Se vidare resonemang under kap 8.7 Ingen övergödning och kap 8.8 Levande sjöar och vattendrag.

Förebyggande åtgärder

Tillståndet i havsområdet bör följas upp på olika sätt. Ett kommunalt kontroll/monitoringsprogram bör genomföras i det inre vattenområdet. Detta program bör samordnas med regionala och nationella provtagningsprogram och forskningsprojekt i det yttre vattenområdet.

6.11 Myllrande våtmarker

Scenario 0

Befintliga våtmarksområden bevaras. Inga nya våtmarksområden föreslås. Scenariot bedöms varken medverka eller motverka miljömålet.

Scenario 1 och 2

Befintliga våtmarksområden bevaras. Enligt översiktsplanen bör våtmarker återskapas inom kommunen för att kunna reducera flöden av kväve och fosfor till havet. I anslutning till Siretorpskanalen, bör våtmarker/ algbassänger skapas av samma skäl. Scenarierna bedöms medverka till att miljömålet uppfylls.

Bedömning

Varken scenario 0,1 eller 2 bedöms medverka eller motverka miljömålet.

Förebyggande åtgärder

Vid utbyggnad och ökad areal hårdgjorda ytor bör man, så lång som möjligt, åstadkomma en fördröjning av dagvattnet innan utsläpp till recipienten. Syftet med fördröjningen är b la att minska näringsläckage och sedimentation av tungmetaller. Vid planering av nya bostadsområden eller verksamhetsområden bör befintliga våtmarksytor sparas så långt möjligt eller vid bortfall så kan dessa kompenseras.

6.12 Levande skogar

Scenario 0

Ingen skogsmark tas i anspråk. Befintlig markanvändning fortsätter. Scenariot varken motverkar eller medverkar till att miljömålet uppfylls.

Scenario 1

I scenario 1 bedöms intrånget av värdefull skog vara begränsad. Utbyggnad av områden för verksamheter och bostadsändamål avses ske med tonvikt på områdena i anslutning till tätorterna Sölvesborg, Norje, Mjällby, Hörvik/ Krokås och Nogersund/Hällevik.

Scenario 2

I scenario 2 föreslås resterade utvecklingsområden för

bostäder och verksamheter att exploateras. Vid bebyggelse på landsbygden kan skogsmark komma att tas i anspråk. Spridd bebyggelse i skog på landsbygden kan antas påverka målet negativt.

Bedömning

Scenario 0 bedöms inte motverka eller medverka till att miljömålet uppfylls. Scenario 1 och 2 bedöms påverka miljömålet både negativt och positivt. Scenario 1 bedöms vara fördelaktigare än scenario 2.

Förebyggande åtgärder

Vid byggande i skogsmark, kan kommunen styra tomtstorlek så att möjligheter finns att träd och skogsmark kan bevaras på tomterna.

6.13 Ett rikt odlingslandskap

Scenario 0

Inga områden som är värdefulla för odlingslandskapet tas i anspråk. Befintlig markanvändning fortsätter. Scenariot varken motverkar eller medverkar till att miljömålet uppfylls.

Scenario 1 och 2

Översiktsplanen fokuserar bebyggelseutvecklingen till främst tätorterna Sölvesborg, Norje, Mjällby, Hörvik/Krokås och Nogersund/Hällevik. I viss utsträckning är det nödvändigt att ta jordbruksmark i anspråk för tätortsutveckling. Därför uppstår det i vissa fall en konflikt med jordoch skogsbrukets intressen. Det finns dock samhällsbyggnadsskäl till att mark närmast tätorterna bebyggs eftersom det är mest rationellt nyttjande av infrastruktur och tekniska anläggningar.

Översiktsplanen anger att jordbruksmark endast bör tas i anspråk för andra ändamål om det rör sig om väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annat sätt. Ska sådan mark tas i anspråk bör ingreppen utformas på ett sätt som medför minsta möjliga inverkan på jordbruket. Detta bedöms som positivt och medverkar till att högproduktiv jordbruksmark inte tas i anspråk.

Bedömning

Scenario 0 bedöms varken medföra positiva eller negativa konsekvenser för miljömålet. Scenario 1 och 2 bedöms kunna medföra negativa konsekvenser på miljömålet, då några av de föreslagna utbyggnadsområdena medför intrång i dokumenterade bevarandevärda områden för jordbruket.

Förebyggande åtgärder

Det är viktigt att man vid framtagande av detaljlplaner studerar skiften och ägogränser för att minimera arealbortfallet och inte försvårar brukningen av åkermarken.

6.14 Storslagen fjällmiljö

Berörs ej.

6.15 God bebyggd miljö

Se kap 7.1 Scenariernas konsekvenser för befolkning, bebyggelse och hälsa.

6.16 Ett rikt växt och djurliv

Scenario 0, 1 och 2

Exploatering ska enligt översiktsplanens föreslagna riktlinjer i första hand ske i anslutning till serviceorterna, men ny bebyggelse kommer oundvikligen att ta naturmark i anspråk. I samband med att mark tas i anspråk vid exploatering kan konflikter uppstå med naturmiljön. Konsekvensernas omfattning på de olika platserna beror till stor del på hur bebyggelsen utformas. En stor del av mark som tas i anspråk för bebyggelse utgörs dock av komplettering av befintlig bebyggelse i tätort eller jordbruksmark. Jordbruks markens naturvärden bedöms i dagsläget som lägre, men innehar relativt stora värden för landskapsbilden och bevarandet av odlingslandskapet.

Föreslagna utvecklingsområden kan komma i konflikt med både växt och djurliv. Negativa konsekvenser kan komma att uppstå, men med hjälp av detaljstudier kan konsekvenserna minskas och byggnation bedöms kunna passa in utan att störa viktiga naturvärden.

Ett antal av kommunens utvecklingsområden medför intrång i områden som utgör ramsar, natura 2000områden samt naturreservat. I flera fall sammanfaller dessa, som exempelvis vid ett föreslaget verksamhetsområde vid Djupekås och Nogesund. Kommunen bör överväga att undanta dessa områden från exploatering, då de negativa konsekvenserna kan bli stora för naturvärdena och påtaglig skada bedöms kunna uppstå. Exploateringen bedöms inte vara förenligt med PBL 2 kap 2 § om att mark och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov.

Målet motverkas genom att delar av naturmiljöer med ekologiska värden tas i anspråk. Den negativa påverkan på ekosystem och biologisk mångfald bedöms dock som relativt liten.

Bedömning

Scenario 0 bedöms påverka miljömålet något mer än planförslaget genom att det är svårare i nollalternativet att styra samhällsbyggandet. Detta kan medföra att mer naturmark tas i anspråk än vid scenario 1 och 2. Skillnaden bedöms dock som försumbar.

Förebyggande åtgärder

Kommunens arbete för att uppfylla miljömålet ska b la bedrivas genom att aktuella områden så tidigt som möjligt i planeringsprocessen inventeras med avseende på värdefulla strukturer.

6.17 Sammanfattande bedömning

De viktigaste framtidsfrågorna i Sölvesborgs kommun framgår av samstyrets antagna program 2019-2022. Enligt visionen är det kommunens viljeinriktning att det i framtiden ska bli ännu bättre att leva, bo och verka i kommunen. Nya och befintliga boendemiljöer ska bidra till en variation i boendeformer med god tillgång till service, närrekreation

och andra aspekter som bidrar till det goda livet. Kommunens unika och värdefulla natur och kulturmiljöer ska bevaras och utvecklas så att de även i framtiden kan bidra till kommunens attraktivitet som boendeort. Hållbar utveckling ekonomiskt, ekologiskt och socialt ska eftersträvas.

Scenario 1 och 2 bedöms inte motverka till att det nationella miljömålen inte uppfylls. Översiktsplanens förslag presenterar i många fall tydliga ställningstaganden som medverkar till goda miljöförhållanden inom kommunen. I ett tidigt skede i processen har analyser utförts och resultaten noga avvägts för att på ett miljömässigt och hållbart sätt bidra till en positiv utveckling inom kommunen.

Scenario 0 bedöms påverka miljömålen något mer än scenario 1 och 2 genom att det är svårare i nollalternativet att styra samhällsbyggandet. Detta kan medföra en mer spridd utveckling vilket i sin tur medför att mer mark tas i anspråk än vid översiktsplaneförslaget. En spridd utveckling medför att bostäder och service placeras längre bort från tätorten varpå trafik och klimatbelastningen ökar.

7. Scenariernas påverkan på miljökvalitets normerna

Den 1 januari 1999 trädde miljöbalken i kraft och därmed introducerades ett nytt verktyg i det svenska miljöarbetet. Miljökvalitetsnormer (MKN) har fastställts inom svensk lagstiftning bland annat som en anpassning av EU:s ramdirektiv för luftkvalitet och vidhängande dotterdirektiv till svenska förhållanden och med avsikt att skydda människors hälsa. En miljökvalitetsnorm ska fastställas utifrån vad människan kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse, och/eller vad miljön kan belastas med utan fara för påtagliga olägenheter. En norm kan till exempel gälla högsta eller lägsta tillåtna halt av ett visst ämne i luft/vatten/mark eller av en indikatororganism i vatten.
Idag finns tre förordningar om miljökvalitetsnormer, en för föroreningar i utomhusluft (SFS 2001:527), en för olika parametrar i fisk och musselvatten (SFS 2001:554) och en för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

7.1 MKN för luft

Sölvesborgs kommun är medlem i Blekinge Kust- och Luftvårdsförbund.
Inom kommunen:

• PM10 har inte mätts i Sölvesborg, men däremot i andra kommuner i Blekinge. Resultaten pekar på att den så kallade övre utvärderingströskeln (ÖUT) åtminstone stundtals överskrids i länets samtliga kommuner, vilket till största delen beror på intransport av partiklar från väster.

Utsläpp av växthusgasen koldioxid bidrar till växthuseffekten och måste minska. De främsta utsläppskällorna är uppvärmning av bostäder/lokaler och transporter. Målsättningen I översiktsplanen är att ny bebyggelse ska kopplas till fjärrvärmenätet för att på så sätt minska utsläppen av växthusgaser. Detta bedöms bidra till positiva effekter.
Genomförandet av översiktsplanen bedöms ej leda till att miljökvalitetsnormerna för utomhusluft överskrids inom planperioden eftersom trafikmängderna som alstras bedöms som måttliga. De huvudsakliga utvecklingsområdena har närhet till ett öppet kust och slättlandskap vilket bidrar till en god ventilering. I kommande detaljplaner ska MKN för luft beaktas.

7.2 MKN för fisk och musselvatten

Inget av de vattendrag som finns inom Sölvesborg kommun omfattas av miljökvalitetsnormerna.

7.3 MKN för vatten och vattenförekomst

År 2004 utfärdade regeringen ”Förordning om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljö”, (SFS 2004:660), som bygger på EU:s ramdirektiv för vatten.
Tillkommande etableringar i närheten av havet, sjöar och vattendrag får inte bidra till att miljökvalitetsnormen för vatten inte kan klaras vid den tidpunkt som är kopplat till respektive vattenförekomst. För de sjöar och vattendrag som har problem med tex övergödning måste åtgärder vidtas för att förbättra den ekologiska statusen från måttlig till god. Därför är det av stor vikt att eventuella etableringar kring dessa vatten inte leder till en ökad påverkan på dessa vattenförekomster.
Kommunen har ett planerings och tillsynsansvar för vattenresurserna och är därför en viktig part i vattenförvaltningen. Sölvesborgs kommun måste anpassa den fysiska planeringen efter den status som finns på yt och grundvattenförekomster för att kunna bidra till att uppnå målet god vattenstatus. De kommunala täkterna ska skyddas från alla potentiella föroreningskällor, genom att väl tilltagna skyddsområden/zoner tillskapas t ex genom att inrätta vattenskyddsområden. Olämplig markanvändning inom infiltrationsområden bör inte tillåtas. Det lokala vattenuttaget i kommunen för dricksvatten, industriändamål, bevattning och djurhållning måste hållas under kontroll så att kloridhalterna inte ökar.

Risken för förhöjda nitrathalter, som har observerats, måste minimeras. Detta kräver insatser från djurhållarnas sida samt en fortlöpande kontroll.

Vid en stor utbyggnad av bostäder och verksamheter i kommunen kan vattentillgången vara en begränsande faktor. Med en utbyggnad av bostäder enligt planförslaget måste dricksvattenkapaciteten utredas samt förbyggande åtgärder föreslås. En kommunal VAplan håller på att tas fram för att långsiktigt säkerställa tillgången på dricksvatten och en tillfredsställande avloppsrening. Detta bedöms vara positivt. Idag belastas Östersjön och kommunens vattendrag av näringsämnen och miljöskadliga ämnen, som till stor del transporteras med dagvattnet. Det är därför viktigt att minska dessa ämnen i dagvattnet och försöka undvika att de når kusten. I översiktsplanen anges ett antal huvudprinciper för kommunens dagvattenhantering. Dessa principerna bidrar till att motverka översvämningar, säkerställa framkomligheten i trafiken och förhindra sjukdomar. Åtgärder föreslås som bidrar till att inte dagvattnet försämrar vattenmiljön. Detta bedöms som positivt. En gemensam vatten, avlopps och dagvattenstrategi för kommunens förvaltningar och bolag håller på att tas fram.
Totalt sett bedöms översiktsplanen medverka till en förbättring av miljökvalitetsnormerna för vatten och vattenförekomst inom kommunen, då ett antal ställningstaganden och beskrivningar anges för att förbättra vattenkvalitén inom kommunens gränser. Ställningstagandena visar att kommunen är på rätt väg, men det krävs en stor insats och ytterligare åtgärder än de som omnämns i översiktsplanen för att kunna öka vattenkvaliten i vatttenförekomsterna.
De ställningstaganden som är gjorda inom översiktsplaneförslagets ramar visar på att föreslagen exploatering inte motverkar miljökvalitetsnormerna för vatten och vattenkvalitet. Angiven exploatering bedöms inte försämra statusen i vattendragen, utan kan i stället medverka till att åtgärder kan genomföras i samband med utbyggnaden vilket kan förbättra statusen för vattenförekomsterna inom kommunen.

7.4 MKN för buller

Miljökvalitetsnormer regleras i 5 kap. miljöbalken och i anslutande förordningar. Miljökvalitetsnormen för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, flygplatser, tillståndspliktiga hamnar samt vissa större, utpekade industrigrenar i kommuner med mer än 100 000 invånare. Miljökvalitetsnormen gäller även för större vägar, järnvägar och flygplatser i hela landet.
Miljökvalitetsnormen visar att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Detta kan ske genom kartläggning och åtgärdsprogram. Miljökvalitetsnormer ska enligt plan och bygglagen följas vid planering.
Då kommunen har färre än 100 000 invånare, omfattas inte Sölvesborgs kommun av miljökvalitetsnormerna för buller. Detta är dock ingen anledning att inte beakta gällande riktvärden för buller i samband med den fysiska planeringen. Översiktsplanens möjligheter att uppfylla bullervärdena beror i stor utsträckning på skyddsavstånd till bullerkällor och utformning av bullerskyddsåtgärder. Buller bör beaktas och hanteras vid framtida framtagande av detaljplaner.

8. Sociala, ekonomiska och kumultativa konsekvenser

Genomförandet av översiktsplanen förutsätter en rad framtida preciseringar i senare planer och beslut, och det slutgiltiga utfallet är i dagsläget svårt att förutsäga om. Planer ger också i sig förutsättningar för en önskad utveckling som kräver satsningar från enskilda företag, organisationer, hushåll och enskilda individer för att bli verklighet. Översiktsplanen kan dock anses medverka till en i olika avseende god och hållbar utveckling för kommunen.

8.1 Sociala konsekvenser

En socialt hållbar kommun sätter människors behov och välbefinnande i centrum – ett samhälle där alla människor, oavsett kön, ålder, socioekonomisk, etnisk eller kulturell tillhörighet har samma möjligheter att vara delaktiga i samhället.

Kommunen vill skapa förutsättningar för social sammanhållning, delaktighet, jämställdhet, sysselsättning och lärande, barns och ungdomars utveckling, en levande kultur samt trygghet.

Sociala konsekvenser är främst kopplade till översiktsplanens innehåll kring samhällets utbyggnad, men också till byggande och utveckling på landsbygden och till inriktning på bevarandefrågorna.

Sölvesborgs kommuns ställningstaganden avseende omfattning av utbyggnadsområden för bostäder, geografiska lägen samt variation bedöms ge stora möjligheter att tillgodose olika bostadsbehov och önskemål från olika boendegrupper. Utbyggnadsmöjligheterna i varje tätort och eventuella möjligheter för enskilt byggande utanför tätorterna ger förutsättningar för en social kontinuitet, närhet till anhöriga och utveckling av lokala nätverk i hela kommunen. För behovet av bekräftelse, stöd, stimulans och informationsbyte är det sociala livet viktigt.

Utbyggnadsområdena som ligger i anslutning till Sölvesborgs tätort bedöms få god tillgänglighet till boendeservice i form att b la barnomsorg, utbildning, äldreomsorg och kommersiell service. I de mindre orterna blir tillgången på boendeservice relativt begränsade och på den rena landsbygden saknas i stort sett serviceutbud. Försörjningen av service för både befintlig och tillkommande bebyggelse på landsbygden får tillgodoses i tätorterna. Ny bebyggelse kan även bidra till att serviceutbudet ökar samt att behoven av kollektivtrafik bibehålls och eventuellt förstärkas. Utbyggnader av gcvägar och stråk förbättrar även tillgängligheten till samhällsservice b la för barn och ungdomar samt personer som inte har bil.

De möjligheter planen rymmer för byggande utanför Sölvesborgs stadskärna kan medverka till att en levande landsbygd bibehålls och utvecklas. I viss utsträckning är det nödvändigt att ta jord och skogsbruksmark i anspråk för tätortsutveckling. Därför uppstår det i vissa fall en konflikt med jord och skogsbrukets intressen. Möjligheter finns dock att utveckla kombinationsverksamheter som kan bidra till en levande landsbygd, och förstärka kommunens identitet.

Utbyggnadsområden för verksamheter föreslås i kommunens olika delar och i lägen med bra transport och exponeringslägen. Efter hand som dessa fylls med verksamheter utvecklas en större och bredare arbetsmarknad med möjligheter till arbete nära bostaden, vilket medför en ökad trygghet och livskvalitet för många.

Översiktsplanen värnar om värdefulla natur och kulturmiljöer. Kommunens bedömning är att en utbyggnad av föreslagna utvecklingsområden, där hänsyn tas till befintliga naturvärden vid exploatering för bostäder, verksamheter och liknande inte innebär påtaglig skada på värdena.

Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall beaktas. Detta bedöms ge goda förutsättningar för en utvecklad folkhälsa och välbefinnande i kommunens olika delar. Det bidrar även till en förstärkning av kommunens identitet och attraktivitet.

Översiktsplanen bedöms till övervägande del medföra positiva sociala konsekvenser.

8.2 Ekonomiska konsekvenser

En ekonomisk hållbar utveckling innebär en balanserad tillväxt som på lång sikt inte leder till skuldsättning eller förstörelse av grundläggande tillgångar. Naturoch kulturmiljön tillhör dessa grundläggande tillgångar. Flera näringar, b la turistnäringen, är beroende av att dessa tillgångar förvaltas och inte förstörs tex. vid ovarsam exploatering. Översiktsplanens ekonomiska konsekvenser är framför allt kopplade till föreslagen utbyggnad av bostads och verksamhetsområden samt till planerad utbyggnad av infrastrukturen. Kostnader som direkt kan hänföras till iordningställande

av utbyggnadsområden, dvs. förmark, gator, park, teknisk försörjning m.m. täcks i regel av tomtförsäljningar, anslutningsavgifter och brukaravgifter av den enskilde nyttjaren. Eventuella kommunala åtaganden vid privat exploatering regleras i exploateringsavtal.

I vissa fall uppkommer kostnader som berör flera områden och inte kan bäras av ett enskilt utbyggnadsområde, exempelvis huvudgator, huvudledningar för vatten och avlopp, skolor/förskolor etc. Dessa kostnader täcks främst av skattemedel och har den egenheten att de uppkommer direkt, medan kostnadstäckning genom ökat skatteunderlag erhålls efter hand som utökad bosättning sker.

Planerade utbyggnadsområden i översiktsplanen innebär att den allra största delen av utbyggnadsområdena ligger i anslutning till befintlig bebyggelse på ett sådant sätt att kapacitet i befintlig infrastruktur och huvudsystem kan utnyttjas utan att större nyinvesteringar från kommunen behöver göras.

Ett flertal av föreslagna utvecklingsområdena är potentiellt förorenade. Inom de områden som sannolikt omfattas av stora föroreningsmängder bör en kostnadsanalys uppföras. I kostnadsanalysen bör olika metoder för sanering redovisas och jämföras för att slutligen bedöma om det är samhällsekonomiskt försvarbart att sanera området. Många gånger sker det ett läckage av föroreningar till tex. havet och sjöar, genom att det sker en kontinuerlig genomströmning av vatten (grundvatten, havsvatten). Därför att det alltid miljömässigt försvarbart att sanera föroreningar, men kanske inte alltid samhällsekonomiskt.

Översiktsplanen pekar ut attraktiva lägen för bostäder, verksamheter, camping och liknande. Planen bedöms utnyttja kommunens förutsättningar på bästa sätt för att locka till ökad bosättning och verksamhetsutveckling, vilket är den ekonomiska grunden för en långsiktigt god välfärd.

Ökad befolkning medför ökade skatteintäkter för kommunen och ett utökat näringsliv ger förutsättningar för minskad utpendling, minskade skatteavdrag för arbetsresor och därmed ökade skatteintäkter för kommunen.

Översiktsplanens strävan att bevara natur och kulturvärden samt grönområden, medför att viktiga attraktionsvärden för framtida inflyttning och bosättning samt utveckling av besöksnäringen kommer att tas tillvara och därmed långsiktigt bidra till kommunens skatteintäkter.

Ett genomförande av översiktsplanens intentioner bedöms långsiktigt bidra till positiva konsekvenser för kommunens ekonomi.

8.3 Kumulativa konsekvenser

Kumulativa (sammanvägda) konsekvenser innebär att de effekter enskilda projekt eller verksamheter medför sätts i sammanhang med andra verksamheter i området. På detta sätt kan en total påverkan på ett geografiskt område beskrivas. I ett isolerat perspektiv kanske varje verksamhet endast ger upphov till små effekter, medan den samlade effekten kan ge påtagliga förändringar för exempelvis boende eller naturmiljö.

I översiktsplaneskedet är det vanskligt att utläsa kumulativa effekter med tanke på att översiktsplanen innehåller olika utbyggnadsmöjligheter. Därför bör det i samband med tillståndsansökningar och utredningar inför exempelvis industriella etableringar, vindkraftsetableringar etc. göras en analys av de kumulativa effekterna. Kumulativa effekter av översiktsplaneringen kan vara ett ökat trafikarbete, ökat ianspråktagande av allemansrättslig mark och påverkan på naturmiljön, speciellt i strandzonerna. Konsekvensen av ett ökat trafikarbete vore i nuläget negativt (nästan uteslutande fossila drivmedel) för klimatet, men är på sikt svårbedömt med tanke på pågående förändringar av drivmedel. Ianspråktagande av allämansrättslig mark bedöms komma att bli begränsat även om samtliga utvecklingsområden exploateras. Vad gäller påverkan på naturmiljön bedöms också den bli begränsad även om samtliga utvecklingsområden exploateras. Detta då områdena är utvalda utifrån att en etablering skall kunna ske utan att djur och växtlivet påverkas på ett oacceptabelt sätt.

9. Behov av miljöbedömningar i kommande detaljplanering samt uppföljning

9.1 Behov av miljöbedömning

Sölvesborgs kommun ska ta ställning till om kommande detaljplaner medför betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska konsekvenserna av detaljplanen bedömas i en särskild miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap miljöbalken. Samråd om avgränsningen av denna skall hållas med Länsstyrelsen i Blekinge län. En del verksamheter medför betydande miljöpåverkan automatiskt. Detaljplaner som innefattar verksamheter eller åtgärder som kan komma att kräva tillstånd för påverkan på ett natura 2000område skall alltid miljöbedömas.

Kommande detaljplaner som ligger utanför nedanstående avstånd bör kunna hantera miljöaspekter enligt plan och bygglagen (PBL) i den vanliga planbeskrivningen.

I Boverkets allmänna råd anges vissa lokaliseringsprinciper. Dessa kan utnyttjas för att identifiera principer för betydande miljöpåverkan inför framtagande av detaljplaner.

- Detaljplaner som medger bostäder, skolor, vårdinrättningar och hotell närmare än 50 meter till verksamhetsområde med små risker, så kallade industrikvarter (lättare industri).
- Detaljplaner som medger bostäder, skolor, vårdinrättningar och hotell närmare än 200 meter till verksamhetsområde med vissa risker, så kallade småindustriområde.
- Detaljplaner som medger bostäder, skolor, vårdinrättningar och hotell närmare än 500 meter till verksamhetsområde med betydande, så kallat industriområde.

Även nedanstående punkter kan utnyttjas för att identifiera principer med betydande miljöpåverkan:

- Inom ett avstånd av 130 meter räknat från vägområdet till nya E22 bedöms ny bebyggelse vara olämplig, om det inte kan visas att trafikbullret understiger rekommenderade gränsvärden. Om ny bebyggelse föreslås inom detta skyddsavstånd bör en miljöbedömning göras.
- Hur mycket buller en väg eller järnväg alstrar beror på hur stark trafikerad lederna är och hur stor andel av trafiken som består av tung trafik. Som miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller gäller enligt Naturvårdsverkets hemsida de riktvärden som fastslogs i propositionen ”Infrastrukturinriktning för framtida transporter (1996/97:53), som antogs av riksdagen den 20 mars 1997. Detaljplaner som medger bostäder, skolor, vårdinrättningar och hotell i närheten av järnväg och starkt trafikerade vägar, där bullervärdena bedöms överskrida gällande riktvärden, bör miljöbedömas.
- Befintliga elkraftledningar kan medföra risker dels genom nedfallande ledningar och dels genom de elektromagnetiska fält som uppstår kring kraftledningarna. Huruvida elektromagnetisk strålning från högspänningsledningar är hälsovådligt eller inte, är inte tillräckligt utrett, men ett riktvärde som bör kunna användas för planering av bostäder anges i Svenska Kraftnäts magnetpolicy. Vid planering av nya kraftledningar tillämpas ett högsta årsmedelvärde för magnetfältsnivå på 0,4 mikrotesla, där människor bor eller vistas varaktigt. Inom ett avstånd av 30 meter utmärkt större kraftledning bedöms tillkommande bostadsbebyggelse vara olämplig. Skall bebyggelse lokaliseras inom 30 meter från större kraftledning bör miljöbedömning genomföras.

9.2 Uppföljning

Enligt innehållskraven i 6 kap Miljöbalken skall även de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som planen medför redovisas. Nedan redovisas olika möjligheter för uppföljning.

Kommunen kan tillsammans med tillsynsmyndigheterna utöka och förbättra dagens miljöövervakningsarbete. Genom att fortsättningsvis mäta luftkvalitén i Sölvesborgs tätort ska den positiva miljöpåverkan konstateras som de nya infrastrukturprojekten i anslutning till tätorten och utvecklingen av kollektivtrafiken torde innebära.

Genom att antalet kommuninnevånare och verksamheter avses öka i kommunen bör trafikutvecklingen och belastningen på vägsystemet följas upp.

Möjligheter finns att kommunen kan följa upp utvecklingen av kollektivtrafiken och serviceutbudet.
Fördjupade översiktsplaner och gestaltningsprogram kan uppföras för exempelvis tätorterna inom kommunen. Här kan man bedöma kommunens intentioners konsekvenser på en mer detaljerad nivå.

En bullerutredning avseende trafikens påverkan på bullervärdena kan uppföras för att kunna identifiera problemområden. Åtgärder för dessa områden kan föreslås.

10. Sammanfattande bedömning

Ett övergripande mål för kommunen är att öka antalet invånare. Som en del av det pågående översiktsplanearbetet togs fyra fokusområden fram. Dessa utgörs av följande:

1. Bemötande och service
2. Livsmiljöer
3. Arbete och näringsliv
4. Infrastruktur och kommunikationer

Inom de fyra fokusområdena har ett antal inriktningsmål tagits fram för att beskriva det tillstånd som skall eftersträvas på kort och lång sikt. Genom nollalternativet bedöms det vara svårt att möta det övergripande målet för kommunen att öka antalet invånare på kort sikt, samt att uppfylla de inriktningsmål som har tagits fram för de fyra fokusområdena. I nollalternativet bedöms inte ställningstagandena samt avvägningarna vara tydligt redovisade.

Översiktsplaneförslaget har goda ambitioner om en hållbar och miljöanpassad samhällsutveckling genom strategier för förtätning av de mindre orterna, ambition om en stark kollektivtrafik, satsning på infrastruktur för gång och cykel samt avsikten att stärka tätorterna. Översiktsplaneförslaget kommer att bidra till att gällande miljömål uppfylls, samt medverka till att miljökvalitetsnormerna nås. Samtidigt kan inte dessa uppnås utan att det görs åtgärder i ett regionalt perspektiv av kringliggande kommuner.

Under arbetet med att ta fram översiktsplanen har kommunen utfört olika studier och utredningar. Avvägningar har gjorts mellan samhällsnyttan och intressen, för exempelvis jordbruk och skogsbruk.

Framtaget förslag på översiktsplan ger tydliga och konkreta ställningstaganden gällande många frågor, men framför allt avseende natur och kulturmiljö, bebyggelseutveckling samt utvecklingsområden för verksamheter, vilket medför att negativa konsekvenser i ett tidigt skede undviks. Tydliga och konkreta ställningstaganden i tidiga och översiktliga skeden medför att negativa konsekvenser kan undvikas. Dock kunde översiktsplanen förtydligas vad gäller hur översvämningsrisken skall hanteras. Råd, riktlinjer och rekommendationer bör tydliggöras i översiktsplanen, då konsekvenserna för kommunen bedöms som omfattande och allvarliga.

Sammanfattningsvis kan anges att översiktsplanen påvisar goda ambitioner för en positiv utveckling för kommunen på ett tydligt, hållbart och miljömässigt sätt. Förslaget på översiktsplan bidrar till att öka boendekvalitén inom kommunen som i sin tur ökar kommunens attraktivitet. Planerade utvecklingsområden bedöms kunna möta den förväntade befolkningsökningen, och det planerade varierade utbudet av boende kan bidra till inflyttning i kommunen inom olika befolkningsgrupper och ålderskategorier samt även goda möjligheter till att bor kvar finns.

Planerade verksamhetsområden bidrar till att kunna skapa arbetstillfällen. Översiktsplanens inriktning att skapa GC-stråk samt utöka kollektivtrafiken bidrar till att binda ihop orterna inom kommunen samt ge god tillgänglighet inom regionen. Möjligheter skapas att kunna bo och arbeta inom kommunens gränser, men även att pendla inom regionen. Översiktsplanen bedöms ta tillvara på de värden som finns inom kommunen samt ökar kopplingen till dessa. Värdena har integrerats i samhällsplaneringen för en fortsatt utveckling av kommunen.

Ett antal av kommunens utvecklingsområden medför intrång i områden som utgör ramsar, natura 2000områden samt naturreservat. I många fall sammanfaller dessa, som exempelvis vid ett föreslaget verksamhetsområde vid Djupekås och Nogesund. Kommunen bör överväga att undanta dessa områden från exploatering, då de negativa konsekvenserna kan bli stora för naturvärdena och påtaglig skada bedöms kunna uppstå. Exploateringen bedöms inte vara förenligt med PBL 2 kap 2 § om att mark och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov.

11. Referenser

- Miljöbalken
- PBL
- SFS 2001:554, Naturvårdsverket.
- Riskanalys för det geografiska område Sölvesborgs kommun, Räddningstjänsten 2007
- Agenda 21 –plan för Sölvesborgs kommun, Dnr 19/97
- Befolkningsprognos 20082030, Sölvesborgs kommun
- Miljöbedömningar för planer enligt plan och bygglagen – en vägledning, Boverket 2006.
- Bättre plats för arbete, allmänna råd 1995:5, Boverket.
- Natura 2000 i Sverige – Handbok med allmänna råd, Handbok 2003:9, Naturvårdsverket december 2003.
- Bevarandeprogrammet för odlingslandskapet i Blekinge län, Länsstyrelsen 1996.
- Stigande havsnivå Konsekvenser för fysisk planering, Länsstyrelsen 2007.
- Djurhållning och bostäder – kunskapsöversikt för samhällsplanering i Blekinge län, Länsstyrelsen i Blekinge län 2008

Övrigt

- Länsstyrelsens GISdatabas
- Riksantikvarieämbetets GISdatabas
- Skogsstyrelsens GISdatabas
- Jordbruksverkets GISdatabas

Hemsidor

- www.naturvardsverket.se
- www.lst.se
- www.solvesborg.se
- www.viss.se
- www.viss.lst.se

Föreliggande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tillhör Sölvesborgs kommuns antagandehandling för aktualitetsförklaring år 2017 av översiktsplan. En översiktsplan (ÖP) tas fram och uppdateras regelbundet av kommuner i enlighet med Plan och bygglagen. En översiktsplan ska vara vägledande för hur markoch vattenområden används och hur bebyggelse, verksamheter och naturområden etc. ska utvecklas och bevaras. Miljökonsekvensbeskrivningen är ett resultat av den miljöbedömning som gjorts av hur miljöaspekter har inarbetats i planförslaget och vad planens genomförande innebär.

Översiktsplanen samt MKB finns på Internet:
www.solvesborg.se/oversiktsplan

Kartor och fotografier: WSP samt Sölvesborgs kommun
Kartor och figurer bygger på material från Lantmäteriets GSDdatabas

Grafisk form & tryck: Sölvesborgs kommun

Sölvesborgs kommun
294 80 Sölvesborg
Besök: Repslagaregatan 1
Växel: 0456816 000
Mejl: info@solvesborg.se
solvesborg.se

Sölvesborgs kommun

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

MARK OCH VATTENANVÄNDNING - HAV

2019-12-03

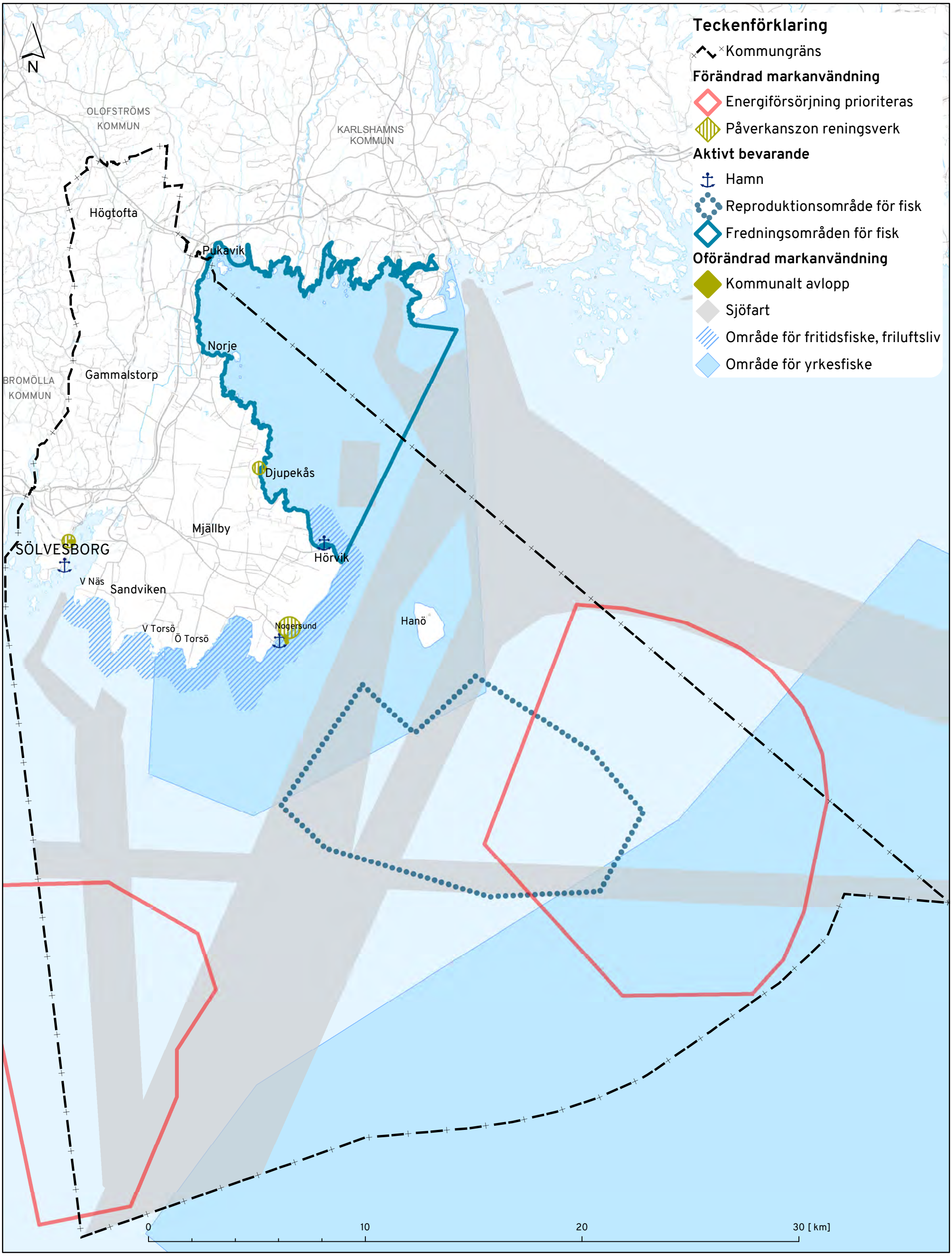

SKALA 1:160 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

REGLERINGAR - FÖRSVARSMAKTEN

2019-12-02

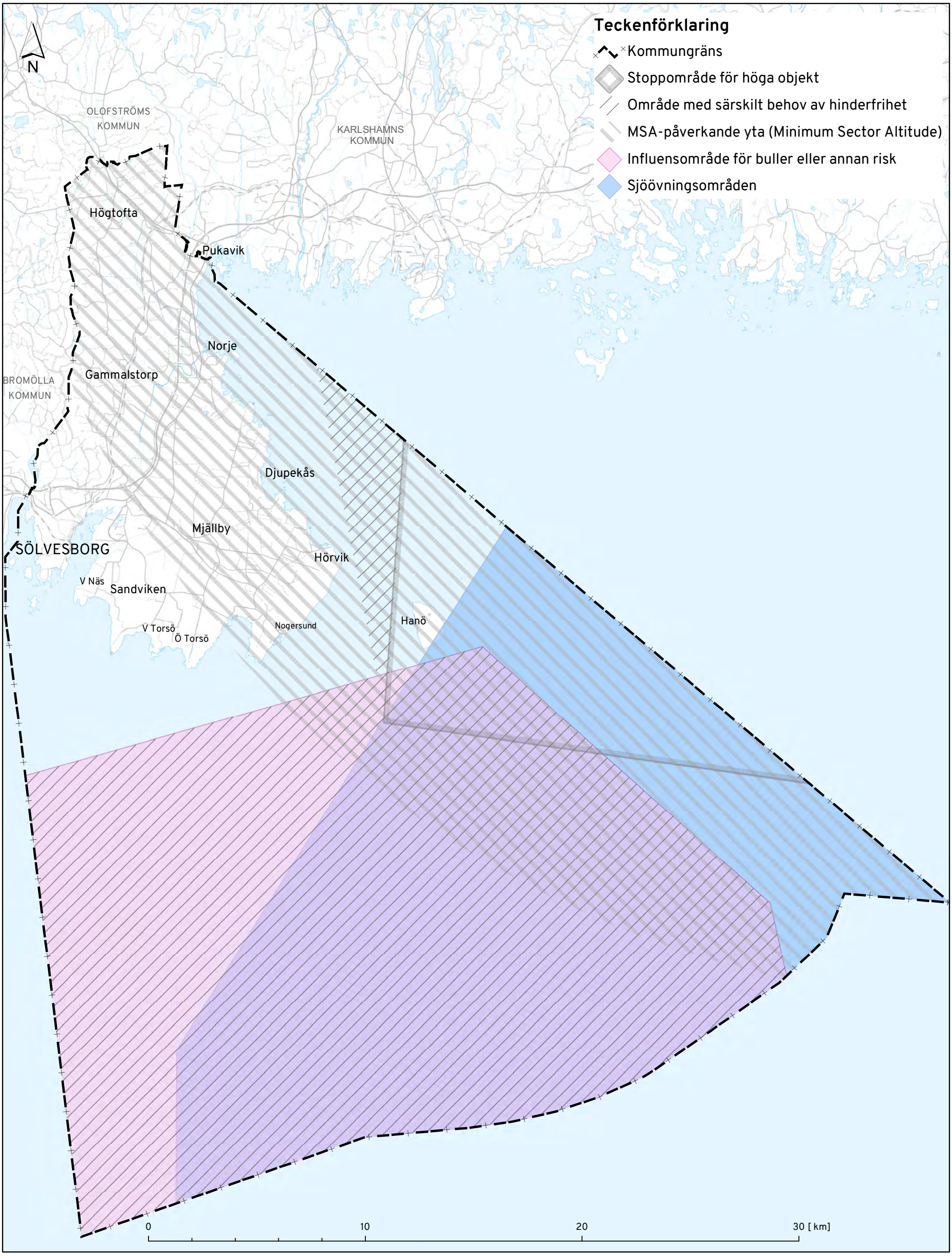

SKALA 1:160 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

REGLERINGAR HAV - NATUR

2019-12-02

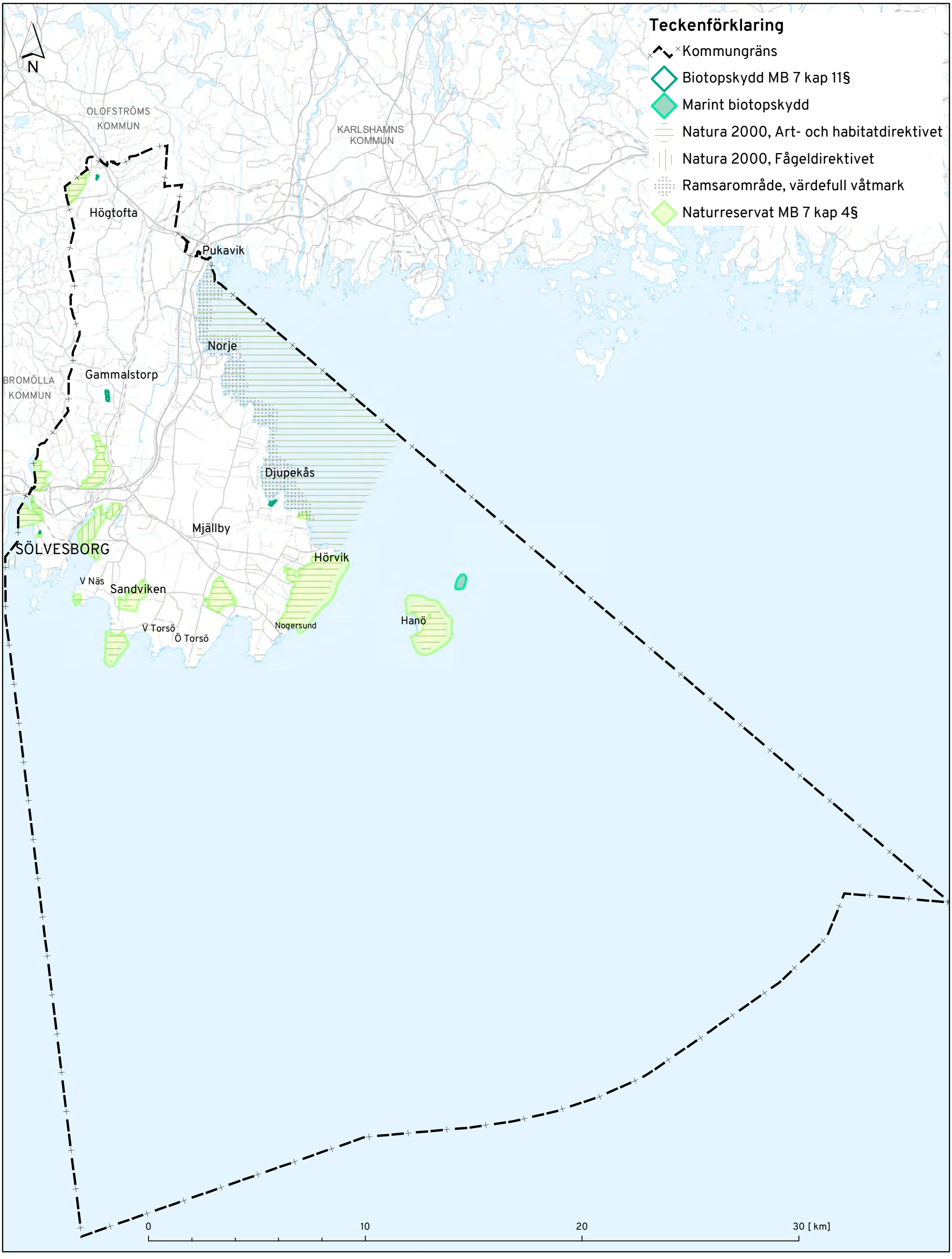

SKALA 1:160 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

REGLERINGAR LAND - NATUR

2019-12-02

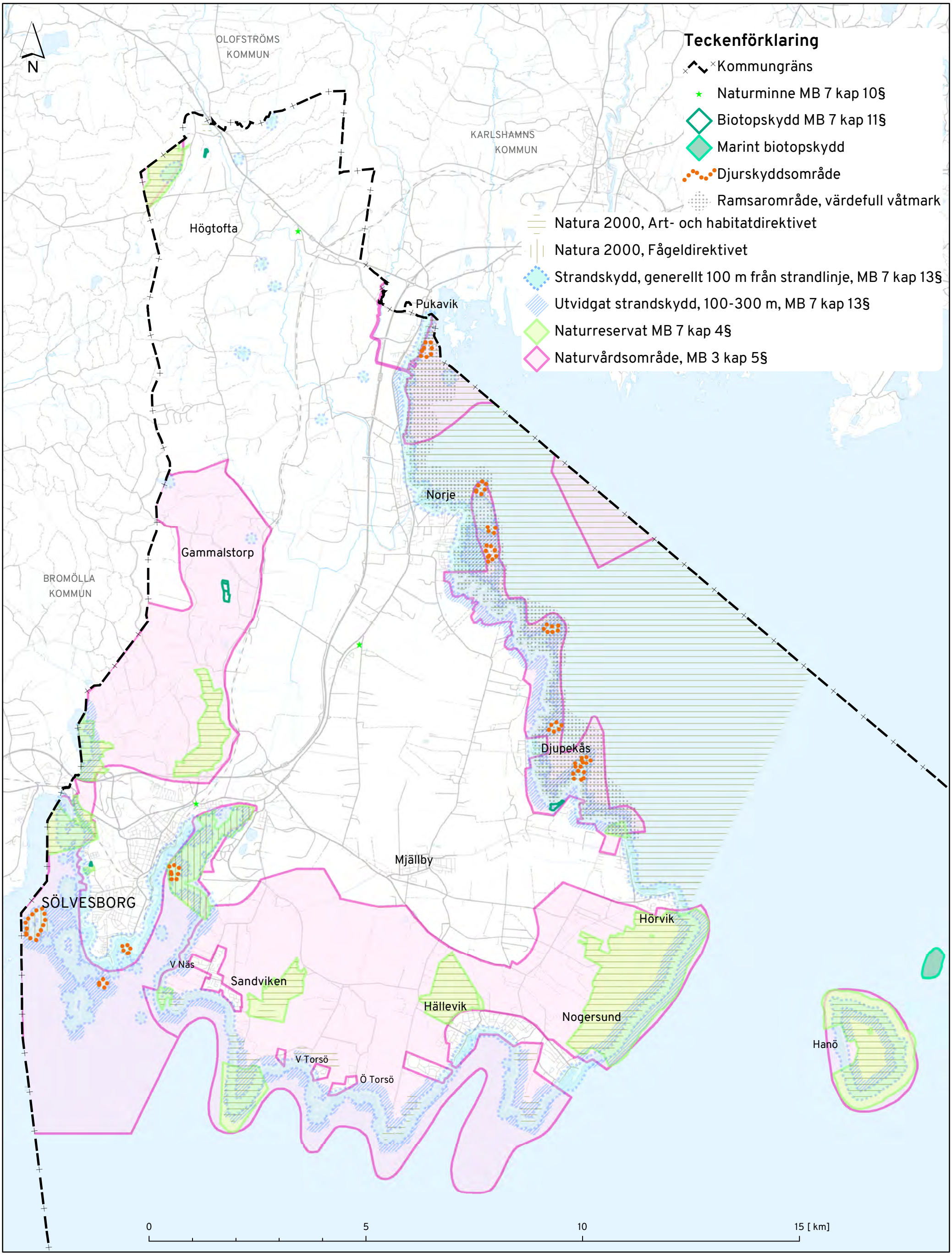

SKALA 1:80 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

REGLERINGAR LAND - KULTUR

2019-12-02

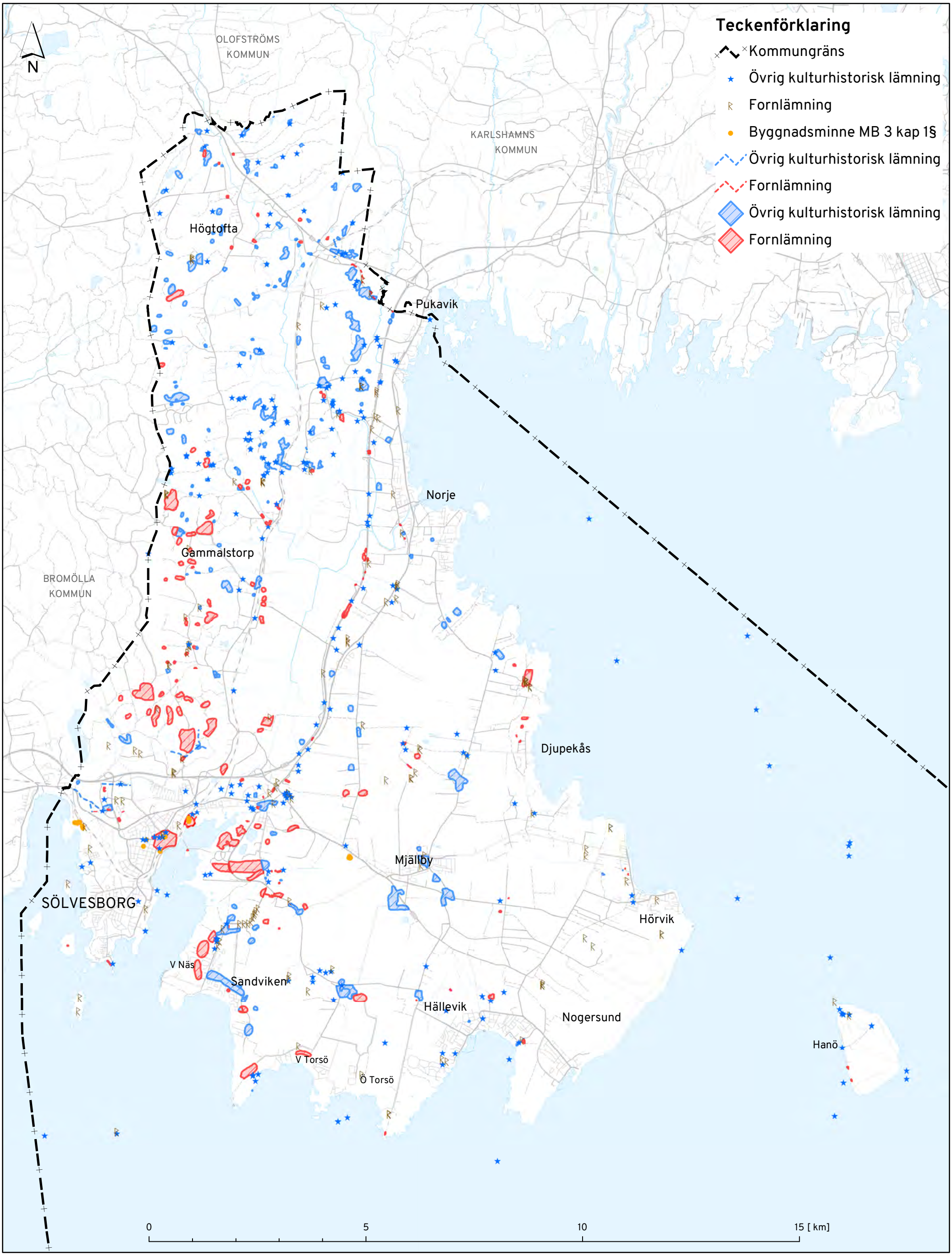

SKALA 1:80 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

Datum
2019-10-05

Diarienummer
2016/337

Stadsarkitektavdelningen

Granskningsutlåtande

Översiktsplan för Sölvesborg
Synpunkter under granskning

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 2014-11-03 KF § 102 att fastställa nuvarande översiktsplan för mandatperioden 2014-2018. Samtidigt gavs uppdraget att påbörja en översyn.

Under 2015-2016 gjordes en översyn av tjänstemän och en liten samrådskrets. Syftet var att revidera felaktigheter och inaktuellt innehåll i texten. Inget nytt vad gäller kommunens viljeinriktning när det gäller mark- och vattenanvändning tillkom.

Kommunstyrelsen beslutade 2016-10-04 (KS § 119) för att möta det framtida behov av bostäder, verksamheter m.m. att göra en översyn av de idag utpekade områdena med förändrad markanvändning och komplettera med nya områden. I det inledande arbetet genomfördes workshops i sex orter för medborgardialog och kunskapsintag.

Kommunstyrelsen beslutade den 2017-05-30 (KS § 71) om samråd av förslaget till reviderad översiktsplan.

Remissen var ute på samråd under tiden 27 juni 2017 till 30 sep 2017.

Kommunfullmäktige beslutade den 2018-11-05 om granskning av förslaget till reviderad översiktsplan.

Granskningen pågick mellan 181224 – 190310.

Sammanlagt 19 skriftliga yttranden har kommit in under samrådstiden, varav 15 med synpunkter eller invändningar mot planförslaget.

Inkomna yttranden under samrådstiden

Utan erinran

Havs- och vattenmyndigheten, avstår	2019-01-18
Räddningstjänst	2018-12-20
Polismyndigheten	2018-12-21
Lantmäteriet	2019-03-08

Med erinran eller andra synpunkter

Sölvesborgs Segelsällskap	2018-12-27
Karlshamns kommun	2019-03-12
SA	2019-03-09
Region Blekinge	2019-03-08
Vänsterpartiet	2019-03-08
Försvarsmakten	2019-03-08

S,V,C och L	2019-03-07
Centerpartiet	2019-03-07
LA	2019-03-08
Sjöfartsverket	2019-03-04
Bromölla Kommun	2019-03-04
Skogsstyrelsen	2019-02-26
Trafikverket	2019-02-22
Miljöförbundet	2019-03-22
Länsstyrelsen	2019-04-24

Yttranden från regionala och statliga instanser

Länsstyrelsen

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Blekinge tycker att det är mycket positivt att Sölvesborgs kommun har tagit fram en grönplan som är tydligt kopplad till intentionerna inom grön infrastruktur och som tar hänsyn till ekosystemtjänster och biologisk mångfald i tätortsmiljö. Det vore önskvärt att i framtiden utveckla planen så att den omfattar fler naturmiljöer och hela kommunen.

Länsstyrelsen ser även positivt på att grön infrastruktur nämns under Framtidsutsikter och vill trycka på att underlagen som tagits fram inom grön infrastruktur kan stödja samhällsbyggnadsprocessen och planeringen av infrastruktursatsningar redan idag.

Det är önskvärt med bättre kartor över lag i planen. Kartmaterialet är ganska otydligt och svårläst. Kartorna är dessutom inte heltäckande. En del av de numrerade områden som beskrivs i texten går inte att hitta på någon karta. Förutom bättre områdeskartor skulle en heltäckande översiktskarta över hela kommunen underlätta läsandet.

Länsstyrelsen påpekade i samrådet att planen medger expansion trots att aktuella ytor ligger inom riksintresset för friluftslivet och naturmiljön. Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket (3 kap. 6 § MB). Därför bör ingen exploatering, som påtagligt skadar natur- eller kulturmiljön, ske inom dessa områden.

Försvarsmakten framför fortsatt erinran avseende vindkraftsanläggningen Blekinge Offshore som regeringen i beslut från 2017 fastställt kan medföra påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. I samrådsskedet framförde även Trafikverket synpunkter på att vissa

av de områden som bedömts som lämpliga för vindkraft utifrån vindbruksplanen står i konflikt med det framtida riksintresset för järnväg, Sydostlänken. Trafikverket vidhåller uppfattningen att en omfattande vindkraftsetablering inom området för framtida riksintresset är olämpligt och kan påverka möjligheterna att bygga ut järnvägen.

De mellankommunala intressena som kommunen tar upp i översiktsplanen kan med fördel även redovisas på en karta. Kommunen har räknat upp viktiga ämnesområden under rubriken Regionala och mellankommunala intressen i översiktsplanen som regionala bostadsfrågor, tillväxt, materialförsörjning och tippning av muddermassor. Länsstyrelsen saknar fortfarande mer beskrivning av dem.

Kommunen omnämner PBL som bas för översiktsplanen, och i förbifarten MB. De åtgärdsprogram som tagits fram av vattendistrikten och som enligt 5 kap 11 § MB ska följas av myndigheter och kommuner saknas.

Riksintresse

Kommunen har angivit vilka riksintressen som finns i kommunen och angivit hur riksintressena ska tillgodoses under respektive riksintresse.

Riksintresse för yrkesfiske 3 kap. 5 § MB Områden av riksintresse för yrkesfiske beskrivs i avsnitt 3.1. Beskrivningen av havsområden av riksintresse bör följa texten i Finfo 2006:1 ”Områden av riksintressen för yrkesfisket”:

Område 41: Fångstområde för torsk, sill och skarpsill

Område 42: Fångstområde för torsk, flatfisk och ål. Vandrande lax.

Rapporten finns tillgänglig via Havs- och vattenmyndighetens hemsida.

Områden för fiske, och områden med restriktioner för fiske, beskrivs kortfattat och ganska splittrat i översiktsplanen.

En kort beskrivning av möjligheter till fritidsfiske i kommunen finns under avsnitt 5.1.2 Friluftsliv. Fritidsfiske är en omfattande verksamhet i Sölvesborgs kommun och beskrivningen kunde med fördel vara lite fylligare.

Avsnitt 5.7 om Fiske och vattenbruk har en bra beskrivning av fiskenäringens betydelse i kommunen.

Avsnitt 7.1 beskrivning av bland annat områden för yrkesfiske och fritidsfiske. Det är bra att kommunen gör en tydlig översiktsplan även för havsområden. Avvägningen mellan olika intressen i havet, framför allt mellan riksintresseområden för yrkesfiske och energiproduktion, bör beskrivas närmare.

I kartan ”Mark och vattenanvändning Hav” finns beteckningen ”Fr – fredningsområde för fisk”

dels för fredningsområdet utanför Östra Orlundsåns mynning där det finns föreskrifter som reglerar fiskemöjligheterna. Och dels för ett reproduktionsområde för fisk på Hanöbanken som idag saknar skydd i lagar eller föreskrifter. Det senare borde kallas reproduktionsområde och inte fredningsområde.

I samma karta saknas också en beskrivning av Mörrumsåns fredningsområde som berör hela Pukaviksbukten ner till Listers huvud. Se FIFS 2004:36, bilaga 5. Föreskriften finns tillgänglig via Havs- och vattenmyndighetens hemsida.

Riksintresse för kulturmiljövården 3 kap. 6 § MB

Kommunen redovisar i kapitlet Riksintressen för Sölvesborg som är riksintresse för kulturmiljövården, dess motivering och uttryck utifrån hur det beskrivs efter den revidering som gjordes 2015. Likaså redovisas i kapitlet Allmänna intressen för de byggnadsminnen som ligger inom kommunen och de regionalt utpekade områdena inom kommunens gränser som finns med i det regionala kulturminnesvårdsprogrammet för Blekinge län. I sista stycket i kapitlet står att byggnadsföretag ej får påbörjas inom ovan nämnda områden utan att kontakt tagits med länsstyrelsen beträffande frågan om det behövs tillstånd enligt kulturminneslagen. Detta gäller dock endast om det gäller byggnadsminnen och områden där det finns fornlämningar. I övrigt är det kommunen som genom PBL ska se till att de allmänna intressena så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.

I ÖP:n står att kommunen är angelägen om riksintresset. Hur kommunen avser att tillgodose riksintressena för kulturmiljövården finns med i kapitlet Områden med oförändrad markanvändning på kartan och i stycket om Område för kulturmiljövård - mark- och vattenområden där kulturvärden prioriteras.

Länsstyrelsen utreder ett nytt riksintresse för kulturmiljövården på Listerlandet. Under hösten har två dialogmöten hållits med Sölvesborgs kommun kring detta. Länsstyrelsen föreslår riksintressen för kulturmiljövården till Riksantikvarieämbetet, som sedan beslutar om bifall eller avslag. Länsstyrelsen har haft dialog med Riksantikvarieämbetet om avgränsning av riksintresset på Listerlandet och de ser positivt på förslaget.

Tre av de fem tätortsområden (Sölvesborg, Hällevik/Nogersund, Hörvik/Krokås, Mjällby, Norje) som pekas ut som prioriterade när det gäller tätortsutveckling är eller kommer bli riksintresse för kulturmiljövården: Sölvesborg stadskärna är i dagsläget riksintresse för kulturmiljövården.

Hällevik/Nogersund och Hörvik/Krokås kommer inom en snar framtid komma att beslutas ingå i ett nytt riksintresse för kulturmiljövården

rörande Listers fiskelägen. Inom området ”5 Södra Kustområdet” är Krokås inte utpekat som kulturhistoriskt intressant område, dvs med aktivt bevarande. Länsstyrelsen ser dock Krokås som lika värdefull ur kulturhistoriskt perspektiv som Hällevik, Nogersund och Hörvik varför även detta fiskeläge kommer föreslås att ingå i riksintresset.

Några redaktionella påpekande kan vara på sin plats när det gäller benämnandet av kulturminneslagen som bytt namn kulturmiljölagen. Rent generellt säger man idag även kulturmiljövården och inte kulturminnesvården som tidigare. På ett antal ställen omnämns även

att ” Inga byggnadsföretag eller andra arbeten som kan skada fornlämningarna får påbörjas innan länsantikvarien underrättas”, detta bör ersättas med texten ” Inga byggnadsföretag eller andra arbeten som kan skada fornlämningarna får påbörjas innan tillstånd från Länsstyrelsen utfärdats”.

Riksintresse för friluftslivet/naturvården 3 kap. 6 § MB

Större del av kommunen omfattas av Riksintresse för naturvården, det är mycket positivt att kommunen har planerat in så pass många områden för natur, naturvård och friluftsliv.

Länsstyrelsen påpekade i samrådet att planen medger expansion trots att aktuella ytor ligger inom riksintresset för friluftslivet och naturmiljön. Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket (3 kap. 6 § MB). Därför bör ingen exploatering, som påtagligt skadar riksintresset, ske inom dessa områden.

Riksintresse för Energiproduktion och energidistribution 3 kap. 8 § MB

Försvarsmakten framför fortsatt erinran avseende vindkraftsanläggningen Blekinge Offshore som regeringen i beslut från 2017 fastställt kan medföra påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del.

Avseende de områden E1-E3 som bedöms lämpliga för vindkraft kan Försvarsmakten inte utesluta att uppförande av vindkraft inom dessa områden kan komma att påverka eller skada riksintressen för totalförsvarets militära del.

Etablering av vindkraft inom riksintresset sjöövningsområde Hanö/Torhamn kan påtagligt skada riksintresset. Övnings- och skjutfält, både till land och till havs, är en förutsättning för att uppnå förmågan till väpnad strid och utgör därför grundläggande produktionsresurser för

Försvarsmaktens samtliga förband. Övningar och utbildning vid övnings- och skjutfälten måste kunna genomföras utan störningar av såväl fysiska

som tekniska hinder. Inom sjöövningsområdet kan Försvarsmakten inte acceptera fasta anläggningar då sådana påverkar Försvarsmaktens möjlighet att öva fullt ut. Påverkan på riksintresset består i att fysiska hinder över, på eller under vattnet begränsar verksamheten för framförallt fartyg. Etablering av vindkraft inom påverkansområdena för riksintresset Ravlunda skjutfält kan försämra Försvarsmaktens nyttjande av skjutfältet och således skada riksintresset. Ravlunda skjutfält har kapacitet för samövning med flygförband, sådana övningar kan enbart genomföras

på särskilt anordnad mark som Försvarsmakten kan disponera fritt. Därtill är Ravlunda ett av få skjutfält i landet med möjlighet till stora riskavstånd. Det är viktigt att dessa funktioner bibehålls.

Inom samtliga utpekade områden för vindkraft kan etablering av vindkraft också komma att skada riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. Vid all vindkraftsetablering är det således av stor vikt att samråd sker med Försvarsmakten.

I samrådsskedet framförde Trafikverket synpunkter på att vissa av de områden som bedömts som lämpliga för vindkraft utifrån vindbruksplanen står i konflikt med det framtida riksintresset för järnväg, Sydostlänken. Trafikverket vidhåller uppfattningen att en omfattande vindkrafts-etablering inom området för framtida riksintresset är olämpligt och kan påverka möjligheterna att bygga ut järnvägen. Trafikverket noterar dock att berörda områden lämpliga för vindkraft (benämnda E3) som riskerar att påverka det framtida riksintresset för järnväg inte är utpekade som riksintressen för energiproduktion utan redovisas under översiktsplanens avsnitt för övriga allmänna intressen. Trafikverket ser även positivt på att översiktsplanen har förtydligats i att en eventuell utbyggnad av vindkraft inom E3 inte får påverka järnvägens behov. Trafikverket anser att det under vindkraftsavsnittet på sid. 41 tydligt ska framgå att samråd behöver ske med Trafikverket vid planering av vindkraftsetableringar som riskerar att påverka kommunikationsintressen. Det gäller särskilt för området som anges som framtida riksintresse för järnväg (Sydostlänken).

På kartan för regleringar, riksintresse land framgår ett riksintresseområde för energiproduktion, vindbruk som sträcker sig på ömse sidor E22 som utgör riksintresse för väg. Trafikverket noterar att området inte överensstämmer med utpekat område lämpligt för vindkraft, markerat som E1 på kartan sid. 42. Trafikverket anser att riksintresseområdet bör justeras enligt underlaget i vindbruksplanen och hållas väster om E22. Även här är det av särskild vikt att samråd med Trafikverket sker i tidigt skede vid planering av eventuella vindkraftverk för att säkerställa att inte riksintresset eller funktionen för E22 påverkas.

Riksintresse för kommunikationer 3 kap. 8 § MB

Trafikverket noterar att kommunen tillsvidare vill ha kvar den tidigare utredda sträckningen för väg 123. Kommunen förtydligar att utredningar

behövs för att studera hur förbättringar/förändringar kan göras med fyrstegsprincipen. Trafikverket vidhåller tidigare synpunkt i frågan och anser att reservatet kan utgå. Stråket behöver prioriteras i länstransportplanen för att det ska vara aktuellt att genomföra en åtgärdsvalsstudie. I en sådan utredning stödjer Trafikverket kommunens bild att fyrstegsprincipen ska tillämpas.

Vad gäller planerad järnvägssträckning mellan Älmhult och Blekinge kustbana (Sydostlänken) är korridoren utpekad som område av framtida riksintresse för järnväg. Trafikverket ser positivt på att korridoren finns tydligt redovisad i översiktsplanen. På kartorna för regleringar, riksintresse land samt markanvändning, land noteras dock att korridoren inte riktigt stämmer överens med kartunderlaget från järnvägsutredningen, se kartutsnitt nedan. Korridoren för UA1 bör redovisas något bredare i översiktsplanens kartunderlag. Trafikverkets ställningstagande och beslut av korridor efter järnvägsutredningen är att alternativ OA2 och UA1 ska ligga till grund för fortsatt utredning och projektering på sträckan Olofström - Blekinge kustbana. Inom korridoren UA1 kommer även en alternativ sträckning förbi Kylinge utmed riksväg 15 att utredas. För att tydliggöra och underlätta planeringen vid eventuella motstående intressen anser Trafikverket att ställningstagandet för Sydostlänkens fortsatta planering enligt ovan bör införas i översiktsplanen.

Riksväg 15 har en viktig regional och nationell funktion som länk mellan Blekinge och västkusten (Tvärleden), där utbyggnad till högre standard och trafiksäkerhet planeras inom ramen för länstransportplanen för perioden 2028 - 2029. Med hänsyn till att vägen utgör riksintresse och det är av särskild vikt att säkerställa för vägens framtida funktion bör detta framgå av översiktsplanen.

I övrigt vidhåller Trafikverket tidigare synpunkt att det är svårt att utläsa riksintressen för väg och järnväg på kartan sid. 23 och anser att den bör förtydligas så att aktuella riksintressen framgår.

På sid. 24 under riksintresse för sjöfart står felaktigt att farleden till Sölvesborgs handelshamn bör utgöra riksintresse för sjöfart. Farleden är utpekad som riksintresse (se www.trafikverket.se/riksintressen).

Figur 1.2 De studerade alternativen i järnvägsutredningen.

Riksintresse enligt 4 kap. 1 och 2 MB

Enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken får exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön komma till stånd i utpekade områden av riksintresse endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Så som planförslaget är utformat är det inte omöjligt att riksintresset kan komma att påtagligt skadas. se riksintresse för naturvården.

Kartbilden över riksintresse för de geografiska bestämmelser kan med fördel placeras under kartbilden som redovisar MB 4:2.

Regionala och mellankommunala intressen

Besöksnäringen är en tillväxtbransch i Blekinge. Det som gör länet attraktivt som besöksmål, gör det ofta attraktivt även för permanentboende. Länsstyrelsen, stödjer översiktsplanens inriktning om samordning genom gemensamma riktlinjer för flera kommuner vilket framgår under kapitlet om regional samverkan och mellankommunala intressen. Länsstyrelsen anser dock att det finns fler frågor som kan beröras mellankommunalt och som kan beröras i planen. T ex regionala bostadsfrågor, tillväxt, materialförsörjning och tippning av muddermassor. Det är även av vikt att åtgärder som ska göras när det gäller

åtgärdsprogrammet för avrinningsområden utförs länsövergripande. De mellankommunala intressena kan med fördel även redovisas på karta. Kommunen har räknat upp ovanstående ämnesområden i översiktsplanen men länsstyrelsen saknar fortfarande en beskrivning av dem.

Kustzonen

Kommunen nämner i översiktsplanen att en havsplan är på gång att tas fram gemensamt med kustkommunerna och att den beräknas vara antagen våren 2019. Det nämns också att havsplanen ska beaktas i den kommunala översiktsplaneringen framöver. Dock saknar länsstyrelsen hur kommunen anser att översiktsplanens användning av havet kommer att skilja sig mot den gemensamma FÖP som kustkommunerna arbetar med i nuläget.

Grund- och kustvatten

Rubriken behöver utökas då brödtexten behandlar även ytvatten.

Det framgår inte hur vissa av de objekt som omnämns är av mellankommunalt intresse, i synnerhet där de i kartan över avvattningsområden inte ser ut att gå över kommungränsen. Det sägs ingenting om hur man avser gå till väga gällande intresseområdet.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Klimat- och energifrågor

Transporter

Länsstyrelsen håller med Sölvesborgs kommun om att transporter är av stor vikt för att skapa ett hållbart samhälle. Det är positivt att Sölvesborgs kommun prioriterar kollektivtrafiknätet i viljeinriktningen för utvecklingen av infrastruktur och kommunikationer. I översiktsplanen uttrycks ambitionen om att ny bebyggelse bör förläggas till områden som kan förtätas och har tillgång till kollektivtrafik. Med anledning av det hade ett mer fördjupat underlag med utmarkerade kollektivtrafiksstråk och kartläggningar över resandepotentialen varit viktiga för framtida bebyggelseplanering.

I avsnittet om Pendling anges att ett flertal andra kommuner är nåbara med allmänna kommunikationsmedel inom 45 minuter. Vilken startpunkt har använts för denna beräkning? Att olika målpunkter går att nå inom en pendlingstid på 45 minuter betyder inte att det är ett vanligt resval. Avsnittet bör kompletteras med uppgifter på hur stor andel av dag/nattpendlarna som använder kollektivtrafiken och målsättningar om att utöka den över tid. Sådan information är viktig för att kunna beakta kollektivtrafikfrågor i ett tidigt planeringsskede.

Energikällor

Förutom vindkraft är solkraft en källa till produktion av grön el. Solinstrålningen i Blekinge är bland den bästa i Sverige och det finns stora möjligheter för solel. Översiktsplaneprocessen utgör en lämplig nivå för att kartlägga och peka ut bra sollägen som kan användas för produktion av solenergi. I Blekings Klimat- och Energistrategi anges mål om att det ska

produceras 110MW solenergi i länet 2030, vilket motsvarar 5 procent av energiproduktionen. Som en del i det arbetet har Länsstyrelsen tagit fram potentialstudier för solelproduktion och solkartor för länets samtliga kommuner. Både sol- och vindkraftsproduktion stället också krav på elnätet där möjlighet till lagring är en viktig aspekt. Etableringen kan påverkas negativt av elnätets kapacitet och dimensionering. Det är därför viktig att på kommunal nivå undersöka eventuella brister och flaskhalsar som kan hindra en mer hållbar elförsörjning.

Klimatförändringarnas effekter

Förutom översiktsplanen så är kommunens klimatanpassningsplan viktig för ett säkerställa ett strukturerat klimatanpassningsarbete. Den nämns på flera ställen i översiktsplanen, vilket är bra, men den bör också listas i källförteckningen. Sölvesborgs kommun uttrycker att ett syfte med

översiktsplanen är ”att bidra till att skapa ett robust och hållbart samhälle för alla”. I planeringen är det viktigt att ha ett långsiktigt perspektiv och Länsstyrelsen anser därför att det vore lämpligt att komplettera skrivelsen med att översiktsplanen bör bidra till att samhället blir robust och hållbart även på längre sikt i ett framtida klimat.

Länsstyrelsen vill göra kommunen uppmärksam på en ändring i plan- och bygglagen (2010:900), 3 kap 5§ punkt 7, som trädde i kraft den 1 augusti 2018. Lagändringen innebär bl.a. att kommunerna i översiktsplanen ska redogöra för risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra (prop. 2017/18:163, bet. 2017/18: MJU22, rskr. 2017/18:440).

Sölvesborgs kommuns översiktsplan har påbörjats innan ändringen trädde ikraft vilket gör att kravet inte gäller för denna översiktsplan, men det är ändock lämpligt att förbereda arbetet så mycket som möjligt och ta upp det som krävs enligt den nya lagen. Kommunen bör lyfta detta perspektiv tydligare i översiktsplanen. Åtgärderna som nämns i nuläget är att man ska ta hänsyn till klimataspekter vid planläggning, men det innefattar inte befintlig bebyggelse. Kommunen bör exempelvis ta ställning till hur befintlig bebyggelse utmed kusterna ska skyddas från stigande havsnivåer

och erosion. För att möjliggöra framtida skyddsåtgärder bör man exempelvis bedöma om det finns behov av att reservera mark för framtida vallar eller barriärer, vilket lämpligen görs i översiktsplaneringen.

Markanvändningen i Sölvesborgs kommun med mycket jordbruk gör att tillgången på vatten är viktigt för kommunens framtida utveckling. Grundvatten används både till dricksvatten och för bevattning inom jordbruket. Klimatscenarion indikerar att det kommer att bli försämrad vattentillgång i kommunen i framtiden samtidigt som behovet ökar. Det är en samlad konsekvens av förändrade nederbördsmönster, att lågflöden i vattendragen förekommer oftare och att ett varmare klimat leder till mer avdunstning samt förlänger odlingssäsongen vilket ökar vattenupptaget. Vattentäkter är mycket betydelsefulla för att säkerställa dricksvattenförsörjningen och skyddsområden för dessa borde lyftas in i översiktsplaneringen så snart som möjligt. I översiktsplanen kan grundvatten och hur kommunen samarbetar kring dricksvattenförsörjningen också tas upp mer ingående under avsnitt 4 om ”Regional samverkan och mellankommunala intressen”. I dokumentet visas vidare en karta över den primära zonindelningen för vattenskyddsområden (avsnitt 5.2). Det behöver förklaras vad ett vattenskyddsområde innebär; att det medför inskränkningar i markanvändningen inom zonerna, med olika skärpa i reglerna beroende på zon. Eventuellt kan kommunen nämna exempel såsom att det kan påverka vilka verksamheter som får bedrivas. Påverkar indelningen vad som får byggas eller vilka verksamheter som kan upprättas inom de olika geografiska områdena?

På Listerlandet finns stora jordbruksområden som har skapats genom utdikning och invallning och som redan idag ligger under havsnivån. Översvämningskarteringen som presenteras som en karta (avsnitt 6.1) utgår från höjden över havet och att medelhavsnivån i Blekinge väntas stiga med 1 meter till 2100. Redan idag är pumpning en förutsättning för att hålla borta vattnet från området. Översvämningsrisken är därmed inget nytt och det är inte troligt att stora delar av kommunen kommer att vara översvämmade vid år 2100, som det uttrycks i texten. En stigande havsnivå kommer snarare att innebära att pumpkapaciteten måste förstärkas över tid. Risker med havererande pumpar finns redan idag och det är snarare konsekvenserna som förvärras i framtiden. För att göra optimala investeringar bör riskerna och möjliga åtgärder analyseras vilket exempelvis kan göras genom en Cost-benefit analys.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att ny regleringen av MKN för vatten och för annat än vatten från och med 1 januari 2019 har trätt i kraft.• Försämringsförbudet och äventyrandeförbudet införs i en ny bestämmelse

om MKN för vatten i 5 kap. 4 § MB. Undantagen från rimlighetsavvägningen i 2 kap. 7 § st. 2 - 3 avseende gränsvärdesnormer flyttas till en ny 5 kap. 5 § MB och förtydligas gälla för ”miljökvalitetsnormer som avses i 2 § första stycket 1 för annat än vatten”. • Rimlighetsavvägningen kvarstår i 2 kap. 7 §, men med ett nytt andra stycke som pekar på 5 kap. 4 - 5 §§.

Enligt 2 kap. 10§ PBL skall MKN följas vid planläggning. Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljökvalitet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Miljökvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller. ”Frisk luft” är ett av riksdagens uppsatta miljökvalitetsmål, där luften ska vara så ren att människors hälsa och djur, växter och kulturvärden inte skadas. För att uppnå detta mål är miljökvalitetsnormer ett av styrmedlen. Kommunerna har ansvaret att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna. Mätningar som tidigare genomförts har inte gjorts för alla parametrar som det finns MKN för. Fortsatta luftmätningar behövs för att följa utvecklingen och säkerställa att MKN följs. För ytvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status (kvicksilver, TBT m.m.) och ekologisk status (bottenfauna, fisk m.m.). För grundvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status och kvantitativ status (dvs. att det råder balans mellan uttag och nybildning av grundvatten). Enligt förslaget till ny översiktsplan är kommunens bedömning i nuläget att ingen miljökvalitetsnorm överskrids på grund av förslaget till ny översiktsplan och att det är viktigt att övervaka att så inte sker. Av kommunens samtliga ytvattenförekomster är det idag ingen som når målnivån god ekologisk status och det bör i översiktsplanen tydligt framgå vilka hänsyn som tas för att MKN ska nås till de beslutade målåren 2021 alternativt 2027. Det bör också framgå hur övervakningen kommer att ske och vilka åtgärder som planeras. Miljökvalitetsnormen för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, flygplatser och tillståndspliktiga hamnar. Den gäller även omgivningsbuller från vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna.

Förorenade områden

Översiktsplanen ska ge en översiktlig information om konstaterat och potentiellt förorenade områden inom kommunen, och hur föroreningsfrågan övergripande ska hanteras i kommunen.

Särskilt viktigt är det att uppmärksamma om föroreningar inom områden som ska bebyggas eller där markanvändningen ska ändras i framtiden. Det är därför positivt att de områden där det konstaterat eller potentiellt finns föroreningar redovisas i kapitel 7 där utvecklingsområden för bostäder, verksamheter m.m. presenteras. Då föroreningssituationerna finns med redan i översiktsplaneringen finns det bättre möjlighet att hantera dessa frågor i tidiga skeden vid en efterföljande planprocess.

Däremot saknas en hänvisning till uppdaterade kartskikt, vilket är viktigt då översiktsplanen sträcker sig över längre perioder och föroreningssituationer och kunskaper om föroreningssituationer kan förändras. Länsstyrelsen har tidigare påpekat att gamla uppgifter har använts som underlag för översiktsplanen. På s. 55 anges att det finns strax över 300 potentiellt förorenade området i Sölvesborgs kommun och runt 3000 totalt i Blekinge län. I länsstyrelsernas databas över förorenade områden finns idag 380 förorenade eller potentiellt förorenade områden registrerade i Sölvesborgs kommun, och 2459 totalt i länet. Vidare saknas hänvisningar till var mer kunskaper kring konstaterat och potentiellt förorenade områden kan hämtas, och hur dessa föroreningssituationer kan hanteras inför exploateringar.

För att översiktsplanen ska fungera vägledande vid kommande detaljplanering och hantering om lov anser länsstyrelsen att det saknas övergripande strategier om kommunens förhållningssätt till förorenade områden vid exploatering och detaljplanering. Det är exempelvis önskvärt att det framgår vilket kunskapsunderlag som krävs vid framtagande av detaljplan som berör ett konstaterat eller potentiellt förorenat område, både vid förändrad och oförändrad markanvändning. Det bör också framgå vilka riktlinjer som ska följas vid ansökan om bygglov inom befintlig detaljplan där föroreningsfrågan inte hanterats i tillräcklig omfattning tidigare, samt hur bygglov utanför detaljplanelagt område ska hanteras när det berör ett konstaterat eller potentiellt förorenat område.

Seveso

Sölvesborgs stuveri och hamn AB är en ny Sevesoverksamhet av lägre krav på grund av att de ska börja handskas med mineralgödsel. Det är viktigt att ta hänsyn till att det finns en Sevesoverksamhet vid ytterhamnen i Sölvesborg och det bör tas i beaktandet när nya bostäder ska byggas, det vill säga att inte bygga nära en Sevesoverksamhet.

Allmänna intressen enligt 2 kap PBL

Infrastruktur

Järnväg

Kommunen skriver under avsnitt 3.8 att åtgärder som kan inskränka nuvarande möjligheter att utnyttja järnvägsspåret inte ska tillåtas. Här är det viktigt att, precis som länsstyrelsen skrev i samrådet, ta hänsyn till framtida nyttjande av riksintresset. Om det framöver finns behov av fler transporter av exempelvis farligt gods så kommer riskbilden utmed järnvägen att förändras. Åtgärder som inskränker möjligheterna till en

sådan förändring av användningen ska inte heller tillåtas då järnvägen är ett riksintresse.

Områden med förändrad markanvändning

Under texten om vägar är det viktigt att länsstyrelsernas riktlinjer för skyddsavstånd från vägar med farligt gods tas upp (RIKTSAM), inte endast trafikverkets rekommendationer ska beaktas.

Våra riktlinjer skiljer sig åt beroende på typ av väg och typ av bebyggelse/verksamhet som planeras i anslutning.

Tele- och datakommunikation

En robust och välbyggd IT-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. IT är en central infrastruktur som ligger till grund för många andra områden. En väl fungerande och utbyggd it -infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning måste infrastrukturen in i samhällsplaneringen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte IT-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna. Sedan 2010 finns ett system för begäran om ledningsanvisning. En förfrågan kan skickas via https://www.ledningskollen.se/

Regeringens digitala agenda för Sverige anger att Sverige ska vara bäst i världen på att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Bredbandsstrategin ”Sverige helt uppkopplat 2025” anger att kortsiktiga målet är att 95 % av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till minst 1 Gbit/s senast år 2025 samt att det bör finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig senast 2023. Kommuner och myndigheter behöver därför verka för att underlätta utbyggnad av telekommunikationer. Kommunen bör beakta detta i översiktsplanen.

Bostadsbyggande

BME 2018 visar att Blekinge är i stort behov av bostäder, bland annat behövs bostäder med rimliga hyresnivåer. Det rådet stort tryck på kommunala tomter, det är många som står i bostadskön till det allmännyttiga bostadsbolaget och det finns ett stort tryck på framtagande av nya detaljplaner för bostäder. Kommunen har tagit fram ett bostadsförsörjningsprogram 2016, vilket är positivt. I samband med en

ökad befolkningstillväxt och ökat byggande är det även viktigt att bemöta hur människan ska vistas i dessa miljöer, hur miljöerna utformas för att skapa säkerhet och trygghet.

Naturvård/ Naturreservat

Tätortsnära rekreationsområden

Det framgår på sid. 30 att bättre/ökad belysning skall eftersträvas i grönområdena. En viktig sak att tänka på är att belysning i naturområden eller i/nära naturmiljöer påverkar flera olika arter negativt. Det gäller allt från insekter, fåglar, fisk till fladdermöss och groddjur. Belysning i eller i anslutning till naturmiljö/naturområden bör i första hand undvikas/minimeras och i andra hand anpassas så de stör naturmiljön med dess arter så lite som möjligt. Belysning som kan skada eller påverka fridlysta arter, exempelvis fladdermöss, kan kräva dispens från artskyddsförordningen. Ljusföroreningar är ett stort problem för många olika arter världen över i dagsläget. Därför är det viktigt att ta i beaktande när man planerar för belysning som kan påverka naturmiljön. Det finns flera olika sätt att anpassa belysningen, exempelvis genom avskärmning, ljustemperaturen/färgen, vilken period belysningen är tänd och ljuskälla mm.

Djurhållning

Kommunen bör inte utgå från att hästhållning per automatik medför olägenheter i form av lukt och flugor, alltså till den grad att det kan bli fråga om en egentlig olägenhet. Här bör även den positiva delen av djurhållning framhävas. Betande djur bidrar till den biologiska mångfalden. Bland annat kan hästhållning i ett område vara helt avgörande för en arts överlevnad i området. Enligt en inventering som gjordes 2018, bland annat i Sölvesborgs kommun, är ett antal individer av de dynglevande skalbaggarna; ribb- och streckdyngbaggen beroende av en ridskola och några få hästägare i kommunen. Det visar att ett förhållandevis litet antal djur kan vara helt avgörande för dessa hotade arters fortlevnad i området. Flera av de dynglevande skalbaggarna är rödlistade. Fördelarna med djurhållning nära tätorter är många, så som rekreation, fritidssysselsättning mm.

E1 Vesans vindkraftsområde

En utbyggnad av vindkraft i området är problematisk. I närområdet finns minst en känslig, skyddsklassad art, vilket gör en vindkraftsetablering olämplig från naturvårdssynpunkt. Arten omfattas av artskyddsförordningen. Åtgärder som aktualiserar förbuden i artskyddsförordningen kräver dispens från samma förordning.

Artskyddsförordningen

Vid exploateringar kan arter som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845) komma att påverkas. I förordningen framgår det vilket skydd som gäller för vilka arter. Även fortplantningsområden eller viloplatser för vissa arter är skyddade, exempelvis för fladdermöss och läderbagge. Det innebär att exploatering av områden kan kräva dispens från artskyddsförordningen. Dispens får endast medges om kraven uppfylls i 14 - 15 §§ artskyddsförordningen, därmed medges dispens endast i undantagsfall. Därför bör utvecklingsområden som berör fridlysta arter, som är kända i dagsläget, undantas från exploatering.

Biotopskydd

Generellt är det viktigt att tänka på biotopskyddet, de biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet är:

- Stenmurar i jordbruksmark,
- Odlingsrösen i jordbruksmark,
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark,
- Pilevall,
- Småvatten och våtmark i jordbruksmark,
- Åkerholme

För att utföra en åtgärd som kan påverka dessa biotoper negativt, krävs det dispens från biotopskyddet. Meningen ”Det särskilda biotopskyddet gäller särskilt avgränsade områden i jord- eller skogsbrukslandskapet som utsetts av länsstyrelsen respektive Skogsstyrelsen.” Det bör läggas till att biotopskyddsområden även kan omfatta vissa typer av vattenmiljöer. I

Sölvesborg finns ett marint biotopskyddsområde, Malkvarn, som beslutats av länsstyrelsen. Det är viktigt att lyfta fram att biotopskydd inte enbart gäller i jordbrukslandskapet. Alléer i stadsmiljö är exempel på biotopskyddade objekt utanför jordbrukslandskapet.

Öar och marina naturvärden (s. 47)

Malkvarn är redan beslutat som marint biotopskyddsområde, men Valjeviken är fortfarande planerat som marint naturreservat, liksom vattenområdena i anslutning till de planerade naturreservaten Kråkenabben, Björkenabben och Näsnabbarna.

Samråd enligt 12 kap. 6 §

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska en anmälan för samråd göras för verksamheter och åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön och som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken. Samrådsplikten kan beröra en mängd åtgärder eller naturvärden. Skyddsvärda träd, ofta ekar, kan kräva samråd med Länsstyrelsen om dessa kan skadas. Samrådsplikten gäller även om en detaljplan är fastställd, och även om naturvärdena/åtgärden inte belysts i detaljplaneskedet.

Natura 2000/ Naturreservat

De områden som beskrivs på sid. 46-47 (N1 – N34) bör ses över med avseende på naturreservat och Natura 2000-områden. Följande är Naturreservat och/eller Natura 2000-områden, helt eller delvis: N1 Ryssbergsområdet (en del av området är NR och N2000-omr), N13 Spraglehall (ingår även i N2000), N15 Kråkenabben (ingår delvis i N2000 och är planerat NR), N16 Stiby backe (större delen ingår i N2000 och är NR), N18 Björkenabben-Östra Torsö (ingår i N2000 och är planerat NR), N19 Sillnäs (ingår i Natura 2000 och är delvis NR), N21 Hjärthalla (ingår delvis i N2000 och är NR), N22 Västra och Östra Näsnabben (båda nabbarna ingår i N2000, Västra Näsnabben är NR, Östra Näsnabben är planerat NR), N24 Skogsområde norr om västra Torsöviken (ingår i N2000 och är planerat NR), N27 Sölvesborgsviken-Sölve (större delen ingår i N2000 och är NR, ombildat 2017), N28 Valje halvö (ingår i N2000 och är NR), N29 Siesjö med omgivningar (större delen ingår i N2000 och är NR). N31 Hanö (ingår i N2000 och är NR).

Naturreservatet Sölvesborgsviken på sid. 49 har fel avgränsning på kartan (den gamla gränsen). Hanö nämns i listan (nr 12), men saknas på kartan.

Det gamla täktområdet väster om N11 har stora naturvärden, bl a förekomst av den rödlistade strandpaddan. För en del av området finns ett naturvårdsavtal mellan länsstyrelsen och markägaren. Täktområdet kan lämpligen beskrivas som en del av N11. Se även kommentar om ST3 (sid 89).

Sölve grustag, med de två grustäktssjöarna, är ett område med stora naturvärden, bl a förekomst av flera rödlistade arter. Området bör redovisas som värdefullt från naturvårdssynpunkt. Det är viktigt att naturvärdena beaktas den dag täktverksamheten avslutas och området efterbehandlas. Område N9 Norjegryt med intilliggande öar på sid. 86, är felmarkerat på kartan. Själva Norjegryt är inte färglagt (grönt) på kartan. Beteckningen N9 sitter på den fågelskyddade ön Norrören, norr om Norjegryt. Om det är tänkt att alla fågelskyddade områden ska ha

beteckningen N34 så borde de grönfärgade öarna N och S om Norjegryt också ha det. De fågelskyddade öarna norr om Tocken saknar beteckningen N34 på kartan (sid. 89).

Det grå cirkelrunda området NO Nogersund saknar beteckning på kartan (sid. 96). Är det ett verksamhetsområde för reningsverket som avses? Området överlappar naturreservatet och Natura 2000-området Listershuvud.

B19 Hällevik södra (Grönslätt)

I stycket om regleringar på sidan 97 bör det läggas till att området även är av riksintresse för naturvård! Detsamma gäller i stycket om störningar och risker.

N15 Kråkenabben

Det bör läggas till att Kråkenabben som helhet har mycket stora naturvärden. Delar av området ingår i Natura 2000, och naturreservat planeras.

N18 Björkenabben – Östra Torsö

Det bör läggas till att Björkenabben har mycket stora naturvärden, och ingår i Natura 2000.

Naturreservat planeras. Det står i texten att det finns en nyckelbiotop i norra delen, men det stämmer inte riktigt. Det finns 3 nyckelbiotoper inom området.

N19 Sillnäs

Det bör läggas till att Sillnäs är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N21 Hjärthalla

Det bör läggas till att en del av Hjärthalla är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N22 Västra och Östra Näsnabben

Det bör läggas till att Näsnabbarna ingår i Natura 2000, och att Västra Näsnabben är naturreservat. Naturreservat planeras även för Östra Näsnabben.

N24 Skogsområde norr om västra Torsöviken

Det bör läggas till att området ingår i Natura 2000, och är planerat naturreservat.

Område N28 på sidan 103 sitter fel på kartan. Valje halvö är längre norrut. Platsen där det står N28 är i stället Brötalyckornas naturreservat.

6 Sölvesborgs tätort Texten om områden för närrekreation bör kompletteras/utvecklas med information om

naturreservatet Sölvesborgsviken, som idag utgör ett mkt viktigt närströvområde för boende i såväl Ljungaviken som inne i stan.

N27 Sölvesborgsviken – Sölve

Det bör läggas till att större delen av området är naturreservat (samma avgränsning som Natura 2000-området).

N28 Valje halvö

Det bör läggas till att området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N29 Siesjö med omgivningar

Det bör läggas till att större delen av området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

N33 Hanö

Det bör läggas till att området är naturreservat och ingår i Natura 2000.

Hällevik

Det är positivt att kommunen har planerat in naturområden där vi har Naturreservat, skogliga biotopskydd, skyddsvärda träd och hotade arter. Friluftsliv är planerat längs kusten, i enlighet med strandskyddsbestämmelserna ska stranden vara allemansrättsligt tillgänglig. Enligt planen planeras vatten- eller grustäkt i två våtmarksområden strax norr om Hällevik. Våtmark i jordbrukslandskap är biotopskyddad och för att utföra en åtgärd som kan skada våtmarken kan det behövas en biotopskyddsdispens enligt 7 kap. 11 § miljöbalken.

Hörvik

Det är positivt att kommunen har planerat in naturområden där vi har Naturreservat och Natura 2000-områden.

Enligt planen planeras nya bostäder vid Mjällby åsar och vid skolan, inom område för riksintresse för naturvård. Nya bostäder planeras även vid Knutsäng och kolerakyrkogården, här finns skyddsvärda träd registrerade. Åtgärderna kan behöva prövas i ett senare skede för att undersöka vilken skada de medför på naturmiljön.

Mjällby

Enligt planen planeras bostäder på jordbruksmark, länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen om att skyddade biotoper huvudsakligen ligger i anslutning till jordbruksmark. Flera områden är planlagda för att tillåta utveckling av verksamheter, även detta på jordbruksmark. Av 3 kap. 4 § miljöbalken framgår att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Detta behöver tas i beaktande innan exploatering av jordbruksmark sker, observera att det i så fall ska tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

Om biotopskyddade objekt berörs skall dessa utredas i tidigt skede. Dispens från biotopskyddet medges endast om det finns särskilda skäl. Exploateringar som berör biotopskyddade objekt bör undvikas. Se även under rubrik jordbruksmark.

Högtofta

Det är positivt att kommunen avsatt flera områden för naturvård och friluftsliv. Enligt planen planeras det bostäder i ett grönområde upp till reningsverket i Pukavik. Inom detta grönområde finns flertalet skyddsvärda träd. Exploatering av detta område kan behöva att prövas i ett senare skede för att undersöka om det är lämpligt att bebygga detta naturområde och undersöka vilken skada de medför på naturmiljön.

Norje

Det är positivt att kommunen avsatt flera områden för naturvård och friluftsliv.

ST3 Lörby grustäkt

Det gamla täktområdet har stora naturvärden, och omfattas delvis av ett naturvårdsavtal (se även sid 46–47). En eventuell framtida täkt utanför området med naturvårdsavtal kräver stor hänsyn till naturvärdena.

Sölvesborg

Det är positivt att kommunen har avsatt flera områden för naturvård. Enligt planen planeras vatten- eller grustäkt inom riksintresse för naturvård och inom naturreservaten Siesjö östra, Valje och Ryssberget. Inom områdena finns även ett mycket stort antal skyddsvärda träd samt skyddade arter.

Området norr om Kämpaslätten planeras som ett område för verksamheter, här finns flertalet skyddsvärda träd.

Enligt planen planeras bostäder inom grönområde Falkvik m.f. inom Sölvesborg tätort, här finns flera skyddsvärda träd. Tätortsnära skyddsvärda träd är värdefulla ut natursynpunkt så väl som social synpunkt. Detta behöver utredas närmare i tidigt skede. Utgångspunkten ska vara att skyddsvärda träd ska bevaras och lämnas orörda i största möjliga utsträckning för att bevara livsmiljöerna och naturvärdena som är knutna till träden. Bostadsbyggnation planeras inom två områden i närheten av Hjortakroksskolan, inom båda områdena finns flera skyddsvärda träd. Detta kan behöva utredas närmare i tidigt skede.

Strandskydd

Kommunen har plockat bort området i Pukavik som länsstyrelsen hade synpunkter på i samrådsskedet vilket är positivt. I kommunen råder 100 meters generella strandskyddet och på vissa delar utmed kusten gäller 300 meter strandskydd. Länsstyrelsen anser att strandskyddet bör ges en egen rubrik under allmänna intressen och avgränsningen om 100 – 300 meter bör redovisas på karta likständigt som riksintressena. Det bör även framgå i översiktsplanen hur kommunen förhåller sig till strandskyddet.

Hushållning med resurser

Ekosystemtjänster

Länsstyrelsen saknar hur översiktsplanen kopplas till ekosystemtjänster och hur dessa ska hanteras i planeringen.

Grön infrastruktur, miljömål och friluftsliv

Länsstyrelsen ser positivt på att grön infrastruktur nämns under Framtidsutsikter och vill trycka på att underlagen som tagits fram inom grön infrastruktur kan stödja samhällsbyggnadsprocessen och planeringen av infrastruktursatsningar redan idag. Den gröna infrastrukturen, nätverket av natur, är ett strategiskt kunskapsunderlag och ett värdefullt verktyg i arbetet mot att nyttja Blekinges resurser på ett samhällsekonomiskt sätt som är förankrat i miljömålen och andra övergripande mål. Genom en ny webbtjänst finns kartor och analyser enkelt tillgängliga för alla. Dessa underlag ett också värdefullt geografiskt verktyg för miljömålsarbetet, landskapsperspektivet behöver stärkas för att vi ska kunna nå de landskapsanknutna miljömålen.

Det finns goda samordningsvinster när gäller friluftsliv och grön infrastruktur och därmed biologisk och social mångfald. Genom att utveckla och bevara grönstråk som uppfyller såväl ekologiska som rekreativa krav kan samhällsekonomiska vinster göras som inte går att ersätta om en ogenomtänkt exploatering kommit till stånd. Sölvesborgs ÖP tar hänsyn till detta på ett föredömligt sätt i området exempelvis i Hällevik-Nogersund (sid.96 - 99) med de olika stråken som knyter ihop grönområden. Det vore önskvärt att lyfta fram utvecklingen av liknande grönstråk i samtliga områden. Länsstyrelsen i Blekinge tycker att det är mycket positivt att Sölvesborgs kommun har tagit fram en grönplan som är tydligt kopplad till intentionerna inom grön infrastruktur och som tar hänsyn till ekosystemtjänster och biologisk mångfald i tätortsmiljö. Det vore önskvärt att i framtiden utveckla planen så att den omfattar fler naturmiljöer och hela kommunen. Under stycke 2.3 och miljömålet Myllande våtmarker (sid.15) beskriver kommunen att man strävar efter att lokalt omhänderta dagvatten med hjälp av våtmarksanläggningar. Länsstyrelsen tycker att det är en bra ansats som även kan utvecklas vidare genom att utforma

våtmarksanläggningarna så att de optimerar ekosystemtjänsterna som är knutna till dessa.

Under stycke 2.3 och miljömålet God bebyggd miljö (sid. 15) under punkten natur- och grönområden, skulle man kunna förstärka denna ytterligare genom att precisera kvaliteten. Förslagsvis kan denna omfatta såväl ekologiska värden som kvaliteter för friluftslivet. Även nätverket mellan olika natur- och grönområden är en viktig aspekt som kan belysas ytterligare i detta stycke.

Kap 3.1 handlar om riksintresse för yrkesfisket. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att Havs- och vatten myndigheten har fått i uppdrag att göra en översyn av detta riksintresse som då kan komma att förändras.

Kartan på sid 103 har ett F (Friluftsliv) i legenden och det finns ett område syd om N30 som ser ut att kunna utgöra detta område. Beteckningen saknas dock i kartan och det saknas även en beskrivande text till detta område.

Dricksvattenförsörjning

Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommunen redovisar viktiga vattenresurser och vattenskyddsområden i planen för att hänsyn ska kunna tas vid planering av bebyggelse, verksamheter, jordbruk och till tekniska system för vatten och avlopp etc. Länsstyrelsen vill uppmana kommunen att ta bort brunnar och vattenverk från kartan på s. 40 i översiktsplanen då de är skyddsvärda objekt och inte bör märkas ut i offentliga handlingar.

Vatten- och avloppsförsörjning/ Dagvattenhantering

Länsstyrelsen anser att det saknas tydliga ställningstaganden i översiktsplanen gällande vattenförsörjning och hur detta ska tryggas. Länsstyrelsen anser att det är för vagt och flexibelt att säga ”…behöver bevakas noga i samhällsplaneringen”, ”…ska så långt som möjligt skyddas” och liknande. Istället behövs direkta direktiv om VAD som ska göras VAR och NÄR: t.ex. ”…x-utredning ska göras, innehållande y och z, när verksamhet/bostadsbebyggelse/annat planeras inom tillrinningsområde till grundvattenförekomst. Det är positivt att kommunen har kartlagt områden som riskerar att översvämmas vid höjda havsnivåer och skyfall. Dock framgår det inte av kartan på sidan 53 om den visar översvämningsrisker på grund av stigande havsnivåer, skyfall eller båda. Enligt ny forskning från SMHI kan kommande skyfall vara 50 % mer intensiva än dagens, vilket är dubbelt så mycket som man räknar med idag. Information om detta finns på https://www.smhi.se/forskning/forskningsnyheter/ny-forskning-skyfallen-kan-bli-annu-varre-iett- forandrat-klimat-1.142644. Detta kan få stora konsekvenser för bebyggelse och verksamhetsområde om skyfallen stängs in och inte kan rinna undan. En sky fallskartering i kombination med

information om markens genomsläpplighet ger ett bra underlag för lämpliga lösningar för fördröjning och rening av dagvatten.

Beskrivningen av vatten- och avloppsförsörjning samt dagvattenhanering, kap 5.2, har blivit bättre. Dock saknar länsstyrelsen fortfarande en beskrivning av antalet reningsverk och deras kapacitet. Länsstyrelsen har förståelse för att det inte finns tid för en fullständig beskrivning av

konsekvenserna för dag-, dricks- och dränvatten i denna planprocessen. Detta kan med fördel ingå i den VA-plan som kommunen har för avsikt att, någon gång, ta fram.

Det fattas fortfarande uppgifter om tekniska förutsättningar för området Pukavik västra. Inte alla områden har en beskrivning om ”Inför behovsbedömning av miljökonsekvensbeskrivning”. Det är lämpligt att det kompletteras för att förtydliga kommunens intentioner om hur området ska

utvecklas. Det hade varit lämpligt att ha en kartbild över hela delområdet i kommunen under riktlinjer för mark och vatten så det går att se en förstorad bild av området som beskrivs.

En översiktsplan bör alltid vara kopplad till en vattenförsörjningsplan, med frekventa referenser när det kommer till vattenanvändning och dess praktiska implementering. Översiktsplanen lägger fram goda intentioner vad gäller vatten, men saknar tydlig prioritering mellan intresseområden där dessa kan komma i konflikt samt tydliga ställningstaganden hur och när en sådan avvägning görs.

Det anges att kommunens vattenförsörjning uppgår till ca 2 miljoner m3/år. Är det den allmänna dricksvattenförsörjningen som avses; eller är det alla kommunala och privata uttag till vattenbehov i hela Sölvesborg kommun? Allt det vatten som årligen pumpas från Vesan (8 miljoner m3/år enligt avsnitt 4.2, det vill säga fyra gånger mer än kommunens vattenförsörjning) för att torrlägga marken, hur kan det nyttjas för bättre hushållning? Kan det tas till vara?

Det saknas en beräkning på hur stor befolkning kommunens materiella resurser (vatten, jordbruk, mm), med nuvarande användning, kan bära utan att göra avkall på hållbarhet och miljö.

Riktlinjer för mark och vatten

Överlag gör detta kapitel inte tillräckliga kopplingar mellan att överlappande intressen leder till att något måste prioriteras, och det framgår inte hur denna prioritering kommer att göras!

Vattenskyddsområdena kommer att ta stora arealer i anspråk, men i översiktsplanen framgår inte intressekonflikterna.

Här behöver kopplas till en vattenförsörjningsplan, och allra minst referera tillbaka till de preliminära zonindelningarna i kartan på sidan 40 för att ge en fingervisning om hur de olika områdena överlappar.

s. 67. St = Framtida vattenskyddsområde eller område för täktverksamhet:

Det är viktigt att det framgår vilken resurs man syftar på, då vattenskyddsområde och täktverksamhet sällan går väl ihop.

Det vore bättre att skriva ”skyddas mot föroreningar” hellre än ”skyddas mot markföroreningar”, då den senare (som det nu är formulerat) är förvirrande och begränsad. Mark- luft- och vattenföroreningar kan alla vara en risk för vattentäkten, om det till sist når råvattnet. En markförorening som endast är förorening med avseende på t.ex. viss markanvändning behöver dock inte vara någon risk mot vattentäkten.

1. Sidan 71, 72: St1 samt St2. Här noteras att områden markerade på kartan inte är representativa för de områden som så småningom kan tas i anspråk.

2. Sidan 73. Här finns ett stycke som säger att cirka hälften av kommunens vattentäkter är skyddade. Man undrar vad som här avses, eftersom de vattenskyddsområden som inrättades på 70-talet är minst sagt otillräckliga för att täkterna ska kunna betraktas som ”skyddade” idag. Det arbete som pågår med nya övergripande vattenskyddsområden är även avsett att ersätta dessa gamla inadekvata områden.

Det är inte alla utbyggnadsområden som har text som beskriver påverkan inför behovsbedömning av miljökonsekvensbeskrivning och de flesta utbyggnadsområden saknar beskrivning av dagvattenhantering och huruvida det ska avsättas plats i planerna för detta.

Kartan över Hällevik -Nogersund behöver förtydligas. Det upplevs som att några områden på kartan saknar beteckning (ljusgrönt och blågrön yta sydväst om V14). Även skrafferade ytor saknar förklaring på kartan.

Kommunen kan även med fördel markera ut med färgkodning i teckenförklaringen vad som är befintlig bebyggelse för att underlätta läsningen.

Riskhantering

Farligt gods

Vad avser avsnittet 6.7 om farligt gods anser länsstyrelsen att skrivningen till viss del tagit hänsyn till våra synpunkter under samrådet. Det är bra att kommunen skriver att lokaliseringen av mottagare av farligt gods ska vara avskilt och att vägen dit ska vara säkrad.

Länsstyrelsen önskar att kommunen tar höjd för utbyggnation av bostadsområden och hur det förhåller sig till riskobjekt. Det är viktigt att riskobjekt inte byggs in i samhällena allteftersom samhällena växer.

Under avsnitt 6.10 behövs en kommentar om ovanstående. Många riskobjekt ligger idag i direkt anslutning mot samhällena och riskerar att på sikt byggas in i samhället allteftersom befolkningen ökar och nya bostadsområden byggs. Jag anser att det är viktigt att det står något

om hur kommunen avser hantera den situationen på ett sätt som inte ökar befolkningens exponering av risker.

Jordbruksmark

Av 3 kap. 4 § miljöbalken framgår att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Detta behöver tas i beaktande innan exploatering av jordbruksmark sker, observera att det i så fall ska tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

Översiktsplanen bör beskriva hur man bedömer vad som är ett väsentligt samhällsintresse och i vilka situationer det kan vara ett väsentligt samhällsintresse att exploatera jordbruksmark.

Exploatering av jordbruksmark måste kunna bidra med något väsentligt platsspecifikt för att utgöra ett sådant väsentligt samhällsintresse som tillåter att jordbruksmark tas i anspråk. Detta återfinns i förslaget till viss del genom att man beskriver att exploatering i direkt anslutning till

befintliga tätorter leder till rationellt nyttjande av befintlig infrastruktur och tekniska anläggningar. Det saknas dock utvecklande text av hur man avser att gå tillväga för att analysera möjligheterna att exploatera på annan typ av mark än jordbruksmark. Jordbruksmark föreslås tas i anspråk för verksamheter och ny bostadsbebyggelse på ett flertal platser till exempel i Mjällby och Siretorp men det saknas beskrivande avvägningar och bedömningar enligt punkt 1 ovan. På flera ställen under 7.2 omnämns skyddet av jordbruksmark som ett riksintresse, vilket inte stämmer. Skyddet av jordbruksmark är ett övrigt allmänt samhällsintresse inom MB 3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden.

I stycket på sidan 73 på åkerarealerna av nationellt intresse ska pågående markanvändning i huvudsak bibehållas. Det är också viktigt att landskapet hålls öppet. Som ett led i denna strävan ska, liksom tidigare, allt byggande utanför tätort att prövas i första hand mot jordbrukets intressen. Motverkas inte dessa intressen kan enstaka byggnader få uppföras i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper, under förutsättning att natur-, friluftslivs- och kulturminnesvårdsintressena inte påverkas ogynnsamt.

Länsstyrelsen tolkar skrivningen som att detta resonemang ska gälla i hela kommunen? Detta stycke bör då rimligen ligga under Övriga allmänna intressen 5.6 Lantbruk eftersom det finns åkerarealer av nationellt intresse även utanför centrala jordbruksområdet och under 5.6 finns också karta inlagd som visar åkerarealer av nationellt intresse.

Sista meningen på sidan 15 under punkt 13 Rikt Odlingslandskap bör formuleras om. Som det står nu kan det tolkas som att all

jordbruksverksamhet är negativ. Det bör rimligen vara så att samverkan ska ske med syfte att minska negativ påverkan och stärka positiv påverkan.

Vägledning för kommuner finns på

http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/miljoklimat/ettriktodlingslandskap/sejordbruksmarkensvarden.4.466f6a9c14e2f0659bbc544.html

Miljömål

Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av

miljöbalken. I varje relevant avsnitt av översiktsplanen bör det tydligt framgå vilka miljökvalitetsmål som påverkas och hur planen bidrar till att nå miljömålen. Om utveckling av ett specifikt område innebär att miljömålen påverkas i negativ riktning bör planen ange åtgärder för att främja att miljömålen nås.

Länsstyrelsen har inte ”anpassat och konkretiserat de nationella miljökvalitetsmålen” som anges på sid 8, regionala mål nämns även på sid 13. Som miljömål för Blekinge gäller de nationella miljökvalitetsmålen med tillhörande preciseringar samt de av regeringen antagna etappmålen.

Målet om storslagen fjällmiljö gäller inte Blekinge.

I översiktsplanen bör kopplingen till de globala målen och Agenda 2030 framgå. De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Läs mer på: http://www.globalamalen.se/omglobala-malen/.

I översiktsplanen framgår att Länsstyrelsen i Blekinge län tillsammans med andra aktörer i länet, t.ex. Sölvesborgs kommun, har tagit fram ett åtgärdsprogram för miljömålen som visar riktningen för det fortsatta arbetet i länet. Det uppmärksammar viktiga insatsområden och åtgärder för att nå ett miljömässigt hållbart Blekinge. För varje åtgärd föreslås vem som bör genomföra åtgärden, men det är upp till länets aktörer att åta sig åtgärder. Sölvesborgs kommun har åtagit sig att genomföra ett antal åtgärder och detta kan med fördel nämnas i översiktsplanen så att kopplingen blir tydlig mellan det regionala åtgärdsprogrammet och de av kommunen föreslagna åtgärderna. Insatserna ska påbörjas och helst genomföras under nuvarande programperiod 2017–2020.

Frisk luft: Förbundet heter numera Blekinge Kustvatten och Luftvårdsförbund, se även kommentarer MKN luft. Blekinges fem kommuner genomför samordnade tätortsmätningar via Blekinge Kustvatten och Luftvårdsförbund. Luftmätningarna genomförs främst för att följa MKN och miljökvalitetsmålet Frisk luft. Gränsvärden som miljökvalitetsnormer syftar till ett absolut tak för att undvika en oacceptabel nivå av luftföroreningar, men miljökvalitetsnormerna ger inte det skydd som behövs för en god livsmiljö. Det är därför önskvärt att vid planering av miljöer där barn kommer att vistas stadigvarande, i första hand utgå från de nivåer som anges inom miljökvalitetsmålet Frisk luft.

Levande sjöar och vattendrag: Under miljökvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag står att Sölvesborgs kommun strävar efter att uppnå målet ska lösas genom att skapa naturreservat. Att skydda ett område återskapar inte de värden som behövs inom ett område för att miljökvalitetsmålet ska uppnås. Det finns inga konkreta förslag till hur kommunen tänker arbeta med frågan kring konnektivitetsproblem, biotopvård för att återställa fysiskt påverkade vattendrag, återskapande av en naturlig hydrologi eller plan för hur man tänker jobba för att gynna hotade arter som lever i och vid sjöar och vattendrag. Har inte kommunen några planer på att jobba med restaurering av vattendrag? Skapa fria vandringsvägar? Återskapa våtmarker samt skapa funktionella skyddszoner utmed vattendragen? Detta gynnar både den biologiska mångfalden, hjälper till att få en bättre vattenkvalitet samt skapar reciliens mot klimatförändringar genom att förbättra vattendragens vattenhållande förmåga att agera säkerhetsventiler vid skyfall (minskar risk för översvämningar + att vattendragen/marken utmed vattendragen eroderar). Se de viktiga ekosystemtjänster som ett naturligt och fungerande vattendrag genererar! Saknar överlag orden ekosystemtjänster och gröninfrastruktur i

God bebyggd miljö: Varje miljökvalitetsmål har preciseringar. Preciseringarna förtydligar målet och används i det löpande uppföljningsarbetet av målet. Under miljömålet God bebyggd är det preciseringarna för miljökvalitetsmålet som kommunen punktar upp, men anger det som delmål.

Begreppet delmål används inte längre inom miljömålssystemet. Kommunen bör förtydliga vad man syftar på, är det preciseringarna man vill lyfta fram eller har kommunen satt upp egna delmål.

Grundvatten av god kvalitet: Sölvesborgs kommun sitter på en sammanhängande vattenförekomst i sedimentärt berg, från vilken majoriteten av kommunens grundvattenuttag görs. Förekomsten påverkas av total föroreningsbelastning från hela tillrinningsområdet, vilket

täcker en stor del av kommunen. Tillströmningen av nytt grundvatten är inte homogen över hela ytan, och går olika fort beroende på var vattnet infiltrerar. Resursen är också under hårt tryck från de olika vattenuttagen.

Översiktsplanen kan inte bara se till vattentäkternas närområden, utan måste beakta hela resursen och allt som påverkar. I översiktsplanen bör man se över vad de sammantagna effekterna blir vid genomförande av planförslagen, både kvantitativt och kvalitativt. En kommunal vattenförsörjningsplan bör användas tätt länkad till översiktsplanen.

Miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Under MKB rubriken Vatten och Klimat nämns att ”överföra vatten från angränsande områden” när det kommer till vattenförsörjningen. Det är då ett av två förslag som visas, det är att optimera jordbrukets vattenanvändning. Länsstyrelsen påpekade i samrådet att sätta överföring av vatten som främsta förslag är ett bekymmer. Det hushållar inte med resurser och det är inte en långsiktig lösning på vattenbrist. Det är ett bra skyddsnät när områden samarbetar om vattnet, men det ska och kan absolut inte ersätta hållbar resurshantering.

Det nämns även att det ”krävs stor insats och ytterligare åtgärder än de som omnämns för att kunna öka vattenkvaliteten i vattenförekomsterna”. Länsstyrelsen efterfrågar fortsatt om kommunen har en konkret plan på lösningar, genomförande och uppföljning. Under rubriken Ett rikt odlingslandskap för man ett resonemang kring om jordbruksmark ska tas i anspråk så bör ingreppen utformas på ett sätt som medför minsta möjliga inverkan på jordbruket och att det bedöms som positivt eftersom högproduktiv jordbruksmark då inte tas i anspråk. Länsstyrelsen menar att det inte finns belägg för att den mest högproduktiva jordbruksmarken har de största värdena för ett rikt odlingslandskap utan det kan betydligt oftare vara tvärtom.

Avfallshantering

Varje kommun är ansvarig för insamling, transport och återvinning eller bortskaffande av det hushållsavfall som uppkommer i kommunen och som inte omfattas av producentansvaret.

Översiktsplanen har en god presentation av hur detta ansvar hanteras. Vad som inte framgår är om det finns en renhållningsordning som bland annat ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som finns för avfallshantering. Vad gäller avfallsplanen ska den ses över minst var fjärde år och uppdateras vid behov. Kommunen ska underrätta länsstyrelsen om ändringen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Lena Ekroth med planarkitekt Anna Thyrvin som föredragande. Deltagande i ärendet har även planarkitekt Carina Burelius, marinekolog Jenny Hertsman, naturvårdshandläggare Marcus Törnberg, miljöhandläggare Johanna Schultz, miljöskyddshandläggare Anna Algö, handläggare för fiske och lantbruk Per Svantesson, vattenskyddshandläggare Elin Hulth,

områdesskyddssamordnare Åke Widgren, länsfiskekonsulent Lars Lundahl, naturvårshandläggare Jonas Warhammar, miljöskyddshandläggare Arijana Alagic Tovesson, miljömålshandläggare Anna-Karin Bilén, bebyggelseantikvarie Helena Rosenberg, klimat- och energistrateg Sabina Berntsson, naturvårdshandläggare Elvira Isacsson Nilsson, krisberedskapshandläggare George Marcusson och miljöskyddshandläggare Rebecka Stjern varit.

Kommentar
Områdeskartor ses över för att kunna göra mer tydliga och lättlästa. Det finns en heltäckande översiktskarta för hela kommunen.

En stor del av kommunen, speciellt Listerlandet omfattas av riksintresse för naturmiljö och friluftslivet. En viss exploatering måste således ske inom detta området. Hänsyn till riksintressena tas vid planläggning men om det ändå kan antas bli påtaglig skada ska Länsstyrelsen påtala detta tidigt i planeringen.

Kommunen är väl medveten om synpunkten om att Blekinge Offshore kan utgöra påtaglig skada för totalförsvarets militära del. Trots det vill kommunen stå fast med att vindkraft kan vara lämplig på platsen och har förhoppningar om samexistens.

Kommunen har ingen avsikt att påverka utbyggnaden av Sydostlänken genom utpekande av områden lämpliga för vindkraft. Område E3 är delat för att visa på att området inte ska påverka järnvägen. Vid en utbyggnad av vindkraft måste detta beaktas. Texten om vindkraft kompletteras om vikten att inte järnvägen får påverkas och att samråd ska ske med Trafikverket vid planering av vindkraftsetableringar.

En hänvisning till Region Blekinges arbete med strukturbildsarbetet tillkommer gällande frågor om mellankommunala intressen.

Översiktsplanen kommer kompletteras med hänvisning till sölvesborg energi arbete med vattenskyddsområden och föreskrifter inom dessa samt hur det kan inskränka i markanvändning.

Texten om Riksintresset för yrkesfiske kompletteras enligt synpunkt och texten i Finfo 2006:1.

Texten om kulturmiljövården kompletteras enligt synpunkt.

Vindkraftområdet E1 ska hållas väster om E22 vilket det också gör.

Väg 123 kommer att vara kvar som ett vägreservat som kommunen föreslår trots att den inte är prioriterad i länstransportplan just nu. För framtida

prioriteraring kan det ändå vara värdefullt att vi fortsätter visa kommunens viljeinriktning.

Korridoren för Sydostlänken ändras enligt kartunderlaget i järnvägsutredningen.

Kartan på sid 23 förtydligas så att aktuella riksintressen framträder tydligare.

Texten kring farleden till Sölvesborgs handelshamn på sid 24 ändras så att den är utpekad som riksintresse.

Betona Havsplanens betydelse. Hur skiljer sig den mot ÖP.

Kartor för kollektivtrafiksstråk uppdateras men kartläggning för resandepotentialen och den planeringen överlämnas till Region Blekinge.

Avsnittet om pendling granskas vad som menas vad som nås inom 45 min.

Avsnittet om energi kompletteras med en hänvisning till länsstyrelsens solkarta för att se var det är lämpligt för solceller.

Översiktsplanen kompletteras inte med delar av hur befintlig bebyggelse utmed kusterna kan skyddas från stigande havsnivåer. Då detta är ett senare lagkrav ryms inte det arbetet i denna översiktsplan med den omfattande kartläggning av mark som kan vara lämplig för vallar eller barriärer. I nuläget får ÖP:n hänvisa till klimatanpassningsplanen och det arbete som är gjort där.

Texten om miljökvalitetsnormer kompletteras med att från årsskiftet 18-19 råder en ny reglering för vatten och annat än vatten.

Texten om förorenade områden ses över gällande hänvisningar till var information kan hämtas och gällande kartskick och hur det kan hanteras vid exploatering. Det är viktigt vilket kunskapsunderlag som finns och vilka riktlinjer som ska följas vid bygglov inom respektive utom detaljplan.

Texten om järnväg under allmänna intressen kompletteras med att inga åtgärder ska inskränka användningen av järnvägen i framtiden.

Texten om vägar under förändrad markanvändning kompletteras med att även länsstyrelsens riktlinjerför skyddsavstånd från vägar med farligt gods (RIKTSAM) ingår.

Texten om tele- och datakommunikation kompletteras med vikten av att detta ska in i samhällsplaneringen för att trygga ett väl fungerande samhälle.

Planbeskrivningen kompletteras med text om hur ekosystemtjänster fungerar och hur man hanterar det i planeringen. (hjälp av Anna eller Kristina??)

Utvecklingen av framtida grönstråk ses över för varje tätort likt Hällevik och Nogersund. Men i exempelvis Mjällby är det svårt att peka ut grönstråk. Där får man jobba med grönskan inne i tätorten och i hög grad bevara den.

Avsnittet om vatten- och spillvatten kompletteras med hänvisningar till var aktuell information finns gällande vattenförsörjning, dagvatten och vattenskydd.

Texten om att exploatera på jordbruksmark vidareutvecklas för att motivera varför det i vissa fall är motiverat som väsentligt samhällsintresse.

Avsnittet gällande miljömål ses över i enlighet med inkomna synpunkter.

Skogsstyrelsen

Rubriken i punkt 5.6 i Översiktsplan 2018 bör vara ”lantbruk och skogsbruk”. Nu står det bara ”Lantbruk”.

Skogsstyrelsen har för övrigt inga synpunkter.

Kommentar
Översiktsplanen ändras enligt synpunkt.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket yttrande sig i samband med det samråd som genomförts. I tillägg till vårt tidigare yttrande vill vi framföra följande.

Till Sölvesborgs hamn går den allmänna farleden 251, med tillhörande ankarplats, som är av riksintresse för kommunikationer.

I kommunen finns också de riksintresseklassade fartygsstråken 24, 25 och 39 samt ankarplatsen som hör till den allmänna farleden 261 (som är av riksintresse) till Karlshamn.

Kommentar
Översiktsplanen ändras enligt synpunkt.

Trafikverket

Trafikverket har tagit del av granskningshandlingarna för den reviderade översiktsplanen för Sölvesborgs kommun 2018. Trafikverket har tidigare lämnat yttrande i samrådsskedet den 26 september 2017 (TRV 2017/64318). Trafikverket noterar att översiktsplanen har reviderats och

kompletterats där kommunen har tillgodosett en stor del av inkomna synpunkter. Trafikverket redogör nedan för kvarståendesynpunkter och ställningstaganden.

Riksintresse kommunikationer

Vad gäller planerad järnvägssträckning mellan Älmhult och Blekinge kustbana (Sydostlänken) är korridoren utpekad som område av framtida riksintresse för järnväg. Trafikverket ser positivt på att korridoren finns tydligt redovisad i översiktsplanen. På kartorna för regleringar, riksintresse land samt markanvändning, land noteras dock att korridoren inte riktigt stämmer överens med kartunderlaget från järnvägsutredningen, se kartutsnitt nedan. Korridoren för UA1 bör redovisas något bredare i översiktsplanens kartunderlag. Trafikverkets ställningstagande och beslut av korridor efter järnvägsutredningen är att alternativ OA2 och UA1 ska ligga till grund för fortsatt utredning och projektering på sträckan Olofström - Blekinge kustbana. Inom korridoren UA1 kommer även en alternativ sträckning förbi Kylinge utmed riksväg 15 att utredas. För att tydliggöra och underlätta planeringen vid eventuella motstående intressen anser Trafikverket att ställningstagandet för Sydostlänkens fortsatta planering enligt ovan bör införas i översiktsplanen.

I samrådsskedet framförde Trafikverket synpunkter på att vissa av de områden som bedömts som lämpliga för vindkraft utifrån vindbruksplanen står i konflikt med det framtida riksintresset för järnväg, Sydostlänken. Trafikverket vidhåller uppfattningen att en omfattande vindkraftsetablering inom området för framtida riksintresset är olämpligt och kan påverka möjligheterna att bygga ut järnvägen. Trafikverket noterar dock att berörda områden lämpliga för vindkraft (benämnda E3) som riskerar att påverka det framtida riksintresset för järnväg inte är utpekade som riksintressen för energiproduktion utan redovisas under översiktsplanens avsnitt för övriga allmänna intressen. Trafikverket ser även positivt på att översiktsplanen har förtydligats i att en eventuell utbyggnad av vindkraft inom E3 inte får påverka järnvägens behov. Trafikverket anser att det under vindkraftsavsnittet på sid. 41 tydligt ska framgå att samråd behöver ske med Trafikverket vid planering av vindkraftsetableringar som riskerar att påverka kommunikationsintressen. Det gäller särskilt för området som anges som framtida riksintresse för järnväg (Sydostlänken).

På kartan för regleringar, riksintresse land framgår ett riksintresseområde för energiproduktion, vindbruk som sträcker sig på ömse sidor E22 som utgör riksintresse för väg. Trafikverket noterar att området inte överensstämmer med utpekat område lämpligt för vindkraft, markerat som E1 på kartan sid. 42. Trafikverket anser att riksintresseområdet bör justeras enligt underlaget i vindbruksplanen och hållas väster om E22. Även här är det av särskild vikt att samråd med Trafikverket sker i tidigt skede vid

planering av eventuella vindkraftverk för att säkerställa att inte riksintresset eller funktionen för E22 påverkas.

Riksväg 15 har en viktig regional och nationell funktion som länk mellan Blekinge och västkusten (Tvärleden), där utbyggnad till högre standard och trafiksäkerhet planeras inom ramen för länstransportplanen för perioden 2028-2029. Med hänsyn till att vägen utgör riksintresse och det är av särskild vikt att säkerställa för vägens framtida funktion bör detta framgå av översiktsplanen.

I övrigt vidhåller Trafikverket tidigare synpunkt att det är svårt att utläsa riksintressen för väg och järnväg på kartan sid. 23 och anser att den bör förtydligas så att aktuella riksintressen framgår.

På sid. 24 under riksintresse sjöfart står felaktigt att farleden till Sölvesborgs handelshamn bör utgöra riksintresse för sjöfart. Farleden är utpekad som riksintresse (se www.trafikverket.se/riksintressen).

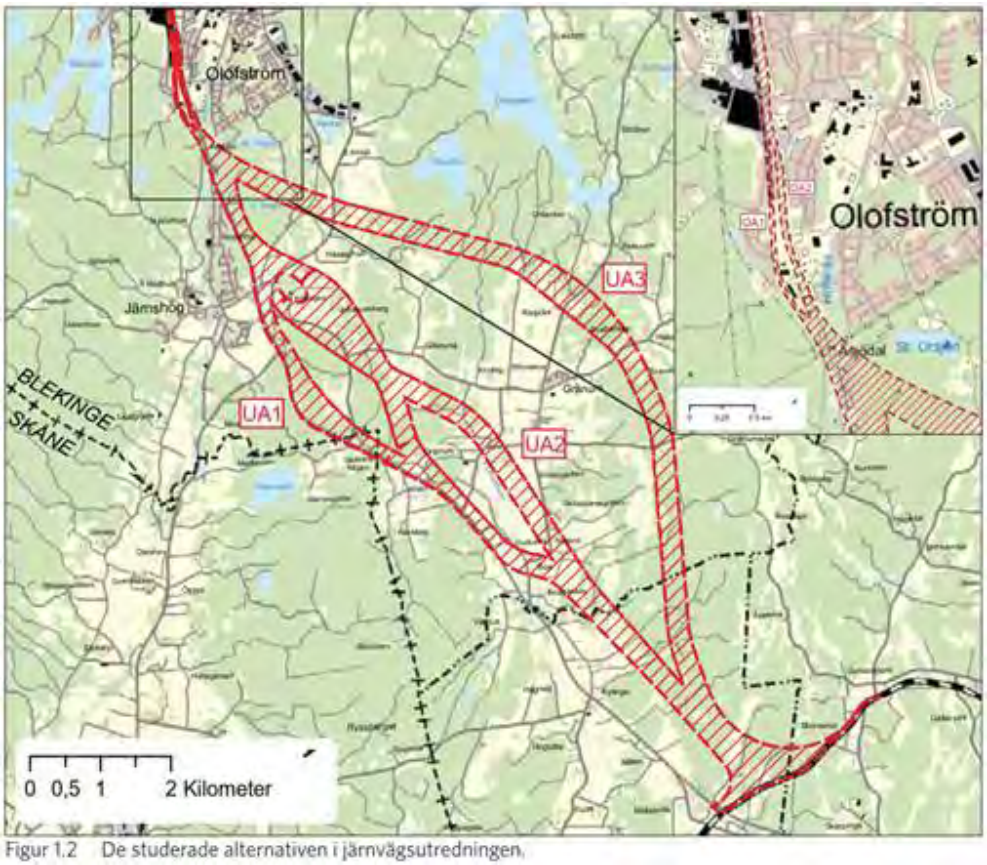

Figur 1.2 De studerade alternativen i järnvägsutredningen.

Väg 123

Trafikverket noterar att kommunen tillsvidare vill ha kvar den tidigare utredda sträckningen för väg 123. Kommunen förtydligar att utredningar behövs för att studera hur förbättringar/förändringar kan göras med fyrstegsprincipen. Trafikverket vidhåller tidigare synpunkt i frågan och anser att reservatet kan utgå. Stråket behöver prioriteras i

länstransportplanen för att det ska vara aktuellt att genomföra en åtgärdsvalsstudie. I en sådan utredning stödjer Trafikverket kommunens bild att fyrstegsprincipen ska tillämpas.

Kommentar
Korridoren för UA1 (Sydostlänken) redovisas bredare i kartunderlaget.
Översiktsplanen kompletteras med att samråd ska ske med Trafikverket vid planering av vindkraftetableringar.
Vindkraftområdet E1 är helt tänkt att ligga väster om E22.
Texten om Rv 15 kompletteras för att stärka vägens framtida viktiga funktion.
Kartan för att se riksintresse för väg och järnväg förtydligas.
Farleden till Sölvesborgs handelshamn kompletteras att den är riksintresse.
Kommunen noterar att Trafikverket inte prioriterar den tidigare utredda sträckningen för väg 123 men vill ändå ha kvar reservatet i översiktsplanen.

Försvarsmakten

Vindkraft

Försvarsmakten framför fortsatt erinran avseende vindkraftsanläggningen Blekinge Offshore som regeringen i beslut från 2017 fastställt kan medföra påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del.

Avseende de områden E1-E3 som bedöms lämpliga för vindkraft kan Försvarsmakten inte utesluta att uppförande av vindkraft inom dessa områden kan komma att påverka eller skada riksintressen för totalförsvarets militära del.

Etablering av vindkraft inom riksintresset sjöövningsområde Hanö/Torhamn kan påtagligt skada riksintresset. Övnings- och skjutfält, både till land och till havs, är en förutsättning för att uppnå förmågan till väpnad strid och utgör därför grundläggande produktionsresurser för Försvarsmaktens samtliga förband. Övningar och utbildning vid övnings- och skjutfälten måste kunna genomföras utan störningar av såväl fysiska som tekniska hinder. Inom sjöövningsområdet kan Försvarsmakten inte acceptera fasta anläggningar då sådana påverkar Försvarsmaktens möjlighet att öva fullt ut. Påverkan på riksintresset består i att fysiska hinder över, på eller under vattnet begränsar verksamheten för framförallt fartyg.

Etablering av vindkraft inom påverkansområdena för riksintresset Ravlunda skjutfält kan försämra Försvarsmaktens nyttjande av skjutfältet och således skada riksintresset. Ravlunda skjutfält har kapacitet för

samövning med flygförband, sådana övningar kan enbart genomföras på särskilt anordnad mark som Försvarsmakten kan disponera fritt. Därtill är Ravlunda ett av få skjutfält i landet med möjlighet till stora riskavstånd. Det är viktigt att dessa funktioner bibehålls.

Inom samtliga utpekade områden för vindkraft kan etablering av vindkraft också komma att skada riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. Vid all vindkraftsetablering är det således av stor vikt att samråd sker med Försvarsmakten.

I övrigt har Försvarsmakten inga synpunkter.

Kommentar
Ytorna för vindkraft är kvar då utgångspunkten är att så långt möjligt pröva förutsättningarna för samexistens mellan försvar och anläggning för energiutvinning genom gemensamt acceptabla lösningar för att tillgodose intressenas behov. Dock är det staten som vid en eventuell prövning av produktions-anläggning för energi avgör om samexistens är möjlig.

Texten kompletteras med att vid all vindkraftsetablering är det stor vikt att samråd sker med Försvarsmakten.

Region Blekinge

Region Blekinges uppdrag är att främja en hållbar utveckling i hela Blekinge. Våra ansvarsområden är hälso- och sjukvård, folkhälsa, regional tillväxt, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur och bildning. Region Blekinge har i egenskap av regionkommun med regionalt utvecklingsansvar tagit del av granskningshandlingen ”Översiktsplan Sölvesborgs kommun 2018”.

Översiktsplanens syfte är bland annat att tillämpa kommunens visioner och mål i den fysiska planeringen, att bidra till att skapa ett robust och hållbart samhälle, samt att bidra till en god hushållning av mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanen är vägledande, men inte juridiskt bindande.

Planeringsförutsättningar

I avsnittet 1.5 saknas en beskrivning över hur översiktsplanen förhåller sig till Agenda 2030, FN:s globala mål för hållbar utveckling. I kapitel nämns nationella och regionala miljömål, men perspektivet Agenda 2030 saknas helt. Sveriges regering har bestämt att Sverige skall vara ledande inom arbetet.

I avsnittet 1.6 under kommunikationer omnämns väg 123 som en regional väg. Väg 123 är ingen regional väg, men vi föreslår istället att vägen kan beskrivas som en funktionellt viktig väg för dagliga resor och kollektivtrafik.

Utvecklingsfrågor

Vi saknar i översiktsplanen även en hänvisning till den regionala utvecklingsstrategin, kallad ”Attraktiva Blekinge – regional utvecklingsstrategi för Blekinge 2014-2020”. Den regionala utvecklingsstrategin skulle båda kunna omnämnas under kapitel 1 och/eller under kapitel 2. Vi saknar både strategins omnämnande och en beskrivning kring hur översiktsplanen förhåller sig till den regionala utvecklingsstrategin.

Syftet med den regionala utvecklingsstrategin är att utveckla Blekinge på ett hållbart sätt, där målet är ett attraktivt Blekinge där fler vill bo och arbeta i eller att besöka. Utvecklingen i Sölvesborgs kommun är viktig för utvecklingen i hela Blekinge. Vi ser därför positivt på att utvecklingsfrågorna och fokusområdena som pekas ut i kapitel 2 går hand i hand med de utpekade områdena i den regionala utvecklingsstrategin.

Regional samverkan och mellankommunala intressen; Kommunikationer

I avsnitt 4.1 Kommunikationer finns skrivningen: ”Kommunikationer är alltid en viktig mellankommunal fråga. Behov finns att stärka regionens kontaktmöjligheter bl.a. med Öresundsregionen. Att bygga upp ett regionalt resesystem som ger goda möjligheter för alla att arbetspendla och att resa för att nå service mm inom ett större område än kommunen är också en viktig fråga.” De kommunikationer som finns omnämnda som viktiga mellankommunala angelägenheter är E22, Järnväg, Flyg och Kollektivtrafik. Vi delar uppfattningen att dessa områden är viktiga, men vi saknar här den digitala infrastrukturen (tele- och datakommunikation). Vi saknar även en beskrivning av kommunens tankar vad gäller mellankommunal etablering av digital infrastruktur. Refererat till andra kommuner så är det just dessa områden som ofta är utmaning att bygga ut. Det är därför viktigt med en tydlig strategi och även samråd mellan kommuner för att lyckas.

Vad gäller skrivningen om Sydostlänken under Järnvägsavsnittet ingår den för utförande i ”Nationell plan för transportsystemet 2018-2029”. Det innebär att mark som reserveras för järnvägen i översiktsplanen efter Trafikverkets beslutade val av alternativ efter slutförd järnvägsutredning kommer att studeras mer detaljerat när Trafikverket påbörjar järnvägsplanen.

Region Blekinge önskar ett förtydligande gällande skrivningen under kollektivtrafik lokalt - regionalt på sidan 27: ”Kollektivtrafiken är en viktig faktor för bebyggelseplaneringen och kommunen har som ambition för att bygga där tillgången är eller borde vara god.” I formuleringen borde vara god är det viktigt att kommunen redovisar de platser där kollektivtrafiken borde vara god. Det är svårt att få beläggning i nya linjer och det är därför viktigt att planerade nya områden ligger på ett sådant sätt att befintliga linjer antingen kan förlängas eller att nya linjer får ett tillräckligt stort

underlag för att bära sig långsiktigt. Att kollektivtrafiksförsörja nya områden innebär ofta att hela linjesystemet behöver ses över för att få en kostnadseffektiv trafik som passar de som ska nyttja den.

I avsnitt 4.6 Turism finns skrivningen: ”Inom turismnäringen kan det finnas möjligheter att utveckla samarbete med grannkommunerna t.ex. när det gäller cykel- och ridleder på Ryssberget. Utökade möjligheter till ekoturism och upplevelser knutna till de unika miljöerna, växt- och djurlivet och geologin kan skapa arbetstillfällen.” I detta avsnitt önskar vi även att översiktsplanen tar upp att arbetet med en nationell kustnära turismcykelled genom Blekinge, som kan komma att ha en sträckning i kommunen som går via Listerlandet.

Regional samverkan och mellankommunala intressen; Näringsliv

I avsnitt 4.8 Näringsliv finns skrivningen: ”Större handelsetableringar i närliggande kommuner påverkar den egna kommunens handel. Någon form av samarbete och diskussion med kringliggande kommuner efterfrågas för att utveckla en diskussion om handelsfrågor som kan gagna närliggande kommuner positivt. Kommunens egna handelsfrågor kan få konsekvenser utanför kommungränsen.”

Region Blekinge instämmer i att det är viktigt att samråda med närliggande kommuner om handelsfrågorna i syfte att verka för att centrumhandeln och handelsområden i ytterområdena snarare kan komplettera varandra än att konkurrera med varandra. Det är viktigt med en tydlig strategi och samråd mellan kommuner för att lyckas etablera lönsamma och framgångsrika handelsområden.

Region Blekinge saknar dock en inriktning för kommunen vad gäller att skapa förutsättningar för befintlig industri och andra verksamheter för expansioner men också nyetableringar inom branscher som kan komplettera befintlig industristruktur i regionen. Verksamhetsmark i anslutning till Sölvesborgs hamn kan komma att efterfrågas om till exempel pilotsatsningen på ett elektrifierat vägnät mellan Sölvesborgs och Karlshamns hamn blir verklighet. För att kunna dra nytta av ett positivt beslut från Trafikverket behöver översiktsplanen planera proaktivt för detta.

Allmänna intressen

I avsnitt 5.5 Infrastruktur och kommunikationer saknar vi definierade utbyggnadsmål för digital infrastruktur i kommunen. Utbyggnadsmålen i översiktsplanen måste dock harmonisera med utbyggnadsmålen i den nyligen framtagna och beslutade regionala bredbandsstrategin. Detta för att återspegla och visa kommunens ambition att bidra till den regionala utvecklingen, där utbyggnad av digital infrastruktur står för en viktig del.

Riktlinjer för mark- och vattenanvändningen

På sidan 81 omnämns Riksväg 15 för område V6 i Kylinge. Vi vill göra kommunen medvetna om att ambitionen enligt Länstransportplanen är att bygga ut riksvägen till mötesfri väg och att vägen även kan komma att ingå i ett elektrifierat vägnät.

Övergripande synpunkt kring översiktsplanen och planeringsarbetet

Inom det regionala arbetet med Strukturbild Blekinge, som syftar till att bättre koppla samman kommunal fysisk planering med regionala utvecklingsfrågor och regional utvecklingsplanering, har gemensamma checklistor för kollektivtrafiken som ett verktyg i samhällsplaneringen tagits fram. Främst rör det planeringen för bostäder, men även verksamheter berörs i checklistorna. Med hänsyn till vad som står i framtagen checklista anser vi att perspektivet kollektivtrafik har lyfts in på ett tydligt sätt i översiktsplanen,

I checklistan för översiktsplan och fördjupad översiktsplan står följande;

- Tidig dialog och samverkan har hållits med relevanta aktörer för att optimera förutsättningarna för att resa med kollektivtrafiken.

- Riktlinjer och mål i andra lokala, regionala och nationella styrdokument vad gäller kollektivtrafik har vägts in i planarbetet.

- Översiktsplanen innehåller inriktningar för att minska bilberoendet och/eller öka kollektivtrafikresandet, samt riktlinjer för att främja bytespunkter mellan olika transportslag.

- Översiktsplanen beaktar en parkeringspolicy som styr mot ett ökat kollektivtrafikresande.

- Översiktsplanen innehåller riktlinjer vad gäller kollektivtrafik till och från nya och befintliga etableringar av service, handel, kontor och andra verksamheter, samt riktlinjer för gång- och cykelstråk för hela resan eller delar av resan i kombination med kollektivtrafik.

- Nya och befintliga bostadsområden ges förutsättning för resande med kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik.

För att få till en attraktiv livsmiljö i hela Blekinge behöver även landsbygden få utvecklas. Det är därför viktigt att när exempelvis ekobyar planeras och där det är svårt att få fram kollektivtrafik att det finns alternativ med exempelvis bilpooler eller samåkningslösningar så att det går att klara sig med max en bil. Kollektivtrafik är en lösning på ett minskat bilberoende men inte det enda. Andra alternativ för att minska bilberoendet kan vara en bättre lösning, exempelvis elcykel, bilpool, samåkning, anropsstyrd kollektivtrafik (inkl. öppen närtrafik) och andra lösningar. Går det inte att följa checklistan ovan så ska alternativ vars syfte är att minska bilresandet vara avgörande för etableringar på platser där kollektivtrafik saknas eller är svag. Enskilda bygglov på landsbygden utifrån ett

kollektivtrafikperspektiv är inget problem. De som vill bygga på landsbygden räknar inte med god kollektivtrafik.

Kommentar
Översiktsplanen kompletteras med en kort text om Agenda 2030.
Texten för väg 123 ändras till att det inte är en regional väg men väl viktig och funktionell.
Översiktsplanen kompletteras med hänvisningar till den regionala utvecklingsstrategin och att den finns som ett viktigt underlag i översiktlig planering.
Kapitlet om mellankommunala intressen kompletteras med digital infrastruktur och beskrivning med hänvisning till sölvesborg energi och vatten som planerar utbyggnaden.
Ett utökat resonemang tillkommer kring var kollektivtrafiken borde vara god och vilka alternativ som finns till bilresande där kollektivtrafiken inte är god.
I avsnittet för turism tillkommer text om en nationell kustnära turismcykelled som kan ha en sträckning på Listerlandet.
Texten kring RV 15 kompletteras om ambitionen enligt länsstransportplanen bygga ut vägen till mötesfri väg och även att ingå i ett elektrifierat vägnät.

Yttranden från kommunala nämnder, bolag m.fl.

Miljöförbundet

Yttrande

Dokumentets struktur

Miljöförbundet anser att man får en övergripande bild av kommunens avsikter med användning av mark och vatten genom översiktsplanen.

Dock verkar bedömningsgrunderna för om det föreligger behov av att upprätta miljökonsekvensutredning till framtida planer fortfarande skifta från område till område. Miljöförbundet föreslår att den bedömningen lyfts bort från översiktsplanen.

Dagvatten/Våtmarker

Kommunens viljeriktning att aktivt tillskapa nya våtmarker med god ekologisk kvalitet, genom att tillvarata möjligheten att omhänderta dagvatten med hjälp av våtmarksanläggningar, ger positiv påverkan på flera miljömål.

En kommunövergripande dagvattenstrategi är under framtagande (miljöförbundet deltar i arbetsgruppen). Det som framkommer i

dagvattenstrategin behöver överensstämma med det som står i översiktsplanen, alternativt att dagvattensrategin i sin helhet implementeras i översiktsplanen.

Vatten och avlopp

Vissa planområden för bostäder och verksamheter ligger i nära anslutning till befintligt verksamhetsområde för vatten och avlopp. En utbyggnad av VA till nya etableringsområden bör harmoniseras med den utbyggnad som är planerad till redan befintlig bebyggelse.

Därför bör arbetet med en VA-plan startas upp direkt efter att översiktsplanen antas. Den bör sen läggas som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen.

Att vattentäkterna måste skyddas från potentiella föroreningskällor, genom att väl tilltagna skyddsområden tillskapas (med tillhörande föreskrifter) framgår redan av översiktsplanen.

Miljöförbundet har noterat att några av de föreslagna exploateringsområdena är placerade inom planerade vattenskyddsområden, både inom sekundär och tertiär skyddszon men även i viss mån inom primär skyddszon. Miljöförbundet anser att det främst är exploateringsområden inom föreslagna primära zoner som kan komma i konflikt med vattenskyddet.

Hälsoskydd

I översiktsplanen framhålls att en god boendemiljö är viktigt för att man ska må bra. Miljöförbundet saknar dock kommunens ställningstagande kring vilka hälsoskyddsfrågor som bör prioriteras (t ex av miljöförbundet) och som kan kopplas till boendemiljöer. Är det tex buller, vibrationer från trafik, stoft från utsläpp, lukt, radon eller något annat?

I bedömningen av effekter på hälsa och säkerhet för område B22 (Siretorp-Sandviken) så har man bedömt att det finns många enskilda avlopp som belastar området för grundvattenskydd. Varför denna fråga endast aktualiserats i detta specifika område framgår inte. Ingen annanstans i översiktsplanen har man tagit hänsyn till befintliga enskilda avlopp.

I beskrivning av planerade exploateringsområde V3 och V4 i Mjällby (sida75- 76) beskrivs den förhärskande vindriktningen i området. För V3 noteras enbart vindriktningen och för V 4 väljer man att utveckla resonemanget lite. Ingen annanstans i översiktsplanen har miljöförbundet noterat att man tar hänsyn till vindriktningen vid bedömning av effekterna på hälsa och säkerhet. Här bör dokumentet harmoniseras.

Planerade bostadsområden vid Hällevik - Nogersund (B20 och B 18) ligger i närheten av miljöfarliga verksamheter som kan ge upphov till störningar. Redan idag förekommer det klagomål från boende i befintliga bostadsområden i närheten av dessa miljöfarliga verksamheter. För B18 har

man gjort bedömningen att exploateringen inte kommer medföra betydande negativa konsekvenser för människors hälsa eller säkerhet och för B20 har man inte gjort någon bedömning överhuvudtaget. Bedömningen för B 18 känns inte rimligt eftersom det redan idag förekommer klagomål från boende, på längre avstånd från de miljöfarliga verksamheterna.

Pälsdjursnäringen

Miljöförbundet har noterat att ett område för utökning av minkfarmar redovisas i översiktsplanen. Miljöförbundet anser att en text där kommunens viljeinriktning för området behövs.

Markföroreningar

Länsstyrelserna har tagit fram en vägledning om hantering av förorenade områden vid planering och lovgivning 2017-12-21. I den kan man bland annat läsa följande under rubriken översiktsplaner (för mer detaljer se sidor 9-10).

Översiktsplanen bör innehålla översiktlig information om hur situationen med förorenade områden ser ut i kommunen. Den kan t ex ange om det finns områden som särskilt märker ut sig gällande föroreningsgrad, farlighet, typ av förorening eller läge i förhållande till befintlig eller föreslagen förändring av markanvändningen.

Detaljerade uppgifter om föroreningssituationen bör inte anges i en översiktsplan eftersom dessa uppgifter riskerar att bli inaktuella. Översiktsplanen bör dock innehålla upplysningar om hur man kan ta del av den mer detaljerade kunskapen som finns tillgänglig genom länkning till register så som EBH-stödet, länsstyrelsernas kartskikt eller Geodataportalen.

Det är önskvärt att översiktsplanen anger vilket förhållningssätt kommunen har till förorenade områden i arbetet med detaljplanering och lovgivning och att ställningstaganden tas och motiveras. Följande frågeställningar kan vara viktiga att överväga:

*Hur ska kompetensen hos tillsynsmyndigheten för det förorenade området utnyttjas vid framtagande av ny detaljplan eller lovgivning?

*Hur ska det tillgängliga handläggarstödet användas vid framtagande av detaljplan eller lovgivning?

*Hur ska föroreningssituationen inom ett område som är utpekat i översiktsplanen för planläggning hanteras där det finns en historik som gör att området kan vara förorenat?

*Hur kan man uppmärksamma föroreningsfrågan tidigt vid hantering av lov inom detaljplaner som när de antogs inte i tillräcklig omfattning uppmärksammade frågan om markföroreningar?

*Hur kan ett förändrat klimat komma att påverka spridningen av och exponeringen för föroreningar?

*Finns det ett behov av eventuell fördjupning/bilagor till översiktsplanen med rutiner eller checklistor mm som kan underlätta hantering av förorenade områden i arbetet med planer eller lovgivning?

Miljöförbundet önskar att stycket om markföroreningar även kompletterades med text om de före detta kommunala deponierna (som även riskklassats). Dessa kan med fördel även presenteras på en karta. Det vore bra om kommunens viljeinriktning (åtgärder, prioriteringsordning mm) för dessa äldre deponier framgår. Miljöförbundet anser att de potentiellt förorenade områden som finns vid före detta pälsdjursgårdar (bl. a. rester av DDT från loppmedel) är relativt unika för Sölvesborg och något som bör beskrivas (eftersom dessa ytor ibland blir föremål för planer och lovgivning). Det vore även önskvärt med en karta som visar på var i kommunen de misstänkt/konstaterat förorenade områdena på land finns i kommunen. Samt hur dessa ligger i förhållande till förväntade havsnivåhöjningar. Kanske går det att presentera i en och samma karta?

Skydd enligt 7 kapitlet miljöbalken

Under rubriken övriga allmänna intressen presenteras (på sidan 49) olika skydd enligt 7 kap. miljöbalken. Det vore bra om allt som berör 7 kap. kunde samlas ihop där. Därför önskar miljöförbundet några kompletteringar under den rubriken.

Strandskydd

Det vore bra om det kunde stå något samlat om strandskyddet här (även om det omnämns på andra ställen i dokumentet). Där kan man tex nämna något om det utökade strandskyddet som nu finns beslutat.

Biotopskydd

Det vore bra att dela på den rubriken i två. En om det generella biotopskyddet (stenmurar, alleer mm) och en om de fastställda biotopskydden som Skogsstyrelsen beslutat om. Här råder tyvärr en viss begreppsförvirring ute i samhället men genom att särа på begreppen blir det förhoppningsvis lite tydligare att det handlar om två olika saker.

Vattenskyddsområden

Dessa ligger också under 7 kapitlet. Vore bra om de omnämns här. Antingen att text flyttas hit eller genom att hänvisa till andra delar i översiktsplanen som berör vattenskyddsområden t ex (i nuläget) på sidan 67.

Naturreservat

Det vore bra om det framgår att kommunen har beslutat om ett kommunalt inrättat naturreservat och att det är Brötalyckornas naturreservat.

Bakgrund

Nu gällande översiktsplan vann laga kraft 6 juli 2011. Kommunfullmäktige beslutade 3 november 2014 att fastställa nuvarande översiktsplan för mandatperioden 2014-2018. Samtidigt gavs uppdraget att påbörja en översyn. Under åren 2015-2016 gjordes en översyn av tjänstemän och en liten samrådskrets. Syftet var att revidera felaktigheter och inaktuellt innehåll i texten. Inget nytt vad gäller kommunens viljeinriktning när det gäller mark- och vattenanvändning tillkom.

Kommunstyrelsen beslutade 4 oktober 2016 att för att möta det framtida behovet av bostäder, verksamheter m.m. att göra en översyn av de idag utpekade områdena med förändrad markanvändning och komplettera med nya områden. I det inledande arbetet genomfördes workshops i sex orter för medborgardialog och kunskapsintag.

Kommunstyrelsen beslutade den 30 maj 2017 om samråd av förslaget till reviderad översiktsplan. På sammanträdet den 7 september 2017 antog miljöförbundets förbundsdirektion ett sex sidor långt yttrande med synpunkter från stort till smått utifrån miljöområdet. Miljöförbundets samrådsyttrande ligger på vårt dnr 2017 /2351.

Kommunstyrelsen beslutade den 5 maj 2018 om granskning av förslaget till reviderad översiktsplan.

Kommentar
Text om bedömningsgrunder för att upprätta miljökonsekvensbeskrivning tas bort.
Text om dagvattenstrategin tillkommer med hänvisning.
Vilken bebyggelse som föreslås inom vattenskyddsområden ses över och översiktsplanen kompletteras med sölvesborg energi framtagna kartor över vattenskydd.
Frågan om vilka hälsoskydd som ska prioriteras ses över.
Texten om enskilda avlopp stryks för område B22.
Texten om förhärskande vindriktning stryks för område V3 och V4.
Texten för område B18 ses över vad gällande närheten till miljöfarliga verksamheter.
Översiktsplanen kompletteras med översiktlig information om hur situationen ser ut med förorenade områden i kommunen. Också information om var man kan hitta aktuella uppgifter tillkommer.
Text om strandskydd tillkommer liksom text om utökat strandskydd.
Texten om biotopskyddet kompletteras med att det finns två sorters sådant.
Texten om naturreservat kompletteras med Brötalyckans naturreservat.

Skrivelser från sakägare, bostadsrättshavare m.fl.

SA

Eftersom någon på stadsarkitektavdelningen behagade sig med Att förlöjliga Mig pga. tidigare inlämnad skrift/dok/handl. ang Översiktsplanen år 2010 (10 år fram); så inkommer namne/SA/undertecknad förutom tidigare relevanta uppgifter på Att Vi yrkar inkompetenta samhällsmedborgare inom gällande område avskedas alt sparkas för diverse ofredande/olaglig samhällsverksamhet emot Mig personligen liksom även mot Min Firma SAB. Vi väljer vissa avsedda delar som till historians i gårtidens framtidsvisioner kommer upp i dagen igen på naturlig & skälig art Tack!

Lägg ner planerna på bla Hydrotomten; Vitahallsslätten samt Tredenborgsudden och vad Ni nu vill prestera i prestigens åsyfte på Att avlägga framtidens ikon som Golden Gate Bridge (GGB) dvs 75 miljoner kronors Bron över Sölvesborgsviken - Ljungaviken (LV), Jag presenterade planerna på Tredenborgscampingen utan s.k. någon intresserad inom samhällsbyggnationen tar vid
och går vidare med detta...

1000-tals utländska bidragspersoner skall återvandra hem igen till sitt hemland o även om Vi i dags tal inte är mer än cirkus 17.500 invånare inkl. förstnämnda part; så måste Vi se ljuset i mörkret via realistiska sunda mål på vad som är verkligt av skattemedel som helgar målet, men Vi återkommer successivt i ett senare skede på detta när Vi står i kammarens Riksdag. Vi behöver komma igång med Simhall E som skulle byggas vid IH redan på 1970-talet där Vi har förädlat/nyanserat dito.

Även ett Nytt Kulturhus som förslag vid BS utöver ett motionshus till slingan varpå även fotbollsplanen utvecklas till internationella mått mätt enligt översänt förslag vid Svarta Led som några exempel på tidigare företeelse/handling Vi har lämnat över till Er utan vare sig bekräftelse eller svar, liksom extra studierum på Bibblan.

Ni söker efter allmänhetens engagemang för Att Ni skall få lite mera arbete/jobb eller Att tjänstekalenderns agenda blir så fulltecknad som möjligt för fingerat liv. Men var är ambitionerna till Att genomföra detta då? Ni får rannsaka Er själva på vad Vi behöver i samhället som inte skall drivas utav bidragsjobb eller annat dyl. Ni har redan spenderat bort ungefär 33% av Skattebetalarnas pengar i onödan.

Utveckla påtalade framförde idéer/förslag som är mycket viktiga för samhället & lägg ner sådant som Ej gynnar/berikar/smörjer SS-Maktens system Tusen

Tack. Vi behöver Ha en Fosteranstallt i tex Sölvesborg där vissa som Sofia Lenninger (S); BM/FT/BK/JBN & HVB-Hemskillarna (skäggbarnen) blir rumsrena i etik/moral & vett/etikett än Deras sätt i attityden/åsikten/värderingen på förtal/smutskampanj liksom jävulskap på störande/saboterande/skadande påhopp på Mig med skit.., därför måste Vi inpränta respekt hos vederbörande som skall visa hänsyn också emot vad som tex namne/SA/undertecknad håller på med om dagarna långa av rätta politiska åskådningen. Ointressant med personer som bevakar sin S-makt.

Sen i rena svenska språket är Att Ge F_n i Våra Gröna fina Bokskogar här i Sbg... Låt Solixx projekt i innerhamnen bli avklarade med bostäder/lägenheter & dylikt innan Ni får Er för med Egna Skattemedel på visionära komplex som för Mig är Groteska vansinnes objekt som Ej är avsedda till den Danska historiska miljön som Vi måste värna och vårda om oavsett vem som vill göra något annat härvid. Översiktsplanen måste beakta följande framtidsutveckling på elbatteribilarnas intåg på gång och fn ser Vi Att Tesla börja leverera (Apples) programvara med effekten 250 kW laddningsmöjlighet, så inför fler ställen som klara detta TACK!

Även vindkraftsparken Hanö liksom Taggen behövs för ökad elkonsumtion där Vi behöver bygga minst 3 st kärnkraftverk i landet Sverige. Sölvesborg kan plocka ut via miljövänliga alternativ även om vissa avsöndra koloxid/koldioxid utsläpp så är det ett måste Att öka på med naturliga energitillslag förutom Att Vi måste minska ner fossila drivmedel med biodrivmedel (helst utan Palmolja) men tillverkarna är måna om Att göra sitt bästa även om det inte i dags tal finns några alternativa s.k. val (måsten) här i livet. M2B skulle kunna gå på el men ute till havs finns inga elladdingsstolpar (ännu) så gasmotorn är inte på marknadens hetaste fråga men det kommerhybridbåtar efterhand, så Vi väljer dieselmotorn med högsta möjliga Euroklass 6 (7) som information till havsplanen utav Blekinge kusten som viss del går in i Översiktsplanen. Samhällsbyggare är ju bland annat Jag (SAB), Hej!

Text med rubrik A-Bok 15 utgår från utlåtandet då texten inte kan härledas till översiktsplanen.

Angående:
SA:s tidigare inlämnade handling 24/5-09 kl. 10:54 på "Inlägg-Uttal till Sbg:s Översiktsplan 2010"; emeddelande angående Ert förlöjligande haromsist o på utelämnande av relevant information etcetera,
Kungorelse om samråd, KS diarienr 73/2007/212, 2009-04-07, anslaget den 16/4-09 med sign SBM.

Underlag:

KS 73/2007/212, Kortversion på översiktsplan 2010, A3 kartor, A4 Sbg-/kommunkarta, Programsamradsredogorelse21/12-08, Behovsbedömningar for kommande detaljplaner (bilaga 1), Miljökonsekvensbeskrivning av översiktsplan 2010 25/3-09, Översiktsplan 2010 Sbg:s K:n SH 7/4-09.

Kommentar:
Norra kommundelen – 50 nya bostäder. Miljöhotet; E85 driven bil tar ca 2 dl mer/mil = 3 kr mer i drivmedel (fri vägskatt i 5 ar, -10 000 kr tom 30/6-09, kors aven på 95 oktan, fri parkering, fri in o utfart från Stockholms vägtullar, energislukande tillverkning av E85), pris 9,34 kr/litern for E85 den 20/5-09, det ar Ej överproduktion av mat i världen och bland det dummaste politikerna har gjort nar det galler att da besluta om miljobranslet enligt ”LA” med flera den 18/5-09 – läs boken Plan B 3.0 Uppdrag: Radda Jorden! Av Lester R. Brown. Småaktig på att driva in 84 öre av någon person for någon förseelse...

Div. samtal med ”GO” om att det var for manga anställda på kommunhuset (smeknamn ar aphuset) i
Sölvesborg. USB minne/Madelene -> info till ”LJ”, ca 25-30 nya bostäder i Djupekas. Bild till PO/MFF Tingsrätten Kristianstad. I Sandviken finns behov av en ny camping i anslutning till Blekinges finaste sandstrand, Beräknas ge ca 480 nya bostäder, uppfylla kvalitetsmärkningen Blå Flagg, permanent camping, koloniträdgårdar försvinner, sanka befintlig vägbana mellan Rådmansgatan och Balkenhausensgatan. Vitahallsslatten? Villabebyggelse i en och två våningar, Miljöförbundet väst i lokalerna (f.d. polishuset) ar trångbodda och skall flytta upp till ”Mark 4” den 1/1-10. Plan for Torso?

Föreslagna området ”Gränsbo”. Ett utropstecken for texten Torso!
Fiskarbacken nya och gamla. For närvarande pågar en process enligt Väglagen for den nya sträckningen. Kommunens viljeriktning ar att det i framtiden skall bli bättre att leva, bo och verkar i kommunen (galler detta uttal endast for vissa personer i Sbg:s K:n?). Skinsagylet -> var ligger detta någonstans? (ar född Sölvesborgare, dvs Stadsbo, men bor på landet – dar man blir kallad invandrare, accepterad efter 3 generationen) och inte vet var detta ligger ännu efter 46 ar som Sbg:are. Skinsagylets surhetsgrad bor noggrant följas, och vid behov bor sjön kalkas. 4.7.5 energiförsörjning – vindkraft. Sysselsättning och bristen på nya arbetstillfallen ar fortfarande ett problem. Kommer bostadsbyggandet upp i ca 60-90 nya bostäder per ar.

Den kommunala demokratin vidgas genom utåtriktad samhällsplanering och politik. Den enskilde kommuninnevånaren upplever ökat inflytande och delaktighet. Nar, var och hur?

Pa sommaren okar befolkningen med omkring 10 000 personer som flyttar sina fritidshus = och vart flyttar De sina fritidshus da? Jag tror att har

tryckfelsnisse varit framme igen, såsom det stavas och skrives fel har och vart i De da alla handlingarna. 16 821 + 10 000 = 26 821 personer. En stark småföretagsamhet och ett positivt nyföretagande visar på ett gott företagsklimat. ????? Texten på sid 25 (75) med Remene skjutfält har Jag placerat innan for parentesen (bullerstörningar) och 6.6 luft – kan bildas inversion? Skriv vad Ni vill ha fram for något utan att komplicera med ord.

? etablera "Pågatåg" till lilla Sölvesborg, det vore något detta med ett Skanetag tillsammans med en storregion "Skåneland", dvs som det var innan 1658 på ett Ostdanmark, d.v.s. Skåne/Blekinge och Halland. Delvist sa kommer nog inte Halland med denna gång, men södra Småland kommer med...

Skredrisker finns i östra delarna av Sölvesborgs tätort mellan Storgatan och Järnvägsgatan samt i Klinge kring Orlundsan. Vindkraft mindre an 125 kW ar ej anmälnings- eller tillståndspliktigt OBS! En "käpphäst" enligt bedömningen på sid 53 (75). Utveckla kollektivtrafiken, exempelvis sa kan scenario 2 medföra att vision om Pagatag bli verklighet. Kollektivtrafiken på Listerlandet da? [se nedan info!].
Korallen i Falkvik skall vara kvar med anledning av ett genuint vård av barn som trivs bättre i en hemmiljö och inte i en typ "container" förvaring!
Information – möjlighet – förfarandet – obekväma, tiden till beslut, transporter och miljötänkandet, kvalitet i stallet for kvantitet -> se sid 22 (75).

Dålig varmekapacitet på Hjortakroksv 1A under höst, vinter, en otillräcklig varme nivå som inte ar acceptabel och kan... En ny köksinredning behovs med en riktig köksfläkt i, Igor V säljer ut . priset.!
Byggande av fiskvägar förbi olika former av vandringshinder och restaurering av gamla flottleder. ?
Da andelen kommuninnevånare inte okar eller andelen kommuninnevånare kommer att oka... informera fastighetsägare, företag och allmänheten om kommunens dagvattenstrategi. Stalla krav vid köp och skötsel av egna fordon och vid upphandling av entreprenörer och också stalla krav i avtal da kommunen arrenderar ut mark att kommunens dagvattenstrategi skall följas. Bedriv en målmedveten detaljplanering och bygglovgivning och krav anslutning till kommunal Va-anläggning dar det ar möjligt. Satta in dagvatten åtgärder vid om- och nybyggnad av kommunens egna fastigheter, trafikanläggningar och parker. Dagvattensystemet kring Solvesborgsviken bor kompletteras med fördröjningsdammar som skydd mot olyckor och utsläpp i Solvesborgsviken. Ett kommunalt kontroll/monitoringsprogram bor genomföras.....projekt i det yttre..... = vindkraftsparken öster om Hanö? (500 st 3.2 Mwatt/st -> B Offshore AB) ar mycket intressant, sysselsättning for bla kommunmedborgaren i Sölvesborg under uppbyggnadsskedet samt efterarbetet etcetera.

Miljökvalitetsnormer – indikatororganism s 69, fråga Linda om hur långt kommet det ar på villabebyggelsen vid hennes bostad, mellan Valje aktivitetshus och mot Valje halvö! Se webbsidorna på internetadressen; www.naturvardsverket.se | www.lst.se | www.solvesborg.se

En översiktsplan ar inte juridiskt bindande och garanterar därför inte genomförande, men möjliggör det. Pa sommaren okar befolkningen med omkring 10.000 personer. Det ar viktigt att arbeta med det livslånga lärandet som ska ge både kvinnor och man förutsättningar att kompetensutveckla sig under sin yrkesverksamma tid. 2.2 framtidsfrågor ar bla attityd o personligt engagemang (politiskt). Till det goda livet, i ”skyltlägen” -> och det innebar? Gang- och cykel vägnät, att förbättra ”lederna” med en yta av mycket fin asfalt for att da kunna åka inlines! Avsikten med planförslaget som helhet ar att det skall bidra till en hållbar utveckling i Sbg:s kommun ekonomisk, ekologiskt o socialt.

Okad kunskap eftersom den ger möjlighet till dialog mellan experter och allmänhet. Att ha korta avstånd mellan bostad och arbete och korta avstånd till hållplats for kollektivtrafik ar också en attraktivitets fråga. Frisk luft = ute luft (det fick Jag lära mig på; Tekniska högskolan, att sa ar det med det). Horviksbacken vid Tocken, människor skall ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund for halsa, livskvalitet och välfärd. Sysselsättning och bristen på nya arbetstillfallen ar fortfarande ett problem. Satsningar på infrastruktur och kollektivtrafik drar ut på tiden eller uteblir.

Sölvesborgs kommun fokuserar på livskvalitet, det goda livet.....en tydlig strävan mot att förstärka det goda livet, småföretagandet.....nya och vaxande företag i logistiskt attraktiva ”skyltlägen”. Pa mina 13 ar som företagare har ingen från Sbg K:n ansvarig fort någon dialog eller dylikt med Mig!
Fortsättning från sidan 21 (160)... delvis for att vaga upp att allt mer övrig tid spenderas framfor TV och internet. Den kommunala demokratin vidgas genom utåtriktad samhällsplanering och politik. Den enskilde kommuninvånaren upplever okat inflytande och delaktighet. = är det säkert detta?

Staden växte upp i skydd av Sölvesborgs slott, ett av medeltidens viktigaste ” danska ” riksfasten .
Det ar konstaterat att denna del var och tillhörde Danmark, men Ni (Svenskar) fortfarande förnekar hur Ni erövrade/mördade/våldförde/brände och saboterade det for Den vanlige östdanska personen.

Ett skogsområde norr om västra Torsoviken blir naturreservatsbildning. Skinsagylet ligger i norra delen av Sbg K:n, dvs vid Varhult. Riksintresset for totalförsvaret kan påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Vi har inget val nar det galler en alternativ energi- &

uppvärmning, vi måste utnyttja vara resurser – vind, sol och vatten sa mycket som det bara går till varan möjlighet for överlevnad, med beaktan och skyddande av andra tillgångar etc. Man vill att den plats man lever på skall vara något extra och ha en tydlig identitet. Ramboll? Att genom ”gröna kilar” färdas till fots eller med cykel från centrum till attraktiva rekreationsområden i närheten. Nasnabbarna ar fina strövområden. -> Helt OK! Aven for hela var kustremsa på landet.

170 föreningar i Sbg K:n. Inducera astma? Ungdomar kräver gym for fysisk aktivitet men också slingor att springa i. O och V Orlundsan, bor skyddas. 7300 vattenabonneter till monopolpriser! Nya siffror på texten sidan 51 (160) enl. citat ”Produktionsmöjligheterna.....antas kunna bli lönsamt inom den satta tidshorisonten (1995-2010)” slut citat. >16 800 invånare i Sbg K:n 2008 -> OK!

Ar vindkraften en resurs/tillgång? Med anledning av – har fatt en ny stor och konfliktfylld fråga. Ett av landets basta vindlägen ar utanför Sölvesborgs södra kust-/havsområde, se bilden på sidan 51. Luften kan vara olika tät. Exempelvis ar kall luft tätare an varm. Ju tätare luften ar ju mer energi innehåller den. Det ar något liknande fuktvandringen i krypgrundar – kall luft binder upp fukt och vid varm luft kondenserar den, dvs vandra mot kall luft ex till dåligt isolerade trossbottnar osv osv. MV! 8.5 m/s (12-22 m over havet) = perfekt for en ”energi boll” (3.5 kW) for husbehovet i Torso.

3-4 st plan vindkraftsverk i omr. Istaby. Skriv med ett mindre privat vindverk på adress KV6632.
Rapport, ritning och handlingar på objekt i Istaby. Förslag till placering av vindkraftsverk (3 st) i Flintskärva. Kan Danskarna sa kan Vi Svenskar (Ostdanskar) också ordna och montera vindverk.

Att använda Vesan som ytvattentäkt for bevattning skulle också kunna ge en okad tillgänglig dricksvattenvolym från grundvatten. Vi ar i årtalet 2009 och man till och med skriver och pratar om detta, men vad görs konkret av detta da? Från ord till handling ar, tex ordna ett vattenreservoar till Torso.
Inom vissa givna ramar ar de allra minsta vindkraftverken befriade från kravet på bygglov. Kallas ”friggeverk”, kommande regeländringar innebar att rotordiametern for friggeverk inte far överstiga 3 meter. Vidare ska total höjden inte fa överskrida 20 meter. Söka tillstånd hos länsstyrelsen vid fler an 7 st verk. Riksintresse ar Taggen och öster om Hanö – BOAB:s projekt, vara av nationell betydelse, for valdens första vindkraftverk i havet, Svante, äter aktualiseras for ett vindkraftverk.

Frågan ar da på vart översiktsplanen (OP) föreskriver om Solenergin? Magnetpulsdriven generator?
Och framfor allt hur den (OP) förhåller sig till Lesol 3 -> varmvatten – ackumulator mm. Skriv efter Min egen redogörelse... Området vid Hanobanken

ar ett viktigt reproduktions- och tillväxtområde for fisk. Därför bor antalet vindkraftverk anpassas bland annat till detta intresse. Fler vindkraftverk kan tillkomma, såvida det kan visas att vindkraftverk inte har någon skadlig inverkan på fiskereproduktionen och om de inte ger upphov till betydande olägenheter i övrigt = Vill vi inte ha energiförsörjning till var bostad, kontor, industri och till det vi skall leva av, det ar skal nog till accept/OK.

Konkurrens på den radande energidistributionen i Sbg K:n önskas, pga. monopolpriser som inte går att förhandla om till bättre, ar <2000 var det rörliga elpriset ca 12 öre/kWh, Nu mer an 8 gånger...
Nar kommer "Bron" over Sbg viken? Likaså Bredbandet? Fotgängare och cyklister ar mer an en "resenär" - de ar aven en social aktor. Det finns mycket Att Gora for lilla Sölvesborg, hur manga ar sysslolösa i Sbg:s kommun? Det ar bara till att driva, kora igång De som dagdriver i kommunen!

Hamnen utarrenderas till bolaget Solv.. Byta pengar -> trams med lekbolag i den kommunala regin. Hamnoder = stavfel har och var! Vitaskar -> (finns inte längre) det ar en båt från Simrishamn som liknande gamla Hanö båten. Vad det därför De (Sbg K:n) skulle bygga ut Nogersunds hamn for att komma med på kartan over De framstå landningshamnar for fisk? Inom flera segment av den svenska fiskeflottan finns en överkapacitet i förhållande till tillgänglig fiskeresurs. Det småskaliga kustnära fisket drivs idag med lag lönsamhet bland annat. Sviktande fiskebestånd och minskade kvoter. Vart tog det havsbaserad fiskeakvariet vägen, Vi behöver bla attraktiva besoksaktiviteter.

Ar 2005 infördes al på den svenska rödlistan som akut utrotningshotade art. Speciellt halvön Tocken med intilliggande öar ar av stort varde. -Norjeboke "böke" (boke)? o istället for o, Skall det vara va?
Från vikingatid och medeltid finns fornlämningar aven på andra nivåer. Turism skall behandlas sa som om man tar seden dit man kommer, dvs att vi alla ar for en positiv vandring med både tjänster, handel, varor och dylikt mellan stallen oavsett vilken kategori, åsikt och tankande vi har, byråkrati?
Jag (undertecknad) vill tillägga följande att No 1 på den första kontakten blir "Bibblan" for turisten, dar da spindelforgreningen vidare till bla Killebom, idrott/spel, festival/marknad och MAIF med flera.
Den absolut vanligaste konsekvensen vid översvämning ar egendomsskador i form av vattenfyllda kallare. Outrett problem -> ett konstaterande på Att sa ar fallet! Det måste finnas erfarenhet sen regnperioden maj-juni (6 veckor) ar 2007 med hela >3 dm, en dag kom det 67 mm/midsommarafton?
Lägsta grundlaggningsdjup i nya huvudbyggnader bor vara +2.5 meter i referenshojdsystem 70 (RH 70). Under dessa nivåer bor byggnadsdelar utföras med vattentät konstruktion. Östra och västra Orlundsan – var någonstans i kommunen? Tuveskredet 1977, utanför Göteborg, dar 9 personer omkom, 436 personer blev hemlösa och 65 bostäder förstördes (ar Ni inte konsekventa med Att skriva ut siffror istället for ord på alla stallen?). Bygg med bra omsorg och en god kvalitet! Sa blir det säkert bra.

Hur manga ar hemlösa i Sbg K:n? Oavsett vilken manniskokategori man vill se, sa finns det nog möjlighet att lata dessa personer erhålla en logi (bostad), tak over huvudet med tillhörande kost.

Under Min tid som sökande på en lägenhet i Sbg K:n from den 12/1-09 tom idag den 14/7-10, sa finns det tomma lägenheter att tillgå, varför envisas man med att inte Gora dessa tillgängliga?

Kan bildas inversion? 180 □g/m3. MVLänsstyrelsen i Blekinge lan har under 2008 tagit fram en policy for djurhållning "Djurhållning och bostäder – kunskapsöversikt för samhällsplanering i Blekinge län".
Man funnit 343 misstänkt förorenade objekt, EBMAB konkurs o 400 000 kr i miljonbot! Transport av farligt gods på vag -> i västra Blekinge, okänt -> det finns 2 st fartkameror, satt in rörligt kamera också och börja rakna direkt, gör som i England på vissa större stallen, övervakning.

Registrerade genom det s.k. Bravosystemet. Ingen bostad nara Sbg:s centrala järnväg/-station mm. Att ordna informations- och diskussionsträffar -> skall galla for all kommunikation. Hög biodiversitet och led djupgåendet i … ar ca 8 m, vattendom kan krävas. Havsnära boende, typ Husbåt, Brygghus och dylikt! Förslag till kost tiden (sa Ni inte missar denna); kaffe kl. 07:00-, frukost kl. 09:00-, kaffe kl. 11:00-, lunch kl. 14:00-, kaffe kl. 17:00-, middag kl. 19:00- och te kl. 21:00- flexibelt.

Mjällby – ge omkring 60 nya bostäder. Regeringen tillåter byggande av en ny vag E22 delen Sölve – Stensnäs inom den korridor som i komplettering av ansökan, inkommen den 10 november 2004, benämns alternativ A5. Pukavik – ge ca 50 nya bostäder. Inom området finne ett objekt utpekat i fornlamningsregistret. Vad for något? Djupekas – ge ca 25-30 nya bostäder. Hallevik/Nogersund – ca 550 nya bostäder. Horvik/Krokas – ca 65 nya bostäder. Inom området har tidigare det s.k. Silla-taget mellan Horvik och Sölvesborg haft sin hemmastadion. Via en gång och cykelbro till Siretorp/ Västra Näs/Sandviken – ge ca 480 nya bostäder. Uppfylla kvalitetsmärkningen Blå Flagg. Vidare reserveras parken kring slottsruinen, varifrån bron over Solvesborgsviken med tiden gör det möjligt att gå och cykla runt den inre delen av denna vik. = äntligen börjar någon fatta vad sydeuropéerna har gjort for sina medborgare och turister, promenad-/cykelstråk och annat dylikt for rekreationen.

Sölvesborgs tätort – ca 300-400 nya bostäder inom planperioden. Ca 1585 nya bostäder i Sbg K:n! Koloniträdgårdar försvinner. Har redovisar man igen utan ingående plats på ca 425 nya bostäder. I området finns den ovanliga växten Klubbfibbla. Den övre texten på sidan 148 har man diskuterat sen början av 1980-talet, nar Jag "ROT" skolan till vandrahem. Hanö – ge ca 20-25 bostäder. Da ar Vi upp på en ca 2030-2100 nya bostäder = vilken sysselsättning det blir, rena rama guldfebern for en byggare som undertecknad (SA), da kanske man far igen det man har förlorat – sina fordringar…

Riksdagen beslutade i mars 2004 att Sverige ska delas in i fem vattendistrikt med en vattenmyndighet i varje distrikt. Varldsbokslut. SAMS? E-post den 18/5-09 på ett s.k. "loft" Sbg Bibliotek. En kommentar till ar den har "mötesplatsen" for 2000 kr/m2 for varslade och arbetslösa i före detta Mark IV:s lokaler på Kampaslattsvagen – en temporär flyttning av en person företeelse eller? Efter den 1 januari 2010 ar det någon annan som trader in i

lokalerna, Jag kan tanka mig taga over hela fastigheten/byggnaden for att da Gora om det till ett företagsmodell, d.v.s. ett hyres ställe for firmor...

Ett förslag ar att fa med en någorlunda kreativ kommunkarta i den har broschyren "Sölvesborg – av naturliga skäl" på Svenska, Engelska och Tyska spraket, 8 fargsidor, som profilera Sbg upplevelsen. Slutcitat till ÖP för Sbg K:n: Upphovsrätt på ovan 4 utredningsskisser kan tankas framföras vid någon kommande presentation. Att komma igång med sysselsättningen fram for allt, ar A – O, sa att Vi skapar riktiga arbeten/jobb och da beviljar Man for en s.k. positivt utbyggnad av bla for nya bostäder, vindkraften, turismen och dylika åtgärder som for samhallsinfrastrukturens utveckling och anda i ratt malriktining. O kartorna rev-/uppdateras med De da föreslagna ovan kommentarer på Den goda sakens och andans skull...

Tillägg & komplettering till ovan är:
Pa pappersmaterial/CD skiva den 26/4-10; som undertecknad (SA) fick tillgängligt den 15/6-10, tack. En s.k. tur-mini-buss som cirkulerar i Sölvesborgs kommun for bla invånaren, turister & pensionärerna.
Denna har företeelsen skall vara helt fritt (gratis) for kommunmedborgaren upp till 15 ar & over 65 ar. Tanken ar på 3 st cirkulationsrundor med den har "bussen" som skall stanna och ta upp efter behaga passagerare/resenärer. En friare men anda en optimal korning oavsett vilken tid annan trafik har i Tid. Första (1) rundan skall gå i Falkvik till Sölvesborgs centrum via bussterminalen på ca 15-20 minuter andra (2) rundan skall gå på Lister till Sölvesborgs centrum via bussterminalen på ca 35-40 minuter & tredje (3) rundan skall gå via Hogtofta till Sölvesborgs centrum via bussterminalen i ca 45 minuter... 3 st växelvis; kors rundorna, alla dagar i veckan från tidigt på morgonen till sena kvällen (midnatt) med da byte av chaufför enligt normal gängse praxis i kollektivavtalet som galler for den sortens trafik... Infor en ny nämnd; "Kommunens intresse grupp" (KIG) for Att ta vara på bla medborgarens intressen.
• Att inte bygga "Golden Gate Bron" pga. Att det inte ar befogat/relevant Att slösa 46.5 milj kr.
• Att sanka avgifterna for bla vatten, sopor och annat dylikt till medborgaren i kommunen...
• Att bygg/driva igenom en F – Simhall vid Idrottshallen, Bokelundsskolan i Sölvesborg K:n.
• Att f.d. Mark IV byggnaden blir tillgänglig for ett Krogeri enligt tidigare e-meddelande utan svar.
• Att vindkraftsparken sydost om Hanö kommer igång med omedelbar verkan for Att skapa jobb.
Att Gora! Har lämnats in till kommunen på vad som kan/bor/skall göras utan Att påtala detta till Er...
Att vara behjälpliga for evenemanget och projektet "Killebomloppet" som Ni verkligen lyckades stoppa!
Preliminärt blir nästa Killebomlopp (nr 2); av tisdagen den 5 juli 2010 kl. 18:00, Hg2 (V 27). Bindande anmälan skall göras på e-postadressen killebomloppet@gmail.com eller på/via Bankgiro nr xxxx-xxxx (märkning med "Kbl 2", namn/tfn.nr/e-postadress mm) och med 160 kr/deltagare alt xxx kr/grupp [Lag]. Kommentar till "kortversion" a OP ar; verkligen Att oka sysselsättningen, med positivt företagsklimat.

Att förbättra och skapa en god tillgänglighet for stadsrundan; dvs Killebomloppet i centrala Sbg inkl. for De eller Dem som vill utöva Att åka inlines och kunna jogga oavsett var någonstans i Kommunen.
Kommentar till ”samrådsredogörelse” a OP ar; bla Ett hus for 20-25 personer med personal, ex vid Ynde skolan, ”Alltid öppet” vandrarhemmet med Mp f.d. Sp! Dar da hemlösa kan förse sig med kost och logi. Som motprestation for Att fritt tillgå detta ting; skall De oavlönat inställa sig till samhällstjänst...
Kommentar till ord ”översiktsplan” a OP ar utöver ovan författad text; pkt nr 1.7 – SA 19/6-10 en mindre buss som kor x antal olika rundor i kommunen for invånarna fritt for pensionärerna... pkt nr 3.2 – ROT av slottsruinen enl. tidigare patalning! Pkt nr 5.1.2 – skriver en sak och menar med något annat... Killebomloppet ? Simhall vid IH/BS! Understrukna ord ar på sid 41 ”Därför satser” ko... pkt nr 5.1.5 – stämmer inte alls , for ”fem öre” … pkt nr 5.9.5 – SA 4/7-10 vem skoter naturvärden på Valje halvö? 3/6-10 2 tim städning av 3 st platser --> 2 fullastade stora skottkärror med skrap (glas, flaskor, hundbajspåsar, en-gangsgrillar, plastförpackningar och dylikt). Tjänst ”Bt” enl. SA/AB/ABAB:s PRL 2010:2 Pkt nr 5.11 - ?Godtycklig bedömning? Killebomloppet 7/7-10. Pkt nr 7.1.15 – Tredenborg CP! Servicebyggnad med tvätt- & torkmaskiner, bastu, samlingsplats samt en bättre & större mikrougn etcetera.
Kommentar till ”utställningshandling” a OP ar; sid 25 (85) Remene skjutfält? Sid 52 (85) med understrykning av ordet ”fladdermöss” - lite bortfall far raknas ifrån normal tillväxt av en djurart, som inte skall hindras av uppförande av bla människans energi-försörjning av en gratis miljövänlig naturresurs tillgång. Fisk - Öresundsbron o Lillgrundet ar det en reproduktion enl. forskare kring den sista mediareportaget i början av juni manad 2010. I övrigt enligt tidigare inlämnad handling samt i A-Bok I... ÖP: Ett digert material på skattebetalarnas bekostnad som till synes ar dispositivt med en godtycklig bedömning samt tolkning på hur verklighetstroget det blir. Först och främst bor Man dra in på De dyra tjänstebilar; en mindre Mercedes (cupe) bil for ca 750 000 kr tex, som kan bli till nytta på annat hall.
Blev ”välkomnad” tillbaks igen i Svenska Kyrkan i Sölvesborg (gick Ur nar Jag läste till Byggnadsingenjör) idag den 14 juli 2010; eftersom Man har ”bott” på Listerlandet, men Ej blivit accepterad dar [KV6632].
Ar döpt, konfirmerad & annat via S:t Nicolai Kyrkan/Sbg o bodde senast i stan 1997 på Norregatan 7.

Övrigt:
Det ar inte befogat Att genomföra ”Golden Gate Bron” i Sölvesborgs viken for 45.6 miljoner kronor; dvs Att detta inte ar realistiskt, relevant Att spendera/slösa skattepengar till något som ar onödigt, pga. Att De eller Detta kapital borde användas mer sunt förnuft till annan verksamhet i Kommunen.
>1 manads arbete/jobb med ovan; inläsning/inhämtning/bearbetning till en sammanstallning på OP!

Kommentar
Synpunkterna noteras men ingen förändring görs i kommande antagandeversion av översiktsplanen.

LA

Det var visst sista dagen i dag för att lämna åsikter om översiktsplanen. Jag har inte läst den förrän nu. Det som jag spontant reagerar emot är planen för vindkraftsproduktion på norra Vesan, mellan Gammaltstorp-Norje.
Det vore förödande om kommunen beviljar att placera vindkraftverk där. En vackrare Vy än från E22 mot Ryssberget finns väl knappast i hela Blekinge. Denna skulle Gå helt förlorad. Dessutom finns det ett havsörnsbo inom området som är Aktivt. Mig veterligen får man inte bygga vindkrafts-anläggningar inom en 2 km:s radie från örnboet. Jag hoppas verkligen att kommunen överger denna plan. Den vore förfärlig om den genomfördes inte bara för Sölvesborgare och örnarna utan för alla som passerar eller bor i detta område. Dessutom är Vesan nästan som en flygplatsrutt för flyttande rovfåglar under höst och vår och även en betydande övervintringsplats för olika rovfåglar, svanar och gäss.

Kommentar
Vindkraftområdet på norra Vesan tas bort med hänsyn till ovan synpunkter.

Yttranden från intresseorganisationer, föreningar och övriga

Bromölla kommun

Bakgrund
Enligt Plan- och bygglagen ska alla svenska kommuner ha ett aktuellt handlingsprogram, en översiktsplan, som visar kommunens avsikter för vatten- och markanvändning samt bebyggelseutveckling. Sölvesborgs kommuns gällande översiktsplan vann laga kraft 2011. Kommunfullmäktige beslöt 2018-11-05 om granskning av förslaget till reviderad översiktsplan. Remissen är ute på granskning under tiden 24 december 2018 – 10 mars2019.

Granskning för reviderad översiktsplan Bromölla kommun ställer sig positiv till Sölvesborgs planförslag. Här följer några aspekter som det vore önskvärt att beakta.

Havet
Översiktsplanen skulle kunna ta upp mer om havet och dess invånare, exempelvis hur man bör göra för att inte ge negativ påverkan på lek- och uppväxtområden för fisk.
Farleden för sjöfart (sidan 24) går genom ett område som är prioriterat för naturvård, det vill säga är ett riksintresse för naturvård (sidan 20). Hur har

man tänkt att man ska ta hänsyn till naturvärdena samtidigt med båttrafiken?

Prioriteringsordning vid exploatering
Det vore önskvärt med en vägledning för kommande handläggare angående prioriteringsordning vid exploatering, bland annat vid byggande av bostäder, exempelvis inom områden som är riksintresse för friluftsliv. När och varför är bostadsbyggandet viktigare än riksintressena? Detta vore värdefullt att veta.

Klimatanpassning? Målkonflikt angående ökade koldioxidutsläpp vid bebyggelse på åkrar. En av vår tids största prövningar gäller klimat-anpassning. Bromölla kommun för diskussioner angående minskning av koldioxidutsläpp, exempelvis från trafik, som till stor del rör mattransporter. – Samtidigt blir det en målkonflikt när vi i våra översiktsplaner avser att minska arealen för utmärkt matproducerande åkrar inom kommunerna, för att bebygga jordbruksmark i kommunerna. Därmed låter vi istället den växande befolkningen köpa mat som transporterats längre bortifrån och som kan ge ökade utsläpp av exempelvis koldioxid. Det vore intressant, grannkommuner emellan, att föra en diskussion angående detta - hur vi kan planera långsiktigt för lokal matproduktion och en växande befolkning.

Utmärkt arbete med folkhälsa, friluftsliv och grönstruktur Bromölla kommun vill ge Sölvesborgs kommun en eloge för sitt utmärkta arbete för folkhälsa, friluftsliv och grönstruktur som speglas i översiktsplanen. Det är ett verkligt föredöme för andra kommuner i hela Sverige.

Gemensamma ambitioner och avsikter
Bromölla kommun instämmer i att Sölvesborgs och Bromölla kommuner har gemensamma ambitioner avseende grön infrastruktur, ekosystemtjänster, förvaltning av vattenförekomster, ekoturism på Ryssberget och förvaltning av hav och kust i Valjeviken. Våra kommuner har även gemensamma avsikter gällande våra översiktsplaner för vissa riksintressen, naturreservat och andra skyddade områden. I Bromölla kommuns översiktsplan pekas Ryssberget ut som ett värdefullt, stort, opåverkat område. Vi bedömer att Sölvesborgs kommun också delar uppfattningen om värdet av att låta Ryssberget förbli intakt opåverkat.

Behovet av att samarbeta
Bromölla kommun ser ett fortsatt behov av att samarbeta även med de angelägna utmaningarna gällande påverkan på Hanöbukten och Östersjön. Sölvesborgs och Bromöllas kommuner kan stötta varandra i åtgärdsarbetet att anpassa markanvändning, dagvattenkvalitet och VA-frågor - för att

vända den negativa utvecklingen av havsmiljön till en uthålligt livskraftig plats att leva och verka i.

Kommentar
För m*er information om havet hänvisas till den regionala havsplaneringen som är ett tillägg till denna översiktsplan. Den planeras också antas under slutet av året.*
I Sölvesborgs kommun innehåller stora delar av ytan någon form av riksintresse. Det är svårt att inte någon exploatering ska ske där. Hänsyn ska dock alltid tas så att en påtaglig skada ej sker. Sölvesborg är positivt inställd till samarbete även kring hur lokal matproduktion kan stöttas.

Karlshamns kommun

Karlshamns Kommun har fått ta del av Sölvesborgs granskningsförslag till reviderad översiktsplan och erbjuds att lämna synpunkter.
Karlshamns kommun tycker att planen ger en positiv bild av Sölvesborg framtida utveckling och förslaget innehåller resonemang och principiella ställningstagande i många viktiga frågor.
Karlshamns kommun ser positivt på en utveckling av Pukavik som delvis ligger inom Karlshamns Kommun. Kommunen ser också positivt på att den huvudsakliga utvecklingsinriktningen för området är bostäder.
Karlshamns Kommun ser gärna ett framtida samarbete med Sölvesborgs kommun när det kommer till planläggning av Pukavik/Björkenäs. I övrigt har kommunen inget att erinra.

Kommentar
Sölvesborg är positivt inställd till samarbete och hur planläggning av Pukavik/Björkenäs kan bli på bästa sätt.

Sölvesborgs segelsällskap

På sidan 103 och följande bör Hermans Heja tas upp och definieras som hamn för fritidsbåtar med tillhörande verksamheter, samt möjlighet för att under sommartid vara ställplats för husbilar. Detta är nödvändigt för Hermans Hejas framtida och långsiktiga existens och utveckling.

Kommentar
Texten om Hermans Heja kompletteras.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet lämnade synpunkter 2017-09-06 vid förra samrådet. En del har vi fått tillgodosett, men mycket måste fortfarande ändras för att översiktsplanen skall stämma överens med Grönplan och Friluftsplan.

För att göra det enklare att följa vårt resonemang utgår vi från kapitel 7, Riktlinjer för mark- och vattenanvändningen av den bebyggda miljön och de på sid 69 uppräknade planeringsområdena.

1. Gammalstorp: Ok.
2. Centrala jordbruksområdet: Mjällby, utöka grönområdesytorna för att ge möjlighet till tätortsnära rekreation i naturmiljö. Bullerskydd bör anläggas vid Listervägen mellan förskolan och Ringblomsvägen.
3. Norra kommundelen. Ok.
4. Östra kustområdet: Ok.
5. Södra kustområdet:

Kommentar
Översiktsplanen ses över om den bättre kan stämma överens med grön- och friluftsplaner.
Texten i avsnittet om centrala jordbruksområdet kompletteras enligt ovan.

Centerpartiet

Vitahallsslätten är en del av den skyddsvärda bokskogen i nära anslutning till befintliga etablerade bostadsområden.
Nuvarande förslag till detaljplan innebär att rekreations och strövområde flyttas längre ifrån den gamla bebyggelsen. Områdets funktion som rekreationsområde, och upplevelsen av ett skogsområde kommer att påverkas negativt av den nya bebyggelsen.
Planen kommer att innebära förändringar som är svåra att överblicka. Länsstyrelsen kan inte utifrån handlingarna avgöra om planen kan komma att medföra betydande miljöpåverkan.
Detta är ett av flera tungt vägande skäl till att frågan behöver utredas ytterligare.
Centern i Sölvesborg motsätter sig förslaget till detaljplan.

Kommentar
Synpunkten om Vitahallsslätten noteras och skickas vidare till det pågående detaljplanearbetet.

S, V, C och L

Vi vill att området som innefattar fastigheterna 31:2 och 31:6, område B20 i tidigare granskningsversionen, återförs i översiktsplanen.
Att utveckla hamnområdet för bostäder när fiskeindustrin inte längre har behov av marken anser vi vara en hållbar utveckling för Hälleviks framtid.
Nuvarande verksamhetsutövare har aviserat att de har för avsikt att för att flytta sin verksamhet. Lokalernas läge medger inte någon verksamhet med frekvent trafik av tunga fordon, varför det finns en stor begränsning i att finna någon annan aktör som kan bruka lokalerna.

Vi är medvetna om att det i dagsläget gällande detaljplan för området medger hamnverksamhet men vi anser att detta går att ändra till förmån för nya bostäder och ökad inflyttning.

Med dessa faktorer i beaktande anser vi det vara lämpligt att istället bereda möjlighet för en framtida bebyggelse. En bebyggelse med varsam anpassning och med hänsyn till byggnadskulturen i det aktuella området.

Kommentar
Området som innefattar fastigheterna 31:2 och 31:6, område B20, återförs i översiktsplanen.

Övriga synpunkter

Muntligt framförda synpunkter eller skrivelser utan namnunderskrift ger ej rätt att överklaga planförslaget. Endast skriftliga inlämnade synpunkter som undertecknats med namnunderskrift kan åberopas för överklaganden.

Synpunkter inkomna efter granskningstidens utgång:

- Sölvesborgs energi 190710

Stadsarkitektavdelningen

Fredrik Wikberg
Stadsarkitekt

Dan Janérus
Planarkitekt

ÖVERSIKTSPLAN 2020

Sölvesborgs kommun

Hanö

2019-11-21

0 0,5 1 2 3 [km]

SKALA 1:15 000 (A3L)

Förändrad markanvändning
- Bostäder
- Område för vattentäkt
- Kulturmiljövård
- Naturvård

Oförändrad markanvändning
- Befintlig bebyggelse
- Jord och skogsbruksmark

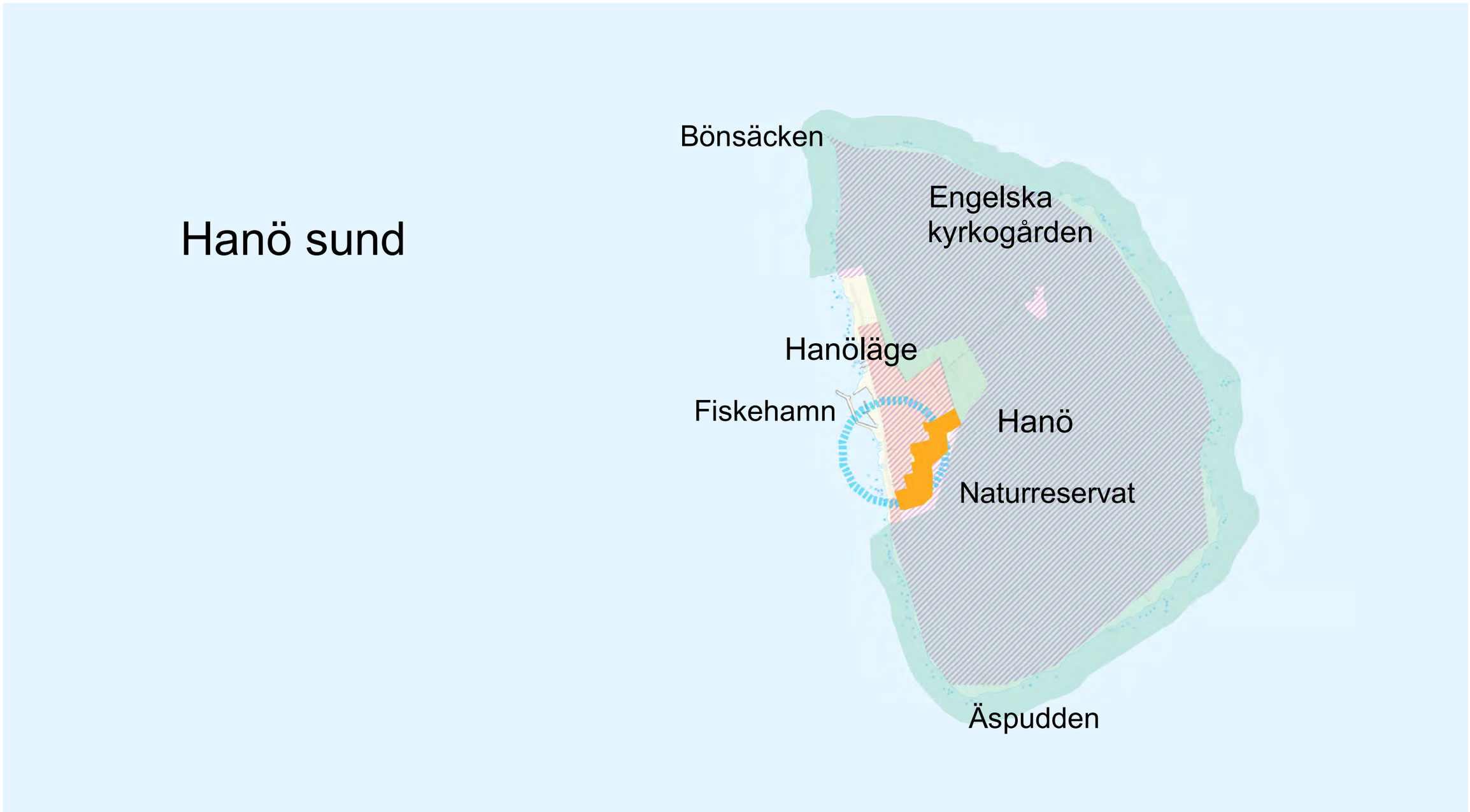

ÖVERSIKTSPLAN 2020

Sölvesborgs kommun

Mjällby

2019-11-20

0 0,5 1 2 3 [km]

SKALA 1:15 000 (A3L)

Förändrad markanvändning

- Bostäder
- Område för verksamheter
- Trafik och kommunikationer, linje
- Detaljplanelagt, ej bebyggt - bostäder
- Detaljplanelagt, ej bebyggt - verksamheter

Oförändrad markanvändning

- Befintlig bebyggelse
- Jord och skogsbruksmark

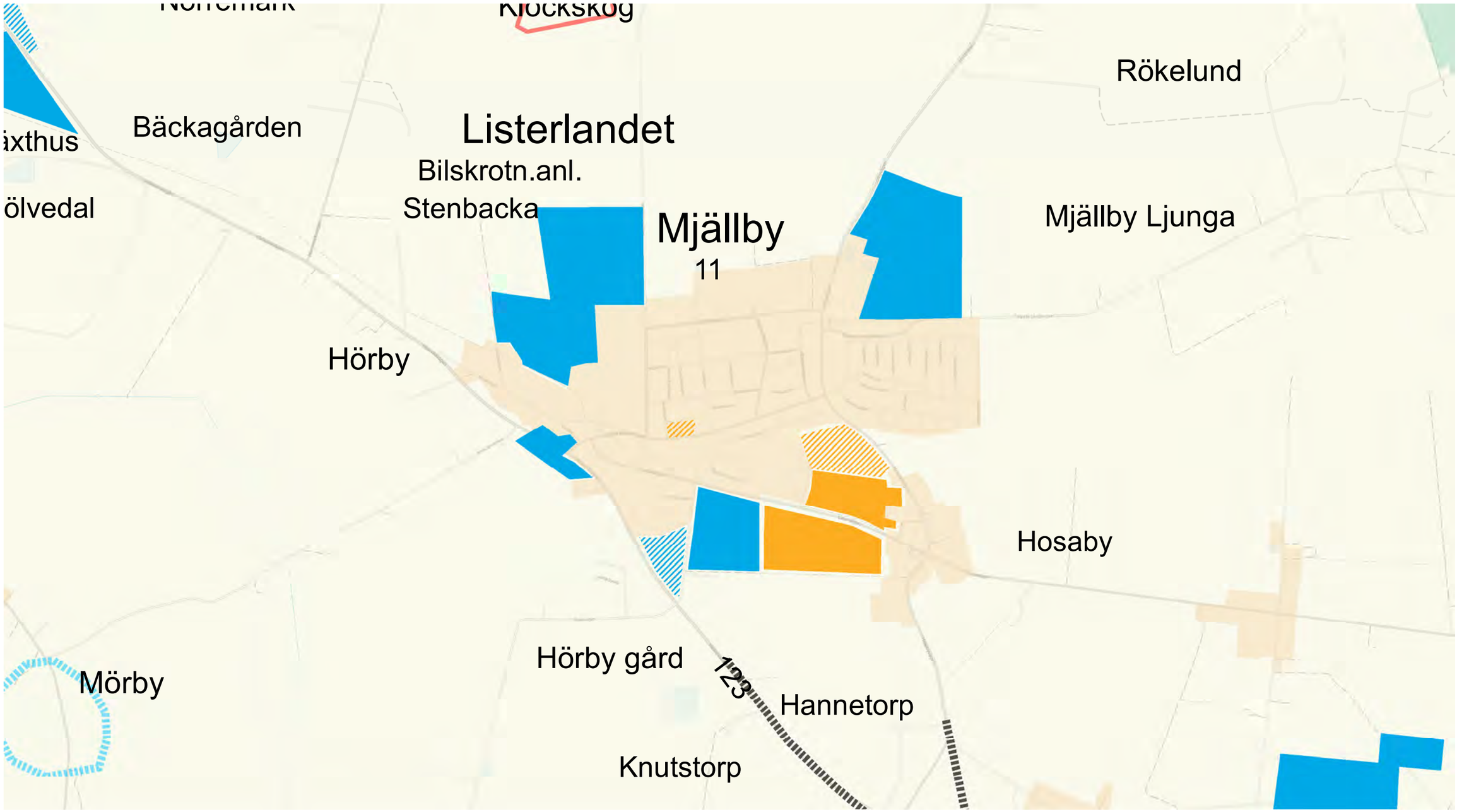

ÖVERSIKTSPLAN 2020

Sölvesborgs kommun

Hörvik

2019-11-20

0 0,5 1 2 3 [km]

SKALA 1:15 000 (A3L)

Förändrad markanvändning
- Bostäder
- Område för verksamheter

Aktivt bevarande
- Hamnar
- Friluftsliv
- Kulturmiljövård
- Naturvård

Oförändrad markanvändning
- Befintlig bebyggelse
- Jord och skogsbruksmark

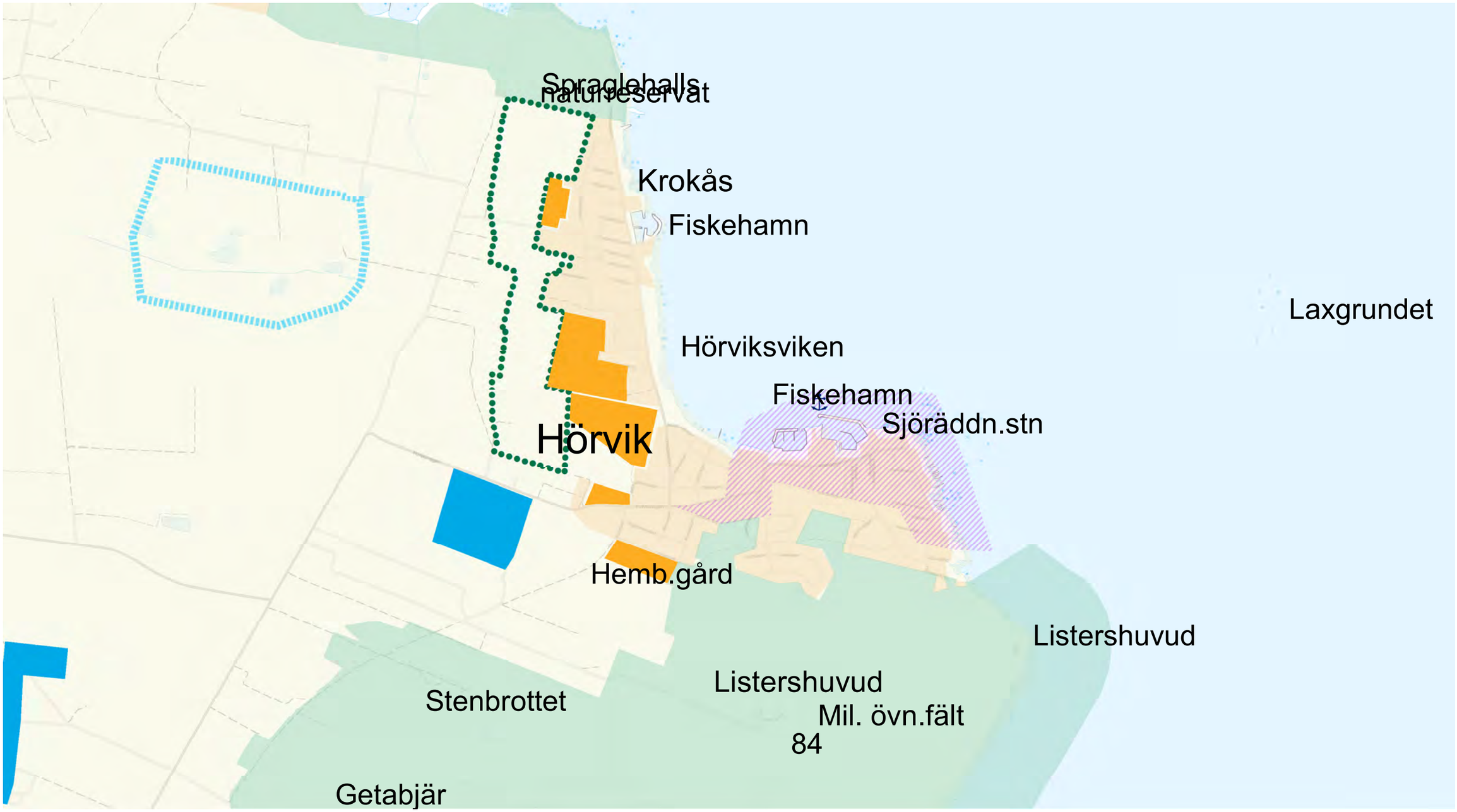

ÖVERSIKTSPLAN 2020

Sölvesborgs kommun

Hällevik

2019-11-20

0 0,5 1 2 3 [km]

SKALA 1:20 000 (A3L)

Förändrad markanvändning
- Bostäder
- Idrotts- och friluftsliv
- Område för camping
- Område för verksamheter
- Trafik och kommunikationer, linje
- Detaljplanelagt, ej bebyggt - bostäder
- Detaljplanelagt, ej bebyggt - verksamheter
- Påverkanszon reningsverk

Aktivt bevarande
- Hamnar
- Friluftsliv
- Område för vattentäkt
- Kulturmiljövård
- Naturvård

Oförändrad markanvändning
- Befintlig bebyggelse
- Jord och skogsbruksmark

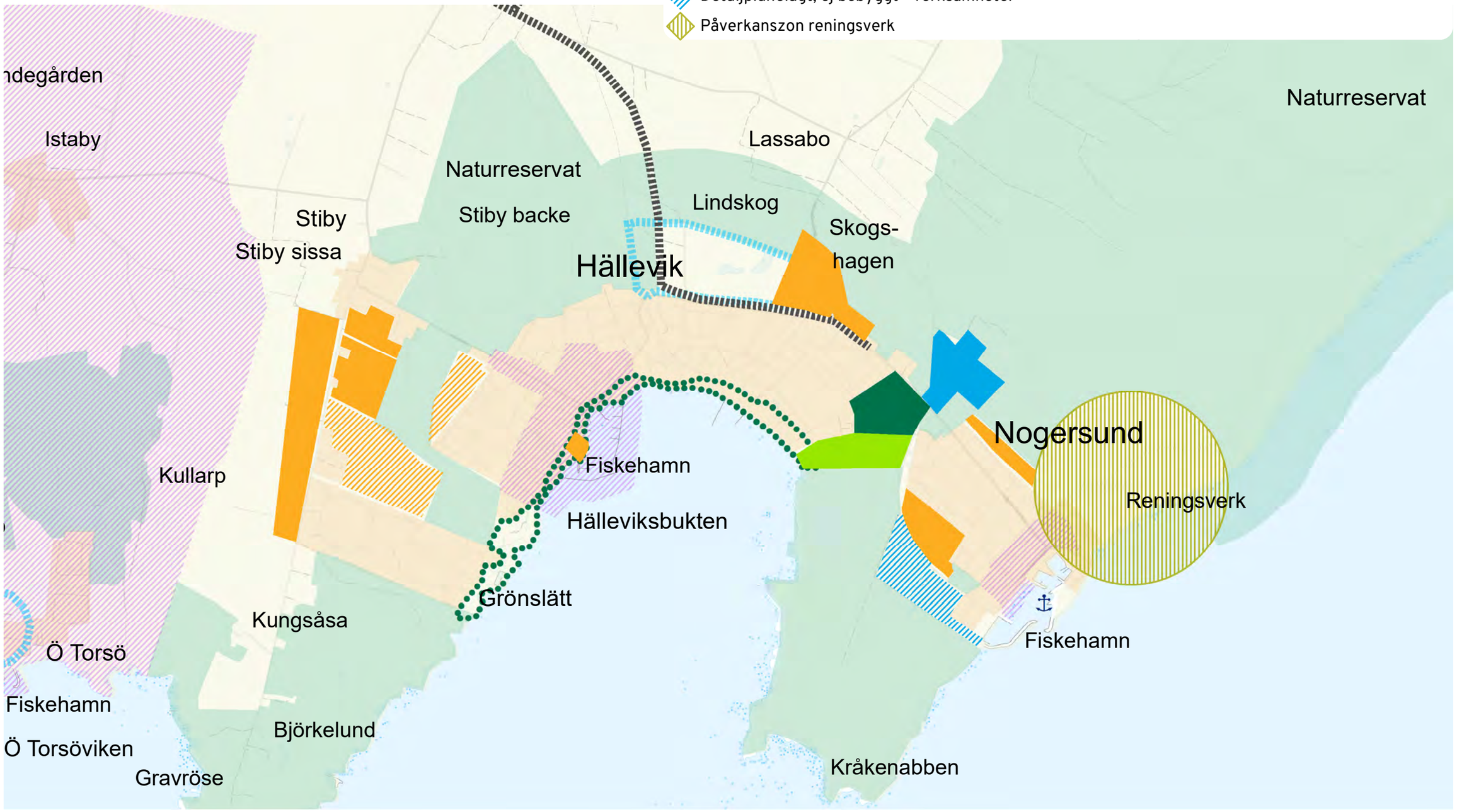

ÖVERSIKTSPLAN 2020

Sölvesborgs kommun

Sölvesborg

2019-11-20

0 1,5 3 4,5 [km]

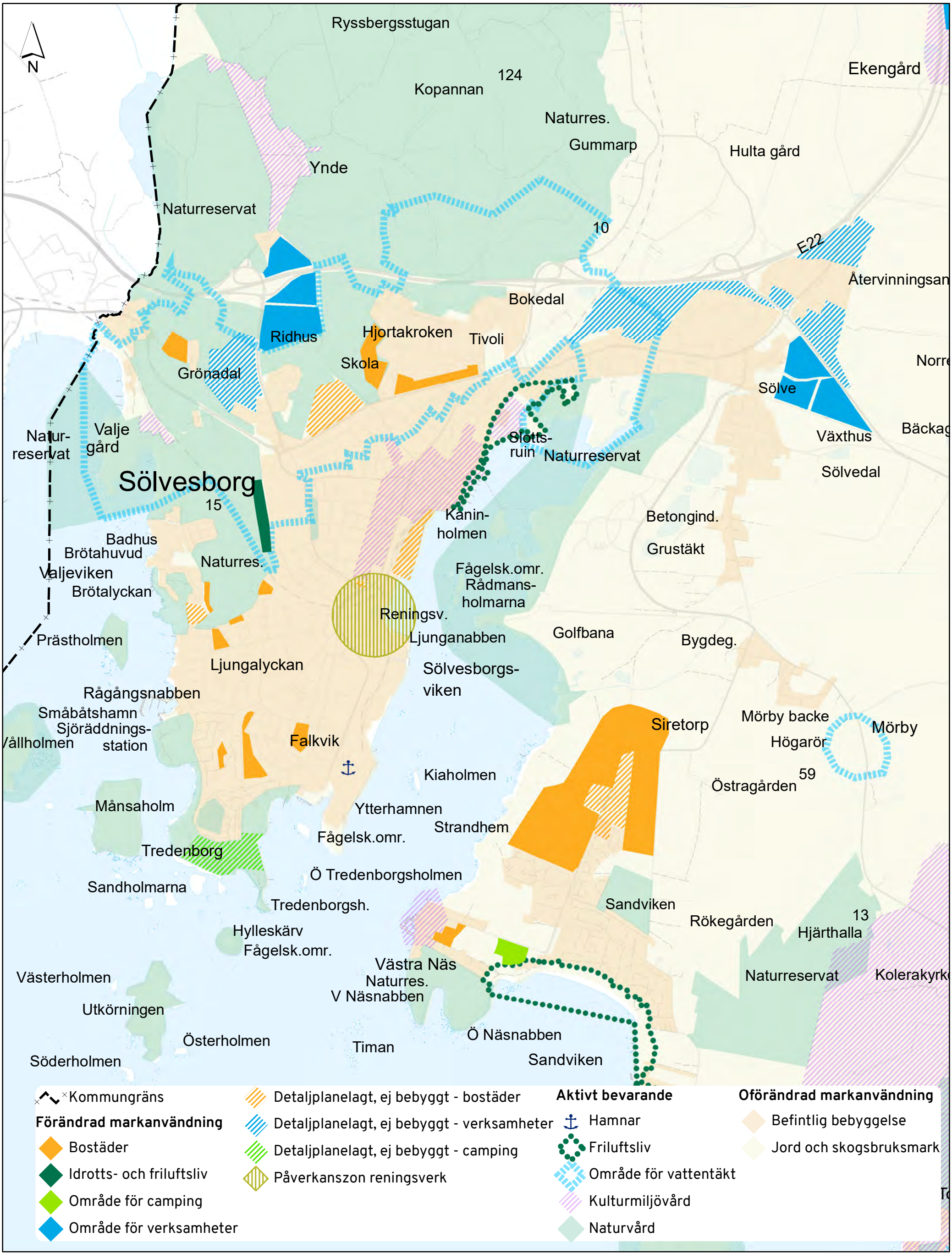

SKALA 1:25 000 (A3S)

SÖLVESBORGS KOMMUN
Samhällsbyggnadsförvaltningen 2018-05-07 Sid 1 (61)
Stadsarkitektavdelningen

Plan 2016/337
Översiktsplan för Sölvesborg

SYNPUNKTER PÅ SÖLVESBORGS KOMMUN REVIDERADE ÖVERSIKTSPLAN 2017.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

SAMRÅD

Kommunfullmäktige beslutade den 2014-11-03 KF § 102 att fastställa nuvarande översiktsplan för mandatperioden 2014-2018. Samtidigt gavs uppdraget att påbörja en översyn.

Under 2015-2016 gjordes en översyn av tjänstemän och en liten samrådskrets. Syftet var att revidera felaktigheter och inaktuellt innehåll i texten. Inget nytt vad gäller kommunens viljeinriktning när det gäller mark- och vattenanvändning tillkom.

Kommunstyrelsen beslutade 2016-10-04 (KS § 119) för att möta det framtida behov av bostäder, verksamheter m.m. att göra en översyn av de idag utpekade områdena med förändrad markanvändning och komplettera med nya områden. I det inledande arbetet genomfördes workshops i sex orter för medborgardialog och kunskapsintag.

Kommunstyrelsen beslutade den 2017-05-30 (KS § 71) om samråd av förslaget till reviderad översiktsplan.

Remissen var ute på samråd under tiden 27 juni 2017 till 30 sep 2017.

A. YTTRANDEN UTAN ERINRAN

Lantmäteriet
Räddningstjänsten Västra Blekinge
Olofströms kommun
Styrelsen i Sölvesborgshem AB

B. YTTRANDEN MED ERINRAN ELLER ANDRA SYNPUNKTER

Sjöfartsverket
LFV
Försvarsmakten
Barn- och utbildningsförvaltningen
Miljöförbundet Blekinge Väst

Vänsterpartiet
Bromölla kommun
Trafikverket
Skanova AB
Blekinge Museum
E.ON
Tekniska avdelningen
Region Blekinge
Sölvesborgs energi
Länsstyrelsen
SGI (Statens geologiska institut)
PTS (Post- och telestyrelsen)
MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)
Viveka Söderdahl, Vänsterpartiet. Protokollsanteckning från styrelsen i Sölvesborgshem.
Mikael Person m.fl.

YTTRANDEN

Sjöfartsverket
Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten. Sjöfartsverket arbetar dessutom för hög transportkvalitet, god miljö, regional utveckling och ett jämställt transportsystem. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.

Synpunkter
Hamnen i Sölvesborg utgör område som utpekats som riksintresse för kommunikation. Enligt 3 kap 8 § miljöbalken ska områden som är av riksintresse för kommunikationsanläggningar skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Det är i första hand kommunens ansvar att se till att riksintresset hamn beaktas i den fysiska planeringen och i tillståndsprövningen. Även andra myndigheter är skyldiga att beakta riksintressena.

När de inre delarna av hamnen tas i anspråk för bostadsområden måste den hamnverksamhet som idag bedrivs där, omlokaliseras för att ej påverka riksintresset negativt. Sjöfartsverket vill understryka vikten av att Sölvesborgs hamn bereds möjlighet till fortsatt utveckling i den yttre hamnen, för att hamnens funktion skall vara intakt och att riksintresset ej påverkas negativt.

Kommentar
Översiktsplanen kommer mycket sannolikt inte påverka riksintresset eller hamnens möjlighet till fortsatt utveckling i den yttre hamnen i en ur hamnens negativ mening.

LFV
Del 1, sidan 24, punkt 3.9 ”Riksintresse Totalförsvaret”

Under denna punkt nämns att riksintresse för totalförsvaret kan påverkas av höga objekt som master och vindkraftverk. Detta gäller även den civila luftfarten. Därför skall alla objekt högre än 20 m över mark eller havets medelvattennivå, oavsett placering till lands eller till sjöss inom svenskt territorium remitteras till LFV. I det senare fallet skall även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

Även LFV skall kontaktas i ett tidigt skede i sådana plan- och bygglovsärenden. De internationella och nationella regelverk som omger LFVs CNS-utrustning har enligt en EU förordning verkan som lag i Sverige.

Del 1, sidan 41, andra spalten ”Prövning av vindkraftsärenden”

Varje etablering av vindkraftverk högre än 20 m över mark skall oavsett placering till lands eller till sjöss på svenskt territorium remitteras till LFV. Observera att detta även gäller etableringar inom utpekade områden för vindkraft och oavsett om det gäller ett eller ett flertal verk.

Del 2, sidan 66, tredje spalten andra stycket:

Luftfartsverket heter numera så endast i juridiska sammanhang. Ändra till LFV.

I övrigt har LFV inget att erinra mot översiktsplanen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet. Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och radar (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 447 10 12 utgåva 1:1991 ”Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift”, Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC 015.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för ”Minimum Sector Altitude”.

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Kommentar
Synpunkterna beaktas och texten ändras enligt ovan.

Försvarsmakten
Riksintressen för totalförsvarets militära del
På sida 24 presenteras riksintressen för totalförsvarets militära del och det beskrivs att höga objekt som master och vindkraftverk kan påtagligt skada riksintressen för totalförsvarets militära del, vilket

är korrekt. Det är även positivt att det beskrivs att försvarsintressen har företräde vid konflikter mellan olika riksintressen. Texten bör dock kompletteras med en närmare beskrivning av de riksintressen för totalförsvaret militär del som berör Sölvesborgs kommun. Ett förslag på hur riksintressen för totalförsvarets militära del kan redovisas i text följer nedan:

Riksintressen för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintressena.
Sölvesborgs kommun berörs av stoppområde för höga objekt samt influensområde för luftrum. Inom stoppområdet får inga höga objekt uppföras. Med högt objekt avses alla objekt över 20 meter inom sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter utanför sammanhållen bebyggelse. Influensområdet för luftrum påverkar framförallt uppförandet av höga objekt. Ravlunda skjutfält är också ett riksintresse för totalförsvarets militära del vars influensområde samt område med behov av hinderfrihets till viss del är inom Sölvesborgs kommun. Inom kommunen finns även ett sjöövningsområde vilket också är ett riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom influensområdet för Ravlunda skjutfält samt sjöövningsområdet behöver plan- och lovärenden remitteras till Försvarsmakten så att en bedömning kan göras om åtgärder medför risk för påtaglig skada på riksintressena.
För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort och högre än 45 m inom tätort. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten.
Den tillhörande kartan på sida 24, bör även inkludera influensområdet för höga objekt samt stoppområdet för höga objekt från Ronneby flottiljflygplats. En legend till kartan kan även underlätta förståelsen av vilka riksintressen för totalförsvarets militära del som är utpekade på kartan.

Områden för vindkraft, s.41-43
I avsnittet gällanden vindkraft saknas beskrivning av hur dessa kan påverka riksintressen för totalförsvarets militära del och att de utpekade områden för vindkraft till stor del är belägna inom riksintresseområden för totalförsvarets militära del eller inom influensområden tillhörande riksintressen för totalförsvarets militära del. Detta behöver tydliggöras i översiktplanen.
Gällande de utpekade områden som lämpliga för vindkraft till havs är dessa placerade inom riksintressen för totalförsvarets militära del. Det östra området är inom såväl stoppområde för höga objekt som sjöövningsområde. Inom stoppområdet får inga höga objekt uppföras. Uppförandet av höga objekt inom stoppområdet innebär påtaglig skada på riksintressena för totalförsvarets militära del, Ronneby flottiljflygplats. Inom sjöövningsområdet får inga fasta installationer uppföras, eftersom fasta installationer innebär påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Det utpekade västra området är inom influensområdet samt område med särskilt behov av hinderfrihet för riksintresset Ravlunda skjutfält och för att fortsatt kunna bedriva verksamhet på skjutfältet med kapacitet för samövningar med flygförband bör inga fasta installationer uppföras i detta område. Eftersom fasta installationer innebär påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Inom stoppområdet, sjöövningsområdet och området med särskilt behov av hinderfrihet bör kommunen därmed ta bort de utpekade områden som bedömts lämpliga för vindkraftanläggningar.

Angående området Taggen vet Försvarsmakten att detta sedan tidigare har beviljats ett tillstånd för vindkraft men Försvarsmakten ställer sig restriktiva till ytterligare tillstånd beviljas.

Riktlinjer för mark och vatten
Avsnittet beskrivs redovisa mark och-vattenanvändningskonflikter som berör riksintressen, dock behandlas i majoriteten av fallen inte riksintresse för totalförsvarets militära del. Detta resulterar i en otydlighet om riksintressen för totalförsvarets militära del har tagits hänsyn till i kommunens avvägningar.

E = Områden där energiförsörjning prioriteras
I beskrivningen av konsekvenserna av vindkraft och större kraftledningar saknas information om att dessa kan påverkar riksintressen för totalförsvarets militära del. Försvarmakten önskar att texten kompletteras med en skrivelse om att samråd ska ske med Försvarsmakten.
På sida 110 beskrivs vindkraftanläggningen Blekinge Offshore, denna anläggning kommer inte att uppföras då regeringen i beslut från 2017 fastställer att uppförande av Blekinge Offshore skulle medföra påtaglig skada på riksintressen för totalaförsvarets militära del. Stycket om Blekinge offshore bör följaktligen tas bort från översiktplanen.

Riktlinjer för mark- och vattenanvändning samt utveckling av den bebyggda miljön
Även i detta avsnitt saknas beskrivningar om att områden berörs av riskintressen för totalförsvarets militära del vilket bör inkluderas vid berörda områden.

Kartor regleringar land och hav
I båda kartorna regleringar land respektive regleringar hav saknas stoppområdet för höga objekt tillhörande riksintresset Ronneby flottiljflygplats vilket bör inkluderas i båda kartorna.
I kartorna regleringar land respektive regleringar hav saknas information om att riksintresset Ravlunda skjutfälts influensområde har ett särskilt behov av hinderfrihet. Denna information bör inkluderas i respektive karta.

Totalförsvarsplanering
Försvarsmakten önskar också upplysa om att riksdagen i den försvarspolitiska inriktningen för perioden 2016-2020 beslutat att en sammanhängande planering för totalförsvaret ska återupptas. Beslutet medför att totalförsvarsplaneringen ska beaktas i all samhällsplanering. Vidare har regeringen i planeringsanvisningar för det civila försvaret specificerat de myndigheter vilka har ett särskilt ansvar inför och vid höjd beredskap, enligt förordning 2015:1052, och att dessa ska återuppta planeringen för sin beredskap inom ramen för det civila försvaret. Kommuner ska vidta de förberedelser som krävs.

Kommentar
Texten avseende riksintressen för totalförsvarets militära del kommer kompletteras.
Texten avseende hur vindkraften kan påverka riksintresset för totalförsvarets militära del kompletteras.
Kommunen kommer inte ta bort de områden som bedömts lämpliga för vindkraft liksom stycket om Blekinge Offshore.
Kartor kompletteras avseende stoppområde för höga objekt och förtydligas gällande influensområde.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Skola
Inom överskådbar tid räknar vi inte med att behöva fler grundskolenheter utan kan, åtminstone till en viss gräns, bygga ut befintliga skolor.

Förskola
Förskola behöver planeras på fler platser i samband med utbyggnad av fler bostäder/nya bostadsområden. Av verksamhetsmässiga skäl bör en lämplig storlek eftersträvas dvs inte för små enheter, och att dessa ska planeras in i närheten av planerade nybyggnationer. Principen bör vara närhet till bostaden och en förlängning av boendemiljön, men också en flexibilitet som ger goda förutsättningar för generationsväxlingar i våra bostadsområden med ökningar och minskningar i barnantal som följd. Vid lokalisering bör även kunskap om föräldrars färdväg mot arbete eller studier beaktas. Vidare bör vi ta hänsyn till en social dimension i den långsiktiga planeringen genom att planera för att underlätta en blandad sammansättning av barn utifrån olika socioekonomisk och kulturell bakgrund.

Individ- och familjeomsorg
Det är ett stort uppdämt behov av mindre och billigare lägenheter, som bör beaktas vid framtida utbyggnad. Dessa lägenheter behövs såväl för familjer som av olika anledning kommit i en livssituation som omöjliggör ett annat boende, men även för andra grupper som ungdomar, veckopendlare och studenter

Övrigt
Sociala mötesplatser bör tänkas in i samband med planeringen av nya större bostadsområden. Det kan utgöras av exempelvis samlingslokaler, fritidsgårdar eller allaktivitetshus men även av sociala mötesplatser utomhus som komplement till traditionella parkområden.

> *Kommentar*
> *Synpunkterna noteras. Barn- och utbildningsförvaltningens planering av skolutbyggnad m.m. är ett viktigt planeringsunderlag för utbyggnad i kommunen. Därmed är det viktigt att det finns ett samarbete för att hantera utbyggnadsplaner i fortsatt arbete i både översiktlig- som detaljplanering.*

Miljöförbundet Blekinge Väst
Övergripande
Förslaget till reviderad Översiktsplan (ÖP) är granskad utifrån de aspekter som Miljöförbundet har att bevaka. Av tidsmässiga skäl fokuserar detta yttrande på de brister som förbundet vill lyfta/ändra. Förutom synpunkter av redaktionell karaktär har miljöförbundet främst synpunkter på de nytillkomna områden, som lagts till på slutet i arbetet med att ta fram detta förslag till ÖP.

Häst- och hundbadplatser
Även om det redan nu finns någon enstaka plats för bad med hund i kommunen får miljöförbundet återkommande frågor om häst- och hundbadplatser. Det kan därför finnas ett behov av att på något sätt lyfta frågan även i ÖP:n.

Kommentar
Häst- och hundbadplatser kommer inte att införas i ÖP:n. Hänvisar till andra kommunala dokument ex friluftsplan.

Vattenskyddsområden
Det pågår ett arbete med att säkerställa vattenskyddsområden, för att trygga kommunens vattenförsörjning. Även om dessa områden inte är fastställda ännu bör annan tillkommande verksamhet i dessa områden redan nu prövas utifrån den bakgrunden. I nuläget presenteras dessa områden som "strategiskt område" på kartorna. Miljöförbundet skulle vilja att dessa områden kallas för t ex "framtida vattenskyddsområde" eller liknande, för att öka tydligheten och skilja dem från andra strategiska områden så som ST 3 som är ett strategiskt område för täktverksamhet När det sedan finns fastställda vattenskyddsområden kan dessa läggas till ÖP:n genom t ex ett tematiskt tillägg.

Kommentar
Begreppet ”strategiskt område” försvinner och ersätts med Sölvesborgs energi karta på preliminära zonindelningar för vattenskyddsområden. För de områden som är täktverksamhet så ändras namnet till det istället för strategiskt område.

Synpunkter för respektive delområde:

Hanö
I den tillhörande miljökonsekvensbeskrivningen står: "Att anlägga bostäder inom ett Natura 2000-område på Hanökan vara förenligt med områdets värden, om hänsyn tas till naturmiljön vid placering av bostadsbebyggelsen." Miljöförbundet delar inte den bedömningen men utgår samtidigt från att utpekat område (B28) är tänkt att ligga på "rätt sida" om befintligt hjortstängsel och därmed utanför Natura-2000 området och det kommande naturreservatet. Detta är vad som diskuterats i arbetsgruppen för ÖP:n.

Kommentar
Miljökonsekvensbeskrivningen ändras gällande Hanö. Utpekat område för bostäder är tänkt att ligga utanför Natura 2000 området.

Hällevik- Nogersund
Område B 19, och delar av B 16 utgörs av områden som pekats ut i jordbruksverkets ängs- och betesmarksinventeringar. B 19 och B 16 planeras för bostadsområde i ÖP:n. Miljöförbundet anser att en mer korrekt beskrivning av konsekvensen av detta i miljökonsekvensbeskrivningen är att: "värdefull betes- och hagmark tas i anspråk". Den nu beskrivna effekten: "att betes- och hagmark tas i anspråk för bostäder" passar bättre för ängs- och betesmarker som inte pekats ut i den inventeringen.
Beträffande område B 18 så är området till stora delar rätt blött. Sölvesborgs kommun har även relativt nyligen anlagt två lite större dammar där, med hjälp av statliga bidrag. Beskrivningen av

området bör kompletteras med denna information. Beskrivningen av området (och av ÖP:ns konsekvenser för området) kan även göras mer utförlig med hjälp av den rapport, daterad 2011-08-30, som miljöförbundet tog fram på uppdrag av Sölvesborgs kommun när ett planprogram över området skulle tas fram. Denna rapport biläggs detta yttrande.
Område V14 behöver beskrivas mer utförligt. Nuvarande beskrivning handlar nästari uteslutande om området kring avloppsreningsverket Om delområdet vid pälsdjursgårdarna längs med Nogersundsvägen är tänkt för andra verksamheter än pälsdjursnäring, är det nog förenligt med tänkta nya bostadsområden. Om pälsdjursuppfödning fortsatt ska bedrivas där krävs att ett avstånd om minst300meter skapas mellan V14 och B18, B21, vilket innebär att dessa bostadsområden måste minskas ner.

Kommentar
Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras gällande skrivningen för betes- och hagmark i Hällevik.
Föreslagna bostadsområden intill V14 (pälsdjursuppfödning) minskas ner.

Högtofta
Miljöförbundet har inga synpunkter i nuläget.

Hörvik
Miljöförbundet har inga synpunkter i nuläget. Till yttrandet bifogas en kortfattad rapport, daterad 2009-02-24, som beskriver område bl. a. område B12, B13 och B14 mer i detalj.

Miällbv
Miljöförbundet har inga synpunkter i nuläget.

Norje
Miljöförbundet har inga synpunkter i nuläget.

Siretorp- Sandviken
Område B22 har nog fått en felaktig utbredning på kartan. Nu går en bit längst ner i "högra benet" ner i Siretorps mosse. Mossen är, förutom att den utgör mark som är olämplig för bebyggelse, även utpekad i länsstyrelsens "Naturvårdsplan Blekinge" från 1984 med objekt nr 83.7. Det finns även äldre fynd av arter som omfattas av artskyddsförordningen i området.

Sölvesborg
En svårighet i att ta del av materialet har varit de två "samlingsområdena" för tätortsnära exploatering: B26 och B27. Områdena innefattar en mängd små delområden, som inte har någon egen benämning, spridda över en större yta. Detta har gjort det svårt att för dessa delområden kommentera ÖP:n och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning på ett enkelt sätt.
För några områden finns redan antagna detaljplaner, som reglerar användningen till samma ändamål som nu föreslås i ÖP:n, t ex området vid norra industrihamnen (Solixx) och Kämpaslätten (som även delvis börjat tas i anspråk). För att särskilja exploateringsområden med redan gällande detaljplaner från "nya", bör dessa områden ges en annan markering påkartan-om man även efter aktualiseringen vill visa dessa områden i ÖP:n.
I ett område avgränsat av Sissebäck i väster, järnvägen i öster, E22 i norr och av havet har

kommunen pekat ut 16 små delområden för bostadsbebyggelse och 2 för verksamheter.
I samma område som beskrivits ovan, har skogsstyrelsen pekat ut 19 nyckelbiotoper och 6 naturvärden. I nuvarande förslag till ÖP tas 4 nyckelbiotoper och 2 naturvärden helt i anspråk för exploatering. Ytterligare 3 exploateringsområden läggs i direkt anslutning till nyckelbiotoper och 1 område gränsar mot ett naturvärde. Även dessa nyckelbiotoper och naturvärdet riskerar att påverkas negativt, om inte nödvändiga skyddszoner kan skapas i den senare planläggningen (minst 30 meter). Det gör att nuvarande förslag riskerar att få en betydande påverkan på 20-42 % av alla nyckelbiotoper i anslutning till Sölvesborgs tätort och 33-50 % av alla utpekade naturvärden. Kommunen har under längre tid varit tvungen att förhålla sig till de utpekade nyckelbiotoperna vid planering och skötsel av den tätortsnära skogen. I huvudsak har man då koncentrerat naturvårdshänsynen här och skött övriga ytor utifrån andra intressen. Därför kan övrig tätortsnära skog, som inte pekas ut för bostadsbebyggelse, inte kompensera förlusten av skogsområden med utpekade nyckelbiotoper inom flera generationstider.

Det är svårt att se hur kommunen, med nuvarande markinnehav, ska kunna göra miljökompensationsåtgärder som står i proportion till föreslagen ÖP:s miljöpåverkan. Miljöförbundet har uppfattat det som att de områden, som nu pekas ut under samlingsbegreppen B26 och B27, tillkommit sent i processen med att ta fram denna revidering och att de inte beretts i arbetsgruppen på samma sätt som flertalet övriga områden.

Miljöförbundet föreslår att kommunen lyfter bort dessa områden från denna revidering av ÖP:n och i stället ger ett uppdrag till förvaltningen att ta fram en fördjupad ÖP för Sölvesborgs tätort. En sådan fördjupad ÖP kan då arbetas fram med allt tillgängligt underlag som grund. Då kan även fler aspekter av tätortsutvecklingen utredas och preciseras, utöver frågan om konflikten mellan bostäder och höga naturvärden. Det skulle också finnas möjlighet att bjuda in Skogsstyrelsen och länsstyrelsen i ett tidigt skede i arbetet.

Exempel på frågor man bör belysa i en fördjupad ÖP är hur långt innevånare har till närmaste grönområde, som kan erbjuda rekreation. Det är en viktig fråga för folkhälsan och för hållbar utveckling. Man bör också analysera hur många bostäder som tillskapas i tätorten och hur fördelningen ser ut av de olika bostads typerna i t ex Solix området, K.v Lyran,
Svarta Hejan m fl. Detta bör göras innan man pekar ut ytor för specifika ändamål som riskerar hamna i konflikt med andra, motstående intressen.
För att det ska vara lättare att förstå miljöförbundets ställningstagande bifogas följande information taget från skogsstyrelsens hemsida:

"Nyckelbiotoper -livsmiljöer för skogens rödlistade arter
Med nyckelbiotop avses en från naturvårdssynpunkt särskilt skyddsvärd miljö" (biotop) där det kan förväntas förekomma rödlistade arter. Många nyckelbiotoper utgör avvikande och känsliga miljöer med arter som inte tål skogsbruksåtgärder. Nyckelbiotoper är ofta rester av miljöer som försvunnit i det omgivande landskapet. En samlad bedömning av ett områdes skogshistoria, artinnehåll och dess kvalitéer på olika nyckelelement och strukturer avgör om det ska benämnas nyckelbiotop.

Nyckelbiotoper är livsmiljöer för rödlistade arter
Nyckelbiotoper är skogsområden med mycket höga naturvärden. De har en nyckelroll för bevarandet av skogen hotade växter och djur. Riksdagen har beslutat att målen för miljö och

produktion i skogen är jämställda. Miljömålen syftar till att bevara den biologiska mångfalden. Hotade arter och naturtyper ska skyddas.

En nyckelbiotop är ett område med en speciell naturtyp som har stor betydelse för skogens hotade och rödlistade arter. Dessa arter uppträder inte slumpartat och jämnt utspritt i skogslandskapet utan finns ofta på vissa platser:
Ett skogsområde kan vara en nyckelbiotop på grund av en speciell skogshistoria eller på grund av speciell ekologiska förhållanden. Några nyckelbiotoper uppträder bara i vissa terränglägen som till exempel strandskogar, raviner och rasbranter.
Många nyckelbiotoper känns lätt igen på att det är gott om olika nyckelelement såsom död ved, gamla träd, hamlade träd, mossklädda stenblock och bergväggar. Andra nyckelbiotoper kan vara betydligt svårare att bedöma, men kan utmärka sig genom stor förekomst av speciella arter som påvisar höga naturvärden, så kallade signalarter'.

Kommentar
Området B22 i Sandviken justeras så att det inte går ner i Siretorps mosse.
Områdena B26 och B27 kommer att justeras och minskas till att nu bara omfatta två delområden för Hjortakroken och fyra söder om järnvägen. Området söder om järnvägen delas upp i B27 och B28, norra – och södra Falkvik.
Områden som redan har en detaljplan kommer att skilja sig från "nya" områden.
Många områden i närheten av Sölvesborgs tätort kommer att justeras men kommer inte lyftas bort i väntan på en ny fördjupad översiktsplan. Stadsarkitektavdelningen instämmer med behovet av en fördjupad översiktsplan för Sölvesborgs tätort.

Synpunkter på tillhörande miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
Biotopskyddade områden
Enligt bifogad MKB kommer inga intrång i biotopskyddade områden ske utifrån föreslagen ÖP. Detta stämmer inte med nu utsänd remissversion av ÖP:n. Ett formellt biotopskydd (naturvårdsavtal) norr om Brötalyckornas naturreservat ligger utpekat för bostadsbebyggelse. Det är ett av de små områden som samlas under benämningen B27. Miljöförbundet förutsätter att ytan samt en relevant skyddszon får beteckningen natur istället.

Kommentar
Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att justeras i enlighet med de ändringar som görs i granskningsförslaget.

Nyckelbiotoper
I tillhörande MKB står inget om ianspråktagande av redan utpekade nyckelbiotoper som skogsstyrelsen avgränsat. Detta är en brist i MKB:n, som behöver åtgärdas om inte dessa ytor plockas bort. Det sistnämnda förordas av Miljöförbundet. Miljöförbundet anser inte att det är förenligt med en hållbar utveckling att planlägga nyckelbiotoper för bostadsändamål, utan miljökompensationsåtgärder. I nuläget berörs hela 7 nyckelbiotoper av planerade små bostadsområden (4 direkt och 3 indirekt). Alla under samlingsbenämningarna B26 och B27.

Sällsynta och hotade arter
I tillhörande MKB står att" Föreslagen exploatering kan komma att påverka sällsynta arter för både växt- och djurliv. För att undvika att konflikter uppstår bör man vid exploateringen undersöka om någon rödlistad art berörs". Miljöförbundet anser att man redan vid framtagandet av ÖP kan undersöka detta genom att nyttja den befintliga kunskap, som finns via allmänt tillgängliga geografiska informationssystem (GIS). T ex finns Skogsstyrelsens "Skogens pärlor", Artportalen och länsstyrelsens Webb-GIS tillgängliga för var och en. Att undvika att peka ut områden för exploatering, där Skogsstyrelsen redan identifierat nyckelbiotoper och naturvärden eller inom andra redan utpekade intresseområden, är viktigt om man vill undvika konflikt mellan olika intressen. Det är också en grundförutsättning för en hållbar utveckling, om man inte är beredd att bekosta relevanta miljökompensationsåtgärder och att det faktiskt finns ytor där sådana åtgärder kan vidtas.

Ansvarsart för Sölvesborgs kommun
För Sölvesborgs kommun har en hotad art pekats som "ansvarsart". Det är bokblombocken. Att bokblombock utsetts till ansvarsart för Sölvesborgs kommun, beror på att kommunen är en av få platser i landet där arten fortfarande finns kvar. Flera av de nu utpekade små bostadsområdena riskerar att ytterligare försämra de redan ansträngda livsbetingelserna för arten, utan att någon konsekvensanalys gjorts. Ett område där arten konstaterats, försvinner helt med nuvarande ÖP förslag. Därutöver försvinner flera ytor som utgör spridningskorridorer.
Andreas Malmqvist på Naturcentrum AB har 2010 upprättat en rapport "Bedömning av biotopstatus och förslag till åtgärder inom åtgärdsprogrammet för sex hotade bokskogsarter". Detta på uppdrag av länsstyrelsen. I rapporten redovisas de områden som är av regional och indirekt även av nationell betydelse för bevarandet av bokblombocken. Det är Brötalyckornas naturreservat, Bokedal 1, Bokedal 2 och Ryssbergets naturreservat. Övrigt utpekade områden i länet är Trorutö naturreservat.
Av dessa pekas nu området Bokedal2 ut för bostadsändamål, som en del av område B26 i ÖP:n. Konsekvenserna av detta måste beskrivas i MKB:n

Kommentar
Planförslaget justeras b la med hänsyn till nyckelbiotoper, rödlistade arter och ansvarsart för Sölvesborg.

Avloppsreningsverk
De runda blå cirklar, som motsvarar det rekommenderade skyddsavståndet mellan bostäder och avloppsreningsverk, är bra att ha med i ÖP:n, eftersom det styr övrig planering. Men cirklarnas innebörd har nog missuppfattats i t ex tillhörande MKB (se sid 13 i MKB:n). Det kan därför finnas anledning att se om markeringen kan ändras, så att risken för missuppfattning minskar.

Kommentar
Cirklarna runt reningsverken ritas om och innebörden justeras i miljökonsekvensbeskrivningen.

Vänsterpartiet
Vi har gått igenom förslagen på de kartor som tillhör remissen och har markerat på resp. karta de områden som vi anser bör strykas eller där särskild hänsyn måste tas.
Förslagen på kartorna över Norje, Pukavik, Högtofta och Hörvik tillstyrker vi.

Kartan över Mjällby:
Verksamhetsområdet i södra Mjällby. Vi anser det är lämpat för handelsändamål, men i en detaljplan bör det ingå flera grönytor. Det är ont om sådana i Mjällby och detta område gränsar till ett bostadsområde.

Kommentar
Områden som är utsatta för verksamhet är också tänkta som möjliga för handel.

Kartan över Hällevik:
Området väster om skolan tas bort för att ett grönstråk mellan naturreservatet på Stiby backe och Björkenabben skall kunna vara så intakt som möjligt.

Kommentar
Området väster om skolan tas inte bort. Vetskapen om att ett grönstråk behövs finns i ett översiktligt perspektiv och är utsparat väster om skolområdet.

Kartan över Sölvesborg (se nedan):
Bokskogen som börjar i Valje och går upp till Olofström är en av Europas största sammanhängande bokskogar och ett signum för Sölvesborg. Denna skall inte brytas av med ytterligare bostadsområden.

A- Området mellan Grönadal och Blekingevägen tas bort. Riksintresse för det rörliga friluftslivet.
B- Här är det lämpligt att exploatera området som idag är kraftledningsgata och granskog. Det ligger också i omedelbar anslutning till nuvarande bebyggelse. Övriga delar tas bort från översiktsplanen. Vite Hall är ett mycket frekventerat rekreationsområde och av riksintresse för det rörliga friluftslivet. Används också av föreningslivet bl.a. Sölvesborgs Brukshundsklubb och Sölvesborgs ridklubb.
C- Området tas bort helt. Det är ett mycket frekventerat rekreationsområde och används av föreningslivet (se ovan). När Hjortakroksskolan och förskolan Kanehall byggdes var ett av de viktigaste argumenten omedelbar närhet till natur och strövområden. Med nuvarande förslag förstörs den möjligheten.
D- Området längst österut, som idag är en äng kan exploateras, men bokskogsridån mellan Hjortakroken och Blekingevägen bör behållas som idag. Skogsridån är en viktig inramning för nuvarande bostadsområde.
E- Området tas bort eftersom det används för föreningsverksamhet och som rekreationsområde för boende i Tivoliområdet. Närheten till naturen är också viktig för verksamheten på Björnlyckan.
F- Området kan exploateras, men är dygnet runt utsatt för buller från motorvägen.

G- Området tas bort eftersom det ingår i det sammanhängande bokskogsområdet och är en del i grönstråket mellan Tredenborg och Ryssberget.

H- Tveksamt. Kan gå att bebygga, men klarar den 3-meterslinjen? Särskild hänsyn måste tas till det kommunala naturreservat som gränsar till området. Vi vet att bygger man nära reservatet kommer snart krav på avverkning från de boende.

I- Områdena I, J, K som alla tre ligger i Falkvik är den stadsdelens ”lungor” och besöker man områdena ser man att de är genomkorsade av stigar. Detta visar att de används för rekreation och rörligt friluftsliv. De är alltså olämpliga att exploatera. Möjligen går det att hitta några enstaka tomter här.

Kommentar
Område A (Grönadal): Justeras i söder med hänsyn till riksintresse och naturreservat.
B (Vitahall): Området tas inte bort som lämpligt för bostäder. I Kraftledningsgatan och i ett stråk öster om finns naturvärden så där är inte lämpligt att exploatera.
C (Hjortakroken väst om skola/förskola): Området tas inte bort. Även om det skulle tillkomma en del hus så är det nära till grönstruktur och stråk från/till skola och förskola är viktiga för att inte försämra tillgängligheten.
D (Hjortakroken utmed Blekingevägen): Området behålls som lämplig för exploatering. Om Blekingevägen byggs om till mer av en lokalgata kan bebyggelse komma närmre vägen.
E (Tivoli): Tas bort som lämpligt för bostäder.
F (Hjortakroken norra delen): Tas bort som lämpligt för bostäder.
G (Öster om Herrgårdsvägen): Området justeras och endast en del i områdets mitt behålls.
H (Fiskartorpsvägen): Tas bort som lämpligt för bostäder.
I, J, K (Falkvik): Området längst i väster justeras något. En gles struktur är lämplig för bevarande av grönstruktur. Kan studeras ytterligare i en fördjupad översiktsplan.

Istället vill vi komma med förslag på andra områden:
Mellan Sölvesborgshems hyreshus i Falkvik och Tredenborgsvägen finns ett skogsparti som har betydligt mindre betydelse för rekreation och rörligt friluftsliv. Här skulle med fördel kunna byggas höga flerfamiljshus med utsikt ut över havet och Sölvesborgsviken.

Öster om Bokedalsvägen.

Öster om Ljungaviksvägen. Det som idag är bl.a. grustag, men det kan bli ett fantastiskt bostadsområde. Det finns också möjligheter att ta fram fler tomter i anslutning till Labbvägen.

Kommentar
Översiktsplanen kommer inte att föreslå några bostäder vid Tredenborgsvägen. Därmed inte sagt att det är omöjligt att bygga där men närheten till vägen med buller och industri kan vara ett bekymmer.

Öster om Bokedalsvägen kan kanske vara lämpligt för något enstaka hus men inte så att det behöver pekas ut på en översiktlig nivå.

Att peka ut områden öster om Ljungaviksvägen kräver djupare studier och får kanske göras i ett tillägg till översiktsplanen. Idag används området för i huvudsak rekreation och där finns mycket djurliv.

Bromölla kommun

Översiktsplanen ger en positiv bild av Sölvesborgs framtida utveckling.

Samrådsförslaget innehåller resonemang och principiella ställningstaganden i många viktiga frågor.

Översiktsplanen belyser 4 fokusområden med tillhörande ställningstaganden. Ställningstagandenas karaktär varierar i abstraktionsnivå.

Översiktsplanen fångar upp Sölvesborgs kommuns utmaningar och möjligheter inom fokusområdena. Översiktsplanen pekar ut riktlinjer för hur kommunen vill profilera sig och beskriver olika för kommunen typiska karaktärsdrag och styrkor som skall bevaras och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Bromölla kommun ser positivt på att planförslaget har tyngdpunkt på att ny bebyggelse planeras inom tätorterna och befintliga byar.

Kartmaterialet behöver vara tydligare och beteckningarna från textbeskrivningen över områden behöver finnas med, så koppling kan göras mellan karta och text. I samrådsmaterialet finns inte alla beskrivna områden utmärkta på karta.

Det är olämpligt att planlägga områden inom naturreservat och Natura 2000 för exploatering.

Några små felaktigheter har smugit sig in i texten;
sid 28 del 1 – Gränsen mellan Bromölla och Sölvesborg går i vattendraget Sissebäck inte Silletorpsån som det står i planen.
sid 44 del 1 – Ett kolumnfel blandar texten under 5.6 Lantbruk och 5.7 Fiske o vattenbruk.
Sid 49 del 1 – Kartan över naturreservat har siffrorna på fel ställe samt längre ner vid genomgång av skyddsformer saknas biotopskydd.
Sid 55 del 2 – Under MKN för vattenkvalitet och vattenkvalitet hänvisas till ett äldre beslut om MKN. Det som idag gäller för Södra Östersjöns vattendistrikt är 08FS 2016:15. Sölvesborgs kommun är även medlem i Skräbeåns vattenråd.

Kommentar
Kartmaterialet ses över gällande tydlighet och även koppling mellan kartor och text.
Planförslaget är justerat med att områden har tagits bort och omformats så att påverkan på naturreservat och Natura 2000 områden blir mindre.
Små felaktigheter ses över och ändras.

Trafikverket
Översiktsplanen redovisar en väl avvägd och realistisk strategi för Sölvesborgs kommuns framtida utveckling. Kopplingen till de nationella miljö-, transport- och folkhälsomålen är tydliga och det framgår av planförslaget att kommunen vill bygga vidare på befintliga värden med fokus på att utveckla de tätorter som redan idag har fungerande service. De viktigaste framtidsfrågorna i Sölvesborgs kommun framgår av Vision 2020 där fyra målområden har pekats ut som särskilt viktiga; livsmiljö, arbete och näringsliv, infrastruktur och kommunikationer samt service och

värdskap. Samtliga målområden har utgjort en viktig grund för översiktsplan 2017 med syfte är göra kommunen ännu bättre att leva, bo och verka i.

Trafikverket är generellt sett positiv till de förtätnings- och fördelningsstrategier som presenteras. Att effektivisera mark för bostadsändamål genom förtätning skapar goda möjligheter till samordnade gods och persontransporter. Den redovisade fördelningen av samhällsservice ses som en sund strategi för att både skapa förutsättningar för en god livsmiljö och samtidigt minska behovet av persontransporter och dess negativa följdeffekter. Likaså gynnas både transportsystemet som invånarna långsiktigt av att kommunen önskar begränsa etablering av externa köpcentrum. Trafikverkets synpunkter och redogörelse över förslagets påverkan på statliga anläggningar framgår nedan.

Riksintresse kommunikationer
Kommunen pekar i översiktsplanen ut följande riksintressen för kommunikationer:

- Väg E22
- Rv 15 (Tvärleden, tidigare väg 121)
- Väg 123
- Blekinge kustbana (BKB)
- Farleder till Sölvesborgs och Karlshamns hamnar

Trafikverket anser att riksintressebeskrivningen för kommunikation ska ses över enligt följande:
- Väg 123 är inte utpekad som ett riksintresse för kommunikationer såsom anges på sid. 66, vilket behöver justeras inför granskningsskedet.
- Sölvesborgs station och Sölvesborgs hamn är båda anläggningar av riksintresse för kommunikationer och bör ingå i översiktsplanens riksintressebeskrivning.
- Även järnvägsanslutningen till hamnen utgör riksintresse.

På sid. 6 under avsnittet läsanvisning anges att riksintressen främst omfattar vägar som ingår i huvudvägnätet. Trafikverket anser att texten bör förtydligas där samtliga riksintressen för kommunikationer som finns inom kommunen anges; vägar, järnväg, station för resandeutbyte, hamn, farleder.

Kommentar
Riksintressebeskrivningen för kommunikationer ses över.

Trafikverket anser att även regleringskartorna ska uppdateras så att det framgår att utpekad hamn, väg, järnväg, station, farled är av riksintresse för kommunikationer. Det är även svårt att utläsa beskrivna riksintressen på kartan på sid. 23, vilket bör tydliggöras.

Kommentar
Regleringskartor uppdateras gällande riksintressen.

Korridoren för en framtida sträckning av Sydostlänken redovisas inte under kapitlet ”Riksintressen”. Istället omnämns detta i kapitlet ”Regional samverkan och mellankommunala intressen”. Utpekandet av framtida riksintressen ska i första hand ses som en signal om att det finns behov av

förändringar i transportsystemet som kan kräva att mark kommer tas i anspråk, se vidare nedan. Trafikverket anser att det vore en fördel att framtida riksintresse för Sydostlänken även omnämndes under kapitlet ”Riksintressen”, för att undvika missförstånd.

Trafikverket noterar att framtida riksintresse för Sydostlänken berör områden som anges som lämpliga för vindkraft på sid. 42. Trafikverket ställer sig mycket tveksam till omfattande vindkraftsetablering inom angivna områden E3 då det riskerar att påverka möjligheterna att bygga ut järnvägen.

Trafikverket pekar även ut planerade och framtida kommunikationsanläggningar av riksintresse. Planerad kommunikationsanläggning av riksintresse innebär att planeringsprocessen har startat där beslutad utredning och därmed en vald korridor eller lokalisering av utbyggnaden finns. Utpekandet innebär att staten ges möjlighet att skydda tillkomsten av den angivna funktionen men det innebär inte ett ställningstagande till att anläggningen kommer byggas. Framtida kommunikationsanläggning av riksintresse innebär att det gäller åtgärder som ligger tidigt i planeringsprocessen och där beslut om slutlig lokalisering saknas. Utpekandet av framtida riksintressen ska i första hand ses som en signal om att det finns behov av förändringar i transportsystemet som kan kräva att mark kommer tas i anspråk.

Kommentar
Korridoren av en ev framtida sydostlänk redovisas under kapitlet riksintressen. Texten kompletteras med att en ev utbyggnad av vindkraft inom E3 inte får påverka järnvägen.

Generella säkerhetsavstånd
Trafikverket ser positivt på kommunens tydliga förhållningsätt och beskrivning av generella säkerhetsavstånd till statlig infrastruktur och kommunikationsanläggningar av riksintresse. När det gäller kartunderlaget, både i översiktsplanen och de områdesvisa kartorna, anser Trafikverket att det bör säkerställas att de områden som anges för nya bostäder, verksamheter etc. uppfyller angivna byggnadsfria avstånd till statliga anläggningar, särskilt i de fall utökat byggnadsfritt avstånd om 30 respektive 50 meter gäller.

Trafikverket anser att översiktsplanen bör kompletteras med en redogörelse för hur kommunen ska beakta MSA-ytor (Minimum Sector Altitude) för Kristianstad och Ronneby flygplatser, som berör omfattande markområden inom kommunen. Vid planering av områden med höga byggnader eller andra höga föremål ska berörda flygplatser, Försvarsmakten och Luftfartsverket höras.

Kommentar
Planbeskrivningen och kartor kompletteras hur flygplatserna berör markområden inom kommunen.

Funktionellt prioriterat vägnät
Trafikverket har tillsammans med länsplaneupprättarna tagit fram ett underlag och pekat ut ett funktionellt prioriterat vägnät som bedöms vara av särskild vikt för nationell och regional tillgänglighet.

De utpekade vägarna redovisas utifrån funktionerna godstransporter, långväga personresor med bil, dagliga personresor med bil samt kollektivtrafik med buss. Hur de olika funktionerna ska prioriteras och vägas mot varandra ska avgöras i varje enskild planeringssituation, med utgångspunkt i att tillgängligheten och framkomlighet längs med utpekade vägar inte ska försämras. I de fall kommunens planer påverkar det utpekade vägsystemet är det av särskild vikt att planeringen grundas på erforderligt underlag, vilket kan innebära behov av fördjupningar av översiktsplanen eller trafikutredningar som belyser flöden, kapacitet och belastning samt eventuella åtgärdsbehov. Det utpekade vägnätet finns tillgängligt på www.nvdb.se via sidan NVDB på webb. För Sölvesborgs kommun ingår E22 som nationellt och internationellt viktig väg, riksväg 15 som regionalt viktig väg samt väg 123 som kompletteranderegionalt viktig väg för kollektivtrafik och dagliga resor. Trafikverket anser att utpekade vägar bör omnämnas i översiktsplanen.

Kommentar
Trafikverkets funktionella prioriterade vägnät kommer omnämnas i översiktsplanen.

Utbyggnad och trafikalstring
Översiktsplanen redovisar relativt omfattande utveckling av verksamhetsområden runt om i kommunen. Bland annat redovisas stora områden för industri och kontor i de norra delarna av Mjällby. Då väg 123 redan idag har höga trafikflöden är det viktigt att kommunen beaktar den trafiksituation som kan uppstå vid omfattande verksamhetsetableringar i anslutning till det statliga vägnätet. Trafikverket förordar att kommunen utför en trafikutredning för planerade verksamheter för att se om verksamhetsetableringen är möjlig att genomföra utan större trafikstörningar på väg 123 och tillhörande trafikanläggningar samt vilka behov som kan uppstå.
Förslaget innebär också en relativt omfattande utveckling av nya bostadsområden som kommer få konsekvenser i vägsystemet, både det kommunala och statliga. För att gå vidare med planeringen av områden som sannolikt innebär ökade trafikflöden behöver trafiksituationen och kapacitetsutnyttjandet kopplat till utvecklingen utredas i ett större sammanhang. Innan eller senast när kommunen påbörjar förekommande detaljplaner bör trafiksituationen ha utretts där det i planprocessen tas höjd för de eventuella åtgärder som kan krävas samt att eventuella åtgärdsvalsstudier med trafikanalys som grund kan påbörjas i tidigt skede. I vissa fall kan det även vara lämpligt att kommunen upprättar fördjupade översiktsplaner för att säkerställa en lämplig utveckling där viktiga intressen tas omhand.

Kommentar
Kommunen instämmer med att trafikutredningar behöver tas fram för många delar av kommunen. Emellertid sker det oftast bara vid detaljplanering där behovet direkt uppstår vid omfattande planering av verksamheter och bostäder.

Väg 123
I planhandlingarna presenterar kommunen en ny sträckning av väg 123, vilket Trafikverket anser ska utgå ur översiktsplanen. Skrivningarna härrör sannolikt från en tidigare arbetsplan, upprättad av dåvarande Vägverket, som ej längre är gällande. Utveckling av det regionala vägnätet prioriteras genom länstransportplanen som upprättas av Region Blekinge. I nuvarande länstransportplan finns inga planer på någon ombyggnad av väg 123, varför Trafikverket anser att skrivningarna om en ny sträckning ska utgå. I takt med att utveckling sker i aktuellt vägstråk kan behov av vidare utredning

uppstå, där behoven då måste utredas enligt fyrstegsprincipen genom en s.k. åtgärdsvalsstudie, se vidare stycket om Trafikverkets planeringsmetodik nedan.
Även miljökonsekvensbeskrivningen bör justeras med hänsyn till ovan.

Kommentar
Kommunen vill ha kvar sträckningen av vägen tillsvidare. Utredningar behövs för att studera hur förbättringar/förändringar kan göras med fyrstegsprincipen.

Trafikbuller
En viktig aspekt att beakta i samband med exploatering i infrastrukturtäta områden är exponeringen för trafikbuller. Trafikverket ser positivt på att kommunen övergripligt behandlar frågan i planförslaget och förutsätter att beaktandet av trafikbuller kommer behandlas och utredas mer detaljerat inom ramen för fortsatt planering, planarbete och/eller bygglovsprövning.

Kollektivtrafik och cykel
Trafikverket uppfattar att kommunen bedömer den lokala och regionala kollektivtrafiken som av god kvalitet. Vidare lyfter kommunen dess ambition om att verka för en förbättrad lokal och regional kollektivtrafik ur både ett attraktivitets-, miljö-, och tillgänglighetsperspektiv. Trafikverket ser positivt på kommunens ställningstagande, dock saknar Trafikverket mer konkreta förslag på hur kollektivtrafiken i och genom kommunen ska förbättras. Trafikverket anser att det är av stor vikt att beakta och prioritera kollektivtrafikfrågor i planeringens tidiga skede. En redogörelse för hur nya bostads- och verksamhetsområden ur ett systemperspektiv förhåller sig till tillgänglighet till kollektivtrafik efterfrågas av Trafikverket. Även förutsättningarna för att kunna cykla till och från viktiga målpunkter bör utredas i planeringens tidiga skede där exploateringen bör ta höjd för de eventuella åtgärder som behövs för att skapa sammanhängande, gena stråk. Trafikverket anser att planförslaget borde kunna utvecklas med hänseende till planeringen av cykeltrafik, både som rekreation men också för pendling mellan tätorter i kommunen.

Kommentar
Texten kompletteras med hur förhållandet till tillgänglighet är mellan kollektivtrafik och föreslagen bebyggelse.

Trafikverkets planeringsmetodik
Generellt anser Trafikverket att alla behov av investeringar i infrastrukturen ska planeras utifrån fyrstegsprincipen, som är ett centralt förhållningssätt och en planeringsmetodik för att hushålla med resurser och minska transportsystemets negativa påverkan. Enligt fyrstegsprincipen analyseras problemet/behovet i fyra steg, där det första steget handlar om hur vi kan påverka behovet av transporter.
Steg två handlar om att optimera och finna åtgärder som effektiviserar nyttjandet av befintlig infrastruktur och fordon. Det tredje steget handlar om begränsade ombyggnadsåtgärder och det fjärde och sista steget innebär investering i form av ny infrastruktur.

Fyrstegsprincipen hanteras inom ramen för en tidig studie/åtgärdsvalsstudie som krävs för alla åtgärder som innefattar statlig infrastruktur. I åtgärdsvalsstudien medverkar samtliga berörda aktörer i analys av nuläget, brister och behov samt tänkbara lösningar utifrån fyrstegsprincipen. Arbetet

dokumenteras och beslutas av Trafikverket där den slutliga lösningen mycket väl kan bestå av åtgärder i alla fyra stegen.
Åtgärdsvalsstudier angriper problem av olika karaktär, där både stora och små, gamla och nya problem och brister tacklas. Orsak och lösningar ligger inte alltid där symptomen finns, och åtgärder kan få konsekvenser för ett större system. Trafikverket initierar allt fler åtgärdsvalsstudier för att klargöra problem, orsaker, möjliga lösningar, ansvarsförhållanden och finansiering. Även andra aktörer kan och bör ta initiativet till åtgärdsvalsstudier.

En utveckling av kommunen enligt översiktsplanens intentioner innebär att statliga anläggningar kommer påverkas. Trafikverket anser att det är rimligt att kommunen ansvarar för att utföra vidare trafikutredningar vid kommande planläggningsarbete samt att kommunen vid behov initierar åtgärdsvalsstudier med berörda aktörer för att utreda lämpliga åtgärder utifrån planerad utveckling. Trafikverket vill redan i detta skede vara tydlig med att de behov av åtgärder i det statliga vägnätet som föranleds av kommunens utveckling och exploateringar ska bekostas av kommunen och/eller exploatörerna.

Övrigt
Trafikverket noterar att inte Malmö flygplats (Sturup) nämns som flygplats av regionalt intresse på sid. 27 och sid. 44 trots att den ligger närmare Sölvesborg än Köpenhamns flygplats (Kastrup). Trafikverket anser att kommunen bör motivera varför den inte omnämns.

På sid. 44 hänvisas till en genomförd trafiknätsanalys som Trafikverket inte kunnat ta del av. Trafikverket anser att de handlingar som utgör ett viktigt underlag för översiktsplanen bör ingå som bilagor alternativt finnas att tillgå på annat sätt. T ex kan huvuddragen av analysen redogöras för i översiktsplanen.

Kartan över markregleringar framstår som otydlig då den innehåller väldigt mycket information. Det skulle underlätta för läsaren om en viss prioritering gjordes angående vilken information som visas.

Generellt behöver teckenförklaringarna till olika kartor i översiktsplanen ses över så att den information som anges går att återfinna i karta.

På flera kartor finns planerad korridor för E22 Sölve-Stensnäs, vilket bör tas bort då vägen är utbyggd.

Under texten till Riksväg 15 på sid. 23 anges Vägverket, vilket bör justeras till Trafikverket.

På sid. 66 anges benämningen arbetsplan, vilket bör ersättas av nuvarande benämning, vägplan.

Miljökonsekvensbeskrivningen skulle kunna förtydligas att ytterligare studier t ex vad avser trafikanalyser, bullerutredningar och riskutredningar sannolikt kommer att krävas inom ramen för fortsatt planering av angivna utvecklingsområden för bostäder och verksamheter.

I miljökonsekvensbeskrivningen på sid. 11 anges väg 121 som numera benämns riksväg 15.

Kommentar

Kommunen justerar utifrån det som återfinns under rubriken övrigt.

Västblekinge miljö ab
5.3 Avfallshantering

En ny avfallsplan med tillhörande föreskrifter för renhållningen är under utarbetande och förväntas antas våren 2018.
Texten ″Förpackningar samlas in på återvinningsstationer och återvinningscentraler och genom fastighetsnära insamling. FTI AB ansvarar i nuläget för driften av återvinningsstationerna. ″

Byts lämpligen mot: ″ Tidningar och förpackningar samlas in på återvinningsstationer och genom fastighetsnära insamling samt på återvinningscentralen. FTI AB ansvarar i nuläget för driften av återvinningsstationerna.″

Texten ″ En återvinningsstation i VMAB:s regi finns i Sölve.″
Bör bytas mot ″ En återvinningscentral i VMAB:s regi finns i Sölve.″

5.4 Energiförsörjning
Av matavfall som samlas in i kommunen framställs biogas som uppgraderas till fordonsgas, denna information saknas i texten.

I övrigt har VMAB inga invändningar mot den aktuella planen.

Kommentar
Texterna ses över och justeras i enlighet med VMAB.

Svenska kraftnät
Nuläge
I Sölvesborgs kommun har Svenska kraftnät en tre likströmsledningar tillhörande stamnätet för el. Ledningarna är förlagda som sjökablar och korsar kommunens drygt åtta kilometer öster om Hanö.

Allmän information
Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Ledningsrätten innebär att åtgärd/verksamhet som på något sätt inskränker Svenska kraftnäts verksamhet, inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätt.

Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras invid stamnätsledningar och stationer. Mer information om hur samråd med Svenska kraftnät går till finns på vår webbplats: http://www.svk.se/aktorsportalen/samhallsplanering
Alla kraftledningar som drivs och förvaltas av Svenska kraftnät har underjordiska installationer. Vid alla typer av markarbete invid ledningarna ska Svenska kraftnät rådfrågas om direktiv innan markarbete påbörjas.

Ärendespecifik information
Svenska kraftnät önskar att våra ledningar synliggörs i Sölvesborgs översiktsplan. Stamnätet för el går att hämta via Geodataportalen, se mer information nedan.
Ett av de utpekade områdena för havsbaserad vindkraft, Blekinge Offshore, korsas av Svenska kraftnäts sjökablar. Vid planering av vindkraftsanläggar krävs ett visst säkerhetsavstånd mellan vindkraftverk och våra anläggningar. Svenska kraftnät vill också påminna om att all utbyggnad av elproduktion kräver anslutningsnät. Vid större produktionsetableringar krävs ofta förstärkningar av såväl lokal-, regionsomfattande stamnät. All produktionsutbyggnad medför därmed utbyggnad av infrastrukturen för el. Detta bör beaktas vid planering av utbyggnad av elproduktion.

Slutligen noterar vi att det på sida 14 i översiktsplanen talas om strålningskällor i samband med kraftledningar. Vi vill uppmärksamma Sölvesborgs kommun om att begreppet strålning inte brukar användas i samband med de låga frekvenser som finns i kraftledningar eftersom fotonenergin är så svag att fälten helt saknar de egenskaper man förknippar med ordet stålning. Strålning används oftast när fotonenergin är så pass hög att det resulterar i ett synligt ljus. Exempel på detta är gamma- och röntgenstrålning. Ett mer lämpligt begrepp att använda vid lågfrekventa nivåer likt de som genereras kring kraftledningar är elektromagnetiska fält.
Just i det här fallet är Svenska kraftnäts anläggningar i Sölvesborgs likströmsledningar vilket innebär att de magnetiska fält som bildas är statiska och saknar därmed förmågan att alstra strömmar i vävnader vilket innebär att människor och djur inte bedöms påverkas biologiskt av dessa.

Så länge våra rekommendationer beaktas har Svenska kraftnät inga invändningar mot aktuell översiktsplan.

Svenska kraftnät vill informera om att våra anläggningsobjekt finns att hämta via Geodataportalen, www.geodata.se. som WMS eller som en shape-fil. Informationen innehåller den geografiska positionen för Svenska kraftnäts ledningar, stolpar, stationer och stationsområden. Utöver den geografiska positionen finns uppgifter om förläggningssätt (luftledning, kabel etc.) och spänningsnivå för våra ledningar. Vid produktion av kartor där Svenska kraftnäts geografiska anläggningsinformation används ska följande copyrighttext framgå: ”© Affärsverket svenska kraftnät”. Ytterligare information rörande samhällsplanering i närheten av våra anläggningar återfinns i skrifterna Elnät i fysisk planering och Vägledning för verksamhet vid markförlagd kabel i stamnätet. För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för stamnätet för el hänvisar vi till Perspektivplan 2025 och Nätutvecklingsplan 2016 - 2025. Dessa dokument finns publicerade på vår webbplats, www.svk.se.

Kommentar
Ledningar kommer att synliggöras via Geodataportalen.
Begreppet strålning ändras till elektromagnetiska fält.

Skanova
Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på planeringsunderlaget. Kontakta https://www.ledningskollen.se.

Kommentar
Skanova är en självklar remissinstans och kontaktas tidigt i detaljplaneprocessen.

Blekinge museum
Blekinge museum ställer sig mycket positivt att kommunen planerar att anordna informationsinsatser av olika slag som stöd för framtida bevarande och utveckling av riksintresseområde för kulturmiljö. Förslagsvis vidgas detta arbete till att även omfatta övriga värdefulla kulturmiljöer runt om i kommunen.

I genomgången av Riktlinjer för mark och vatten framgår det att en betydande andel av de planerade bostads- och verksamhetsområdena utgörs av brukad odlingsmark. Med hänsyn till aktuell debatt och kommunens ställningstagande på sidan 44 i Del 1 bör en djupare redogörelse och konsekvensanalys göras. Kommunens goda jordbruksmark och brukade kulturlandskap bör värnas långsiktigt. Omfattande exploateringar bidrar till en fragmentering av landskapet som kan leda till att förutsättningarna för att driva jordbruk starkt försämras.

Kommentar
Kommunen är medveten om att åkermarken är värdefull. I några fall sker dock viss intrång om den är i anknytning till samhällen. En klassning av åkermarken hade varit värdefull för att se skillnader i närområdet. Även skogsmarken är ofta värdefull i kommunen. Ibland är den dessutom naturreservat och/eller viktig för rekreation.

Byarnas framväxt och historia har skapat unika miljöer med olika karaktär. Gränsområdet mellan de båda fiskesamhällena Hörvik och Krokås har successivt blivit mindre tydlig i och med expanderande bebyggelse. Enligt översiktsplanen föreslås ytterligare utbyggnadsområden i detta område som kommer att leda till att den hävd-vunna gränsen riskerar att helt försvinna. Utbredningen av områdena B 13 Krokås södra och B14 Hörvik, stationsområdet bör därför ses över och minskas för att bibehålla ett tydligt avläsbart gränsområde mellan de båda byarna även i framtiden. Härigenom stärks de båda byarnas egna identiteter och historiska tidsdjup. Att visa omsorg och uppmärksamhet vid förändringar av bebyggelse eller struktur är något som också uttrycks i planbeskrivningen av område K7 Hörvik Även samhällena Hällevik och Nogersund riskerar att byggas samman varför hänsyn kan krävas i ett led att förstärka och synliggöra den historiska strukturen.

Kommentar
Kommunen instämmer om att det behövs släpp mellan byarna för att bevara den historiska strukturen. Även om viss bebyggelse kommer så bör den ha en utformning där den strukturen finns kvar.

Hällevik är ett av Listerlandets bäst bevarade fiskeläge med äldre, småskalig och traditionell karaktär. Centralt i denna miljö, område B20 Hälleviks rökeri, föreslås utbyggnad av flerbostadshus.

Med hänsyn till kulturmiljöns höga värden och bebyggelsens befintliga skala och karaktär är tåligheten för nya och större bebyggelseenheter mycket låg. Kulturmiljön riskerar att påverkas mycket negativt av ett nytillskott i större skala.

Kommunens förslag att upprätta förnyade detaljplaner/ områdesbestämmelser i fiskelägenas äldsta delar för att bland annat klargöra kulturmiljöernas värden är mycket lämpligt i ett led att arbeta för en långsiktigt hållbar planering utifrån platsens förutsättningar.

Kommentar
Kulturmiljöhänsyn är viktigt i Hällevik också i detta läget vid Hälleviks rökeri. Trots att omvandling är på gång ska utformningen ta hänsyn till kulturmiljön och det ska ske i samarbete med kunniga inom kulturmiljö. Idag är det storskalig industri inom B20 (Hälleviks rökeri) som håller på att förfalla på platsen så det innebär att en förändring av platsen också blir en förändring av kulturmiljön i Hällevik.

E.ON
E.ON Elnät har nätkoncession inom de sydöstra delarna av Sölvesborgs kommun (Listerlandet) och enligt ellagen är vi skyldiga att ansluta nya elanläggningar. För mer generell information kring detta, se bifogat informationsblad.

Byggnation nära elanläggningar
Vid byggnation och bygglov eller annan exploatering nära en elanläggning medför det att vissa restriktioner kan komma att införas i markanvändningen i det aktuella området. Dessutom skall arbete i närheten av starkströmsanläggningar utföras i enlighet med Elsäkerhetsverkets föreskrifter om elsäkerhet vid yrkesmässig verksamhet samt de av elbranschen framtagna Elsäkerhets-anvisningarna. Det är därför viktigt att vi kontaktas för samråd vid exploateringar och i samband med bygglov.

Magnetfält
Hittills har inga svenska centrala statliga myndigheter identifierat sådana risker som kan motivera införandet av gränsvärden för begränsning av allmänhetens exponering för kraftfrekventa elektromagnetiska fält, härrörande från produktion, överföring, distribution och användning av el. Eftersom negativa hälsoeffekter inte kan uteslutas rekommenderar ansvariga myndigheter i Sverige att försiktighet tillämpas. E.ON Elnät beaktar den av Strålsäkerhetsmyndigheten rekommenderade försiktighetsstrategin avseende barns exponering för lågfrekventa magnetfält. Se bifogat informationsblad för mer information.

Elanläggningar i kommunen
E.ON Elnät har inom kommunen ett regionalt ledningsnät för elförsörjning, både inom kommunen men även vidare till angränsande kommuner och regioner. Detta ledningsnät består av 50 och 130 kV ledningar samt fördelningsstationen i Mjällby.

Därutöver finns ett förgrenat distributionsnät för den lokala elförsörjningens behov.

Gällande utbyggnader i samband med bebyggelseutveckling och exploateringar får vi återkomma i samband med upprättandet av detaljplaner.

Då regionnätledningarna samt fördelningsstationer har stor betydelse för regionen yrkar E.ON Elnät på att dessa ska redovisas såväl i planens verbala del som i dess kartdel, se bifogad karta över våra anläggningar i kommunen.

Master och vindkraftverk
För skötseln av våra luftledningar används helikopter för flygbesiktning. Det är därmed viktigt att vid nytillkomna vindkraftverk/master följa Transportstyrelsens rekommendationer för att upprätthålla en god flygsäkerhet vid besiktningar.
Förändringarna av plan- och bygglagen och miljöbalken med syfte att undanröja dubbelprövningen vid vindkraftsetablering innebär bland annat att vindkraftverk som prövas enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken inte omfattas av bygglovsplikt. Regeringen framför med anledning av detta i prop. 2008/09:146 att en aktuell och väl underbyggd översiktsplan eller motsvarande underlag bör ges stor betydelse vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken om att uppföra och driva vindkraftverk. Med anledning därav yrkar E.ON Elnät på att kommunen för in Transportstyrelsens avstånd och försiktighetsmått i översiktsplanen, se informationsblad.

E.ON Elnät vill redan i ett tidigt skede bli kontaktade för samråd då master eller vindkraftverk uppförs inom 250 meter från våra luftburna kraftledningar.

Gas
E.ON Gas Sverige AB har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende. Inom området i orten Mjällby finns några gasolledningar men då de i dagarna är på väg att avyttras har E.ON Gas inget att erinra i ärendet.

Kommentar
E.ON är en självklar remissinstans och kontaktas tidigt i detaljplaneprocessen. Karta och text på regionnätledningar kompletteras i handlingarna.

Tekniska avdelningen

Arbete pågår med framtagande av en friluftsplan vilken beräknas vara klar i februari 2018. Resultaten från arbetet bör om möjligt inarbetas i översiktsplanen.

Tekniska avdelningen ser behov av att kommunen i framtida planering arbetar med fördjupade översiktsplaner där t ex vägnäts- och grönytestrukturer samt förutsättningar för hållbart resande närmre kan studeras.

Större planerade bostadsområden i Hällevik, Nogersund, Hörvik, Krokås och Mjällby gör att Mjällbys utveckling som centrum på Listerlandet väntas förstärkas och arbetspendlingen öka med följden att allmänväg 123 blir en allt viktigare länk.

Kommentar
Hänvisning till friluftsplanen kommer att införlivas i översiktsplanen.
Fördjupade översiktsplaner är nödvändiga och vi ser ett behov av dem exempelvis i Sölvesborg.
Väg 123 kommer sannolikt ha en ökad betydelse i framtiden. Trafikverket har den dock inte högt i sin prioritering i nuläget. Det finns behov av mer studier och trafikutredningar för att visa hur man kan göra. I det arbetet behöver den tekniska avdelningen vara med.

Region Blekinge

Översiktsplanen placerar inledningsvis in kommunen som en del i regionen med de utmaningar och fördelar som Blekinge har vilket ger ett bra ramverk till övrig beskrivning. Sölvesborgs strategiska läge är så som beskrivs gynnsamt med god närhet till kommunikationer. Det mål som Region Blekinge har för att minska restiden på Blekinge kustbana från idag 2 tim 42 min mellan Karlskrona och Malmö till 2 tim medför att Sölvesborg får ökad närhet både inom Blekinge som till Öresundsregionen. E22 kommer med det förslag till nationell plan för 2018-2029 som Trafikverket nyligen presenterat att vara utbyggd till motorväg under planperioden I Skåne och även i Blekinge, frånsett sträckor med 2+1 väg med mitträcke.

I planen skulle kunna understrykas att kommunens viljeinriktning ska vara att aktivt verka för hållbara kommunikationsmöjligheter, där framför allt tåget ger möjlighet till ett attraktivt resande med korta restider. Vi ser gärna att satsningar som kommunen kan medverka till för att korta restiden med järnväg bör prioriteras samt att se till att hela transportkedjan kollektivtrafik-gång-cykel/pendlingsparkeringar hänger ihop.

Kommentar
Sölvesborg har en stor pendling och är väldigt intresserade av alla typer av förbättringar för pendlare såsom minskad restid.

Vi håller med om att det syns vara en bra strategi att framhäva Sölvesborgs kvaliteter ur ett boendeperspektiv. Att utveckla bebyggelsen till täta stads- och tätortsmiljöer som är möjliga att försörja med kollektivtrafik och där cykeln är ett fungerande transportslag medverkar till en hållbar miljö.

Vi ser positivt på att kollektivtrafiken nämns bland de faktorer som styr planering av mark och vatten. Det är viktigt att bygga nära kollektivtrafiken eller på ett sådant sätt att en försörjning med kollektivtrafik är möjlig. Realiteter gör ibland att detta är svårt att fullfölja då marknaden vill något annat men vi ser positivt på ambitionen. En förutsättning för att bygga på ett sätt som inte skapar ett bilberoende är att ha med sig denna aspekt i hela planeringsarbetet. I kommande strukturbildsarbete

vill vi diskutera möjligheter och ambitioner att förena verksamheter och boende med god kollektivtrafik.

Kommentar
Avsnittet om kollektivtrafik lokalt och regionalt utökas.

Kap 3.7 På sikt kommer målet om minskad restid på Blekinge kustbana innebära behov av större kurvrätningar i Blekinge. I nuläget finns dock inga sådana utpekade sträckor som berör kommunen eller som kan lyftas in i planen.

Kap 4.1 Vi noterar bristen på anslutande kommunikationer till flygplatsen i Ronneby som en fråga att jobba vidare med. Avsnittet Kollektivtrafik lokalt och regionalt bör utökas med att beskriva vad som menas med bra reskvalitet, t ex i form av restid, turtäthet samt att planera verksamheter och boende så att underlaget för att skapa en bra kollektivtrafik stärks.

Kap 4.6 Sydostleden kan läggas till och den kustnära turismcykelled som planeras genom Blekinge. Möjlighet finns att ansluta den senare till de cykelleder som finns på Listerlandet eller att inkorporera dessa i en kommande nationell cykelled utmed kusten i Blekinge.

Kap 5.1 Under tillgänglighet beskrivs i planen vilka behov som ska tillgodoses vid planering av den fysiska miljön. Beskrivningen skulle kunna kompletteras med att uppnå god tillgänglighet/kommunikationsmöjligheter utan att behöva använda egen bil.

Kap 5.5 Kommunen har en bra viljeinriktning för att förbättra kommunikationerna. Förutom punkterna som redovisas skulle man kunna ta upp betydelsen av att förtäta och bygga nytt i det stationsnära läget i staden. Ny bebyggelse i sådana lägen samverkar med en ökad användning av kollektivtrafik och cykel och kan minska behovet av bil.

Kommentar
Beskrivningen kompletteras med hur tillgängligheten kan förbättras utan egen bil.

Kap 6.3 Under såväl luftföroreningar som buller framgår det att trafiken är en faktor men vi ser gärna att man kompletterar med en skrivning om att energieffektiv och tyst trafik ska prioriteras i centrala delar där många vistas.

Kap 7.1 'Områden med förändrad markanvändning' finns 5 utpekade prioriterade områden där huvuddelen av utbyggnaden bör ske. Ur ett kollektivtrafikperspektiv är detta bra då fokus ligger i områden där vi har möjlighet att erbjuda en attraktiv kollektivtrafik. Det är också viktigt att tänka i stråk inom de utpekade tätorterna, framför allt då det inom varje tätort finns ett stort antal utpekade, möjliga, utbyggnadsområden. Dessa kanske skulle grupperats eller prioriterats utifrån ett antal övergripande mål med kommande byggnation för att få en tydligare plan.

Det bör också påpekas att det i samband med exploatering av nya områden behöver finnas budgetutrymme för att kunna kollektivtrafikförsörja området samt anpassa infrastrukturen för kollektivtrafik.

Trädsäkring av Blekinge Kustbana är en viktig angelägenhet. Det innebär att träd inte tillåts växa inom 20 meter från järnvägen vilket gör att tågtrafiken kan fortgå även då varningar för stark vind utfärdas av SMHI. I Trafikverket är trädsäkringen aktuell i senare delen av kommande planperiod. Notera i den kommunala planläggningen parkmark el dyl. som kan beröras.

Vi konstaterar att planen har tagit upp mark reserverat för Sydostlänken vilket är ett prioriterat projekt i Blekinge och inom Regionsamverkan Sydsverige.

Kap 7.2 Flertalet av de föreslagna utbyggnadsområdena ligger i stråk med bra kollektivtrafik. I vissa områden som pekas ut för bostäder saknar vi dock en bedömning av tillgängligheten med kollektivtrafik och cykel. Området Siretorp-Sandviken innebär en utbyggnad i ett nytt stråk. För att kunna kollektivtrafikförsörja detta område på ett bra sätt krävs att området Ljungaviken byggs klart samt att det blir ett tillräckligt stort antal bostäder som byggs i området Siretorp-Sandviken för att få ett tillräckligt underlag. Det krävs också satsningar på effektiv infrastruktur samt budgetutrymme för utökad kollektivtrafik, som då kan kollektivtrafikförsörja Ljungaviken-Siretorp-Sandviken (ett stråk öster om Sölvesborgsviken) och in till centrum.

> *Kommentar*
> *En ev vindkraftutbyggnad får ej ske på bekostnad av sydostlänken.*
> *I fler texter om utbyggnadsområden tillkommer bedömningar om tillgänglighet till kollektivtrafik och cykel. Kommunen instämmer med tanken om att bygga i stråk. Detta bör ingå i en trafikstrategi som vi ser behov av. Regionens synpunkter och kunskap kan mer ingående ligga till grund för framtagandet av nästa helt nya översiktplan.*

Sölvesborg energi
Framtida spillvattenfördelning mellan avloppsreningsverken

Kartan nedan visar hur spillvattnet avses fördelas mellan de olika avloppsreningsverken. Kort förklarat i text så ser fördelningen ut på följande vis: Hanö, Istaby, Sillnäs, Torsö samt Grönslätt leds till Nogersund. Övrigt spillvatten leds till Sölvesborgs avloppsreningsverk. Detta innebär att mindre reningsverk på sikt kommer avvecklas och överförs antingen till Nogersunds eller Sölvesborgs RV.

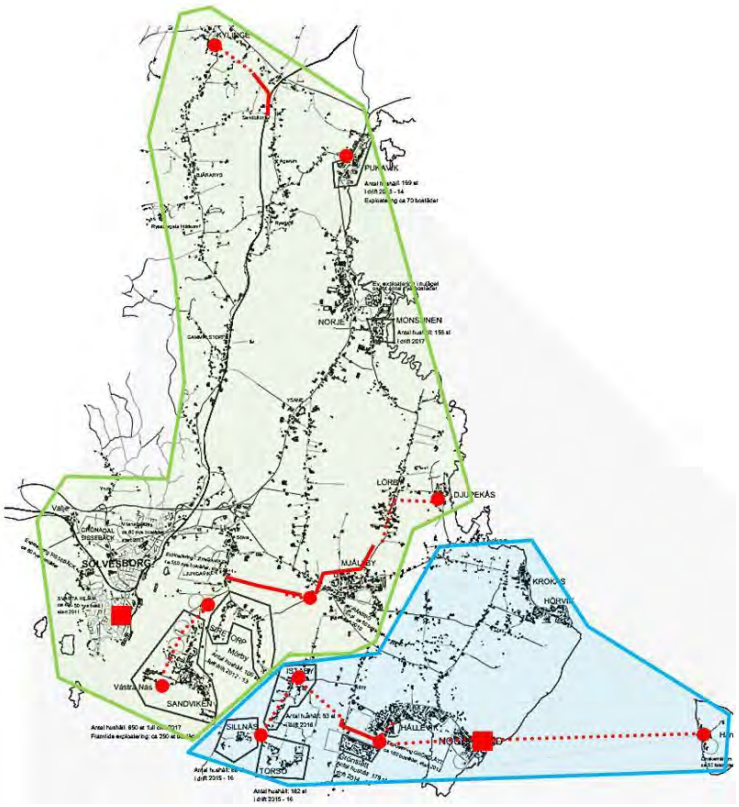

Vatten- och avloppsförsörjning
Det är positivt att det i översiktsplanen, på flera ställen, lyfts fram att de kommunala vattentäkterna måste skyddas mot potentiella föroreningsskällor och att stor hänsyn till vattentäkterna måste tas vid lokalisering av diverse verksamheter, för att på så vis framtidssäkra god vattenkvalitet inom Sölvesborgs kommun.

På sid 39 i Planbeskrivningen under 5.2 står det:
En kommunal VA-plan bör tas fram för att långsiktigt säkerställa tillgången på dricksvatten och en tillfredsställande avloppsrening.

När det gäller vattenskyddsområde (VSO) så finns det idag framtaget en preliminär zonindelning för VSO se bilaga 1.

När det gäller framtida spillvattenhantering inom Sölvesborgs Kommun så togs det fram en Strategisk plan för detta 2013. Planen redovisar hur spillvattnet är tänkt att fördelas mellan de olika avloppsreningsverken och vart nya områden planeras att ansluta se bilaga 2.

På sidan 16, under 5.5, i MKB:n står det:
Inom Sölvesborgs kommun finns ett antal vattenskyddsområden. Inga av dessa berörs av de föreslagna utvecklingsområdena.

Det står även under 6.9:
Inga konflikter mellan skyddsområden för vattentäkter och utvecklingsområden för bostäder/verksamheter kommer att uppstå.

Samtliga VSO är under revidering och de nya VSO bör in i planen efterhand som de är klara. Nya VSO kommer att beröras av de föreslagna utvecklingsområdena, bl.a. tre vattentäkter i Hällevik kallade Lindskogsborrorna. Dessa kommer i konflikt med området som benämns B18 Hällevik Norra i ÖP.
En fundering är hur pågående områden ska hanteras i ÖP:n?

Den kommunövergripande VA-utbyggnadsplanen (sid 40 i Planbeskrivningen) bör inte ligga med i ÖP.
Man skulle istället kunna hänvisa till Sölvesborg Energis hemsida eftersom planen ses över årligen och revideras om nya uppgifter framkommit som kan påverka prioriteringsordningen.

På sid 97 i Planbeskrivningen under B18 Hällevik Norra står det:
Tekniska förutsättningar: Inom verksamhetsområde för VA.
Det är bara en liten del av området som omfattas av verksamhetsområde för VA.

På sid 109 i Planbeskrivningen under B28 Hanö Södra står det:
Utredningsbehov: Ytterligare utredningar krävs för att säkerställa dricksvattenbehov och avloppsförsörjning.

Och på sid 110: Kapaciteten för reningsverket på Hanö behöver utökas för att möjliggöra denna exploatering.

Reningsverket på Hanö skall läggas ner och en ny överföringsledning mellan Hanö och Nogersunds reningsverk beräknas vara färdig under 2019.
Samtidigt läggs en ny renvattenledning ut till Hanö.

Fjärrvärme
På sid 76 i Planbeskrivningen under V4 teknisk beskrivning står det att fjärrvärme finns.
Det ligger fjärrvärme i nära anslutning till V4.

Mindre fel i text.
I planbeskrivningen på sidan 3 (innehållsförteckning) Punkt 6.2 står det Erisons, skall stå Erosions.
I planbeskrivningen på sidan 14 under ”punkt 7 Ingen övergödning” har de skrivit breddning, ska vara bräddning med ä.
På samma sida fast under ”punkt 9 Grundvatten av god kvalitet” har det glömts ett s i vattenförsörjningsplaner (sista ordet i stycket)

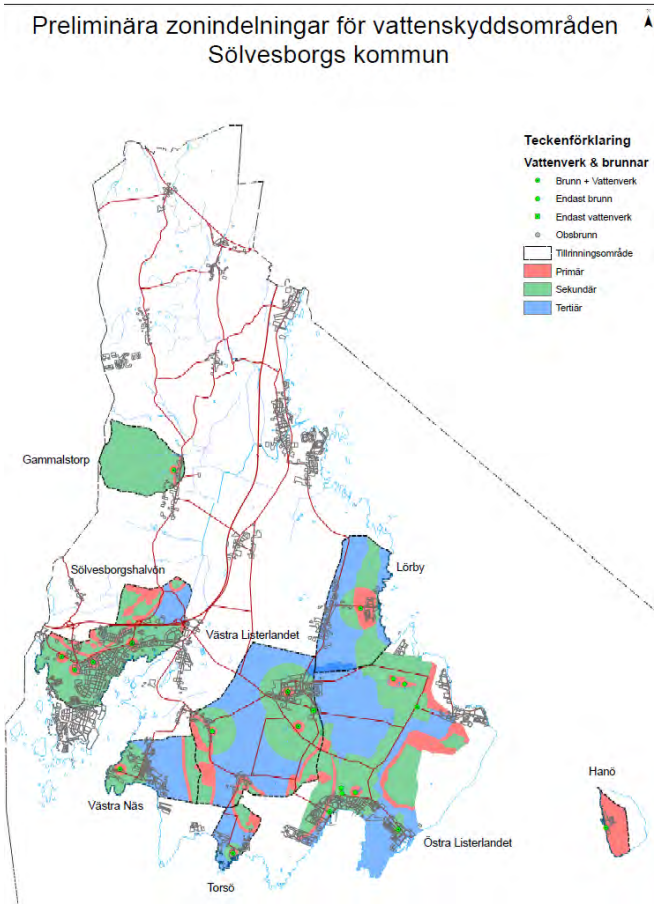

Kommentar
Gällande vattenskyddsområden (VSO) så är det viktigt att kommunen är medveten om områdena. Därför kommer kartan på zonindelningarna att infogas i översiktsplanen. Är områden helt olämpliga så ska de tas bort. Området vid Lindskog i Hällevik kommer att ändras med tanke på att skydda den vattentäkten.
Alla synpunkter med ändringar i brödtexten kommer att genomföras.

Länsstyrelsen i Blekinge län

Länsstyrelsen skall vid samråd om översiktsplan särskilt;
1. ta till vara och samordna statens intressen,
2. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. PBL som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden
3. verka för att riksintressen tillgodoses enligt 3 och 4 kap miljöbalken (MB) tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs, och att redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e§ första stycket miljöbalken,
4. verka för att mellankommunala frågor samordnas på lämpligt sätt samt

5. verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har inbjudit statliga myndigheter som kan beröras av planförslaget att inkomma med synpunkter. Följande myndigheter har kommit in med yttrande: SGI, Försvarsmakten, Sjöfartsverket, Post och Telestyrelse, Trafikverket samt MSB. Jordbruksverket SGU och Naturvårdsverket avstår från att yttra sig. Tillväxtverket har inga synpunkter på förslaget.

En översiktsplan enligt nya PBL, SFS 2010:900, ska vara mer av strategisk karaktär. Den ska på ett bättre sätt än tidigare samordnas med nationella och regionala mål av betydelse för hållbar utveckling inom kommunen (3 kap. 5 § p4 PBL).

Den ska på ett bättre sätt än tidigare samspela med regionalt tillväxtarbete. Samråd ska äga rum med länsstyrelsen, berörda kommuner, regionplaneorgan och kommunala organ i övrigt som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering (3 kap. 9 § PBL).

Nytt är också att det av översiktsplanen inte bara ska framgå hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras utan också hur den ska användas. Ändringen syftar till att stärka översiktsplanens strategiska funktion och koppling till frågor om t ex tillgänglighet, jämställdhet och användbarhet.

Nya allmänna intressen har tillkommit i 2. Kap. PBL. Översiktsplanen ska även ta hänsyn till klimataspekter samt till möjligheter att ordna avfallshantering och elektronisk kommunikation (2 kap. 3 § PBL och 2 kap 5 § PBL).

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER OCH RÅD
Länsstyrelsen ställer sig positiv till att Sölvesborgs kommun ser över sin översiktsplan för kommunen. En översiktsplan skapar välbehövlig överblick över kommunens planeringssituation och tydliggör långsiktigt strukturella frågeställningar och utvecklingsstrategier. Länsstyrelsen har den 29 september 2016 lämnat synpunkter inför aktualisering av den kommunala översiktsplanen från 2010. Synpunktema inriktade sig då på information om nya planeringsförutsättningar och planeringsunderlag och lagändringar, förordningar och riktlinjer som tillkommit sedan 2010.

Sammanfattning
Länsstyrelsen är positiv till att flertal av de utbyggnadsområdena kommunen planerar till allra största del ligger i anslutning till befintlig bebyggelse så att befintlig infrastruktur och huvudsystem kan utnyttjas. Då det ger förutsättningar att minska behovet av transporter, transportmedel och miljöbelastning av sådana samtidigt som det ger goda förutsättningar för en god social sammanhållning och utveckling i samhället.

Ett antal av kommunens utvecklingsområden medför intrång i områden som utgör ramsar, natura 2000-områden, strandskydd, naturreservat samt nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. I många fall sammanfaller dessa, som exempelvis vid ett föreslaget verksamhetsområde vid Djupekås och Nogesund. Kommunen bör undanta dessa områden från exploatering, då de negativa konsekvenserna kan bli stora för naturvärdena och påtaglig skada bedöms kunna uppstå. Detta gäller även övriga utvecklingsområden där ovan nämnda skyddsområden eller områden

med höga naturvärden berörs. Se även Länsstyrelsens bedömning gällande utvecklingsområden inom riksintressen enligt 3 kap. 6 §.Framförallt när ovanstående områden berörs bedöms inte exploateringen vara förenligt med PBL 2 kap 2 § om att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov.

Teckenförklaringar till mark och vattenregleringskartorna behöver ses över bl a är det felhänvisningar till lagrum inom riksintresse och kartorna är svårlästa på grund av mycket information på kartorna. Miljökonsekvensbeskrivningen kan med fördel redovisa de analyser som kommunen bl a redogör för i planen såsom trafikanalys, buller och riskutredningar utifrån de angivna utvecklingsområdena inkluderat befintlig bebyggelse och verksamheter. I övrigt ser länsstyrelsen en potential i planen och bedömer att planen kommer att vara till god användning i kommande arbete. Vad som anges nedan bör dock beaktas.

Kommentar
Många av de områden som ligger i Sölvesborg kommer att justeras så att påverkan på naturvärden och skyddsområden blir mindre än i samrådsförslaget.
Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med analyser kring trafik, buller och risk.

Riksintressen
Kommunen har angivit vilka riksintressen som finns i kommunen och angivit hur riksintressena ska tillgodoses under respektive riksintresse. Länsstyrelsen anser dock att kommunen tydligare kan beskriva hur de riksintressanta värdena kan utvecklas och förstärkas samt att beskrivning av riksintressena följer en viss ordning/struktur, och att hänvisningen till kapitlen ses över då de inte stämmer helt. I övrigt se nedan.

Riksintresse yrkesfiske 3 kap. 5 § MB
Det saknas en samlad och tydlig viljeinriktning och beskrivning av hur eller om man avser att beakta riksintresset för yrkesfiske när det gäller hamnarna i Hörvik och Nogersund.

Det som uttrycks i förslaget (på sid 44 Planbeskrivningen) är att man tillsammans med hamnföreningarna ska verka för att uppnå god standard på hamnarna både for kommersiellt fiske och för fritidsbåtar. Längre ner finns en skrivning om att Nogersunds hamn ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan forsvåra en långsiktigt hållbar fiskenäring. Hur detta ska kombineras bör vidareutvecklas i text.

Kommunen anger att man vill ha en långsiktigt hållbar fiskenäring, men det står inte hur eller vilka delar av fiskenäringen som ska gynnas. Förutom själva fisket finns det annat vattenbruk som hade kunnat utvecklats och därigenom gjort fiskenäringen mer hållbar. Exempel på annat vattenbruk kan vara akvaponiska fiskodlingar eller odling av musslor eller alger.
Planen medger att de inre delarna av Sölvesborgs hamn tas i anspråk för bostadsändamåL
Sjöfartsverket vill härmed understryka att Sölvesborgs hamn bereds möjlighet till fortsatt utveckling i den yttre hamnen, för att hamnens funktion ska vara intakt och att riksintresset inte påverkas negativt.

På sid. 18 står det att "Kommunen vill aktivt verka för att minimera faktorer som har negativ miljöpåverkan på uppväxtmöjligheterna for fiskbeståndet." Vilka fiskbestånd avses och vilken typ av miljö är det som kommunen aktivt vill skydda från negativ påverkan bör förtydligas. Det vill säga är det kommersiella arter eller alla fiskarter som avses. Kommunen bör även peka ut om det är vissa faktorer, utifrån planförslaget, som kan ha en negativ miljöpåverkan på fiskbeståndet.

Hörvik och Nogersunds hamnar beskrivs som "Riksintresse hamnar för yrkesfiske", l och 2 men siffrorna är ej utsatta på kartan. Det bör förtydligas vad nr 3 avser för riksintresse, är det Riksintresse Yrkesfiske hav, så bör detta anges. Det bör även framgå om det är fisken eller fisket eller båda delarna man vill skydda. Finns det t ex någon motivering till riksintresset. Det är vidare otydligt vilket område som avses i kartan, ifall det är allt det streckade området bör även det nordligare området har beteckningen 3 alternativt en förklarande legend till kartan.

Riksintresse för kulturmiljövården, K2 Sölvesborg 3 kap. 6 § MB
I texten används riksintresse i pluralform trots att det bara finns ett riksintresse for kulturvård i kommunen. Riksintresset är skyddat genom miljöbalken, inte kulturmiljölagen.
I beskrivningen av riksintresset Sölvesborg [K 2] finns bara "värdetexten" kopierad. Länsstyrelsen anser att kommunen tydligare bör beskriva ställningstagandet till riksintresset, samt hur detta ska tillgodoses. Likaså villlänsstyrelsen förtydliga att det inte krävs tillstånd enligt kulturmiljölagen, (KML), för att göra förändringar inom alla de miljöer som är utpekade i det regionala kulturmiljöprogrammet Samtliga fornlämningar är skyddade enligt KML men för bebyggelse reglerar lagen enbart kyrkor och byggnadsminnen. Övrig bebyggelse skyddas genom miljöbalken, (MB), och plan- och bygglagen, (PBL).

Planen redovisar för 16 regionala kulturmiljövårdsprogram som främst är kommunalt styrningsverktyg. Länsstyrelsen anser att detta bör förtydligas, då de inte är av riksintresse.
I texten hänvisas det även till kulturminneslagen sedan l januari 2014 heter den kulturmiljö/agen. Sedan dess har också begreppet fastfornlämning upphört till att bara anges som fornlämning.

Genomgående i texten nämns, "Området saknar fornlämningar enligt riksantikvarieämbetets register". Detta bör ändras till: I området finns inga kända fornlämningar enligt Riksantikvarieämbetets fornminnesregister (FMIS).

Tillstånd enligt kulturmiljölagen prövas av Länsstyrelsen. Det är felaktigt formulerat i texten att länsantikvarien ska underrättas.

I redovisningen av de områdesvisa ställningstagandena av planeringsområden blandas naturoch kulturvärden. Då de skyddas av olika författningar bör de separeras från varandra. Generellt redovisas inte typer av fornlämningar i texten, dock med undantag, borde vara konsekvent med redovisning. Olika typer av fornlämningar kan leda till olika åtgärdsförslag vid händelse av ingrepp. Kartmaterialet är svårtytt och på kartförklaringen för Pukavik saknas textdelar.

På sidan 90 beskrivs Lörby skog som ett fornlämningsområde. Området är utpekat i kulturmiljövårdsprogrammet som sådant men består av flera fornlämningar av olika typer vilka kan behandlas olika vid en KML-prövning.

Riksintresse för friluftslivet/naturvården 3 kap. 6 § MB
Planen medger expansion trots att aktuella ytor ligger inom riksintresset för friluftslivet och naturmiljön. Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.
Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket (3 kap. 6 § MB). Därför bör ingen exploatering, som påtagligt skadar natur- eller kultu1miljön, ske inom dessa områden.

Natura 2000-områden (kartan och texten på sidan, som är riksintressen enligt MB 4:2 redovisas under rubriken Riksintresse Natur 3 kap. 6 § MB, vilket inte är korrekt. De bör ha en egen rubrik. Dessutom är en tydligare karta önskvärd. Ä ven de övriga riksintressen som redovisas på sidorna 22 - 25 bör struktureras bättre.

Energiproduktion och energidistribution 3 kap. 8 § MB
E = Områden där energiförsörjning prioriteras- I beskrivningen av konsekvenserna av vindkraft och större kraftledningar saknas information om att dessa kan påverkar riksintresse för totalförsvarets militära del. Försvarsmakten önskar att texten kompletteras med en skrivelse om att samråd ska ske med Försvarsmakten.

Trafikverket ställer sig även tveksam till den föreslagna vindkraftsetableringen inom område E3 då det riskerar att påverka möjligheterna att bygga ut järnvägen.

På sida 41 beskrivs vindkraftsanläggningen Blekinge Offshore, denna anläggning kommer inte att uppföras då regeringen i beslut från 2017 fastställer att uppförande av Blekinge Offshore skulle medföra påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Stycket om Blekinge offshore bör följaktligen tas bort från översiktsplanen.

Kommunikationsändamål 3 kap. 8 § MB
För Sölvesborgs kommun är E22, riksväg 15 och järnvägen, Blekinge kustbana, inklusive stationen ochjärnvägsanslutningen till hamnen av riksintresse för kommunikationer, vilket innebär att dessa anläggningar ska skyddas mot åtgärder som kan innebära påtaglig skada och försvåra får bibehållen funktion eller framtida utveckling.

Sydostlänken är utpekad som riksintresse för framtida järnväg. En förstudie har genomförts för befmtlig sträckning Älmhult-Olofström och en järnvägsutredning för sträckningen OlofströmBlekinge kustbana. Trafikverkets synpunkter kvarstår från aktualiseringen av översiktsplanen.
De framför att då riksintresset sydostlänken på kartunderlaget mark- och vattenanvändning land) sammanfaller med område där energiförsörjning prioriteras, bör kommunen i översiktsplanen beskriva hur detta ska hanteras.

Trafikverket anser även att regleringskartorna ska uppdateras så att det framgår att utpekad hamn, väg, järnväg, station, farled är av riksintresse för kommunikationer. Textdelen på s 6 bör uppdateras samtidigt. Översiktsplanen bör även redogöra för MSA-ytor för Kristianstad och Ronneby flygplatser.

Även Sölvesborgs hamn och farleder inom kommunen är utpekade som riksintressen. Sjöfartsverket vill härmed understryka vikten av att Sölvesborgs hamn bereds möjlighet till fortsatt utveckling i framtiden.

Riksintresse för Totalförsvaret 3 kap. 9 § MB
Försvarsmakten önskar också upplysa om att riksdagen i den försvarspolitiska inriktningen för perioden 2016 - 2020 beslutat att en sammanhängande planering för totalförsvaret ska återupptas. Beslutet medför att totalförsvarsplaneringen ska beaktas i all samhällsplanering. Vidare har regeringen i planeringsanvisningar för det civila försvaret specificerat de myndigheter vilka har ett särskilt ansvar inför och vid höjd beredskap, enligt förordning 2015: l 052, och att dessa ska återuppta planeringen för sin beredskap inom ramen för det civila försvaret. Kommuner ska vidta de förberedelser som krävs.

Riksintressena för totalförsvarets militära del är korrekt beskrivna i översiktsplanen. Försvarsmakten anger dock att texten bör kompletteras med en närmare beskrivning av de riksintressen för totalförsvarets militära del som berör Sölvesborgs kommun.

"Riksintressen för totalförsvarets militära del (3 kap. 9 §andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andrafall inte. Dels finns områden i form av övnings och slagfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintressena.

Sölvesborgs kommun berörs av stoppområde för höga objekt samt influensområde för luftrum. Inom stoppområdet får inga höga objekt uppföras. Med högt objekt avses alla objekt över 20 meter inom sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter utanför sammanhållen bebyggelse. Influensområdet för luftrum påverkar framförallt uppförandet av höga objekt. Ravlunda sigutfält är också ett riksintresse för totalförsvarets militära del vars influensområde samt område med behov av hinderfrihet till viss del är inom Sölvesborgs kommun. Inom kommunen finns även ett sjöövningsområde vilket också är ett riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom influensområdet för Ravlunda slgutfält samt sjöövningsområdet behöver plan- och lovärenden remitteras till Försvarsmakten så att en bedömning kan göras om åtgärder medför riskför påtaglig skada på riksintressena.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 20m utanför tätort och högre än 45 m inom tätort. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten".

Den tillhörande kartan på sida 24, bör även inkludera influensområdet för höga objekt samt stoppområdet för höga objekt från Ronneby flottiljflygplats. En legend till kartan kan även underlätta

förståelsen av vilka riksintressen för totalförsvarets militära del som är utpekade på kartan.

Områden för vindkraft, s.41- 43
I avsnittet gällande vindkraft saknas beskrivning av hur dessa kan påverka riksintressen för totalförsvarets militära del och att de utpekade områden för vindkraft till stor del är belägna inom riksintresseområden för totalförsvarets militära del eller inom influensområden tillhörande riksintressen för totalförsvarets militära del. Vid planeringen av nya vindkraftsanläggningar och utbyggnad av befintliga anläggningar bör samråd med Försvarsmakten ske för att säkerhetsställa att dessa inte innebär en påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Detta behöver tydliggöras i översiktsplanen.

Gällande de utpekade områden som lämpliga för vindkraft till havs är dessa placerade inom riksintressen för totalförsvarets militära del. Det östra området är inom såväl stoppområde för höga objekt som sjöövningsområde. Inom stoppområdet får inga höga objekt uppföras. Uppförandet av höga objekt inom stoppområdet innebär påtaglig skada på riksintressena för totalförsvarets militära del, Ronneby flottiljflygplats. Inom sjöövningsområdet får inga fasta installationer uppföras, eftersom fasta installationer innebär påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Det utpekade västra området är inom influensområdet samt område med särskilt behov av hinderfrihet för riksintresset Ravlunda skjutfält och för att fortsatt kunna bedriva verksamhet på skjutfältet med kapacitet för samövningar med flygförband bör inga fasta installationer uppföras i detta område, eftersom fasta installationer innebär påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Inom stoppområdet, sjöövningsområdet och området med särskilt behov av hinderfrihet bör kommunen därmed ta bort de utpekade områden som bedömts lämpliga för vindkraftsanläggningar. Angående området Taggen vet Försvarsmakten att detta sedan tidigare har beviljats ett tillstånd för vindkraft men Försvarsmakten ställer sig restriktiva till att ytterligare tillstånd beviljas.

MSB meddelar även att när vindkraftverk eller andra höga installationer inte ska bli ett hinder för radiokommunikationssystemet (RAKEL) bör placering av vindkraft på landsbygden och höga byggnader i tätorter ske i samråd med MSB:s verksamhet förRakel och ledningssystem. Kommunen bör då bifoga kordinater för vindkraftverkens placeringar.

Riktlinjer för mark- och vattenanvändning samt utveckling av den bebyggda miljön
Avsnittet beskrivs redovisa mark och-vattenanvändningskonflikter som berör riksintressen, dock behandlas i majoriteten av fallen inte riksintresse för totalförsvarets militära del. Detta resulterar i en otydlighet om riksintressen för totalförsvarets militära del har tagits hänsyn till i kommunens avvägningar.

Kommentar
Texten om hur riksintressen kan utvecklas och förstärkas ses över och kan kompletteras.
Texten avseende fiskbestånd kommer kompletteras liksom riksintresset för fisket.
Texten gällande riksintresset för kulturmiljön och hur detta ska tillgodoses ses över enligt synpunkt.
Texten ändras gällande FMIS, fornminnesregistret.

Det sker förändringar i områdena som kommer minska påverkan på områden som är riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet samtidigt som strukturen ses över med kartor och rubriker m.m.
Stycket om Blekinge offshore kommer inte tas bort då det är en strak önskan i Sölvesborg att vindkraften och försvaret ska kunna finnas i samexistens. Det kommer dock ske en komplettering i texten hur en vindkraften kan påverka totalförsvarets militära del.
Texten kompletteras med att föreslagen vindkraftområde i norra kommundelen inte får hindra någon utbyggnad av sydostlänken och det utpekade riksintresset för framtida järnväg.
Regleringskartor uppdateras gällande utpekade riksintresse för kommunikationer.
Texten och kartor kompletteras gällande de riksintressen som berör totalförsvarets militära del.

Kartor
I båda kartorna regleringar land respektive regleringar hav saknas stoppområdet för höga objekt tillhörande riksintresset Ronneby flottiljflygplats vilket bör inkluderas i båda kartorna.
I kartorna regleringar land respektive regleringar hav saknas information om att riksintresset Ravlunda skjutfälts influensområde har ett särskilt behov av hinderfrihet Denna information bör inkluderas i respektive karta.

Totalförsvarets civila delar- MSB
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap upplyser om att man under 2018 kommer att arbeta med att se över riksintresse för totalförsvarets civila delar och som är viktiga att beakta i den översiktliga planeringen.

Riksintresse enligt 4 kap. l och 2 MB
Enligt 4 kap. l och 2 §§ miljöbalken får exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön komma till stånd i utpekade områden av riksintresse endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Kommunen har lagt ut ett utvecklingsområde för bebyggelse inom område som omfattas av ovanstående riksintresse. Så som planförslaget är utformat är det inte omöjligt att riksintresset kan komma att påtagligt skadas. se även under strandskydd och riksintresse för naturvården.

Regionala intressen och mellankommunala intressen
Besöksnäringen är en tillväxtbransch i Blekinge. Det som gör länet attraktivt som besöksmål, gör det ofta attraktivt även för permanentboende. Länsstyrelsen, stödjer översiktsplanens inriktning om samordning genom gemensamma riktlinjer för flera kommuner vilket framgår under kapitlet om regional samverkan och mellankommunala intressen. Länsstyrelsen anser dock att det finns fler frågor som kan beröras mellankommunalt och som kan beröras i planen. T ex regionala bostadsfrågor, tillväxt, grön infrastruktur, ekosystemtjänster både på land och i hav, materialförsörjning och tippning av muddermassor. Det är även av vikt att åtgärder som ska göras när det gäller åtgärdsprogrammet för avrinningsområden utförs länsövergripande. De

mellankommunala intressena kan med fördel även redovisas på karta.

Kustzonen
Länsstyrelsen har förstått det som om Blekinges fyra kustkommuner gemensamt ska ta fram en fördjupad översiktsplan för havet. Det bör framgå hur denna havsplan förhåller sig till det marina området och på vilket sätt den har tagits fram i samverkan med övriga kommuner och hur man har beaktat de regionala intressena. Det kan också framgå hur kommunen anser att översiktsplanens användning av havet kommer att skilja sig mot den gemensamma FÖP som kustkommunerna arbetar med i nuläget. Och vad skälen till att kommunen inte valt att invänta resultatet från den samverkan? Sker någon samverkan med Havs- och vattenmyndigheten som ansvarar för den statliga havsplaneringen?

På s 28 4.2 st 7 bör kommunen ändra textinnehåll till Kommunen delar Sissebäck med Bromölla kommun. Gränsen går mitt i ån. Sissebäck rinner från Siesjö och vidare ut i Östersjön.

Hälsa och säkerhet, olyckor, översvämning och erosion.
Geoteknik ras och skred
MSB genomför kontinuerligt uppdateringar via deras karttjänst På kartportalen finns också GIS-skikt för kusten som illustrerar extrema havsvattennivåer från 1-5 meter i RH 2000, se länk https://gisapp.msb.se/apps/kartportall

Sölvesborgs kommun bedöms inte vara en högriskkommun när det gäller ras- och skredproblematik. Däremot förekommer det risk för stranderosion. SGI vill informera om att geotekniska aspekter såsom säkerhetsfrågor avseende skred, ras och erosion ska klarläggas i planeringsskedet Om de faktiska förhållandena i detaljplanens område inte går att fastställa ska en stabilitets-utredning utföras. SGI vill även uppmärksamma kommunen att översvämningsförebyggande åtgärder vid t ex uppfYllnader och vallar kan medföra geotekniska konsekvenser och måste beaktas. SGI ser dock inga hinder för en fortsatt planering utifrån förslaget till översiktsplan.

Klimataspekter
Klimatförändringar och dess effekter
Länsstyrelsen ställer sig positiv till att kommunen tagit fram en klimatanpassningsplan som kan ligga till grund i det fortsatta arbetet på mer detaljerad nivå när det gäller detaljplanering och enstaka bygglov. Det är dock viktigt att uppmärksamma att ett varmare klimat leder till ett minskat behov av energi för uppvärmning, samtidigt som kraven på kylning av arbetslokaler, skolor och bostäder, då även människors hälsa påverkas påtagligt av högre temperaturer, torka och värmeböljor. Kommunen bör ta ställning och peka ut hur utsatta områden ska hanteras i den långsiktiga planeringen samt vilka åtgärder och insatser som bör genomföras för att minska riskerna.

Miljökvalitetsnormer (MKN)
Enligt översiktsplanen fastställdes miljökvalitetsnormerna för Södra Östersjöns vattendistrikt den 15 december 2009. Det stämmer men sedan dess har miljökvalitetsnormerna reviderats och sedan 21 december 2016 är det nu de reviderade som gäller. Samtliga utvecklingsområden berör vattenförekomst, grundvatten eller ytvatten som omfattas av miljökvalitetsnormerna. Det bör av

översiktsplanen framgå vilka normer som gäller för respektive berört vattenområde och nuvarandestatus.
Enligt förslaget till ny översiktsplan är kommunens bedömning i nuläget att ingen miljökvalitetsnorm överskrids på grund av förslaget till ny översiktsplan och att det är viktigt att övervaka att så inte sker. Av kommunens samtliga ytvattenförekomster är det idag ingen som når målnivån god ekologisk status och det bör i översiktsplanen tydligt framgå vilka hänsyn som tas för att MKN ska nås till de beslutade målåren 2021 alternativt 2027. Det bör också framgå hur övervakningen kommer att ske och vilka åtgärder som planeras. Bra att tydliggöra kommunens ställningstagande till vandringshinder i översiktsplanen. Viktigt att arbetet fortgår med att undanröja vandringshinder för vattenlevande djur. Markområden behöver avsättas för att återskapa våtmarker som fångar upp näringsläckage från åkermark och minskar risken för översvämning.

MKN-luft
Blekinge Luftvårdsförbund heter numera Blekinge Kustvatten och Luftvårdsförbund. Blekinges kommuner genomför samordnade tätortsmätningar via Blekinge Kustvatten och Luftvårdsförbund. Mätningar pågår under 2016/17, men mätningar genomförs inte för alla parametrar som det finns MKN för. Fortsatta luftmätningar behövs för att följa utvecklingen. När pågående kartläggning är genomförd så behöver kommunerna, regionalt, ta ställning till om det ska bildas ett samverkansområde för att gemensamt ta fram ett kontrollprogram med kvalitetssäkringsprogram.

Översiktsplanens genomförande får inte bidra till att miljökvalitetsnormerna för luft överskrids. Miljökvalitetsnormerna är ett steg på vägen för att nå miljökvalitetsmålet Frisk luft. Miljökvalitetsmålet innebär att luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Om det finns risk för att miljökvalitetsnormerna för luft överskrids bör det framgå i vilka områden detta gäller, samt förslag på åtgärder för att främja miljökvalitetsmålet Det är viktigt att värna om luftkvaliteten för att främja folkhälsa. Även låga luftföroreningshalter påverkar människors hälsa. Vid planläggning av nya områden vore det önskväti att prioritera anslutning till fjärrvärmenät.

MKN-buller
För att främja folkhälsan är det viktigt att beakta bullerfrågan vid planering av byggnader i bullerutsatta områden även om ljudnivån är under MKN. Länsstyrelsen saknar aspekten om cirkulär ekonomi i översiktsplanen.

Buller
Trafikbuller och vibrationer
Det är viktigt att bullerfrågan alltid studeras i samband med nylokalisering av bebyggelse. Gällande riktvärden för trafikbuller och vibrationer ska klaras vid nybyggnation och större ombyggnader. Vid bedömningen ska hänsyn tas till prognostiserade trafikflöden för minst 20 års framtid. Kommunen behandlar frågan i översiktsplanen vilket är positivt. Kommunen bör även ha i åtanke att bullerstörningar från både hög- och lågfrekventa ljud, kan uppkomma i och med utbyggd vindkraft.

Länsstyrelsen instämmer med Trafikverket att kommunen bör utföra en trafikutredning för planerade

verksamheter för att kunna utläsa om verksamhetsetableringen som föreslås är möjlig att genomföra utan större trafikstörningar på väg 123 och tillhörande trafikanläggningar samt vilka behov som kan uppstå. Även där utveckling av bostadsbebyggelse föreslås bör kommunen utreda trafiksituationen och kapacitet på vägsystemet för framtida ökad trafikmängd. Detta för att utreda hur ökade trafikflöden kan komma att påverka bostadsbebyggelsen. Ökad trafikalstring berör både bullerfrågor så som vägkapaciteten på omkringliggande vägar.

Förorenade områden
Ett flertal av de föreslagna utvecklingsområdena är potentiellt förorenade. Generellt gäller principen att förorenaren betalar miljöskulden vilket även gäller föroreningar inom utvecklingsområdena i denna översiktsplan. Vid detaljplanering av utvecklingsområdena som berörs av misstänkt förorenade områden behöver det klargöras om en miljöskuld föreligger och i så fall om det finns en ansvarig. Saknas ansvarig och det är fråga om detaljplanering för bostadsändamål, kan bidrag för sanering för bostadsbyggande sökas hos Naturvårdsverket. Finns ansvarig bör denne underrättas om sakläget. Tillsynsmyndigheten ska om ansvarig inte tar sitt ansvar, på eget initiativ och i nödvändig utsträckning, vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.
Saknas ansvarig och det är fråga om annat ändamål än bostäder kan det finnas möjlighet till bidrag från Naturvårdsverket för avhjälpande om det är prioriterat ur ett nationellt perspektiv. Kommunen kan, om ekonomin tillåter, klargöra om miljöskulder föreligger samt översiktligt bedöma kostnaderna för avhjälpandet av dem, se även länkar
Nyköping, Svea hovrätt dom T 728-11, Norrtälje, Svea hovrätt dom T 7240-12

Det är svårt att urskilja ur handlingarna om alla punkter har tagits med, men i exempelvis området nedan (Hällevik - Nogersund, B 15) tycks inte den identifierade pälsdjursfarmen finnas med i underlaget, och det anges inte att ytterligare utredning av markföroreningar är nödvändig, vilket Länsstyrelsen anser att det är.

Länsstyrelsen tycker att det är bra att förorenade områden tas med i ett tidigt skede, då det ger förutsättningar för att ha god framförhållning. I samband med behovsbedömning eller samråd för respektive område, måste dock mer uppdaterad information användas. Länsstyrelsen rekommenderar Sölvesborgs kommun inför kommande detaljplanering att alltid se över områdena, då mycket ny information tycks ha tillkommit vad gäller fårorenade områden. Nyare kartskikt och objektslistor finns att tillgå hos Länsstyrelsen.

Kommunen ska också ta i beaktade att hamnen är en Seveso-anläggning på lägre skyddsnivå samt att det pågår prövning av ett företag på högre skyddsnivå med kommande verksamhet inom hamnområdet. Om tillstånd ges kommer företaget att hantera Seveso-klassade produkter, där intransort sker via fartyg och uttransport via lastbil och järnväg. Bostadsförtätning i närområdet innebär därför potentiell risk för ett större antal människor.

Texten om miljöfarliga verksamheter behöver skrivas om. C-verksamheter anmäler till kommunen enligt miljöbalken, inte miljölagen. Större verksamheter prövas av MPD, mark- och miljödomstolen eller regeringen. Kartan visar räddningstjänstens riskobjekt, medan texten avser miljöfarlig verksamhet. Det gör att kartan ger intrycket av att antalet miljöfarliga verksamheter är färre än vad de egentligen är.

Allmänna intressen enligt 2 kap PBL
Tele- och datakommunikation
En robust och välbyggd IT -infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. IT är en central infrastruktur som ligger till grund för många andra områden. En väl fungerande och utbyggd it infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. A v denna anledning måste infrastrukturen in i samhällsplaneringen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte IT-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna. Sedan 2010 finns ett system för begäran om ledningsanvisning. En förfrågan kan skickas via https://www.ledningskollen.se/

Regeringens digitala agenda för Sverige anger att Sverige ska vara bäst i världen på att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Bredbandsstrategin "Sverige helt uppkopplat 2025" anger att kortsiktiga målet är att 95 %av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till minst 1 G bit/s senast år 2025 samt att det bör finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig senast 2023. Kommuner och myndigheter behöver därför verka för att underlätta utbyggnad av telekommunikationer.

Kommentar
Texten om regionala intressen och mellankommunala intressen kompletteras.
Texten om kustzonen kompletteras med utdrag från samrådsversionen av havsplan för Blekinge kustkommuner.
Innehållet gällande klimataspekter kompletteras hur utsatta områden ska hanteras i den långsiktiga planeringen.
Texten om miljökvalitetsnormer ses över i planbeskrivningen men mest information om det finns i miljökonsekvensbeskrivningen.
Det finns ett stort behov av trafikutredningar för olika delar av kommunen. Ofta tas de dock bara fram vid behov under detaljplaneringen.
Texten kompletteras med vikten av en välbyggd IT infrastruktur.

Infrastruktur
Trafikverket anser att kommunens föreslagna sträckning av väg 123 ska utgå ur översiktsplanen. Eftersom det i den nuvarande länstransportplanen inte finns planer på en sådan vägsträckning. Även miljökonsekvensbeskrivningen bör justeras med hänsyn till ovanstående.

En minskad vägtrafik förutsätter en väl utvecklad kollektivtrafik. I Blekinge är målet att fördubbla resandet med kollektivtrafik till år 2030 i förhållande till2008. För att minska antalet korta bilresor är det även viktigt att arbeta aktivt med att förbättra tillgång och underhåll av cykelvägar.
För att öka andelen cykelresor kan det även finnas behov av att ta fram en kommunal cykelstrategi. Trafikverket så väl som länsstyrelsen anser att kommunen bör ta fram en redogörelse för hur nya bostads- och verksamhetsområden förhåller sig till tillgängligheten till kollektivtrafik och cykeltrafik, se vidare Trafikverkets yttrande.

Planen anger att det ska finnas ett kollektivtrafiksystem som fungerar för alla grupper. Det bör förtydligas om det är alla grupper som ingår i diskrimineringslagen, se sid 4. Det bör även förtydligas på sid 44 om enkla och tydliga trafikmiljöer innebär alla former av trafik (cyklar, bilar, gående, permobil, etc). Det blir lite svårtolkat då kommunen inte redovisar den trafiknätsanalys som anges på sid 44 i samrådshandlingarna.

Sociala aspekter
I översiktsplanen anges att "social hållbar utveckling innebär ett samhälle där alla människor, oavsett kön, ålder, socioekonomisk, etnisk eller kulturell tillhörighet har samma möjligheter att vara delaktiga". Länsstyrelsen menar att vi inte kan ha samma möjligheter men vi kan ha lika möjligheter.

Det bör tydligare framgå hur man skiljer på tillgänglighet/användbarhet. Länsstyrelsen menar att fysisk tillgänglighet inte bara handlar om trafik och trafiksäkerhet. Det handlar även om hur funktionsvarierade personer ska kunna använda samhället i likhet med människor utan funktionsvariationer.
Social tillgänglighet hänvisar till välplanerad bebyggelse och till integration men pekar inte på hur detta ska göras. Psykologisk tillgänglighet, "den fysiska miljön planeras så att man oavsett ålder och kön förstår och vågar använda den". Vad menas? God belysning ska finnas i utsatta lägen. Vem avgör vad som är en utsatt miljö? Enligt BRÅ:s trygghetsundersökning (NTU) så är var tredje kvinna otrygga i sitt eget bostadsområde på kvällstid. Trygghet är grunden för att ett samhälle ska vara socialt hållbart och attraktivt att leva i.

Trygghet och Säkerhet- är till stor del en jämställdhetsfråga. A v översiktsplanen kan kommunen med fördel redovisa platser som kan kännas otrygga både för unga som äldre, invandrare och vilka insatser kommunen planerar. Planen bör förtydligas i dessa avseende.

Bostadsbyggande
Från att under många år haft en relativt stabil och balanserad bostadsmarknad har de senaste åren för Blekinge fått ett alltmer ökande behov av bostäder i tätortenscentrala delar varit tydlig. BME 2017 visar att Blekinge är i stort behov av bostäder framförallt behövs bostäder med rimliga hyresnivåer. I kommunens bostadsförsörjningsprogram 2016 - 2020 anges att en realistisk bedömning indikerar en ökning med 50-100 bostäder per år framöver. Länsstyrelsen är positiv till att kommunen har tagit fram ett sådant program. Då bostadsförsörjningsprogrammet samordnas med bebyggelseutveckling med hänsyn till befolkningstillväxt och intentionerna i översiktsplanen. I samband med en ökad befolkningstillväxt och ökat byggande är det även viktigt att bemöta hur människa ska vistas i dessa miljöer, hur miljöerna utformas för att skapa säkerhet och trygghet, se även ovan under jämställdhet.

I planen kan man läsa under god hälsa i boendemiljön att barn behöver lekytor och att ungdomar behöver tillgång till olika typer av ytor för varierad fysisk aktivitet. Då kommunens viljeriktning är att ta fram ett planeringsunderlag för jämställdhetsfrågor bör det i den framgå om hur pojkar och flickor använder de ytor som finns idag och hur nya ytor adderar behovet och för vem, hänvisning till forskning vad gäller barns och ungas rörelse- och lekmönster. Hur lockas de till dessa ytor är istället en fråga som behöver besvaras. Finns det kanske andra alternativ att

engagera barn och unga!?

Regeringen har givit samtliga länsstyrelser i uppdrag att stödja landets kommuner i arbetet med att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Länsstyrelsemas uppdrag genomförs som en del av det stöd som länsstyrelserna erbjuder kommunerna i planeringen av bostadsförsörjningen. Förutom att analysera hur kommunerna beaktar arbetet med att motverka hemlöshet ger länsstyrelserna också stöd och råd till kommunerna att motverka hemlöshet, i synnerhet bland barnfamiljer som riskerar att drabbas av vräkning. Länsstyrelserna ger även stöd och råd till kommunerna hur de kan arbeta för att underlätta inträdet på bostadsmarknaden, bland annat genom ägardirektiv till allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Kulturmiljö
Marinarkeologi
I Blekinge, och Sölvesborg, finns ett rikt kulturarv under vatten. Fornlämningar under vatten är skyddade enligt kulturmiljölagen (1988:950) precis som fornlämningar på land. För skeppsvrak gäller lagskyddet om förlisningen har skett före 1850. För kulturhistoriskt intressanta vrak som är yngre har länsstyrelsen möjlighet att besluta om fornlämningsförklaring.

Systematiska inventeringar saknas i havet vilket innebär att det generellt är brist på planeringsunderlag för arkeologi i havet i Blekinge län. Det som är känt registreras i Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister (FMIS). Det som registrerats är ofta inte antikvariskt bedömt, vilket innebär att få lämningar är fornlämningsklassade. Positionerna är en riktlinje och oftast inte en exakt angivna. Fornlämningar är skyddade enligt KML oavsett om de är kända eller inte.

Det krävs nästan alltid en arkeologisk utredning enligt KML innan någon exploatering i havet kan ske. Förutom fartygs- och flygplansvrak (lämningar) kan marinarkeologi innefatta t ex hamnar och vindhamnar, varv, ballastplatser, lastageplatser, sjömärken, fasta fisken, boplatser på botten, spärranordningar, förtöjningsanordningar och båtkåsar, samt olika typer av ristningar. Strandområdet är ett viktigt arkeologiskt område. Längs hela Blekinges kust finns det översvämmade områden som varit land under stenåldern. Dessa områden kan innehålla boplatser som också är skyddade, och boplatser kan finnas från strandkanten ner till runt 20 meters djup.

Länsstyrelsen ser gärna att kommunen tar fram ett kulturmiljöprogram som en del av översiktsplanen, för att få ett bättre underlag vid framtagande av detaljplaner och hantering av bygglov.
Länsstyrelsen har tidigare i år skickat ut brev med information om möjligheten att söka statlig medfinansiering för att under 2015 - 2017 ta fram kulturmiljöprogram för hela kommunen, delar av kommunen eller för prioriterade områden.

Arkeologi och fornlämningar
Riksantikvarieämbetet förordar på sin hemsida att kommunen med fördel kan ta fram underlag till översiktsplanen som redovisar fornlämningsfrekvensen för olika delar av kommunen och som visar hur stor andel av olika typer av fornlämningar som finns kvar i fornlämningsregister (FMIS). Det kan finnas extra skäl att uppmärksamma fornlämningssituationen i samband med planeringen av exploateringsområden, eftersom fornlämningar kan påverka planens lämplighet

och genomförbarhet. Fornlämningar kan också utnyttjas som målpunkter vid planeringen av grönstruktur och rekreationsstråk

Kommentar
Kommunen vill ha kvar sträckningen av väg 123 tillsvidare. Utredningar behövs för att studera hur förbättringar/förändringar kan göras med fyrstegsprincipen.
Texten kompletteras med hur föreslagna områden förhåller sig till tillgänglighet för kollektivtrafik och cykel.
Ett arbete med att ta fram ett nytt kulturmiljöprogram pågår antingen som en del av översiktsplanen eller som ett fristående dokument.

Naturvård/Naturreservat
För att få utföra åtgärder inom naturreservat kan tillstånd eller dispens krävas från Länsstyrelsen enligt 7 kap. miljöbalken. Dispens medges endast om det finns särskilda skäl. De utvecklingsområden som medför intrång i, eller kan påverka ett naturreservat, bör undantas från exploatering.
Även om exploatering sker utanför ett naturreservat kan det skada exempelvis träd inom reservatet om dess rötter påverkas. Träd inom reservat kan även utgöra en säkerhetsrisk om byggnader uppförs precis intill ett reservat. Därmed bör ett säkerhetsavstånd hållas till naturreservat så att skador eller olägenheter inte uppkommer. På så vis kan även ett tillstånds- eller dispensförfarande undvikas.

Länsstyrelsen saknar omnämnande av marina naturvärden. Notera även att Hanö har beslutats att bli naturreservat och att Malkvarn planeras som marint biotopskydd. Valjeviken (vattnet) planeras som marint naturreservat inklusive öarna på Blekinges sida om länsgränsen, samverkan sker med Skåne län. Det bör konsekvent framgå i respektive områdesbeskrivning (sidan 46-48) om de berörs av naturreservat eller Natura 2000. Så är det inte nu. För väldigt många områden nämns kulturmiljövärden och friluftsvärden men inte alls naturvärden trots att det finns både naturreservat och Natura 2000.

Inom Sölvesborgs kommun är följande naturreservat planerade, och mer eller mindre påbörjade men inte beslutade: Näsnabbarna, Kråkenabben, Västra Torsö, Björkenabben, Sölvesborgsviken och Valjeviken. Utöver dessa finns det ytterligare några reservat som planeras på lång sikt men som inte alls är påbörjade.

N 11 (sidan 46) omfattar kusträckan mellan Djupekås och Norje boke. Området bör kompletteras med bokskogsytorna i anslutning till stugområdet i Norje boke, vilka har stora naturvärden knutna till främst de gamla bokarna.

N 34 (sidan 47) bör förtydligas, d v s de gällande fågelskyddsområdena bör redovisas.

Texten om Sölvesborgsviken (sidan 47) bör kompletteras med att det är ett av länets äldsta naturskyddade områden (skyddat 1939). Skyddet är svagt och avgränsningen är inte ändamålsenlig. En ombildning av reservatet pågår.

Redovisningen av naturreservat (sidan 49) bör kompletteras med Hanö, som har beslutats i år (2017). Vidare är områdesnumreringen på kattan förskjuten.

De skyddsformer som redovisas på sidan 49 bör kompletteras med Biotopskyddsområden. I Sölvesborgs kommun finns 5 sådana, bildade av Skogsstyrelsen. Notera även det marina biotopskyddet Malkvarn, som nämns ovan.

Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden
Nyckelbiotoper har utpekats för att de innehåller mycket höga naturvärden och utgör livsmiljöer för rödlistade och fridlysta arter. Objekt med naturvärden uppfyller inte kraven på att vara nyckelbiotop men är ändå viktiga för den biologiska mångfalden. Dessa områden är mycket viktiga för mångfalden och för många olika atters fortlevnad. Ofta kan artskyddsförordningen beröras i dessa områden då fridlysta arter ofta påträffas.
Planerad bebyggelse vid Hjortakroken berör flera nyckel biotoper. Här finns höga naturvärden knutna till ädellöv, lavar, mossor och insekter. Norr om Valje riskerar exploatering att skada den gröna infrastrukturen. Vid Valje finns mycket höga naturvärden, som riskerar att bli än mer isolerade med ytterligare exploatering. Detsamma gäller Brötalyckornas naturreservat som blir helt instängt med planerad exploatering. Vid Ljungalyckan och Falkvik ligger områden för bostäder i nyckelbiotoper. Dessutom försvinner flera grönområden mellan bostadsområden. Vid Sandviken är det mycket åkermark som tas i anspråk. Inom området finns även den fridlysta långbensgroda, vars lekvatten inte får skadas. De utvecklingsområden som medför intrång i, eller skada på nyckelbiotoper eller objekt med naturvärden, bör undantas från exploatering.

Artskyddsförordningen
Vid exploateringar kan arter som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845) komma att påverkas. I förordningen framgår det vilket skydd som gäller för vilka arter. Även fortplantningsområden eller viloplatser för vissa arter är skyddade, exempelvis för fladdermöss och läderbagge. Det innebär att exploatering av områden kan kräva dispens från artskyddsförordningen. Dispens får endast medges om kraven uppfylls i 14 § artskyddsförordningen, därmed medges dispens endast i undantagsfall. Därför bör utvecklingsområden som berör fridlysta arter, som är kända i dagsläget, undantas från exploatering.

Biotopskydd
Odlingsrösen, öppna diken, åkerholmar och stenmurar jordbruksmark, samt alléer, är exempel på sådana mindre markområden/objekt som omfattas av biotopskyddsbestämmelserna i 7 kap. 11 § miljöbalken samt 5 § och bilaga l till förordning (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Skyddet innebär att biotoperna inte får skadas. Dispens söks hos Länsstyrelsen. Det är av största vikt att dessa objekt, i god tid innan detaljplanering eller exploatering, pekas ut så att dispensfrågan kan prövas. Det underlättar både för kommunen och Länsstyrelsen om denna prövning sker i god tid.

Samråd enligt 12 kap. 6 §
Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska en anmälan för samråd göras för verksamheter och åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön och som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken. Samrådsplikten kan beröra en mängd åtgärder eller naturvärden. Skyddsvärda träd, ofta ekar, kan kräva samråd med Länsstyrelsen om

dessa kan skadas. Samrådsplikten gäller även om en detaljplan är fastställd, och även om naturvärdena/åtgärden inte belysts i detaljplaneskedet

Vattenverksamhet
Enligt 11 kap. 3 §punkt l och 2 miljöbalken (1998:808), framgår att med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning eller utrivning av en anläggning i ett vattenområde och fyllning eller pålning i ett vattenområde. Med vattenområde avses, enligt 11 kap. 4§ miljöbalken, ett område som täcks av vatten vid högsta förutsägbara vattenstånd.
För bedrivande av vattenverksamhet krävs tillstånd eller anmälan enligt 11 kap. 9 eller 9a §§ miljöbalken, såvida det inte är uppenbart att allmänna eller enskilda intressen inte skadas genom vattenverksambetens inverkan på vattenförhållandena, 11 kap. 12 § miljöbalken.

Kommentar
Områden som kan påverka naturreservat tas bort från förslaget.
Marina naturvärden kompletteras.
Naturvärden kommer omnämnas i områdesbeskrivningstexter.
Förslaget justeras så att påverkan på nyckelbiotoper och naturvärden minskar.
Förslaget justeras så att påverkan på fridlysta arter minskas.

Natura 2000
Enligt 7 kap. 28 a§ MB krävs tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Skada på ett Natura 2000-område kan uppkomma även om åtgärden sker utanför området, eftersom det kan påverka livsmiljön eller de arter som finns inom skyddsområdet. De utvecklingsområden som medför intrång i, eller kan påverka ett Natura 2000-område, bör undantas från exploatering då påtaglig skada bedöms kunna uppstå. Se även sid. 29 i miljökonsekvensbeskrivningen.

Vid Nogersund riskerar en exploatering att skada den gröna infrastrukturen och isolera Kråkenabben ytterligare. Detta kan komma att påverka N2000-området och de arter som finns på Kråkenabben. Åker- och betesmark öster och söder om Stiby backe bedöms kunna vara värdefull och hysa hotade arter. Konsekvenserna av att ta marken i anspråk för bebyggelse bör beskrivas.

Strandskydd
Vid kust, sjöar och vattendrag gäller generellt strandskydd om 100meter från strandkanten på land och 100 meter i vattnet. Strandskyddet gäller även under vattnet. Det utpekade utvecklingsområdet i norr ligger delvis inom utvidgat strandskydd. Området är oexploaterat med undantag för Villa Pukenäs, ett mindre gods byggt under 1900-talet. I anslutning till godset finns två mindre hus vid havet och en hamn med en större pir. Området är en för Blekinge karaktäristisk ekdominerad kustskog där träden växer ända fram till vattnet. Området är av betydelse för landskapsbilden, samt som närströvområde för omkringboende. För att ta mark i anspråk inom strandskydd enligt 7 kap 13 § l\.1B krävs att det finns särskilda skäl. Länsstyrelsen kan inte utifrån planhandlingarna se att det skulle finnas några särskilda skäl till att ta markområdet i anspråk för bebyggelse. Det bör framgå hur kommunen förhåller sig till strandskyddet och att det krävs särskilda skäl för att ta markområde i anspråk inom område där strandskydd gäller. Länsstyrelsen förordar att strandskyddet ges en egen rubrik i planen.

Hushållning med resurser
Ekosystemtjänster
Länsstyrelsen saknar hur översiktsplanen kopplas till ekosystemtjänster och hur dessa ska hanteras i planeringen. Det är även viktigt att beakta ekosystemtjänster vid samhällsplanering och det saknas i översiktsplanen information om hur dessa ska beaktas. Om kommunen ser eventuella behov av underlag i det arbetet kan länsstyrelsen bistå med det.

Grönstruktur
I flertalet fall som berör naturmiljöer, gröna stråk eller områden som innehar biologiska värden, hänvisas det till dokumentet "Grönstrukturplan Sölvesborg". Dokuments dignitet ifrågasätts av Länsstyrelsens arbetsgrupp för framtagandet av den regionala handlingsplanen för Grön Infrastruktur, då den är från 2008 och är inte länsstyrelsen veterligen uppdaterad. Därmed ifrågasätts även korrektheten i att hänvisa till grönstrukturplanen. Hänvisningarna bör ersättas med aktuella ställningstagande. Dock finns en antydan till att Grönstrukturplanen ska förtydligas och förbättras så att målsättningarna kan infrias (s 30, del l) och ett sådant förtydligande välkomnas av Länsstyrelsen.

Förslaget i avsnittet om allmänna intressen, rörande grönstruktur och dess målsättning att skapa goda förutsättningar för närrekreation med stor biologisk mångfald och stor tillgänglighet, välkomnas.
Dock vore ett särskilt ställningstagande, där även den biologiska mångfalden prioriteras, att rekommendera i detta stycke. Viljeinriktningen att "skyddet av värdefulla natur- och kulturområden ska förbättras" (s 30, övriga allmänna intressen) bedöms som mycket positivt.

Tillgång till grönytor vid skola/förskola och i närhet av bostaden har många positiva effekter på hälsa och luftkvalitet Barn och ungdomar vid förskolor och skolor behöver ha tillgång till skugga. Det är viktigt att det finns tillgång till skugga även på andra platser där människor vistas mycket. Risken för hudcancer ökar om man bränner sig, speciellt i unga år. Stora hälsovinster kan göras om antalet personer som bränner sig minskar ytterligare.

Grön infrastruktur
Grön Infrastruktur är ett uppdrag som Länsstyrelsen har som går ut på att identifiera fungerande ekosystem, samt dess nätverk, där man även tar hänsyn till de s.k. ekosystemtjänsterna. Syftet med att ta fram en regional handlingsplan över den gröna infrastrukturen är att kunna rikta prioriterade insatser för naturvård, samtidigt som handlingsplanen ska underlätta för samhällsplaneringen.
Handlingsplanen ska vara ett hjälpmedel för att se samhällsutvecklingen ur ett helhetsperspektiv, där hänsyn även tas till ekosystemens förmåga att leverera tjänster som främjar mänskligt välbefinnande. Handlingsplanen kan även ses som en koppling till miljömålsarbetet (s 14-15). Den regionala handlingsplanen behöver beaktas vid genomförandet av översiktsplanen, samt även i kommande detaljplanering.

En fråga kommunen bör ta upp samt ta ställning till är hur man ska förhålla sig till projektet med framtagandet av de regionala handlingsplanerna för Grön Infrastruktur, samt hur man vidare tänker sig att arbeta utifrån handlingsplanen. Detta förhållningssätt är av stor vikt att föra in

i översiktsplanen, förslagsvis under "framtidsfrågor" (s 13). Under rubriken "framtidsfrågor" kan även ett ställningstagande inför bevarandet av biologisk mångfald samt arbetet med ekosystemtjänster redovisas. Att ta upp detta i översiktsplanen skulle vidare belysa kommunens viljeinriktning för naturvårds- och miljöarbetet, samt kommunens ambition att arbeta bland annat för bevarande av biologisk mångfald. Det är eftersträvansvärt att denna viljeinriktning finns med i en översiktsplan. Finns det redan ett uttalat förhållningssätt inför handlingsplanen för Grön Infrastruktur, bör detta redovisas i planen av samma anledning som ovan.

På sidan 30 i kommunens förslag till översiktsplan finns rubriken: "De gröna områdena såväl inom tätorterna som mellan bebyggelseområdena ska utvecklas och förädlas". Här bör det förtydligas hur detta ska uppnås. Vidare bör det på sidan 47, under rubriken "naturvärden på land" finnas mer beskrivna samband och koppling de olika ekosystemen och naturtyperna emellan. Generellt vore det önskvärt om kommunen aktivt arbetar med kartläggningen av den gröna infrastrukturen inom kommunen och att exploateringen av gröna ytor i staden sker restriktivt. (se även mellankommunal samverkan). I regeringens proposition 2013114:141 "En svensk strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster" tydliggörs att regionala handlingsplaner för grön infrastruktur ska tas fram i samarbete mellan berörda landkapsaktörer.

Kommunala ansvarsområden med avseende på grön infrastruktur är:
Planera för god hushållning med mark och vattenområden och använda tillgängliga stödformer för arbete med grön infrastruktur i översiktsplaneringen.
Bidra till en fungerande kommunikation om grön infrastruktur till allmänheten.
Integrera grön infrastruktur vid avvägning mellan olika intressen och olika strategiska insatser i planering och tillsyn där det är relevant, se även mellankommunal samverkan.

Kommentar
Områden som kan påverka Natura 2000 kommer att ses över.
Området som rör det utvidgade strandskyddet vid Pukavik tas bort som lämpligt område för bostäder.
Text om ekosystemtjänster och kopplingen till översiktsplanen hänvisas till framtagningen av en ny översiktsplan då den inte ryms inom denna revidering.
Hänvisningar till grönstrukturplanen från 2008 tas bort. Arbete pågår att ta fram en ny.
Den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur kommer beaktas och föras in under framtidsfrågor.

Dricksvattenförsörjning
I planen reserveras strategiska områden för en framtida handlingsfrihet. Länsstyrelsen anser att det är positivt att viktiga vattenresurser och vattenskyddsområden redovisas i planen för att hänsyn ska kunna tas vid planering av bebyggelse, verksamheter, jordbruk och till tekniska system för vatten och avlopp etc. Enligt länsstyrelsens vetskap finns 20 vattentäkter i kommunen dessa bör markeras och hanteras i översiktsplanen så att utvecklingsområdena inte påverkar vattenförsörjningen negativt.

Vatten- och avloppsförsörjning/Dagvattenhantering

Punkt 2. 3 7. Ingen övergödning
Planen anger att lokalt omhändettagande av dagvatten ska tas om hand där möjlighet finns. Länsstyrelsen vill informera om att lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) är ett begrepp som använts för åtgärder på privat mark. Varken översiktsplan eller detaljplan kan styra enskilda individers framtida agerande, så även om översiktsplanen kan uppmuntra till LOD krävs det att allmän platsmark avsätts för fördröjning, avledning, rening och infiltration i detaljplanering.

I översiktsplanen är det lämpligt att redovisa nuvarande verksamhetsområde för VA så att det tydligt framgår vilka områden som innefattas av dagvatten, spillvatten respektive dricksvatten. När ny bebyggelse planeras i anslutning till befintliga verksamhetsområden bör det redogöras för om det finns begränsningar i befintliga system. Där helt nya områden planeras bör principerna för omhändertagande av vatten redovisas för varje område. Detta är viktigt då olika delar av kommunen kan ha helt olika förutsättningar för omhändertagande av i synnerhet dagvatten. För att kunna planera dag- och spillvattenhantering behövs en översvämningskartering, inte bara för höjningen av havsytan utan även för häftiga regn. Områden med högt grundvatten och med jordarter med begränsad infiltrationskapacitet behöver också beaktas. Om dessa frågor är med tidigt i planeringen kan ställningstagande om dag- och spillvattenhanteringen för utbyggnads-områden lätt redovisas och motiveras.

I översiktsplanen står att dagvatten inte ska försämra vattenmiljön, ett sätt för att uppnå detta är rening av dagvatten från hårdgjorda ytor. Detta vatten är ofta mycket förorenat av olja och tungmetaller. Då avloppsreningsverk inte är anpassade för att rena tungmetaller bör detta vatten inte avledas dit, utan det bör renas på annat sätt. Sker reningen i dammar behöver dessa skötas och förorenade massor regelbundet tas bort så att dammen inte till slut blir en spridare av föroreningar.
Förorenat dagvatten bör inte släppas ut till recipient utan rening (s. 39 punkt 3).

Enligt översiktsplanen kan vattentillgången vara en begränsande faktor vid bostadsbyggande. Med utbyggnad enligt planförslaget måste dricksvattenkapaciteten utredas och skadebyggande åtgärder föreslås. Länsstyrelsen vill uppmuntra kommunen att gynna grundvattenbildningen då kommunen har många grundvattentäkter. Rening och infiltration samt öppen dagvattenhantering kan bidra till det.

Enligt 3 kap. 6 § PBL ska en översiktsplan utformas så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår. Det gör den inte med avseende på dricksvatten, dagvatten och avloppsvatten.

Det finns idag inte något formellt krav på att kommuner ska ha en VA-plan, men är i realiteten ett krav för att kunna uppfylla kraven i LAV. En VA-plan kan se ut på många olika sätt, men bör omfatta både dricksvatten, dagvatten samt spillvatten och läggas som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Översiktsplanen bör redogöra för hur många reningsverk som finns i kommunen, samt hur stora dessa är. Verksamhetsområdena bör redovisas på karta. Den utbyggnadsplan som presenteras i planen borde vara uppdaterad så att redan utbyggda områden plockas bort och istället redovisas i verksamhetsområdena. Översiktsplanen behöver tydligt lyfta vikten av att skydda de kommunala dricksvattentäkterna för att säkra framtida vattenförsörjning.

Det är positivt att alla föreslagna utbyggnadsområden planeras att anslutas till kommunalt avloppsreningsverk.
För att klara av detta krävs en utbyggnad av Nogersunds reningsverk. Ett utrymme norr om Nogersunds reningsverk har reserverats för detta ändamålet. Detta område är idag naturreservat, men detta omnämns inte i översiktsplanen. Det har skett en hopblandning av stycken mellan detta kapitel 5.6 och kapitel 5. 7, det måste korrigeras. Det verkar även som att det fattas delar.

Riktlinjer för mark och vatten
Kartorna borde ses över och korrigeras, vissa kartor har fått fel färger, bland annat är befintlig bebyggelse i Ysane markerad som kulturmiljö.
Det är inte alla utbyggnadsområden som har text som beskriver påverkan inför behovsbedömning av miljökonsekvensbeskrivning och de flesta utbyggnadsområden saknar beskrivning av dagvattenhantering och huruvida det ska avsättas plats i planerna för detta. Utbyggnadsområde Norje Gummagården saknar även hantering av avloppsvatten. Storlek och eventuellt utbyggnadsbehov av reningsverken borde redovisas.

Riskhantering
Kommunen har redovisat risker i sitt underlag till översiktsplan. MSB efterfrågar dock en tydlig vägledning om hur kommunen avser att hantera riskerna. Dvs om de är förebyggande eller om andra riskreducerande åtgärder krävs. Det är särskilt viktigt att detta ges stöd i översiktsplanen när det kommer upp i detaljplan sammanhang och i bygglov.

Länsstyrelsen är av samma åsikt som MSB i detta fall. Det är positivt att kommunen har beaktat den analys av risker i kommunen som räddningstjänsten tagit fram men att en tydligare beskrivning om hur kommunen avser förhålla sig till dessa risker är av intresse, på samma vis som kommunen har beskrivit förhållningen till farligt gods.
Länsstyrelsen anser det viktigt att kommunen inte "bygger in" riskobjekt i samhället i takt med att man expanderar bebyggelsen. Ett ställningstagande i översiktsplanen avseende riskobjekten och förhållandet till exploatering är således önskvärt. Detta är en fråga som annars kommer att behöva beaktas i större utsträckning i detaljplanerna längre fram där krav på skyddsåtgärder kommer att ställas.

Länsstyrelsen tycker det är bra att kommunen beaktar bebyggelse nära farligt godsleder och har tydliga riktlinjer om skyddsavstånd.
Det länsstyrelsen saknar är dock att också beakta framtida användande av farligt godsleder samt riksintressen. Att riksintressen inte begränsas genom att anlägga skyddsvärd bebyggelse (bostäder, vårdinrättningar, etc) i nära anslutning. Det är därför viktigt att ha ett framtidsperspektiv.
Att kommunen i sin översiktsplan tar hänsyn till att exempelvis en farled i framtiden kan komma att behöva köra mer farligt gods och redan nu ta höjd för detta i möjligaste mån.
Under kap. 6.6 har man angivit att "För att förbättra vattenkvaliteten i kustzonen bör en åtgärdsplan för kustmiljön tas fram". Länsstyrelsen är intresserad av att veta om detta har gjorts och tar gärna del av innehållet.

På sidan 90 redovisas några områden under rubriken "Övrigt att förhålla sig till inom Östra kustområdet". För N1O, N11 och N12 beskrivs kortfattat kulturmiljö- och friluftsvärden. Det bör

läggas till att dessa även har stora naturvärden.
Hällevik-Nogersund (sidan 96-99). I anslutning till Nogersund finns ett föreslaget verksamhetsområde (3 delområden) som i närheten av reningsverket överlappar naturreservatet Listershuvuds södra del, men även inkluderar en skyddsvärd hagmark söder om reservatet. Länsstyrelsen anser att en exploatering av dessa delar är olämplig, något som även konstateras i MKB:n på sidan 13.

Kommentar
Text om verksamhetsområde för VA utvecklas.
Ytan för området kring Nogersunds reningsverk ses över.
Utbyggnadsområden ska inte äventyra de kommunala dricksvattentäkterna. De områden som vi ser stort behov av att skydda ska undantas.
Att mer omfattande utvärdera konsekvenser för dricksvatten, dagvatten och avloppsvatten ryms inte inom denna revidering utan hänvisas till framtida arbete med en ny översiktsplan.
En tydligare vägledning om hur risker avses hanteras får hanteras i en framtida översiktsplan och ryms inte inom denna revidering.

Jordbruksmark
Länsstyrelsen ser positivt på skrivningarna om att brukningsvärd jordbruksmark endast bör tas i anspråk för andra ändamål om det rör sig om väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annat sätt. Ska sådan mark tas i anspråk bör ingreppen utformas på ett sätt som medför minsta möjliga inverkan på jordbruket. För att säkra vår framtida livsmedelsförsörjning är det viktigt att efterleva miljöbalkens hushållnings bestämmelser, s. 44.

Stora delar av jordbruksmark i Mjällby tas i anspråk för verksamheter och ny bebyggelse.
Det saknas dock beskrivning av hur man avser att gå tillväga för att analysera möjligheterna att exploatera på annan typ av mark än jordbruksmark. Planen bör ange hur man bedömer vad som är ett väsentligt samhällsintresse och i vilka situationer kan det vara ett väsentligt samhällsintresse att exploatera jordbruksmark. Vägledning för kommuner finns på http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/miljoklimat/ettriktodlingslandskap/sejordbruksmarkensvarden.4.466f6a9cl4e2f0659bbc544.html

Miljömål
Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken. Sveriges Riksdag har i bred enighet beslutat att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Miljömålen har satts upp för att bedöma om miljöpolitiken får förväntad effekt i samhället, naturen och utvecklingen. Sveriges miljömålssystem innehåller ett generationsmål och sexton miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen har inte "anpassat och konkretiserat de nationella miljökvalitetsmålen" som anges på sid 8 samt på sid 13 i samrådsdokumentet
Som miljömål för Blekinge gäller de nationella miljökvalitetsmålen med tillhörande preciseringar samt de av regeringen antagna etappmålen. Målet om storslagen fjällmiljö gäller

inte Blekinge.

Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. I varje relevant avsnitt av översiktsplanen bör det tydligt framgå vilka miljökvalitetsmål som påverkas och hur planen bidrar till att nå miljömålen. Om miljömålen påverkas i negativ riktning bör planen ange åtgärder som kan vidtas för att främja att miljömålen kan nås. Blekinges åtgärdsprogram för miljömålen har reviderats och är för närvarande ute på remiss. Syftet med åtgärdsprogrammet är att lyfta åtgärder som krävs i Blekinge för att uppnå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Åtgärdsprogrammet ska utgöra underlag för länets strategiska utvecklingsarbete inom bl.a. fysisk planering. Ett av sex fokusområden i åtgärdsprogrammet är "God bebyggd miljö" och åtgärder föreslås gällande översikts- och detaljplanering, främjande av gång, cykel- och kollektivtrafik, kommunala kulturmiljöprogram, främjande av ekosystemtjänster, integrering av grön infrastruktur, frisk luft, miljöhänsyn vid byggnation och solenergi i fysisk planering. Åtgärderna har tagits fram i samverkan med länets aktörer. Flera fokusområden berörs av översiktsplanen t.ex. Friskt vatten. Kontrollera därför att översiktsplanen stämmer överens med Blekinges åtgärder för att nå miljömålen. Översiktsplanen bör även bidra till att genomföra de åtgärder som finns angivna i "Miljömål för Sölvesborgs kommun".

I översiktsplanen bör kopplingen till de globala målen och Agenda 2030 framgå. De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Läs mer på: http://www.globalamalen.se/om-globala-malen/.

Under Giftfri miljö kan framhållas att kommunen arbetar aktivt med att nå en Giftfri förskola. Under miljökvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag står att Sölvesborgs kommuns strävan efter att uppnå målet ska lösas genom att skapa naturreservat. Att skydda ett område återskapar inte de värden som behövs inom ett område för att miljökvalitetsmålet ska uppnås. Det finns inga konkreta förslag till hur kommunen tänker arbeta med frågan kring konnektivitetsproblem, biotopvård för att återställa fysiskt påverkade vattendrag, återskapande av en naturlig hydrologi eller plan för hur man tänker jobba för att gynna hotade mier som lever i och vid sjöar och vattendrag.
Har inte kommunen några planer på att jobba med restaurering av vattendrag? Skapa fria vandringsvägar? Återskapa våtmarker samt skapa funktionella skyddszoner utmed vattendragen? Detta gynnar både den biologiska mångfalden, hjälper till att få en bättre vattenkvalitet samt skapar relliens mot klimatförändringar genom att förbättra vattendragens vattenhållande förmåga att agera säkerhetsventiler vid skyfall (minskar risk för översvämningar + att vattendragenimarken utmed vattendragen eroderar). Se de viktiga ekosystemtjänster som ett naturligt
och fungerande vattendrag genererar! Saknar överlag orden ekosystemtjänster och gröninfrastruktur i Sölvesborgs ÖP.

Under miljömålet God bebyggd finns olika delmål angivna. Om det är gamla delmål för Blekinge så bör de ersättas med preciseringarna för God bebyggd miljö, enligt nedan.

• Hållbar bebyggelsestruktur
En långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur har utvecklats både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse samtidigt som byggnader är hållbart utformade.

• Hållbar samhällsplanering
Städer och tätorter samt sambandet mellan tätorter och landsbygd är planerade utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor.

• Infrastruktur
Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshantering och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering samt att lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs och energianvändning samt klimatpåverkan, samtidigt som hänsyn är tagen till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet.

• Kollektivtrafik, gång och cykel
Kollektivtrafiksystem är miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga och det finns attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.

• Natur- och grönområden
Det finns natur- och grönområden och grönstråk i närhet till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet.

• Kulturvärden i bebyggd miljö
Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap bevaras, används och utvecklas.

• God vardagsmiljö
Den bebyggda miljön utgår från och stöder människans behov, ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur.

• Hälsa och säkerhet
Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

• Hushållning med energi och naturresurser
Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resurs besparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används.

• Hållbar avfallshantering

Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna ochatt avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
Vid tillämpningen av 6 kap 11 § miljöbalken ska genomförandet av en översiktsplan alltid antas medföra en betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning inklusive en miljökonsekvensbeskrivning ska genomföras (4§ Förordning (1998:905m) om miljökonsekvensbeskrivningar).
Sölvesborgs kommun har upprättat behovsbedömningar avseende
de utvecklingsområden som föreslås i översiktsplanen, som 2010 redovisades i bilaga.
Vid en aktualisering av översiktsplan behöver även behovsbedömningen/MKBn uppdateras.
I MKBn bör konsekvenserna relateras till relevanta nationella och regionala mål.

Det bör även framgå av beskrivningar hur olika scenario påverkar kustnära miljöer utifrån miljömålets innehåll. Miljömålet ska omfatta Hav i balans samt levande kust och skärgård

I preciseringarna till miljömålen finns bland annat dessa två punkter definierade:
• Havs-, kust- och skärgårdslandskapens natur- och kulturvärden är bevarade och förutsättningar finns för fortsatt bevarande och utveckling av värdena.
• Kusternas och havens viktiga ekosystemtjänster är vidmakthållna.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör beskriva hur översiktsplanen påverkar dessa mål.
Under MKB rubriken Vatten och Klimat nämns att "överföra vatten från angränsande områden" när det kommer till vattenförsörjningen. Det är då det första av två förslag som visas, det andra varandes att optimerajordbrukets vattenanvändning. Att sätta överföring av vatten som främsta förslag är bekymrande: Det hushåller inte med resurser och det är inte en långsiktig lösning på vattenbrist. Det är ett bra skyddsnät när områden samarbetar om vattnet, men det ska och kan absolut inte ersätta hållbar resurshantering. Vidare är det inte bara jordbruk som bör optimera sin vattenanvändning; även industrier, kommunens underhåll av ledningar, cisterner, privata hushåll m.fl. har del i detta.

Det nämns även att det "krävs stor insats och ytterligare åtgärder än de som omnämns för att kunna öka vattenkvaliteten i vattenförekomsterna". Länsstyrelsen efterfrågar här om kommunen har en konkret plan på lösningar, genomförande och uppföljning.

Handlingarna förevisar en positiv syn på att exploatering inte kommer motverka miljökvalitetsmålen. Under andra rubriker nämns att det kommer göras lämplighetsbedömning på berg, jord och kaolinförekomster. Här hade behövts tydliga ställningstaganden hur man avser att bevara och skydda alla större akviferer från täktverksamhet och dylikt.

Under rubriken Ett rikt odlingslandskap för man ett resonemang kring om jordbruksmark ska tas i anspråk så bör ingreppen utformas på ett sätt som medför minsta möjliga inverkan på jordbruket och att det bedöms som positivt eftersom högproduktiv jordbruksmark då inte tas i anspråk.
Länsstyrelsen menar att det inte finns belägg för att den mest högproduktivajordbruksmarken

har de största värdena för ett rikt odlingslandskap utan det kan betydligt oftare vara tvärtom.

Kommentar
Kommunen vill värna den värdefulla jordbruksmark som finns här men i anslutning till vissa samhällen kommer en expansion ske på dess bekostnad. Exempelvis har Mjällby svårt att växa om det inte delvis sker på bekostnad av jordbruksmark.
Översiktsplanen kompletteras med delar ur Blekinges åtgärdsprogram.
Gamla delmål för miljömålet God bebyggd miljö byts ut enligt yttrande.
Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med text om vattenförsörjning.

SGI
I översiktsplan kap 6, Miljö- och riskfaktorer, beskrivs risker beträffande översvämning, ras och skred samt erosion. Enligt planhandlingen bedöms Sölvesborgs kommun inte vara en högriskkommun när det kommer till ras- och skredproblematik. Dock förekommer det risk för stranderosion i kommunen. Utpekade områden är Östra kusten från kommungränsen ner till Hörvik men risk finns även i södra delarna vid Hällevik, Torsö, och Västra Näs samt utmed Sandviken och Möllefjorden. I en upprättad klimatanpassningsplan beskrivs åtgärder för erosions-, ras- och skredrisker samt dess koppling till en förhöjd havsnivå. När det gäller stranderosion har kommunen beskrivit i ÖP:n att områden i riskzon bör undantas från byggnation, en bedömning vi delar. Vid planläggning i områden med förhöjd risk för ras och skred framgår det av planhandlingen att vidare undersökning av markens lämplighet bör studeras. SGI vill tydliggöra att geotekniska aspekter såsom säkerhetsfrågor avseende skred, ras och erosion ska klarläggas i planskedet. Är de faktiska förhållandena sådana att det inte klart och entydigt kan uteslutas risker för att detaljplanens område kan beröras, direkt eller indirekt, av skred eller ras ska stabilitetsutredning utföras. Stabilitetsförhållandena ska klarläggas med lägst detaljerad utredningsnivå enligt lEG Rapport 4:2010 alternativt lEG Rappott 6:2008. Vidare vill vi uppmärksamma att översvämnings-förebyggande åtgärder, t ex uppfyllnader och vallar, kan medföra geotekniska konsekvenser vilket också måste beaktas.
Sammantaget anser SGI att kommunens har studerats geotekniska risker i den omfattning som kan begäras i samband med översiktsplanering. SGI ser således inga hinder for en fortsatt planläggning.

Kommentar
De geotekniska förhållandena är viktiga. I många områden behöver fortsatta studier göras i detaljplanearbetet.

PTS
PTS är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar – sektorsansvar inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete skall PTS bland annat:

• främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation
• verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt verka för ökad krishanteringsförmåga

• verka för att tillgodose totalförsvarets behov av post- och elektronisk kommunikation under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar i näten för elektronisk kommunikation i fred

Regeringen presenterade i oktober 2011 sin digitala agenda för Sverige. Det övergripande målet i agendan är att Sverige ska vara bäst i världen på att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Ar 2016 presenterade regeringen en ny bredbandsstrategi "Sverige helt uppkopplat 2025" där det kortsiktiga målet är att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till minst 100 Mbit/ s år 2020. På längre sikt är målen att 98 procent av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till minst 1 G bit/ s senast år 2025 samt att det bör finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig senast år 2023.

En robust och välutbyggd it-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. It är en central infrastruktur som ligger till grund för många andra områden. En väl fungerande och utbyggdit-infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser vi även att it-infrastrukturen måste in i samhällsplanerings-processen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte it infrastruktur beaktas i samhälls-planeringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna. Lagändringen i Plan och bygglagen (PBL) från maj 2011, stärker även detta.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område att besvara remissen. I detta fall torde det vara lämpligt att kontakta Telia Company AB, Skanova, Tele2, Telenor, Tre, NET 1 samt Teracom. Även kommunen bör ha en förteckning över vilka ledningsägare som blir berörda.

Sedan december 2010 finns ett system för begäran om ledningsanvisning, "ledningskollen.se". För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas via https://www.ledningskollen.se/

PTS har i tidigare skrivelse (med hemlig bilaga 2012-01-23 dnr: 03-16005) till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet 3 kap 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Om planen innebär uppförande av vindkraftverk, kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkrafts-etableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med inf01mation om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är.

PTS har inga ytterligare synpunkter.

Kommentar

Texten kompletteras om att IT infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen.

MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har ett bemyndigande att identifiera mark- och vattenområden som används för anläggningar som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila delar. Några sådan områden har ännu inte identifierats, men MSB arbetar med att se över bedömningen av behov att identifiera mark eller vattenområden som kan vara av riksintresse. Myndigheten arbetar med detta under 2018 och avser återkomma till länsstyrelsen i det arbetet. Kommunen och länsstyrelsen är ansvarig för totalförsvarets civila delar på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen bör inte enbart avvakta MSB:s arbete utan även stötta kommunen i bedömning av vilka mark- och vattenområden som är av intresse för totalförsvarets civila delar och som är viktiga att beakta i den översiktliga planeringen. Med detta avses bland annat stöd i tolkningen av vilka mark- och vattenområden som avses i 3 kap 9 §första stycket MB.

Översiktliga karteringar av översvämningsrisker och ras- och skredrisker
Kommunen belyser risker med naturolyckor i sin ÖP. MSB påminner om att uppdateringar genomförs kontinuerligt av våra karteringar och det är viktigt att länsstyrelsen och kommunen använder de aktuella karteringarna som finns att tillgå via vår karttjänst.

På kartportalen finns nu också GIS-skikt för kusten som illustrerar extrema havsvattennivåer från 1-5 meter i RH 2000. https://gisapp.msb.se/apps/ka1tportal/

Vindkraft
MSB har i uppdrag av regeringen att införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet RAKEL för skydd och säkerhet. För att vindkraftverk eller andra höga installationer inte ska bli ett hinder för radiokommunikationssystemet bör placeringen av vindkraftverk på landsbygden och höga byggnader i tätorter ske i samråd med MSB:s verksamhet för Rakel och ledningssystem. Bifoga i samband med samrådet koordinater för vindkraftverkens placeringar för analyser av signalstråken.

Riskhantering
Kommunen bör i översiktsplanen redovisa en samlad bild över risker i sin kommun. I detta ingår exempelvis naturolyckor, transportvägar för farligt gods och större tekniska anläggningar, bl. a. farlig verksamhet enligt 2 kap 4 § lag om skydd mot olyckor. Kommunen har redovisat risker i sitt underlag. Det saknas dock en tydlig vägledning i översiktsplanen om hur man avser att hantera dessa risker, det vill säga om riskerna kan accepteras eller om man avser vidta förebyggande eller andra riskreducerande åtgärder.

Det är viktigt att kommunen tar ställning i översiktsplanen för hur man avser hantera riskfrågor i kommande detaljplaner så att det finns en långsiktighet i kommunens riskhantering och riskvärdering. Frågan kommer ofta upp i detalj planesammanhang men bör ha ett tydligt stöd i översiktsplanen för att kunna hanteras strategiskt och långsiktigt. Ett ställningstagande i ÖP om riskhantering är också ett stöd för bygglov som hanteras utan detaljplan.

Kommentar

En tydligare vägledning om hur risker avses hanteras får hanteras i en framtida översiktsplan och ryms inte inom denna revidering.

Viveka Söderdahl, Vänsterpartiet. Protokollsanteckning från styrelsen i Sölvesborgshem AB
Vite Hall ur ett mycket frekventerat rekreationsområde och av riksintresse för det rörliga friluftslivet. Används också av föreningar med inriktning uteaktiviteter.
Därför anser jag att detta område inte ska bebyggas. Däremot är det lämpligt att exploatera området som idag ur kraftledningsgata och granskog. Det ligger också i omedelbar anslutning till nuvarande bebyggelse och skola.

Kommentar
Vitahall finns kvar och det har påbörjats ett detaljplanearbete på platsen.

Mikael och Helena Person m.fl. Totalt nio personer.

Med anledning av remissförslaget att marken öster om Tivolivägen är identifierad som plats för möjliga bostäder. Vill vi som bor i närheten lämna våra synpunkter kring lämpligheten.

Vi som undertecknat detta dokument vill framföra synpunkten är marken inte är lämplig för bebyggelse.

Vi baserar vårt ställningstagande på att vi som bor i närheten ofta utnyttjar skogen som plats för promenader, rastning av husdjur och inte minst för lek.

Att bygga på området innebär att närhet till naturlig miljö och skog flyttas längre bort. Detta lämpar sig dåligt för våra barn som då får korsa vägar för att komma till skog.

Kommentar
Det föreslagna området plockas bort.

STÄLLNINGSTAGANDE

De under samrådet inkomna synpunkterna föranleder många förändringar i översiktsplanen. Alla finns listade i denna samrådsredogörelse.

Synpunkter som helt eller delvis ej beaktats:

- *Kommunen kommer inte ta bort de områden som bedömts lämpliga för vindkraft liksom stycket om Blekinge Offshore.*
- *Häst- och hundbadplatser kommer inte att införas i ÖP:n. Hänvisar till andra kommunala dokument ex friluftsplan.*

- *Många områden i närheten av Sölvesborgs tätort kommer att justeras men kommer inte lyftas bort i väntan på en ny fördjupad översiktsplan. Stadsarkitektavdelningen instämmer med behovet av en fördjupad översiktsplan för Sölvesborgs tätort.*
- *Området väster om skolan tas inte bort. Vetskapen om att ett grönstråk behövs finns i ett översiktligt perspektiv och är utsparat väster om skolområdet.*
- *(Vitahall): Området tas inte bort som lämpligt för bostäder. I Kraftledningsgatan och i ett stråk öster om finns naturvärden så där är inte lämpligt att exploatera.*
- *(Hjortakroken väst om skola/förskola): Området tas inte bort. Även om det skulle tillkomma en del hus så är det nära till grönstruktur och stråk från/till skola och förskola är viktiga för att inte försämra tillgängligheten.*
- *(Hjortakroken utmed Blekingevägen): Området behålls som lämplig för exploatering. Om Blekingevägen byggs om till mer av en lokalgata kan bebyggelse komma närmre vägen.*
- *Översiktsplanen kommer inte att föreslå några bostäder vid Tredenborgsvägen. Därmed inte sagt att det är omöjligt att bygga där men närheten till vägen med buller och industri kan vara ett bekymmer.*
- *Öster om Bokedalsvägen kan kanske vara lämpligt för något enstaka hus men inte så att det behöver pekas ut på en översiktlig nivå.*
- *Att peka ut områden öster om Ljungaviksvägen kräver djupare studier och får kanske göras i ett tillägg till översiktsplanen. Idag används området för i huvudsak rekreation och där finns mycket djurliv.*
- *Kommunen vill ha kvar sträckningen av väg 123 tillsvidare. Utredningar behövs för att studera hur förbättringar/förändringar kan göras med fyrstegsprincipen.*

Övrigt
Under och efter samrådet har det uppmärksammats behov av fortsatt arbete och brister i materialet. Detta kan ofta passa som tematiska tillägg.
Exempelvis:

- Ett mer utförligt bostadsförsörjningsprogram.
- Grönstrukturprogram
- Kulturmiljöprogram, till en början med för delar av listerlandet.
- Fördjupad översiktsplan för Sölvesborgs tätort

Stadsarkitektavdelningen

Fredrik Wikberg
Stadsarkitekt

Dan Janérus
Planeringsarkitekt

ÖVERSIKTSPLAN 2020

Sölvesborgs kommun

Norje

2019-12-16

SKALA 1:15 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

MARK OCH VATTENANVÄNDNING - LAND

2019-12-16

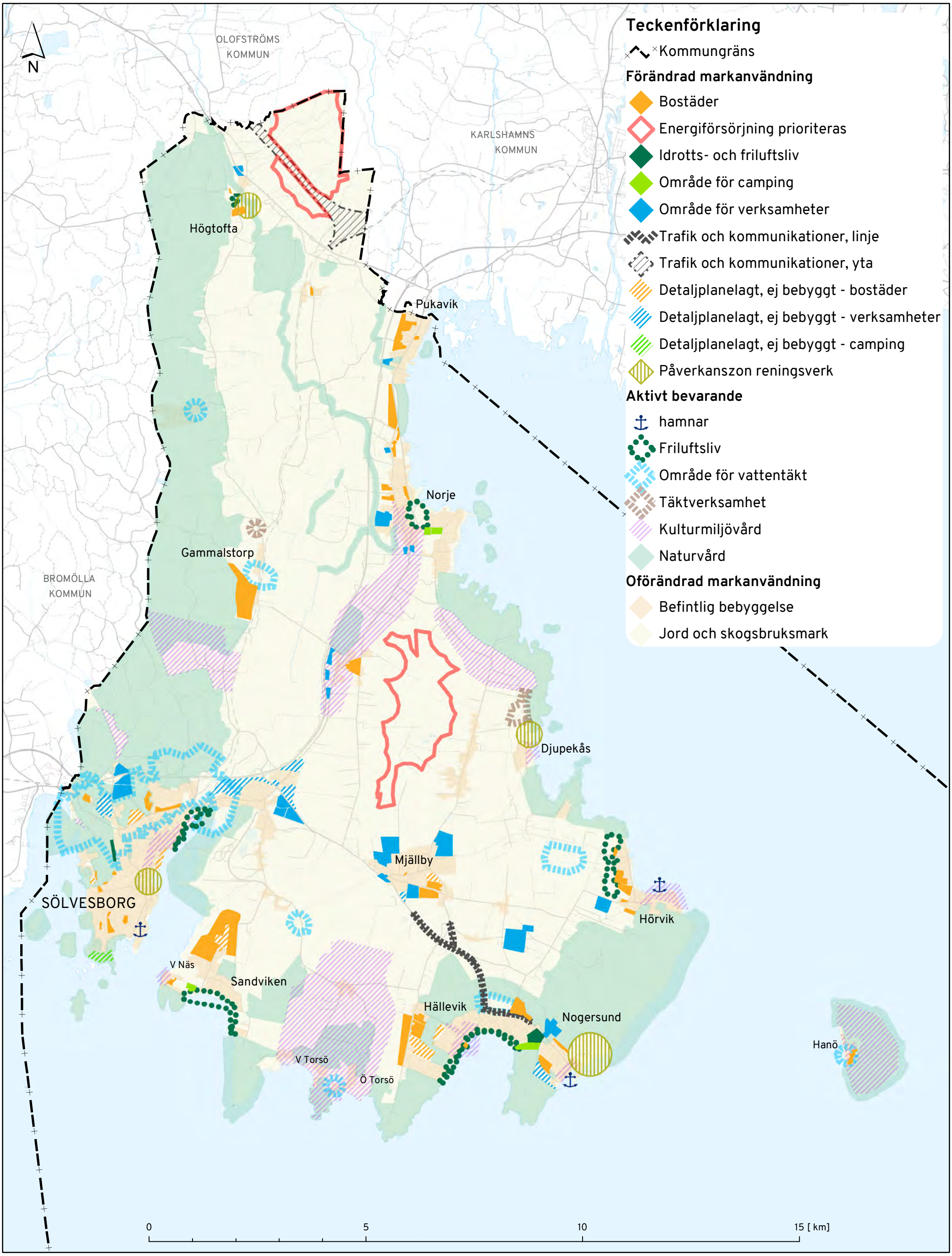

SKALA 1:80 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

REGLERINGAR HAV - Riksintressen

2019-12-10

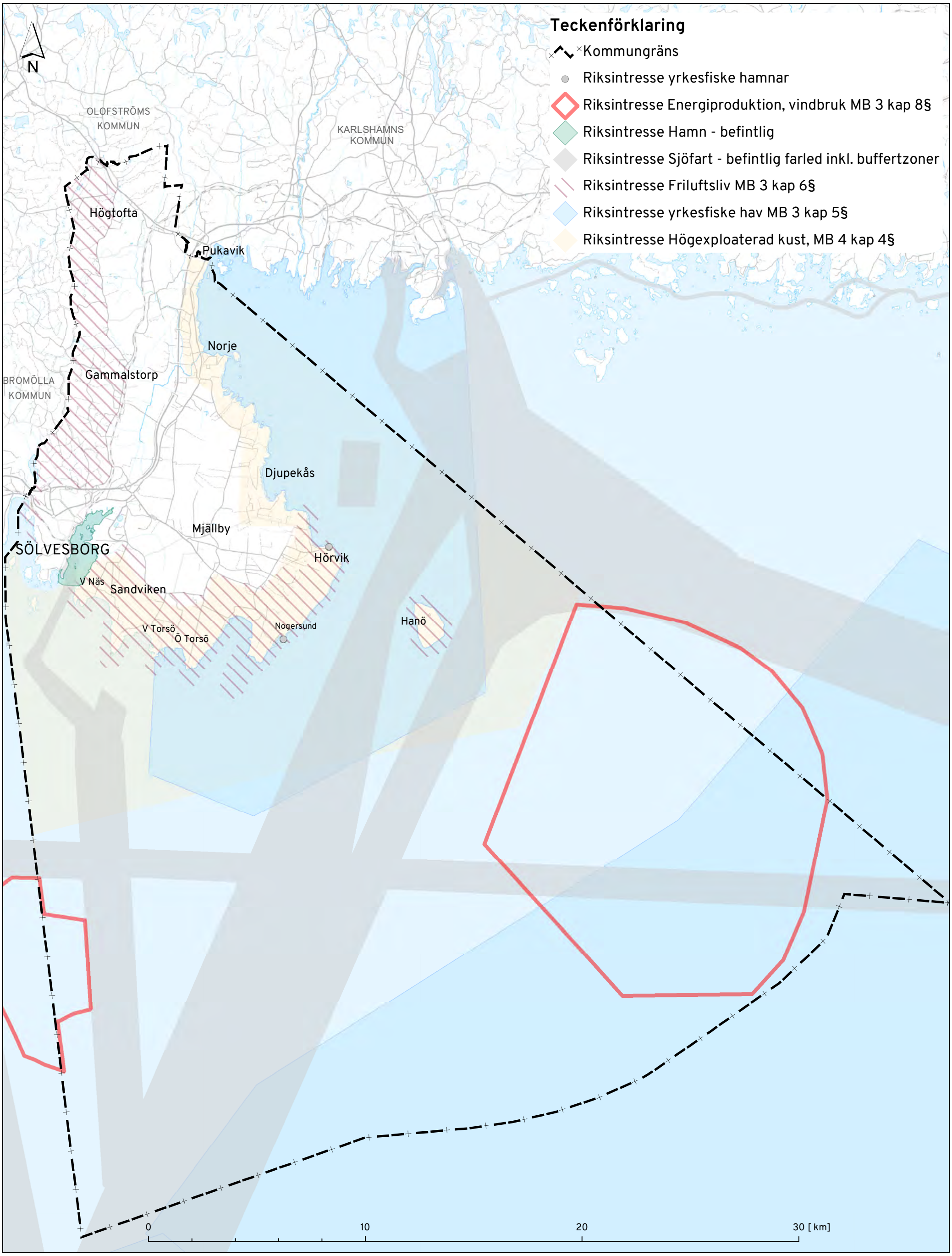

SKALA 1:160 000 (A3S)

ÖVERSIKTSPLAN 2020

Högtofta/Pukavik

Sölvesborgs kommun

2019-12-10

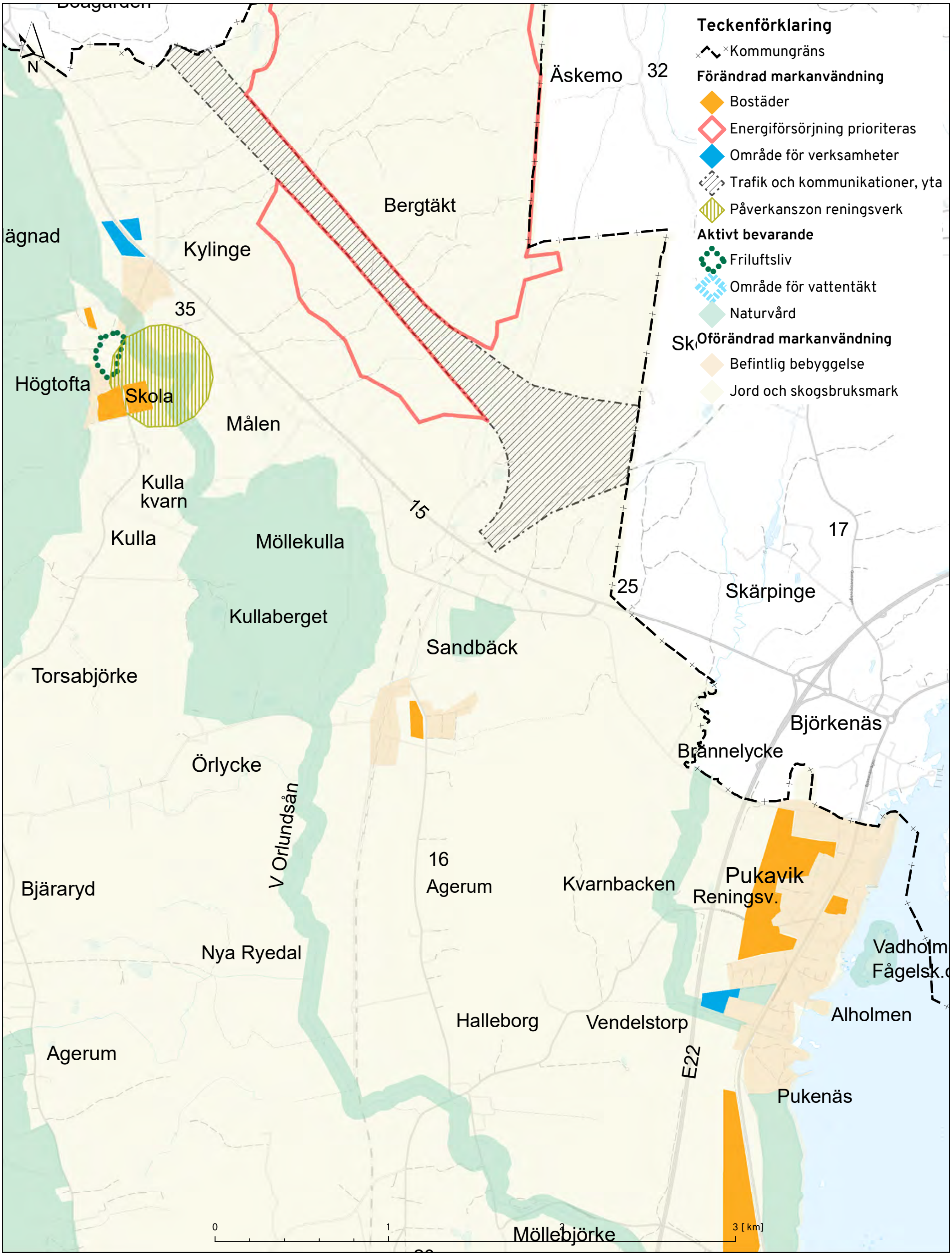

SKALA 1:20 000 (A3S)

Sölvesborgs kommun

ÖVERSIKTSPLAN 2020

REGLERINGAR LAND - Riksintressen

2019-12-03

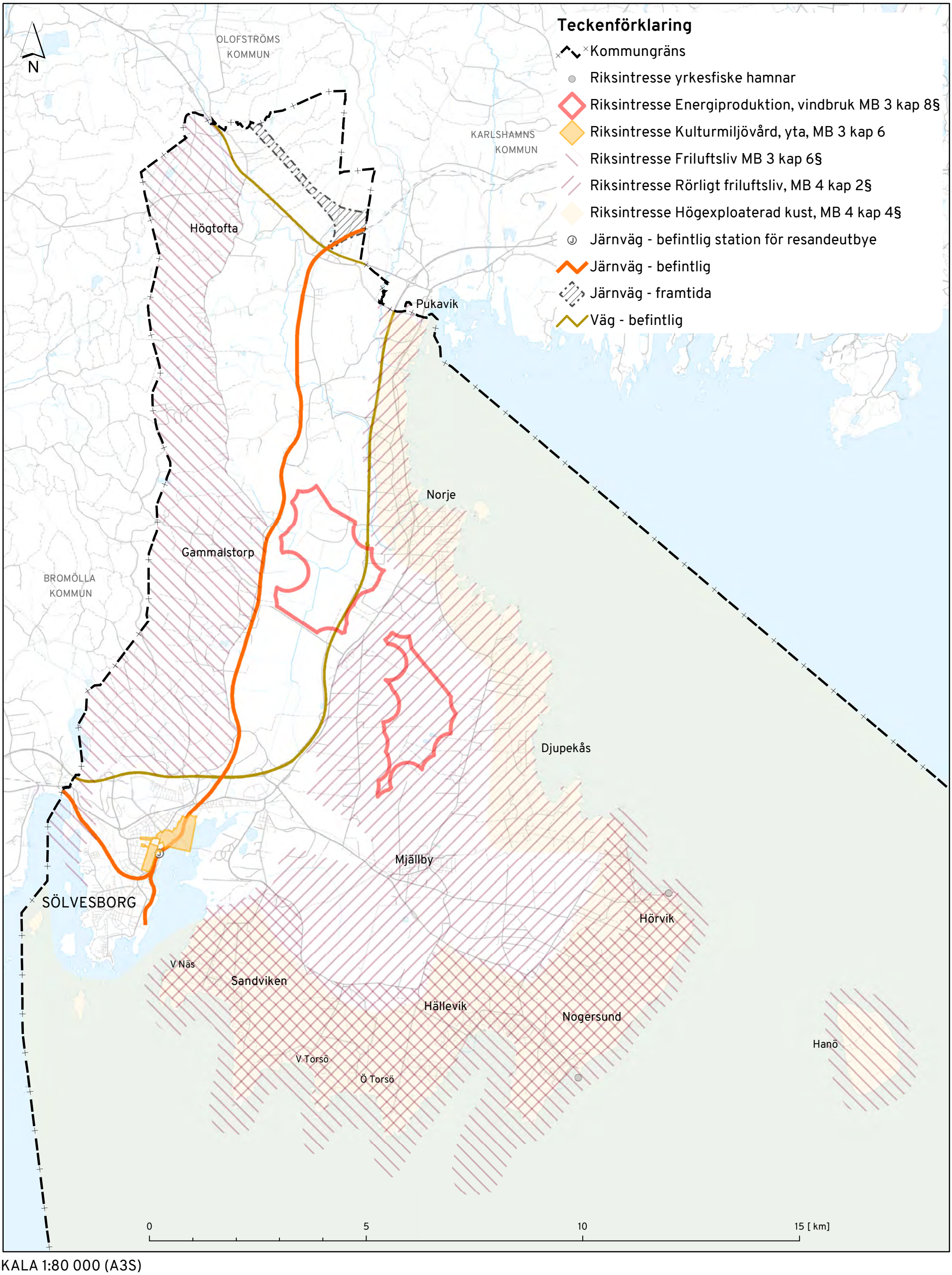

SKALA 1:80 000 (A3S)

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 43 Dnr 2020/7

Revidering av Arbetsordning för Kommunfullmäktige

BESLUT

Kommunfullmäktige godkänner revidering av fullmäktiges arbetsordning, FFS 1.1, att gälla från den 1 maj 2020.

Ärendet i korthet

Förslag införs i fullmäktiges arbetsordning att ledamöter ska kunna delta på distans vid fullmäktiges sammanträden.

Bakgrund

Med anledning av smittspridning av covid-19 och behovet av att människor inte samlas i större grupper, föreslås att ledamöter ska ha möjlighet att medverka vid kommunfullmäktige på distans genom digital uppkoppling.

Beslutsunderlag

Kanslichef/kommunjurist Marika Nilssons tjänsteskrivelse 2020-04-01.

FFS 1.1

KSAU § 83/2020.

Exp.
Nämnder och Styrelser

Nämndssekreterarna

FFS 1:1

SÖLVESBORGS KOMMUNS
FÖRFATTNINGSSAMLING

UTGIVEN AV KOMMUNKANSLIET Nr 1.1 Sid 1 (13)

Dnr	Gäller fr. o. m.	Antagen
2020/7	2020-03-01	Kf § 14/2020

ARBETSORDNING FÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antal ledamöter (KL 5 kap 5-8 §§)

§ 1

Fullmäktige beslutar hur många ledamöter och ersättare fullmäktige ska ha. Fullmäktige i Sölvesborgs kommun har 49 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om hur ersättarna utses.

Ordförande och vice ordförande (5 kap 9,11 §§)

§ 2

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december. Ordförande i fullmäktige tituleras även som borgmästare. Förste och andre vice ordförande tituleras även som förste respektive andre vice borgmästare.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

§ 3

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 4

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter till dess fullmäktige utsett tillfällig ordförande.

Tid och plats för sammanträdena (5 kap 12-13 §§)

§ 5

För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i november.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

§ 6

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

§ 7

Om det finns särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

§ 8

Fullmäktige sammanträder som regel i Furulundsskolans aula.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Placeringsordning

§ 9

Vid kommunfullmäktigs sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet samt kommunstyrelsens ordförande (kommunalrådet) och vice ordföranden de platser, som anvisats dem.

Övriga ledamöter i fullmäktige placeras i sessionssalen partivis i den ordning de tilldelats plats enligt länsstyrelsens protokoll vid röstsammanräkningen.

Fullmäktige, som utsetts vid särskild röstsammanräkning, intar för återstoden av mandatperioden den plats, som den avgående ledamoten lämnat.

Ersättare, som tjänstgör i ordförandens eller vice ordförandens ställe, intar särskilt anvisad plats. Ersättare, som tjänstgör i annan ledamots ställe intar ledamotens plats. Övriga ersättare och andra som deltar i överläggningarna intar platser, vilka utan inbördes ordning anvisas dem.

Ordföranden får göra ändringar i placeringsordningen.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 10

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

§ 11

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

§ 12

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och enkla frågor bör skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 17-21 §§)

§ 13

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare.

Sekreteraren låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Om tiden medger det, ska ersättaren kallas skriftligt.

§ 14

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

§ 15

Det som sagts om ledamot i 13 och 14 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

§ 16

Ordförande bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det finns särskilda skäl bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Deltagande på distans

§ 17

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud och bildöverföring sker i realtid och på sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre dagar före sammanträdet anmäla detta till kommunkansliet.

Det är ordföranden som avgör om närvaro får ske på distans.

Upprop.

§ 18

En uppropslista som redovisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde förrättar ordföranden upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare (5 kap 69 §)

§ 19

Fullmäktige bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättas enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordförande vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

§ 20

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena (5 kap 39-42§§)

§ 21

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Närvarande ersättare som inte tjänstgör får delta i överläggningen i alla ärenden.

Ordföranden i en nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

§ 22

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

§ 23

Ordföranden låter, efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, revisorerna samt anställda hos kommunen och dess bolag samt kommunalförbund och gemensam nämnd som kommunen är medlem i, för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning andra får lämna upplysningar under överläggningarna.

§ 24

Kommunchefen får delta i överläggningen i alla ärenden.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

§ 25

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för att bemöta vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs. Ett motinlägg ska bemöta sakfrågan och får inte avvika från ämnet. Därutöver kan ordföranden medge rätt till replik.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordförande rättar sig, får ordförande ta från denna ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under ett anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa sammanträdet.

Yrkanden

§ 26

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordförande befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande även lämna det skriftligt till ordföranden.

Ordföranden ska vägra att lägga fram ett förslag till beslut om ordföranden anser att förslaget innebär att ett nytt ärende väcks eller att förslaget leder till ett beslut som strider mot lag eller annan författning. Fullmäktige får dock besluta att förslaget ändå ska läggas fram.

Deltagande i beslut (4 kap § 25)

§ 27

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar (4 kap 25 §, 5 kap 54-56 §§)

§ 28

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningen genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 29

En valsedel som lämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar,

2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas

3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner (4 kap 19,22 §§)

§ 30

En motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får lämna en motion under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

Kommunstyrelsen ska till fullmäktige anmäla de motioner som inte inom ett år har beretts färdigt. Fullmäktige får vid behandlingen av sådan anmälan avskriva motionen från vidare handläggning.

Interpellationer (4 kap 19 §, 5 kap 59-63 §§)

§ 31

En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli senast tre arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftlig. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställs överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Frågor (4 kap 19 §, 5 kap 59-64 §§)

§ 32

En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli senast tre arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 30 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärendena (5 kap 26-36 §§)

§ 33

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsens ordförande hur de ärenden som fullmäktige ska behandla, ska remitteras.

Kommunstyrelsens ordförande får uppdra åt en annan förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Förklaring vid revisionsanmärkning (5 kap 32 §)

§ 34

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd mot vilken anmärkningen har riktats.

Val

§ 35

Fullmäktiges presidium ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla, med undantag av valen av fullmäktiges presidium.

Justering av protokollet (5 kap 69-70 §§)

§ 36

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation (4 kap 27 §)

§ 37

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Expediering m.m.

§ 38

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid få hela protokollet.

Allmänhetens frågestund (8 kap 16§)

§ 39

Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid sammanträden med fullmäktige två gånger per år samt i övrigt vid de tillfällen som ordföranden bestämmer.

I kungörelsen till dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma. Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar de ärenden som finns upptagna i kungörelsen.

Ordföranden bestämmer i förekommande fall den tid fullmäktige ska avsätta för frågestunden.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Medborgarförslag (5 kap 22-23 §§)

§ 40

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag). Ett medborgarförslag ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer. Namnförtydligande, adress och telefonnummer ska anges.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Ett medborgarförslag lämnas genom att det lämnas in antingen till kommunens kansli eller lämnas direkt till fullmäktiges presidium vid fullmäktiges sammanträde.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Kommunfullmäktige kan överlåta till nämnder och styrelse att besluta i ärenden som väckts genom medborgarförslag, utom i ärenden som enligt 5 kap 1 § kommunallagen är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Förslagsställaren ska underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen handlägger ärendet.

Den som har väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt till att delta i överläggningarna när fullmäktige handlägger ärendet.

När fullmäktige överlämnat till nämnd gäller *inte* följande bestämmelser som gäller fullmäktiges handläggning:

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas ska förslagsställaren underrättas.

Kommunstyrelsen ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt. Redovisning ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

———

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 44 Dnr 2020/139

Distansnärvaro vid nämndssammanträden

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar att ledamöter får delta på distans vid styrelse-, nämnds- och utskottssammanträden i Sölvesborgs kommun. Rätten till digital närvaro regleras genom tillägg i styrelse och nämndernas reglementen, att gälla från och med den 1 maj 2020.

Ärendet i korthet

Med anledning av smittspridning av Covid-19 finns skäl att införa möjlighet till distansdeltagande för styrelse och nämnder i Sölvesborgs kommun.

Bakgrund

Covid-19, det s.k. coronaviruset har på kort tid fått allmän smittspridning över Sverige med allvarliga konsekvenser på alla områden. Sammankomster med fler än 50 personer har förbjudits och mindre sammanträden och möten bör hanteras på ansvarsfullt sätt för att i möjligaste mån skydda utsatta grupper och minska smittspridningen.

Beslutsunderlag

Kanslichef/kommunjurist Marika Nilssons tjänsteskrivelse 2020-04-07.

Bilaga:
Tillägg till kommunstyrelse- och nämndernas reglementen: Deltagande på distans.

Exp.
Nämnder och styrelser

Nämndssekreterare

FFS

SÖLVESBORGS KOMMUN

DOKUMENT

Datum
2020-04-07

Diarienummer
2020/139

Kommunstyrelsen

Handläggare
Marika Nilsson, 0456-81 61 26
marika.nilsson@solvesborg.se

Mottagare
.

Bilaga: Deltagande på distans

Följande text ska införas som paragraf i styrelse- och nämndernas reglementen gällande deltagande på distans vid sammanträden;

Deltagande på distans

Nämnden (Styrelsen) får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum ifall ljud- och bildöverföring sker i realtid och på sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Förslag till beslut får inte godkännas per mejl eller telefon.
Vid valärenden eller ärenden om anställning kan distansnärvaro inte tillåtas med anledning av att sluten omröstning kan förekomma vid eventuell votering.
Icke tjänstgörande ledamöter i nämnder och styrelse tillåts delta på distans och de som aviserat deltagande ska bjudas in till mötet via länk.
Lokalen ska vara beskaffad så att obehöriga inte kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamöter som deltar på distans ska bekräfta att de är ensamma i rummet då det är styrelse- eller nämndsammanträde.
Om plats för distansdeltagande ledamöter inte kan garantera säkerheten för sekretesskyddade uppgifter, bör ordföranden inte tillåta deltagande på distans.
Ledamot som önskar delta på distans ska senast 3 dagar i förväg anmäla detta till nämndsekreteraren (kommunkansliet). Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.
Nämnden (Styrelsen) får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans.

Marika Nilsson
Kanslichef/kommunjurist

Kopia till
Kommunstyrelsen
Kommunala nämnder
Kanslichef

Sölvesborgs kommun

Datum
2020-04-20

Kommunledningsförvaltningen

Handläggare
Marika Nilsson, 0456-81 61 26
marika.nilsson@solvesborg.se

Tillägg; överenskommelse m.a.a. distansdeltagande vid sammanträden

Gruppledarna för de politiska partierna i Sölvesborgs kommun har den 14 april 2020 gjort följande överenskommelse;

Icke tjänstgörande i nämnder och styrelser tillåts delta på distans och i så fall ska arvode utgå (se bilaga 2020.1072). Ändring kan behöva göras i FFS 5.1, ’Ekonomiska förmåner till förtroendevalda’.

Rutin ska finnas för att icke tjänstgörande ledamöter som aviserat deltagande bjuds in till möten via länk (se bilaga 2020.1072).

Rutin ska finnas för att de som deltar på distans bekräftar att de är ensamma i rummet då det är styrelse och nämndsammanträde (se bilaga 2020.1072).

Respektive gruppledare ser till att ovanstående förankras i partigrupperna.

Marika Nilsson
Kanslichef/kommunjurist

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 45 Dnr 2018/236

Entledigande av förtroendevalda som Huvudmän i Sölvesborg Mjällby sparbank

BESLUT

Entledigande till sparbanksstämman 2020 är Monica Gadd Langergaad (S) och Klas Johansson (SD).

Ärendet i korthet

Kommunfullmäktige beslutade § 150/2018 - val av förtroendevald som Huvudmän i Sölvesborg Mjällby sparbank. Valda för tiden efter ordinarie sparbanksstämma 2019 t o m ordinarie sparbankstämma 2023.

Till huvudman får inte väljas den som redan fyllt, eller som det år då mandatperioden börjar fyller 67 år. Huvudman som under löpande mandatperiod fyller 67 år är skyldig att avgå vid ordinarie sparbanksstämma det kalenderår som man uppnår denna ålder.

Exp.
Monica Gadd Langergaad (S)
Klas Johansson (SD)

Sölvesborg Mjällby Sparbank

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 46 Dnr 2018/236

Fyllnadsval av förtroendevald som Huvudmän i Sölvesborg Mjällby Sparbank

BESLUT

Kommunfullmäktige utser Faire Baubec (S) som förtroendevald till Huvudmän i Sölvesborg Mjällby Sparbank.

Ärendet i korthet

Socialdemokraterna har nominerat Faire Baubec (S) som förtroendevald till Huvudmän i Sölvesborg Mjällby Sparbank.

Exp.
Faire Baubec (S)

Sölvesborg Mjällby Sparbank

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 47 Dnr 2018/236

Avsägelse av uppdrag som Revisor och revisorsuppleant i Sölvesborgs kommun - Robin Mattisson

BESLUT

Entledigandet godkänns.

Ärendet i korthet

Robin Mattisson (C), har begärt entledigande från uppdragen som Revisor och revisorssuppleant i Sölvesborgs kommun enligt följande:

Miljöförbundet Blekinge Väst – Revisor
Sölvesborgs Energi AB – Revisorssuppleant
Sölvesborgs Energi och Vatten AB – Revisorssuppleant
Sölvesborgs Fjärrvärme AB – Revisorssuppleant
Sölvesborgs kommuns revisorer – Revisor
Sölvesborgshem AB – Revisorssuppleant

Exp.
Robin Mattisson (C)

Miljöförbundet Blekinge Väst
Sölvesborgs Energi AB
Sölvesborgs Energi och Vatten AB
Sölvesborgs Fjärrvärme AB
Sölvesborgs kommuns revisorer
Sölvesborgshem AB

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 48 Dnr 2018/236

Fyllnadsval av Revisor och revisorssuppleant i Sölvesborgs kommun

BESLUT

Kommunfullmäktige utser Arne Persson (C) som Revisor och revisorssuppleant i Sölvesborgs kommun enligt följande:
Miljöförbundet Blekinge Väst – Revisor
Sölvesborgs Energi AB – Revisorssuppleant
Sölvesborgs Energi och Vatten AB – Revisorssuppleant
Sölvesborgs Fjärrvärme AB – Revisorssuppleant
Sölvesborgs kommuns revisorer – Revisor
Sölvesborgshem AB – Revisorssuppleant

_____

Ärendet i korthet

Nominering till fyllnadsval har inkommit från Centerpartiet som föreslår Arne Persson (C).

_____

Exp.
Arne Persson (C)

Miljöförbundet Blekinge Väst
Sölvesborgs Energi AB
Sölvesborgs Energi och Vatten AB
Sölvesborgs Fjärrvärme AB
Sölvesborgs kommuns revisorer
Sölvesborgshem AB

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 49 Dnr 2018/236

Avsägelse av uppdrag som ersättare i Omsorgsnämnden - Emil Nordberg

BESLUT
Entledigandet godkänns.

_____

Ärendet i korthet
Emil Nordberg, S, har begärt entledigande som ersättare i omsorgsnämnden.

_____

Exp.
Emil Nordberg S
Gruppledare (S)

ON

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 50 Dnr 2018/236

Avsägelse av uppdrag som ersättare i Kommunfullmäktige - Kjell Lindgren

BESLUT

Entledigandet godkänns.

Ärendet lämnas över till Länsstyrelsen för ny sammanräkning.

Ärendet i korthet

Kjell Lindgren (SD), har begärt entledigande från uppdraget som ersättare i Kommunfullmäktige i Sölvesborgs kommun.

Exp.
Länsstyrelsen i Blekinge

Kjell Lindgren (SD)
Gruppledare (SD)

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 51 Dnr 2018/236

Avsägelse av uppdrag som ersättare i Omsorgsnämnden - Gertrud Kärnerup

BESLUT
Entledigandet godkänns.

_____

Ärendet i korthet
Gertrud Kärnerup (SD) entledigas som ersättare i omsorgsnämnden för att nomineras som ordinarie ledamot i omsorgsnämnden.

_____

Exp.
Gertrud Kärnerup (SD)
Gruppledare (SD)

ON

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 52 Dnr 2018/236

Fyllnadsval av ersättare och ledamot i Omsorgsnämnden

BESLUT

Kommunfullmäktige utser Gertrud Kärnerup (SD) som ledamot och Lisa Österblad (SD) som ersättare i omsorgsnämnden till och med 2022-12-31.

Ärendet i korthet

Nominering till fyllnadsval har inkommit från Sverigedemokraterna som föreslår Gertrud Kärnerup (SD) som ledamot och Lisa Österblad (SD) som ersättare i omsorgsnämnden till och med 2022-12-31.

Exp.
Gertrud Kärnerup (SD)
Lisa Österblad (SD)
Gruppledare (SD)

ON

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(1)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 53 Dnr 2018/236

Fyllnadsval av ersättare i Överförmyndarnämnden

BESLUT

Kommunfullmäktige utser Lisa Österblad (SD) som ersättare i överförmyndarnämnden.

Ärendet i korthet

Nominering har inkommit från Sverigedemokraterna som föreslår Lisa Österblad (SD) som ersättare i överförmyndarnämnden.

Beslutsunderlag

KF § 27/2020.

Exp.
Lisa Österblad (SD)
Gruppledare (SD)

ÖNF

Lönefunktionen
FMS
Kansliet

SÖLVESBORGS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1(3)

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Kommunfullmäktige

KF § 54 Dnr 2020/2

Meddelande

BESLUT

Anmälan läggs till handlingarna.

_____

1. 2018/236 2020.394
Individ och familjeomsorg – Rapportering enligt 16 kapitlet 6f Socialtjänstlagen av ej verkställda beslut enligt 4 kapitlet 1 § Socialtjänstlagen kvartal 4 2019.

2.
Individ och familjeomsorgen - Rapportering enligt 16 kapitlet 6f Socialtjänstlagen av ej verkställda beslut enligt 4 kapitlet 1 § Socialtjänstlagen kvartal 1 2020.

3. 2020.287
Sölvesborgs kommun, lekmannarevisorernas revisionsrapport i Sölvesborgs Energi och Vatten AB.

4. 2020.288
Sölvesborgs kommun, lekmannarevisorernas revisionsrapport i Sölvesborgshem AB.

5. 2018/236 2020.394
Länsstyrelsen Blekinge, Ny ledamot/ersättare för ledamot i kommunfullmäktige. Parti: SD, ny ledamot Lollo Blixt, ny ersättare Kjell Lindgren.

6. 2020.471
Länsstyrelsen Skåne – protokoll över inspektion av kommunens överförmyndarverksamhet.

7. 2020/49 2020.504
Barn- och utbildningsnämndens beslut § 17/2020 – Internkontrollplan 2020 med risk- och väsentlighetsanalys.

8. 2019/192 2020.511
Barn- och utbildningsnämndens beslut § 18/2020 – Årsredovisning med bokslut 2019.

9. 2019/192 2020.636
Omsorgsnämndens beslut § 4/2020 – Bokslut med verksamhetsberättelse 2019.

10. 2012/277 2020.512
Blekinge Tingsrätt – Protokoll – Saken – Återställande av ytbeläggning – Målet avskrivs.

11. 2020/82 2020.503
Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund, Revisorerna – Missiv – Revisionsrapport Granskning av styrning och ledning av IT-leverans. Bilaga.

12. 2019/283 2020.652
Räddningstjänsten Västra Blekinge, direktionens sammanträdesprotokoll 2020-02-26.

13. 2019/282 2020.828
Miljöförbundet Blekinge Väst, Förbundsdirektionens beslut § 13 – Årsredovisning för 2019.

14. 2020/51 2020.818
Västblekinge miljö AB, Årsredovisning 2019.

15. 2019/337 2020.839
Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund, Direktionens beslut § 1 – Årsredovisning för 2019.

16. 2019/337 2020.840
Sölvesborg Bromölla Kommunalförbund, Direktionens beslut § 2 – Internkontroll 2019 och 2020.

17. 2020.1080
Länsstyrelsen Blekinge – Beslut – Dispens från föreskrifterna naturreservatet Valje för att köra funktionshindrade med motordrivet fordon på befintliga vägar och stigar.

18. 2020/50 2020.1131
Sölvesborgs Stuveri & Hamn AB – Årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 1 januari – 31 december 2019.

19.
Redovisning av inkomna, inte besvarade motioner:

- Motion om andelsägd solcellspark; Rebecca Wald och Willy Söderdahl, V (dnr 2019/92, inkom 2019-03-07)

- Motion om källsortering i all kommunal verksamhet; Ayman Fares, S (dnr 2019/104, inkom 2019-03-18)

- Motion om iordningsställande av allmän yta vid Sölvesborgs brons västra fäste; Rebecca Wald och Willy Söderdahl, V (dnr 2019/163, inkom 2019-04-29)

- Motion om farthinderreducering i Sölve och Ysane; Daniel Berg, S (dnr 2019/171, inkom 2019-05-07)

- Motion om stopp i användandet av engångsartiklar; Alexander Nilsson och Hillevi Colliander, S (dnr 2019/172, inkom 2019-05-08)

- Motion om att tillgängliggöra Kaninholmen; Alexander Nilsson och Janina Andersson, S (Dnr 2019/213, inkom 2019-06-10)

- Motion om heltid som norm i Sölvesborgs kommun; Johanna Beijer och Janina Andersson, S (Dnr 2019/217, inkom 2019-06-10)

- Motion om att införa rökförbud på stränderna i Sölvesborg; Willy Söderdahl, V, (Dnr 2019/220, inkom 2019-06-14)

- Motion om kulturcentrum i Rådhuset; Jens Melander m.fl. S (Dnr 2019/258, inkom 2019-08-12)

- Motion om översyn av grönytor; Willy Söderdahl, V, och Rebecca Wald, V, (Dnr 2019/303 inkom 2019-10-09).

- Motion om gång- och cykelbro över Norje kanal; Daniel Berg, S, (Dnr 2019/294, inkom 2019-10-04).

- Motion om att tillgängliggöra Sandvikens badplats; Alexander Nilsson (S), (Dnr 2019/308 inkom 2019-10-15).

- Motion om fritidsbank i Sölvesborgs Kommun; Christopher Ekenberg, Jörgen Englin och Alexander Nilsson (S), (Dnr 2020/22 inkom 2020-01-09).

-Motion om öppna möten; Willy Söderdahl, Rebecca Wald (V), (Dnr 2020/27 inkom 2020-01-16).

-Motion om strandpromenad mellan Norje och Pukavik; Daniel Berg (S), (Dnr 2020/31 inkom 2020-01-20).

_____